UCHWAŁA NR XXXVI/256/2017
RADY MIEJSKIEJ W MAKOWIE MAZOWIECKIM

z dnia 7 września 2017 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Planu Inwestycyjnego dla Miasta Maków Mazowiecki i subregionu ostrołęckiego w zakresie zadań przewidzianych do realizacji na terenie Miasta Maków Mazowiecki

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r., poz. 446) uchwala się, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr XXXIII/240/2017 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 19 kwietnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Planu Inwestycyjnego dla Miasta Maków Mazowiecki i subregionu ostrołęckiego w zakresie zadań przewidzianych do realizacji na terenie Miasta Maków Mazowiecki załącznik do uchwały otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Jerzy Dąbrowski

Załącznik nr 1.

Harmonogram realizacji Projektów wiodących w ramach Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego

Lp.	Projekt/ etap projektu	Priorytet Inwestycyjny	Czas realizacji (rok rozpoczęcia i zakończenia)	Szacowana wartość dofinansowania z UE	Wartość zabezpieczenie środków[1]
I. PROJEKT WIODĄCY **Zrównoważony rozwój miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez poprawę zewnętrznej i wewnętrznej dostępności jego potencjału: gospodarczego, społecznego i środowiskowo – rekreacyjnego**					
1.	**DZIAŁANIA INWESTYCYJNE OBEJMUJĄCE PRZEBUDOWĘ INFRASTRUKTURY DROGOWEJ NA TERENIE SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO**	**Oś Priorytetowa VII** Priorytet Inwestycyjny 7b: Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi	**2015-2019**	**186 007 420,41**	**48 897 206,63**
1.A.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 627 w odcinku ul. Ostrowskiej i ul. Słowackiego na terenie miasta Ostrołęki.	**Oś Priorytetowa VII** Priorytet Inwestycyjny 7b -całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg 1,895 km (ul. Ostrowska) -całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg 0,948 km (ul. Słowackiego)	2015-2019	26 655 981,32	6 663 995,33
1.B.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 627 w odcinku ul. Witosa na terenie miasta Ostrołęki.	**Oś Priorytetowa VII** Priorytet Inwestycyjny 7b -całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg 0,510 km	2015-2019	6 821 884,46	1 705 471,12
1.C.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 544 w odcinku ul. Brzozowej na terenie miasta Ostrołęki.	**Oś Priorytetowa VII** Priorytet Inwestycyjny 7b -całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg 0,220 km	2015-2019	1 150 400,00	287 600,00
1.D.	Podniesienie stanu technicznego drogi powiatowej nr 4403W na terenie gminy Goworowo, powiatu ostrołęckiego w ramach poprawy jakości połączenia subregionalnej struktury komunikacyjnej z siecią TEN-T.	**Oś Priorytetowa VII** Priorytet Inwestycyjny 7b -całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg:6,03km	2015-2018	13 504 635,20	3 376 158,80
1.E.	Podniesienie stanu technicznego drogi powiatowej nr 4403W odcinkowo na terenie gminy Brańszczyk i Długosiodło, powiatu wyszkowskiego w ramach poprawy jakości połączenia subregionalnej struktury komunikacyjnej z siecią TEN-T.	**Oś Priorytetowa VII** Priorytet Inwestycyjny 7b -całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg 18,935 km	2015-2018	10 240 000,00	2 560 000,00
1.F.	Rozbudowa drogi powiatowej nr 2519W Kadzidło – Łyse – Łączki od km 12+140,00 do km 16+694,00	**Oś Priorytetowa VII** Priorytet Inwestycyjny 7b -całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg: 4,55 km	2016-2018	2 998 036,80	749 509,20
1.G.	Przebudowa drogi powiatowej nr 2559 W Zamość – Gostery - granica województwa – (Głębocz) od km 0+636,00 do km 2+420,00	**Oś Priorytetowa VII** Priorytet Inwestycyjny 7b -całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg: 1,78 km	2016-2018	1 661 548,80	415 387,20

za zabezpieczenie środków uznaje się wpisanie środków przewidzianych na wkład własny do Wieloletniej Prognozy Finansowej JST

1.H.	Przebudowa drogi powiatowej nr 3227 W Przasnysz - Baranowo od km 23+374,00 do km 33+166,00	**Oś Priorytetowa VII** Priorytet Inwestycyjny 7b -całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg: 9,79 km	2016-2018	6 719 499,20	1 679 874,80
1.I.	Przebudowa drogi powiatowej nr 2551 W Rzekuń – Zabiele – Łątczyn od km 8+160,00 do km 11+224,00.	**Oś Priorytetowa VII** Priorytet Inwestycyjny 7b -całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg: 3,06 km	2016-2018	2 100 272,00	525 068,00
1.J.	Ostrowski pomost drogowy - rozbudowa ulic Bolesława Prusa (droga gminna nr 261261W) i Lubiejewskiej (nr 261234W) w Ostrowi Mazowieckiej	**Oś Priorytetowa VII** Priorytet Inwestycyjny 7b -całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg: 1,86 km	2016-2018	6 013 759,98	3 786 240,02
1.K.	Budowa obwodnicy śródmiejskiej Wyszkowa – etap III i IV	**Oś Priorytetowa VII** Priorytet Inwestycyjny 7b -całkowita długość nowych dróg 1,80 km	2015-2018	32 000 000,00	8 000 000,00
1.L.	Budowa układu drogowo - infrastrukturalnego terenów inwestycyjnych PSG Chorzele. Połączenie z kolejową siecią TEN-T	**Oś Priorytetowa VII** Priorytet Inwestycyjny 7b -całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg 6,015 km	2015-2018	29 311 744,60	7 327 936,15
1.M.	Przebudowa drogi powiatowej nr 2113W Gąsewo Poduchowne – Nowy Szczeglin, od km 0+166 do km 3+420, odcinek o długości 3,254 km	**Oś Priorytetowa VII** Priorytet Inwestycyjny 7b -całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg: 3,254 km	2016-2017	1 350 618,04	450 206,02
1.N.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 614 Myszyniec – Chorzele prowadzącej do terenów inwestycyjnych Przasnyskiej Strefy Gospodarczej podstrefa Chorzele	**Oś Priorytetowa VII** Priorytet Inwestycyjny 7b -całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg 17,593 km	2017 – 2019	24 719 040,00	6 179 760,00
1.O.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 544 Ostrołęka – Przasnysz-Mława prowadzącej do terenów inwestycyjnych Przasnyskiej Strefy Gospodarczej w Sierakowie	**Oś Priorytetowa VII** Priorytet Inwestycyjny 7b -całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg 15,750 km	2017-2019	20 760 000,00	5 190 000,00
2.	**DZIAŁANIA INWESTYCYJNE OBEJMUJĄCE PRZYGOTOWANIE TERENÓW POD ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ NA OBSZARZE SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO**	**Oś Priorytetowa III** Priorytet Inwestycyjny: 3a: Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości.	2015-2018	9 150 631,40	2 287 657,85
2.A.	Dyfuzja procesów rozwojowych na terenie północnego Mazowsza poprzez kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w północnej części powiatu przasnyskiego - Etap III	**Oś Priorytetowa III** Priorytet Inwestycyjny: 3a -powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych 80 ha -liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach 8szt. -wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach 50EPC	2015-2018	9 150 631,40	2 287 657,85
3.	**DZIAŁANIA INWESTYCYJNE OBEJMUJĄCE REWITALIZACJĘ I OCHRONĘ DZIEDZICTWA KULTUROWEGO NA OBSZARZE SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO**	**Oś Priorytetowa V** Priorytet Inwestycyjny: 6c:Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego. **Oś Priorytetowa VI** Priorytet Inwestycyjny: 9b: Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich.	**2015-2019**	**57 897 187,34**	**21 386 373,95**
3.A.	Rewitalizacja nabrzeży rzeki Narew (odcinkowo na terenie miasta Ostrołęki)	**Oś Priorytetowa VI** Priorytet Inwestycyjny: 9b Działanie 6.2. -powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją 6 ha -liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach 2szt.	2015-2018	14 400 000,00	3 600 000,00

3.B.	Ochrona zabytkowego budynku „Jatek” i nadanie mu nowych funkcji kulturalnych	**Oś Priorytetowa V** Priorytet Inwestycyjny: 6c Działanie 5.3. -liczba instytucji kultury objętych wsparciem: 1szt. -liczba obiektów zabytkowych objętych wsparciem: 1szt.	2015-2018	3 534 527,79	1 514 797,63
3.C.	Kultura Pod Napięciem	**Oś Priorytetowa V** Priorytet Inwestycyjny: 6c Działanie 5.3. -liczba instytucji kultury objętych wsparciem: 1szt. -liczba kulturowych obszarów/ miejsc/ instytucji kulturalnych udostępnionych dla niepełnosprawnych: 1szt. -wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne: 10 000 szt. odwiedziny/rok	2015-2018	3 534 527,79	1 514 797,63
3.D.	CENTRUM AKTYWIZACJI BIZNESU: Remont i przebudowa z rozbudową budynku Starostwa Powiatowego w Przasnyszu z dostosowaniem jego części do wspomagania przedsiębiorczości oraz polepszenia obsługi procesów inwestycyjnych	**Oś Priorytetowa VI** Priorytet inwestycyjny: 9b Działanie 6.2. - liczba obiektów podlegających rewitalizacji 3 szt.	2015-2018	6 160 000,00	1 540 000,00
3.E.	Edukacyjny inkubator przedsiębiorczości w Zdziwóju Nowym i Zdziwóju Starym” jako sposób na rewitalizację terenów wysiedlanych przez niemieckiego okupanta w czasie II wojny światowej	**Oś Priorytetowa VI** Priorytet inwestycyjny: 9b Działanie 6.2. - liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 szt. - liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach: 3 szt.	2015-2018	11 196 542,76	2 799 135,69
3.F.	"Miasto dwóch kultur". Rewitalizacja centrum Starego Miasta w Makowie Mazowieckim wraz z budynkiem zabytkowej bożnicy żydowskiej”	**Oś Priorytetowa VI** Priorytet Inwestycyjny: 9b Działanie 6.2. -liczba instytucji kultury objętych wsparciem: 2szt. -liczba kulturowych obszarów/ miejsc/ instytucji kulturalnych udostępnionych dla niepełnosprawnych: 2szt. -wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne: 9000szt. odwiedziny/rok - powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 6 ha	2015-2018	9 040 000,00	2 260 000,00
3.G.	Rewitalizacja. Per Causam Ad Animi.	**Oś Priorytetowa V** Priorytet Inwestycyjny: 6c Działanie 5.3. -liczba instytucji kultury objętych wsparciem: 1szt. -liczba obiektów zabytkowych objętych wsparciem: 1szt. -wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne: 950 szt. odwiedziny/rok	2015-2018	3 534 527,00	4 665 473,00
3.H.	Przebudowa i remont Miejskiego Domu Kultury w Przasnyszu	**Oś Priorytetowa VI** Priorytet inwestycyjny: 9b Działanie 6.2. - liczba obiektów podlegających rewitalizacji: 1 szt.	2017 - 2019	6 497 062,00	3 492 170,00

II. PROJEKT WIODĄCY

Poprawa jakości życia mieszkańców subregionu ostrołęckiego poprzez ograniczenie niskiej emisji oraz zwiększenie dostępności i jakości usług publicznych, w tym usług zdrowotnych i profilaktyki zdrowotnej					
1	**DZIAŁANIA INWESTYCYJNE OBEJMUJĄCE SWOIM ZAKRESEM INFRASTRUKTURĘ ZDROWOTNĄ NA TERENIE SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO**	**Oś Priorytetowa VI** Priorytet Inwestycyjny 9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczna, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego zmniejszenia nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych.	**2015-2019**	**66 573 833,78**	**16 664 368,46**
1.A.	Poprawa jakości życia mieszkańców subregionu ostrołęckiego poprzez doposażenie SPZZOZ w Wyszkowie w zakresie infrastruktury szpitalnej służącej diagnozowaniu i leczeniu chorób kardiologicznych oraz onkologicznych	**Oś Priorytetowa VI** Priorytet Inwestycyjny 9a -liczba wspartych podmiotów leczniczych 1 szt. -ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi 100 000osób -liczba urządzeń aparaty medycznej/sprzętu medycznego zakupionego w projekcie: 146 szt.	2015-2018	10 475 287,30	2 618 821,83
1.B.	Modernizacja infrastruktury i wyposażenia medycznego w SPZOZ -ZZ w Makowie Mazowieckim.	**Oś Priorytetowa VI** Priorytet Inwestycyjny 9a -liczba wspartych podmiotów leczniczych 1 szt. -ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi 160.000osób -liczba urządzeń aparaty medycznej/sprzętu medycznego zakupionego w projekcie 324szt.	2015-2018	9 480 000,00	2 370 000,00
1.C.	Podniesienie poziomu opieki zdrowotnej w SP ZZOZ w Przasnyszu w celu poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego pacjenta oraz jakości usług medycznych	**Oś Priorytetowa VI** Priorytet Inwestycyjny 9a - liczba wspieranych podmiotów: 1 szt. - ludność objęta ulepszonymi: 100 000 osób - liczba urządzeń/aparaty medycznej/sprzętu medycznego zakupionego w projekcie.: ok. 300 szt.	2015-2018	13 782 198,06	3 445 549,52
1.D.	Poprawa jakości życia mieszkańców subregionu ostrołęckiego poprzez poprawę dostępu do usług publicznych w zakresie rehabilitacji kardiologicznej jako uzupełnienie kompleksowej opieki kardiologicznej w Mazowieckim Szpitalu Specjalistycznym im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce	**Oś Priorytetowa VI** Priorytet Inwestycyjny 9a -liczba wspartych podmiotów leczniczych: 1 szt. -ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi:360,00 osób -liczba urządzeń/ aparaty medycznej/sprzętu medycznego zakupionego w projekcie: 116 szt.	2016-2018	7 458 073,83	1 864 518,46
1.E.	Poprawa jakości życia mieszkańców subregionu ostrołęckiego poprzez poprawę dostępu do usług publicznych jako inwestycje służące wczesnemu wykrywaniu i leczeniu chorób nowotworowych w Mazowieckim Szpitalu Specjalistycznym im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce	**Oś Priorytetowa VI** Priorytet Inwestycyjny 9a -liczba wspartych podmiotów leczniczych: 1 szt. -ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi: 1 944 osoby -liczba urządzeń, aparaty medycznej/sprzętu medycznego zakupionego w projekcie: 55 szt.	2016-2018	5 493 504,59	1 394 286,15
1.F.	Zwiększenie dostępności do wysokiej jakości usług zdrowotnych w zakresie chirurgii naczyniowej w Subregionie Ostrołęckim w Mazowieckim Szpitalu Specjalistycznym im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce	**Oś Priorytetowa VI** Priorytet Inwestycyjny 9a - liczba wspartych podmiotów leczniczych: 1 szt. - ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi: 400 osób - liczba urządzeń, aparaty medycznej/sprzętu medycznego zakupionego w projekcie: 153 szt.	2017-2019	10 857 265,70	2 714 316,42
1.G.	Zwiększenie dostępności do usług zdrowotnych w subregionie ostrołęckim w zakresie chorób układu kostno – stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej poprzez utworzenie Oddziału Rehabilitacji Ogólnoustrojowej oraz doposażenie Bloku Operacyjnego, Oddziału Chirurgii Urazowo – Ortopedycznej w Mazowieckim Szpitalu Specjalistycznym im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce	**Oś Priorytetowa VI** Priorytet Inwestycyjny 9a - liczba wspartych podmiotów leczniczych: 1 szt. - ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi: 1 900 osób - liczba urządzeń, aparaty medycznej/sprzętu medycznego zakupionego w projekcie: 166 szt. .	2017-2019	9 027 504,30	2 256 876,08

2.	**DZIAŁANIA INWESTYCYJNE POLEGAJĄCE NA OGRANICZENIU NISKIEJ EMISJINA OBSZARZE SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO**	**Oś Priorytetowa IV** Priorytet Inwestycyjny: 4c: Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energia i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym. Priorytet Inwestycyjny: 4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych, mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu	**2015-2018**	**79 266 619,33**	**21 799 942,79**
2.A.	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez zrównoważony rozwój mobilności miejskiej na terenie Ostrołęki	**Oś Priorytetowa IV** Priorytet Inwestycyjny: 4e: - liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej: 10 szt. - pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej: 295 osób - długość wybudowanych dróg dla rowerów: 3,06 km - długość przebudowanych dróg dla rowerów: 3,89 km liczba przebudowanych obiektów "parkuj i jedź": 1 szt. - liczba miejsc postojowych w przebudowanych obiektach „parkuj i jedź": 26 szt. - liczba miejsc postojowych w przebudowanych obiektach „parkuj i jedź": 2 szt. - liczba zainstalowanych ITS: 1szt. - długość dróg, na których zainstalowano ITS: 18 km - długość wybudowanych dróg gminnych: 0,45 km - długość przebudowanych dróg gminnych: 0,26 km	2016-2018	25 963 845,00	6 490 961,25
2.B.	Rozwój zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej poprzez wdrożenie pakietu rozwiązań komunikacyjnych w Wyszkowie – etap I	**Oś Priorytetowa IV** Priorytet Inwestycyjny: 4e - długość wybudowanych lub przebudowanych dróg dla rowerów: 1,92km - liczba wybudowanych lub przebudowanych obiektów "parkuj i jedź"1szt. - liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź":154szt	2016-2018	10 627 200,00	2 656 800,00
2.C.	Budowa ścieżek rowerowych przy drodze powiatowej nr 2569W (odcinkowo na terenie gminy Rzekuń – powiatu ostrołęckiego).	**Oś Priorytetowa IV** Priorytet Inwestycyjny: 4e -długość wybudowanych dróg dla rowerów 1,9 km	2015-2018	480 000,00	120 000,00
2.D.	Budowa ścieżek rowerowych na terenie miasta Ostrów Mazowiecka.	**Oś Priorytetowa IV** Priorytet Inwestycyjny: 4e -długość wybudowanych dróg dla rowerów 17,5 km	2015-2018	16 000 000,000	4 000 000,00
2.E.	Ograniczenie niskiej emisji poprzez budowę ścieżek pieszo – rowerowych na terenie miasta Maków Mazowiecki	**Oś Priorytetowa IV** Priorytet Inwestycyjny: 4e -długość wybudowanych dróg dla rowerów 10 km	2015-2018	880 000,00	220 000,00

2.F.	Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym. Poprawa efektywności energetycznej oraz ograniczanie niskiej emisji w SPZZOZ w Wyszkowie	**Oś Priorytetowa IV** Priorytet Inwestycyjny: 4c -liczba zmodernizowanych energetycznie budynków: 4szt. - dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej:0,05 MW - liczba wybudowanych/przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE: 82 szt. - liczba wybudowanych/przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE: 174 szt. - powierzchnia podlegająca zmianie sposobu ogrzewania 8 305 m² - zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych: 1 858 643 kWh/rok - szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych: 64 tony równoważnika CO 2/rok - ilość zaoszczędzonej energii cieplnej: 4 779,55 GJ /rok	2015-2018	3 359 700,42	839 925,10
2.G.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej Powiatu Wyszkowskiego – etap II	Oś Priorytetowa IV Priorytet Inwestycyjny: 4c - liczba wybudowanych/przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE: 1 szt. - liczba zmodernizowanych energetycznie budynków: 5 szt. - powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji 14 491,06 m² - moc zainstalowana energii elektrycznej i cieplnej: 1,17 MW - dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych: 0,11MW - dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych: 0,11 MW - udział projektu w odniesieniu do obszaru objętego programem rewitalizacji: 10,53% - liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami 5szt. - ilość zaoszczędzonej energii cieplnej: 12 475,10 GJ /rok - szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych tony równoważnika CO_2/rok wynosi 1 514,87 - zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych: 3 811 839,00 kWh/rok	2015-2018	5 285 425,42	2 931 455,94
2.H.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej Gminy Wyszków	**Oś Priorytetowa IV** Priorytet Inwestycyjny: 4c - liczba zmodernizowanych energetycznie budynków 2 szt. - dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej 38,36 MW - liczba wybudowanych/przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE: 147 szt. - zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych 6,15 kWh/rok - szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych: 83,45 tony równoważnika CO2/rok - ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej: 148,84 MWh/rok - powierzchnia podlegająca zmianie sposobu ogrzewania: 2 435,50m² - moc zainstalowana energii elektrycznej i cieplnej: 0,04 MW - powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji 8 496,50 m²	2015-2018	1 395 692,40	348 923,10
2.I.	Ciepła Strona Miasta	**Oś Priorytetowa IV** Priorytet Inwestycyjny: 4c: - liczba zmodernizowanych energetycznie budynków: 3szt. - zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych 536 299,84 kWh/rok	2016-2018	2 313 433,99	578 358,50

		- szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych: 195 ton równoważnika CO^2/ rok			
2.J.	Wykonanie termomodernizacji obiektu szpitala w Przasnyszu	**Oś Priorytetowa IV** Priorytet Inwestycyjny: 4c - liczba zmodernizowanych energetycznie budynków: 1 kompleks - zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych: 3 000 836 kWh/rok - szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych: 2 552,11 tony równoważnika CO2/rok	2015-2018	7 749 152,80	1 937 288,20
2.K.	Termomodernizacja zespołu budynków SPZOZ - ZZ w Makowie Mazowieckim	**Oś Priorytetowa IV** Priorytet Inwestycyjny: 4c - liczba zmodernizowanych energetycznie budynków: 5 szt. - dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej: 0,05 M W - liczba wybudowanych/przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE: 95 szt. - liczba wybudowanych/przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE: 210 szt. - zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych 721 871 kWh/rok - szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych: 383 tony równoważnika CO2/rok	2015-2018	4 452 169,30	1 486 230,70
2.L.	Termomodernizacja urzędu miejskiego w Makowie Mazowieckim	Oś Priorytetowa IV Priorytet Inwestycyjny: 4c - liczba zmodernizowanych energetycznie budynków: 1. szt. - powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji: 1 158,00 m^2 - zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w każdym budynku: 28,60% - szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych:20%	2016-2018	760 000,00	190 000,00

MIASTO OSTROŁĘKA

MIASTO OSTROŁĘKA, Plac Gen. J. Bema 1, tel.:+48 (29) 764 68 11, fax: 765 43 20, mail: um@um.ostroleka.pl

PLAN INWESTYCYJNY
DLA MIASTA OSTROŁĘKI
I SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO

Ostrołęka, sierpień 2017r.

Zrównoważony rozwój miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez poprawę zewnętrznej i wewnętrznej dostępności jego potencjału: gospodarczego, społecznego i środowiskowo – rekreacyjnego

Rys. 1. Obszar funkcjonalny zidentyfikowany w ramach Planu Inwestycyjny dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego, wskazany na mapie powiatów subregionu ostrołęckiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów ogólnodostępnych

SPIS TREŚCI

1. Definicje i pojęcia na potrzeby Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego **7**

2. Podstawa prawna **10**

3. Spójność z krajowymi/ regionalnymi /subregionalnymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi **13**

4. Obszar wsparcia **29**

5. Diagnoza obszaru wsparcia **36**

6. Cele rozwojowe do realizacji **43**

7. Projekty wiodące **47**

7.1. Tytuły Projektów **47**

7.2. Opis I. Projektu wiodącego **48**

7.3. Planowane rezultaty I. Projektu wiodącego **122**

7.4. Harmonogram realizacji I. Projektu wiodącego **123**

7.5. Plan finansowy i źródła finansowania I. Projektu wiodącego **124**

8. Projekty towarzyszące dla I. Projektu wiodącego **126**

8.1. Projekt towarzyszący I. **128**

8.2. Projekt towarzyszący II. **130**

9. System wdrażania I. Projektu wiodącego **132**

10. II. Projekt wiodący **136**

101. Opis II. Projektu wiodącego **136**

10.2. Planowane rezultaty II. Projektu wiodącego **237**

10.3. Harmonogram realizacji II. Projektu wiodącego **240**

10.4. Plan finansowy i źródła finansowania II. Projektu wiodącego **241**

11. Projekty towarzyszące dla II. Projektu wiodącego **243**

11.1 Projekt towarzyszący I. **244**

11.2. Projekt towarzyszący II. **246**

11.3. Projekt towarzyszący III **250**

11.4. Projekt towarzyszący IV. **253**

12. System wdrażania II. Projektu **259**

13. Partnerstwo **263**

SPIS TABEL

Tabela 1. Spójność Planu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi **13**
Tabela 2. Zestawienie danych dot. poziomu bezrobocia dla poszczególnych jednostek w ramach obszaru funkcjonalnego subregionu ostrołęckiego **51**
Tabela 3. Wskaźniki realizacji Projektu **122**
Tabela 4. Harmonogram realizacji Projektu w ramach Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego, z przypisaniem okresu działań inwestycyjnych do poszczególnych partnerów **124**
Tabela 5. Plan finansowy I. Projektu wiodącego **125**
Tabela 6. Podział źródeł finansowania dla I. Projektu wiodącego **125**
Tabela 7. Wskaźniki produktu przypisane do I. Projektu towarzyszącego **129**
Tabela 8. Wskaźniki rezultatu przypisane do I. Projektu towarzyszącego **129**
Tabela 9. Wskaźniki rezultatu przypisane do II. Projektu towarzyszącego **131**
Tabela 10. Wskaźniki produktu przypisane do II. Projektu towarzyszącego **131**
Tabela 11. Projekt obejmuje zakup następującego nowoczesnego wyposażenia: parter - Oddział Kardiologii – urządzenia medyczne **142**
Tabela 12. Projekt obejmuje zakup następującego nowoczesnego wyposażenia 1 piętro - Oddział Chorób Wewnętrznych - urządzenia medyczne **142**
Tabela 13. Przyczyny zgonów w latach 2011-2012 w powiecie wyszkowskim **143**
Tabela 14. Główne przyczyny zgonów mieszkańców powiatu wyszkowskiego – statystyki umieralności SPZZOZ w Wyszkowie **143**
Tabela 15. Procentowe zestawienie przyczyn hospitalizacji – dane za I kw.2015r. **152**
Tabela 16. Procentowe zestawienie pacjentów pow. 65 roku życia – I kw. 2015 r. **154**
Tabela 17. Zakres modernizacji infrastruktury i wyposażenia medycznego w SPZOZ-ZZ w Makowie Mazowieckim **155**
Tabela 18. Rachunek przepływów pieniężnych **156**
Tabela 19. Rachunek zysków i strat wariant z dotacją **158**
Tabela 20. Wskaźniki realizacji II. Projektu **239**
Tabela 21. Harmonogram realizacji II. Projektu w ramach Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego, z przypisaniem okresu działań inwestycyjnych do partnerów **241**
Tabela 22. Plan finansowy II. Projektu wiodącego **242**
Tabela 23. Podział źródeł finansowania dla II. Projektu **242**
Tabela 24. Wskaźniki produktu II. Projektu towarzyszącego **250**
Tabela 25. Wskaźniki rezultatu II. Projektu towarzyszącego **250**
Tabela 26. Wskaźniki produktu III. Projektu towarzyszącego **253**
Tabela 27. Wskaźniki rezultatu III. Projektu towarzyszącego **253**
Tabela 28. Wskaźniki rezultatu IV. Projektu towarzyszącego **258**
Tabela 29. Wskaźniki produktu IV. Projektu towarzyszącego **258**
Tabela 30. Zestawienie finansowe łącznie dla Planu Inwestycyjnego miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego **264**

SPIS RYSUNKÓW

Rys.1. Obszar funkcjonalny zidentyfikowany w ramach Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego wskazany na mapie powiatów subregionu ostrołęckiego **3**
Rys.2. Mapa subregionu ostrołęckiego ze wskazanymi powiatami: makowskim, ostrołęckim, ostrowskim, przasnyskim, wyszkowskim oraz miastem Ostrołęką **33**
Rys. 3. Mapa powiatu wyszkowskiego ze wskazanym przebiegiem drogi powiatowej nr 4403W w ramach poprawy jakości połączenia subregionalnej struktury komunikacyjnej z siecią TEN-T **59**
Rys.4. Mapa miasta Wyszkowa ze wskazanym przebiegiem obwodnicy – etap III i IV **68**
Rys.5. Mapa obrazująca włączenie przebudowanego układu komunikacyjnego terenów inwestycyjnych PSG Chorzele do kolejowej sieci TEN-T **70**
Rys.6. Mapa sytuująca zadanie na tle terenów inwestycyjnych **72**
Rys.7. Mapa przedstawiająca lokalizację drogi powiatowej nr 2113W **74**
Rys. 8. Mapa lokalizująca obszar rewitalizacji nadbrzeża rzeki Narew na terenie miasta Ostrołęki, ze wskazaniem najbliższych terenów zamieszkanych oraz budynków Urzędu Stanu Cywilnego i „Galerii Ostrołęka" **91**
Rys. 9. Mapa lokalizująca inwestycję w odniesieniu do przebiegu dróg uwzględnionych w wiązce drogowej I Projektu wiodącego **92**
Rys. 10. Mapa lokalizująca inwestycję w odniesieniu do przebiegu dróg uwzględnionych w wiązce drogowej I Projektu wiodącego **94**
Rys. 11. Mapa lokalizująca Centrum Aktywizacji Biznesu **101**
Rys. 12. Mapa sytuująca inwestycję tle terenów inwestycyjnych powiatu przasnyskiego **109**
Rys. 13. Wizualizacja zrewitalizowanego rynku Starego Miasta w Makowie Mazowieckim **112**
Rys. 14. Wizualizacja zrewitalizowanej zabytkowej kamienicy Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce **116**
Rys. 15. Wizualizacja zrewitalizowanego budynku MDK w Przasnyszu **118**
Rys. 16. Fragment mapy obszaru rewitalizacji dla miasta Przasnysza **118**
Rys. 17. Wizualizacja projektu przebudowy MDK w Przasnyszu **120**
Rys. 18. Mapa powiatów subregionu ostrołęckiego ze wskazaną lokalizacją poszczególnych inwestycji w ramach I. Projektu **121**
Rys. 19. Schemat struktury zarządzania dla realizacji I. Projektu w ramach Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego **135**
Rys. 20. Mapa powiatów subregionu ostrołęckiego ze wskazaną lokalizacją poszczególnych inwestycji w ramach II. Projektu **138**
Rys. 21. Mapa koncepcji sieci ścieżek rowerowych w mieście Ostrołęka **197**
Rys. 22. Mapa miasta Ostrołęki z oznaczonymi skrzyżowania sterowanymi ITS oraz skrzyżowaniami objętymi monitoringiem w ramach systemu ITS **202**
Rys. 23. Mapa miasta Ostrołęki ze wskazaną do budowy ul. Dobrzańskiego (etap II) **205**
Rys. 24. Mapa przedstawiająca koncepcję ścieżek rowerowych w Ostrowi Mazowieckiej **212**
Rys. 25. Mapa przedstawiająca koncepcję ścieżek rowerowych w Makowie Mazowieckim **214**
Rys. 26. Lokalizacja inwestycji w odniesieniu do przebiegu szlaków pieszo-rowerowych planowanych w ramach II. Projektu wiodącego **227**
Rys. 27. Mapa lokalizująca Urząd Miejski w Makowie Mazowieckim na tale całego miasta **237**
Rys. 28. Schemat struktury zarządzania dla realizacji II. Projektu w ramach Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego **262**

1. Definicje i pojęcia na potrzeby Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego

Ilekroć w dokumencie jest mowa:

***EFRR** → Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

***EFS** → Europejski Fundusz Społeczny.

***Lider/ Beneficjent/ Projektodawca** → należy przez to rozumieć wnioskodawcę projektów w formule RIT, miasto subregionalne → w tym przypadku miasto Ostrołęka.

***Miejski obszar funkcjonalny** → należy przez to rozumieć układ osadniczy ciągły przestrzennie, złożony z odrębnych administracyjnie jednostek. Obejmuje zwarty obszar miejski oraz powiązaną z nim funkcjonalnie strefę zurbanizowaną. Administracyjnie obszary te mogą obejmować zarówno gminy miejskie, wiejskie, jak i miejsko-wiejskie. Miejskie obszary funkcjonalne można podzielić na cztery podtypy: ośrodków wojewódzkich, w tym metropolitalnych, regionalnych, subregionalnych i lokalnych.

***Obszary funkcjonalne** → należy przez to rozumieć obszary charakteryzujące się wspólnymi cechami geograficznymi (społeczno-gospodarczymi, przestrzennymi) /zwarty układ przestrzenny składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywalnymi, jednolitymi celami rozwoju.

***Obszar funkcjonalny Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego** → należy przez to rozumieć cały obszar subregionu ostrołęckiego, który charakteryzują silne powiązania, wspólne uwarunkowania i cele rozwojowe, ze szczególnym wskazaniem na miasto Ostrołęka, powiat ostrołęcki - gminę Goworowo, gminę Rzekuń, gminę Łyse, Gminę Troszyn, gminę Baranowo, gmina Wyszków, powiat wyszkowski – gminę Długosiodło, gminę Brańszczyk, powiat makowski – Maków Mazowiecki, powiat przasnyski – gminę Chorzele, miasto Ostrów Mazowiecka, gdzie bezpośrednio będą realizowane inwestycje.

***Partner** → należy przez to rozumieć jednostkę funkcjonującą zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym/powiatowym lub inny podmiot posiadający osobowość prawną w świetle odrębnych przepisów, wnoszące do RIT równocześnie Liderem zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie Plan działań RIT dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego na warunkach określonych formalnie w umowie partnerskiej, w ramach stowarzyszenia, związku międzygminnego, porozumienia międzygminnego lub listu intencyjnego → w tym przypadku: powiat ostrołęcki, powiat wyszkowski, powiat makowski, powiat przasnyski, gmina Wyszków, miasto Ostrów Mazowiecka, miasto Maków Mazowiecki, Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce, Mazowiecki Szpital Specjalistyczny im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce, Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej im. dr. Wojciecha Oczko w Przasnyszu, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Zespół Zakładów w Makowie Mazowieckim, Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Wyszkowie, miasto Przasnysz.

***Plan Inwestycyjny** → należy przez to rozumieć dokument warunkujący realizację i finansowanie działań w formule RIT, gdzie wskazane są minimalnie: diagnoza obszaru, w tym identyfikacja potencjałów i problemów rozwojowych, projekty wiodące (1-2), projekty towarzyszące (po 1-3 dla każdego projektu wiodącego), powiązane tematycznie z inwestycją wiodącą, plan finansowy i harmonogram czasowy.

***Projekt** → należy przez to rozumieć zespół działań ukierunkowanych na osiągnięcie celów i wskaźników.

***Projekt inwestycyjny/twardy/działania inwestycyjne** → należy przez to rozumieć przedsięwzięcie mające charakter infrastrukturalny, rzeczowy i mierzalny, którego celem jest zwiększenie/ modernizacja/ rozbudowa istniejących elementów przestrzeni publicznej.

***Projekt „miękki"/ oddziaływania społecznego** → należy przez to rozumieć przedsięwzięcie, mające charakter nie infrastrukturalny, a więc nie inwestycyjny ukierunkowane głównie na rozwój zasobów ludzkich, integrację społeczną i zmniejszenie bezrobocia.

***Projekt wiodący** → należy przez to rozumieć zespół działań inwestycyjnych, wynikający z diagnozy obszaru subregionu, odpowiadający na zidentyfikowane bariery, potencjały i wyzwania rozwojowe oraz obrane cele, który ma charakter strategiczny. Współfinansowany w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W założeniach dla RIT plan działań może zawierać maksymalnie 2 projekty wiodące → w tym przypadku zaplanowano jeden projekt wiodący dla obszaru funkcjonalnego miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego.

***Projekt towarzyszący** → należy przez to rozumieć współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, należący do tzw. działań „miękkich", spójny z Projektem wiodącym. W założeniach RIT plan działań może zawierać maksymalnie trzy projekty towarzyszące dla jednego projektu wiodącego → w tym przypadku zaplanowano trzy projekty towarzyszące dla jednego projektu wiodącego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego.

***Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020 (RPO WM 2014-2020)** → należy przez to rozumieć jeden z 16. programów regionalnych, które realizują Strategię Rozwoju Kraju oraz Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia → w tym przypadku „Plan działań inwestycyjnych dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego" odwołuje się do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

***Regionalne Inwestycje Terytorialne (RIT)** → należy przez to rozumieć mechanizm finansowania stworzony przez Samorząd Województwa Mazowieckiego, mający na celu wspieranie podejścia terytorialnego w zarządzaniu rozwojem województwa. Jest skierowany do miast regionalnych (Płocka, Radomia) i subregionalnych (Ciechanowa, Ostrołęcki, Siedlec) oraz ich obszarów funkcjonalnych.

***Rewitalizacja** → stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

***Subregion ostrołęcki** → należy przez to rozumieć obszar województwa mazowieckiego, w skład którego wchodzi powiat makowski, powiat ostrołęcki, powiat ostrowski, powiat przasnyski, powiat wyszkowski, gdzie miastem centralnym/ośrodkiem subregionu/liderem jest miasto Ostrołęka**.**

Wykorzystano informacje/dane zawarte na stronach internetowych:

- Miasta Ostrołękiwww.ostroleka.pl
- Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Ostrołękiwww.ostroleka.pl/bip
- Powiatu ostrołęckiego www.powiatostrolecki.pl
- Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego www.mazowieckie.pl
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiegowww.mazovia.pl
- Mazowieckiego Biura Planowania Przestrzennego www.mbpr.pl
- Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych w Warszawie www.mazowia.eu
- Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju www.mir.gov.pl
- Głównego Urzędu Statystycznego www.stat.gov.pl
- Powiatu przasnyskiegowww.powiat-przasnysz.pl
- Gminy Chorzele www.chorzele.pl
- Powiatu wyszkowskiegowww.powiat-wyszków.pl
- Wyszkowawww.wyszków.pl
- Powiatu makowskiegowww.powiat-makowski.pl
- Miasta Ostrów Mazowiecka www.ostrowmaz.pl
- Powiatu ostrowskiegowww.powiatostrowmaz.pl
- Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce http://muzeum.ostroleka.pl
- Miejskiego Zakładu Komunikacji Sp. z o.o. w Ostrołęce www.mzk.ostroleka.pl
- Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce www.szpital.ostroleka.pl
- Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej im. dr. Wojciecha Oczko w Przasnyszu http://www.szpitalprzasnysz.pl
- Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej - Zespół Zakładów w Makowie Mazowieckim http://www.szpital-makow.pl
- Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Wyszkowie http://www.szpital-wyszkow.com.pl

2. Podstawa prawna

Na lata 2014-2020 na potrzeby polityki spójności zostały zaproponowane nowe instrumenty wsparcia finansowego, które pozwolą skuteczniej wykorzystywać środki w określonych obszarach. Ich głównym założeniem jest terytorialne ukierunkowanie interwencji publicznej. Prowadzenie polityki rozwoju uwzględniającej wymiar przestrzenny, pozwala także na trafniejsze dostosowanie interwencji do potrzeb obszaru poprzez zastosowanie kompleksowych rozwiązań. Wymiar przestrzenny w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020, umożliwia różnym obszarom regionu Mazowsza wykorzystanie własnych potencjałów rozwojowych i zapewnienie największej liczbie ich mieszkańców możliwość udziału w procesach rozwojowych.

Regionalne Inwestycje Terytorialne (RIT) to mechanizm realizacji i finansowania inwestycji, stworzony przez Samorząd Województwa Mazowieckiego, mający na celu wspieranie podejścia terytorialnego w zarządzaniu rozwojem regionu. Mechanizm ten bazuje przede wszystkim na koncepcji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju. Podstawą realizacji RIT jest współpraca jednostek samorządu terytorialnego. Samorządy realizujące RIT są zobligowane do zawiązania dowolnej formy partnerstwa.

Podstawą partnerstwa RIT ma być odpowiedź na wspólne wyzwania i cele rozwojowe, zidentyfikowane w subregionach oraz potrzebę wypracowania wspólnej wizji rozwoju. Zidentyfikowane projekty powinny mieć jak najszersze oddziaływanie terytorialne i poprawiać integrację przestrzenną np. poprzez wzmocnienie powiązań funkcjonalnych lub zwiększanie dostępności obszaru. Partnerstwo stworzone w celu realizacji RIT powinno obejmować jednostki samorządu terytorialnego bezpośrednio zaangażowane w realizacje inwestycji lub takie, na które przedmiotowe inwestycje oddziaływają.

Plan Inwestycyjny to dokument, warunkujący subregionom dostęp do alokacji środków odrębnego dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, zawierający delimitację obszaru, na którym będzie realizowany dany projekt oraz prezentujący podstawowe założenia w zakresie działań planowanych do przeprowadzenia w partnerstwie.

Podstawą do wyznaczenia obszarów wsparcia dla dwufunduszowego RPO WM 2014-2020 jest przede wszystkim *Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030r. Innowacyjne Mazowsze* (SRWM), a także ustalenia przyjęte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, którego głównym celem jest *inteligentny, zrównoważony rozwój zwiększający spójność społeczną i terytorialną przy wykorzystaniu potencjału mazowieckiego rynku pracy*, stanowi narzędzie realizacji polityki rozwoju prowadzonej przez Samorząd Województwa Mazowieckiego. Dokument uwzględnia cele tematyczne zdefiniowane przez Komisję Europejską oraz odpowiada na zidentyfikowane wyzwania regionu w zakresie stymulowania rozwoju społecznego i gospodarczego, w powiązaniu z celami nakreślonymi przez *Strategię Europa 2020*.

Umowa partnerstwa będąca kontraktem między Rządem RP a Komisją Europejską, określa ramy wdrożeniowe dla programów operacyjnych realizowanych w ramach funduszy unijnych. Dokument ten, zawiera propozycje dotyczące następujących kwestii: cele i priorytety interwencji wraz z podstawowymi wskaźnikami, koncentracja tematyczna, wymiar terytorialny planowanej interwencji, układ programów operacyjnych, podział interwencji pomiędzy kraj i region, zarys finansowania, systemu wdrażania oraz opis stopnia uzupełniania się interwencji finansowanych z polityki spójności, Wspólnej Polityki Rolnej oraz Rybackiej. Projekt umowy partnerstwa (UP) przewiduje Zintegrowane Podejście Terytorialne (ZIT) dla:

- miast wojewódzkich i obszarów powiązanych – *obligatoryjnie*,

- miast regionalnych i subregionalnych i obszarach powiązanych – *fakultatywnie*,
- innych obszarach – *fakultatywnie*.

Krajowe podstawy prawne i dokumenty wdrożeniowe

Podstawowe zasady realizacji umowy partnerskiej i Programu Operacyjnego określone zostały na poziomie rozporządzeń Unii Europejskiej, stanowiąc rezultaty prac Komisji Europejskiej nad nową perspektywą finansową na lata 2014-2020. Jest to pakiet propozycji legislacyjnych, na który składają się projekty następujących rozporządzeń:

- rozporządzenie ramowe, ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybołówstwa (EFRM), zwane dalej rozporządzeniem ogólnym;
- rozporządzenie dot. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR);
- rozporządzenie dot. Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS);
- rozporządzenie dot. Funduszu Spójności;
- rozporządzenie dot. Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT);
- rozporządzenie dot. Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej (EUWT).

Pakiet propozycji KE zawiera również projekty rozporządzeń powiązanych z Polityką Spójności:

- rozporządzenie dotyczące Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (EGF),
- rozporządzenie dotyczące Programu na rzecz przemian i innowacji społecznych,
- komunikat w sprawie Funduszu Solidarności Unii Europejskiej.

W wymiarze systemowym, istotne znaczenie dla procesu wdrażania RPO WM 2014-2020, ma również uwzględnienie celów określonych w następujących krajowych dokumentach strategicznych i politykach Rządu:

- *Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności* (DSRK) - dokument określający główne trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju kraju w perspektywie długookresowej, przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 5 lutego 2013r.;
- *Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo* (SRK 2020) -dokument stanowiący aktualizację Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015, przyjęty 25 września 2012r. przez Radę Ministrów;
- strategie rozwoju (tzw. strategie zintegrowane);
- *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030*;
- *Krajowa Polityka Miejska do roku 2020;*
- *Narodowy Plan Rewitalizacji 2022* (założenia 2014)

Realizacji celów rozwojowych Strategii Rozwoju Kraju 2020 służą następujące strategie:

- Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki;
- Strategia rozwoju kapitału ludzkiego;
- Strategia rozwoju transportu;
- Strategia bezpieczeństwo energetyczne i środowisko;
- Strategia Sprawne Państwo;
- Strategia rozwoju kapitału społecznego;
- Krajowa strategia rozwoju regionalnego – Regiony, Miasta, Obszary wiejskie;
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa;
- Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego RP.

Regulacje wdrożeniowe, dla których nie ma konieczności umiejscowienia ich w ustawie lub rozporządzeniach, określone zostaną w drodze horyzontalnych wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju. Będą to przede wszystkim kwestie proceduralne lub regulujące poszczególne procesy w ramach sytemu realizacji programów. Pozwoli to na większą elastyczność na etapie wdrażania programów, ujednolici zasady wdrażania, ustanowi wspólne standardy wdrożeniowe i jednocześnie zapewni zgodność sposobu wdrażania Programu Operacyjnego z prawem UE oraz spełnienie w ramach wszystkich Programów Operacyjnych wymagań określanych przez KE. Utrzymane zostaną dotychczasowe rozwiązania w postaci wspomnianych wytycznych horyzontalnych wydawanych przez MIR, jako koordynatora polityki spójności oraz wytycznych programowych wydawanych przez IZ, które muszą być zgodne z wytycznymi horyzontalnymi.

Katalog zagadnień możliwych do uregulowania w wytycznych horyzontalnych zostanie określony w ustawie i będzie, tak jak dotąd, katalogiem otwartym. Dodatkowo możliwe będzie w przypadku EFS wydawanie przez MIR we współpracy z innymi ministerstwami wytycznych tematycznych.

Głównym celem do realizacji w okresie programowana UE 2014-2020 jest oparcie rozwoju na dalszym zwiększaniu konkurencyjności gospodarki, poprawie spójności społecznej i terytorialnej (przez likwidowanie istniejących barier rozwojowych) i podnoszenie sprawności i efektywności państwa.

Osiągnięciu powyższego celu mają służyć podstawowe zasady stanowiące rezultat reformy polityk UE na lata 2014-2020, tj. zasada zorientowania na rezultaty, zasada zintegrowanego podejścia terytorialnego oraz zasada partnerstwa.

Zasada zorientowania na rezultaty oznacza konieczność przyjęcia rozwiązań oraz projektowania interwencji środków z budżetu UE w sposób zapewniający ich najbardziej efektywne wykorzystanie, zgodnie z celami wskazanymi w dokumentach programowych określających cele i oczekiwane rezultaty ich wykorzystania. Realizacja zasady zintegrowanego podejścia terytorialnego została zapewniona poprzez zaproponowane w projekcie ustawy zmiany w systemie planowania przestrzennego zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym oraz funkcjonalnym, zmierzające w kierunku ścisłego powiązania wymiaru społeczno-gospodarczego z wymiarem przestrzennym.

Wprowadzono do systemu pojęcia obszaru funkcjonalnego, jak również obszaru strategicznej interwencji państwa, jako kategorii terytoriów, do których będą kierowane działania z zakresu polityki przestrzennej państwa oraz polityki regionalnej. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż w dokumentach strategicznych uwypuklony został wymiar terytorialny, między innymi poprzez możliwość przyjmowania strategii rozwoju dotyczących rozwoju obszarów funkcjonalnych.

Ponadto *Ustawa o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw*, zawiera zmiany stanowiące wynik doświadczeń w zakresie powadzenia polityki rozwoju, mające na celu usprawnienie systemu zarządzania rozwojem w Polsce w nadchodzącej perspektywie finansowej UE 2014-2020, w tym dotyczące m.in. kompetencji Komitetu Koordynacyjnego do spraw Polityki Rozwoju, terminu opracowania raportu o rozwoju społeczno-gospodarczym, regionalnym i przestrzennym oraz katalogu podmiotów udzielających pomocy publicznej, jak również dostępu do informacji publicznej oraz danych osobowych.

Konsekwencją realizacji powyższych zasad, które służą stworzeniu podstaw do przygotowania nadchodzącego okresu programowania UE 2014-2020 jest również konieczność wprowadzenia zmian w innych ustawach niż Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Są to następujące akty prawne:

- Kodeks postępowania cywilnego,
- Postępowanie egzekucyjne w administracji,
- Ustawa o samorządzie województwa,
- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
- Ustawa o finansach publicznych,
- Ustawa Prawo zamówień publicznych.

3. Spójność z krajowymi /regionalnymi/subregionalnymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Stworzenie mechanizmu Regionalnych Inwestycji Terytorialnych wynika z potrzeby wzmocnienia na Mazowszu ośrodków regionalnych i subregionalnych, w celu rozwinięcia funkcji społeczno-gospodarczych, które będą uzupełniały metropolitalne funkcje ośrodka centralnego – Warszawy.

W ramach RIT realizowane będą inwestycje kluczowe dla zdynamizowania rozwoju Mazowsza na obszarach interwencji, zidentyfikowanych Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku, jako problemowe. Podejście takie pozwoli przeciwdziałać negatywnym trendom rozwojowym oraz umożliwi dostęp do potrzebnych usług na obszarach, w których wskaźnik jakości życia jest niższy niż w centrum regionu. W ten sposób Samorząd Województwa Mazowieckiego podkreśla wagę spójnego tempa rozwoju regionu i wyraża przekonanie, że policentryczny rozwój Mazowsza jest konieczny, a zarazem możliwy. Rozwój taki pozwoli przeciwdziałać negatywnym trendom rozwojowym na obszarach pozametropolitalnych województwa oraz umożliwi dostęp do potrzebnych usług, a także zapewni odpowiedniej jakości poziom życia mieszkańców regionu. Mechanizm ten został skierowany do miast regionalnych i subregionalnych, jak Ostrołęka oraz ich obszarów funkcjonalnych, jako ośrodków istotnych dla rozwoju województwa mazowieckiego, ze względu na funkcje gospodarczo-społeczne, jakie pełnią.
Przedmiotowa diagnoza dotyczy obszaru funkcjonalnego dla inwestycji zaplanowanej do realizacji w ramach Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

Działania projektowe uwzględnione w ramach przedkładanego Projektu pt. ***„Zrównoważony rozwój miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez poprawę zewnętrznej i wewnętrznej dostępności jego potencjału: gospodarczego, społecznego i środowiskowo–rekreacyjnego”***, zostały przeanalizowane pod kątem spójności z następującymi, wyszczególnionymi w poniżej tabeli dokumentami strategicznymi /planistycznymi na poziomie krajowym /regionalnym/ subregionalnym:

Tabela 1. **Spójność Planu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi**

Polska 2030, Długookresowa strategia rozwoju kraju, Trzecia fala nowoczesności, *Warszawa, styczeń, 2013r.*	Przedkładany do dofinansowania Projekt wykazuje zbieżność z zapisami dokumentu: **Cel 8** Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych. **Kierunek interwencji** Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach. **Kierunek interwencji** Stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie - miasta **Cel 9.** Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego. **Kierunek interwencji** Sprawna modernizacja, rozbudowa i budowa zintegrowanego systemu transportowego **Kierunek interwencji** Zwiększenie stopnia dyfuzji połączeń wieś-miasto w celu dynamizowania rozwoju zarówno terenów miejskich, jak też obszarów wiejskich *[tworzenie kanałów dyfuzji pomiędzy miastami a obszarami wiejskimi, rozwiązania instytucjonalne pozwalające na integrację sieci transportu /tworzenie sieci współpracy pomiędzy samorządami miejskimi, a tymi z obszarów wiejskich /dostarczanie bodźców przedsiębiorstwom miejskim do współpracy z firmami zlokalizowanymi na obszarach wiejskich].*
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 jest to najważniejszy dokument dotyczący ładu przestrzennego Polski. Jego celem strategicznym jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych do osiągnięcia: konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie. KPZK 2030 kładzie szczególny nacisk na budowanie i utrzymywanie ładu przestrzennego, ponieważ decyduje ono warunkach życia obywateli, funkcjonowaniu gospodarki i pozwala wykorzystywać szanse rozwojowe. Koncepcja formułuje także zasady i działania służące

	zapobieganiu konfliktom w gospodarowaniu przestrzenią zapewnieniu bezpieczeństwa w tym powodziowego. Zgodnie z dokumentem, rdzeniem krajowego systemu gospodarczego i ważnym elementem systemu europejskiego stanie się współzależny otwarty układ obszarów funkcjonalnych najważniejszych polskich miast, zintegrowanych w przestrzeni krajowej i międzynarodowej. Jednocześnie na rozwoju największych miast skorzystają mniejsze ośrodki i obszary wiejskie. Oznacza to, że podstawową cechą Polski 2030r. będzie spójność społeczna, gospodarcza i przestrzenna. Do jej poprawy przyczyni się rozbudowa infrastruktury transportowej (autostrad, dróg ekspresowych i kolei) oraz telekomunikacyjnej (przede wszystkim Internetu szerokopasmowego), a także zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych. W 2030r. Polska przestrzeń będzie bardziej zintegrowana w układach międzynarodowych. Warszawa i pozostałe ośrodki metropolitalne będą lepiej powiązane funkcjonalnie (głównie gospodarczo) między sobą, a także z podobnymi obszarami UE. Polska 2030r. będzie krajem o ugruntowanych warunkach trwałego i zrównoważonego rozwoju, dobrze zagospodarowanym, sprawnie zarządzanym i bezpiecznym. Prezentowany Plan Inwestycyjny dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego, ze względu na swój rzeczowy zakres wykazuje spójność z zapisami KPZK 2030: **Cel 1.**Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności. **Cel 2.** Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważnie rozwoju kraju poprzez programowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzenienia się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału kraju w skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej, **Cel 4**. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.
Strategia Europa 2020 *Strategia na rzecz inteligentnego zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*	*Strategia Europa 2020* wprowadziła trzeci wymiar polityki spójności, obok spójności społecznej i ekonomicznej, także spójność terytorialną. Wymiar terytorialny ma stanowić płaszczyznę integrującą dla wyznaczonych celów i działań podejmowanych cząstkowo w zakresie poszczególnych sektorów i dziedzin wskazanych w RPO WM 2014-2020 zgodnie z poszczególnymi celami tematycznymi wskazanym w rozporządzeniach unijnych. Strategia „Europa 2020" jest kontynuacją Strategii Lizbońskiej, która określała program reform Unii Europejskiej przez ostatnie dziesięciolecie. Strategia opiera się na dotychczasowych osiągnięciach partnerstwa na rzecz wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy oraz określa nowe kierunki działań w celu sprostania nowym wyzwaniom. Zgodnie ze Strategią „Europa 2020" Unia Europejska powinna koncentrować się na najważniejszych obszarach polityki, w których współpraca miedzy państwami członkowskimi może zapewnić najlepsze wyniki. Strategia „Europa 2020" opiera się na trzech współzależnych i wzajemnie uzupełniających się obszarach priorytetowych: • rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji; • rozwój zrównoważony: wspieranie efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej gospodarki; • rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.
Policy papier dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020	Działania inwestycyjne zawarte w Planie są zgodne z POLICY PAPIER DLA OCHRONY ZDROWIA NA LATA 2014-2020, z celem „Zwiększenie długości życia w zdrowiu jako czynnika wpływającego na jakość życia i wzrost gospodarczy w Polsce". Realizacja inwestycji pozwoli na złagodzenie głównego problemu zdrowotnego jakim jest **skrócenie przewidywanej długości życia (spowodowane przedwczesnymi zgonami) oraz ostrymi i chronicznymi schorzeniami układu oddechowego i krążenia (szczególnie u dzieci i osób starszych)** związane z narażeniem wysokich stężeń pyłu zawieszonego w sezonie zimowym i ozonu w sezonie letnim a także ozonu troposferycznego w subregionie ostrołęckim. Zostanie poprawiona jakość udzielanych świadczeń zdrowotnych w zakresie geriatrii (*zgodność z założeniami ujętymi w stanowisku Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2011r. w sprawie Europejskiego Roku Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej),* którymi są: wspieranie starzenia się w zdrowiu wszystkich ludzi, w szczególności osób starszych, a także działanie na rzecz ich witalności i poszanowania godności, poprzez m.in. zapewnienie dostępu do odpowiedniej i wysokiej jakości opieki zdrowotnej, opieki długoterminowej i usług socjalnych oraz rozwijanie inicjatyw, mających na celu wspieranie przeciwdziałania zagrożeniom zdrowia związanym ze starzeniem się. Zostanie rozwinięta i dostosowana opieka medyczna do rzeczywistego stanu zdrowia populacji oraz czynników demograficznych.
Zdrowie 2020 Europejska polityka	Zdrowie 2020 - Europejska polityka wspierająca działania rządów i społeczeństw na rzecz zdrowia i dobrostanu ludności uznaje, iż „Dobry poziom zdrowia „przynosi korzyści

wspierająca działania rządów i społeczeństw na rzecz zdrowia i dobrostanu ludności	wszystkim sektorom i całemu społeczeństwu i stanowi cenny kapitał". Dobry stan zdrowia ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju społeczno-ekonomicznego i odgrywa bardzo ważną rolę w życiu każdego człowieka, rodziny i społeczności. Zły stan zdrowia jest przyczynąmarnowania potencjału, osobistego nieszczęścia dotkniętych nim osób oraz drenażu zasobów we wszystkich sektorach. Kompleksowa realizacja działań w zakresie zapobiegania czynnikom ryzyka (zła jakość powietrza,) profilaktyka chorób, umożliwienie dostępu do specjalistycznego sprzętu diagnostycznego odpowiedni standard wyposażenia dostosowany do specyfiki pacjentów (w tym osób niepełnosprawnych i w wieku podeszłym) często z obniżoną sprawnością motoryczną, zapewnienie optymalnych warunków pobytu pacjenta (wentylacja/ klimatyzacja z odpowiednią jakością oczyszczania powietrza) nie tylko poprawi jakość świadczonych usług, ale także obniży koszty leczenia i zmniejszy cierpienia pacjentów, pozwoli na zachowanie sprawności i samodzielności.
Strategia Rozwoju Kraju 2020, *przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 25 września 2012r.*	Zaplanowany do realizacji Projekt wykazuje zbieżność z następującymi zapisami analizowanego dokumentu strategicznego: Celem głównym - *wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności*. Strategia Rozwoju Kraju 2020 stanowi bazę dla 9.strategii zintegrowanych, które powinny przyczyniać się do realizacji założonych w niej celów, a zaprojektowane w nich działania rozwijać i uszczegóławiać reformy w niej wskazane. Strategia integruje wokół celów strategicznych wszystkie podmioty publiczne, a także środowiska społeczne i gospodarcze**,** które uczestniczą w procesach rozwojowych i mogą je wspomagać zarówno na szczeblu centralnym, jak i regionalnym. Wskazuje konieczne reformy ograniczające lub eliminujące bariery rozwoju społeczno-gospodarczego, orientacyjny harmonogram ich realizacji oraz sposób finansowania działań. Prezentowany Plan Inwestycyjny dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego jest zbieżny z zaprezentowanymi poniżej wytycznymi analizowanego dokumentu, a także z założeniem określonym, jako: II. 7.2. *Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych,* zgodnie z założeniami, którego, w celu zapewnienia spójności terytorialnej, konieczna jest rozbudowa powiązań infrastrukturalnych łączących ośrodki miejskie położone na obszarach peryferyjnych z siecią metropolii. Oprócz priorytetu inwestycyjnego dla dróg o znaczeniu krajowym wspierane będą inwestycje transportowe dla tych obszarów oraz wybrane projekty lokalne, stanowiące dodatkowe połączenia pomiędzy miejscowościami i uzupełniające transportowe układy krajowe i wojewódzkie. Konieczne będzie położenie większego nacisku na komplementarność działań podejmowanych przez różne podmioty na szczeblu krajowym, regionalnymi lokalnym (układ pionowy), jak również w ramach poszczególnych branż sektora transportowego (układ poziomy). Uzupełniającymi działaniami dla tworzonego zintegrowanego systemu transportowego kraju będą inwestycje realizowane na poziomie regionalnym i lokalnym, tak by tworzyły one spójną i skoordynowaną całość. Dokument zakłada, że ze względu na bardzo wysokie zagrożenie utratą życia w wypadku drogowym w Polsce, przygotowane i realizowane będą programy poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, skorelowane z pracami nad poprawą stanu infrastruktury oraz kampaniami informacyjno-edukacyjnymi w zakresie zasad ruchu drogowego oraz promocji bezpiecznych zachowań na drodze.
Strategia Sprawne Państwo 2020	W dokumencie zostało wyznaczone siedem celów szczegółowych. W ramach celu siódmego: *Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego*, zostały wyodrębnione następujące kierunki interwencji związane z bezpieczeństwem ruchu drogowego: • przeciwdziałanie zagrożeniom drogowym, • ratownictwo i ochrona ludności (ochrona przeciwpożarowa, działalność zapobiegawcza, ratownicza i gaśnicza), • wdrażanie i doskonalenie funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego, Powyższe kierunki interwencji obejmują takie zagadnienia, jak opracowanie narodowego programu bezpieczeństwa ruchu drogowego, ujednolicenie prawa, podnoszenie standardu istniejącej infrastruktury, usprawnienie funkcjonowania struktur i działania procedur.
Narodowy Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej *4 sierpnia 2015 r. Kierownictwo Ministerstwa Gospodarki przyjęło projekt NPRGN*	Celem głównym NPRGN jest rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju. Celami szczegółowymi NPRGN są: • niskoemisyjne wytwarzanie energii; • poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami, w tym odpadami; • rozwój zrównoważonej produkcji - obejmujący przemysł, budownictwo i rolnictwo; • transformacja niskoemisyjna w dystrybucji i mobilności; • promocja wzorców zrównoważonej konsumpcji. NPRGN obejmuje działania mające na celu zwiększenie efektywności gospodarki oraz zmniejszenie poziomu jej emisyjności we wszystkich etapach cyklu życia tj. od etapu wydobywania surowców poprzez wytwarzanie produktów, transport i dystrybucję aż po użytkowanie produktów i zarządzanie odpadami. *Projekt przyczynia się do osiągnięcia celów NPRGN*

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności.	Celem głównym przedstawionych w niniejszym dokumencie działań jest poprawa jakości życia Polaków. Osiągnięcie tego celu powinno być mierzone, z jednej strony, wzrostem produktu krajowego brutto (PKB) na mieszkańca, a z drugiej zwiększeniem spójności społecznej oraz zmniejszeniem nierównomierności o charakterze terytorialnym, jak również skalą skoku cywilizacyjnego społeczeństwa oraz innowacyjności gospodarki w stosunku do innych krajów. Osiąganie strategicznego celu kluczowego będzie możliwe dzięki podjęciu działań w trzech obszarach zadaniowych: •konkurencyjności i innowacyjności (modernizacji), •równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski (dyfuzji), •efektywności i sprawności państwa. Projekt koreluje w wizji i misji z cytowaną Strategią.
Krajowy Program Reform na rzecz realizacji strategii Europa 2020	Krajowy Program Reform skupia się na tych działaniach, które mają na celu odrabianie zaległości rozwojowych oraz budowie nowych przewag konkurencyjnych, w trzech obszarach priorytetowych: 1.Infrastruktura dla wzrostu zrównoważonego; 2.Innowacyjność dla wzrostu inteligentnego; 3.Aktywność dla wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu. Projekt w swoich zamierzeniach wpisuje się w cele Krajowego Programu Reform, ponieważ idea rozwoju obszaru opiera się na zrównoważonym rozwoju, budowaniu gospodarki opartej na wiedzy oraz ograniczeniu negatywnych wskaźników społecznych
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020	Celem strategicznym SRK do 2020 jest: efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągania celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. Rozwinięciem celu strategicznego są trzy cele szczegółowe polityki regionalnej: 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów. 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych, 3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie. Projekt zakłada wzmocnienie infrastruktury społecznej Powiatu Wyszkowskiego poprzez zapewnieniu spójności społecznej co oznacza, że wpisuje się w cele rozwojowe KSRR na lata 2010-2020.
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	KPZK 2030 wyznacza 6 celów polityki przestrzennego zagospodarowania kraju: 1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności. 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów. 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej. 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski. 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa. 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego. Projekt przyczynia się do realizacji celu 4 i 5.
Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030, *Innowacyjne Mazowsze, Warszawa, 2013*	W zaktualizowanej *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku* przyjęto nowe podejście do polityki rozwoju regionu. Układ jej celów ma charakter hierarchiczno-horyzontalny. W dokumencie przedstawiono wizję, określono cel nadrzędny (główny), któremu podporządkowano cele strategiczne spójne z długookresowymi priorytetami rozwoju regionalnego. Strategia uwzględnia także wymiar terytorialny. Politykę rozwoju, wyrażoną w strategii, skoncentrowano przede wszystkim wokół działań zorientowanych na strategiczne dziedziny, decydujące o konkurencyjności województwa mazowieckiego. Wymiar terytorialny został ujęty w projekcie *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030 Inteligentne Mazowsze.* W SRWM wskazano obszary strategicznej interwencji (OSI), w których występują problemy będące barierą rozwoju regionu. Zostały one zidentyfikowane zgodnie z celami zapisanymi w *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego*, tj. z celem *2. Budowa spójności terytorialnej i przeciwdziałania marginalizacji obszarów problemowych oraz z celem 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów*. Nadrzędnym (głównym) celem strategii jest, zatem spójność terytorialna, rozumiana, jako *zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim* oraz *wzrost znaczenia Obszaru Metropolitalnego Warszawy w Europie,* co w konsekwencji przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe poprzez

	przyspieszenie wzrostu gospodarczego, generowanego przez rozwój produkcji i przemysłu ukierunkowanego na eksport, szczególnie w branży średniozaawansowanych i zaawansowanych technologii. Potrzeba zwiększenia produktywności przemysłu i związanych z nim usług uzasadnia wybór priorytetowego celu strategicznego. Prezentowany Projekt zaplanowany do przeprowadzenia na obszarze miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego, jest spójny z następującymi zapisami dokumentu: **WIZJA:** Mazowsze to region spójny terytorialnie, konkurencyjny, innowacyjny z wysokim wzrostem gospodarczym i bardzo dobrymi warunkami życia jego mieszkańców. **CEL GŁÓWNY:** zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim, wzrost znaczenia obszaru metropolitalnego Warszawy w Europie **CELE STRATEGICZNE:** **Przestrzeń i transport** Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego. Osiągnięcie celu strategicznego: *Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego* wymaga realizacji działań w kierunku: • Zwiększenia dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu; • Spójności wewnątrzregionalnej – koncentracji na najbardziej zapóźnionych podregionach; • Rozwoju form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców; • Zapobiegania nadmiernej suburbanizacji i kreowania ładu przestrzennego; • Udrożnienia systemu tranzytowego. **Spójność wewnątrzregionalna –** koncentracja na najbardziej zapóźnionych podregionach: • Poprawa dostępności komunikacyjnej zapóźnionych podregionów do ośrodków regionalnych i subregionalnych; • Poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich do ośrodków lokalnych. **Gospodarka - w**zrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii Kierunki działań – wymiar terytorialny: • Wykorzystanie i wzmacnianie specjalizacji regionalnych, • Wspieranie rozwoju miast regionalnych i subregionalnych, • Restrukturyzacja miast tracących funkcje gospodarcze. Na podstawie wskaźników przyjętych w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego w SRWM zidentyfikowano obszary strategicznej interwencji (OSI), w których występują problemy będące barierą rozwoju regionu. Obszar siedlecko–ostrołęcki został zaliczony do obszarów problemowych. Miasto Ostrołęka zostało wskazane w KSRR, jako miasto o średnim natężeniu problemów, do którego będą skierowane interwencje na rzecz restrukturyzacji i rewitalizacji miast tracących funkcje społeczno–gospodarcze. W strategii wskazano, iż obszar ten jest niedoinwestowany pod względem infrastrukturalnym, ma słabą dostępność do usług publicznych i niewielki potencjał rozwojowy. W strategii znajdują się zapisy bezpośrednio wskazujące, iż w ramach przedmiotowego obszaru należy prowadzić politykę, która skutkować będzie podniesieniem jakości życia i polepszeniem warunków prowadzenia działalności gospodarczej oraz wykształceniem zdolności absorpcyjnych obszaru. Mając na uwadze powyższe zasadnym wydaje objęcie RIT dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego działań mających na celu: • poprawę dostępności komunikacyjnej obszaru, • stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju gospodarczego. Realizacja projektu wiodącego przyczyni się osiągnięcia celu strategicznego *Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii* poprzez działania w kierunkach: • Wspieranie rozwoju nowych technologii, w szczególności biotechnologii i biomedycyny, nanotechnologii, fotoniki i optoelektroniki, technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) i kosmicznych; • Wzmacnianie potencjału rozwojowego i absorpcyjnego obszarów wiejskich; • Zwiększanie dostępu do szerokopasmowego Internetu i e-usług; • Przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego, integracja społeczna; • Podnoszenia standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz działania na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego Celem nadrzędnym rozwoju Mazowsza jest *Wzrost konkurencyjności gospodarki i równoważenie rozwoju społeczno-gospodarczego w regionie jako podstawa poprawy jakości życia mieszkańców*. W oparciu o cel nadrzędny zostały wyznaczone cele strategiczne. Są nimi*:* *(1) budowa społeczeństwa informacyjnego i poprawa jakości życia mieszkańców,* *(2) zwiększenie konkurencyjności regionu,* *(3) poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach*

	zrównoważonego rozwoju. Zostały również wyznaczone cele ramowe: ŚRODOWISKO I ENERGETYKA Zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska Działania ujęte w projekcie są zgodne kierunkiem działań Dywersyfikacja źródeł energii i jej efektywne wykorzystanie *działanie Podnoszenie efektywności energetycznej w tym efektywność energetyczną gospodarki,* tym poprzez rozwój budownictwa energooszczędnego ***i zmniejszenie zużycia energii przy świadczeniu usług publicznych.*** KULTURA I DZIEDZICTWO Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego dla rozwoju gospodarczego i poprawy jakości życia. Osiągnięcie celu strategicznego poprzez: Upowszechnienia kultury i twórczości, Kreowania miast jako centrów aktywności kulturalnej, Wykorzystania dziedzictwa kulturowego w działalności gospodarczej, Wykorzystania walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego do zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu. Zakres przedmiotowy projektu w całości wpisuje się w wyżej wymienione cele i kierunki działań.
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, *aktualizacja, projekt* *Warszawa,* *Lipiec, 2014r.*	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego ustala następujące kierunki działań dla rozwoju miast powiatowych, które m.in. mają wzmacniać policentryczną strukturę województwa, i z którymi są zgodne założenia przypisane do Projektu przedkładanego przez miasto Ostrołęka i subregion ostrołęcki: • rozwój przemysłu (w tym nowoczesnych technologii) oraz rzemiosła we wszystkich ośrodkach lokalnych z wykorzystaniem specjalnych stref ekonomicznych, stref aktywności gospodarczej oraz parków technologicznych; • utworzenie stref aktywizacji gospodarczej, • przygotowywanie uzbrojonych terenów inwestycyjnych, w tym na terenach powojskowych, w otoczeniu lotnisk i multimodalnych punktów przeładunkowych; • włączanie potencjalnych terenów inwestycyjnych do specjalnych stref ekonomicznych; • rewitalizację obiektów zabytkowych oraz ich adaptację na potrzeby turystyki i kultury; • rewitalizację zdegradowanych obszarów miast; • rozwój infrastruktury turystycznej w oparciu o walory kulturowe miast oraz walory przyrodnicze obszarów w ich otoczeniu; • rozwój obiektów obsługi rolnictwa, przede wszystkim w miastach o znaczeniu powiatowym, położonych w obszarach typowo rolniczych; • poprawę powiązań komunikacyjnych miast powiatowych z ich otoczeniem; • rozbudowę infrastruktury przewodowej i bezprzewodowej zwiększającej dostęp do szerokopasmowego Internetu. Zdelimitowane w *Planie* obszary problemowe o najniższym poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego i o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług obejmuje powiaty: • o najniższym poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego wyznaczone w oparciu o wskaźniki z zakresu: kapitału ludzkiego, wykorzystania zasobów pracy, aktywności gospodarczej i inwestycyjnej oraz dostępności infrastrukturalnej wymagające interwencji polityki regionalnej związanej z realizacją Celu 2.1 KSRR – Wzmacnianie spójności w układzie krajowym; • o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe wyznaczone przy zastosowaniu wskaźników wskazanych w KSRR (wyliczonych w oparciu o aktualne dane statystyczne) oraz wskaźników uzupełniających przyjętych indywidualnie dla Mazowsza – wymagające interwencji polityki regionalnej związanej z realizacją Celu 2.2 KSRR – *Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe*. Peryferyjne obszary problemowe są niedoinwestowane pod względem infrastruktury technicznej. Szczególnie słaba jest jakość dróg – zarówno tych realizujących powiązania zewnętrzne jak i wewnętrzne obszaru (w tym gminnych i powiatowych). Obszar przestrzeń /transport → cel strategiczny → poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego. Poprzez realizację polityki zdefiniowanej, jako: *Polityka rozwoju przemysłu i wzrostu konkurencyjności wybranych ośrodków osadniczych* (w tym ośrodka subregionalnego ostrołęckiego). Polityka ta posiada wyraźne dwa cele: rozwój przemysłu, jako priorytet strategicznego rozwoju województwa, jest również głównym działaniem na rzecz rozwoju bazy ekonomicznej miast i ośrodków osadniczych oraz wzrostu ich konkurencyjności. Rezultatem tej polityki, poza rozwojem przemysłu będzie podniesienie rangi ośrodków subregionalnych do ośrodków regionalnych. **Wzrost konkurencyjności ośrodków subregionalnych** Oddziaływanie na rozwój tych ośrodków realizowane będzie głównie poprzez wzmacnianie i przywracanie funkcji przemysłowych, rozwój usług, przy wykorzystaniu

	potencjału miast w zakresie: lokalnych zasobów ludzkich, walorów przyrodniczych i kulturowych, a także wzmacnianie regionalnych i międzyregionalnych powiązań komunikacyjnych. Funkcje te będą realizowane poprzez: rozwój i modernizację przemysłu (w tym nowoczesnych technologii) oraz rzemiosła, z wykorzystaniem istniejących i projektowanych terenów specjalnych stref ekonomicznych, stref aktywności gospodarczej, terenów poprzemysłowych i powojskowych: • tworzenie warunków do wdrażania innowacji i nowoczesnych technologii; • rozwój placówek oraz bazy dydaktycznej, naukowo-badawczej szkolnictwa wyższego jednostek transferu wiedzy i technologii, w tym parków technologicznych; • rozwój specjalistycznej infrastruktury ochrony zdrowia oraz stacjonarnej opieki długoterminowej i paliatywnej; • kształtowanie nowoczesnych centrów miast o wysokiej jakości rozwiązaniach urbanistyczno-architektonicznych i atrakcyjnych przestrzeniach publicznych, przy jednoczesnym zachowaniu i eksponowaniu walorów historyczno - zabytkowych; • rewitalizacja zdegradowanych obszarów miast; • rozwój bazy kultury o znaczeniu ponadlokalnym; • rewitalizacja obiektów zabytkowych oraz ich adaptację między innymi na potrzeby turystyki i kultury; • rozwój bazy turystycznej oraz centrów wypoczynku, rekreacji i rozrywki; • wzmacnianie regionalnych i międzyregionalnych powiązań gospodarczych, społecznych, naukowych, kulturowych; • rozwój i modernizację międzyregionalnych i regionalnych powiązań komunikacyjnych tych ośrodków, w tym realizację nowych połączeń drogowych m.in. Ostrołęki z Warszawą; • wzmocnienie powiązań komunikacyjnych z otoczeniem subregionalnym oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu (w szczególności uzupełnienie układu drogowego o system połączeń obwodowych, eliminujących ruch tranzytowy z centrów), a także rozwój zintegrowanego transportu zbiorowego; • rozwój bazy logistycznej w oparciu o istniejące połączenia transportowe. W ramach Strategii subregion ostrołęcki został zakwalifikowany, jako obszar funkcjonalny wymagający rozwoju nowych funkcji przy użyciu instrumentów właściwych dla polityki regionalnej, ze względu na następujące cechy definiujące teren, jako: • obszar o niższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych; • obszar tracący dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze; • obszar o niższym poziomie dostępu do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe; • obszar o niższej dostępności transportowej do ośrodka wojewódzkiego; Głównym celem Planu jest określenie polityki przestrzennej dla Mazowsza poprzez ustalenie zasad organizacji struktury przestrzennej m.in. w zakresie rozmieszczenia infrastruktury technicznej i społecznej. Zgodnie z przyjętą misją, zadaniem Planu jest *„stwarzanie warunków do osiągania spójności terytorialnej oraz trwałego i zrównoważonego rozwoju województwa mazowieckiego, poprawy warunków życia jego mieszkańców, stałego zwiększania efektywności procesów gospodarczych i konkurencyjności regionu”*. Misja ta będzie realizowana m.in. poprzez cel 3. „Zwiększenie konkurencyjności regionu i poprawa warunków życia, który z kolei realizowany będzie poprzez *koncentrację infrastruktury społecznej w wybranych ośrodkach osadniczych*. Polityka województwa jest ukierunkowana na wsparcie działań zapobiegających nadmiernym dysproporcjom rozwojowym, na które obszary - poza dużymi miastami - są szczególnie narażone. Wspierane będą inwestycje w infrastrukturę społeczną, w tym związaną z ochroną zdrowia i informatyzacją, czego przykładem jest niniejszy projekt.
Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020	Projekt przedkładany do dofinansowania w ramach RIT przez miasto Ostrołęka i subregion ostrołęcki wpisuje się w następujące zapisy RPO WM na lata 2014-2020: **Oś Priorytetowa III** *Rozwój potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości* Cel tematyczny 03:*Wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw.* Priorytet Inwestycyjny: 3a: *Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości.* Cel szczegółowy: *Ulepszone warunki do rozwoju MŚP.* Tworzenie nowej i rozwój istniejącej infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego, w tym budowa lub modernizacja układu komunikacyjnego terenu inwestycyjnego. [Jedną z najważniejszych barier rozwoju gospodarczego miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego jest słabo ukształtowana szeroko rozumiana infrastruktura techniczna, co skutkuje brakiem możliwości aktywizacji gospodarczej oraz tworzenia nowych inwestycji i miejsc pracy na potencjalnych terenach inwestycyjnych. Posiadany endogeniczny potencjał w postaci niezwykle atrakcyjnego położenia (w pobliżu miasta stołecznego i na skrzyżowaniu międzynarodowych szlaków komunikacyjnych) oraz posiadanych rezerw terenów inwestycyjnych, nie jest dotychczas wykorzystywany w

	wystarczającym stopniu]. **Oś Priorytetowa IV** *Przejście na gospodarkę niskoemisyjną.* Cel tematyczny 9: *Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach.* Priorytet Inwestycyjny: 4e:*Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych, mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.* Cel szczegółowy: *Lepsza jakość powietrza.* **Budowa ścieżek rowerowych**, przyczyniająca się do obniżenia poziomu emisji CO_2, prowadząca do substytucji ruchu samochodowego, czyli posiadających funkcję komunikacyjną. Wszystkie działania podejmowane w ramach realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia mają przede wszystkim na celu poprawę jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji szkodliwych substancji oraz zmniejszenie hałasu. **Zakup niskoemisyjnego taboru pasażerskiego na potrzeby publicznego transportu zbiorowego komunikacji miejskie**j będzie miało wpływ na poprawę jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń oraz gazów cieplarnianych pochodzenia antropogenicznego powodowanych dotychczas przez zwiększony ruch drogowy. Inwestycja zgodnie z założeniami ukierunkowana będzie na zwiększenie roli transportu miejskiego, jako alternatywy dla motoryzacji indywidualnej w miastach oraz ich obszarach funkcjonalnych. Realizowane przedsięwzięcie służyło będzie zwiększeniu wykorzystania niskoemisyjnego transportu zbiorowego jako formy mobilności miejskiej przyjaznej środowisku. Celem przypisanym do planowanego działania inwestycyjnego jest poprawa poziomu i jakości życia społeczności lokalnej oraz ograniczenie zanieczyszczenia powietrza, poprzez przyspieszony rozwój czystych, bezpiecznych, spójnych, funkcjonalnych i efektywnych form transportu publicznego i niezmotoryzowanego transportu indywidualnego. **Modernizacja oświetlenia** będzie działaniem inwestycyjnym, którego kompleksowy zakres pozwoli na wzrost efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego, z równoczesnym wpływem na poprawę jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń oraz gazów cieplarnianych. Celem modernizacji oświetlenia będzie obniżenie mocy zainstalowanych urządzeń oświetleniowych oraz podniesienie jakości i standardu oświetlenia. Korzyścią ekonomiczną będzie obniżenie kosztów utrzymania infrastruktury oświetleniowej, a korzyścią ekologiczną zmniejszenie zużycia energii elektrycznej a tym samym redukcja emisji dwutlenku węgla do atmosfery. Priorytet Inwestycyjny: 4c:*Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energia i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym* Cel szczegółowy IV2*Zwiększona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym* Wszystkie działania podejmowane w ramach realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia mają przede wszystkim na celu poprawę efektywności energetycznej i jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji szkodliwych substancji . **Oś priorytetowa V** *Gospodarka przyjazna środowisku.* Cel tematyczny 6: *Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami.* Priorytet inwestycyjny 6c*Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.* Cel szczegółowy V3*Zwiększona dostępność oraz rozwój zasobów kulturowych regionu.* Działania podejmowane w tym projekcie będą miały na celu wzrost regionalnego potencjału turystycznego poprzez ochronę obiektów zabytkowych, oraz poprawę dostępności do zasobów kultury poprzez ich rozwój i efektywne wykorzystanie. **Oś Priorytetowa VI** *Jakość życia.* Cel tematyczny 7: *Wspieranie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją.* Priorytet Inwestycyjny 9a*Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczna, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego zmniejszenia nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych.* Cel szczegółowy *Zwiększona jakość efektywnie świadczonych usług zdrowotnych o wysokim standardzie w priorytetowych obszarach.* Działania podejmowane w ramach tego typu projektów będą zaplanowanymi

	i skoordynowanymi procesami ukierunkowanymi na odwrócenie negatywnych trendów zachodzących w obszarach kryzysowych (wysokie wskaźniki umieralności z powodu chorób układu krążenia). Działania będą miały na celu wyrównania dysproporcji dostępności infrastruktury społecznej obszaru funkcjonalnego. W działaniach inwestycyjnych uwzględniono ponadto potrzebę zwiększenia dostępności osób niepełnosprawnych do obiektów infrastruktury zdrowotnej. Sprawnie działająca opieka zdrowotna i jakość środowiska przyrodniczego są jest jednymi z najważniejszych czynników decydujących o rozwoju społeczno-gospodarczym subregionu . Priorytet Inwestycyjny: 9b: *Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich.* Cel szczegółowy: *Ożywienie obszarów zmarginalizowanych poprzez przywrócenie lub nadanie im nowych funkcji społeczno-gospodarczych.* Działania rewitalizacyjne podejmowane w ramach tego typu projektów będą zaplanowanymi i skoordynowanymi procesami ukierunkowanymi na odwrócenie negatywnych trendów zachodzących w obszarach kryzysowych. Inwestycje w infrastrukturę podejmowane w ramach tego priorytetu będą przede wszystkim narzędziem do zmian społeczno-gospodarczych na obszarach rewitalizowanych, a nie ich głównym celem. Warunkiem osiągnięcia trwałych rezultatów rewitalizacji będzie koordynacja działania i współpraca różnych instytucji oraz partycypacja społeczna. **Oś Priorytetowa VII** Rozwój regionalnego systemu transportowego Cel tematyczny:07. *Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej* Priorytet Inwestycyjny 7b: *Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi* Cel szczegółowy: *Poprawa spójności regionalnej sieci drogowej z siecią TEN-T oraz zwiększenie dostępności wewnętrznej i zewnętrznej.* Realizacja zadań inwestycyjnych wpłynie na poprawę jakości infrastruktury i spójności sieci drogowej z układem dróg krajowych, w szczególności z siecią TEN-T. [Inwestycje w zakresie drogowej infrastruktury uzupełniającej główne sieci transportowe, w tym TEN-T oraz drogowej infrastruktury obwodnic i obejść ośrodków miejskich. Budowa i przebudowa dróg wojewódzkich, na odcinkach leżących w ciągach komunikacyjnych stanowiących połączenie z systemem dróg krajowych lub siecią TENT, w tym inwestycje na rzecz poprawy bezpieczeństwa i przepustowości ruchu na tych drogach]. Projekty z zakresu infrastruktury drogowej będą wpływać na poprawę parametrów technicznych dróg, zwiększając ich nośność i przepustowość. Przedsięwzięcia te będą projektowane w sposób kompleksowy uwzględniając elementy infrastruktury towarzyszącej, przede wszystkim w zakresie ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa uczestników ruchu, również tych niezmotoryzowanych. Dzięki realizacji inwestycji w ramach priorytetu inwestycyjnego poprawie ulegnie jakość infrastruktury i spójność sieci drogowej na terenie województwa oraz zwiększy się dostępność wewnętrzna i zewnętrzna regionu. Wpłynie to na poprawę poziomu życia i zwiększenie mobilności mieszkańców oraz rozwój społeczny i gospodarczy województwa, a także wzrost jego konkurencyjności zarówno w układzie krajowym, jak i międzynarodowym. Bardzo ważnym z punktu widzenia rozwoju miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego jest jego zrównoważony rozwój. Z jednej strony inwestycje mające na celu podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej subregionu, działania mające na celu wzrost tempa rozwoju gospodarczego, lepsze skomunikowanie, z drugiej strony podejmowanie działań równoważących, niwelujących potencjalne szkody dla środowiska naturalnego. W ramach przedmiotowego projektu na obszarze miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego zrealizowana zostanie kompleksowa inwestycja mająca na celu stworzenie odpowiedniego zaplecza infrastrukturalnego dla rozwoju poza motoryzacyjnych form transportu (ruch pieszy i pieszo–rowerowy). Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do poprawy konkurencyjności regionu, zwiększenia spójności gospodarczej, przestrzennej, a także społecznej całego Mazowsza. Równocześnie tworząc możliwości wykorzystania endogenicznego potencjału Subregionu oraz posiadanych zasobów w postaci rezerw terenów inwestycyjnych i kapitału ludzkiego, a przede wszystkim (dzięki poprawie infrastruktury technicznej) zwiększy atrakcyjność inwestycyjną całego obszaru. **Oś priorytetowa IX** Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem Cel tematyczny 7: *Wspieranie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją.* Priorytet Inwestycyjny 9iv: *Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w*

	interesie ogólnym Cel szczegółowy –Zwiększenie dostępności usług opieki zdrowotnej Wsparciem w ramach projektu zostanie objętych ponad 17 000 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w obu powiatach. W samym powiecie wyszkowskim w 2012 roku korzystało ze świadczeń pomocy społecznej z powodu bezrobocia 952 rodziny, z powodu ubóstwa 1 557 rodzin, z powodu bezdomności 32 rodziny a niepełnosprawności 802 rodziny. (*Dane z formularzy Oceny.)* Stopa bezrobocia w subregionie jest jedną z najwyższych w woj. mazowieckim i przekracza 20% w powiecie makowskim.
Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Ostrołęckiego	*PRL Powiatu Ostrołęckiego* wskazuje na 6 obszarów strategicznych rozwoju: • infrastruktura techniczna, • przedsiębiorczość, • edukacja, • kultura i turystyka, • pomoc społeczna, • rolnictwo i ochrona środowiska. Plan Inwestycyjny dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego działaniami Projektu wiodącego oraz Projektów towarzyszących realizuje w możliwym i dostępnym zakresie wszystkie zaprezentowane poniżej cele główne oraz cele operacyjne *Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Ostrołęckiego*: **Cel główny: 1.** Dostosowanie infrastruktury technicznej do lokalnych potrzeb oraz jej unowocześnianie <u>Cel operacyjny</u> 1.1. Rozwój infrastruktury drogowej. **Cel główny: 2.** Rozwój przedsiębiorczości <u>Cel operacyjny</u> 2.1. Stworzenie warunków do rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw. 2.2. Tworzenie warunków do samoorganizacji lokalnych przedsiębiorców. **Cel główny: 5.** Skuteczna polityka prospołeczna i rynku pracy <u>Cel operacyjny:</u> 5.2. Likwidacja biedy i ubóstwa oraz zmniejszanie patologii społecznych. 5.3. Polityka prorodzinna. 5.4. Reintegracja zawodowa i społeczna grup wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Stworzenie systemu promocji zatrudnienia bezrobotnych zakwalifikowanych do grup ryzyka.
Strategia Rozwoju Miasta Ostrołęki do 2020r. *(przyjęta Uchwałą Rady Miasta nr 246/XXI/2012, z dn. 23.02.2012r.)*	Dokument odnosi się bezpośrednio do diagnozy społeczno-gospodarczej sytuacji miasta, która potwierdza, iż w kolejnych latach rozwój Ostrołęki powinien być programowany w obszarach m.in.: • jakość życia mieszkańców miasta Ostrołęki, • dynamiczny i zarazem zrównoważony rozwój gospodarczy, co jest całkowicie zgodne z obszarami interwencji, jakie zostały przypisane do Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego. Jednocześnie wizja rozwoju brzmi: *Ostrołęka – przyjazne mieszkańcom, przedsiębiorcom i inwestorom, dynamicznie rozwijające się miasto, budujące swoją przyszłość z poszanowaniem dla bogatej historii.* **CEL STRATEGICZNY I.** POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA W MIEŚCIE <u>Program Strategiczny I.1.</u> Zwiększenie dostępności komunikacyjnej miasta. **Zadania strategiczne:** 1. Poprawa lokalnych i regionalnych połączeń komunikacyjnych Ostrołęki (kołowych i kolejowych), w szczególności połączeń z Warszawą, Działania to m.in.: • budowa dużej obwodnicy miasta, modernizacji połączeń Ostrołęki z drogą krajową nr 8 (drogą szybkiego ruchu S8 i jednocześnie elementem europejskiego korytarza komunikacyjnego Via Baltica) oraz pozostałymi drogami krajowymi – nr 61 i nr 53, • modernizacja innych połączeń lokalnych. 2. Rozbudowa i modernizacja wewnętrznego systemu komunikacyjnego miasta Działania to m.in.: • budowa dużej obwodnicy miasta – jest to działanie istotne zarówno z punktu widzenia komunikacji zewnętrznej, jak i wewnętrznej, • budowa nowych przepraw mostowych przez rzekę Narew. <u>Program Strategiczny I.2.</u> Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego Ostrołęki

	Spodziewane efekty realizacji programu to m.in.: • poprawa sytuacji na rynku pracy – ograniczenie bezrobocia (aktywizacja osób bezrobotnych) Program Strategiczny I.3. Poprawa bezpieczeństwa w mieście Spodziewane efekty to m.in.: • ograniczenie skutków patologii społecznej – przede wszystkim w zakresie narkomanii i alkoholizmu. Zadania strategiczne to m.in.: przeciwdziałanie i neutralizowanie skutków patologii i społecznej, Działania to m.in.: • wspieranie i intensyfikację działań pracowników środowiskowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie oraz pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej, • wspieranie działalności organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów, działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami, • działania prewencyjne, np.: prowadzenie (psychologowie, policja, nauczyciele) warsztatów i dyskusji z młodzieżą na temat niebezpieczeństw i różnego rodzaju konsekwencji związanych z zażywaniem narkotyków, czy nadużywaniem alkoholu. Program Strategiczny I.4. Poprawa jakości środowiska naturalnego, poprawa warunków życia w mieście poprzez ograniczenie uciążliwości zapachowej, zwiększenie terenów zielonych i poprawa ich stanu zagospodarowania oraz wprowadzenie miejskiego systemu gospodarki odpadami. Zadania strategiczne to m.in.: zwiększenie i poprawa stanu zagospodarowania terenów zielonych w mieście uporządkowanie istniejących terenów zielonych. Plan Inwestycyjny dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego działaniami Projektu wiodącego oraz Projektów towarzyszących realizuje w możliwymi dostępnym zakresie wszystkie ww. zadania dla programów strategicznych Miasta Ostrołęki. **CEL STRATEGICZNY II.** DYNAMIZACJA ROZWOJU GOSPODARCZEGO Program strategiczny II.1. Wzmocnienie lokalnego systemu gospodarczego Zadania strategiczne: 1.1. Zwiększenie otwartości gospodarki lokalnej na zewnątrz, 1.2. Przyciąganie firm i inwestorów, 1.3. Organizacja strefy rozwoju gospodarczego. Transport publiczny odpowiadający na potrzeby Klientów – podróżnych, stanowi jeden z najważniejszych stymulatorów dynamicznego rozwoju miejscowości, co w efekcie przekłada się na wzrost atrakcyjności oraz prestiżu miast. Zadanie inwestycyjne planowane przez Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. w Ostrołęce (zakup 12 szt. autobusów niskoemisyjnych) jest odpowiedzią na **Cel strategiczny 1. Poprawa jakości życia w mieście.** Podniesienie standardu usług komunikacji publicznej świadczonych przez MZK Sp. z o.o. będzie miał bezpośrednie przełożenie na odczuwalną poprawę jakości życia Ostrołęczan, w tym osób niepełnosprawnych, pozwoli m.in. na wzrost mobilności mieszkańców, poprawę atrakcyjności inwestycyjnej w mieście i okolicach. Programy strategiczne **I – 1. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej miasta –** m.in. dzięki zakupowi taboru autobusów komunikacji miejskiej, możliwe byłoby wydłużenie tras linii autobusowych, dostosowanie ich długości oraz liczby do bieżących, zdiagnozowanych potrzeb podróżnych oraz Spółki. Osiągniętą w efekcie Projektu poprawę jakości oraz dostępności do usług komunikacji miejskiej uznać należy mającą wpływ na zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej i inwestycyjnej miasta/ poprawę jakości życia w mieście – poprzez usprawnienie wewnętrznej komunikacji i poprawę bezpieczeństwa.
Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ostrołęki	Przyjmuje się zakres i rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, wynikające z ustaleń Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Mazowieckiego. Są to: w zakresie ogólnym: • uznanie Ostrołęki za regionalny ośrodek równoważenia rozwoju, szczególnie w zakresie państwowego szkolnictwa wyższego, lecznictwa specjalistycznego oraz instytucji otoczenia biznesu, • utworzenie centrum logistycznego o znaczeniu regionalnym w rejonie Ostrołęki, przede wszystkim poza skupiskiem miejskim, • wdrażanie działań na rzecz poprawy jakości powietrza, • objęcie ochroną prawną terenów wchodzących w skład sieci Natura 2000, jako parku krajobrazowego; w zakresie komunikacji: • włączenie Ostrołęki, jako ośrodka regionalnego w układ drogowy „Wielkiej Obwodnicy Mazowsza" – wariant postulowany – jest to zadanie polegające na

	podnoszeniu standardów technicznych istniejących dróg, w przypadku Ostrołęki – dróg wojewódzkich nr 627 i nr 544, • budowa odcinka drogi wojewódzkiej relacji Ostrołęka – Wyszków (ul. Goworowska), przebudowa drogi krajowej nr 61 do klasy drogi głównej ruchu przyspieszonego i drogi krajowej nr 53 do klasy drogi głównej, • przebudowa dróg wojewódzkich nr 627 i nr 544, Do podstawowych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym na terenie miasta Ostrołęki, które w znaczący sposób wpływać będą na dalszy rozwój miasta, zaliczono: <u>w zakresie komunikacji:</u> • budowa przeprawy mostowej, • przebudowa i modernizacja sieci dróg powiatowych i gminnych, • rozwój komunikacji publicznej i komunikacji rowerowej; <u>w zakresie prowadzenia polityki społecznej:</u> • rewitalizacja „Starego Miasta", której zakres ustalono w obowiązującym planie miejscowym oraz terenów: nabrzeża rzeki Narew, fortu Bema, zabytkowego parku miejskiego i wybranych rejonów dzielnicy Wojciechowice, zagospodarowanie terenów w rejonie pozostałości grodziska wczesnośredniowiecznego, przeznaczanych pod zieleń naturalną stanowiącą otoczenie grodziska z możliwością realizacji parku archeologicznego.
Program Rewitalizacji dla Miasta Ostrołęka (*przyjęty Uchwałą 205 / XXX / 2016 Rady Miasta w Ostrołęce z dnia 29.09.2016r.)*	Celem powstania Planu Rewitalizacji dla Miasta Ostrołęki (zgodnie z ustawą z 9 października 2015r. o rewitalizacji) jest proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Plan Rewitalizacji ma charakter kompleksowy i dotyczy zarówno sfery przestrzennej, społecznej, jak i gospodarczej. Działania rewitalizacyjne powinny mieć charakter zintegrowany i wielopłaszczyznowy, a w tworzenie opracowania powinna być włączona społeczność lokalna np. mieszkańcy i lokalni przedsiębiorcy. W ramach analizowanego *Programu Rewitalizacji* zostały zarekomendowane następujące przedsięwzięcia inwestycyjne, uwzględnione w Planie Inwestycyjnym: **Lista A** – jako projekty kluczowe: **1.***Zagospodarowanie nabrzeży rzeki Narew, modernizacja budynku USC i Galerii Ostrołęka,* **Lista B** – jako projekty komplementarne: **1**. *Rewitalizacja. PER CAUSAM AD ANIMI.*
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Ostrołęki do 2020r., z perspektywą na lata 2021-2022	Przedsięwzięcia inwestycyjne uwzględnione w RIT, które są przypisane do Miasta Ostrołęki, wykazują zgodność z zapisami Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Ostrołęki, który został przyjęty przez Radę Miasta Ostrołęki uchwałą Nr 84/XVI/2015 z dnia 25 września 2015r., PGN jest dokumentem strategicznym prezentującym kierunki działań zmierzających do osiągnięcia celów pakietu klimatyczno – energetycznego tj. redukcji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, zwiększenia efektywności energetycznej, poprawy jakości powietrza oraz zmiany postaw konsumpcyjnych użytkowników energii. Wdrożenie zapisów Planu wpłynie na poprawę stanu środowiska i jakości życia mieszkańców dzięki przeprowadzeniu działań inwestycyjnych w zakresie: ograniczenia emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, termomodernizacji budynków, modernizacji i rozbudowie infrastruktury drogowej, zmniejszeniu energochłonności oświetlania ulicznego. Zaplanowane działania są komplementarne z następującymi celami długofalowymi, które zostały zaplanowane do osiągnięcia w ostrołęckim PGN: Wizja: *Ostrołęka miastem stale i dynamicznie rozwijającym się w kierunku gospodarki niskoemisyjnej z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju* → poprzez realizację działań prowadzących do osiągnięcia wysokiego poziomu redukcji emisji gazów cieplarnianych (m.in. poprzez działania w wymiarze publicznym, następnie działania promocyjne prowadzące do rozpropagowania wśród społeczności lokalnej m.in. transportu publicznego). Realizacja kolejnych działań ma doprowadzić do zmiany filozofii podejścia do korzystania ze wszelkiego rodzaju energii mające za cel minimalizację jej zużycia a co za tym idzie, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Cel A. *Ostrołęka miastem o wysokiej redukcji emisji gazów cieplarnianych*, Cel B. *Ostrołęka miastem racjonalnego wykorzystania energii*, cel C. *Ostrołęka miastem odnawialnych źródeł energii.* CEL Operacyjny B.1. Inwentaryzacja oświetlenia ulicznego CEL Operacyjny B.2. Modernizacja oświetlenia ulicznego Cel C. *Ostrołęka miastem odnawialnych źródeł energii.* Rekomendowany zakres działań: Działanie VII. Budowa ścieżek rowerowych. Działanie VIII. Zakup autobusów elektrycznych.

	Działanie IX. Modernizacja taboru miejskiego. Działanie XI. Modernizacja oświetlenia (ulicznego i wewnątrz obiektów). *W działaniu przewiduje się możliwość wymiany opraw (na oprawy typu LED) oraz zastosowania systemów sterowania oświetleniem ulicznym w ramach tzw. Rozwiązań Smart Lighting. Smart Lighting to hasło określające ogólnie ideę inteligentnego racjonalizowania zużycia energii elektrycznej na oświetlenie ulic. Technologia LED to większy strumień świetlny opraw, szeroka gama barw światła białego oraz dłuższy okres świecenia, co znacznie zmniejsza koszty eksploatacyjne. Oprawy te umożliwiają uzyskanie pełnego strumienia świetlnego natychmiast po włączeniu zasilania. Oprawy LED generują białe światło o jednorodnie wysokiej jakości, jasności i natężeniu przy zużyciu energii niższym nawet o 40% w stosunku do tradycyjnego oświetlenia.*
Program Rozwoju Gminy Wyszków na lata 2016-2020 *Uchwała Nr XIX/197/2016 Rady Miejskiej w Wyszkowie z dnia 31 marca 2016 r.*	Projekt jest zgodny z celem nadrzędnym sformułowanym w strategii: **Rozwój gospodarczy i podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej podstawą poprawy życia mieszkańców**, a co za tym idzie w bezpośredni sposób odpowiada na cele strategiczne i kierunki działań przedstawione w strategii: CEL STRATEGICZNY 1. Rozwój gospodarczy i podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej podstawą poprawy życia mieszkańców. Kierunki działań: 1.8. Efektywne wykorzystanie objęcia Gminy Wyszków OM Warszawy oraz OSI ostrołęcko-siedleckim CEL STRATEGICZNY 2. Rozbudowa infrastruktury technicznej, ochrona środowiska naturalnego. Kierunki działań: 2.1. Dalsza rozbudowa układu drogowego. 2.3. Rozwój infrastruktury proekologicznej. CEL STRATEGICZNY 3. Rozwój społeczny i poprawa jakości życia mieszkańców. Kierunki działań: 3.6 Działania na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego.
Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wyszków *(Załącznik Nr 1 do Uchwały VII/103/2007 Rady Miejskiej w Wyszkowie, z dnia 29 listopada 2007r., w związku z Uchwałą Nr XXI/149/2008 Rady Miejskiej w Wyszkowie z dnia 27 marca 2008r.)*	Cele ekologiczne rozwoju gminy: Wzbogacenie i racjonalne wykorzystanie walorów systemu przyrodniczego dla rekreacji rolnictwa; Cele rozwoju gospodarczego: • Rozwój funkcji gospodarczych na wyznaczonych do tego terenach; • Rozwój funkcji handlowych i usługowych na wyznaczonych do tego terenach; Cele rozwoju komunikacji: • Zapewnienie funkcjonowania w odpowiednim standardzie i jakości, ruchu kołowego na drogach gminnych i powiatowych, • Zapewnienie sprawnych zewnętrznych powiązań komunikacyjnych gminy z obszarami województwa, powiatu i gmin sąsiednich. • Budowa ścieżek rowerowych na trasach dojazdowych do obiektów i obszarów zarówno społecznie i gospodarczo (kościoły, cmentarze, urzędy, sklepy), jak i atrakcyjnych kulturowo i krajobrazowo.
Strategia Rozwoju Turystyki Miasta i Gminy Wyszków na lata 2007-2015 *(Uchwała Nr XIX/132/2007 Rady Miejskiej w Wyszkowie z dnia 28 grudnia 2007r.)*	Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Turystyki Miasta i Gminy Wyszków na lata 2007-2015, domeną samorządu jest tworzenie sprzyjającego klimatu inwestycyjnego, poszerzanie przestrzeni „równych szans" dla prowadzenia działalności gospodarczej, aktywizowanie społeczności lokalnej. Wspominany dokument wraz z „Strategią Rozwoju Gminy Wyszków na lata 2007-2015" bezpośrednio wskazuje kluczowe kierunki działań jakimi są m.in.: tworzenie atrakcyjnego wizerunku Wyszkowa oraz podnoszenie poziomu estetyki gminy Wyszków. W Strategii Turystyki Miasta i Gminy Wyszków na lata 2007-2015 odrębny dział poświęcono projektom realizowanym ponadlokalnie, co wprost wiąże się z działaniami realizowanymi w ramach RIT. Jako efekt działań podejmowanych ponadlokalnie, w zakresie infrastruktury są przede wszystkim: remonty i modernizacje obiektów budowlanych, zachowanie ładu przestrzennego oraz wzrost estetyki miasta i wsi subregionu, rozwój infrastruktury niezbędnej do rozwoju gospodarczego i społecznego.
Strategia/Program Rozwoju Powiatu Wyszkowskiego do 2025 roku *(przyjęta Uchwałą Rady Powiatu w Wyszkowie Nr XVII/112/2015 z dn. 30.12.2015 r.)*	Projekt jest zgodny z misją i wizją rozwoju Powiatu Wyszkowskiego sformułowaną w Strategii, a co za tym idzie w bezpośredni sposób odpowiada na cele strategiczne i kierunki działań przedstawione w Strategii. Cele Strategii/Programu Powiatu Wyszkowskiego do 2025 roku brzmią następująco: CEL STRATEGICZNY 1 wpisujący się w obszar: Przestrzeń i transport oraz środowisko i energetykę Kształtowanie gospodarki niskoemisyjnej oraz poprawa bazy infrastrukturalnej obiektów publicznych, stanu infrastruktury komunalnej i drogowej w celu zwiększenia dostępności i spójności terytorialnej regionu, bezpieczeństwa mieszkańców, turystów, przedsiębiorców przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska naturalnego. CEL STRATEGICZNY 2 wpisujący się w obszar: Społeczeństwo Zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej i społecznej oraz jakości świadczonych usług poprzez poprawę bazy infrastrukturalnej, rozwój promocji i profilaktyki zdrowotnej oraz programy kompleksowej aktywizacji dzieci, młodzieży, osób dorosłych, seniorów, niepełnosprawnych oraz wykluczonych społecznie itp.

	CEL STRATEGICZNY 3 wpisujący się w obszar: Gospodarka Wzrost konkurencyjności regionu poprzez zintegrowane działania związanie z rozwojem i efektywnym wykorzystaniem potencjału obszaru do rozwoju przedsiębiorczości, rolnictwa, budowania wykwalifikowanych zasobów pracy oraz dywersyfikacji lokalnych działalności gospodarczych oraz wdrażaniu innowacyjnych technologii. CEL STRATEGICZNY 4 wpisujący się w obszar: Kultura i turystyka Efektywne wykorzystanie obszaru do rozwoju kultury, turystyki i rekreacji oraz promowanie dziedzictwa kulturalnego i przyrodniczego regionu jako podstawy do budowania atrakcyjnego wizerunku Powiatu i poprawy jakości życia mieszkańców. CEL STRATEGICZNY 5 wpisujący się w obszar: Społeczeństwo Zapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju edukacji i sportu oraz kluczowych kompetencji i umiejętności społeczeństwa w celu budowania nowoczesnej gospodarki opartej na wiedzy i doświadczeniu. Projekt zapisano w Załączniku Nr 1 do Strategii „PROJEKTY DO REALIZACJI W RAMACH STRATEGII/ PROGRAMU ROZWOJU POWIATU WYSZKOWSKIEGO DO 2025 ROKU" jako Zadanie 8 – Cel strategiczny „Kształtowanie gospodarki niskoemisyjnej oraz poprawa bazy infrastrukturalnej obiektów publicznych, stanu infrastruktury komunalnej i drogowej w celu zwiększenia dostępności i spójności terytorialnej regionu, bezpieczeństwa mieszkańców, turystów, przedsiębiorców przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska naturalnego".
Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Wyszków	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wyszków został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Wyszkowie nr XV/163/15 z dnia 30 grudnia 2015 r. Dokument został również zweryfikowany i oceniony pozytywnie przez NFOŚiGW (pismo z dnia 25.01.2016r.). PGN, jako inwestycje konieczne do realizacji na terenie Gminy Wyszków wskazuje m.in. zadanie pn. "Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej Gminy Wyszków", zarówno dla Gminy Wyszków i Powiatu Wyszkowskiego (Partner) – które jednocześnie stanowi element niniejszego Planu Działań Inwestycyjnych dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego.
Strategia Rozwoju Powiatu Przasnyskiego na lata 2008-2020, Przasnysz, 2008r.	Przedstawione przedsięwzięcie jest zgodne z zamieszczonymi poniżej zapisami analizowanego dokumentu: **Wizja:** Powiat przasnyski silnym ogniwem zrównoważonego rozwoju Mazowsza **Misja:** Powiat przasnyski zapewnia optymalne warunki rozwoju jednostki, rodziny, jak i całej społeczności powiatu poprzez zwiększenie konkurencyjności i atrakcyjności inwestycyjnej powiatu, rozwój nowoczesnej gospodarki opartej na wiedzy, eliminowanie barier w dostępie do wysokiej jakości dóbr i usług społecznych, przy zachowaniu spójnego i zrównoważonego rozwoju całego obszaru powiatu. Powiat przasnyski aktywnie włącza się do wykonywania ważnych funkcji oraz przedsięwzięć regionalnych wspomagających rozwój całego Województwa Mazowieckiego. <u>Cel nadrzędny:</u> Wzrost potencjału gospodarczego i społecznego powiatu, jako podstawy poprawy jakości życia mieszkańców, <u>Cel strategiczny: 1</u>. Zwiększenie efektywności gospodarki <u>Kierunki działań:</u> 1.1. Wzmocnienie infrastruktury drogowej, 1.2. Tworzenie dogodnych warunków dla lokalizacji przedsięwzięć gospodarczych oraz wzmocnienia potencjału innowacyjnego powiatu, 1.3. Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców, 1.4. Promocja i zwiększanie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej powiatu.
Plan gospodarki niskoemisyjnej Przasnysz	W Planie Gospodarki Niskoemisyjnej na okres 2015-2020, który został uchwalony w dniu 26 listopada 2015 r., w rozdziale 4 widnieje zadanie dotyczące ogólnie termomodernizacji budynków użyteczności publicznej (bez rozbijania na poszczególne podmioty publiczne). Zadanie to występuje w PGN pod nazwą: "*Budowa nowych, modernizacja i termomodernizacja budynków komunalnych i budynków użyteczności publicznej wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii".* (...)
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Ostrów Mazowiecka do 2030 roku *(załącznik do uchwały nr XVI/105/2016 Rady Miejskiej w Ostrowi Mazowieckiej z dnia 27stycznia 2016r.)*	Planowane projekty są zgodne z celami rozwoju i działaniami realizacyjnymi zawartymi w dokumencie „Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Ostrów Mazowiecka do 2030 roku- aktualizacja". Cele rozwoju kompatybilne z zadaniami przewidzianymi do realizacji w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych: I. Ostrów Mazowiecka miastem zapewniającym jak najlepszy standard usług technicznych, społecznych i administracyjnych. II. Ostrów Mazowiecka miastem tworzącym korzystne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości i aktywizacji zawodowej mieszkańców oraz lokalizacji innowacyjnej i proekologicznej działalności gospodarczej. III. Ostrów Mazowiecka miastem troszczącym się o jak najlepszy stan środowiska przyrodniczego, rewitalizację obszarów problemowych i ład przestrzenny. IV. Ostrów Mazowiecka miastem chroniącym walory i zasoby dziedzictwa kulturowego, umacniającym tożsamość lokalną i dbającym o tradycje historyczne. V. Ostrów Mazowiecka miastem organizującym i wspierającym działania na rzecz integracji i aktywizacji prospołecznej mieszkańców. Działania realizacyjne wskazane w „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Ostrów Mazowiecka do 2030 roku-

	aktualizacja": I. Budowa sieci ciągów pieszo-rowerowych (25 km) łączących wszystkie najważniejsze punkty w mieście oraz infrastruktury rowerowej. II. Likwidacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych. III. Renowacja i modernizacja obiektów zabytkowych, zlokalizowanych na terenie miasta, w tym remont budynku Jatek i jego adaptację pod cele Ośrodka Dokumentowania Dziejów Ostrowi Mazowieckiej i Północno-Wschodniego Mazowsza, remont budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej i zakup z adaptacją pod cele kulturalne Domu Rotmistrza Witolda Pileckiego, modernizacja kina „OSTROVIA". IV. Digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego miasta i jej powszechne udostępnienie w formie elektronicznej i interaktywnej (e-kultura) oraz informatyzacja Miejskiej Biblioteki Publicznej (świadczenie e-usług dla mieszkańców). V. Rewitalizacja obiektu „Stara Elektrownia" na potrzeby działalności statutowej Miejskiego Domu Kultury. VI. Poprawa estetyki miasta, w tym zwłaszcza obszaru śródmiejskiego, terenu dworca PKS. VII. Sukcesywne wdrażanie ustaleń Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Ostrów Mazowiecka do 2020 roku. VIII. Zmniejszanie zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej i mieszkaniowych. IX. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i mieszkaniowych.
Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Ostrów Mazowiecka do 2020r.	Samorząd posiada sporządzony Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Ostrów Mazowiecka, który obecnie jest na etapie oceny przez NFOŚiGW w Warszawie. W ostrowskim PGN zostały wskazane jako niezbędne do wykonania inwestycje związane z termomodernizacją budynków użyteczności publicznej oraz budową ciągów pieszo-rowerowych, zamieszczone w niniejszym Planie Działań Inwestycyjnych dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego.
Plan Rozwoju Lokalnego dla Miasta Makowa Mazowieckiego na lata 2015-2022	PRL dla Miasta Makowa Mazowieckiego na lata 2015-2022, Załącznik do Uchwały Nr VII/54/2015 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 27 maja 2015 r. Cel nadrzędny rewitalizacji - stworzenie przestrzennych warunków do zrównoważonego rozwoju Makowa Mazowieckiego, ożywienie gospodarcze i społeczne miasta w szczególności potencjału turystycznego i kulturowego. Zaaranżowanie Rynku na potrzeby aktywizacyjne lokalnej społeczności. Powstanie atrakcyjnego wizerunku miasta. Cel I - Podniesienie jakości życia mieszkańców Cele szczegółowe: **adaptacja walorów kulturalnych i historycznych Makowa Mazowieckiego na potrzeby realizacji celów strategicznych miasta, **prace konserwatorskie, modernizacyjne i remonty zabytków, celowo mające przyczynić się do rozwoju kultury i turystyki, **modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej na celu wzrost aktywności kulturalnej, sportowej, gospodarczo-społecznej, **adaptacja terenów zielonych oraz obszarów rekreacyjnych na potrzebę stworzenia regionalnego produktu turystycznego poprzez budowę, przebudowę i modernizację terenów. W wyniku wdrażania działań zaplanowanych w PRL przewiduje się osiągnięcie następujących wskaźników: poprawa wizerunku miasta, aktywizacja społeczności lokalnej, rozwój ruchu turystycznego w mieście, poprawa stanu infrastruktury, instytucji kultury, sportu i miejsc rekreacji, poprawa jakości środowiska naturalnego, poprawa integracji obszarów zurbanizowanych obszarów miejskich i terenów zielonych.
Strategia Rozwoju Makowa Mazowieckiego na lata 2008-2015, z długotrwałą prognozą do roku 2020	„Strategia Rozwoju Makowa Mazowieckiego na lata 2008-2015" z długotrwałą prognozą do roku 2020, opracowana w celu planowego, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju miasta, spełniającego ambicje i oczekiwania mieszkańców. Strategia kładzie nacisk na unowocześnienie Makowa Mazowieckiego, powiększenie potencjału gospodarczego, dalszą poprawę stanu infrastruktury społecznej i technicznej, a przede wszystkim na podniesieniu jakości życia mieszkańców miasta i zmniejszenie bezrobocia poprzez organizowanie nowych miejsc pracy. <u>Wizja</u>: Maków Mazowiecki przyjazny i atrakcyjny dla mieszkańców i turystów, z dobrze rozwiniętą infrastrukturą gospodarczą, turystyczną i społeczną, promujący zasady ekorozwoju we wszystkich aspektach życia, dbający o wszechstronny rozwój mieszkańców, wykorzystujący atrakcyjne położenie. <u>Misja</u>: stabilny i trwały i wszechstronny rozwój Makowa Mazowieckiego, służący podniesieniu znaczenia miasta w województwie mazowieckim, zapewniającym atrakcyjne warunki życia i wypoczynku mieszkańcom i przyjezdnym. <u>Cele szczegółowe:</u> CS. 1. Rozwój przedsiębiorczości i nowoczesnej gospodarki wzmacniającej pozycję Makowa Mazowieckiego, CS. 2. Poprawa życia w mieście poprzez rozbudowę infrastruktury społecznej oraz działania społeczne skierowane do szerokich grup odbiorców, CS. 3. Rozwój i unowocześnienie infrastruktury sprzyjającej ochronie środowiska i rozwojowi odnawialnych źródeł energii.

	CS. 4. Poprawa ukształtowania ładu przestrzennego Makowa Mazowieckiego poprzez rozwój i unowocześnienie infrastruktury technicznej, CS.5. Kompleksowa rewitalizacja zmierzająca do poprawy warunków życia mieszkańców Makowa Mazowieckiego i wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej miasta poprzez odnowę substancji architektonicznej wraz z infrastrukturą techniczną i społeczną.
Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Makowa Mazowieckiego	Koncepcja budowy ścieżek rowerowych na terenie Miasta Maków Mazowiecka jest zawarta w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej. PGN na Miasta Maków Mazowiecki został uchwalony przez Radę Miejską w dniu 7 kwietnia 2016 roku. Następnie został wysłany do zaopiniowania do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, trwa oczekiwanie na wyniki weryfikacji/ decyzję o zatwierdzeniu. Zadanie pn: Termomodernizacja zespołu budynków SPZOZ-ZZ w Makowie Mazowieckim" zostało wpisane do Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta Makowa Mazowieckiego. PGN czeka na akceptację NFOŚiGW.
Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta Przasnysz na lata 2016-2022	Rekomendowana przez miasto Przasnysz inwestycja do realizacji wpisuje się w podstawową koncepcję dokumentu: Cel: Wykorzystanie zasobów kulturowych miasta. Kierunki działań: Rewitalizacja i rewaloryzacja obiektów dziedzictwa kulturowego; Animacja społeczno-kulturalna mieszkańców. Cel: Aktywizacja społeczności lokalnej i wzmocnienie kapitału społecznego. Kierunki działań: Rozwijanie partycypacyjnego modelu współuczestnictwa mieszkańców w zarządzaniu miastem; Promowanie partnerstwa samorządu i organizacji III sektora w realizacji zadań publicznych.
Gminny Program Rewitalizacji Miasta Przasnysz na lata 2016-2020	Rekomendowana przez miasto Przasnysz inwestycja do realizacji wpisuje się w podstawową koncepcję dokumentu: Cel: Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej. Kierunki działań: Promowanie obiektów z nowa ofertą kulturalną; Łączenie funkcji społecznych i kulturalnych instytucji; Wyższa jakość dotychczasowej oferty kulturalnej; Podnoszenie kompetencji społecznych i rozwój kapitału społecznego;
Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku „Innowacyjne Mazowsze”	Rekomendowana przez miasto Przasnysz inwestycja do realizacji wpisuje się w podstawową koncepcję dokumentu: <u>w obszarze społeczeństwo</u> Cel: Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki Kierunki działań: Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego; Działania: Budowa społeczeństwa obywatelskiego i kształtowania tożsamości kulturalnej w obszarze kultura i dziedzictwo; Cel: Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego oraz walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu i poprawy jakości życia. Kierunki działań: Upowszechnianie kultury i twórczości; Działania: Promowanie różnorodności artystycznej i kulturowej regionu; Wspieranie edukacji kulturalnej i artystycznej;

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ogólnodostępnych dokumentów

4. Obszar wsparcia

Realizacja przedsięwzięć na podstawie „Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego" wynika bezpośrednio z kompleksowego podejścia terytorialnego, jakie również przypisane zostało Regionalnemu Programowi Operacyjnemu Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.
Miastom subregionalnym, jakim jest między innymi miasto Ostrołęka, Samorząd Województwa zaproponował mechanizm RIT, który ma realizować zadania infrastrukturalne oraz przedsięwzięcia oddziaływania społecznego ze ścisłym włączeniem lokalnych społeczności w sposób elastyczny, wnoszący wkład w realne rozwiązywanie zidentyfikowanych problemów.

Podstawą podejścia terytorialnego w RPO WM 2014-2020 i realizacji założeń ww. mechanizmu są wskazane w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego obszary strategicznej interwencji, wśród których w grupie problemowych znalazł się obszar ostrołęcko-siedlecki.
Zasięg przestrzenny obszaru realizacji inwestycji „Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego" został wyznaczony zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego. Obszar wsparcia zdiagnozowano optymalnie do realnych możliwości kompleksowej, sprawnej i ekonomicznej realizacji działań inwestycyjnych. Jednocześnie zidentyfikowany teren stanowi w układzie osadniczym ciąg przestrzenny, złożony z obszaru miejskiego i wiejskiego.

Realizacja działań Regionalnych Inwestycji Terytorialnych dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego zaplanowana została w zdefiniowanym obszarze funkcjonalnym, wskazanym na terenie województwa mazowieckiego, w obszarze administracyjnym powiatu ostrołęckiego, przasnyskiego, wyszkowskiego, makowskiego i ostrowskiego.

Mazowsze jest pod względem powierzchni największym województwem, które powstało w wyniku podziału administracyjnego kraju w 1999 roku – liczy35 559 km² powierzchni (11,4% powierzchni Polski) oraz jednym z największych regionów w Europie. Z geometrycznego punktu widzenia region jest położony we wschodniej części Polski. Przez teren województwa biegnie europejski strategiczny szlak komunikacyjny Paryż-Berlin- Warszawa-Moskwa oraz strategiczne trasy krajowe (S7 Gdańsk - Warszawa - Kraków oraz S8 Suwałki - Warszawa - Wrocław), a także ok. 50.000 km dróg i ponad 1.700 km linii kolejowych. Mazowsze posiada największy wśród polskich województw potencjał ludnościowy - zamieszkuje łącznie ponad 5,2 mln osób. Średnia gęstość zaludnienia w województwie mazowieckiem wynosi 145,9 osób na km².

Struktura administracyjna województwa mazowieckiego to 37 powiatów oraz 5 miast na prawach powiatu, a także 314 gmin, w tym 35 gmin miejskich, 50 gmin miejsko-wiejskich oraz 229 gmin wiejskich. Sieć osadnicza Mazowsza jest silnie rozbudowana, policentryczna na obrzeżach i monocentryczna wewnątrz regionu, a także hierarchicznie zróżnicowana. W skład systemu osadniczego wchodzi 85 miast w tym 3 miasta powyżej 100 tys. mieszkańców (m.in.: Radom, Płock), 21 miast o liczbie mieszkańców od 20 tys. do 100 tys. (w tym Ostrołęka, Siedlce), 36 miast- od 5 tys. do 20 tys. oraz 25 miast - poniżej 5 tys. mieszkańców. Całość dopełniają miejscowości wiejskie stanowiące ośrodki gminne, wsie sołeckie oraz inne wsie, przysiółki i pojedyncze zagrody. Województwo mazowieckie charakteryzuje się wysokim tempem wzrostu gospodarczego oraz najwyższym spośród województw udziałem w generowaniu PKB kraju. Najszybciej pokonuje dystans rozwojowy w stosunku do rozwiniętych krajów Europy, a motorem rozwoju jest metropolia warszawska. Metropolia warszawska jest ponadregionalnym, europejskim ośrodkiem wzrostu, w którym koncentrują się funkcje centrum życia społecznego i politycznego, stanowiąc równocześnie główny ośrodek edukacji i kultury. Położenie województwa mazowieckiego na przecięciu europejskich korytarzy transportowych z północy na południe i ze wschodu na zachód oraz gęsta sieć dróg zapewnia powiązania z policentryczną siecią krajowych ośrodków wzrostu oraz z regionami i ośrodkami europejskimi. Sieć osadniczą, ukształtowaną historycznie tworzy sześć ośrodków: Warszawa, Radom, Płock, Siedlce, Ostrołęka i Ciechanów, które są równomiernie rozmieszczone, tworząc wokół siebie obszary oddziaływania.

Wyraźne zróżnicowanie wewnętrzne regionu, w którym wyróżniają się przede wszystkim dwie przestrzenie: metropolia warszawska zajmująca 1% powierzchni województwa, na której mieszka, co trzeci mieszkaniec, wytwarzająca ok. 61% PKB oraz tereny rolne obejmujące 2/3 powierzchni województwa, na której zamieszkuje 1/3 populacji województwa wytwarzająca 3% PKB. Województwo mazowieckie jest najbardziej rozwiniętym gospodarczo regionem w Polsce.
Wzrost PKB w obrębie obszaru warszawskiego, m.in. w powiecie warszawskim zachodnim, spowodowany jest lokalizowaniem na jego terenie przedsiębiorstw handlowych, magazynowych i logistycznych. Wartość PKB na 1 mieszkańca w 2009r. w Warszawie była trzykrotnie wyższa od średniej krajowej i czterokrotnie wyższa w porównaniu do najsłabiej rozwiniętych podregionów województwa (ostrołęcko-siedleckiego – 74,3%, radomskiego – 74,3%, warszawskiego wschodniego 81,5% średniej krajowej).
Tym samym do najważniejszych zadań, realizowanych na terenie województwa będą należeć te, których celem jest **wspieranie harmonijnego rozwoju Mazowsza**, zarówno pod względem przestrzennym, gospodarczym jak i społecznym. Aby utrzymać spójny i zrównoważony rozwój całego regionu, **należy w większym stopniu wzmacniać procesy rozwojowe w miastach, na obszarach wiejskich oraz pozametropolitalnych** przy wykorzystywaniu ich endogenicznych zasobów. Należy mieć na uwadze fakt, iż szczególnie ważnym problemem województwa mazowieckiego jest jego dychotomiczny rozwój stwarzający zagrożenie rozwarstwienia pomiędzy centralną częścią województwa a podregionami położonymi na jego peryferiach. W większym stopniu należy też zwrócić uwagę na problem utraty dotychczasowych funkcji społeczno-gospodarczych obszarów oraz miast regionu, gdzie dochodzi do kumulacji negatywnych zjawisk przejawiających się **niskim poziomem przedsiębiorczości oraz aktywności środowisk lokalnych, wysokim poziomem bezrobocia, odpływem ludności, niską jakością infrastruktury technicznej oraz niskim dostępem do usług publicznych.**

Subregion ostrołęcki to obszar województwa mazowieckiego zlokalizowany w jego północnej części, który obejmuje sąsiadujące ze sobą jednostki samorządu terytorialnego: powiat ostrołęcki, powiat makowski, powiat wyszkowski, powiat ostrowski, powiat wyszkowski oraz miasto Ostrołęka odpowiadające mniej więcej obszarowi byłego województwa ostrołęckiego w ramach podziału terytorialnego kraju w latach 1975-1998. Największym miastem regionu jest Ostrołęka, która zajmuje pod względem wielkości (liczba mieszkańców) 6 miejsce w województwie mazowieckim i 83 w Polsce. Od lat pięćdziesiątych jest ono znanym ośrodkiem przemysłu papierniczego. Pozostałe miasta regionu, to dużo mniejsze ośrodki, których rozwój wyhamowała reforma administracyjna w latach siedemdziesiątych. Pomijając Ostrołękę wszystkie pozostałe powiaty są stosunkowo słabo zaludnione i nadal w dużym stopniu zdominowane przez leśnictwo, rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze.

Jako obszar bezpośredniej realizacji zadań inwestycyjnych wskazany w ramach Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego zidentyfikowano:

▪ teren administracyjny miasta Ostrołęki,	Lider RIT
▪ teren administracyjny powiatu ostrołęckiego ▪ teren administracyjny powiatu wyszkowskiego, ▪ teren administracyjny gminy miasta Wyszkowa, ▪ teren administracyjny powiatu przasnyskiego, ▪ teren administracyjny gminy miasta Przasnysza, ▪ teren administracyjny powiatu makowskiego, ▪ teren administracyjny miasta Makowa Mazowieckiego, ▪ teren administracyjny powiatu ostrowskiego, ▪ teren administracyjny miasta Ostrowi Mazowieckiej, ▪ nieruchomości Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce,	JST i podmioty publiczne, funkcjonujące w bezpośrednim zasięgu oddziaływania miasta Ostrołęka, gdzie identyfikowalna będzie realizacja celów i efekty działań, prowadzone w ramach *„Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego”*

- nieruchomości Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce
- nieruchomości Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej im. dr. Wojciecha Oczko w Przasnyszu,
- nieruchomości Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej - Zespołu Zakładów w Makowie Mazowieckim,
- nieruchomości Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Wyszkowie.

Jednocześnie zasięg oddziaływania i identyfikacji długotrwałych korzyści ekonomiczno – społeczno - gospodarczych dotyczy całego subregionu, a poszczególne JST wyraziły swoje poparcie dla realizacji zadań inwestycyjnych Projektu wiodącego.

- **Powiat ostrołęcki** jest największym powiatem w województwie mazowieckim. Graniczy z województwami: warmińsko-mazurskim i podlaskim. Powierzchnia powiatu wynosi 2099 km^2, zamieszkuje go ok. 87 tys. osób (z Ostrołęką - 143 tys.). W jego skład wchodzi 11 gmin: Baranowo, Czarnia, Czerwin, Goworowo, Kadzidło, Lelis, Łyse, Myszyniec (gmina miejsko-wiejska), Olszewo-Borki, Rzekuń i Troszyn. W centralnej części powiatu położona jest Ostrołęka - miasto na prawach powiatu i siedziba powiatu ziemskiego. Powiat ma dość korzystny układ komunikacyjny. Przebiegają tędy główne szlaki wiodące od wschodnich i północnych granic Polski na południe i zachód kraju: trasa nr 61 z Warszawy do Suwałk i dalej do państw nadbałtyckich, trasa nr 53 z Warszawy na Warmię i Mazury (tzw. Gościniec Mazurski) i droga nr 60 będąca częścią trasy z Białegostoku do miast środkowej Polski. Powiat położony jest na ziemiach będących częścią trzech krain geograficznych: Równiny Kurpiowskiej (północna część powiatu), Doliny Dolnej Narwi (środkowa) i Międzyrzecza Łomżyńskiego (południowa). Pod względem klimatycznym powiat należy do tzw. dzielnicy wschodniej, chłodniejszej od dzielnicy środkowej, w której leży zachodnia część Mazowsza. Główną rzeką przepływającą przez powiat ostrołęcki jest Narew. To rzeka niżowa z licznymi zakolami, miejscami z wysokimi, urwistymi brzegami. W południowej części powiatu płynie niewielki dopływ Narwi - Orz. W kurpiowskiej części powiatu wyróżniają się Omulew, Rozoga i Szkwa.
- **Powiat wyszkowski** graniczy w subregionie z powiatem ostrołęckim i makowskim, a w województwie mazowieckim z powiatami: ostrowskim, węgrowskim, pułtuskim, wołomińskim i legionowskim. Powiat tworzy 6 gmin wiejskich: Brańszczyk, Długosiodło, Rząśnik, Somianka, Zabrodzie i jedna gmina miejsko–wiejska Wyszków. Powiat zajmuje powierzchnię 876 km² i zamieszkuje go 73 817 mieszkańców. Przez obszar powiatu przebiega droga krajowa nr 62 Płock - Wyszogród - Zakroczym - Serock - Wyszków - Łochów - Węgrów - Sokołów Podlaski, łącząca województwo podlaskie z kujawsko-pomorskim. Na obszarze województwa mazowieckiego DK 62 łączy Płock z Sokołowem Podlaskim z ominięciem Warszawy. Na odcinku od Wyszogrodu do Łochowa DK 62 tworzy północny odcinek tzw. Dużej Obwodnicy Warszawy. Kolejnym ważnym ciągiem komunikacyjnym przebiegającym przez powiat wyszkowski jest droga powiatowa nr 4403W relacji od DK8 - Turzyn - Brańszczyk - Niemiry - Knurowiec - Długosiodło - Goworowo – Ostrołęka stanowiąca połączenie dróg krajowych DK 8 i DK 60.
- **Powiat przasnyski** położony jest w północnej części województwa mazowieckiego. Jego obszar obejmuje 1.219 km², co stanowi około 0,4% powierzchni Polski i 3,4% powierzchni województwa. Na wschodzie graniczy z powiatem ostrołęckim, na południowym wschodzie z powiatem makowskim, na południowym zachodzie z powiatem ciechanowskim, na zachodzie z powiatem mławskim, na północnym zachodzie z powiatem nidzickim, a na północy z powiatem szczycieńskim. Obszar administracyjny powiatu przasnyskiego obejmuje 7 gmin, 2 miasta, 186 sołectw i 245 wiosek. W skład powiatu wchodzą następujące gminy: Przasnysz, Chorzele wraz z miastem Chorzele, Czernice Borowe, Jednorożec, Krasne, Krzynowłoga Mała oraz gmina miejska Przasnysz. Jego obszar jest tzw. „Bramą na Mazury". Teren powiatu przasnyskiego zamieszkuje 52.910 osób, z czego 17.062 mieszka w mieście. Obszar powiatu jest terenem typowo

rolniczym, o dosyć słabych bonitacjach gleb. Rozwija się tu przede wszystkim uprawa zbóż i ziemniaków oraz hodowla bydła mlecznego i trzody chlewnej.

- **Powiat makowski** jest położony na obszarze funkcjonalnym "Zielonych Płuc Polski". Stąd nasza dbałość o ochronę środowiska w gminach i profilaktykę ekologiczną w szkołach powiatu. Jesteśmy jednym z najczystszych regionów Mazowsza, docenianym ze względu na walory turystyczne, a także nieprzeciętne wartości krajobrazowe. Urocze mazowieckie zakątki przyciągają ludzi kochających nienaruszoną cywilizacją przyrodę i nieskażone środowisko. Piękne lasy, które pokrywają blisko trzecią część terenu powiatu, stanowią świetne tereny łowieckie pełne zwierzyny, bogactwo zaś runa leśnego przyciąga amatorów grzybobrania i jagód. Na szczególną uwagę zasługują meandry rzek i jeziora pochodzenia rzecznego i polodowcowego. To raj dla wędkarzy, a także sposób na aktywny wypoczynek podczas spływów kajakowych i wędrówek nadnarwiańską skarpą. Wytchnienie na makowskiej ziemi mogą uatrakcyjnić Państwu zabytkowe obiekty, liczne pomniki przyrody, wiekowe kaplice i kościoły, architektura starego miasta w Makowie Mazowieckim, Różanie czy Krasnosielcu. Warto wybrać się też na Górę Krzyżewską - najwyższe wzniesienie Północnego Mazowsza, znajdujące się w Krzyżewie Borowym. Spośród wielu atrakcji powiatu makowskiego należy wymienić: coroczny Mazowiecki Przegląd Wiejskich Zespołów Kabaretowych "STOPA", który odbywa się w Karniewie, Międzynarodowy Konkurs Poetycki „O wstęgę Orzyca" organizowany przez Miejski Dom Kultury w Makowie Mazowieckim, Wystawa Maszyn Rolniczych połączona ze "Świętem Mleka" w Płoniawach, "Święto kapusty" w Drążdzewie, czy wreszcie uroczystości jubileuszowe i dni poszczególnych gmin. Wspomnieć przy tym należy, że właśnie u nas rozwija się coraz popularniejszy w Polsce sport zaprzęgowy (psie zaprzęgi).

Inwestycyjne oczekiwania powiatu i gmin wchodzących w jego skład to przede wszystkim przetwórstwo rolno-spożywcze, co jest zrozumiałe - biorąc pod uwagę rolniczy charakter powiatu. Gminy oferują miejsca pod inwestycje, a usytuowanie powiatu przy ważnych szlakach komunikacyjnych i niewielka odległość od Warszawy stwarzają możliwości do łatwej dystrybucji towarów. Powiat makowski ma wielu partnerów, szczególnie bliskie stosunki utrzymuje z białoruskim powiatem swisłockim oraz rejonem podbrodzkim na Litwie. Daje to możliwość wymiany kulturalnej oraz w przyszłości, ożywionych kontaktów gospodarczych.

- **Powiat ostrowski** znajduje się między dolinami Narwi i Bugu na terenie Międzyrzecza Łomżyńskiego w Województwie Mazowieckim. W skład powiatu ostrowskiego wchodzi 11 jednostek samorządu terytorialnego: miasto Ostrów Mazowiecka, miasto i gmina Brok oraz gminy Andrzejewo, Boguty Pianki, Małkinia Górna, Nur, Ostrów Mazowiecka, Stary Lubotyń, Szulborze Wielkie, Wąsewo i Zaręby Kościelne. Powiat ostrowski graniczy z powiatami: łomżyńskim, ostrołęckim, sokołowskim, węgrowskim, wysokomazowieckim, wyszkowskim i zambrowskim. Powierzchnia powiatu ostrowskiego wynosi 1218 km2 i zamieszkuje go 74 tyś. mieszkańców. Powiat Ostrowski to region przede wszystkim rolniczy. Gminy wiejskie posiadają nieograniczone możliwości dla rozwoju rolnictwa, przetwórstwa rolno – spożywczego i usług oraz rozwoju agroturystyki. Najatrakcyjniejsze gminy pod względem turystycznym to gminy nadbużańskie. Na terenie miasta Ostrów Mazowiecka znajduje się 60% potencjału przemysłowego powiatu i jest największym ośrodkiem przemysłowym.

Z ostatniego, przeprowadzonego w latach 2009-2010, monitoringu wynika, że subregion ostrołęcki jest mocno niedoinwestowany pod względem infrastrukturalnym, ze słabą dostępnością do usług publicznych. Charakteryzuje się on znacznym bezrobociem. W powiecie makowskim jest odnotowany jeden z najwyższych w województwie odsetek długotrwale bezrobotnych wynoszący 64 proc. ogółu bezrobotnych. Poza tym powiat ostrołęcki wyróżniał się najwyższym (30 proc.) udziałem bezrobotnych poniżej 25. roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych (dane za rok 2011). W nowej strategii dla województwa mazowieckiego subregion ostrołęcki - uznany za problemowy - zaliczony został do Ostrołęcko-Siedleckiego Obszaru Strategicznej Interwencji. Niezbędne jest podniesienie jakości życia i polepszenie warunków prowadzenia działalności gospodarczej. Aby to osiągnąć, należy m.in. **usprawnić powiązania komunikacyjne subregionu z otoczeniem, co wymaga uzupełnienia istniejącej infrastruktury transportowej**. **Poprawy wymaga zwłaszcza skomunikowanie Ostrołęki z Warszawą**, co wiąże się z modernizacją linii kolejowej na tej trasie, a także rozważaną budową nowego połączenia drogowego przez

Wyszków. Poprawie dostępności komunikacyjnej subregionu sprzyjałyby również reaktywacja połączenia kolejowego Siedlce - Ostrołęka - Olsztyn, modernizacja znajdujących się tu dróg wojewódzkich (w tym budowa brakującego odcinka drogi nr 627 łączącej Ostrołękę z Siedlcami i granicą wschodnią kraju). Wzmocnienie pozycji subregionu ostrołęckiego zależne jest od wzrostu potencjału przemysłowego, w szczególności w wykształconych specjalizacjach: energetycznej, papierniczej, celulozowej, drzewnej, a także rolno-spożywczej, wykorzystującego lokalny potencjał surowcowy. Ostrołęka - jako lokalne centrum społeczno-gospodarcze - wymaga poprawy atrakcyjności inwestycyjnej oraz rozwoju wysokiej jakości usług publicznych, głównie edukacji (np. przez utworzenie publicznej wyższej szkoły zawodowej w Ostrołęce) i kultury.

Rys. 2. Mapa subregionu ostrołęckiego ze wskazanymi powiatami: makowskim, ostrołęckim, ostrowskim, przasnyskim, wyszkowskim oraz miastem Ostrołęką.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ogólnodostępnych

Zdefiniowanie wspólnych celów i zależności funkcjonalnych pomiędzy poszczególnymi jednostkami samorządu terytorialnego subregionu ostrołęckiego pozwoliło na wskazanie optymalnego obszaru funkcjonalnego dla „Planu inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego".

Wizja dla obszaru funkcjonalnego w ramach Planu Inwestycyjnego miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego:

SUBREGION OSTROŁĘCKI JAKO OBSZAR MAJĄCY UDZIAŁ W ZRÓWNOWAŻONYM ROZWOJU POTENCJAŁU GOSPODARCZEGO MAZOWSZA WOBEC METROPOLI WARSZAWSKIEJ

Wskazanie wizji, łączącej wszystkie jednostki administracyjno-przestrzenne, wchodzące w skład obszaru funkcjonalnego pozwalają na określenie i sprecyzowanie działań, które doprowadzą do realizacji zamierzonych celów oraz rozwiązanie istniejących problemów. Pomiędzy poszczególnymi JST subregionu ostrołęckiego istnieje zależność funkcjonalna, która pozwala na rozwój województwa mazowieckiego w sposób alternatywny do dominującej roli metropolii warszawskiej na terenie

Mazowsza, czego finalnym efektem jest wskazanie wymiaru przestrzennego planowanych inwestycji i ich wzajemnego oddziaływania, stanowiącego kompleks wzajemnie uzupełniających się rezultatów długofalowych dla całego obszaru funkcjonalnego.

Obszar funkcjonalny w ramach *„Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego"* został zdefiniowany na podstawie analizy wspólnych funkcji i celów rozwojowych, które zapisane zostały bezpośrednio i pośrednio w dokumentach strategicznych i programowych dla poszczególnych JST subregionu ostrołęckiego, a które są jednocześnie spójne z zapisami *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku* oraz zapisami *Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego,* tj.

- podejmowanie działań mających na celu podniesienie jakości życia,
- polepszenie warunków prowadzenia działalności gospodarczej,
- poprawa sieci komunikacyjnej,
- wykształcenie zdolności absorpcyjnych obszaru,
- tworzenie i rozwój centrów logistycznych,
- rozwój przemysłu z wykorzystaniem specjalnych stref ekonomicznych, stref aktywności gospodarczej,
- włączanie potencjalnych terenów inwestycyjnych do specjalnych stref ekonomicznych działających na terenie obszaru funkcjonalnego w ramach subregionu ostrołęckiego,
- poprawę powiązań komunikacyjnych miast powiatowych z ich otoczeniem,
- tworzenie obszarów przyrodniczych w przestrzeni publicznej,
- wzrost regionalnego potencjału turystycznego poprzez ochronę obiektów zabytkowych, oraz poprawę dostępności do zasobów kultury poprzez ich rozwój i efektywne wykorzystanie.

Identyfikacja wizji dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego oraz wskazanie podstawowych założeń, jakie powinny być realizowane w najbliższych latach, jako strategiczne dla rozwoju, pozwoliły na wyznaczenie obszaru funkcjonalnego subregionu ostrołęckiego, a co za tym idzie wskazanie przedmiotu planowanych inwestycji, które bezpośrednio dotyczą:

- drogi wojewódzkiej nr 544 Ostrołęka-Brodnica,
- drogi wojewódzkiej nr 627 Ostrołęka-Sokołów Podlaski,
- drogi powiatowej nr 4403W Turzyn - Brańszczyk – Niemiry – Knurowiec – Długosiodło – Goworowo-Ostrołęka;
- dróg powiatowych na terenie wskazanych gmin powiatu ostrołęckiego: Gminy Łyse (droga powiatowa nr 2519W), Gminy Troszyn (droga 2559W), Gminy Baranowo (3227W) oraz Gminy Rzekuń (2551W);
- ulicy Dobrzańskiego w Ostrołęce;
- ulic w Ostrowi Mazowieckiej: ulicy Bolesława Prusa (droga gminna nr 261261W) i ulicy Lubiejewskiej (nr 261234W),
- drogi powiatowej 2113W Gąsewo Poduchowne - Nowy Szczeglin na terenie powiatu makowskiego;
- obwodnicy śródmiejskiej Wyszkowa,
- drogi wojewódzkiej nr 614na terenie powiatu przasnyskiego;
- ścieżek rowerowych przy drodze powiatowej 2569W Ostrołęka-Goworowo;
- ciągów pieszo-rowerowych/rowerowych w miastach: Ostrołęka, Ostrów Mazowiecka, Maków Mazowiecki;
- ciągów drogowych na terenie miasta Maków Mazowiecki, wzdłuż których zostaną wybudowane ścieżki rowerowe;
- niskoemisyjnego taboru pasażerskiego na potrzeby publicznego transportu zbiorowego komunikacji miejskiej w Ostrołęce;
- komunikacyjnej tkanki miejskiej dla środków transportu zbiorowego i rowerowego na terenie miasta Ostrołęki;
- komunikacyjnej tkanki miejskiej dla środków transportu zbiorowego i rowerowego na terenie miasta Wyszkowa, powiat wyszkowski;

- obszaru przeznaczonego pod budowę podstrefy w ramach Przasnyskiej Strefy Gospodarczej → Podstrefy Chorzele I, w mieście Chorzele, gm. Chorzele, powiat przasnyski;
- planowanego Inkubatora Przedsiębiorczości w Zdziwóju Nowym oraz Zdziwóju Starym, gmina Chorzele, powiat przasnyski;
- obszaru przeznaczonego do rewitalizacji w obszarze biegu rzeki Narew, zlokalizowanego na terenie administracyjnym miasta Ostrołęki;
- budynku Starostwa Powiatowego w Przasnyszu, powiat przasnyski;
- obszaru przewidzianego do rewitalizacji w centrum Starego Miasta w Makowie Mazowieckim;
- zabytkowego budynku Jatek w Ostrowi Mazowieckiej, powiat ostrowski;
- budynku byłej elektrowni w Ostrowi Mazowieckiej, powiat ostrowski;
- byłego Domu Rodziny Pileckich w Ostrowi Mazowieckiej, powiat ostrowski;
- obiektu i wyposażenia Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Wyszkowie;
- obiektu i wyposażenia Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej - Zespołu Zakładów w Makowie Mazowieckim;
- obiektu i wyposażenia Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Przasnyszu, powiat przasnyski;
- doposażenia Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce;
- budynków użyteczności publicznej przewidzianych do termomodernizacji na obszarze gminy Wyszków, powiatu wyszkowskiego, miasta Ostrów Mazowiecka;
- budynku Urzędu Miejskiego w Makowie Mazowieckim, powiat makowski;
- obiektu Miejskiego Domu Kultury w Przasnyszu;

Przedmiot działań inwestycyjnych – drogi, nabrzeża, tereny inwestycyjne, budynki użyteczności publicznej, obiekty zabytkowe oraz budynki infrastruktury opieki zdrowotnej– determinujący jednocześnie obszar funkcjonalny RIT ze względu na swoje położenie, bieg, układ komunikacyjny i wykorzystanie, stanowi o zdecydowanie subregionalnym, kompleksowym ujęciu problemów północnego Mazowsza → **rozlokowanie środków finansowych i mobilizacja do rozwoju ma charakter równomierny, a jednocześnie spójny, infrastruktura będzie ulegać modernizacji, przebudowie i rozbudowie w kierunku południe-północ subregionu ostrołęckiego, łącząc inwestycyjnie jego najbardziej newralgiczne obszary**.

5. Diagnoza obszaru wsparcia

Podstawą realizacji Regionalnych Inwestycji Terytorialnych jest współpraca pomiędzy Jednostkami Samorządu Terytorialnego, co oznacza potrzebę wypracowania wspólnej wizji rozwoju dla zidentyfikowanego obszaru funkcjonalnego.

Warunkiem skuteczności działań zaplanowanych w ramach RIT, będzie zarówno zdolność do zbudowania szerokiego porozumienia na rzecz rozwoju obszaru subregionu ostrołęckiego, jak i równoważenie tego rozwoju, dzięki partnerskiej współpracy samorządów terytorialnych z wykorzystaniem możliwości i szans, jakie zostały na danym obszarze zidentyfikowane. W tym celu, analizując optymalny zasięg przestrzenny i funkcjonalny Planu Inwestycyjny dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego, wyznaczony został szereg wspólnych powiązań, uzasadniających wyznaczony obszar, zarówno w zakresie wspólnego potencjału, jak i szans rozwojowych.

W tym celu Lider – miasto Ostrołęka - nawiązał kontakt z poszczególnymi JST subregionu (wszystkimi gminami powiatu ostrołęckiego, przedstawicielami zarządów powiatu ostrołęckiego, przasnyskiego, wyszkowskiego, makowskiego oraz ostrowskiego) oraz funkcjonującymi na terenie subregionu wojewódzkimi jednostkami organizacyjnymi i metodą spotkań roboczych oraz wymiany korespondencji zebrał wszystkie niezbędne dane dotyczące indywidualnie identyfikowanych przez partnerów potencjałów oraz wyzwań rozwojowych dla obszaru. W efekcie prowadzonych konsultacji, powstało zestawienie zagadnień najczęściej wskazywanych przez JST regionu, z punktu widzenia komunikacyjnego, gospodarczego, przyrodniczego oraz społeczno-kulturalnego, najważniejszych dla najbliższych lat rozwoju obszaru, stanowiących bezpośrednie odzwierciedlenie potrzeb mieszkańców i odpowiedź na nie.

Potencjał rozwojowy obszaru funkcjonalnego → komunikacyjny i transportowy
• Korzystne położenie obszaru funkcjonalnego w sąsiedztwie szlaków transportowych o znaczeniu międzynarodowym → obsługa ruchu tranzytowego z krajów Europy zachodniej do Litwy, Łotwy, Estonii; • Lokalizacja węzła komunikacyjnego skrzyżowania drogi krajowej nr 53 Ostrołęka-Olsztyn (z centrum i południa kraju na północny wschód) oraz drogi krajowej nr 61 Warszawa-Augustów; • Korzystne usytuowanie obszaru funkcjonalnego w stosunkowo równej odległości od trzech dużych ośrodków wojewódzkich (Warszawa, Białystok, Olsztyn), jednocześnie poza terenem ich bezpośredniego negatywnego oddziaływania, co daje realne możliwości budowy pozycji miasta Ostrołęki, jako silnego ośrodka subregionalnego; • Wskazany obszar funkcjonalny połączony jest poprzez sieć dróg, w tym dróg o znaczeniu wojewódzkim jak trasa nr 544 oraz dróg mających bezpośrednie połączenie z drogami należącymi do sieci TEN-T przy drodze ekspresowej S8 Warszawa – Białystok, planowanej S61 Ostrów Mazowiecka- Budzisko, DK 62 Strzelno – Siemiatycze, DK 60 Ostrów Mazowiecka- Łęczyca, DK 50 Ostrów Mazowiecka- Ciechanów oraz drogi wojewódzkie DW 618 Gołymin - Pułtusk – Wyszków, DW 627 Ostrołęka- Sokołów Podlaski i DW 677 Ostrów Mazowiecka- Łomża. • Popyt na usługi związane z obsługą tranzytowego ruchu turystycznego wzdłuż głównych tras komunikacyjnych; • Obsługa ruchu turystycznego z centrum kraju na Pojezierze Mazurskie;

Potencjał rozwojowy obszaru funkcjonalnego → gospodarczo-ekonomiczny
• Zlokalizowanie obszaru funkcjonalnego blisko podstrefy Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej; • Strefa gospodarcza „Białe Kruki" na terenie gminy Olszewo-Borki, w powiecie ostrołęckim; *Przygotowany teren pod inwestycje „Białe Kruki" obejmuje 5,77 ha gruntu uzbrojonego w podstawową infrastrukturę techniczną (sieć wodociągowa, kanalizacyjna, energia elektryczna, oświetlenie, sieć gazowa, drogi wewnętrzne). Strefa usytuowana jest przy głównych trasach dojazdowych.* *Teren gospodarczy powstał na obszarze będącym wyrobiskiem poprodukcyjnym, w społecznym odczuciu były to nieużytki, niewykorzystywane ani przemysłowo, ani rolniczo.* *Aktualnie w Strefie gospodarczej „Białe Kruki" funkcjonują następujące zakłady: Grupa Silikaty Sp. z o.o. (czołowy i największy w Polsce producent wyrobów silikatowych do wznoszenia ścian zewnętrznych /konstrukcji działowych i fundamentowych), Hotel Korona, Melvit S.A. (firma specjalizująca się w produkcji, dystrybucji i konfekcjonowaniu artykułów sypkich, takich, jaki kasze, ryż, płatki, mąki) → obiekty firmy zajmują powierzchnię ponad 20 000 mkw., Ostbruk (firma zajmująca się produkcją betonu towarowego oraz zapraw budowlanych).* • Tarnobrzeska Specjalna Strefa Ekonomiczna EURO PARK WISŁOSAN, podstrefa Radom na terenie gminy Wyszków; • Suwalska Specjalna Strefa Ekonomiczna, podstrefa Małkinia Górna z zakładem Rockwool Polska Sp. z o.o. oraz obecnie powstająca podstrefa Ostrów Mazowiecka na terenie Fabryki Mebli „FORTE" S.A. • Funkcjonowanie w subregionalnym systemie gospodarczym dużych podmiotów, pochodzących z sektorów przemysłu drzewno-papierniczego, energetycznego, meblowego, materiałów budowlanych, przetwórstwa rolno-spożywczego; • Potencjał rozwojowy największych firm subregionu ostrołęckiego ma zasięg międzynarodowy; • Korzystne warunki i odpowiednie tereny inwestycyjne dla lokalizacji zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego, budownictwa, transportu, przetwórstwa przemysłowego z dopuszczeniem działalności przemysłowej, mogącej znacząco oddziaływać na środowisko;
Potencjał rozwojowy obszaru funkcjonalnego → przestrzenny i środowiskowy
• Wskazany obszar funkcjonalny zintegrowany jest poprzez wspólną lokalizację szlaków wodnych rzek Narew, Omulew i Bug oraz ich dopływów (Płodownica, Brok); • Znaczne walory turystyczne terenu → wysoki stopień zachowania środowiska przyrodniczego, także unikatowe wartości przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe obszarów NATURA 2000 powiatu wyszkowskiego (Dolina Dolnej Narwi, Puszcza Biała, Bagno Pulwy), urozmaicony krajobraz równiny sandrowej, położenie w obszarze Zielonych Płuc Polski (Puszcza Biała, Puszcza Kurpiowska), dostęp do wody (starorzecza, Nadbużański Park Krajobrazowy i dorzecze Narwi), połączony z dużym zalesieniem, korzystne warunki mikroklimatyczne, przyległe do rzek grunty do wykorzystania oraz już wykorzystywane w celach agroturystycznych, hodowli ryb i koni wierzchowych;
Potencjał rozwojowy obszaru funkcjonalnego → społeczno-kulturalny i turystyczny

- Liczne stanowiska archeologiczne zlokalizowane w dolinach Narwi i Omulwi, powstałe od połowy XIII do początku XV wieku (szczególnie na terenie gminy Olszewo-Borki);
- Istniejące obiekty turystyczne o charakterze zabytkowym na terenie powiatu ostrołęckiego m.in. Ratusz Miejski, Kościół Farny pw. NMP, Kościół Poklasztorny pw. św. Antoniego Padewskiego, pomnik - Mauzoleum Bitwy pod Ostrołęką, drewniany dworek z 1928 roku położony nad rzeką Omulew w miejscowości Przystań, plebania w Nowej Wsi, XIX-wieczny Kościół w Goworowie, młyn wodny w miejscowości Kółko, Pałac w Szczawinie;
- Możliwość rozwoju agroturystyki na bazie istniejących gospodarstw rolnych;
- Tereny wskazane, jako obszar funkcjonalny bezpośrednio ze sobą sąsiadują, zazębiają się i uzupełniają poprzez szereg lokalnych powiązań społecznych i kulturalnych;
- Funkcjonujące szlaki kajakowe;
- Kultura kurpiowska oraz potencjał tradycji i folkloru Mazowsza, promowany m.in. poprzez przedsięwzięcia społeczno-kulturalne i widowiska obrzędowe jak Niedziela Palmowa w Łysych, Ginące Zawody w Kadzidle, Darcie Pierza w Lelisie, Śladami Kurpiów w Kadzidle, Wesele Kurpiowskie, Miodobranie Kurpiowskie, Tradycje Kulinarne Mazowsza, Przegląd Legend Mazowsza oraz Świętojańskie Granie - Przegląd Zespołów Muzycznych;
- Projektowany zaledwie 40 km od Warszawy rezerwat Fidest, gdzie można spotkać m.in. łosia, bobra, żurawia, brodźca oraz rzadkie gatunki roślin - widłaki jałowcowate czy narecznica grzebieniasta;
- Pomnik przyrody - blisko sześćsetletni dąb szypułkowy "Jan" o obwodzie 680 cm w Długosiodle;
- Istniejące obiekty turystyczne o charakterze zabytkowym na terenie powiatu wyszkowskiego m.in.: kościół parafialny z 1793r. i obelisk Wazów z 1655r. w Wyszkowie, kościół z 1758r. (zabytek klasy0) z drewnianą dzwonnicą z 1768r. w Barcicach, kościół z 1833r. w Brańszczyku, pałac z XVIII w. w Dębinkach, zespół dworski z XVIII w. we wsi Głuchy, w którym urodził się Cyprian Kamil Norwid, drewniany dom z poł. XVIII w. w Jasieńcu (pod nr 9), zespół pałacowy w Kręgach z I połowy XIX w., kościół z lat 1836-66 i zespół pałacowy z 1872 r. w Niegowie, pałac z XVIII w. i plebania z 1838r. w Popowie Kościelnym i kościół z 1880r. w Porębie;
- Zabytkowe budynki na terenie miasta Ostrów Mazowiecka m.in.: hala targowa „Jatki" z lat 1902-1903, budynek ratusza miejskiego z 1927 r., budynek Biblioteki Publicznej Miejskiej z 1921r., Dom Popa z roku 1900, kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP z 2. poł. XIX w.;
- Obiekty rekreacyjne na terenie miasta Ostrów Mazowiecka: Park Miejski oraz „Ogródek Jordanowski" z „Grodem Książąt Mazowieckich".
- Miejsca o znaczeniu zabytkowym i turystycznym w Makowie Mazowieckim: Rynek Miejski, kościół Bożego Ciała, ulica Grabowa, Park Sapera, Zalew Miejski.
- Zabytkowa kamienica wraz z obiektami do niej przyległymi, usytuowana na nieruchomości sąsiadującej z obecną siedzibą Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce, w obszarze staromiejskiej zabudowy Ostrołęki, przy placu gen. J. Bema (dawnego rynku), *przeprowadzone specjalistyczne badania konserwatorskie i architektoniczne potwierdzają, iż są to najstarsze zachowane mury w Ostrołęce, datowane na połowę XVI wieku.*

Zaprezentowane powyżej mocne strony całego obszaru funkcjonalnego w efekcie wspólnego procesu zmian, które muszą mieć charakter zintegrowany i celowy, będą ukierunkowane na zamierzoną poprawę stanu istniejącego i sprostanie istniejącym wyzwaniom rozwojowym.

Zidentyfikowane w obszarze zasięgu przestrzennego Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego punkty, wskazujące inwestycje i przedsięwzięcia konieczne do realizacji, stanowią oś projektów, które powinny być realizowane na danym terenie priorytetowo, gdyż stanowią

o zrównoważonym rozwoju subregionu. Zestawienie zostało opracowane, jako efekt rozmów i konsultacji prowadzonych z władzami poszczególnych JST subregionu i stanowią odzwierciedlenie realnych zagadnień problemowych, identyfikowanych przez mieszkańców.

Wyzwania rozwojowe obszaru funkcjonalnego → komunikacyjne i transportowe
• Rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego miasta i ich obszar funkcjonalny; • Usprawnienie ruchu transportowego przez subregion ostrołęcki, ze szczególnym uwzględnieniem efektywnego połączenia północy i południa obszaru; • Zmniejszenie kolizyjności i wypadkowości głównych korytarzy komunikacyjnych powodowanych stale zwiększającym się ruchem samochodowym oraz niezadowalającym stanem technicznym; • Rozwój multimodalnej mobilności miejskiej; • Ograniczenie emisji zanieczyszczeń wynikającej z nasilonego indywidualnego ruchu samochodowego; • Zwiększenie wykorzystania środków transportu publicznego; • Poprawa jakości poruszania się w tkance miejskiej poprzez wdrażanie rozwiązań Inteligentnych Systemów Transportowych; • Włączenie Ostrołęki, jako ośrodka subregionalnego w układ drogowy wielkiej obwodnicy Mazowsza m.in. poprzez podniesienie standardu technicznego istniejących dróg wojewódzkich tj. nr 544, nr 627; • Zwiększenie przepustowości drogi wojewódzkiej nr 544, nr 627, nr 614; • Uporządkowanie ruchu samochodowego i/lub rowerowego na odcinkach drogi powiatowej nr 4403W oraz 2569W**;** • Poprawa standardu komunikacyjnego na drogach powiatowych: 4403W, 2519W, 2559W, 3227W, 2551W, 2113W. • Zapewnienie płynnej komunikacji obszaru subregionu z centrum administracyjno – gospodarczo kulturalnym tj. miastem Ostrołęka; • Minimalizowanie skutków nakładania się funkcji tranzytowych na funkcje obsługi wewnętrznego ruchu w mieście Ostrołęka, spowodowane faktem, że na podstawową sieć ulic miasta składają się drogi krajowe i wojewódzkie; • Potrzeba budowy obwodnicy dla miasta Ostrołęka, wyprowadzających ruch tranzytowy z centrum; • Minimalizowanie skutków zwiększającego się obciążenia ruchem pojazdów w obszarze funkcjonalnym; • Zmniejszenie kolizyjności i wypadkowości z uwagi na rosnący ruch samochodowy, głównie tranzytowy w subregionie; • Poprawa stanu technicznego nawierzchni jezdni i konstrukcji istniejących obiektów mostowych; • Zmniejszenie udziału procentowego samochodów ciężarowych z naczepą (ok. 15%) w ogólnej liczbie aut poruszających się po głównych ulicach miasta Ostrołęki: *Pomiary dot. obciążenia ruchem dróg krajowych w mieście Ostrołęka przeprowadzone w pierwszej połowie 2013r. – na podstawie uśrednionych wyników badań z trzech dni pomiarowych przeprowadzonych na ulicy Warszawskiej, zlokalizowanej w ciągu drogi krajowej nr 61 stwierdzono, iż w ciągu doby ulicą przejeżdża ponad 20 tys. pojazdów, co w skali roku daje wartość ponad 7 mln. Natomiast przez rondo im. Księcia Siemowita w ciągu doby przejeżdża ponad 31 tys. samochodów, co w skali roku oscyluje około 11 mln. „Starym" mostem w ciągu jednej doby przejeżdża blisko 3 tys. pojazdów ciężarowych, co stanowi ponad 20% wszystkich pojazdów kołowych (w dniu najbardziej obciążonym ruchem pojazdów, ilość samochodów*

ciężarowych wynosiła blisko 3,5 tys. co w ciągu całego roku daje wynik ok. 1,3 mln pojazdów);

- Zmniejszenie udziału procentowego samochodów ciężarowych z naczepą (ok. 15%) w ogólnej liczbie aut poruszających się po głównych ulicach Wyszkowa, poprzez budowę obwodnicy miasta;
- Umożliwienie właściwej komunikacji dla subregionu położonego obubrzeżnie nad rzeką Narew, z uwzględnieniem konieczności połączenia obszaru przeprawami mostowymi;
- Poprawa stanu technicznego istniejącej przeprawy mostowej na Narwi;
- Konieczność wyłączenia z ruchu istniejącej przeprawy mostowej, celem przeprowadzenia właściwego remontu;
- Podniesienie stanu technicznego oraz konieczność przeprowadzenia właściwego remontu na istniejącej przeprawie mostowej na rzece Omulew;
- Podniesienie poziomu słabej infrastruktury około drogowej m.in. zwiększenie liczby ścieżek rowerowych, chodników, oświetlenia;
- Usprawnienie ruchu rowerowego poprzez budowę tras rowerowych o znaczeniu subregionalnym,;
- Zwiększenie mobilności mieszkańców subregionu ostrołęckiego;
- Bezpośrednie połączenie Wyszkowa, drugiego co do wielkości ośrodka gospodarczego subregionu ostrołęckiego, z siecią TEN-T;
- Budowa „Małej Obwodnicy Ostrowi Mazowieckiej" w ciągu drogi wojewódzkiej DW 627 w celu wyprowadzenia ruchu tranzytowego z centrum miasta w kierunku drogi ekspresowej S8.

Wyzwania rozwojowe obszaru funkcjonalnego → gospodarczo-ekonomiczne

- Rozwój rynku pracy poprzez stworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju gospodarczego;
- Stworzenie spójnej, atrakcyjnej oferty inwestycyjnej subregionu ostrołęckiego;
- Wzmocnienie ośrodka subregionalnego ostrołęckiego celem uzupełnienia funkcji Warszawy, jako ośrodka centralnego;
- Zwiększenie aktywności gospodarczej mieszkańców subregionu, z efektem pośrednim, jakim jest spadek stopy bezrobocia w przedmiotowym obszarze funkcjonalnym;
- Zwiększenie aktywności gospodarczej MŚP w danym obszarze;
- Podniesienie funkcji społecznych, kulturalnych i gospodarczych przedmiotowego obszaru;
- Zapewnienie właściwego transportu dla dużych podmiotów gospodarczych, zlokalizowanych na trenie subregionu;
- Polepszenie warunków prowadzenia działalności gospodarczej;
- Wykształcenie zdolności absorpcyjnych obszaru funkcjonalnego;
- Tworzenie i rozwój centrów logistycznych, centrów handlowo-usługowych;
- Włączanie potencjalnych terenów inwestycyjnych do specjalnych stref ekonomicznych działających na terenie subregionu ostrołęckiego;
- Tworzenie dogodnych warunków dla lokowania i rozwijania działalności gospodarczej, w szczególności o charakterze produkcyjnym poprzez działania dotyczące infrastrukturalnego otoczenia przedsiębiorstw;
- Tworzenie nowej i rozwój istniejącej infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego, w tym budowa lub modernizacja układu komunikacyjnego terenu inwestycyjnego;
- Poprawa dostępności dobrze skomunikowanych i uzbrojonych terenów inwestycyjnych.

Wyzwania rozwojowe obszaru funkcjonalnego → przestrzenne i środowiskowe

- Potrzeba budowy sieci alternatywnych powiązań komunikacyjnych (ścieżki rowerowe), które zwiększą dostępność do m.in. bazy edukacyjno-sportowej, rozmieszczonej na terenie subregionu;
- Konieczność prowadzenia kompleksowo etapowej wymiany oświetlenia ulicznego, ponieważ, jak wynika przeprowadzonych analiz, daje to największy efekt zmniejszenia emisji CO_2 → wymiana jednej lampy na nowoczesną, energooszczędną to redukcja emisji CO_2 o 581 kg rocznie;
- Podniesienie funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznej;
- Zmniejszenie izolacji obszarów problemowych, zlokalizowanych na terenie funkcjonalnym;
- Zmniejszenie poziomu emisji gazów cieplarnianych poprzez zastosowanie odnawialnych źródeł energii,
- Konieczność dostosowania obiektów użyteczności publicznej do wymogów w zakresie oszczędności energii i ochrony środowiska,
- Sukcesywna eliminacja materiałów budowlanych wciąż występujących w budynkach użyteczności publicznej, które nie spełniają wymogów w zakresie ochrony środowiska, zwiększając ryzyko zwiększającej się emisja zanieczyszczeń do środowiska, wynikające z nadmiernego zapotrzebowania na energię i ciepło w tych obiektach,
- Zagrożenie spadkiem atrakcyjności analizowanego obszaru funkcjonalnego jako miejsc osiedlania sięi lokowania inwestycji,
- Redukcja niekorzystnego oddziaływania systemu transportu miejskiego na środowisko poprzez wprowadzenie ekologicznego taboru autobusowego,
- Wzrost konkurencyjności transportu zbiorowego w stosunku do indywidualnego,
- Wzrost atrakcyjności i konkurencyjności miasta Ostrołęki, jako atrakcyjnego miejsca pracy, zamieszkania oraz lokowania inwestycji - wraz ze wzrostem mobilności mieszkańców;
- Możliwość rozwoju czystych, bezpiecznych, funkcjonalnych i efektywnych form transportu publicznego, co będzie miało bezpośrednie przełożenie na poprawę poziomu i jakości życia społeczności.
- Poprawa efektywności energetycznej budynków socjalnych i komunalnych w subregionie.

Wyzwania rozwojowe obszaru funkcjonalnego → społeczno-kulturalne i turystyczne

- Podniesienie jakości korzystania z przestrzeni publicznej;
- Potrzeba budowy sieci komunikacyjnej, która zwiększy dostępność do bazy edukacyjno-sportowej, rozmieszczonej na terenie subregionu;
- Niwelowanie stanu kryzysowego w sferze gospodarczej i społecznej;
- Sprostanie zdiagnozowanym potrzebom/oczekiwaniom mieszkańców subregionu;
- Poprawa warunków życia mieszkańców narażonych na niekorzystne oddziaływanie obecnego układu komunikacyjnego i stanu środowiska ;
- Poprawa dostępności i wysokiej jakości opieki medycznej dostosowanej do rzeczywistego stanu zdrowia populacji oraz czynników demograficznych w subregionie;
- Zwiększenie zainteresowania mieszkańców rozwojem subregionu;
- Pobudzenie napływu nowych mieszkańców;
- Pobudzenie rozwoju społeczno-kulturalnego;
- Ochrona zabytkowych budynków i adaptacja ich do nowych funkcji;
- Stworzenie warunków do wzrostu ruchu turystycznego oraz około turystycznego na obszarze subregionalnym,
- Wzrost znaczenia kultury i turystyki jako czynników stymulujących rozwój społeczno-gospodarczy subregionu.

Reasumując uznać należy, że stwierdzone wyzwania rozwojowe oraz potencjał niewykorzystany dotychczas optymalnie w subregionie ostrołęckim mają wpływ na sukcesywne pogłębianie się dysproporcji w zrównoważonym rozwoju całego Mazowsza. Analiza powyższych zagadnień wskazuje na konieczność wprowadzenia kompleksowego, skoordynowanego, prowadzonego na terenie subregionu ostrołęckiego procesu przemian przestrzennych, technicznych, społecznych w celu nadania obszarowi funkcjonalnemu nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie warunków do jego rozwoju, w oparciu o charakterystyczne uwarunkowania endogeniczne.

6. Cele rozwojowe do realizacji

W obszarze funkcjonalnym, zdefiniowanym na podstawie możliwości realizacji wizji dla Subregionu Ostrołęckiego, mając do dyspozycji wiedzę dotyczącą potencjałów oraz wyzwań rozwojowych, zidentyfikowano **PROBLEM GŁÓWNY** sformułowany, jako:

Niedostateczny poziom użyteczności gospodarczej, społecznej, środowiskowo-rekreacyjnej ostrołęckiego obszaru funkcjonalnego, skutkujący ograniczoną dostępnością zewnętrzną i wewnętrzną do potencjału subregionu ostrołęckiego

Realizacja przedsięwzięć, opracowanych dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego w ramach RIT, ma na celu realizację wizji dla tego obszaru, w ramach której subregion będzie miał czynny udział w zrównoważonym rozwoju potencjału gospodarczego Mazowsza, poza metropolią warszawską. Ideą Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego jest podejmowanie takich działań w przestrzeni publicznej w dziedzinie przedsiębiorczości, transportu i w ramach oddziaływania społecznego, które przełożą się na polepszenie warunków prowadzenia działalności gospodarczej, wykształcenie zdolności absorpcyjnych obszaru, tworzenie i rozwój centrów logistycznych, poprawę sieci komunikacyjnej, rozwój przemysłu z wykorzystaniem specjalnych stref ekonomicznych, stref aktywności gospodarczej, włączanie potencjalnych terenów inwestycyjnych do specjalnych stref ekonomicznych działających na terenie obszaru funkcjonalnego w ramach subregionu ostrołęckiego, poprawę powiązań komunikacyjnych miast powiatowych z ich otoczeniem oraz podejmowanie kompleksowych zintegrowanych działań w zakresie zapewnienia dobrego poziomu zdrowia przyczyniającego się do zwiększenia produktywności, wydajności siły roboczej i zdrowszego starzenia się społeczeństwa, a także do ożywienia gospodarczego i rozwoju regionu. Pozwala również zmniejszyć wydatki na zasiłki chorobowe i socjalne oraz utracone wpływy podatkowe do budżetu. Ważnym celem jest stworzenie stałych związków pomiędzy przedsiębiorcami działającymi na terenie subregionu oraz miejsc do prezentowania dorobku kulturalnego artystów.

Tym samym, jako **CEL GŁÓWNY** wskazane zostało:

Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej

Pozycja rozwojowa miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego będzie wzmacniana poprzez poprawę kondycji rozwojowej miasta Ostrołęki, jako ośrodka centralnego, z równoczesnym rozwojem otaczającego ten ośrodek obszaru funkcjonalnego. Dzięki lepszemu powiązaniu ośrodka ostrołęckiego z jego zapleczem nastąpi efektywne wykorzystanie potencjału gospodarczego całego subregionu.
W wyniku interwencji realizowanej w celu poprawy dostępności komunikacyjnej m.in. uruchomione zostaną nowe możliwości rozwoju przedsiębiorczości i rynku pracy, bazujące również na funkcji rekreacyjnej. Optymalny system komunikacji i transportu będzie miał bezpośrednie przełożenie zarówno na możliwości rozwojowe istniejącej przedsiębiorczości, tworzenie nowych podmiotów gospodarczych z wykorzystaniem istniejącychi planowanych obszarów przemysłowych, a tym samym na tworzenie miejsc pracy, jak i na możliwości przemieszczenia się ludności, także w ramach dojazdów do pracy czy aktywnego poszukiwania zatrudnienia bez zmiany miejsca zamieszkania w obrębie całego subregionu ostrołęckiego.

Przebudowa dróg wojewódzkich na terenie miasta Ostrołęka bezpośrednio przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności terenu, po którym będzie przebiegała modernizowana droga, zwiększy wzrost gospodarczy subregionu, poprawi dostępność transportową, skróci czas przejazdu.

W związku z powyższym, inicjatywom podejmowanym w ramach Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego przypisano następujące cele:

z punktu widzenia funkcjonowania komunikacji i transportu:

- Poprawa funkcjonalności ruchu kołowego i pieszego dzięki przebudowie i modernizacji istniejących odcinków dróg wojewódzkich, budowie obwodnicy śródmiejskiej, budowie ścieżek rowerowych, a tym samym uzupełnieniu korytarzy transportowych;
- Usprawnienie połączenia między ośrodkami życia społeczno-gospodarczego w subregionie ostrołęckim;
- Promowanie alternatywnych, dla motoryzacji indywidualnej, form transportu (przesunięcia międzygałęziowe).
- Rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny;
- Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych;
- Uzupełnienie głównych sieci transportowych województwa mazowieckiego;
- Poprawa jakości infrastruktury sieci drogowej województwa mazowieckiego;
- Poprawa spójności regionalnej sieci drogowej województwa mazowieckiego z siecią TEN-T;
- Poprawa spójności sieci drogowej Mazowsza;
- Poprawa bezpieczeństwa ruchu na drogach regionalnych Mazowsza;
- Przystosowanie nawierzchni drogowej do zwiększającego się natężenia ruchu;
- Zwiększenie dostępności wewnętrznej i zewnętrznej Mazowsza;
- Zwiększenie dostępności do ośrodków regionalnych/subregionalnych, obiektów przemysłowych, logistycznych oraz stolicy kraju;
- Podniesienie stanu dróg regionalnych/subregionalnych;
- Zwiększenie mobilności mieszkańców województwa i subregionu;
- Dostosowanie dróg do obsługi ruchu regionalnego i lokalnego;
- Poprawa jakości połączenia komunikacyjnego wewnątrz subregionu ostrołęckiego;
- Dostosowanie układu dróg do zdiagnozowanych potrzeb subregionu ostrołęckiego;
- Poprawa dostępności subregionu ostrołęckiego zgodna z rangą ostrołęckiego obszaru funkcjonalnego;
- Poprawa parametrów technicznych i standardu dróg na obszarze subregionu ostrołęckiego;
- Poprawa bezpieczeństwa ruchu na terenie subregionu ostrołęckiego;
- Zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów subregionu ostrołęckiego;
- Poprawa warunków mobilności i komunikacji na terenie subregionu ostrołęckiego;

z punktu widzenia gospodarczo-ekonomicznego rozwoju subregionu:

- Przygotowanie bazy do realizacji działań dla ożywienia gospodarczego;
- Minimalizowanie niekorzystnego zjawiska, jakim jest wysoka stopa długotrwałego bezrobocia;
- Niwelowanie stanu kryzysowego w sferze gospodarczej i społecznej;
- Zwiększenie aktywności gospodarczej w danym obszarze;
- Niwelowanie barier w zrównoważonym rozwoju społecznym i gospodarczym Mazowsza;
- Stworzenie dogodnych warunków dla lokowania i rozwijania działalności gospodarczej, w szczególności o charakterze produkcyjnym;
- Rozbudowa infrastrukturalnego otoczenia przedsiębiorstw;
- Budowa lub modernizacja układu komunikacyjnego terenu inwestycyjnego;
- Poprawa dostępności dobrze skomunikowanych i uzbrojonych terenów inwestycyjnych z możliwości lokowania inwestycji w obszarach o największym potencjale rozwoju;

z punktu widzenia ładu przestrzennego i ochrony środowiska:

- Zrównoważony rozwój subregionu, dzięki zachowaniu równowagi pomiędzy działaniami inwestycyjnymi, a działaniami sprzyjającymi ochronie środowiska;
- Zmniejszenie występowania zjawiska degradacji środowiskowej;
- Podniesienie jakości korzystania z przestrzeni publicznej;
- Poprawa jakości powietrza na terenie subregionu ostrołęckiego;
- Zmniejszenie emisji CO_2;
- Rozwój czystych, bezpiecznych, funkcjonalnych i efektywnych form transportu publicznego, co będzie miało bezpośrednie przełożenia na poprawę poziomu i jakości życia społeczności.
- Złagodzenia negatywnego oddziaływania na środowisko i mieszkańców miast oraz zwiększenia efektywności energetycznej systemu transportowego.
- Skuteczna poprawa dostępności i mobilności miejskiej.
- Wzrost liczby osób korzystających z transportu publicznego.

z punktu widzenia potrzeb społeczno-kulturalnych:

- Podniesienie konkurencyjności regionu województwa mazowieckiego;
- Wzrost poziomu wykorzystania potencjału subregionu ostrołęckiego;
- Zatrzymanie degradacji funkcji społecznych, kulturalnych i gospodarczych w regionie poprzez tworzenie warunków przestrzennych i technicznych dla lepszej komunikacji, transportu, realizacji zadań społeczno-kulturalnych;
- Przygotowanie bazy pod realizację działań na rzecz rozwiązania kwestii społecznych, występujących na przedmiotowym obszarze;
- Zwiększenie szans na wszechstronny rozwój lokalny;
- Wzrost komfortu życia mieszkańców subregionu ostrołęckiego i Mazowsza;
- Zmniejszenie izolacji obszarów problemowych;
- Zahamowanie procesów degradacji obiektów zabytkowych,
- Wzrost świadomości historycznej mieszkańców,
- Poprawa dostępności do bogatej oferty kulturalnej.

Zakres I. Projektu wiodącego oraz działań mu towarzyszących, jako uzupełniające z zakresu oddziaływania społecznego jest tak złożony i szeroki, że wywoła to w efekcie realizacji długoterminowe konsekwencje pozytywne, odczuwalne na obszarze całego subregionu ostrołęckiego:

- Zapewnienie płynnej komunikacji obszaru subregionu z centrum administracyjno – gospodarczo - kulturalnym tj. miastem Ostrołęka;
- Odczuwalna poprawa warunków życia mieszkańców narażonych na niekorzystne oddziaływanie obecnego układu komunikacyjnego;
- Podniesienie funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznej;
- Ożywienie gospodarcze regionu;
- Zwiększenie dostępności terenów inwestycyjnych;
- Podniesienie funkcji społecznych, kulturalnych i gospodarczych przedmiotowego obszaru;
- Podniesienie jakości korzystania z przestrzeni publicznej;
- Pobudzenie rozwoju społeczno-kulturalnego;
- Włączenie Ostrołęki, jako ośrodka subregionalnego w układ drogowy wielkiej obwodnicy Mazowsza m.in. poprzez podniesienie standardu technicznego drogi wojewódzkiej nr 544, 627 i 614;
- Zminimalizowanie skutków nakładania się funkcji tranzytowych na funkcje obsługi wewnętrznego ruchu w mieście, spowodowane faktem, że na podstawową sieć ulic miasta składają się drogi krajowe i wojewódzkie;
- Zwiększenie nośności i przepustowości dróg, na których będą prowadzone prace w ramach przedmiotowego Planu Inwestycyjnego (…);
- Zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników ruchu drogowego, szczególnie rowerzystów i pieszych;

- Zmniejszenie kolizyjności i wypadkowości na tranzytowych ulicach miasta;
- Zmniejszenie udziału procentowego samochodów ciężarowych z naczepą w ogólnej liczbie aut poruszających się po głównych ulicach miasta:
- Powiązanie ośrodka ostrołęckiego z jego zapleczem, celem optymalnego /efektywnego wykorzystania potencjału gospodarczego całego subregionu;
- Połączenie obwodnic miast z siecią TEN-T.

W wyniku interwencji realizowanej w ramach II. Projektu wiodącego:

- Nastąpi poprawa warunków życia mieszkańców i rozwój infrastruktury medycznej i telemedycznej w subregionie ostrołęckim;
- Nastąpi poprawa procesu leczenia z uwagi na fakt, że II Projekt wiodący ma charakter strategiczny w obszarze realizowanej przez samorząd województwa polityki społecznej, z uwagi na realizację założeń strategicznego rozwoju Województwa poprzez podniesienie jakości życia mieszkańców w wyniku zapewnienia szybkiej i efektywnej diagnostyki oraz poprawy jakości usług publicznych;
- Będzie możliwe świadczenie usług medycznych i leczenie przy ograniczeniu kosztowych badań inwazyjnych i eliminacji kosztów procedur związanych z leczeniem zachowawczym, oraz ograniczenie kosztów w wyniku skrócenia okresu leczenia pacjentów;
- Nastąpi wdrożenie innowacyjnych technik medycznych, co poprawi stan ochrony zdrowia mieszkańców obszaru funkcjonalnego subregionu ostrołęckiego - projekt jest uzasadniony również w zakresie społeczno-ekonomicznym powoduje, bowiem skrócenie czasu hospitalizacji, świadczenia badań i leczenia, przy ograniczeniu kosztownych badań inwazyjnych i eliminacji kosztów procedur i związanych z leczeniem zachowawczym oraz ograniczy koszty w wyniku skrócenia okresu leczenia pacjentów;
- Będzie możliwy wzrost wskaźnika wyleczalności w wyniku trafnej diagnostyki dzięki planowanemu zakupowi i instalacji aparatury medycznej najnowszej generacji, wspierania starzenia się w zdrowiu wszystkich ludzi, w szczególności osób starszych, a także działanie na rzecz ich witalności i poszanowania godności, poprzez m.in. zapewnienie dostępu do odpowiedniej i wysokiej jakości opieki zdrowotnej, opieki długoterminowej i usług socjalnych oraz rozwijanie inicjatyw, mających na celu wspieranie przeciwdziałania zagrożeniom zdrowia związanym ze starzeniem się.
- Nastąpi ograniczanie niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej co będzie miało istotne znaczenie dla ochrony zdrowia ludzkiego przed zagrożeniami wynikającymi ze szkodliwego lub skażonego, powiązanymi bezpośrednio ze społecznymi czynnikami warunkującymi zdrowie oraz dla tworzenia promujących zdrowie uwarunkowań społecznych i fizycznych w subregionie,
- Nastąpi wzrost efektywności wykorzystania energii w obiektach użyteczności publicznej oraz niższe zużycie energii zaowocuje wymiernymi korzyściami finansowymi oraz środowiskowymi.
- Nastąpi wzrost poziomu wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- Nastąpi dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do wymogów w zakresie oszczędności energii i ochrony środowiska,
- Nastąpi sukcesywna eliminacja materiałów budowlanych wciąż występujących w budynkach użyteczności publicznej, które nie spełniają wymogów w zakresie ochrony środowiska, zwiększając ryzyko zwiększającej się emisja zanieczyszczeń do środowiska, wynikające z nadmiernego zapotrzebowania na energię i ciepło w tych obiektach.
- Złagodzone zostanie negatywne oddziaływanie na środowisko i mieszkańców miast oraz zwiększona efektywność energetyczna systemu transportowego.
- Zwiększy się poziom rozwoju czystych, bezpiecznych, funkcjonalnych i efektywnych form transportu publicznego, co będzie miało bezpośrednie przełożenie na poprawę poziomu i jakości życia społeczności.
- Stworzenie warunków do korzystania z alternatywnych możliwości poruszania się po drogach → z wykorzystaniem szlaków ścieżek rowerowych.

7. Projekty wiodące

Projekty realizowane w formule RIT powinny uwzględniać paletę zintegrowanych wspólnych działań, realizowanych w obszarach funkcjonalnych miast regionalnych i subregionalnych. Przedsięwzięcia te przyczynią się do kompleksowego podejścia do zarządzania rozwojem oraz pozwolą na koordynację działań strategicznych wpisujących się w politykę rozwoju i planowania przestrzennego regionu na poziomie ponadlokalnym. Ich charakter w odniesieniu do dalszego prawidłowego funkcjonowania i rozwoju subregionu jest strategiczny. Z założenia zidentyfikowane projekty wiodące powinny mieć jak najszersze oddziaływanie terytorialne i poprawiać integrację przestrzenną regionu/subregionu np. poprzez wzmocnienie powiązań funkcjonalnych lub zwiększanie dostępności obszaru.

„Plan Inwestycyjny dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego" przewiduje realizację II przedsięwzięć wiodących, jako projektów infrastrukturalnych, stanowiących oś inwestycyjną działań finansowych i organizacyjnych w subregionie ostrołęckim w okresie najbliższych lat.
Mając na uwadze zidentyfikowany potencjał rozwojowy oraz wyzwania dla obszaru funkcjonalnego, obrano następujące kierunki interwencji w I. Projekcie wiodącym, gdzie włączona została inwestycja główna „Planu Działań Inwestycyjnych dla miasta Ostrołęki i subregionu Ostrołęckiego":

- rozbudowa sieci transportowej,
- poprawa jakości i dostępu do infrastruktury kulturalnej i społecznej;
- poprawa jakości życia mieszkańców;
- zachowanie dziedzictwa kulturowego subregionu;

Kierunki interwencji, które z kolei przypisano do II Projektu wiodącego to:

- poprawa standardu opieki zdrowotnej w subregionie;
- poprawa jakości życia mieszkańców;

Zaplanowany Projekt wiodący stanowi zespół zintegrowanych działań – wiązkę przedsięwzięć, które będą odpowiadać różnym priorytetom inwestycyjnym, zapisanym w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, kompleksowo realizując strategiczne wskaźniki rozwoju przypisane do rozwoju Mazowsza.

7.1. Tytuły Projektów

W ramach *Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego* zaplanowane zostały do realizacji dwie wiązki Projektów:

I. Projekt pod nazwą:

Zrównoważony rozwój miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez poprawę zewnętrznej i wewnętrznej dostępności jego potencjału: gospodarczego, społecznego i środowiskowo-rekreacyjnego

II.Projekt pod nazwą:

Poprawa jakości życia mieszkańców subregionu ostrołęckiego poprzez ograniczenie niskiej emisji oraz zwiększenie dostępności i jakości usług publicznych, w tym usług zdrowotnych oraz profilaktyki zdrowotnej

Tytuły Projektów odnoszą się bezpośrednio zarówno do podstawowego charakteru planowanych działań inwestycyjnych, ich celu i oczekiwanego efektu, jak i obszaru realizacji Projektu. Przedsięwzięcie wpisuje się w założenia rozwoju zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego lidera subregionu – miasto Ostrołęka – z jego obszarem funkcjonalnym, jednocześnie wpływając na poprawę stanu środowiska przyrodniczego, jakości życia mieszkańców i zapewnienie im właściwego rozwoju społeczno-kulturalnego. Jest w pełni zgodne z wytycznymi i założeniami, wskazanymi dla RIT na terenie województwa mazowieckiego.

7.2. Opis I. Projektu wiodącego

Zgodnie z założeniami i wytycznymi dla projektów infrastrukturalnych, realizowanych w formule RIT na terenie województwa mazowieckiego, inwestycje zaplanowane dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego w ramach I Projektu wiodącego poprzez zakres swoich działań inwestycyjnych, przypisane cele oraz założone wskaźniki osiągnięcia celów, są zgodne i wpisują się w założenia, dostępnego na moment opracowywania „Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego", Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020:

Oś Priorytetowa III. Rozwój potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości
3.1. Poprawa rozwoju MŚP na Mazowszu
3.1.2. Rozwój MŚP
Cel tematyczny 03:
Wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw.
Priorytet Inwestycyjny: 3a
Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości.
Cel szczegółowy:
Ulepszone warunki do rozwoju MŚP.
Zakres działań I Projektu wiodącego, który realizuje założenia Osi III, PI 3a wpisuje się również w przewidziane kryteria kierunkowe:

- Inwestycja ma na celu przygotowanie terenów inwestycyjnych realizowanych na nieużytkach, terenach zlokalizowanych w pobliżu inwestycji transportowych (autostrady, drogi szybkiego ruchu, tu: linie kolejowe, drogi wojewódzkie i krajowe), w związku ze zintensyfikowanym i udokumentowanym zapotrzebowaniem firm poszukujących lokalizacji dla prowadzonej działalności,
- Przedsięwzięcie, mające na celu przygotowanie terenów inwestycyjnych, stref aktywności gospodarczej nie powiela dostępnej infrastruktury.

Jednocześnie kryteria zapewniają wdrażanie założeń poszczególnych polityk horyzontalnych tj. polityki równych szans, niedyskryminacji i zrównoważonego rozwoju adekwatnie do obszaru merytorycznego osi.

Oś priorytetowa V. Gospodarka przyjazna środowisku
Działanie 5.3. Dziedzictwo kulturowe
Cel tematyczny 6:
Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami.
Priorytet inwestycyjny: 6c
Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.
Cel szczegółowy V3
Zwiększona dostępność oraz rozwój zasobów kulturowych regionu.
Działania realizowane w Osi V, PI 6c są adekwatne do I-go Projektu wiodącego, charakteryzują się:

- wzrostem potencjału turystycznego regionu poprzez ochronę obiektów zabytkowych, zahamowanie degradacji oraz utrwaleniem ich artystycznych i historycznych walorów. Pozwoli to na zachowanie dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń,

- wykorzystaniem historycznych budynków w celu nadania im nowych funkcji kulturalnych,
- digitalizacją materiałów piśmiennych opisujących historię subregionu ostrołęckiego wraz z udostępnieniem ich za pomocą Internetu. Działania te będą miały funkcje edukacyjne sprzyjające kształtowaniu patriotyzmu lokalnego.

Oś Priorytetowa VI. Jakość życia
Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych
Cel tematyczny 7:
Wspieranie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją.
Priorytet Inwestycyjny: 9b
Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich.
Cel szczegółowy:
Ożywienie obszarów zmarginalizowanych poprzez przywrócenie lub nadanie im nowych funkcji społeczno-gospodarczych

W swoich działaniach inwestycyjnych I Projekt wiodący obejmuje przedsięwzięcie, realizujące kryteria kierunkowe, przypisane do Osi VI, PI 9b, wskazane jako:
- projekty realizowane na obszarach zdegradowanych, zidentyfikowanych na podstawie wybranego wskaźników odnoszących się do danej jednostki terytorialnej (gminy/powiatu) uwzględniających wskaźniki dotyczące ubóstwa, wykluczenia społecznego , stanu zdrowia, poziomu edukacji, np. lokalny wskaźnik rozwoju społecznego,
- projekty przyczyniające się do powstawania nowych miejsc pracy oraz zwiększające szanse na zatrudnienie (a tym samym zmniejszenie ryzyka ubóstwa),
- działania mające na celu poprawę dostępności do usług społecznych będą zgodne z założeniami europejskich zasad odejścia od form opieki instytucjonalnej na rzecz opieki środowiskowej (nie wykluczając stacjonarnych form opieki).

Kryteria zapewniają wdrażanie założeń poszczególnych polityk horyzontalnych tj. polityki równych szans, niedyskryminacji i zrównoważonego rozwoju adekwatnie do obszaru merytorycznego osi.

Oś Priorytetowa VII. Rozwój regionalnego systemu transportowego
Działanie 7.1. Infrastruktura drogowa
Cel tematyczny:07.
Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej
Priorytet Inwestycyjny 7b:
Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi
Cel szczegółowy:
Poprawa spójności regionalnej sieci drogowej z siecią TEN-T oraz zwiększenie dostępności wewnętrznej i zewnętrznej

Kryteria kierunkowe w ramach Osi VII, PI 7b odzwierciedlają założenia części działań, zawartych w I. Projekcie wiodącym:
- projekty przyczynią się bezpośrednio do wtórnego połączenia z siecią TEN-T,
- projekty przyczyniające się do poprawy środowiska, wydajności i bezpieczeństwa sieci drogowej,
- projekty przyczyniające się do zmniejszenia natężenia ruchu i likwidacji wąskich gardeł w sieci oraz promowanie integracji sytemu transportowego,
- projekty o stosunkowo najwyższej wartości społeczno – ekonomicznej,

Kryteria zapewniają wdrażanie założeń poszczególnych polityk horyzontalnych tj. polityki równych szans, niedyskryminacji i zrównoważonego rozwoju adekwatnie do obszaru merytorycznego osi.[1]Jednocześnie I. Projekt wiodący odnosi się w sposób bezpośredni lub pośredni do większości wyzwań, jakie zidentyfikowano w diagnozie obszaru funkcjonalnego dla RIT subregionu ostrołęckiego.

Oznacza to, że zakres inwestycji został opracowany optymalnie do potrzeb i możliwości regionu, mając na celu osiągnięcie zrównoważonego poziomu jego rozwoju, z uwzględnieniem wszystkich czynników gospodarczo – ekonomiczno - społecznych na danym terenie istniejących, ze szczególnym wskazaniem na realizację zadań o szerokim zasięgu oddziaływania i maksymalizacji korzyści przy racjonalizacji planowanych kosztów.

Cel główny dla I. Projektu wiodącego jest tożsamy z celem przypisanym do niniejszego Planu Inwestycyjnego, tj. POPRAWA ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ DOSTĘPNOŚCI POTENCJAŁU MIASTA OSTROŁĘKI I SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO POPRZEZ JEGO REWITALIZACJĘ ORAZ PODNIESIENIE WALORÓW UŻYTECZNOŚCI GOSPODARCZEJ, SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWO-REKREACYJNEJ.

Z jednej strony zaplanowane inwestycje mają na celu podniesienie atrakcyjności subregionu z punktu widzenia komunikacji, użyteczności publicznej, zachowania środowiska naturalnego i dziedzictwa narodowego przy jednoczesnym stworzeniu warunków do wzrostu tempa rozwoju gospodarczego. Z drugiej strony I. Projekt wiodący opracowano w taki sposób, aby niwelować istniejące działania szkodliwe dla środowiska oraz umniejszać te potencjalne negatywne oddziaływanie. Tym samym potrzeba uzyskania wsparcia finansowego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 jest jak najbardziej uzasadniona.

[1]za: *Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020*. Warszawa, 12 lutego 2015 r.

Logiczny ciąg zadań zgodnie z kierunkiem południe - północ subregionu ostrołęckiego, przeznaczonych do realizacji w ramach Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego przedstawia się następująco:

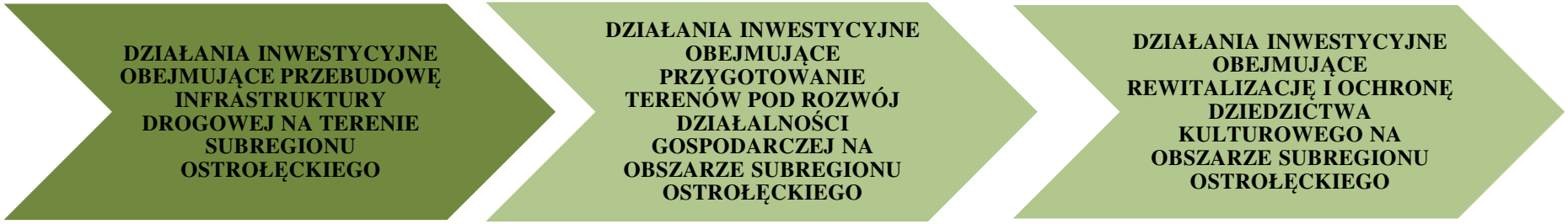

Warunkiem skuteczności działań zaplanowanych w ramach RIT, będzie zarówno zdolność do zbudowania szerokiego porozumienia na rzecz rozwoju obszaru subregionalnego ostrołęckiego, jak i równoważenie tego rozwoju, dzięki partnerskiej współpracy samorządów terytorialnych z wykorzystaniem możliwości i szans, jakie zostały na danym obszarze zidentyfikowane. Jednym z najtrudniejszych obecnie problemów występujących na terenie analizowanego obszaru funkcjonalnego jest stale rosnący poziom bezrobocia. Na obszarze funkcjonalnym subregionu ostrołęckiego analizowanym na potrzeby przedkładanego Projektu uśredniona, sumarycznie stopa bezrobocia na koniec lutego 2016 roku wynosiła14,9%, w zestawieniu z 8,7-procentową stopą bezrobocia dla obszaru całego województwa Mazowieckiego (227 065 osób). Wśród wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych w poszczególnych urzędach pracy na Mazowszu ok. 47,7% (108 330) stanowiły kobiety. Średnio 1 oferta pracy, którą w analizowanym okresie dysponowały urzędy pracy, przypadała na 23 bezrobotnych. Szczegółowe dane przedstawiające poziom bezrobocia (stan: koniec lutego 2016r.) zostały zaprezentowane w poniżej tabeli:

TABELA 2. Zestawienie danych dotyczących poziomu bezrobocia dla poszczególnych jednostek w ramach obszaru funkcjonalnego subregionu ostrołęckiego

Jednostka administracyjna	*Procentowy poziom bezrobocia (stan: luty 2016r.)*
Miasto Ostrołęka	14,2%
Powiat Ostrołęcki	16,4%
Powiat Wyszkowski	9,3%
Powiat Przasnyski	14,2%
Powiat Makowski	21,7%
Powiat Ostrowski	13,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie zestawienia „Bezrobocie rejestrowane w końcu lutego 2016r.,za: dane Urzędu Statystycznego w Warszawie

Założeniem „Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego" jest podejmowanie takich działań w dziedzinie przedsiębiorczości, transportu, które bezpośrednio będą miały przełożenie na odczuwalną poprawę w zakresie podejmowania oraz prowadzenia działalności gospodarczej, wykorzystywanie zdolności absorpcyjnych całego obszaru funkcjonalnego, tworzenie i rozwój centrów logistycznych, poprawa sieci komunikacyjnej, rozwój przemysłu z wykorzystaniem specjalnych stref ekonomicznych, stref aktywności gospodarczej, włączanie potencjalnych terenów inwestycyjnych do specjalnych stref ekonomicznych działających na terenie obszaru funkcjonalnego w ramach subregionu ostrołęckiego, poprawę powiązań komunikacyjnych miast powiatowych z ich otoczeniem.
W wyniku interwencji realizowanej w celu poprawy dostępności komunikacyjnej m.in. uruchomione zostaną nowe możliwości rozwoju przedsiębiorczości i rynku pracy. System komunikacji i transportu będzie miał bezpośrednie przełożenie zarówno na możliwości rozwojowe istniejącej przedsiębiorczości, tworzenie nowych podmiotów gospodarczych z wykorzystaniem istniejących i planowanych obszarów przemysłowych, a tym samym na tworzenie miejsc pracy, jak i na możliwości przemieszczenia się ludności, także w ramach dojazdów do pracy czy aktywnego poszukiwania zatrudnienia bez zmiany miejsca zamieszkania w obrębie całego subregionu ostrołęckiego.

Mając na względzie zamieszczone powyżej informacje, jednoznacznie należy stwierdzić, iż efektywna realizacja działań inwestycyjnych w regionie uwarunkowana jest szeregiem czynników - powiązań funkcjonalnych, wykraczających daleko poza skalę lokalną miasta Ostrołęki, a mających bezpośrednie oddziaływania na cały subregion.

I. Strategicznym przedmiotem inwestycyjnym dla subregionu ostrołęckiego jest sieć drogowa, jej rozbudowa i optymalne przystosowanie do realnych potrzeb ruchu samochodowego, z równoczesnym zmniejszeniem jego negatywnego wpływu na środowisko, wynikającym z usprawnienia poruszania się pojazdów i tym samym ograniczenia poziomu niskiej emisji.

Oś zainteresowania mieszkańców subregionu stanowi sprawne połączenie północy i południa obszaru poprzez realizację zadań obejmujących budowę nowej oraz przebudowę istniejącej, subregionalnej infrastruktury drogowej, stanowiącej uzupełnienie sieci transportowej transeuropejskiej TEN-T, co zostanie osiągnięte, zgodnie z założeniami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, poprzez realizację następującej wiązki przedsięwzięć inwestycyjnych:

„PRZEBUDOWA DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 627
W ODCINKU UL. OSTROWSKIEJ I UL. SŁOWACKIEGO NA TERENIE MIASTA OSTROŁĘKI"

Głównym przedsięwzięciem, trzonem I. Projektu, jest inwestycja drogowa związana z odcinkową przebudową drogi wojewódzkiej nr 627 w odcinku ul. Ostrowskiej i ul. Słowackiego na terenie miasta Ostrołęki.

Realizacja projektu głównego w wiązce tworzącej I. Projekt wiodący wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego dla Miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego, który został określony jako: *„poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej".*
Dostępność miasta i subregionu uzależniona jest od dobrej jakości połączeń komunikacyjnych. Projekt będzie realizował ten cel, ponieważ poprawa jakości sieci drogowej, wpłynie bezpośrednio na podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowej Miasta Ostrołęka.
Projekt wpisuje się w CEL STRATEGICZNY *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze,* w obszarze: *Przestrzeń i transport → Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego.*

Projekt zgodny jest z n/w kierunkami działań:

- zwiększenie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu.

Projekt spójny jest z działaniem związanym z dostosowaniem paramentów, standardów technicznych i przebiegu dróg do ich funkcji.

- rozwój form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców.

Projekt wpisuje się w działanie zwiększające udział ruchu pieszego i rowerowego w ogóle podróży.

Miasto Ostrołęka, jako ośrodek centralny subregionu ostrołęckiego – stanowi trzon przedmiotowego obszaru funkcjonalnego. Wszystkie działania podejmowane w ramach RIT mają na celu optymalne wykorzystanie potencjału gospodarczego i społecznego. Środkiem do tego mają być działania inwestycyjne podejmowane w ramach Projektu wiodącego, które pozwolą na lepsze skomunikowanie miasta, zarówno z jego bezpośrednimi obszarami rozwoju gospodarczego (strefy inwestycyjne, ekonomiczne, tereny przeznaczone pod działalność przemysłową), jak i społecznego (rozległe tereny mieszkalne, znajdujące się poza centrum miasta i jednocześnie wyobcowane z głównego nurtu miejskiego życia społecznego). Jednocześnie Ostrołęka, jako ośrodek centralny subregionu, powinna posiadać właściwy korytarz komunikacyjny z pozostałym obszarem powiatów sąsiednich, z którymi łączą ją zależności ekonomiczno-społeczne. Tym samym „Plan Inwestycyjny dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego" wskazuje, że jednoczesny rozwój miasta oraz obszaru wskazanego, jako funkcjonalny determinuje wzajemne pozytywne oddziaływanie, przekładające się na wzrost komfortu życia mieszkańców w obszarze, rozwój przedsiębiorczości oraz niwelowanie problemów społecznych.

Miasto Ostrołęka położone jest w północnej części województwa mazowieckiego, w odległości ok. 119km na północny-wschód od Warszawy, 115km na zachód od Białegostoku oraz 126km na południowy-wschód od Olsztyna. W Ostrołęce zbiegają się dwie drogi krajowe: nr 53 – łącząca Ostrołękę z Olsztynem, stolicą województwa warmińsko-mazurskiego oraz nr 61 – biegnąca z Warszawy do Augustowa. Jest największym miastem oraz najważniejszym ośrodkiem administracyjnym i gospodarczym w północnej części regionu. Miasto jest siedzibą powiatu grodzkiego i ziemskiego. Powiat ziemski tworzy 11 gmin: Czarnia, Myszyniec, Łyse, Kadzidło, Baranowo, Olszewo-Borki, Lelis, Rzekuń, Troszyn, Goworowo, Czerwin. Podstawę sieci ulic Ostrołęki stanowią drogi krajowe i wojewódzkie. Zagadnienie to dotyczy w szczególności drogi krajowej nr 61, biegnącej na północny wschód w kierunku Łomży i Augustowa, jako baza głównych ulic: Mostowej- Traugutta - I Armii Wojska Polskiego - Łomżyńskiej. Droga ta stanowi jednocześnie połączenie śródmieścia z dzielnicą przemysłową – Wojciechowice. Inny odcinek drogi krajowej nr 61 na prawym brzegu Narwi (ul. Warszawska) oraz odcinek drogi krajowej nr 53 (Ostrołęka - Olsztyn) na terenie miasta oraz wsi Zabrodzie w gminie Olszewo-Borki (ul. Stacha Konwy) funkcjonują, jako jedyne powiązania uliczne prawobrzeżnej części miasta ze śródmieściem i całą częścią lewobrzeżną. Ponadto ulica Warszawska stanowi jedyne połączenie z miastem dużego osiedla mieszkaniowego w Olszewo-Borkach. Podwójne funkcje pełni także droga wojewódzka nr 627 Ostrołęka - Sokołów Podlaski(w ciągu ulicy 11 Listopada - Ostrowskiej- Słowackiego), która w zakresie obsługi ruchu miejskiego jest odciążana przez aleję Jana Pawła II. Należy ponadto zauważyć, że układ uliczny Ostrołęki jest zdeterminowany faktem, że miasto położone jest nad rzeką Narew oraz, iż prawobrzeżna część miasta z częścią lewobrzeżną połączone są dwoma mostami.

W układzie przestrzennym istotne znaczenie mają sąsiadujące gminy – Lelis od północy, Olszewo-Borki od zachodu oraz Rzekuń na południu. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż dwie z wyszczególnionych gmin, tj. Olszewo-Borki i Rzekuń, są naturalnymi obszarami, gdzie rozprzestrzeniają się funkcje miasta.

Droga wojewódzka nr 627 Ostrołęka–Ostrów Mazowiecka–Sokołów Podlaski przebiega bezpośrednio przez obszar administracyjny miasta Ostrołęki i stanowi jeden z ważniejszych elementów sieci komunikacyjnej subregionu, łącząc się z trasami o statusie TEN-T.

W ramach niezbędnych i koniecznych działań inwestycyjnych, stanowiących spójną całość *Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego*, planowana jest przebudowa odcinkowa tej trasy w ramach następujących odrębnych inwestycji:

W RAMACH PROJEKTU GŁÓWNEGO:

- w ul. Ostrowskiej projektuje się wykonanie poszerzeń istniejących nawierzchni drogi, budowę obustronnych ciągów pieszo-rowerowych, budowę wlotów ulic lokalnych, przebudowę istniejących skrzyżowań, budowę ronda, zjazdów, zatok autobusowych, wysp kanalizujących ruch i azyli dla pieszych, korektę parametrów geometrycznych drogi, budowę kanalizacji deszczowej i sanitarnej, budowę oświetlenia ulicznego i przebudowę kolizji energetycznych, telekomunikacyjnych, sanitarnych i gazowych. Przebudowywany odcinek: 1 895,20 mb.
- w ul. Słowackiego projektuje się wykonanie poszerzeń istniejących nawierzchni drogi, budowę obustronnych ciągów pieszo-rowerowych, budowę wlotów ulic lokalnych, przebudowę istniejących skrzyżowań, zjazdów, zatok autobusowych, wysp kanalizujących ruch i azyli dla pieszych, korektę parametrów geometrycznych drogi, budowę kanalizacji deszczowej i sanitarnej, budowę oświetlenia ulicznego i przebudowę kolizji energetycznych, telekomunikacyjnych, sanitarnych i gazowych. Przebudowywany odcinek – 948,88 mb (w tym: 799,88 mb od ul. Kaczyńskiej do torów kolejowych oraz 149,0 mb skrzyżowanie z ulicami: Narutowicza, Składowa i Żeromskiego).

„PRZEBUDOWA DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 627
W ODCINKU UL. WITOSA NA TERENIE MIASTA OSTROŁĘKI"

Projektuje się wykonanie dwóch jezdni, ciągu pieszo-rowerowego, drogi BIS, zatok autobusowych, budowę wlotów ulic lokalnych i zjazdów, budowę kolektorów deszczowych, oświetlenia ulicznego. Przebudowywany odcinek: 510 mb.

Droga wojewódzka nr 544 Ostrołęka - Brodnica przebiega bezpośrednio przez obszar administracyjny miasta Ostrołęki i stanowi jeden z ważniejszych elementów sieci komunikacyjnej subregionu, łącząc się z trasami o statusie TEN-T.
W ramach niezbędnych i koniecznych działań inwestycyjnych, stanowiących spójną całość *Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego*, planowana jest przebudowa odcinkowa tej trasy w ramach następującej inwestycji:

„PRZEBUDOWA DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 544
W ODCINKU UL. BRZOZOWEJ NA TERENIE MIASTA OSTROŁĘKI"

Zadanie obejmuje przebudowę drogi wojewódzkiej nr 544 od km 0 + 220 do granic miasta Ostrołęki, w ciągu ul. Brzozowej. Ulica Brzozowa w ciągu drogi wojewódzkiej nr 544 posiada obecnie jezdnię bitumiczną szerokości 5,8 m w złym stanie technicznym, ciąg pieszy przykrawężnikowy prawostronny szerokości 2,70 m, lewostronne pobocze gruntowe. W obrębie inwestycji zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.
W ramach inwestycji planuje się wykonanie następujących prac:

- budowę poszerzeń i wymianę istniejącej konstrukcji ulicy;
- budowę zatok autobusowych o linii zatrzymania 20,m i szerokości 3,0 m;
- budowę ciągu pieszego szer. 2,0 m oddzielonego od jezdni pasem zieleni o szer. 2,0 m;
- budowę ciągu pieszo – rowerowego szer. 3,50 m oddzielonego od jezdni pasem zieleni szer. 2,0 m;
- przebudowę istniejących wlotów ulic lokalnych;
- budowę zjazdów indywidualnych szerokości 4,0m;
- przebudowę oświetlenie ulicznego na kablowe z nowymi słupami i latarniami.

Przebudowany ciąg drogowy będzie funkcjonował w ramach sieci TEN-T. Tym samym realizacja inwestycji stanowi spójnik nie tylko na obszarze miasta Ostrołęki, ale także w kontekście całego subregionu ostrołęckiego, kiedy od południa będzie stanowić kontynuację dla trasy prowadzącej m.in. z obszaru powiatu ostrołęckiego i wyszkowskiego z drogą 4403W oraz obwodnicą śródmiejską Wyszkowa, natomiast od północy stanie się wypadkową w kierunku Przasnysza i podstrefy gospodarczej w Chorzelach.

„PODNIESIENIE STANU TECHNICZNEGO DROGI POWIATOWEJ NR 4403W NA TERENIE GMINY GOWOROWO POWIATU OSTROŁĘCKIEGO W RAMACH POPRAWY JAKOŚCI POŁĄCZENIA SUBREGIONALNEJ STRUKTURY KOMUNIKACYJNEJ Z SIECIĄ TEN-T"

W ramach uzasadnionych i niezbędnych działań inwestycyjnych, stanowiących spójną całość *Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego*, planowana jest przebudowa drogi 4403W na terenie gminy Goworowo powiatu ostrołęckiego.

Droga powiatowa nr 4403W Ostrołęka – Knurowiec posiada bezpośrednie połączenie z drogą szybkiego ruchu S8, co stanowi potwierdzenie dla warunku określonego w regulaminie konkursu nr RPMA.07.01.00-IP.01-14-019/16 RPO WM na lata 2014-2020 [pkt. 2.4.1.] dla dróg lokalnych *(konieczność bezpośredniego połączenia drogi w ciągu której realizowany jest projekt, z siecią TEN-T).* Niniejsze przedsięwzięcie jest spójne z inwestycją realizowaną na tej samej drodze przez powiat wyszkowski, stanowiąc strategiczne działanie dla zachowania ciągłości komunikacyjnej.

Przedsięwzięcie to bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: *poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej*. Inwestycja przyczyni się wprost do realizacji CELU GŁÓWNEGO Planu, stanowiąc strategiczną oś komunikacyjną pomiędzy południową częścią obszaru funkcjonalnego, a miastem Ostrołęka – co równocześnie potwierdza komplementarność przedmiotowego przedsięwzięcia z założeniami przypisanymi do wiązki obejmującej infrastrukturę drogową w ramach I. Projektu wiodącego.
Podniesienie stanu technicznego drogi powiatowej w ramach poprawy infrastruktury połączenia subregionalnej struktury komunikacyjnej z siecią TEN-T stanowi strategiczną inwestycję dla optymalnego zachowania właściwej komunikacji subregionu ostrołęckiego i województwa mazowieckiego z północną i południową częścią kraju. Odcinek drogi powiatowej nr 4403W łączy północną część subregionu ostrołęckiego m.in. z powiatem wyszkowskim, gdzie wskazana droga kontynuuje swój bieg i prowadzi do DK nr 8 – należącej do sieci TEN-T.
Realizacja inwestycji przyczyni się do poprawy dostępności i spójności terytorialnej regionu, będzie miała pozytywny wpływ na kształtowanie ładu przestrzennego poprzez utworzenie właściwej, wysokostandardowej sieci powiązań komunikacyjnych w subregionie, ułatwi dostęp do aglomeracji warszawskiej, podniesie jakość życia mieszkańców, tym samym zmniejszając różnice w poziomie życia społeczeństwa na Mazowszu.
Wpisywanie się prezentowanego przedsięwzięcia w wiązkę drogową w ramach I. Projektu wiodącego potwierdzają także założenia, iż nowoczesna, efektywna infrastruktura transportowa poprawi komunikację całego subregionu – wpływając na jego konkurencyjność. Równocześnie poszerzy dostęp do terenów inwestycyjnych zlokalizowanych w ciągu drogi Ostrołęka - Knurowiec. Nastąpi także poprawa i udrożnienie połączeń miejscowości gminnych z powiatem oraz lokalnymi instytucjami użyteczności publicznej.

Przeprowadzenie ww. inwestycji jest zgodne z CELEM ROZWOJOWYM *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze* w obszarze: *Przestrzeń i transport → „Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego"*.
KIERUNEK DZIAŁAŃ :
13. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu

14. Spójność wewnątrz regionalna – koncentracja na najbardziej zapóźnionych podregionach
DZIAŁANIE
13.2. Dostosowanie parametrów, standardów technicznych i przebiegu dróg do ich funkcji
13.4. Rozwój infrastruktury transportowej o znaczeniu ponadregionalnym
13.6. Udrożnienie warszawskiego węzła TEN-T
14.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej zapóźnionych podregionów do ośrodków regionalnych i subregionalnych
14.2. Poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich do ośrodków lokalnych
W SZCZEGOLNOŚCI → w *dziedzinie transportu priorytetem w okresie realizacji Strategii będzie stwarzanie warunków zachęcających do korzystania z najmniej uciążliwych dla przestrzeni, środowiska i mieszkańców środków transportu. W skali międzynarodowej, istotne znaczenie będzie miał rozwój infrastruktury wchodzącej w skład transeuropejskich sieci transportowych TEN-T.*
W mniejszych miastach i na obszarach wiejskich powinny zostać zagwarantowane wysokiej jakości usługi oraz infrastruktura transportowa, co umożliwi dogodne połączenia komunikacyjne wewnątrz subregionów.
Osiągnięcie celu strategicznego wymaga realizacji działań w kierunku:

- Zwiększenia dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu;
- Spójności wewnątrz regionalnej – koncentracji na najbardziej zapóźnionych podregionach;
- Rozwoju form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców;
- Zapobiegania nadmiernej suburbanizacji i kreowania ładu przestrzennego;
- Udrożnienia systemu tranzytowego.

Spójność wewnątrzregionalna – koncentracja na najbardziej zapóźnionych podregionach:

- Poprawa dostępności komunikacyjnej zapóźnionych podregionów do ośrodków regionalnych i subregionalnych.

Ponadto realizuje następujący wskaźnik CELU STRATEGICZNEGO „*Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego:*
Odsetek mieszkańców województwa objętych izochroną 60 minut dostępności transportem zbiorowym do Warszawy (w porannym szczycie komunikacyjnym) Droga 4403W(Wyszków-Ostrołęka) bezpośrednio łączy się z siecią TEN-T.

Przebudowa drogi przyczyni się do zmniejszenia dysproporcji w rozwoju między bogatą Warszawą a pozostałą częścią województwa, poprawi jakości życia mieszkańców wpisując się tym samym w realizację CELU GŁÓWNEGO Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku *„zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim, wzrost znaczenia obszaru metropolitarnego Warszawy w Europie”*.

Na terenie powiatu ostrołęckiego oraz powiatu wyszkowskiego przewidziano komplementarnie do pozostałego obszaru funkcjonalnego działania inwestycyjne, które mają na celu ułatwienie komunikacji w ramach całego subregionu ostrołęckiego, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb prowadzenia aktywnej działalności przedsiębiorców, tworzenia nowych podmiotów gospodarczych i miejsc pracy. W związku z tym, że zadaniem działań podejmowanych w ramach RIT dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego jest zwiększanie dostępności do szeroko rozumianego potencjału rozwojowego Mazowsza, ze wskazaniem na obszary poza metropolią warszawską, podejmowane inwestycje drogowe będą stanowić zarówno o zrównoważonym rozwoju subregionu, jak i pozwolą na budowanie potencjału Mazowsza w opozycji do metropolii warszawskiej.

Inwestycja obejmująca budowę odcinka drogi powiatowej nr 4403W na terenie powiatu ostrołęckiego od drogi krajowej nr 60 do granicy powiatu ostrołęckiego z powiatem wyszkowskim. Podniesienie stanu technicznego drogi powiatowej nr 4403W (na terenie gminy Goworowo) w ramach poprawy jakości połączenia subregionalnej struktury komunikacyjnej z siecią TEN-T stanowi strategiczną inwestycję dla

zachowania właściwej komunikacji subregionu ostrołęckiego i województwa mazowieckiego z północną i południową częścią kraju.
Gmina Goworowo, gdzie zlokalizowana jest odcinkowo droga powiatowa nr 4403W, stanowi obszar łączący północny obszar subregionu ostrołęckiego z m.in. powiatem wyszkowskim. Jest najdalej na południe wysuniętą gminą powiatu ostrołęckiego, zajmuje powierzchnię 218 km^2. Przez tereny gminy przebiegają linie kolejowe Warszawa - Ostrołęka – Białystok oraz Ciechanów - Ostrów Mazowiecka – Białystok, sieci infrastruktury drogowej i technicznej o znaczeniu krajowym - droga krajowa nr 60 relacji Łęczyca - Kutno - Płock - Ciechanów - Różan - Ostrów Mazowiecka, łącząca obszar z trasą krajową nr 8, należącą do TEN-T.

Powiat ostrołęcki będzie ponosić koszty i nadzorować inwestycję obejmującą budowę/przebudowę odcinka drogi powiatowej nr 4403W na terenie powiatu, w gminie Goworowo od drogi krajowej nr 60 do granicy powiatu/gminy Goworowo z powiatem wyszkowskim/gminą Długosiodło – długość odcinka to 6,03 km.
Obok prac bezpośrednio związanych z nawierzchnią drogi 4403W w granicach gminy Goworowo, wykonane zostaną ścieżki rowerowe w przedmiotowym odcinku. W zakresie przedsięwzięcia planowane jest wybudowanie nowej drogi z nawierzchnią z betonu asfaltowego o szerokości 6.00 m, która składać się będzie z warstwy wiążącej i ścieralnej. Zostanie zbudowana ścieżka pieszo-rowerowa o szerokości 2,5 m wraz z poboczem ziemnym o szerokości 1,0 m lub pobocze o 1,25 m tam, gdzie nie będzie występować równolegle ścieżka. Budowie drogi będzie towarzyszyć przebudowa skrzyżowań z linią kolejową poprzez poszerzenie istniejących przejazdów kolejowych. Inwestor planuje przebudowę skrzyżowania w/w drogi powiatowej z drogą krajową nr 60 na skrzyżowanie typu rondo. W celu bezpiecznego dostępu do budowanej drogi i stworzenia odpowiednich warunków dla pieszych zostaną wykonane przejścia dla pieszych wraz z chodnikami z kostki betonowej o szerokości 1,65 m. Dodatkowo inwestor planuje budowę przepustów żelbetowych zarówno kołowych jaki prostokątnych a także z rur stalowych karbowanych i z blach falistych w celu zapewnienia właściwych warunków dla odwodnienia drogi oraz zjazdów wraz z przepustami z rur karbowanych z polietylenu wysokiej gęstości HDPE.

„PODNIESIENIE STANU TECHNICZNEGO DROGI POWIATOWEJ NR 4403W NA TERENIE GMINY BRAŃSZCZYK I DŁUGOSIODŁO POWIATU WYSZKOWSKIEGO W RAMACH POPRAWY JAKOŚCI POŁĄCZENIA SUBREGIONALNEJ STRUKTURY KOMUNIKACYJNEJ Z SIECIĄ TEN-T”

W ramach uzasadnionych i niezbędnych działań inwestycyjnych, stanowiących spójną całość „Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego”, planowana jest przebudowa drogi 4403W na terenie gminy Brańszczyk i gminy Długosiodło powiatu wyszkowskiego.

Gmina Długosiodło, gdzie zlokalizowana jest odcinkowo droga powiatowa nr 4403W, stanowi obszar łączący południowy teren subregionu ostrołęckiego z m.in. powiatem wyszkowskim. Przez teren gminy Długosiodło przebiega linia kolejowa Warszawa – Tłuszcz – Ostrołęka, a przez teren gminy Brańszczyk infrastruktura drogowa o znaczeniu międzynarodowym DK S8 należąca do sieci TEN-T.

Przedsięwzięcie bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: *poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej.* Prezentowana inwestycja realizuje wprost CEL GŁÓWNY Planu – stanowiąc strategiczną oś komunikacyjną pomiędzy południową częścią obszaru funkcjonalnego a miastem Ostrołęka – co równocześnie potwierdza wpisywanie się przedsięwzięcia w wiązkę drogową w ramach I. Projektu wiodącego, m.in. poprzez strategiczny udział w poprawie dostępności i spójności terytorialnej subregionu i regionu. Inwestycja będzie miała pozytywny wpływ na kształtowanie ładu przestrzennego poprzez utworzenie właściwej, wysokostandarodowej sieci powiązań komunikacyjnych w subregionie, ułatwi dostęp do aglomeracji

warszawskiej, podniesienie jakość życia mieszkańców, tym samym zmniejszając różnice w poziomie życia społeczeństwa na Mazowszu.
Na podkreślenie zasługuje także fakt, iż niniejszy projekt obejmujący powstanie nowoczesnej, efektywnej infrastruktury transportowej co w zdecydowany sposób poprawi komunikację całego subregionu, będzie miało wpływ na jego konkurencyjność, a także wzrost mobilności mieszkańców.

Przeprowadzenie ww. inwestycji jest zgodne z CELEM ROZWOJOWYM *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze w obszarze*: *Przestrzeń i transport → „Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego”.*
KIERUNEK DZIAŁAŃ :
13. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu
14. Spójność wewnątrz regionalna – koncentracja na najbardziej zapóźnionych podregionach
DZIAŁANIE
13.2. Dostosowanie parametrów, standardów technicznych i przebiegu dróg do ich funkcji
13.4. Rozwój infrastruktury transportowej o znaczeniu ponadregionalnym
13.6. Udrożnienie warszawskiego węzła TEN-T
14.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej zapóźnionych podregionów do ośrodków regionalnych i subregionalnych
14.2. Poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich do ośrodków lokalnych
W SZCZEGOLNOŚCI → w *dziedzinie transportu priorytetem w okresie realizacji Strategii będzie stwarzanie warunków zachęcających do korzystania z najmniej uciążliwych dla przestrzeni, środowiska i mieszkańców środków transportu. W skali międzynarodowej, istotne znaczenie będzie miał rozwój infrastruktury wchodzącej w skład transeuropejskich sieci transportowych TEN-T.*
W mniejszych miastach i na obszarach wiejskich powinny zostać zagwarantowane wysokiej jakości usługi oraz infrastruktura transportowa, co umożliwi dogodne połączenia komunikacyjne wewnątrz subregionów.
Osiągnięcie celu strategicznego wymaga realizacji działań w kierunku:
- Zwiększenia dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu;
- Spójności wewnątrz regionalnej – koncentracji na najbardziej zapóźnionych podregionach;
- Rozwoju form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców;
- Zapobiegania nadmiernej suburbanizacji i kreowania ładu przestrzennego;
- Udrożnienia systemu tranzytowego.

Spójność wewnątrz regionalna – koncentracja na najbardziej zapóźnionych podregionach:
- Poprawa dostępności komunikacyjnej zapóźnionych podregionów do ośrodków regionalnych i subregionalnych.

Ponadto realizuje następujący wskaźnik CELU STRATEGICZNEGO „*Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego:*
Odsetek mieszkańców województwa objętych izochroną 60 minut dostępności transportem zbiorowym do Warszawy (w porannym szczycie komunikacyjnym) Droga 4403W(Wyszków-Ostrołęka) bezpośrednio łączy się z siecią TEN-T.

Przebudowa drogi przyczyni się do zmniejszenia dysproporcji w rozwoju między bogatą Warszawą a pozostałą częścią województwa, poprawi jakości życia mieszkańców wpisując się tym samym w realizację CELU GŁÓWNEGO Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku *„zmniejszenie dysproporcji rozwoju w*

W powiecie wyszkowskim planowana jest przebudowa drogi powiatowej nr 4403W od km 0+350,00 (zero robocze na skrzyżowaniu z DK Nr 8) do km 19+263,00 w zakresie którego wchodzi:
- przebudowa jezdni do docelowej szerokości 6 m, o długości ok. 16,7 km;
- przebudowa/budowa chodników na długości ok. 4,7 km;

- przebudowa/budowa ścieżki rowerowej o długości 12,00 km;
- budowa 6 skrzyżowań skanalizowanych w tym ronda w miejscowości Stare Bosewo;
- przebudowę rowów i poboczy;
- remont dwóch mostów z dobudową kładki;
- przebudowa mostu
- przebudowa przepustu;
- wykonanie oznakowania.

Zakres inwestycji nie będzie obejmował odcinków drogi przebudowanych w poprzednich latach:

- ok. 100 m w miejscowości Nowa Wieś/Białebłoto Kobyla – z dofinansowaniem w ramach Szwajcarsko – Polskiego Programu Współpracy działania (realizacja w2015r.),
- ok. 1300 m w miejscowości Blochy – z dofinansowaniem w ramach RPO WM 2017-2013 (realizacja w 2011r.),
- ok. 100 m w miejscowości Długosiodło – w ramach NPPDL tzw. „Schetynówka" (realizacja w 2014r.).

Rys.3. Mapa powiatu wyszkowskiego ze wskazanym przebiegiem drogi powiatowej nr 4403W w ramach poprawy jakości połączenia subregionalnej struktury komunikacyjnej z siecią TEN-T

Źródło: dane udostępnioneprzez Partnera

W ramach „Planu inwestycyjnego" uwzględniono grupę inwestycji uzupełniających, mających na celu udostępnienie istniejących terenów inwestycyjnych i przemysłowych w gminach powiatu makowskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, przasnyskiego i wyszkowskiego dla potencjalnych inwestorów, z równoczesnym podniesieniem jakości połączenia subregionalnej struktury komunikacyjnej i tym samym ułatwienie dostępu do sieci TEN-T.

Wszystkie zaprezentowane poniżej inwestycje wpisują się w CEL GŁÓWNY „Planu Inwestycyjnego dla Miasta Ostrołęki i Subregionu Ostrołęckiego", jakim jest: *poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności*

potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej.
Przedsięwzięcia te mają na celu udostępnienie istniejących terenów inwestycyjnych i przemysłowych w gminach powiatu ostrołęckiego dla potencjalnych inwestorów oraz stworzyć właściwą komunikację transportową z terenami przeznaczonymi w *Gminnych planach zagospodarowania przestrzennego* pod inwestycje, przez które modernizowane drogi przebiegają lub łączą się na obszarze powiatu przasnyskiego.
Tym samym, potwierdzonym jest, że prezentowane przedsięwzięcia wpisują się w wiązkę drogową w ramach I. Projektu wiodącego, m.in. mając wpływ na poprawę jakości, dostępności i spójności terytorialnej całego subregionu oraz regionu, z równoczesnym podniesieniem standardu życia mieszkańców. Zgodnie z założeniami, w efekcie przeprowadzenia działań projektowych, nastąpi również poprawa i udrożnienie połączeń miejscowości gminnych z powiatem oraz lokalnymi instytucjami użyteczności publicznej, co będzie miało wpływ na podniesienie jakości codziennego życia mieszkańców subregionu.
Realizacja przedmiotowych inwestycji w subregionie ostrołęckim będzie realizowała również CEL GŁÓWNY wskazany w *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030r.*: *zmniejszenie dysproporcji rozwoju w Województwie Mazowieckim, wzrost znaczenia obszaru metropolitalnego Warszawy w Europie"* oraz CELE STRATEGICZNE m.in.: *dotyczące przestrzeni i transportu: poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego*, a co za tym idzie również celu w zakresie gospodarki: *wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii.*

Ponadto zadania wpisują się w cele ujęte w *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego*, zapewnienie większej spójności przestrzeni województwa i stworzenie warunków do wyrównywania dysproporcji rozwojowych, który ma być realizowany m.in. poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej; zwiększenie konkurencyjności regionu i poprawa warunków życia, który realizowany będzie m.in.: poprzez likwidację barier infrastrukturalnych oraz wzmocnienie funkcji metropolitalnych Warszawy.
Łatwiejszy dostęp do aglomeracji warszawskiej poprawi dostęp do rynków zbytu lokalnym przedsiębiorcom, poprawi jakość życia oraz spowoduje większe wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki, przyczyni się do zmniejszenia różnic w poziomie życia oraz zwiększenia spójności społecznej mieszkańców Mazowsza. Poprawa układu transportowego umożliwi rozwój gospodarczy subregionu ostrołęckiego.
Realizacja tych inwestycji poprawi byt i stworzy szanse rozwoju mieszkańcom tego terenu. Dobrej jakości drogi stworzą komplementarny układ z siecią dróg wyższej kategorii i zwiększą spójność przestrzenną Mazowsza, poprawią również komunikację subregionu i powiatów ościennych, a przede wszystkim zwiększą dostępność terenów inwestycyjnych i wpłyną na konkurencyjność regionu. Zostanie stworzona efektywna i nowoczesna infrastruktura transportowa, która zostanie włączona we wspólny układ komunikacyjny województwa mazowieckiego i kraju.

Realizacja przedmiotowych inwestycji w subregionie ostrołęckim będzie realizowała również CEL GŁÓWNY wskazany w *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030r.: zmniejszenie dysproporcji rozwoju w Województwie Mazowieckim, wzrost znaczenia obszaru metropolitalnego Warszawy w Europie"* oraz cele strategiczne m.in.: *dotyczące przestrzeni i transportu: poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego,* a co za tym idzie również celu w zakresie gospodarki: *wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii.* Ponadto zadania wpisuje się w cele ujęte w *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego,* zapewnienie większej spójności przestrzeni województwa i stworzenie warunków do wyrównywania dysproporcji rozwojowych, który ma być realizowany m.in. poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej; zwiększenie konkurencyjności regionu i poprawa warunków życia, który realizowany będzie m.in.: poprzez likwidację barier infrastrukturalnych oraz wzmocnienie funkcji metropolitalnych Warszawy. Łatwiejszy dostęp do

aglomeracji warszawskiej poprawi dostęp do rynków zbytu lokalnym przedsiębiorcom, poprawi jakość życia oraz spowoduje większe wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki, przyczyni sic do zmniejszenia różnic w poziomie życia oraz zwiększenia spójności społecznej mieszkańców Mazowsza. Poprawa układu transportowego umożliwi rozwój gospodarczy subregionu ostrołęckiego. Realizacja tych inwestycji poprawi byt i stworzy szanse rozwoju mieszkańcom tego terenu.
Dobrej jakości drogi stworzą komplementarny układ z siecią dróg wyższej kategorii i zwiększą spójność przestrzenną Mazowsza, poprawią również komunikacje subregionu i powiatów ościennych, a przede wszystkim zwiększą dostępność terenów inwestycyjnych i wpłyną na konkurencyjność regionu. Zostanie stworzona efektywna i nowoczesna infrastruktura transportowa, która zostanie włączona we wspólny układ komunikacyjny województwa mazowieckiego i kraju.

ROZBUDOWA DROGI POWIATOWEJ NR 2519W KADZIDŁO – ŁYSE – ŁĄCZKI OD KM 12+140,00 DO KM 16+694,00

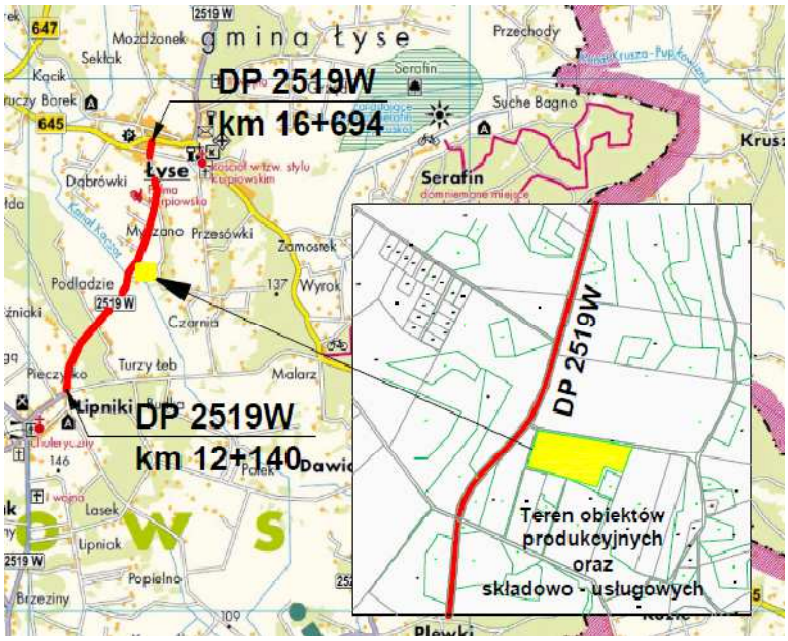

Przedsięwzięcie obejmuje wykonanie drogowych robót budowlanych dla przebudowy istniejącej drogi z jezdnią o nawierzchni bitumicznej na łącznej długości 4554m.
Droga położona jest na terenie Gminy Łyse i przebiega przez tereny zabudowane wsi Lipniki oraz Łyse.
Zakres rozbudowy obejmuje odcinek od skrzyżowania drogi powiatowej Nr 2519W z ulicą Stacha Konwy i Sierbińskiego w miejscowości Lipniki do skrzyżowania z drogą wojewódzką Nr 645 relacji Myszyniec - Łomża w miejscowości Łyse.
Planowane jest poszerzenie istniejącej jezdni do 6,0 m oraz uzupełnienie o pas bitumiczny pieszo-rowerowy o szerokości 2,0m. Dodatkowo planowane jest wydzielenie poboczy z kruszywa. W ramach prac planowane jest wykonanie powierzchniowego utrwalenia na szerokości jezdni 6,0m,wykonanie frezowania korekcyjnego oraz wykonanie nowej warstwy ścieralnej z betonu asfaltowego. W miejscowości Lipniki oraz Łyse zostaną wykonane chodniki. W ramach robót uzupełniających zostaną wykonane zjazdy na posesje i drogi boczne oraz chodniki. Inwestor wykona oznakowanie poziome i wymieni oznakowanie pionowe.
Wartość kosztorysowa inwestycji wynosi: 3.747.546 złotych.

Planowany do rozbudowy odcinek drogi zlokalizowany jest w bezpośrednim sąsiedztwie terenów przeznaczonych do budowy obiektów produkcyjnych, składowych oraz usługowych, których przeznaczeniem podstawowym jest zabudowa techniczno – produkcyjna, magazynów, składowania surowców i produktów oraz obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej.

PRZEBUDOWA DROGI POWIATOWEJ NR 2559W ZAMOŚĆ – GOSTERY– GRANICA WOJEWÓDZTWA - (GŁĘBOCZ) OD KM 0+636,00 DO KM 2+420,00

Przedsięwzięcie obejmuje wykonanie drogowych robót budowlanych dla przebudowy istniejącej drogi z jezdnią o nawierzchni bitumicznej na długości łącznej 1784m. **Droga przebiega przez tereny zabudowane wsi Zamość i Troszyn gm. Troszyn.**

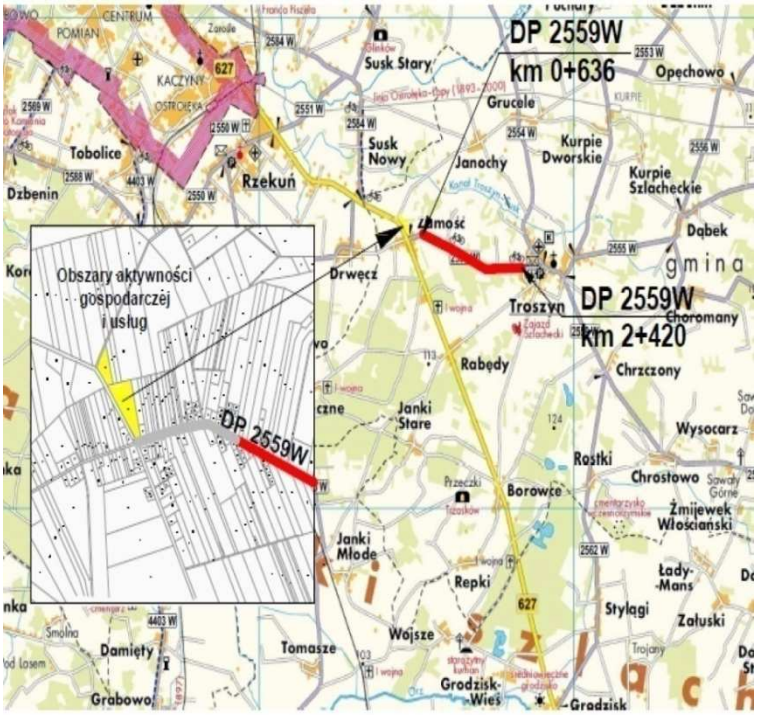

Roboty będą wykonywane w granicach pasa drogowego określonego granicami zajętości terenu pod drogę.
W ramach tych robót inwestor wykona roboty ziemne obejmujące odtworzenie istniejących oraz wyprofilowaniu nowych rowów drogowych, wykonanie koryta pod warstwy konstrukcyjne oraz na wykonaniu poszerzeń istniejącej jezdni bitumicznej. Na w/w odcinku zostanie wykonana nawierzchnia składająca się z 2 warstw bitumicznych o szerokości warstwy ścieralnej 6,00m oraz ścieżki rowerowej o nawierzchni bitumicznej szerokości 2,00 m. Dodatkowo zostaną wykonane pobocza z kruszywa i zjazdy na drogi boczne i posesje. W celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego planowane jest wykonanie linii oświetlenia ulicznego, wymiana oznakowania pionowego oraz wykonanie oznakowania poziomego.
Odcinek przedmiotowej drogi służy obsłudze komunikacyjnej miejscowości gminy Troszyn, stanowi bezpośrednie połączenie drogi wojewódzkiej nr 627 Ostrołęka – Ostrów Mazowiecka – Sokołów Podlaski z drogą wojewódzką 677 Ostrów Mazowiecka – Łomża.
Wartość kosztorysowa inwestycji wynosi 2.076.936 złotych.
Planowany do przebudowy odcinek drogi zlokalizowany jest w ciągu drogi powiatowej, która w km 0+000,00 bezpośrednio łączy się z terenami opisanymi w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Troszyn" jako obszar aktywności gospodarczej i usług. Na obszarach tych dopuszcza się: zabudowę usługową; obiekty produkcyjne; bazy, składy, magazyny i hurtownie; obiekty handlu, rzemiosła i wytwórczości; obiekty obsługi rolnictwa; biogazownie i elektrociepłownie na biomasę, bazy transportowe, infrastrukturę techniczną i komunikacyjną. Odcinek DP 2559W od km 0,000 do km 0+636 został zmodernizowany w latach ubiegłych i nie wymaga modernizacji. Od strefy terenów inwestycyjnych do początku odcinka objętego projektem został zmodernizowany już wcześniej i uzyskał docelowe parametry.

„PRZEBUDOWA DROGI POWIATOWEJ NR 3227W PRZASNYSZ - BARANOWO OD KM 23+374,00 DO KM 33+166,00"

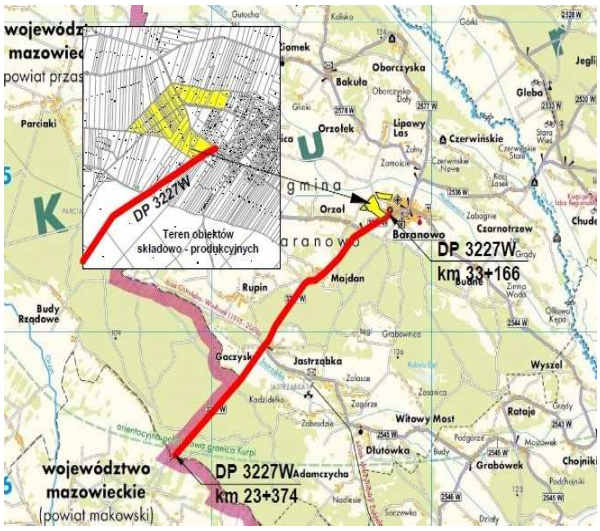

Przedsięwzięcie obejmuje wykonanie drogowych robót budowlanych dla przebudowy istniejącej drogi z jezdnią o nawierzchni bitumicznej na długości łącznej 9792 m.
Droga położona jest na terenie Gminy Baranowo i przebiega przez tereny zabudowane wsi Gaczyska, Majdan i Baranowo.

Roboty będą wykonywane w granicach pasa drogowego określonego granicami zajętości terenu pod drogę. W ramach tych robót inwestor wykona roboty ziemne obejmujące odtworzenie istniejących oraz wyprofilowaniu nowych rowów drogowych, oraz koryto

pod warstwy konstrukcyjne poszerzeń istniejącej jezdni bitumicznej. Na w/w odcinku zostanie wykonana nawierzchnia o szerokości warstwy ścieralnej 6,00 m oraz ścieżka pieszo - rowerowa o nawierzchni bitumicznej o szerokości 2,00 m. W sąsiedztwie terenów inwestycyjnych zostaną wykonane parkingi z nawierzchnią bitumiczną. Dodatkowo zaplanowano wykonanie poboczy z kruszywa oraz zjazdów na posesje i drogi boczne. Planowana jest budowa zatok autobusowych w miejscowościach Baranowo, Majdan oraz Gaczyska, przebudowa przepustów pod koroną drogi, wymiana oznakowania pionowego oraz wykonanie nowego oznakowania poziomego. Wartość kosztorysowa inwestycji wynosi 8.399.374 złotych.
Planowany do rozbudowy odcinek drogi zlokalizowany jest w bezpośrednim sąsiedztwie terenów inwestycyjnych zlokalizowanych na obrzeżach miejscowości Baranowo, stanowiących własność Gminy Baranowo. Zgodnie z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Baranowo, teren inwestycyjny jest głównie przeznaczony pod teren obiektów produkcyjnych, składów, magazynów oraz produkcji i przetwórstwa rolno – spożywczego.

PRZEBUDOWA DROGI POWIATOWEJ NR 2551 W RZEKUŃ – ZABIELE – ŁĄTCZYN OD KM 8+160,00 DO KM 11+224,0

Przedsięwzięcie obejmuje wykonanie drogowych robót budowlanych dla przebudowy istniejącej drogi z jezdnią o nawierzchni bitumicznej na długości łącznej 3064 m. **Droga położona jest na terenie Gminy Rzekuń i przebiega przez tereny zabudowane wsi, Rozwory i Przytuły Nowe**. Roboty związane z przebudową będą wykonywane w granicach pasa drogowego określonego granicami zajętości terenu pod drogę. W ramach tych robót inwestor wykona koryto pod warstwy konstrukcyjne poszerzeń istniejącej jezdni bitumicznej. Na w/w odcinku zostanie wykonana nawierzchnia składająca się z warstwy wiążącej i ścieralnej. Szerokość warstwy ścieralnej wyniesie 5,50 m na terenach niezabudowanych oraz 8,00 m w terenie zabudowanym ,w tym nawierzchnia jezdni o szerokości6,00 m wraz z obustronnym utwardzonym poboczem o szerokości 1,00 m. Dodatkowo zostaną wykonane pobocza z kruszywa, zjazdy na posesje i drogi boczne, Przebudowane zostaną przepusty pod koroną drogi. W celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego wymienione zostaną istniejące znaki drogowe oraz wykonane nowe oznakowanie poziome. Wartość kosztorysowa inwestycji wynosi 2.625.340 złotych.

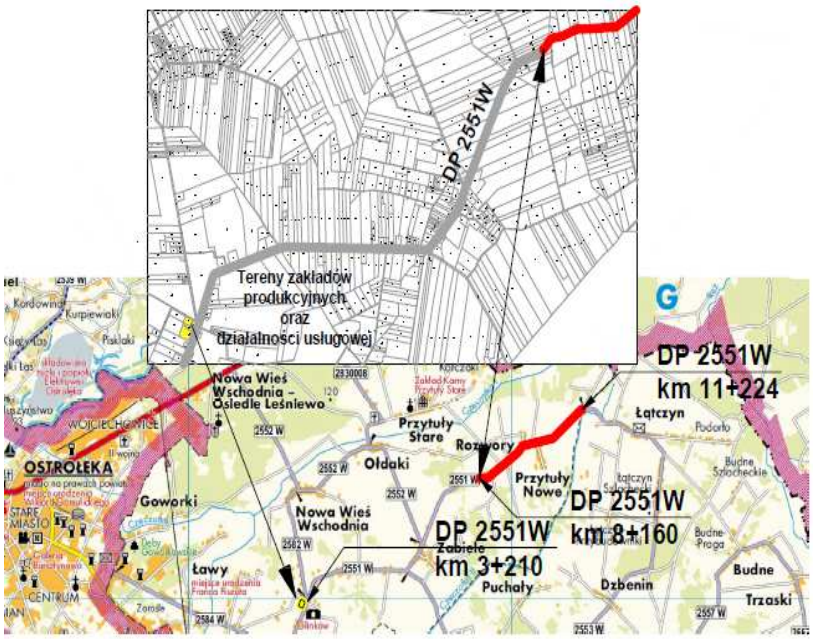

Planowany do przebudowy odcinek drogi zlokalizowany jest w ciągu drogi powiatowej, która w km 3+210 bezpośrednio łączy się z terenami opisanymi Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rzekuń którego podstawowe przeznaczenie to: tereny zakładów produkcyjnych; tereny działalności usługowej; tereny działalności rzemieślniczej; tereny baz, składów i magazynów, tereny handlu, hurtowni i gastronomii z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi.

Odcinek DP 2551W od km 3+210 (lokalizacja terenów inwestycyjnych) do km 5+260 został zmodernizowany w latach ubiegłych, natomiast odcinek od km 5+260 do km 8+160,00 jest aktualnie modernizowany. Od strefy terenów inwestycyjnych do początku odcinka objętego projektem został on zmodernizowany wcześniej uzyskując docelowe parametry.

OSTROWSKI POMOST DROGOWY - ROZBUDOWA ULIC BOLESŁAWA PRUSA I LUBIEJEWSKIEJ W OSTROWI MAZOWIECKIEJ

Przedsięwzięcie w sposób bezpośredni wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: *poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej.*
Prezentowana Inwestycja realizuje wprost cel główny „Planu Inwestycyjnego", gdyż stanowi strategiczną oś komunikacyjną pomiędzy południową częścią obszaru funkcjonalnego a miastem Ostrołęka, co potwierdza wpisywanie się niniejszego przedsięwzięcia we wiązkę drogową w ramach I. Projektu wiodącego.

Przeprowadzenie ww. inwestycji jest zgodne z CELEM ROZWOJOWYM *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze w obszarze* → Przestrzeń i transport „Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego".
KIERUNEK DZIAŁAŃ :
13. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu
14. Spójność wewnątrz regionalna – koncentracja na najbardziej zapóźnionych podregionach
DZIAŁANIE
13.2. Dostosowanie parametrów, standardów technicznych i przebiegu dróg do ich funkcji
13.4. Rozwój infrastruktury transportowej o znaczeniu ponadregionalnym
13.6. Udrożnienie warszawskiego węzła TEN-T
14.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej zapóźnionych podregionów do ośrodków regionalnych i subregionalnych
14.2. Poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich do ośrodków lokalnych
W SZCZEGOLNOŚCI → w dziedzinie transportu priorytetem w okresie realizacji Strategii będzie stwarzanie warunków zachęcających do korzystania z najmniej uciążliwych dla przestrzeni, środowiska i mieszkańców środków transportu. W skali międzynarodowej, istotne znaczenie będzie miał rozwój infrastruktury wchodzącej w skład transeuropejskich sieci transportowych TEN-T.
W mniejszych miastach i na obszarach wiejskich powinny zostać zagwarantowane wysokiej jakości usługi oraz infrastruktura transportowa, co umożliwi dogodne połączenia komunikacyjne wewnątrz subregionów.
Osiągnięcie celu strategicznego wymaga realizacji działań w kierunku:

- Zwiększenia dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu;
- Spójności wewnątrz regionalnej – koncentracji na najbardziej zapóźnionych podregionach;
- Rozwoju form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców;
- Zapobiegania nadmiernej suburbanizacji i kreowania ładu przestrzennego;
- Udrożnienia systemu tranzytowego.

Spójność wewnątrzregionalna – koncentracja na najbardziej zapóźnionych podregionach:

- Poprawa dostępności komunikacyjnej zapóźnionych podregionów do ośrodków regionalnych i subregionalnych.

Ponadto realizuje następujący wskaźnik CELU STRATEGICZNEGO „*Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego:*

Ulice Bolesława Prusa (droga gminna nr 261261W) i Lubiejewska (nr 261234W) w mieście Ostrów Mazowiecka tworzą jeden ciąg drogowy pomiędzy drogą ekspresową S-8, drogą krajową DK-60, a drogą wojewódzką DW-627. Przez co łączą się z siecią TEN-T.
W związku z powyższym Inwestycja realizuje cel *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku*: *poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego.* Realizowany jest poprzez zwiększenie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu. Zapobieganie nadmiernej suburbanizacji i kreowanie ładu przestrzennego, rozwój form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców. Projekt jest również spójny z celami środowiskowymi strategii rozwoju

województwa, zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska.

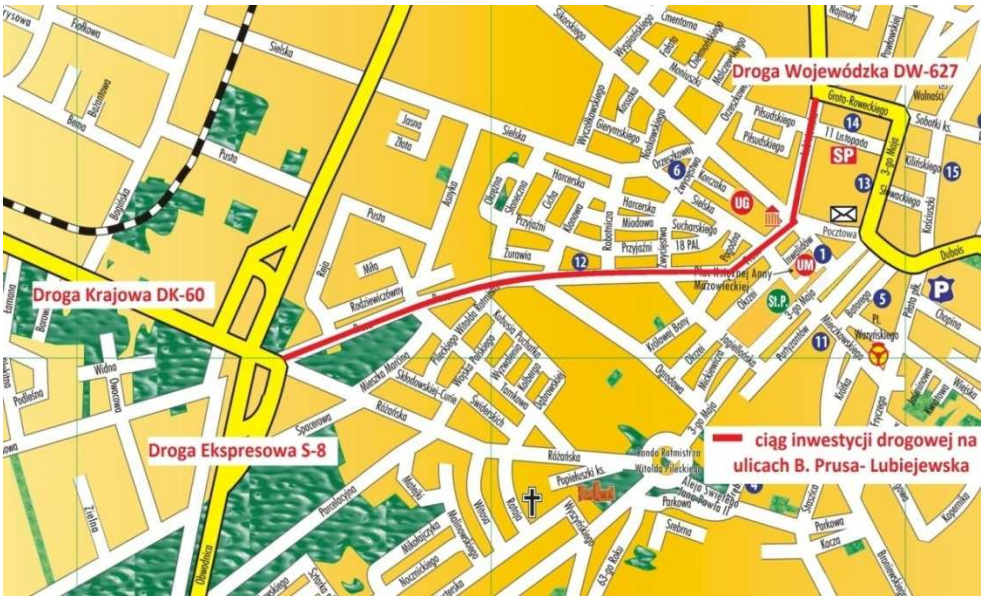

Rozbudowa ulic miejskich Bolesława Prusa i Lubiejewskiej w Ostrowi Mazowieckiej umożliwi lepszy dostęp mieszkańców subregionu do drogi ekspresowej S-8 (sieć TEN-T), drogi krajowej DK-60 oraz drogi wojewódzkiej DW-627.
Poprzez budowę ścieżki rowerowej poprawi komunikację rowerową i podniesie walory środowiskowe Ostrowi i subregionu ostrołęckiego oraz ograniczy niską emisję.
Rzeczowy zakres planowanej Inwestycji obejmuje:

- Budowę jezdni,
- Przebudowę 10 skrzyżowań (w tym budowa dwóch rond),
- Przebudowę oświetlenia,
- Budowę ścieżki rowerowej,
- Budowę chodników,
- Umieszczenie oznakowania,
- Przebudowa przepustu wodnego,
- Budowa i przebudowa kanalizacji ściekowej,
- Przebudowa sieci wodociągowej,
- Przebudowa sieci teletechnicznej,
- Przebudowa sieci gazowej,
- Wykup działek pod inwestycję,
- Budowa przystanków autobusowych,
- Budowa parkingów,
- Nasadzenie zieleni.

Łączna długość dróg przebudowanych w ramach realizacji niniejszej Inwestycji: 1,86 km
Szacunkowy całkowity koszt realizacji Inwestycji: 9 800 000 PLN
w tym: koszt kwalifikowany dot. rozbudowy ul. Bolesława Prusa wynoszą: 7 517 199,98PLN, natomiast koszt niekwalifikowany dot. rozbudowy ul. Lubiejewskiej to: 2 282 800, 02 PLN
Lata realizacji: 2016-2018
Na potrzeby realizacji opisanego powyżej zakresu Inwestycji została wykonana koncepcja oraz program funkcjonalno-użytkowy.

BUDOWA OBWODNICY ŚRÓDMIEJSKIEJ WYSZKOWA – ETAP III I IV

Przedsięwzięcie to bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu, który brzmi: *poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizacje oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej.*
Budowa obwodnicy śródmiejskiej Wyszkowa — etap III i IV będzie miała bezpośrednie przełożenie na poprawę jakości środowiska, wydajności i bezpieczeństwa istniejącej w subregionie i obszarze metropolitalnym Warszawy (Gmina Wyszków wchodzi w skład Obszaru Metropolitalnego Warszawy) sieci drogowej poprzez budowę strategicznego ciągu drogowego wraz z zatokami autobusowymi, ciągami pieszo — rowerowymi, estakada nad torami oraz zmniejszenie natężenia ruchu w miejscach newralgicznych subregionu tzw. w4skich gardłach, jakimi jest z pewnością obszar miasta Wyszków, gdzie nasilony ruch tranzytowy miesza sic z nasilonym ruchem lokalnym. Ponadto, projektowana droga przebiega przez tereny inwestycyjne zlokalizowane w północno — zachodniej części miasta, co znacznie zwiększy ich dostępność, a co za tym idzie ich atrakcyjność dla potencjalnych inwestorów. W dłuższej perspektywie podjęte działania prowadzić będą do wyrównania dysproporcji miedzy subregionem, a ośrodkiem centralnym jakim jest Warszawa. Dzięki realizacji przedmiotowej inwestycji w subregionie ostrołęckim, wyprowadzenie ruchu ciężkiego z miasta spowoduje duże odciążenie jednego z głównych ośrodków miejskich.
Mając na uwadze powyższe, można stwierdzić, iż przedmiotowe zadanie wprost realizuje CEL GŁÓWNY wskazany w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030r.:*zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim, wzrost znaczenia obszaru metropolitalnego Warszawy w Europie"* oraz cele strategiczne m.in.: dotyczące przestrzeni i transportu : poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego, a co za tym idzie również celu w zakresie gospodarki: wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii. Ponadto, zadanie wprost wpisuje się również w n/w cele zapisane w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Wojew6dztwa Mazowieckiego: Zapewnienie większej spójności przestrzeni województwa i stworzenie warunków do wyrównania dysproporcji rozwojowych, kt6rych ma być realizowany m.in.: poprzez rozbudowę i modernizacje infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej. Zwiększenie konkurencyjności regionu i poprawa warunków życia, który realizowany będzie m.in.: poprzez: likwidację barier infrastrukturalnych oraz wzmocnienie międzynarodowych i krajowych korytarzy transportowych, wzmocnienie funkcji metropolitalnych Warszawy. Przedsięwzięcie przewidziane do realizacji na terenie województwa mazowieckiego, subregion ostrołęcki, w powiecie wyszkowskim, w gminie Wyszków, w mieście Wyszków, położone przy drodze ekspresowej S8Warszawa — Białystok — w ciągu drogi 440584W,bezpośrednio łączącej się z S8 (węzeł Turzyn). Inwestycja została zapisana w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Wyszków. Projektowany III i IV etap obwodnicy rozpoczyna się na terenie dzielnicy przemysłowej Wyszkowa za skrzyżowaniem ul. Leśnej z II etapem obwodnicy i przecina ling kolejowa Warszawa — Ostrołęka. Dalej trasa przecina drogę powiatową kończąc się na ul. Białostockiej oraz drodze gminnej Gminy Brańszczyk — jednym ciągu komunikacyjnym stanowiącym bezpośrednie połączenie z węzłem drogi S8 relacji Warszawa— Białystok. Efektem rozbudowy drogi 440584W będzie bezpośrednie drogi połączenie ekspresowej S8z drop. krajowa DK62 Strzelno-Siemiatycze, przecinające drogę wojewódzką DW618 Gołymin- Pułtusk- Wyszków. Tereny, przez które przebiega pas drogowy obwodnicy, stanowią obecnie tereny przemysłowe, usługowe. Zgodnie z założeniami Miejskiego Planu Zagospodarowania Przestrzennego i strategii Gminy Wyszków tereny inwestycyjne dzielnicy przemysłowej będą nadal rozszerzane, dlatego zakres prac uwzględnia wzrost natężenia ruchu ciężkiego. Inwestycja obejmuje projekt jednej jezdni obwodnicy szerokości 7,00 m. Skrzyżowanie z ul. I Armii Wojska Polskiego zostanie wykonanie jako rondo wraz z wjazdami i wyjazdami dwujezdniowymi z włączeniem ich do jednej jezdni. Pozostałe skrzyżowania z ul. Centralną, ul. Projektowaną, ul. Matejki zaprojektowano jako skrzyżowania zwykle. Skrzyżowanie z ulicą Białostocką zaprojektowano jako skrzyżowanie z wyłączeniem lewoskrętów. Przekroczenie torów PKP nastąpi estakadą o długości w osi 160 m. Ciek „Struga" pozostaje ciekiem otwartym - pod drop zaprojektowano przepust prostopadły do osi drogi z przełożeniem potoku na odcinku 91,10 mb, tak żeby posiadał skrzyżowanie z obwodnicy pod kątem 900.

Szczegółowy zakres projektowy obejmuje:

- budowę ciągu drogowego obwodnicy III i IV etap,
- budowę ronda na skrzyżowaniu z ul. I Armii Wojska Polskiego,
- budowę dróg serwisowych wzdłuż projektowanej obwodnicy III i IV etapu,
- budowę chodników i odcinków ścieżek rowerowych,
- budowę wiaduktu drogowego,
- budowę przepustu pod drop na cieku „Struga",
- przełożenie koryta cieku "Struga",
- budowę kanalizacji deszczowej,
- budowę oświetlenia,
- przebudowę kolidujących urządzeń infrastruktury technicznej: linii elektroenergetycznych kablowych i napowietrznych SN i NN, sieci gazowych, sieci CO, wodociągów, kabli teletechnicznych, kanalizacji sanitarnej i deszczowej
- wycinką zieleni wysokiej (drzewa) kolidującej z projektowanym układem drogowym,
- projekt zieleni.

Wzdłuż obwodnicy projektowane są dwie drogi dojazdowe, obsługujące teren przyległy. Dla dróg serwisowych obsługujących obiekty przemysłowe przeznaczono nawierzchnią z betonu asfaltowego. Dla pozostałych dróg dojazdowych zaprojektowano nawierzchnie z kostki betonowej na odcinku budynków jednorodzinnych i nawierzchni asfaltobetonowej w końcowej części terenów niezabudowanych. Po stronie północnej zaprojektowano drogę dojazdową do pól o szerokości3,00 m i nawierzchni żwirowej. Nawierzchnia na ścieżkach rowerowych projektowana jest z kostki betonowej. Ścieżki rowerowe projektowane są od ronda przy ulicy Leśnej do km 0+584,82.Na nasypie przy wiadukcie z obu stron projektuje się bariery drogowe oraz poręcze od strony chodnika, zabezpieczające pieszych. Skarpy nasypu o pochyleniu 1:1 należy umocnić geosiatkąz tworzywa sztucznego wytrzymałości 21 KN/21 KN. Nasyp przy wiadukcie należy za zbroić tkaniną z tworzywa sztucznego. Pas drogowy pod planowaną obwodnicę jest zarezerwowany w MPZP m. Wyszkowa i wolny jest od zabudowy. Dzięki budowie III i IV etapu obwodnicy śródmiejskiej Wyszkowa powstanie ciąg komunikacyjny bezpośrednio łączący DK 62 z S8.
Szczegółowe parametry techniczne inwestycji obejmują:

- długość odcinka III etapu obwodnicy od ronda przy ul. Leśnej do ronda przy ul. I AWP —692,45 m; jezdnia ronda I AWP — 2 x 3,14 x 20,0 = 125,60 m; długość odcinka IV etapu obwodnicy od ronda I AWP do ul. Białostockiej — 1+064,25 km; włączenie ul. I AWP —2 x 23,50 = 47,00 m; włączenie ul. Białostockiej — 41,76 m; Łącznie 1971,06 m.
- droga klasy „Z" prędkość projektowa Vp=50 km/h; prędkość miarodajna Vm=60 km/h; szerokość jezdni - 2 x 3,5 = 7,0 m; szerokość dróg serwisowych - 5,0 m i 3,00 m; szerokość chodnika - 1,5-2,0 m; szerokość ścieżki rowerowej - 2,0-2,5 m; średnica ronda - 48,0 m; rodzaj ruchu i obciążenie KR5, 115 KN/oś; nawierzchnia asfaltobetonowa typ ciężki; drogi serwisowe o nawierzchni z betonowej kostki brukowej z betonu asfaltowego - 694,16 m; nawierzchni żwirowej - 430,00 m; chodniki i ścieżka rowerowa z betonowej kostki brukowej; ciąg pieszo-jezdny z kostki betonowej miedzy ulicą Matejki i Białostocką 231,36M.

W etapie IV zaprojektowano skrzyżowanie obwodnicy z ulicą Białostocką. Na jezdni obwodnicy wydzielono pas dla lewoskrętów włączających się do ruchu i wyłączających sic z ruchu na kierunku z Białegostoku do centrum miasta Wyszkowa. Budowa obwodnicy śródmiejskiej Wyszkowa, nie tylko przyczyni się do poprawy drogowej infrastruktury komunikacyjnej czy spójności z układem dróg krajowych, w tym z TEN-T, w subregionie ostrołęckim, a co za tym idzie całego Mazowsza, ale również będzie miała wpływ na ograniczenie emisji CO2, poprawę stanu środowiska w skali lokalnej dzięki ograniczeniu emisji zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla jakości życia ludzi, ograniczenie i uspokojenie ruchu samochodowego w mieście oraz zmniejszenieuciąż1iwości ruchu samochodowego poprzez wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrum miasta.

Rys. 4.Mapa miasta Wyszkowa ze wskazanym przebiegiem obwodnicy – etap III i IV

Źródło: dane udostępnione przez Partnera

BUDOWA UKŁADU DROGOWO-INFRASTRUKTURALNEGO TERENÓWINWESTYCYJNYCH PSG CHORZELE. POŁĄCZENIE Z KOLEJOWĄ SIECIĄ TEN-T

Projekt wpisuje się wprost w CEL GŁÓWNY *Planu inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu Ostrołęckiego*: *poprawa wewnętrznej i zewnętrznej aktywności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu Ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, publicznej i środowisko rekreacyjnej*. Układ drogowo-infrastrukturalny zapewni lepsze powiązanie ośrodka Ostrołęckiego z Przasnyską Strefą Gospodarczą, poprzez połączenia drogowe (drogi wojewódzkiej nr 614, drogi wojewódzkiej nr 616 drogi krajowej nr 57) i linię kolejową 035. Zapewni również dywersyfikację rodzajów transportów jak też umożliwi komunikację dróg i kolei o znaczeniu regionalnym, bez zwiększenia możliwości dla miasta Chorzele.

Projekt ten wypełnia również cele szczegółowe *Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu Ostrołęckiego*, równocześnie w pełni wpisując się w wiązkę drogową w ramach I. Projektu wiodącego, m.in. poprzez wpływ na poprawę jakości, dostępności i spójności terytorialnej całego subregionu oraz regionu, z równoczesnym podniesieniem standardu życia mieszkańców, a także:

- Poprawienie połączenia między ośrodkami życia społeczno-gospodarczego w subregionie ostrołęckim,
- Rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny (DW 614, linia kolejowa 035)

- Promowanie zrównoważonego, sprawnego transportu,
- Uzupełnienie głównych sieci transportowych województwa mazowieckiego (łączy za jedno ciąg drogi wojewódzkiej nr 614 i nr 616,
- Poprawa jakości infrastruktury sieci drogowej województwa mazowieckiego, poprzez (przebudowę skrzyżowań, podniesieniu parametrów technicznych),
- Poprawę spójności sieci drogowej Mazowsza,
- Zwiększenie dostępności wewnętrznej i zewnętrznej Mazowsza, połączenie PSG z siecią transportu regionalnego w typ dostęp do linii kolejowej 035,
- Zwiększenie dostępności ośrodków subregionalnych, obiektów przemysłowych.

W zakresie gospodarczo-ekonomicznego rozwoju subregionu projekt spełnia cele:
- Przygotowanie bazy do realizacji działań dla ożywienia gospodarczego,
- Minimalizowanie niekorzystnego zjawiska, jakim jest wysoko stopa długotrwałego bezrobocia (na wysokości 14,2%),
- Niwelowanie stanu kryzysowego w sferze gospodarczej i społecznej,
- Zwiększenie aktywności gospodarczej w danym obszarze.

Z punktu widzenia ładu przestrzennego i ochrony środowiska projekt wyczerpuje cele szczegółowe:
- Zrównoważony rozwój subregionu, dzięki zachowaniu równowagi pomiędzy działaniami inwestycyjnymi, a działaniami sprzyjającymi ochronie środowiska (połączenie transportu kolejowego i drogowego na terenie PSG Chorzele (linia kolejowa 035, DW nr 614, DW nr 616 i DK nr 57).
- Poprawa jakości powietrza na terenie subregionie ostrołęckiego.

Projekt ten również jest zgodny ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. Spełnia priorytetowy CEL STRATEGICZNY „Rozwoju produkcji ukierunkowanej na eksport w przemyśle zaawansowanych i średnio zaawansowanych technologii oraz przemyśle i przetwórstwie rolno spożywczym. Jest on zgodny z celem strategicznym poprzez:
- Poprawę dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowania ładu przestrzennego,
- Poprawę jakości życia oraz wykorzystanie ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki,
- Zapewnienie, zwiększenie dostępności komunikacyjnej regionu, w tym do Przasnyskiej Strefy Gospodarczej,
- Zapewnienie spójności wewnętrznej regionu, umożliwi rozwój transportu regionalnego (bocznica kolejowa PSG PCH1), jak też projekt w/w wpisuje się w dwa pozostałe działania:
- Zapobiega nadmiernej suburbanizacji,
- Udrażnia system tranzytowy umożliwiając połączenie transportu kolejowego z drogowym, łączącej drogi wojewódzkie nr 614 i nr 616 z miejscowości Chorzele,

Projekt ten wpisuje się pośrednio w cel strategiczny:
- Poprawa jakości życia oraz wykorzystania kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki.

Na terenie miasta Chorzele i powiatu przasnyskiego przewidziano uzupełniające działanie inwestycyjne do obszaru powstającej Przasnyskiej Strefy Gospodarczej, Podstrefy Chorzele, które ma na celu usprawnienie komunikacji w ramach całego subregionu ostrołęckiego, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb prowadzenia aktywnej działalności przedsiębiorców bez ograniczeń komunikacyjnych wraz z tworzeniem nowych podmiotów gospodarczych oraz miejsc pracy. Jest ono komplementarne do zadania 2A, Priorytet Inwestycyjny 3a. „Budowa podstrefy gospodarczej w przasnyskiej strefie gospodarczej – podstrefy Chorzele – I (w mieście Chorzele, Gmina Chorzele, Powiat Przasnyski). Opis obszaru tam przytoczony jest również opisem dla tego zadania. W związku z tym, że zadaniem działań podejmowanych

w ramach RIT dla subregionu ostrołęckiego jest zwiększanie dostępności do potencjału rozwojowego Mazowsza, podejmowana inwestycja drogowa będzie umożliwiać zrównoważony rozwój subregionu ostrołęckiego, jak i pozwoli na połączenie transportu drogowego poprzez infrastrukturę przeładunkową PSG z kolejową siecią TEN-T.

Poprzez budowę układu drogowo-infrastrukturalnego, który bezpośrednio prowadzi do:

- drogi krajowej nr 57 prowadzącej z Warszawy do Bartoszyc i dalej poprzez nr 51 do granicy z obwodem Kalingradzkim,
- wojewódzkiej nr 616 łączącej Chorzele z Ciechanowem.

Poprzez skrzyżowanie z drogą powiatową 3234W Stara Wieś – Chorzele – Krasnosielc do:

- drogi wojewódzkiej 614 Chorzele – Myszyniec, która stanowi jednocześnie dogodny korytarz transportowy centralnej Polski z Litwą
- obszaru PSG Podstrefa Chorzele zawierającego infrastrukturę przeładunkową połączoną z linią kolejową 035 Szczytno – Ostrołęka, uzyska się połączenie transportu drogowego z kolejową siecią TEN-T.

Kolejowe połączenie z siecią TEN-T realizowane będzie poprzez odcinki linii 035, nr 219 oraz nr 353.
Podejmowane przedsięwzięcie inwestycyjne jest spójne z zrealizowanymi i planowanymi inwestycjami w ciągu linii kolejowych prowadzonymi przez PKP PLK tj.:

- „Rewitalizacja i modernizacja linii kolejowych Olsztyn – Szymany (odcinek Olsztyn – Szczytno – linia kolejowa nr 219 i odcinek Szymany – Szczytno – linia kolejowa nr 035)". Zadanie inwestycyjne zostało zrealizowane. W trakcie realizacji pozostaje odcinek budowy linii ok. 1,6 km nowej linii odchodzącej od linii nr 035 przed stacją Szymany do terminala Portu Lotniczego Mazury w Szymanach oraz Lokalnego Centrum Sterowania (LCS) ruchem na stacji w Szczytnie wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Rewitalizacja linii kolejowej na odcinku Wielbark – Chorzele zostanie zrealizowana w ramach porozumienia pomiędzy powiatem Przasnyskim a PKP PLK.
- Odcinek Olsztyn – Iława linii kolejowej nr 353 Poznań Wschód – Skandawa przewidziany do modernizacji i ujęty w mapie inwestycji PLK w fazie projektów dokumentacyjnych i przygotowawczych, zapewnia połączenie siecią TEN-T tj. linią kolejową E 65/C-E65. Ponadto dostęp do linii kolejowej nr 353 umożliwia połączenie kolejowe z obwodem Kalingradzkim, Litwą i Białymstokiem.

Rys. 5.Mapa obrazująca włączenie przebudowanego układu komunikacyjnego terenów inwestycyjnych PSG Chorzele do kolejowej sieci TEN-T

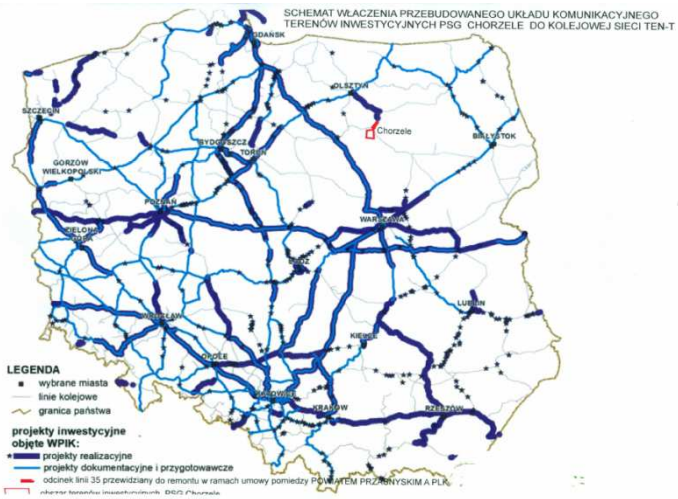

Źródło: dane udostępnione przez Partnera

Budowa układu drogowo – infrastrukturalnego terenów inwestycyjnych PSG Chorzele. Połączenie z kolejową siecią TEN-T nie tylko przyczyni się do poprawy drogowej infrastruktury komunikacyjnej czy

spójności z układem dróg krajowych oraz wojewódzkich w subregionie ostrołęckim, umożliwi bezpośredni dostęp do PSG z pominięciem terenów zabudowanych. Będzie również miała wpływ na ograniczenie emisji CO_2, poprawę stanu środowiska w skali lokalnej dzięki ograniczeniu emisji zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla jakości życia ludzi, ograniczenie i uspokojenie ruchu samochodowego w mieście oraz zmniejszenie uciążliwości ruchu samochodowego poprzez wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrum miasta. Budowa układu drogowo – infrastrukturalnego terenów inwestycyjnych PSG Chorzele. Połączenie z kolejową siecią TEN-T obejmuje:

- budowę drogi powiatowej o długości około 6,015 km wraz z drogą serwisową i pasem technologicznym – łącznie pas o średniej szerokości 32 m,
- budowę mostu na rzece Orzyc (w ciągu DP), budowę przepustów na ciekach przecinających korpus drogowy w tym przepust z rur z blach stalowej falistej o przekroju eliptycznym,
- budowę linii napowietrznej 110kV Chorzele – kier. Wielbark, jako linii jednotorowej na słupach rurowych, z przewodami fazowymi AFL-6 240mm^2 oraz przewodem odgromowym OPGW 48J – odcinek długości około 4,1 km (w pasie technologicznym),
- budowę linii SN 15kV kablem doziemnym – odcinek długości 4,0 km (w pasie technologicznym),
- budowę dwóch nitek gazociągu średniego podwyższonego ciśnienia (1,0 MPa) z rur PE – odcinek długości 4,1km (w pasie technologicznym).

Otoczenie układu drogowo - infrastrukturalnego to tereny rolnicze i zalesione. W km 1+402,98 trasę drogi przecina kanał dopływowy do rzeki Orzyc a w km 3+139,04 rzeka Orzyc. Lasy zlokalizowane są na odcinkach od km 1+180 do km 1+430 i od km 2+220 do km 2+730.

Posiada skrzyżowania z drogami:

- z drogą krajową nr 57, w km 6+015
- z drogą wojewódzką nr 614 w km 0+000
- z drogami powiatowymi:
  - nr 3234W w km 3+908,71 (str. L, P) Chorzele – Krasnosielc
  - nr 3211W w km 2+739,49 (str. L, P) Chorzele – Poścień – Zaręby
- z drogami gminnymi o nawierzchni gruntowej:
  - w km 1+122,78 (str. L,P) - szer. pasa 9,40 m,
  - w km 1+422,82 (str. L, P) - szer. pasa 5,00 m,
  - w km 2+375,40 (str. L,P) - szer. jezdni 5,00 m,

PARAMETRY BUDOWANEGO ODCINKA:

- klasa drogi G
- kategoria ruchu KR3
- prędkość projektowa 70 km/h,
- szerokość pasa ruchu 3,50 m,
- liczba pasów ruchu 2
- w przekroju szlakowym pobocza ziemne szerokości 1,25 – 1,50m każde
- szerokość korony 9,50 – 10,00 m
- obciążenia nawierzchni 100 KN/oś,

KSZTAŁTOWANIE ELEMENTÓW PASA DROGOWEGO:

Przyjęto przekrój szlakowy dla km 0+521,44 do km 3+908,71z jezdnią o szerokości 7,00 m, poboczami żwirowymi szerokości 1,25 m (poza odcinkami dojazdu do obiektów mostowych na Orzycu i kanale, gdzie przyjęto szerokość po 1,50 m każde, ze względu na ustawienie barier ochronnych oraz z rowami drogowymi z włączeniem do istniejących cieków poprzecznych. Po lewej stronie, zgodnie z rosnącym pikietażem przyjęto pas technologiczny szerokości 8,20 m w tym pas szerokości 2,70 m pod dwie nitki gazociągu, pas szer. 1,00 po linię elektryczną SN 15kV kablem doziemnym, pas szer. 3,00 m pod napowietrzną linię WN. Do tego pasa ujęto przebieg drogi serwisowej o szerokości jezdni 5 mi obustronnych poboczach szerokości po 0,75 m każde.

Dla km 0+000 – 0+521 półuliczny z jezdnią o szerokości 7,00 m, poboczem 1,25 m, chodnikiem 2,0 m, z rowami drogowymi. Po lewej stronie, zgodnie z rosnącym pikietażem przyjęto pas technologiczny

szerokości 8,20 m pod dwie nitki gazociągu, pod napowietrzną linię WN. W pasie tym ujęto przebieg drogi serwisowej o szerokości jezdni 5 m i obustronnych poboczach szerokości po 0,75 m każde.
Dla km 3+908,71 – 6+015 przyjęto przekrój szlakowy z jezdnią o szerokości 7,00 m, poboczami żwirowymi szerokości 1,25 m oraz z rowami drogowymi z włączeniem do istniejących cieków poprzecznych. Po lewej stronie, zgodnie z rosnącym pikietażem przyjęto pas technologiczny szerokości 8,20 m. Do tego pasa ujęto przebieg drogi serwisowej o szerokości jezdni 5 m i obustronnych poboczach szerokości po 0,75 m każde.
PRZEPUSTY.
Projektowane przepusty o średnicy 0,8 m w km: 0+649,00, km 0+896,76 km 1+625,20; km 1+954,88; km 3+353,18; km 3+792,26.W km 1+402,98 - zaprojektowany będzie przepust na kl. B obciążenia użytkowego wg PN-85/S-10030. Przepust będzie się krzyżował z osią drogi pod kątem 470. Proponuje się przepust z blach falistych firmy o przekroju eliptycznym, o przekroju poprzecznym o wymiarach – 6,18 x 3,60 m. Końce przepustu zostaną dopasowane przez przycięcie do pochylenia skarp nasypu 1: 1,5. Przepust posadowiony będzie na ławie fundamentowej z pospółki o gr. warstwy 30 cm i szerokości 6,18 m.
MOST
Most będzie usytuowany na prostym odcinku drogi, w jej km ok. 3 + 135,00. Zaprojektowane będzie na kl. B obciążenia użytkowego wg PN-85/S-10030. Most będzie się krzyżować z korytem rzeki pod kątem ok. 45^0. Przewiduje się, że osi podpór mostów będą równoległe do osi koryta rzeki. Projektowane podstawowe parametry geometryczne mostu:
- długość w osiach podparć na podporach – 30,00 + 30,00 = 60,00 m,
- szerokość całkowita – 2,00 + 7,00 + 2,00 = 11,00 m
- światło pionowe – przyjęto 2,50 m pomiędzy spodem konstrukcji nośnej przęsła a dnem koryta rzeki.
Most statycznie będzie układem ciągłym dwuprzęsłowym, z oparciem na podporach za pomocą łożysk elastomerowych. Proponuje się konstrukcję nośną przęseł przyjąć jako układ zespolony ze stalowymi belkami dwuteowymi, zespolonymi z żelbetową płytą pomostu. Wysokość belek - 130cm, grubość żelbetowej płyty pomostu 24cm.Podpory skrajne mostu tj. przyczółki wykonane będą jako żelbetowe pełne ściany zakotwione w ławach fundamentowych, ze skrzydełkami podwieszonymi równolegle do osi podłużnej mostu. Podpory pośrednie mostu tj. filary wykonane będą jako żelbetowe pełnościenne, zakotwione w ławach fundamentowych, wyposażone od strony napływu wody w stalowe noże (izbice) do rozbijania kry.

Rys. 6.Mapa sytuująca zadanie na tle terenów inwestycyjnych

Źródło: dane udostępnione przez Partnera

PRZEBUDOWA DROGI POWIATOWEJ NR 2113W GĄSEWO PODUCHOWNE – NOWY SZCZEGLIN, OD KM 0+166 DO KM 3+420, ODCINEK O DŁUGOŚCI 3,254 KM

Prezentowane przedsięwzięcie wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: *poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej.* Inwestycja jest zgodna z CELEM ROZWOJOWYM *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze* w obszarze: P*rzestrzeń i transport:* „Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego".
KIERUNEK DZIAŁAŃ :
13. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu
14. Spójność wewnątrz regionalna – koncentracja na najbardziej zapóźnionych podregionach,
DZIAŁANIE
13.2. Dostosowanie parametrów, standardów technicznych i przebiegu dróg do ich funkcji,
14.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej zapóźnionych podregionów do ośrodków regionalnych i subregionalnych,
14.2. Poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich do ośrodków lokalnych,
→ w dziedzinie transportu priorytetem w okresie realizacji Strategii będzie stwarzanie warunków zachęcających do korzystania z najmniej uciążliwych dla przestrzeni, środowiska i mieszkańców środków transportu. W skali międzynarodowej, istotne znaczenie będzie miał rozwój infrastruktury wchodzącej w skład transeuropejskich sieci transportowych TEN-T.
W mniejszych miastach i na obszarach wiejskich powinny zostać zagwarantowane wysokiej jakości usługi oraz infrastruktura transportowa, co umożliwi dogodne połączenia komunikacyjne wewnątrz subregionów.
Osiągnięcie celu strategicznego wymaga realizacji działań w kierunku:

- zwiększenia dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu;
- spójności wewnątrz regionalnej – koncentracji na najbardziej zapóźnionych podregionach;
- rozwoju form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców;
- zapobiegania nadmiernej suburbanizacji i kreowania ładu przestrzennego;
- udrożnienia systemu tranzytowego.

Spójność wewnątrzregionalna – koncentracja na najbardziej zapóźnionych podregionach:

- Poprawa dostępności komunikacyjnej zapóźnionych podregionów do ośrodków regionalnych i subregionalnych.

Ponadto realizuje następujący wskaźnik CELU STRATEGICZNEGO „*Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego"*.

Planowana inwestycja polegać będzie na przebudowie istniejącego odcinka drogi powiatowej klasy L nr 2113W, obejmując odcinek o długości 3,254 km Gąsewo Poduchowne – Nowy Szczeglin, od km 0+166 do km 3+420. Prace prowadzone będą w istniejącym pasie drogi powiatowej, bez konieczności poszerzania, zajmowania terenów prywatnych przylegających do drogi. Przewidywany w ramach zadania zakres robót będzie obejmował: wykonanie dolnej warstwy nawierzchni (gr. 4 cm), ułożenie nowej warstwy ścieralnej (gr. 5 cm) nawierzchni asfaltowej szerokości zmiennej od 5,5 metrów do 6,0 metrów, umocnienie obustronne poboczy kruszywem łamanym 0/31,5 gr. 10 cm, szer. 1,0m, pogłębienie (renowacja) istniejących rowów przydrożnych, przebudowa istniejących chodników w msc. Gąsewo Poduchowne, Nowe Gąsewo, Nowy Szczeglin *(łączna długość chodników zmodernizowanych w ramach przedsięwzięcia będzie wynosić: 2,252 km)*. Konstrukcja chodników: strona lewa: od 0+166 do 0+324 - odcinek długości 158 mb.; strona prawa: od km 0+166 do km 2+260 – odcinek o długości 2 094 mb. Nawierzchnia chodnika z kostki brukowej grubości 6 cm na podsypce cementowo piaskowej 1:4, grubości 5 cm z wypełnieniem spoin piaskiem, kostka starobruk szary. W efekcie przeprowadzenia inwestycji wskazany pas drogowy nie zmieni funkcji użytkowej. W ramach realizacji Projektu zostanie także zamontowane oznakowanie stałe (aktywny znak drogowy d-6 SIGN Flash na słupku w okolicy przejścia dla pieszych w pobliżu Zespołu Szkół w msc. Gąsewo Poduchowne). Liczba urządzeń bezpieczeństwa ruchu wybudowanych w ramach realizacji Projektu będzie wynosić 1 szt.

Rys. 7. Mapa przedstawiająca lokalizację drogi powiatowej nr 2113W

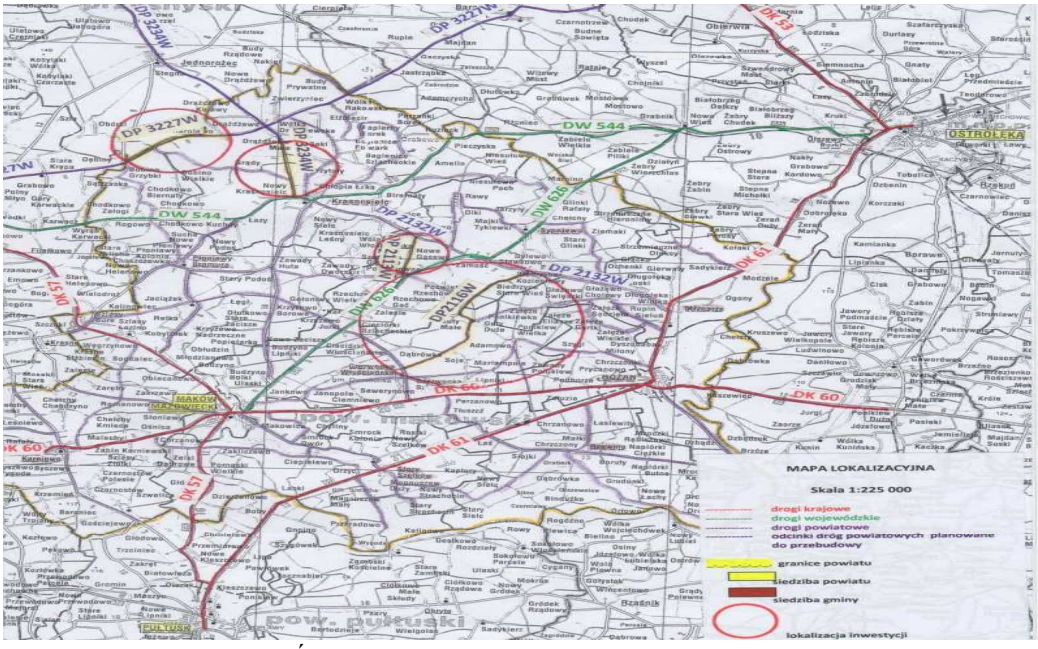

Źródło: dane udostępnione przez Partnera

Prezentowane Przedsięwzięcie wpłynie na rozwój gospodarczy subregionu poprzez zapewnienie wysokostandardowego połączenia z istniejącymi oraz planowanymi do utworzenia strefami aktywności gospodarczej. Inwestycja zakłada rozwiązanie problemu złego stanu technicznego drogi oraz problemu lokalnej mobilności w sferze społecznej i gospodarczej.

Celem nadrzędnym przedsięwzięcia jest poprawa spójności regionalnej sieci drogowej z siecią TEN T oraz zwiększenie dostępności wewnętrznej i zewnętrznej subregionu. Do celów głównych przypisanych do inwestycji zaliczyć należy: poprawę stanu technicznego wskazanej drogi, ograniczenie wysokiej emisji hałasu – poprawę jakości powietrza atmosferycznego, poprawę dostępności do przystanków komunikacji publicznej, a także zapewnienie dostępności komunikacyjnej do terenów inwestycyjnych na obszarze powiatu makowskiego, a także do głównych ośrodków gospodarczych na terenie obszaru funkcjonalnego.

Realizacja przedsięwzięcia będzie miała wpływ na osiągnięcie następujących celów szczegółowych: poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego ma terenie Gminy Sypniewo, poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych poprzez przebudowę istniejących odcinków chodników wzdłuż jezdni, poprawa dostępności do przystanków komunikacji publicznej, poprawa płynności ruchu pojazdów przejeżdżających przez Gminę Sypniewo i Powiat Makowski, wzrost atrakcyjności i dostępności do terenów inwestycyjnych, wzrost atrakcyjności inwestycyjnej Powiatu Makowskiego, poprawa poziomu rozwoju społeczno – gospodarczego, powstanie nowych miejsc pracy, poprawa warunków życia społeczności lokalnej, skrócenie czasu podróży, zapewnienie komfortu jazdy, poprawa układu komunikacyjnego, dostępności do głównych szlaków transportowych (europejskich i krajowych).

Inwestycja przyczyni się do rozwiązania problemów istniejących na terenie Powiatu Makowskiego określonych jako: niezadowalający stan techniczny drogi powiatowej nr 2113W Gąsewo Poduchowne – Nowy Szczeglin – w sposób bezpośredni wpływającego na niski poziom bezpieczeństwa oraz płynności ruchu drogowego na terenie Gminy Sypniewo, a także brak połączenia z istniejącymi oraz planowanymi strefami aktywności gospodarczej. Potrzeba realizacji projektu wynika także z niskiego poziomu bezpieczeństwa użytkowników ruchu drogowego, braku oddzielenia ruchu pieszego od kołowego, systematycznie pogarszającego się standardu technicznego drogi, utrudnionej mobilności mieszkańców Gminy Sypniewo, na terenie której przeprowadzona zostanie inwestycja, wysokiego ryzyka wypadków

drogowych i uszkodzeń pojazdów samochodowych. Zły stan drogi ogranicza atrakcyjność inwestycyjną Powiatu Makowskiego, która wciąż nie jest w pełni wykorzystywana, gdyż dostępność i połączenia komunikacyjne do terenów inwestycyjnych stanowią jedno z podstawowych kryterium wyboru danego obszaru pod rozwój przedsiębiorczości.

PRZEBUDOWA DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 614 MYSZYNIEC-CHORZELE PROWADZĄCEJ DO TERENÓW INWESTYCYJNYCH PRZASNYSKIEJ STREFY GOSPODARCZEJ PODSTREFA CHORZELE

Przedsięwzięcie wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: *poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej.* Jest ono także komplementarne – ze względu na swoją specyfikę/ rodzaj oraz lokalizacją, z założeniami przypisanymi do inwestycji uwzględnionych we wiązce drogowej w ramach I. Projektu wiodącego.

Inwestycja wykazuje zgodność z CELEM ROZWOJOWYM *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze* w obszarze: P*rzestrzeń i transport:* „Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego".
KIERUNEK DZIAŁAŃ:
13. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu
14. Spójność wewnątrz regionalna – koncentracja na najbardziej zapóźnionych podregionach,
DZIAŁANIE
13.2. Dostosowanie parametrów, standardów technicznych i przebiegu dróg do ich funkcji,
13.4. Rozwój infrastruktury transportowej o znaczeniu ponadregionalnym,
13.6. Udrożnienie warszawskiego węzła TEN-T,
14.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej zapóźnionych podregionów do ośrodków regionalnych i subregionalnych,
14.2. Poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich do ośrodków lokalnych,
→ w dziedzinie transportu priorytetem w okresie realizacji Strategii będzie stwarzanie warunków zachęcających do korzystania z najmniej uciążliwych dla przestrzeni, środowiska i mieszkańców środków transportu. W skali międzynarodowej, istotne znaczenie będzie miał rozwój infrastruktury wchodzącej w skład transeuropejskich sieci transportowych TEN-T.
W mniejszych miastach i na obszarach wiejskich powinny zostać zagwarantowane wysokiej jakości usługi oraz infrastruktura transportowa, co umożliwi dogodne połączenia komunikacyjne wewnątrz subregionów.
Osiągnięcie celu strategicznego wymaga realizacji działań nakierowanych m.in. na:

- zwiększenie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu;
- spójność wewnątrz regionalną – koncentracji na najbardziej zapóźnionych podregionach;
- rozwoju form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców;
- zapobieganie nadmiernej suburbanizacji i kreowania ładu przestrzennego;
- udrożnienia systemu tranzytowego.

Spójność wewnątrzregionalna – koncentracja na najbardziej zapóźnionych podregionach:

- poprawa dostępności komunikacyjnej zapóźnionych podregionów do ośrodków regionalnych i subregionalnych.

Ponadto realizuje następujący wskaźnik CELU STRATEGICZNEGO „*Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego"*.

Równocześnie opisywane zadanie wpisuje się również w wyszczególnione poniżej cele zapisane w *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego:*

- zapewnienie większej spójności przestrzeni województwa i stworzenie warunków do wyrównania dysproporcji rozwojowych, których ma być realizowany m.in.: poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
- zwiększenie konkurencyjności regionu i poprawa warunków życia, który realizowany będzie m.in.: poprzez: likwidację barier infrastrukturalnych oraz wzmocnienie międzynarodowych i krajowych korytarzy transportowych, wzmocnienie funkcji metropolitalnych Warszawy.

Planuje się realizację przedsięwzięcia polegającego na przebudowie odcinka drogi wojewódzkiej 614 w km 0+940 – 17+533. W ramach realizacji przedsięwzięcia planuje się przebudowę drogi wojewódzkiej na odcinku 17,593 km w celu uzyskania parametrów technicznych dla klasy technicznej G, przebudowę dwóch obiektów mostowych dla uzyskania klasy nośności A, przebudowę skrzyżowań z drogami niższych kategorii, budowę chodników i ścieżek rowerowych w terenie zabudowanym wraz z kanalizacją deszczową.

Przedmiotowe przedsięwzięcie będzie zlokalizowane w północnej części powiatu przasnyskiego ,w gminie Chorzele.
Odcinek drogi przewidziany do przebudowy graniczy z terenem Przasnyskiej Strefy Gospodarczej Obszar Chorzele. Lokalizacja strefy przy istniejącej linii kolejowej 035 Szczytno – Ostrołęka umożliwia wykorzystanie połączenia transportu kolejowego z drogowym w tym drogą wojewódzką 614.

Przewiduje się do realizacji odcinek drogi od stacji Chorzele (PSG obszar Chorzele) do granicy powiatu Przasnyskiego z powiatem Ostrołęckim o długości 17 593 m.

Proponowane parametry drogi:
- drogi klasy „G”
- szerokość projektowana korony drogi – około 18,00 -23,00 m;
- pobocza jednostronne gruntowe, wzmocnione kruszywem łamanym niesort. o szerokości – 1 x 1,50m;
- jezdnia bitumiczna o szerokości – 7,00 m ograniczona opornikiem
- droga dojazdowa do pól ,łąk szer. 5,0 m dla odcinka do msc. Zaręby
- prędkość projektowa VP = 50 km/h (w terenie zabudowanym),
- kategoria obciążenia ruchem ruchu – KR 3-KR 6,
- obciążenie osi obliczeniowej – 110 kN/oś,
- przekrój szlakowy oraz przekrój uliczny,
- odwodnienie powierzchniowe do rowów trapezowych oraz do projektowanej kanalizacji deszczowej w terenie zabudowanym

Przekrój normalny i konstrukcja nawierzchni jezdni (minimalne jak dla kat. KR3).

Uwzględniono następujące parametry przekroju normalnego:
- przekrój daszkowy jezdni o spadku poprzecznym – 2,00 %,
- szerokość jezdni dwukierunkowej – 7,00 m (2 x 3,5 m),
- pobocza jednostronne o szerokości 1,50 m ze spadkiem poprzecznym – 4%
- szerokość drogi dojazdowej (gruntowej) do pól i łąk 5,0 m
- chodniki szerokości – 2,00 m
- ścieżki rowerowe – 2,50 m

Uwzględniając warunki gruntowo – wodne podłoża, istniejące obciążenia ruchem kategorii KR3 przewiduje się następują konstrukcję nawierzchni jezdni:
- warstwa ścieralna z betonu asfaltowego na obciążenie ruchem KR 3 o grubości – 4 cm z mieszanki mineralnej o uziarnieniu – 0/12,80 mm, asfalt D50/70 według PN-S-96025
- warstwa wiążąca z betonu asfaltowego na obciążenie ruchem KR 3 o grubości – 5cm z mieszanki mineralnej o uziarnieniu – 0/16 mm, asfalt D50/70 według PN-S-96025,

- warstwa podbudowy z betonu asfaltowego na obciążenie ruchem KR 3 o grubości – 7 cm z mieszanki mineralnej o uziarnieniu – 0/25 mm, asfalt D50/70 według PN-S-96025,
- warstwa podbudowy na obciążenie ruchem KR 3 o grubości – 25 cm z kruszywa łamanego frakcji 0/31,50 mm zagęszczonego mechanicznie, według PN-S-06102,
- warstwa podbudowy na obciążenie ruchem KR 3 o grubości – 20 cm z kruszywa naturalnego frakcji 0/31,500 mm zagęszczonego mechanicznie, według PN – S – 06102,
- podłoże: grunt rodzimy lub nasyp typu nośności G1 (dobre warunki gruntowo-wodne).

Obramowanie nawierzchni jezdni krawężnikiem betonowym 15 x 30 cm na ławie betonowej z oporem B10.

Uwzględniono następującą konstrukcję nawierzchni chodnika i ścieżki rowerowej:

- warstwa ścieralna z kostki betonowej bezfazowej o grubości – 8 cm, chodnik – kostka grafitowa: ścieżka – kostka czerwona,) frakcji 0/31,50 mm o grubości 15 cm zagęszczanego mechanicznie,
- warstwa odsączająca z kruszywa naturalnego gr. – 10 cm, stabilizowanego mechanicznie,
- warstwa odsączająca z kruszywa naturalnego gr. – 10 cm, stabilizowanego mechanicznie,
- podłoże grunt rodzimy w wykopie.

Obramowanie zewnętrzne chodnika i ścieżki rowerowej obrzeżem betonowym 8 x 30 cm z oporem betonowym B-10.

Kanalizacja deszczowa

Sieć planuje się zaprojektować i wybudować głównie w obszarach zabudowanych w przekroju ulicznym, dotyczy to miejscowości Krukowo tj. w km około16+500 do km 17+450

Obiekty mostowe

Przewiduje się przebudowę dwóch obiektów mostowych:

1. w km 6+859 w miejscowości Zaręby ,most żelbetowy o długości 7,60 mb na rzece Płodownica, uzyskanie: nośności wg. Klasy A , szerokości jezdni 7,0 mb, chodników szerokości 2X2,0 m
2. w km 17+453 w miejscowości Krukowo ,most żelbetowy o długości 30,40 m na rzece Omulew, uzyskanie; nośności klasy A, szerokości jezdni 7,0 m, szerokości chodników 2x2,0 m

Lokalizacja

Przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane jest w północnej części województwa Mazowieckiego przy granicy z województwem warmińsko-mazurskim na terenie gminy Chorzele i stanowi połączenie z miastem Ostrołęka. Zlokalizowane jest w sąsiedztwie uzbrojonych terenów PSG .W pasie tym obejmujące gminę Chorzele, Jednorożec, Krzynowłogę Mała jak też sąsiednie gminy przyległych powiatów, nie ma innych terenów tak wszechstronnie uzbrojonych umożliwiających powstanie podmiotów gospodarczych,właściwe połączenie drogowe z miastem Ostrołęka umożliwi wykorzystanie możliwości rozwoju na szerszym obszarze.

Wskaźnik P dla Powiatu Przasnyskiego wg danych Ministerstwa Finansów wynosi 98,52. przy średnim wskaźniku Pp dla wszystkich powiatów w Polsce 177,70.

Wskaźniki G dla Gmin kształtują się:

→ Dla Gminy Chorzele –674,18

→ Dla Gminy Krzynowłoga Mała –825,22

→ Dla Gminy Jednorożec – 423,30

Średni wskaźnik G wynosi – 1.358,98

Stopa bezrobocia na dzień 31.12.2012r., w powiecie przasnyskim kształtowała się na przełomie 16,8% przy średniej w kraju 13,4%.Wartość PKB w podregionie ostrołęcko – siedleckim, do którego należy powiat przasnyski wynosi ok. 44% PKB woj. mazowieckiego. Wartość dodana brutto na jednego mieszkańca pracującego w podregionie wynosiła 46 tys. zł – analogicznie w kraju 70 tys. zł, a w woj. mazowieckim 90 tys. zł. Udział sektora rolnego w wartości dodanej brutto w produkcji WDB wyniósł 13,7 % przy koncepcji ponad 50% pracujących. Niski stopień industrializacji podregionu potwierdza śladowy udział w produkcji sprzedanej przemysłu – 0,6% produkcji sprzedanej w kraju oraz 5% produkcji sprzedanej woj.

mazowieckiego. W powiecie przasnyskim nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach, w przeliczeniu na jednego mieszkańca są 4-krotnie niższe od średniej krajowej i 5-krotnie niższe od średniej w woj. mazowieckim. Wskaźniki zatrudnienia świadczą o faktycznym zaangażowaniu ludności w procesie pracy wyniósł (2011r.), 40,5% i był znacznie niższy od wskaźnika województwa – analogicznie 49,2%. Zjawisku temu towarzyszy nadzwyczaj niekorzystna tendencja kurczenia się pozarolniczego segmentu rynku dokonująca się w tempie szybszym niż w woj. mazowieckim: liczba pracujących w przemyśle i budownictwie w powiecie przasnyskim wynosi ok. 18%, w kraju ok. 26% w woj. mazowieckim 57%. Ok. 30% zatrudnionych pracuje w sektorze usług (w woj. mazowieckim ok. 60%) z tego 1/3 w usługach publicznych.
Realizacji przedsięwzięcia będzie mieć pozytywny wpływ na rozwój subregionu ostrołęcko-siedleckiego ze szczególnym uwzględnieniem obszaru ostrołęckiego.

Rodzaj i wykorzystanie terenów przewidywany pod inwestycję
Projektowane przedsięwzięcie usytuowane jest w północnej części gminy Chorzele, zlokalizowane na gruntach o niskich klas V, VI, wykorzystywane jako nieużytki zielone, ugory. Na obszarze tym nie funkcjonują duże gospodarstwa hodowlane, gospodarka ma charakter ekstensywny. Według informacji uzyskanych od Agencji Restrukturyzacji i modernizacji Rolnictwa dopłaty uzyskiwane przez rolników miały charakter dopłat obszarowych, bez dopłat do upraw. Tereny te są w części pozostałości po upadłych m.in. przedsiębiorstwie LAS, PZGS, SKR .
Północna część powiatu przasnyskiego położona jest na morenie polodowcowej i w związku z tym bogata w kruszywa naturalne takie jak: piasek, pospółka, żwir. Istniejące kopalnie kruszyw na terenie gmin Krzynowłoga mała, Chorzele, Jednorożec zapewniają dostępność kruszyw naturalnych, jak i poddanych obróbce dla potencjalnych Inwestorów.

Stopień przygotowania Inwestycji, czas jej realizacji.
czas realizacji Inwestycji przewidziano w okresie marzec 2017r. - czerwiec 2019r. z podziałem na:

- marzec 2017r. - listopad 2017r. - przygotowanie dokumentacji , wykupy gruntów,
- listopad 2017r. - grudzień 2017r. - uzyskanie pozwoleń na budowę,
- styczeń 2018r. - maj 2018r. - przygotowanie przetargu na realizację na wybór Wykonawcy Inwestycji,
- maj 2018r. - czerwiec 2019r.,- realizacji Inwestycji na gruncie.

Własność terenu: przebudowa drogi będzie realizowana w formule ZRID, zaprojektuj i wybuduj.
Przygotowanie dokumentacji technicznej:
** dokumentacja środowiskowa: powiat przasnyski przygotuje materiały do uzyskania decyzji środowiskowej i uzyska decyzje środowiskową do maj 2017r.
** dokumentacja techniczna: dla wyżej przedstawionego przedsięwzięcia zostanie wykonana w ramach formuły *zaprojektuj i wybuduj*.

Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 614 Myszyniec-Chorzele
prowadząca do terenów inwestycyjnych Przasnyskiej Strefy Gospodarczej Podstrefa Chorzele.

Mapa przedstawiająca przebieg drogi wojewódzkiej nr 614 Myszyniec-Chorzele, odcinek w km od 0+940 do km 17+533.

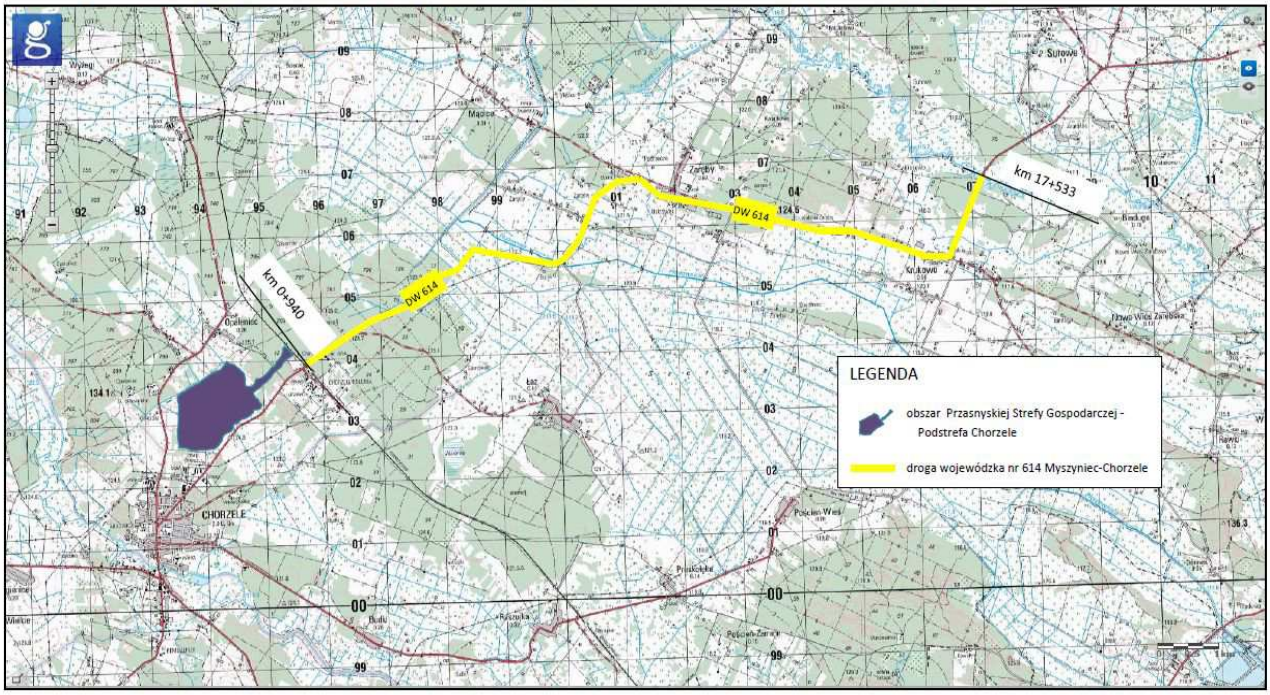

Przewidywany koszt przedsięwzięci obejmuje wykonanie:
branża drogowa: 17,593 km * 1600 000 = 28 148 800 zł.
branża mostowa: obiekt w miejscowości Zaręby dług. 7,60 mb: 550 000 zł
obiekt w miejscowości Krukowo długości 30,40 mb: 2 200 000 zł
razem koszty: 30 898 800 zł. (w tym dofinansowanie w wysokości 80% kosztów kwalifikowanych = 24 719 040 zł).

PRZEBUDOWA DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 544OSTROŁĘKA – PRZASNYSZ – MŁAWA PROWADZĄCEJ DO TERENÓW INWESTYCYJNYCH PRZASNYSKIEJ STREFY GOSPODARCZEJ W SIERAKOWIE

Przedsięwzięcie wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: *poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej*. Jest ono także komplementarne – ze względu na swoją specyfikę/ rodzaj oraz lokalizacją, z założeniami przypisanymi do inwestycji uwzględnionych we wiązce drogowej w ramach I. Projektu wiodącego. Inwestycja wykazuje zgodność z CELEM ROZWOJOWYM *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze* w obszarze: P*rzestrzeń i transport:* „Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego".
KIERUNEK DZIAŁAŃ:
13. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu
14. Spójność wewnątrz regionalna – koncentracja na najbardziej zapóźnionych podregionach,
DZIAŁANIE
13.2. Dostosowanie parametrów, standardów technicznych i przebiegu dróg do ich funkcji,
13.4. Rozwój infrastruktury transportowej o znaczeniu ponadregionalnym,
13.6. Udrożnienie warszawskiego węzła TEN-T,

14.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej zapóźnionych podregionów do ośrodków regionalnych i subregionalnych,
14.2. Poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich do ośrodków lokalnych,
→ w dziedzinie transportu priorytetem w okresie realizacji Strategii będzie stwarzanie warunków zachęcających do korzystania z najmniej uciążliwych dla przestrzeni, środowiska i mieszkańców środków transportu. W skali międzynarodowej, istotne znaczenie będzie miał rozwój infrastruktury wchodzącej w skład transeuropejskich sieci transportowych TEN-T.
W mniejszych miastach i na obszarach wiejskich powinny zostać zagwarantowane wysokiej jakości usługi oraz infrastruktura transportowa, co umożliwi dogodne połączenia komunikacyjne wewnątrz subregionów.
Osiągnięcie celu strategicznego wymaga realizacji działań nakierowanych m.in. na:

- zwiększenie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu;
- spójność wewnątrz regionalną – koncentracji na najbardziej zapóźnionych podregionach;
- rozwoju form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców;
- zapobieganie nadmiernej suburbanizacji i kreowania ładu przestrzennego;
- udrożnienia systemu tranzytowego.

Spójność wewnątrzregionalna – koncentracja na najbardziej zapóźnionych podregionach:

- poprawa dostępności komunikacyjnej zapóźnionych podregionów do ośrodków regionalnych i subregionalnych.

Ponadto realizuje następujący wskaźnik CELU STRATEGICZNEGO „*Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego”*. Równocześnie opisywane zadanie wpisuje się również w wyszczególnione poniżej cele zapisane w *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego:*

- zapewnienie większej spójności przestrzeni województwa i stworzenie warunków do wyrównania dysproporcji rozwojowych, których ma być realizowany m.in.: poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
- zwiększenie konkurencyjności regionu i poprawa warunków życia, który realizowany będzie m.in.: poprzez: likwidację barier infrastrukturalnych oraz wzmocnienie międzynarodowych i krajowych korytarzy transportowych, wzmocnienie funkcji metropolitalnych Warszawy.

Zaplanowane zostało przedsięwzięcie polegające na przebudowie dwóch odcinków drogi wojewódzkiej 544 w km 98+954 – 111+954 i w km 115+950-118+700. W ramach realizacji planuje się przebudowę drogi wojewódzkiej na odcinkach o długości 15,750 km w celu uzyskania parametrów technicznych dla klasy technicznej G, przebudowę jednego obiektu mostowego dla uzyskania klasy nośności A, przebudowę skrzyżowań z drogami niższych kategorii, budowę chodników i ścieżek rowerowych w terenie zabudowanym (miejscowości Karwacz) wraz z kanalizacją deszczową. Przedmiotowe przedsięwzięcie będzie zlokalizowane w środkowej części powiatu przasnyskiego ,w gminie Przasnysz, gminie Czernice Borowe. Odcinek drogi przewidziany do przebudowy graniczy z terenem Przasnyskiej Strefy Gospodarczej Obszar Sierakowo . Lokalizacja strefy przy drodze DW 544 umożliwia połączenie zarówno z Ostrołęką jak też z drogą krajowa DK 7 (sieć TEN-T).

<u>Opis planowanej przebudowy drogi DW 544</u>
Przewiduje się do realizacji odcinki drogi :

1. od miejscowości Zawadki (PSG obszar Sierakowo) do granicy powiatu przasnyskiego z powiatem ostrołęckim o długości 2, 750 km (km 115+950-118+700),
2. od granicy m. Przasnysza do granicy powiatu przasnyskiego z powiatem mławskim o długości 13,000 km (km 98+954 – 111+954).

Odcinek leżący pomiędzy km 111+954 – 115 +950 jest odcinkiem nie wymagającym przebudowy.

<u>Proponowane parametry drogi:</u>

- drogi klasy „G”

- szerokość projektowana korony drogi – około 18,00 -23,00 m;
- pobocza jednostronne gruntowe, wzmocnione kruszywem łamanym niesort. o szerokości – 1 x 1,50m;
- jezdnia bitumiczna o szerokości – 7,00 m ograniczona opornikiem
- prędkość projektowa VP = 50 km/h (w terenie zabudowanym),
- kategoria obciążenia ruchem ruchu – KR 3-KR 6,
- obciążenie osi obliczeniowej – 110 kN/oś,
- przekrój szlakowy oraz przekrój uliczny,
- odwodnienie powierzchniowe do rowów trapezowych oraz do projektowanej kanalizacji deszczowej w terenie zabudowanym

Przekrój normalny i konstrukcja nawierzchni jezdni (minimalne jak dla kat. KR3)

Uwzględniono następujące parametry przekroju normalnego:

- przekrój daszkowy jezdni o spadku poprzecznym – 2,00 %,
- szerokość jezdni dwukierunkowej – 7,00 m (2 x 3,5 m),
- pobocza jednostronne o szerokości 1,50 m ze spadkiem poprzecznym – 4%
- szerokość drogi dojazdowej (gruntowej) do pól i łąk 5,0 m
- chodniki szerokości – 2,00 m
- ścieżki rowerowe – 2,50 m

Uwzględniając warunki gruntowo – wodne podłoża, istniejące obciążenia ruchem kategorii KR3 przewiduje się następują konstrukcję nawierzchni jezdni:

- warstwa ścieralna z betonu asfaltowego na obciążenie ruchem KR 3 o grubości – 4 cm z mieszanki mineralnej o uziarnieniu – 0/12,80 mm, asfalt D50/70 według PN-S-96025
- warstwa wiążąca z betonu asfaltowego na obciążenie ruchem KR 3 o grubości – 5cm z mieszanki mineralnej o uziarnieniu – 0/16 mm, asfalt D50/70 według PN-S-96025,
- warstwa podbudowy z betonu asfaltowego na obciążenie ruchem KR 3 o grubości – 7 cm z mieszanki mineralnej o uziarnieniu – 0/25 mm, asfalt D50/70 według PN-S-96025,
- warstwa podbudowy na obciążenie ruchem KR 3 o grubości – 25 cm z kruszywa łamanego frakcji 0/31,50 mm zagęszczonego mechanicznie, według PN-S-06102,
- warstwa podbudowy na obciążenie ruchem KR 3 o grubości – 20 cm z kruszywa naturalnego frakcji 0/31,500 mm zagęszczonego mechanicznie, według PN – S – 06102,
- podłoże: grunt rodzimy lub nasyp typu nośności G1 (dobre warunki gruntowo-wodne).

Obramowanie nawierzchni jezdni krawężnikiem betonowym 15 x 30 cm na ławie betonowej z oporem B10.

Uwzględniono następującą konstrukcję nawierzchni chodnika i ścieżki rowerowej:

- warstwa ścieralna z kostki betonowej bezfazowej o grubości – 8 cm, chodnik – kostka grafitowa: ścieżka – kostka czerwona,) frakcji 0/31,50 mm o grubości 15 cm zagęszczanego mechanicznie,
- warstwa odsączająca z kruszywa naturalnego gr. – 10 cm, stabilizowanego mechanicznie,
- warstwa odsączająca z kruszywa naturalnego gr. – 10 cm, stabilizowanego mechanicznie,
- podłoże grunt rodzimy w wykopie.

Obramowanie zewnętrzne chodnika i ścieżki rowerowej obrzeżem betonowym 8 x 30 cm z oporem betonowym B-10.

<u>kanalizacja deszczowa</u>

sieć planuje się zaprojektować i wybudować głównie w obszarach zabudowanych w przekroju ulicznym, dotyczy to miejscowości Karwacz, Chojnowo, Czernice Borowe, Obrębiec.

<u>obiekty mostowe</u> - przewiduje się przebudowę jednego obiektów mostowego:

** w km 118+601 w miejscowości Karwacz, most żelbetowy o długości 16mb na rzece Płodownica , uzyskanie nośności wg. Klasy A, szerokości jezdni 7,0 mb, chodników szerokości 2 x 2,0 m. Pozostałe obiekty na tych odcinkach zostały przebudowane w latach ubiegłych .

Lokalizacja

Przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane jest w północnej części województwa Mazowieckiego na terenie gminy Przasnysz oraz Czernice Borowe i stanowi połączenie z miastem Ostrołęka oraz z drogą DK7. Zlokalizowane jest w sąsiedztwie uzbrojonych terenów PSG Sierakowo .W pasie tym obejmujące gminę Przasnysz , Jednorożec, Krzynowłogę Mała ,Czernice Borowe jak też sąsiednie gminy przyległych powiatów, nie ma innych terenów tak wszechstronnie uzbrojonych umożliwiających powstanie podmiotów gospodarczych ,właściwe połączenie drogowe z miastem Ostrołęka i droga DK7 (Mława) umożliwi wykorzystanie możliwości rozwoju na szerszym obszarze.

Wskaźnik P dla Powiatu Przasnyskiego wg danych Ministerstwa Finansów wynosi 98,52. przy średnim wskaźniku P dla wszystkich powiatów w Polsce 177,70.

Wskaźniki G dla Gmin kształtują się:

→ Dla Gminy Chorzele –674,18

→ Dla Gminy Krzynowłoga Mała –825,22

→ Dla Gminy Jednorożec – 423,30

Średni wskaźnik G wynosi – 1.358,98

Stopa bezrobocia na dzień 31.12.2012r., w powiecie przasnyskim kształtowała się na przełomie 16,8% przy średniej w kraju 13,4%.

Wartość PKB w podregionie ostrołęcko – siedleckim, do którego należy powiat przasnyski wynosi ok. 44% PKB woj. mazowieckiego. Wartość dodana brutto na jednego mieszkańca pracującego w podregionie wynosiła 46 tys. zł – analogicznie w kraju 70 tys. zł, a w woj. mazowieckim 90 tys. zł. Udział sektora rolnego w wartości dodanej brutto w produkcji WDB wyniósł 13,7% przy koncepcji ponad 50% pracujących. Niski stopień industrializacji podregionu potwierdza śladowy udział w produkcji sprzedanej przemysłu – 0,6% produkcji sprzedanej w kraju oraz 5% produkcji sprzedanej woj. mazowieckiego. W powiecie przasnyskim nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach, w przeliczeniu na jednego mieszkańca są 4-krotnie niższe od średniej krajowej i 5-krotnie niższe od średniej w woj. mazowieckim. Wskaźniki zatrudnienia świadczą o faktycznym zaangażowaniu ludności w procesie pracy wyniósł (2011 r.), 40,5% i był znacznie niższy od wskaźnika województwa – analogicznie 49,2%. Zjawisku temu towarzyszy nadzwyczaj niekorzystna tendencja kurczenia się pozarolniczego segmentu rynku dokonująca się w tempie szybszym niż w woj. mazowieckim: liczba pracujących w przemyśle i budownictwie w powiecie przasnyskim wynosi ok. 18%, w kraju ok. 26% w województwie mazowieckim 57%. Około 30% zatrudnionych pracuje w sektorze usług (w woj. mazowieckim ok. 60%) z tego 1/3 w usługach publicznych.

Realizacji przedsięwzięcia będzie mieć pozytywny wpływ na rozwój subregionu ostrołęcko-siedleckiego ze szczególnym uwzględnieniem obszaru ostrołęckiego.

Rodzaj i wykorzystanie terenów przewidywany pod inwestycję

Projektowane przedsięwzięcie usytuowane jest w środkowej części gminy Przasnysz, zachodniej części Gminy Czernice Borowe. Na obszarze tym funkcjonują duże gospodarstwa hodowlane,.

Północna część powiatu przasnyskiego położona jest na morenie polodowcowej i w związku z tym bogata w kruszywa naturalne takie jak: piasek, pospółka, żwir. Istniejące kopalnie kruszyw na terenie gmin Krzynowłoga mała, Chorzele, Jednorożec zapewniają dostępność kruszyw naturalnych, jak i poddanych obróbce dla potencjalnych wykonawców.

Czas realizacji Inwestycji - przewidziano w okresie marzec 2017 r. - czerwiec 2019r. z podziałem na:

- marzec 2017r. - listopad 2017r. - przygotowanie dokumentacji , wykupy gruntów,
- listopad 2017r. - grudzień 2017r. - uzyskanie pozwoleń na budowę,
- styczeń 2018r. - maj 2018r. - przygotowanie przetargu na realizację na wybór Wykonawcy Inwestycji,

- maj 2018 r. - czerwiec 2019r. - realizacji Inwestycji na gruncie

własność terenu – przebudowa drogi będzie realizowana w formule ZRID, „zaprojektuj i wybuduj”.
przygotowanie dokumentacji technicznej
** dokumentacja środowiskowa - powiat przasnyski przygotuje materiały do uzyskania decyzji środowiskowej i uzyska decyzje środowiskową do maj 2017
** dokumentacja techniczna - dla wyżej przedstawionego przedsięwzięcia zostanie wykonana w ramach formuły zaprojektuj i wybuduj.

Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 544 Ostrołęka-Przasnysz-Mława
prowadząca do terenów inwestycyjnych Przasnyskiej Strefy Gospodarczej w Sierakowie.

Mapa przedstawiająca przebieg drogi wojewódzkiej nr 544 Brodnica-Mława-Przasnysz-Ostrołęka, odcinek w km od 98+954 do km 118+700.

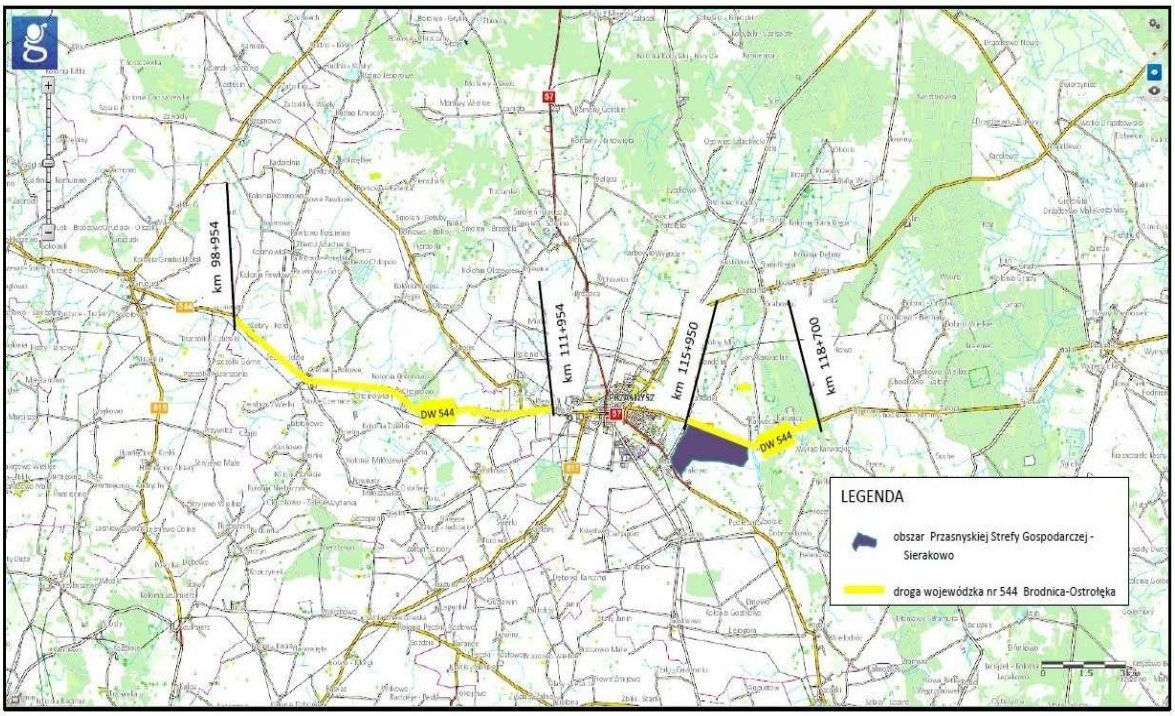

Przewidywany koszt przedsięwzięci obejmuje wykonanie:
branża drogowa: 15,750 km * 1600 000 = 25 200 000 zł.
branża mostowa: obiekt w miejscowości Karwacz: dług. 16 mb= 750 000 zł
razem koszty: 25 950 000 zł. (w tym dofinansowanie w wysokości 80% kosztów kwalifikowanych = 20 760 000 PLN.

Wykonanie działań inwestycyjnych w odcinkach dróg krajowych i powiatowych w zakresie wskazanym w „*Planie Inwestycyjnym dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego*” będzie miało bezpośrednie przełożenie na poprawę jakości środowiska, wydajności i bezpieczeństwa istniejącej w subregionie sieci drogowej – sprzyja temu projektowane poszerzanie strategicznych ciągów drogowychoraz zmniejszy natężenie ruchu w miejscach newralgicznych subregionu tzw. wąskich gardłach, jakimi jest miasto Ostrołęka i obszar gminy Wyszków, gdzie nasilony ruch tranzytowy miesza się z dużym ruchem lokalnym i regionalnym. Dzięki realizacji inwestycji drogowych w subregionie ostrołęckim odciążone zostaną ośrodki miejskie, ruch ciężkich pojazdów zostanie częściowo wyprowadzony z miast, a przede wszystkim pozwoli na jego odłączenie od osobowego ruchu lokalnego przy wykorzystaniu odpowiedniej infrastruktury.

II. Przygotowanie atrakcyjnych terenów inwestycyjnych, przystosowanych pod działalność gospodarczą przedsiębiorstw z zakresu produkcji i usług poprzez uzbrojenie terenów inwestycyjnych w niezbędną infrastrukturę techniczną oraz budowę i modernizację układu komunikacyjnego terenu inwestycyjnego jest naturalną konsekwencją kompleksowej budowy potencjału gospodarczego regionu z wykorzystaniem istniejącego oraz budowanego w ramach I. Projektu wiodącego potencjału sieci komunikacyjnej.

Usprawnienie możliwości transportu w kierunku pionowym subregionu ostrołęckiego (północ-południe) jednoznacznie wskazuje na konieczność prowadzenia zrównoważonego rozwoju obszaru także w zakresie udostępniania terenów inwestycyjnych. Wobec powyższego, chcąc realizować pośrednio założenia i cele Priorytetu inwestycyjnego 3.1. RPO WM 2014-2020, Projekt wiodący zawiera również zadanie obejmujące:

DYFUZJA PROCESÓW ROZWOJOWYCH NA TERENIE PÓŁNOCNEGO MAZOWSZA POPRZEZ KOMPLEKSOWE UZBROJENIE TERENÓW INWESTYCYJNYCH W PÓŁNOCNEJ CZĘŚCI POWIATU PRZASNYSKIEGO – ETAP III

(budowę podstrefy gospodarczej w przasnyskiej strefie gospodarczej – podstrefy Chorzele I)

Przedsięwzięcie to bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: *poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej.*

Projekt wpisuje się w założenia przypisane do celu nakierowanego na gospodarczo-ekonomiczny rozwój subregionu, gdyż jego kompleksowa realizacja obejmująca uzbrojenie terenów, które docelowo zostaną przeznaczone pod inwestycje prowadzone przez małe i średnie przedsiębiorstwa, i które są położone w bezpośrednim sąsiedztwie dróg wojewódzkich DW 614, DW 617, a także drogi krajowej DK 57, będzie miała wpływ na poprawę jakości, dostępności i spójności terytorialnej całego subregionu oraz regionu, z równoczesnym podniesieniem standardu życia mieszkańców, m.in. poprzez ułatwienie dostępu do rynków pracy oraz rynków zbytu, co potwierdza, iż prezentowane przedsięwzięcia wpisują się w wiązkę drogową w ramach I. Projektu wiodącego.

Projekt jest także w bezpośredni sposób związany z następującymi przedsięwzięciami drogowymi: „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 614 Myszyniec – Chorzele prowadząca do terenów inwestycyjnych Przasnyskiej Strefy Gospodarczej, podstrefa Chorzele", oraz „ Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 544 Ostrołęka - Przasnysz - Mława prowadzącej do terenów inwestycyjnych Przasnyskiej Strefy Gospodarczej w Sierakowie" .

Poprzez swoją lokalizację prezentowany projekt pozwala na łączenie różnych form transportu, przyczyni się do pełnego wykorzystywania przebudowywanych dróg wojewódzkich.

Przygotowanie terenów inwestycyjnych uzbrojony w infrastrukturę techniczną drogi wewnętrzne, w tym dostępność do linii 110 kV, sieć telekomunikacyjną, gazową, sanitarną, wodociągową, deszczową, infrastrukturę przeładunkowo – kolejową (do zrewitalizowanej linii kolejowe 035) nastąpiło na terenie o bezrobociu na poziomie 14,2%. Projekt ten wypełnia wszystkie cele szczegółowe w zakresie gospodarczo-ekonomicznym. Realizuje też cele szczegółowe z punktu widzenia komunikacyjnego (połączenie transportu kolejowego z drogowym) oraz potrzeby społeczno-kulturowe.

Projekt ten jest również zgodny ze *Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030r.* Spełnia wymogi CELU STRATEGICZNEGO „rozwój produkcji ukierunkowanej na eksport w przemyśle zaawansowanych i średniozaawansowanych technologii oraz w przemyśle i przetwórstwie rolno spożywczym, poprzez uzbrojenie terenów inwestycyjnych w kompletną infrastrukturę techniczną, zlokalizowaną w odległości około 40 km od portu lotniczego w Szymanach, dostępnego zarówno przez drogę krajową nr 57 jak też poprzez połączenie kolejowe nr 035.

Projekt ten tworzy warunki dla:

- Przyjaznego otoczenie dla inwestorów i przedsiębiorców,
- Zwiększenia inwestycji pozarolniczych w tym przemyśle rolno-spożywczego, (otoczenie terenów to tereny rolnicze, leśne o dużym potencjale produkcyjnym).

Projekt ten wpisuje się również w realizację trzech celów strategicznych, poprzez realizację zadań, m.in.:

- Wzmocnienie potencjału rozwojowego i absorpcyjnego obszarów wiejskich,
- Rozwoju transportu przyjaznego środowisku,(infrastruktura przeładunkowa kolejowa z dostępem do linii kolejowej 035),
- Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego.

Przedmiotowe zadanie Projektu wiodącego będzie zlokalizowane w północnej części miejscowości Chorzele i obejmie teren szeregu działek o łącznej powierzchni ok. 80 ha. Powiat przasnyski, położony jest w północnej części województwa mazowieckiego, utworzony w 1999 roku w ramach reformy administracyjnej, charakteryzuje stosunkowo nisko rozwinięty przemysł. Obecnie w powiecie działalność gospodarczą prowadzą 3.453 podmioty gospodarcze, w tym 171 stanowią podmioty publiczne. W sektorze prywatnym liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wynosi 2.786, spółek handlowych – 59, spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego – 6, spółdzielni – 37, fundacji – 2, stowarzyszeń i organizacji społecznych – 92. W rejestrze REGON znajduje się także 39 powiatowych jednostek organizacyjnych. Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 10.000 ludności wynosi 653. Zakres zaplanowanych działań inwestycyjnych umożliwi włączenie terenów powiatu przasnyskiego w obszar oddziaływania całego subregionu ostrołęckiego i poprawi spójność gospodarczą. Projekt wiodący ma za zadanie zapewnić wykorzystanie potencjału funkcjonującej linii kolejowej nr 35, portu lotniczego w Szymanach, lądowiska w Sierakowie, sąsiedztwa drogi wojewódzkiej nr 544, 616 oraz drogi krajowej nr 57 na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w subregionie. Ma to szczególne znaczenie w rozprzestrzenianiu przedsiębiorczości, ograniczaniu poziomu bezrobocia i promocji rozwoju gospodarczego w północnej części subregionu ostrołęckiego, gdzie szczególnym walorem jest otoczenie terenu, planowanej podstrefy gospodarczej – lasy, stanowiące bazę materiałową zarówno do produkcji przemysłu drzewnego, jak i produkcji biomasy. Wśród terenów subregionu miejscem spełniającym wszelkie przesłanki i wymagania, co do tworzenia podstrefy gospodarczej jest gmina Chorzele w powiecie przasnyskim. Przez teren gminy biegnie jedna z najkrótszych dróg prowadzących ze stolicy na Mazury – droga krajowa nr 57. Oprócz tego do miasta prowadzą dwie drogi wojewódzkie łączące Chorzele z Gruduskiem i dalej Ciechanowem (nr 616) oraz z Myszyńcem (nr 614). Ta ostatnia stanowi dogodny korytarz transportowy z centralnej Polski w stronę granicy z Litwą. W pobliskich Szymanach (oddalonych o ok. 25 km) znajduje się jedyny na Mazurach port lotniczy. Mieszkańcy gminy trudnią się w większości rolnictwem, głównie hodowlą bydła mlecznego. Przedmiotowa inwestycja będzie zlokalizowana w północnej części miejscowości Chorzele i obejmie teren szeregu działek o powierzchni 80 ha. Teren położony jest w sąsiedztwie dróg głównych powiatu, tj. drogi wojewódzkiej nr 614i drogi krajowej nr 57. Dodatkowym atutem jest podpisane porozumienie pomiędzy powiatem przasnyskim a Politechniką Warszawską w sprawie stworzenia ośrodka naukowo-przemysłowego umożliwiającego wprowadzanie nowych technologii, a zlokalizowanego w Przasnyskiej Strefie Gospodarczej.

Inwestycja będzie spełniała funkcję terenów przeznaczonych pod działalność gospodarczą, produkcyjną, składową, co wymaga realizacji niezbędnego uzbrojenia terenu obejmującego:

- budowy dróg wewnętrznych, sieci wodociągowej (planuje się zaprojektować i wybudować, jako okalającą obszary oraz wzdłuż rowów z wykorzystaniem naturalnych kształtów terenu),
- kanalizacji sanitarnej,
- kanalizacji deszczowej,
- urządzeń elektroenergetycznych (wstępnie dla całego terenu inwestycyjnego wielkość mocy przyłączeniowej określono na poziomie dla zasilania podstawowego 10 000 kW i dla zasilania rezerwowego 7 000 kW),
- sieci gazowej,

- linii telekomunikacyjnej,
- infrastruktury przeładunkowej (której elementem będzie wewnętrzna bocznica jednotorowa - ogólna długość bocznicy w minimalnym zakresie 3 500 m o rozstawie torów 1 435 – realizowana w ramach odrębnej inwestycji poza „Planem Inwestycyjnym dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego”).

Zadanie spełnia wszystkie cztery przesłanki dla wsparcia terenów inwestycyjnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, ponadto wpisuje się w kryteria kierunkowe dokumentu w następujących punktach:

1. Podstrefa powstanie na terenach o słabej bonitacji gleb kl. V i kl. VI, używanych jako pastwiska, nieużytki zielone, ugory, wykorzystywane wcześniej przez nieistniejące już przedsiębiorstwa, m.in.: Lasy, Spółdzielnia Produkcyjna. Na obszarze tym nie funkcjonują duże gospodarstwa hodowlane, a gospodarka ma charakter ekstensywny. Według informacji uzyskanych od Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dopłaty uzyskiwane przez rolników miały charakter dopłat obszarowych, bez dopłat do upraw. Teren objęty inwestycją położony jest poza obszarem Natura 2000. Usytuowany jest w odległości 1 170 mb od rozrzuconej pojedynczej zabudowy mieszkaniowej i 1 390 mb od zwartej zabudowy mieszkaniowej. Dodatkowym zabezpieczeniem przed uciążliwością inwestycji są istniejące i oddzielające zabudowę tereny zalesione. Jednocześnie obszar położony jest obok drogi krajowej nr 57, drogi wojewódzkiej nr 616 oraz linii kolejowej nr 035, która poddana została modernizacji na odcinku do granicy województwa. Ze względu na powyższe usytuowanie komunikacyjne, a także ze względu na port lotniczy w Szymanach, budowaną linię 110kV i projektowany gazociąg, dostępność siły roboczej (wysoki poziom bezrobocia) – występuje zintensyfikowane zainteresowanie terenem pod inwestycje ze strony trzech podmiotów z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Na dzień 08.09.2014 r. najbardziej zaawansowane są rozmowy z trzema następującymi inwestorami:

*** Siłownie Wiatrowe S.A, ul. Sarmacka 10D/9, 02-972 Warszawa, oddział w Pieńkowie, Pieńkowo – Pałac 76-133 Postomino → Rada Powiatu wyraziła zgodę [uchwałą Nr XLIII/360/2014 z dn. 11.03.2014r.] na zbycie działek nr 146, 147, 148, 149 będących w zainteresowaniu firmy;

*** MANIN Marcin Trojanowski oraz Lech Trojanowski, ul. Bieniewiecka 4 lok. 20, 01-632 Warszawa – firma złożyła list intencyjny i jest zainteresowana zakupem działki o nr 90 o powierzchni ok. 2 ha z przeznaczeniem pod budowę zakładu tekstylnego zatrudniające ok. 100 osób. Finalizację i zakup działki w formie przetargu firma uzależnia od powstania projektowanej infrastruktury przeładunkowej włączonej do linii kolejowej nr 035;

*** Inwestor w imieniu którego działa firma CB Richard Ellis Polska Sp. z o.o. Rondo ONZ 1, Warszawa. Powierzchnia jaką zainteresowane jest przedsiębiorstwo to 50-60 ha, swoje zainteresowanie firma uzależnia od wykonania przez powiat przasnyski niezbędnej infrastruktury technicznej;

Warunkiem inwestowania jest wyodrębnienie i uzbrojenie w kompletną infrastrukturę techniczną terenów będących własnością powiatu, położonych w gminie Chorzele przy granicy z województwem warmińsko – mazurskim.

2. W pasie obejmującym gminę Chorzele, Jednorożec, Krzynowłoga Mała, a także sąsiednie gminy przyległych powiatów – nie ma żadnych innych terenów uzbrojonych umożliwiających powstanie podmiotów gospodarczych- co skutkuje dużym bezrobociem i opóźnieniem w rozwoju gospodarczym.

Powiat nie dysponuje terenami w innej lokalizacji, na których istnieje możliwość do zapewnienia dostępu do kompletnej infrastruktury technicznej (linia kolejowa, sieć drogowa, linia 110kV, gazociąg).

3. Wydatki, które zostały przewidziane na wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną oszacowane zostały na poziomie 48% całkowitych wydatków w ramach zadania projektowego polegającego na uzbrojeniu terenu inwestycyjnego, przewidzianego do realizacji w PI 3a.

4. Powiat przasnyski ze środków własnych wykona niezbędne połączenie podstrefy z drogą wojewódzką nr 616 oraz stacją kolejową na linii 035, stanowiącej połączenie drogowe z Ostrołęką. Wjazd na drogę krajową z fragmentem drogi dojazdowej (o długości ok. 100 m) wykonane zostanie w ramach kosztów niekwalifikowanych – ze środków własnych.

Powiat przasnyski informuje, że planowane tereny do uzbrojenia zamierza przeznaczyć dla podmiotów sektora MŚP. Natomiast w przypadku wystąpienia konieczności udostępnienia tychże terenów dla dużego przedsiębiorcy, bądź też wystąpienia zmiany kwalifikacji przedsiębiorcy z grupy MŚP do grupy dużego przedsiębiorcy, koszty poniesione na infrastrukturę w stopniu proporcjonalnym do powierzchni zajętej przez dużego przedsiębiorcę będą kosztami niekwalifikowanymi.

Porozumienie zawarte pomiędzy Powiatem Przasnyskim a Politechniką Warszawską w sprawie stworzenia ośrodka naukowo-przemysłowego umożliwiającego wprowadzenie nowych technologii, zostało załączone z uwagi na wskazanie możliwości wsparcia potencjalnych inwestorów w podejmowaniu inwestycji o charakterze innowacyjnym. Lokalizacja ośrodka przewidziana jest poza uzbrajanymi terenami inwestycyjnymi będącymi przedmiotem wniosku. Realizacja Porozumienia nie jest przedmiotem wniosku.

III. Zadaniem spójnym, będącym komplementarnym uzupełnienie drogowych działań infrastrukturalnych w ramach I. Projektu wiodącego, są inwestycje w zakresie społeczno-kulturalnym, mające bezpośrednie przełożenie na jakość funkcjonowania mieszkańców subregionu. Przedsięwzięcia uwzględnione w ramach niniejszej grupy projektów uzupełniających wykazują komplementarność z wiązką drogową w ramach I. Projektu wiodącego ze względu na tożsamy charakter użytkowy wszystkich planowanych inwestycji, które będą miały pozytywny, uzupełniający się wpływ na wzrost spójności obszaru i zwiększenie jego dostępności oraz tak samo znaczący udział w kształtowaniu ładu przestrzennego subregionu, z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju każdego z elementów infrastruktury, kluczowych dla prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa. Wszystkie inwestycje kubaturowe, realizujące działania rewitalizacyjne i ochrony dziedzictwa kulturowego zlokalizowane są w zasięgu szlaków transportowych, które są przedmiotem przedsięwzięć drogowych w ramach I. Projektu wiodącego.

REWITALIZACJA NABRZEŻY RZEKI NAREW (ODCINKOWO NA TERENIE MIASTA OSTROŁĘKI)

Miasto Ostrołęka planuje rewitalizację nabrzeży rzeki Narew wraz z obiektami o funkcji kulturalno-administracyjnej, która oprócz uzasadnienia przestrzennego analizowanego obszaru, będzie miała uzasadniony oddźwięk społeczno-ekonomiczny. Przedmiotowy projekt wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego dla Miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego zdefiniowany jako: *poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej"*. Potencjał dostępny na terenie planowanym do objęcia działaniami rewitalizacyjnymi jest obecnie niewykorzystywany. Projekt znacząco wpłynie na poprawę dostępności potencjału wskazanego obszaru miasta Ostrołęki, stworzy nowe możliwości dla jego rozwoju i podniesienia konkurencyjność.

Użytkowy charakter niniejszej inwestycji będzie miał pozytywny wpływ na wzrost spójności subregionu oraz udział w kształtowaniu ładu przestrzennego całego obszaru, z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju z kluczowych elementów infrastruktury. Zadanie wpisuje się w I wiązkę projektów pn. Zrównoważony rozwój miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez poprawę zewnętrznej i wewnętrznej dostępności jego potencjału: gospodarczego, społecznego i środowiskowo-rekreacyjnego. Realizacja zadania wpłynie na poprawę dostępności tego potencjału.

Powyższy projekt ściśle związany jest z planowanymi na terenie Miasta inwestycjami drogowymi, w tym projektem głównym w I wiązce projektów jakim przebudowa drogi wojewódzkiej nr 627 w odcinku ul. Ostrowskiej i ul. Słowackiego na terenie Ostrołęki. Przedłużeniem DW 627 w granicach Ostrołęki jest ul.

Głowackiego w obrębie Starego Miasta wchodząca w pl. gen. Józefa Bema, przy którym zlokalizowany jest budynek Galerii Ostrołęka jak i nabrzeże rzeki Narew.

Projekt wpisuje się w 4 CELE STRATEGICZNE *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze:*
** Gospodarka - Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii.

Inwestycja wykazuje zgodność z kierunkiem działań: Wspieranie rozwoju miast regionalnych i subregionalnych. Wpłynie ona na wzmocnienie znaczenia miasta subreginalnego jako centrum społeczno-gospodarczego. Ponadto planowane działania wpłyną na restrukturyzację miasta w celu wzmocnienia jego funkcji społeczno-gospodarczych.
** *Kultura i dziedzictwo - Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego oraz walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu i poprawy jakości życia.* Projekt wpisuje się w kierunek działań: upowszechnianie kultury i twórczości. Zakres prac rewitalizacyjnych zaplanowanych w budynku Galerii Ostrołęka wpłynie na rozwój zaplecza instytucjonalnego kultury oraz promowanie różnorodności kulturalnej i artystycznej.
** *Przestrzeń i transport - Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego*. Projekt przyczyni się do tworzenia spójnej, harmonijnej oraz uporządkowanej przestrzeni. *Społeczeństwo - Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki.* Projekt zgodny jest z kierunkiem działań: podnoszenie standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz działania na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego. Działania planowane na tym obszarze wpłyną na poprawę bezpieczeństwa publicznego.

Zadanie zostało uwzględnione w ***Programie Rewitalizacji dla Miasta Ostrołęki*** [przyjętym uchwała Rady Miasta Ostrołęki nr 205/XXX/2016, z dnia 29 września 2016r.], **lista A – projekty kluczowe, zadanie nr 1.**

Do Projektu wiodącego należy zadanie rewitalizacyjne, przeznaczone do realizacji na terenie problemowym wskazanym w Obszarze A „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Ostrołęki" (aktualnie podlegającego aktualizacjom zgodnie z najnowszymi wytycznymi MIR), gdzie stan kryzysowy został zidentyfikowany zarówno w sferze architektoniczno-urbanistycznej/przestrzennej jak i gospodarczej i społecznej – teren Starego Miasta oraz terenów nad rzeką Narew na terenie administracyjnym Ostrołęki, gdzie praktycznie zanika działalność gospodarcza i przedsiębiorczość, a wśród zabytkowej lub stylizowanej architektury koncentruje się przede wszystkim społeczność wieku emerytalnego, co stanowi o separacji i wykluczeniu terenu z potencjalnego zainteresowania przedsiębiorców i życia kulturalnego, społecznego miasta. Jednocześnie z uwagi na swoje walory – położenie nadbrzeżne i architekturę, lokalizację placówek kultury – obszar ten stanowi niezwykły, niewykorzystany potencjał do ożywienia gospodarczego, nowego osadnictwa i włączenia społecznego dotychczasowych, starszych mieszkańców.
Planowany zakres rewitalizacji nabrzeży rzeki Narew jest jednym z elementów działań, jakie zostaną zaplanowane na obszarze problemowym w Programie rewitalizacji. Obszar ten stanowi 5,63% obszaru, jaki zostanie objęty działaniami rewitalizacyjnymi.
Aktualny stan techniczny i przestrzenny terenu stanowi również bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa potencjalnych użytkowników obszaru i społeczności lokalnej – miejsce zwiększonej aktywności przestępczej z uwagi na braki w oświetleniu, tereny zarośnięte/osłonięte, niezagospodarowane, z ograniczonymi możliwościami nadzoru i penetracji terenu. Jednocześnie przedmiotowy obszar stanowi niewykorzystany potencjał jako miejsce aktywizacji kulturalnej i społecznej dla mieszkańców dzielnicy, miasta, całego subregionu. Obszar rewitalizacji obejmuje tereny zlokalizowane bezpośrednio nad brzegiem rzeki Narew oraz obszar zabudowy bezpośrednio sąsiadujący z nabrzeżem na terenie administracyjnym miasta Ostrołęki. Podejmowane w ramach Projektu wiodącego działania infrastrukturalne w przedmiotowym obszarze, stanowić będą środek do osiągnięcia celu, jakim jest zwiększenie szans na wszechstronny rozwój lokalny,

przekładający się na wzrost komfortu życia mieszkańców subregionu ostrołęckiego. Przedmiotem zadania jest taki rozwój infrastruktury rewitalizowanego obszaru, który pozwoli na aktywizację społeczną i gospodarczą. Tym samym korzyści osiągnięte dzięki realizacji działań rewitalizacyjnych będę identyfikowalne w strefie środowiskowej, ekonomicznej i społecznej.

Z uwagi na potencjał wskazanego obszaru rewitalizacyjnego zakłada się koncentrację działań związanych z rozwojem sektora usług (gastronomia, rzemiosło w tym rzemiosło artystyczne, rynek sztuki). Nowa aranżacja przestrzeni stworzy miejsca spotkań dla mieszkańców. Na wskazanym terenie rozwijać się będą usługi skierowane głównie do mieszkańców, z preferencją dla funkcji sprzyjających wzmacnianiu tożsamości lokalnej. Wraz z odnowioną przestrzenią i infrastrukturą nastąpi pozytywna zmiana społeczna i kształtowanie postaw mieszkańców uniemożliwiających ponowną degradację terenu objętego rewitalizacją lub zwiększenie wykluczenia zamieszkujących na tym terenie osób. W tym celu podjęte zostaną kompleksowe i spójne działania, prowadzone przez instytucje kultury, organizacje pozarządowe, indywidualnych twórców i animatorów kultury, przedsiębiorców. Kompleksowość tych działań będzie polegać przede wszystkim na nawiązywaniu realnej współpracy wymienionych podmiotów, zmierzającej do osiągnięcia synergii w realizacji procesów rewitalizacyjnych, wypracowaniu najefektywniejszych narzędzi wsparcia prowadzonych działań przy jednoczesnym zachowaniu różnorodności i suwerenności zaangażowanych podmiotów.

W rezultacie, podjęte działania rewitalizacyjne przyczynią się do wzbogacenia oferty alternatywnego sposobu spędzania wolnego czasu dla dzieci , młodzieży i dorosłych, umocnieniu wizerunku wskazanego terenu jako najbardziej „klimatycznego" obszaru miasta, pozyskaniu nowej przestrzeni publicznej na działania aktywizujące mieszkańców, wzmocnienie więzi lokalnych i kształtowanie tożsamości lokalnej mieszkańców, wykorzystanie potencjału twórców kultury. Ułatwią dostęp do przestrzeni publicznej osobom starszym oraz stworzą zaplecze i wsparcie dla form aktywizacji seniorów.

Uzasadnieniem planowanych działań na tym terenie jest bliskie sąsiedztwo z obszarem Starego miasta i osiedli: Parkowe i Traugutta. Obszar ten został zdiagnozowany jako obszar problemowy. Na terenie tym podejmowane będą działania rewitalizacyjne. Wraz z nabrzeżem rzeki Narew zostanie on włączony do aktualizowanego Programu Rewitalizacji Miasta Ostrołęki, zgodnie z wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. Obszar ten i bezpośrednio z nim sąsiadujący teren nabrzeża stanowi 3,71% powierzchni miasta (tj. 106,4073 ha). Teren ten zamieszkuje 6674 osób, co stanowi 5,47% ogółu ludności (osoby w wieku poprodukcyjnym: kobiety 1066; mężczyźni 476). W 2014r z pomocy społecznej na obszarze sąsiadującym z nabrzeżem korzystało 910 osób (w tym: 456 kobiet i 454 mężczyzn).

Do zdiagnozowanych problemów obszarów związanych bezpośrednio z terenami nabrzeży rzeki (Stare Miasto) zaliczyć można przestępczość, która stanowiła 6,41% wszystkich przestępstw popełnionych na terenie miasta. W celu ograniczenia przestępczości m.in. na tym terenie kontynuowany będzie projekt „Bezpieczna Jesień Życia". Dzięki temu programowi w Ostrołęce znacząco spadla ilość przestępstw, gdzie ofiarami byli ludzie starsi. Przeprowadzone działania będą oddziaływać na tereny osiedli przyległych do Starego Miasta.

Interwencja związana z rewitalizacją nabrzeży oddziaływać będzie na cały obszar miasta i wpłynie pozytywnie na zdiagnozowane na tym terenie problemy (ubóstwo, przestępczość, społeczne wykluczenie). Umożliwi aktywizację osób w wieku poprodukcyjnym, które często są wykluczone z życia społecznego i kulturalnego. Optymalizacja możliwości wykorzystania przestrzeni rewitalizowanej, stworzy właściwe warunki do zaangażowania lokalnej społeczności w szereg przedsięwzięć m.in.:

- cykliczne festyny pt. „Mam sąsiada", których celem będzie integracja mieszkańców, szczególnie międzypokoleniowo;
- wprowadzenie plenerowej oferty kulturowej skierowanej do osób starszych (nawiązanie współpracy w tej dziedzinie z instytucjami kultury: OCK, Galerią Ostrołęcką i Muzeum Kultury Kurpiowskiej);
- organizacja plenerowych wystaw tematycznych związanych z lokalnym życiem mieszkańców;

- propagowanie aktywnego trybu życia poprzez organizację akcji zachęcających mieszkańców do dbania o swoje zdrowie "W zdrowym ciele zdrowy duch" z informacjami o profilaktyce zdrowotnej zalecanej wg. wieku;
- budowanie relacji międzypokoleniowej poprzez organizację przez instytucje kultury zajęć z udziałem osób starszych i młodzieży, związanych z przekazywaniem wiedzy w zakresie lokalnej kultury, tradycji i historii;

W ramach inwestycji zaplanowano takie zmiany infrastrukturalne wspólnej przestrzeni miejskiej, jaką stanowią tereny w obszarze dorzecza rzeki Narew na terenie miasta Ostrołęki, które pozwolą na skoncentrowane życie społeczno-kulturalne obszaru, miasta, regionu. Przedsięwzięcie zakłada:

- rewitalizację przestrzeni w obszarze od tzw. „starego" mostu na rzece Narew do mostu im. gen. A. Madalińskiego i dalej na południe w pasie terenu wzdłuż lewego brzegu rzeki od km 146+640 do km 147 +250, łącznie z koroną i skarpą odpowietrzną wału przeciwpowodziowego i zejściem z wału w kierunku ul. Staromostowej oraz północno-wschodnią częścią kwartału, ograniczonego ul. Króla Jana Kazimierza, wałem przeciwpowodziowym, przedłużeniem ul. Berka Joselewicza i dojazdem do bazy Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej i portu rzecznego,
- modernizację budynku, w którym zlokalizowana jest siedziba Urzędu Stanu Cywilnego,
- modernizację budynku, w którym siedzibę ma „Galeria Ostrołęka" Ostrołęckiego Centrum Kultury.

Część północna obszaru stanowi długi na 350 m i szeroki na 50-74 m pas tarasu brzegowego, ujętego wałem przeciwpowodziowym z koroną o szerokości ok. 10 m, po której przebiega ulica Spacerowa. Po południowej stronie mostu im. Madalińskiego przekrój poprzeczny terenu jest podobny, przy czym teren objęty przedsięwzięciem to skarpa odwodna oraz pas tarasu brzegowego o długości 260 m i szerokości 77–100m, z zejściem z wału w kierunku ul. Staromostowej, skarpą odpowietrzną i ławą wzdłuż tej skarpy na południe od ulicy Kilińskiego wraz z działkami sąsiadującymi wraz z dojściem/dojazdem od ul. Króla Jana Kazimierza. Podniesienie i wyrównanie terenu tarasu rzecznego planuje się w strefie zjazdu ul. Wioślarskiej ze względu na założone wyprofilowanie jej do spadku nie większego niż 6%, tak by mogła służyć jako ciąg pieszo-jezdny bez konieczności montowania pochwytów. Na tworzonych tam wyłagodzeniach skarpy planuje się wzmocnienie w postaci geokarty zasypanej kruszywem i ziemią urodzajną. Zaprojektowano przekształcenie ulicy Spacerowej w bulwar spacerowy. Prace inwestycyjne obejmują pas terenu wzdłuż lewego brzegu Narwi od km 146+640 do osi mostu im. gen. A. Madalińskiego łącznie z koroną i skarpą odpowietrzną wału przeciwpowodziowego i zejściem z wału w kierunku ul. Staromostowej, gdzie projektuje się utworzenie bulwaru pieszo-rowerowego na poziomie korony wału przeciwpowodziowego z wykorzystaniem odcinka ul. Spacerowej oraz zagospodarowanie terenu tarasu, łącznie z przebudową zjazdu na ten taras z ul. Wioślarskiej. Inwestycja zakłada również kontynuację bulwaru pieszo-rowerowego wzdłuż wału przeciwpowodziowego oraz budowę amfiteatru z demontowanymi na sezon zimowy siedziskami i rozkładaną sceną. **W ramach zadania nie przewiduje się budowy lub przebudowy wałów przeciwpowodziowych, a tym samym ingerencji w jego strukturę. Planowane działania nie dotyczą zakresu ochrony przeciwpowodziowej.** Wskazane do rewitalizacji obiekty kubaturowe – siedziba USC oraz „Galerii Ostrołęka", znajdują się na wskazanym terenie problemowym, w bezpośrednim sąsiedztwie z nabrzeżem rzeki Narew (co zostało wskazane na rys. 11). Działania rewitalizacyjne planowane na budynku siedziby Urzędu Stanu Cywilnego obejmują:

- modernizację pomieszczeń (klatki schodowej, łazienek na I piętrze, Sali ślubów),
- wykonanie termomodernizacji elewacji,
- modernizację kostki i zagospodarowanie terenu wokół budynku.

„Galeria Ostrołęka" zlokalizowana jest w obszarze problemowym od 1991 roku, zajmując piętrową kamienicę przy Placu Bema. Jest to na tym terenie najważniejszy ośrodek kulturalny, który swoją działalnością próbuje ożywić obszar Starego Miasta wraz z bezpośrednio sąsiadującym nabrzeżem Narwi. Część działań kulturalnych Galerii z powodzeniem realizowanych jest w przestrzeni miejskiej tj. na Placu

Bema – np. wystawy fotografii wielkoformatowej. Z uwagi na słabe zagospodarowanie i zabezpieczenie nabrzeży Narwi (uporządkowanie przestrzeni, oświetlenie, zapewnienie właściwego dojścia/dojazdu), Galeria dotychczas miała ograniczone możliwości wykorzystania w działalności plenerowej potencjału tego terenu, szczególnie w okresie letnim. Placówka zaangażowała się w działalność społeczną na rzecz aktywizacji lokalnej społeczności, zagrożonej wykluczeniem poprzez realizację projektu pn. „Mała Akademia Fotografii", skierowanego do dzieci. Działalność Galerii przez cały rok stara się skupiać okolicznych mieszkańców, zachęcać do włączania się w życie społeczne i kulturowe poprzez organizację wystaw, spotkań z autorami, projekcji filmowych i warsztatów. Obecnie istnieją pracownie o różnym poziomie zaangażowania technicznego i merytorycznego: pracownia ogólnoplastyczna, pracownia malarstwa i rysunku, technik dekoratorskich (np. decoupage), pracownia batiku, pracownia technik fotograficznych (m in. „guma"). Prowadzone są także zajęcia plastyczne wspierające młodzież, która przygotowuje się na studia artystyczne, takie jak architektura, projektowanie graficzne, projektowanie wnętrz, pedagogiczne studia plastyczne. Dalsze rozwijanie działalności kulturowej, z naciskiem na angażowanie społeczności lokalnej, z wykorzystaniem istniejącego potencjału przestrzeni nabrzeży będzie możliwe dzięki przeprowadzeniu prac inwestycyjnych zarówno w odniesieniu do samej siedziby Galerii, jak i rewitalizacji terenu nad Narwią.

Przedsięwzięcie obejmuje:

- modernizację pokrycia dachowego,
- modernizację pomieszczenia pracowni fotografii analogowej,
- modernizację pomieszczenia pracowni plastycznej,
- modernizacja posadzek,
- wykonanie osuszenia i izolacji fundamentów,
- uzupełnienie/naprawa/zabezpieczenie pęknięć ścian,
- zabezpieczenie/naprawa oddzielających się nadproży,
- wymiana stolarki okiennej,
- termomodernizacja elewacji.

Rys. 8.Mapa lokalizująca obszar rewitalizacji nabrzeża rzeki Narew na terenie miasta Ostrołęki, ze wskazaniem najbliższych terenów zamieszkanych oraz budynku Urzędu Stanu Cywilnego i „Galerii Ostrołęka"

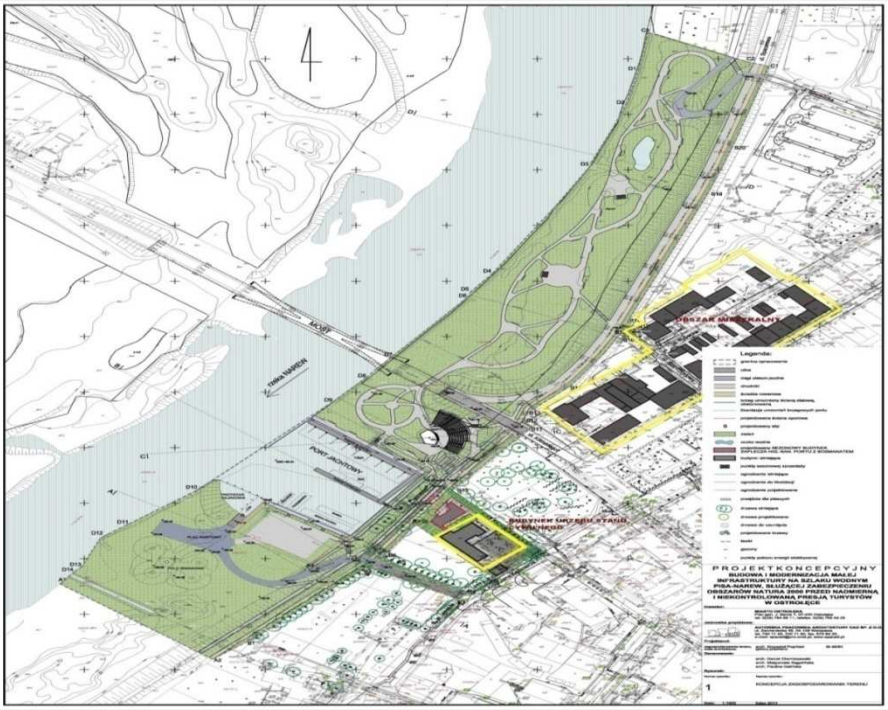

Źródło: dane udostępnione przez Lidera na potrzeby RIT

OCHRONA ZABYTKOWEGO BUDYNKU „JATEK" W OSTROWI MAZOWIECKIEJ I NADANIE MU NOWYCH FUNKCJI KULTURALNYCH

Przedsięwzięcie to bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu, który brzmi: *poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej.*
Zadanie realizuje cele *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku* w zakresie wykorzystania potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego oraz walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu i poprawy jakości życia. Cel realizowany będzie poprzez upowszechnianie kultury i twórczości, wykorzystanie dziedzictwa kulturowego w działalności gospodarczej, wspieranie rozwoju sektora kreatywnego, kreowanie miast jako centrów aktywności kulturalnej. Spowoduje wykorzystanie walorów potencjału dziedzictwa kulturowego do zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu.
„Ochrona zabytkowego budynku „Jatek" i nadanie mu nowych funkcji kulturalnych" poprawi zewnętrzną i wewnętrzną dostępność do potencjału społecznego i rekreacyjnego subregionu ostrołęckiego. Jako element rewitalizacji miasta da możliwość rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego. Zadanie wpisuje się zatem w cel główny Planu Inwestycyjnego. Ponadto ze względu na wpływ przedsięwzięcia na rozwój gospodarczy i społeczny subregionu, z równoczesnym podniesieniem jego konkurencyjności m.in. poprzez poprawę dostępności i jakości oferty kulturalnej, a także mając na względzie lokalizację budynku Jatek- usytuowanego w ścisłym centrum miasta, które znajduje się na skrzyżowaniu dwóch dużych szlaków komunikacyjnych - dróg ekspresowych S8 i projektowanej drogi S61 – prezentowany projekt wykazuje komplementarność z wiązką drogową w ramach I. Projektu wiodącego.

Rys. 9. Mapa lokalizująca Inwestycję w odniesieniu do przebiegu dróg, uwzględnionych w wiązce drogowej I. Projektu wiodącego

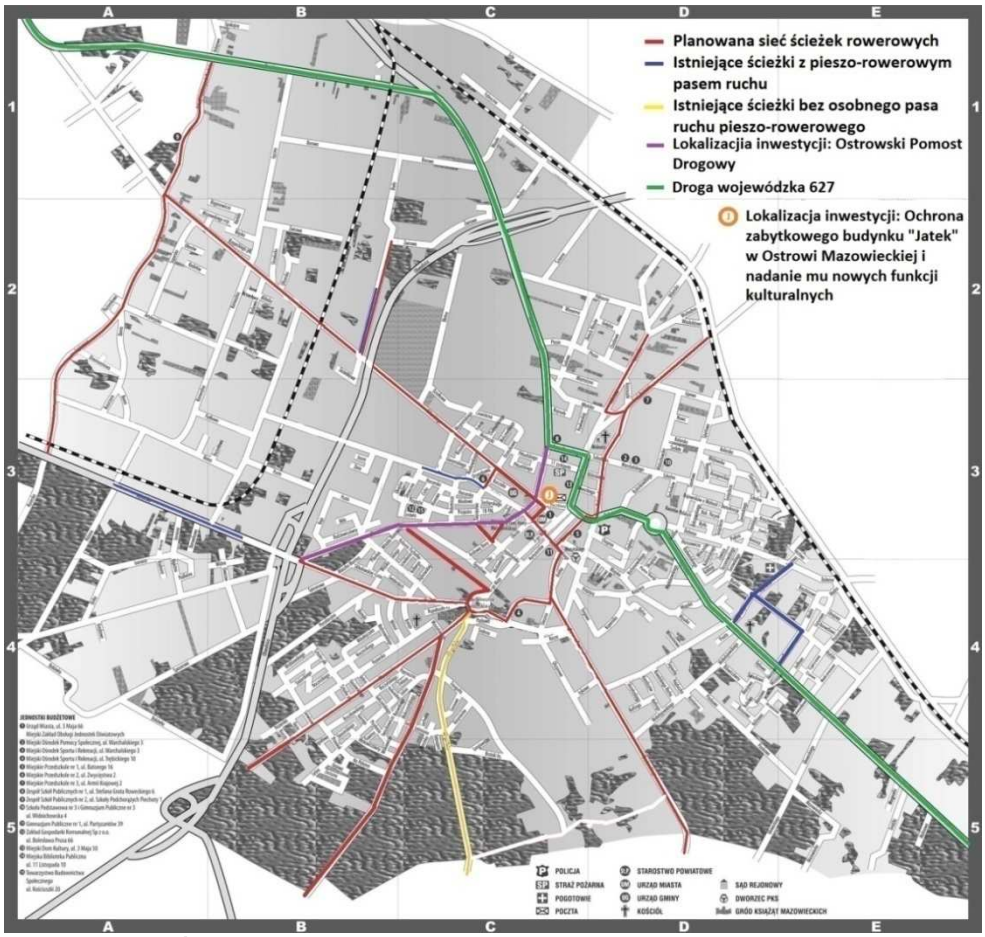

Źródło: dane udostępnione przez Partnera na potrzeby RIT

Budynek Jatek w Ostrowi Mazowieckiej (nr ewid. w rejestrze zabytków A-598), wybudowany w 1903r., miał ściśle określone zastosowanie. Pierwotnie prowadzono w nim głównie sprzedaż mięsa. W ostatnich dziesięcioleciach tego typu miejsca zaczęły tracić na znaczeniu na rzecz dużych sklepów. Podobnie stało się w Ostrowi Mazowieckiej, gdzie w 2003 roku Jatki zostały definitywnie zamknięte. Do dziś budynek o powierzchni użytkowej ok. 400 m2 nie jest w żaden sposób wykorzystywany.
Ze względu na znaczne zniszczenia dokonane podczas II Wojny Światowej, w Ostrowi Mazowieckiej znajduje się niewiele budynków zabytkowych. Wśród tych, które zachowały się do dziś i charakteryzują się ciekawą architekturą jest właśnie budynek Jatek. Aby uchronić go przed postępującym niszczeniem, niezbędne jest podjęcie działań konserwatorskich i modernizacyjnych, które pozwolą przystosować go do nowych funkcji.
Obiekt zostanie zagospodarowany na cele ośrodka dokumentowania dziejów Ziemi Ostrowskiej i północno – wschodniego Mazowsza. Zaadoptowany budynek będzie pełnił funkcje wystawiennicze oraz gromadzenia, pozyskiwania, opracowywania i upowszechniania materiałów dotyczących dziejów miast osadzonych w historii północno – wschodniego Mazowsza. Nastąpi mobilizacja regionalnych środowisk artystycznych, a obiekt zapewni nowoczesne formy dostępu do kultury.
Dzięki synergicznym działaniom regionalnych ośrodków kultury możliwe jest wytworzenie bogatej oferty dla lokalnej społeczności i ciekawej propozycji turystycznej, unikatowej w skali regionu, która łączyć będzie kulturę z dobytkiem społecznym miasta i otaczającym je środowiskiem.
Nadanie nowej funkcji budynkowi Jatek przyczyni się do zwiększenia zainteresowania turystycznego miastem i jego historią. Poprawi się jakość edukacji kulturalnej, wytworzą się dodatkowe mechanizmy współpracy samorządu z lokalną społecznością.
Projekt jest elementem kompleksowego rozwoju oferty kulturowej w Ostrowi Mazowieckiej. Przedsięwzięcie obejmie:

- przebudowę, remont i konserwację budynku w uzgodnieniu z konserwatorem zabytków,
- wyposażenie budynku w niezbędne instalacje,
- dostosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- nadanie budynkowi nowych funkcji użyteczności publicznej,
- zagospodarowanie terenu wokół obiektu „Jatek”,
- wyposażenie budynku,
- przygotowanie materiałów w celu ich udostępnienia.

KULTURA POD NAPIĘCIEM

Przedsięwzięcie to bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: POPRAWA ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ DOSTĘPNOŚCI POTENCJAŁU MIASTA OSTROŁĘKI I SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO POPRZEZ JEGO REWITALIZACJĘ ORAZ PODNIESIENIE WALORÓW UŻYTECZNOŚCI GOSPODARCZEJ, SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWO-REKREACYJNEJ.
Inwestycja jest dedykowana do naboru wniosków RPMA.05.03.00-IP.01-14-013/16 w ramach Działania 5.3. RPO WM 2014-2020. Projekt realizuje CELE *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku* w zakresie wykorzystania potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego oraz walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu i poprawy jakości życia. Cel realizowany będzie poprzez upowszechnianie kultury i twórczości, wykorzystanie dziedzictwa kulturowego w działalności gospodarczej, wspieranie rozwoju sektora kreatywnego, kreowanie miast jako centrów aktywności kulturalnej. Spowoduje wykorzystanie walorów potencjału dziedzictwa kulturowego do zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu.
Kultura Pod Napięciem poprawi zewnętrzną i wewnętrzną dostępność do potencjału społecznego i rekreacyjnego subregionu ostrołęckiego. Jako element rewitalizacji miasta da możliwość rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego w całym subregionie. Zadanie wpisuje się zatem w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, a ze względu na swoją lokalizację - obiekt zlokalizowany jest przy ul. 11 Listopada,

w obszarze objętym ochroną konserwatorską, w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej nr 627 oraz przedsięwzięcia „Ostrowski Pomost Drogowy”, co potwierdza jego zgodność z założeniami przypisanymi do wiązki drogowej w ramach I. Projektu wiodącego. Ponadto technologia, która zostanie wykorzystana podczas prac budowlano – modernizacyjnych będzie energooszczędna, co ma wpływać na ograniczenie niskiej emisji w Ostrowi Mazowieckiej i w subregionie ostrołęckim.

Rys. 10. Mapa lokalizująca Inwestycję w odniesieniu do przebiegu dróg, uwzględnionych w wiązce drogowej I. Projektu wiodącego

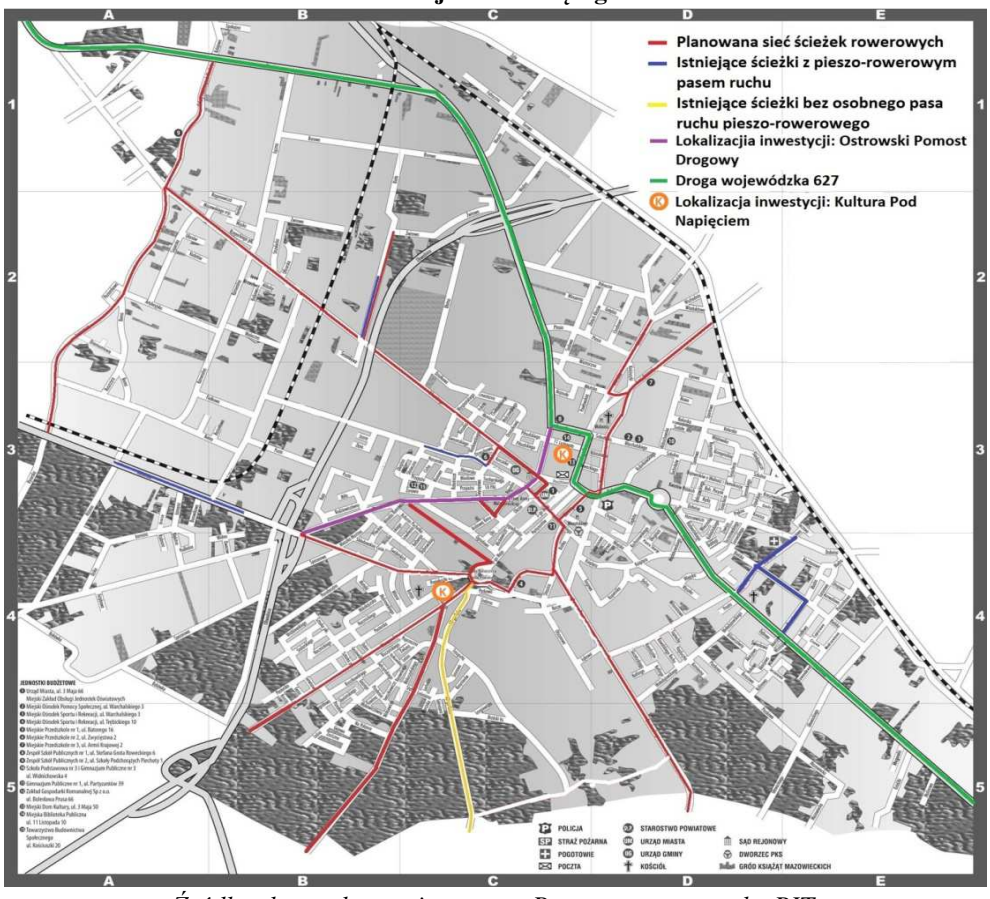

Źródło: dane udostępnione przez Partnera na potrzeby RIT

Projekt „Kultura Pod Napięciem” polega na adaptacji dwóch istniejących obiektów na cele kulturowe.
Pierwszym z nich jest budynek dawnej elektrowni w Ostrowi Mazowieckiej, która powstała w 1928 roku. Był to efekt postępującej na terenie Polski silnej industrializacji. W czasie, w którym każde miasto posiadało własną wytwórnię prądu. Dzięki elektrowni rozwijały się miejscowe zakłady przemysłowe, a ludność miała oświetlenie elektryczne w domach. Podczas drugiej wojny światowej ostrowska elektrownia została częściowo zburzona. Od tamtego czasu budynek nie był wykorzystywany w pierwotnym celu.
Obiekt ten znajduje się w obszarze objętym ochroną konserwatorską. Stara elektrownia jest świadkiem prawie stu lat historii Ostrowi, jednak od dziesięcioleci budynek systematycznie niszczeje. W jego sąsiedztwie znajduje się zabytkowa Miejska Biblioteka Publiczna, Kino, zabytkowy budynek „Jatki”, oraz niewiele dalej położony Dom Rodziny Pileckich. Wszystkie te obiekty tworzą wspólną wizję przyszłego kompleksu kulturowego miasta i regionu.
Adaptacja budynku starej elektrowni ma na celu poprawę dostępności do zasobów kultury, jej rozwój i efektywne wykorzystanie. Interwencja uchroni go od całkowitej degradacji, a tym samym zniknięcia z mapy historycznej miasta. Inwestycja ta uporządkuje centrum Ostrowi i zwiększy jego atrakcyjność. Budynek starej elektrowni na stałe wpisze się w świadomość mieszkańców dotyczącą historii elektryfikacji Ostrowi Mazowieckiej. Będzie to kolejny bodziec do tworzenia więzi emocjonalnej mieszkańców z ich miastem.
Przedsięwzięcie obejmie:

- przebudowę, remont i konserwację budynku,
- wyposażenie budynku w niezbędne instalacje,
- nadanie budynkowi nowych funkcji użyteczności publicznej- adaptacja na cele kulturowe,
- zagospodarowanie terenu przy Starej Elektrowni,
- wyposażenie budynku.

Drugim obiektem który będzie zaadoptowany w ramach projektu „Kultura Pod Napięciem" jest Dom Rodziny Pileckich. Rotmistrz Witold Pilecki był jednym z najdzielniejszych, Niezłomnych Żołnierzy Rzeczpospolitej. Jego życie wypełniała służba i postawa ofiarności, wyrażona odwagą i najwyższym poświęceniem. W odradzającą się Polskę wrastał jako harcerz, obrońca Wilna, ochotnik w wojnie polsko-bolszewickiej, oficer rezerwy kawalerii i ziemianin-obywatel na wzór rzymskiego Cyncynata. Od 1939 r. nieprzerwanie pozostawał w czynnej służbie ojczyzny. Nie złożył broni po klęsce wrześniowej, więcej – wykazał niezwykły hart. Stał się jedynym dobrowolnym więźniem obozu koncentracyjnego Auschwitz. Utworzył w nim organizację konspiracyjną. Podtrzymywał we współwięźniach gotowość, aby we właściwej chwili podjąć działania zbrojne. Jego losy związane są z miastem Ostrów Mazowiecka, z którego pochodziła jego żona, w który wziął ślub i mieszkał przez kilka lat. Podczas II wojny światowej żona Witolda Pileckiego wraz z dziećmi schronili się w Ostrowi Mazowieckiej, w domu który zachował się do dziś. Miasto Ostrów Mazowiecka planuje zakup rzeczowej nieruchomości. W obiekcie powstanie miejska instytucja kultury- Muzeum Dom Rodziny Pileckich w Ostrowi Mazowieckiej. W ramach realizacji projektu będą prowadzone prace modernizacyjne i renowacyjne, które przyczynią się do zahamowania procesu degradacji domu, pozwalając na zachowanie dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń. Przyczynią się do wzrostu atrakcyjności regionu oraz zwiększenie ruchu turystycznego.
Przedsięwzięcie obejmie:

- zakup nieruchomości Domu Rodziny Pileckich w Ostrowi Mazowieckiej,
- przebudowy, remontu i konserwacji Domu Rodziny Pileckich na potrzeby ruchu turystycznego o ogólnopolskim zasięgu,
- wyposażenia obiektu,
- zagospodarowania terenu przy obiekcie,
- przygotowanie materiałów w celu ich udostępnienia.

Ze względu na niewielką kubaturę Domu Rodziny Pileckich i jednocześnie sąsiedztwo innych obiektów o charakterze zabytkowym/wysokiej wartości historycznej, zdecydowano o uzupełnieniu oferty kulturowej, poprzez jednoczesne wykorzystanie przestrzeni starej elektrowni pod wspólną nazwą „Kultura Pod Napięciem". Połączenie funkcjonalne obu obiektów pozwoli na pełne przedstawienie oferty kulturowej miasta i regionu. Realizacja projektu ma na celu upowszechnienie dostępu do zasobów kultury poprzez adaptację obydwu obiektów w połączeniu z ich historią.

CENTRUM AKTYWIZACJI BIZNESU. REMONT I PRZEBUDOWA Z ROZBUDOWĄ BUDYNKU STAROSTWA POWIATOWEGO W PRZASNYSZU Z DOSTOSOWANIEM JEGO CZĘŚCI DO WSPOMAGANIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ORAZ POLEPSZENIA OBSŁUGI PROCESÓW INWESTYCYJNYCH

Przedsięwzięcie to bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: *poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej.*
Przedsięwzięcie bezpośrednio umożliwi wsparcie procesów oraz inwestycji służących wspomaganiu przedsiębiorczości w subregionie ostrołęckim oraz znacząco polepszy obsługę inwestorów w zakresie spraw związanych z lokalizacją, budową i rozwojem oraz kooperacją przedsiębiorstw.

Projekt ten wypełnia również cele szczegółowe Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu Ostrołęckiego z punktu widzenia gospodarczo - ekonomicznego rozwoju regionu tj.:

- przygotowanie bazy do realizacji działań ożywienia gospodarczego,
- minimalizowanie niekorzystnych zjawisk jakimi jest wysoka stopa długotrwałego bezrobocia,
- niwelowanie stanu kryzysowego w sferze gospodarczej i społecznej,
- zwiększenie aktywności gospodarczej w danym obszarze,
- niwelowanie barier w zrównoważonym rozwoju społecznym i gospodarczym Mazowsza,
- stworzenie dogodnych warunków dla lokowania i rozwoju działalności gospodarczej.

Analizowane przedsięwzięcie wpisuje się w założenia przypisane do wiązki drogowej w ramach I. Projektu wiodącego, gdyż nowopowstałe Centrum usytuowane jest w obszarze ulic: Świętego Stanisława Kostki, Świętego Wojciecha, Kościelnej i 3 Maja na Osiedlu Nr 2 w Przasnyszu – powiązanym przez łącznik z drogą wojewódzką nr 544. Ciągi drogi wojewódzkiej nr 544 (Ciechanów – Ostrołęka) stanowi przedłużenie drogi nr 627. Zarówno nowopowstałe pomieszczenia jak i pomieszczenia wyremontowane w starej istniejącej substancji lokalowej będą służyć wyłącznie obsłudze inwestorów, przedsiębiorczości i aktywizacji zawodowej bezrobotnych, w tym osób bezrobotnych mieszkających na rewitalizowanym terenie. Aktywizacja zawodowa będzie miała pozytywny wpływ na rozwój subregionu, a także pozwoli na optymalne wykorzystywanie dróg wojewódzki nr 544 i nr 627 do transportu produktów wytworzonych przez przedsiębiorców. Konieczność przebudowy dróg w ramach przedmiotowej wiązki projektowej wynika m.in. ze wzrostu poziomu wykorzystywania infrastruktury przez dynamicznie rozwijającą się przedsiębiorczość. Prezentowane przedsięwzięcie skoncentrowane będzie przede wszystkim na obsłudze przedsiębiorczości w utworzonej przez Powiat Przasnyski strefie gospodarczej w Sierakowie k/Przasnysza, znajdującej się przy drodze wojewódzkiej nr 544, stanowiącej przedłużenie ciągu drogi wojewódzkiej nr 627 oraz na terenie rewitalizowanym w Przasnyszu. Rozwój przedsiębiorczości będzie możliwy wraz z poprawą standardu sieci transportowej, a szansą na rozwój całego subregionu jest wzrost produkcji oraz handel ze wschodnimi sąsiadami, co potwierdza zasadność i komplementarność z wiązką drogową w ramach I. Projektu wiodącego przedsięwzięcia CENTRUM AKTYWIZACJI BIZNESU, dla którego niezbędnym jest zapewnienie wysokiej jakości dróg wojewódzkich – stanowiących łącznik do korytarza transportowego Transeuropejskiej Sieci Transportowej – TEN-T nr 8 (Via Baltica). Ciąg dróg nr 544 oraz nr 627 wpisuje się w poprawę dostępności przemysłu lokalizującego się w strefie gospodarczej, gdyż przedsiębiorcy którzy wykorzystują teren uzbrojony w perspektywie unijnej 2007-2013, potrzebują CENTRUM AKTYWIZACJI BIZNESU jako kompleksowego wsparcia szkoleniowego, kadrowego, logistycznego o promocyjnego ukierunkowanego na eksport produktów.

Projekt ten również jest zgodny ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku, spełnia cel główny tj. zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim,
Spełnia CEL STRATEGICZNY: Gospodarka.
Projektu przyczyni się do osiągnięcia celu strategicznego *"Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii"* poprzez działanie wpisane w następujące kierunki:

- wspieranie rozwoju nowych technologii
- wzmocnienie potencjału rozwoju i absorpcji obszarów wiejskich,
- przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego.

Projekt wpisuje się w cel nadrzędny rozwoju Mazowsza tj. Wzrost konkurencyjności gospodarki i zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego w regionie jako podstawa poprawy jakości życia mieszkańców. Projekt ten wpisuje się bezpośrednio w CEL STRATEGICZNY: *poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki.*

CENTRUM AKTYWIZACJI BIZNESU usytuowane jest w obszarze ulic: Świętego Stanisława Kostki, Świętego Wojciecha, Kościelnej i 3–go Maja na Osiedlu Nr 2 w Przasnyszu. Rewitalizowany budynek

znajduje się przy ulicy św. St. Kostki 5 tj. przy drodze krajowej nr 57, która łączy ciąg drogi wojewódzkiej 544 (Ciechanów – Ostrołęka), stanowiącej przedłużenie drogi 627. Zarówno nowo powstałe pomieszczenia jak i pomieszczenia wyremontowane w starej istniejącej substancji lokalowej będą służyć wyłącznie obsłudze inwestorów, przedsiębiorczości i aktywizacji zawodowej bezrobotnych w tym w szczególności bezrobotnych mieszkających na terenie rewitalizowanym.
Niniejsze przedsięwzięcie polega na rewitalizacji części osiedla Nr 2 w ramach którego wchodzi remont i przebudowa z rozbudową budynku Starostwa Powiatowego w Przasnyszu z dostosowaniem jego części do wspomagania przedsiębiorczości oraz polepszenia obsługi procesów inwestycyjnych wraz z rewitalizacją przyległego terenu.
Rada Miejska w Przasnyszu Uchwałą Nr XXIII/186/2016 z dnia 31 sierpnia 2016r. przyjęła Gminny Program Rewitalizacji Miasta Przasnysza na lata 2016-2020 , następnie uchwałą nr XXX/242/2017 z dnia 09.02. 2017r. zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia Gminny Program Rewitalizacji Miasta Przasnysza na lata 2016-2020 dokonała zmiany załącznika do uchwały Nr XXIII/186/2016. W programie rewitalizacyjnym Rada Miejska na dwóch osiedlach z sześciu wchodzących w skład Miasta zidentyfikowała obszar zdegradowany na którym istnieje stan kryzysowy tj. na osiedlu Nr 2 i 4.
Ze szczegółowej analizy przeprowadzonej w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Przasnysza wynika, że na obszarze Osiedla Nr 2 koncentrują się negatywne zjawiska społeczne, jest największa koncentracja problemów przestrzenno-funkcjonalnych. Ocena jakości obiektów budowlanych wykazała, iż na Osiedlu Nr 2 potrzebne są największe działania w tym zakresie. Do głównych problemów zdiagnozowanych na tym terenie należą min. wyludnienie się Osiedla Nr 2, utrzymujący się wysoki wskaźnik bezrobocia, w tym szczególnie niekorzystny wskaźnik bezrobocia długotrwałego , występowanie obiektów wymagających generalnego remontu, termomodernizacji, występująca zabudowa wymaga uporządkowania. Część obiektów jest całkowicie wyeksploatowana. Także teren zielony na tym osiedlu winien być uporządkowany i budowany. Nasz projekt wpisany został na listę projektów podstawowych , będzie realizowany na Osiedlu Nr 2 , ma za zadanie rozwoju infrastruktury technicznej na obszarze rewitalizowanym w celu aktywizacji społecznej i gospodarczej ludności.

Mapa przedstawiająca teren podlegający rewitalizacji na Osiedli Nr 2

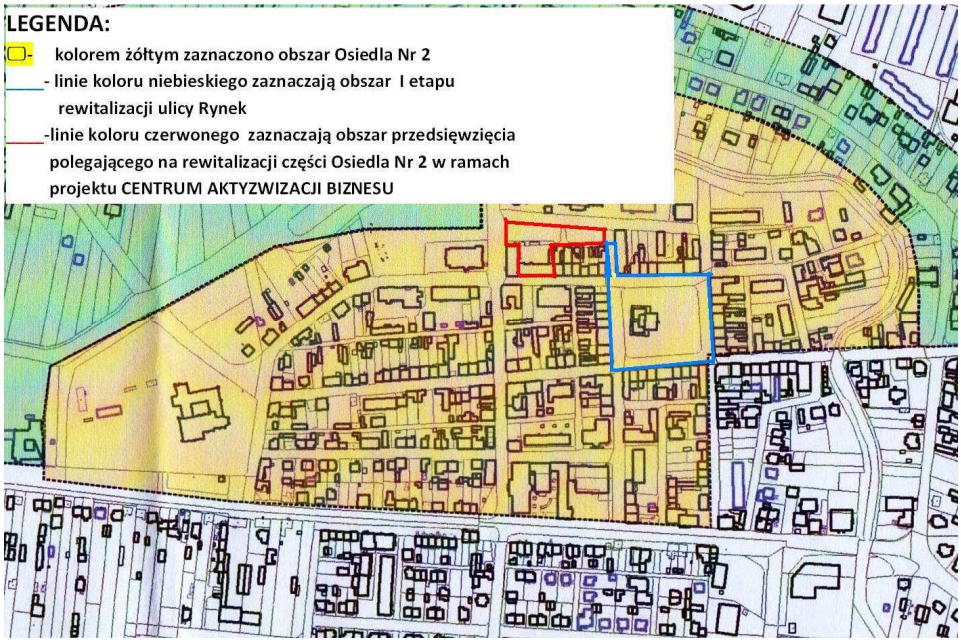

Realizacja projektu nie jest skoncentrowana punktowo na rewitalizacji jednego budynku, lecz obejmuje swoim działaniem szeroki obszar (działka nr 1659/1, działka nr 1659/2, działka nr 1660, działka nr 1661, działka nr 1662 - o powierzchni łącznej 0,7333ha), tj. 3,14% całej powierzchni Osiedla Nr 2 [całkowita powierzchnia Osiedla Nr 2 wynosi 23ha]. Część osiedla Nr 2 w latach 2010-2012 została poddana

rewitalizacji w ramach programu "Rewitalizacja rynku w Przasnyszu - rewaloryzacja Ratusza (etap I) oraz porządkowanie przestrzeni publicznej rynku". Zadanie współfinansowane było ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013. Rewitalizowany obszar bezpośrednio graniczy z już zrewitalizowanym terenem i jest kontynuacją rewitalizacji terenu osiedla Nr 2.
Na Osiedlu rewitalizowanym znajduje się Powiatowy Urząd Pracy z którym będą realizowane projekty z EFS, przy wykorzystaniu rewitalizowanego budynku i rewitalizowanego przyległego terenu. Projekt jest komplementarny i bezpośrednio powiązany z interwencją wspierającą cele EFS, szczególnie w zakresie włączenia społecznego i walki z ubóstwem.
W celu realizacji projektu CENTRUM AKTYWIZACJI BIZNESU pod nazwą *„Remont i przebudowa z rozbudową budynku Starostwa Powiatowego w Przasnyszu z dostosowaniem jego części do wspomagania przedsiębiorczości oraz polepszenia obsługi procesów inwestycyjnych*" 15 listopada 2016r. została zawarta umowa partnerska pomiędzy Gminą Miasta Przasnysz i Gminą Przasnysz, na podstawie której Powiat Przasnyski pełni funkcję Lidera projektu.

Realizacja projektu nie jest skoncentrowana punktowo na rewitalizacji jednego budynku, lecz obejmuje swoim działaniem szeroki obszar. Po realizacji zadania **obszar rewitalizowany charakteryzować się będzie atrakcyjną, funkcjonalną i społecznie włączającą przestrzenią publiczną, rozwiniętymi funkcjami i korzystnymi warunkami do rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców. Na terenie obszaru zostaną wyraźnie złagodzone obecne problemy społeczne, zwłaszcza dotyczące grup zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Będzie to obszar aktywności gospodarczej mieszkańców.**

Projekt Powiatu Przasnyskiego stanowi szerszy element rewitalizacji Osiedla Nr 2 w Przasnyszu wykonywanej na podstawie porozumienia samorządu Miasta Przasnysza, samorządu Gminy Przasnysz i samorządu Powiatu Przasnyskiego. Rewitalizacja dotyczy wielu obiektów i programów wsparcia miejscowej ludności w kierunku redukcji wykluczenia społecznego i poprawy dochodowości z własnej działalności gospodarczej.

Przedsięwzięcie CENTRUM AKTYWIZACJI BIZNESU pod nazwą *„Remont i przebudowa z rozbudową budynku Starostwa Powiatowego w Przasnyszu z dostosowaniem jego części do wspomagania przedsiębiorczości oraz polepszenia obsługi procesów inwestycyjnych"* ma za zadanie zmianę sposobu użytkowania wyremontowanego, przebudowywanego i rozbudowywanego budynku Starostwa oraz zmianę sposobu użytkowania wspólnej przestrzeni miejskiej, w tym także terenów zielonych.
W budynku znajdzie swoją siedzibę Stowarzyszenie „Królewiecki Obszar Funkcjonalny-Porozumienie Przasnyskie", Oddział Mazowieckiej Izby Gospodarczej. Budynek będzie miejscem szkoleń, a także miejscem obsługi procesów inwestycyjnych z zakresu budownictwa i geodezji.
Stowarzyszenie „Królewiecki Obszar Funkcjonalny-Porozumienie Przasnyskie" zostało powołane do życia w 2014r. Założycielami i jednoczenie członkami jest powiat przasnyski, oraz gminy powiatu. Jego celem jest szeroko rozumiana współpraca między samorządami w różnych dziedzinach życia mieszkańców. Działania te realizowane są przez różnorakie dziedziny. Jednym z ważniejszych zadań Stowarzyszenia jest wspieranie rozwoju gospodarczego i przedsiębiorczości. Stowarzyszenie nie posiada własnego lokalu, co uniemożliwia prowadzenia np. Centrum Aktywizacji Biznesu, które by wspierało mieszkańców gmin powiatu przasnyskiego prowadzący działalność gospodarczą oraz wspierało aktywizację zawodową mieszkańców Powiatu przasnyskiego, a w szczególności osób niepełnosprawnych poprzez min. organizowanie szkoleń w ramach realizacji projektów EFS. Szkolenia będą realizowane wg zapotrzebowań lokalnego rynku pracy na poszczególne zawody np. spawaczy, ślusarzy itd., a także uaktywnienia przedsiębiorczości w strefie gospodarczej w Sierakowie k/Przasnysza.
Strefa gospodarcza w Sierakowie nastawiona będzie na produkcję i handel ze wschodnimi sąsiadami naszego kraju. Celowym jest włączenie zadania Centrum do wiązki 1- inwestycji drogowych.

Rada Miejska w Przasnyszu Uchwałą Nr XXIII/186/2016 z dnia 31 sierpnia 2016r. przyjęła Gminny Program Rewitalizacji Miasta Przasnysza na lata 2016-2020. Na dwóch osiedlach z sześciu wchodzących w skład Miasta, Rada Miejska zidentyfikowała obszar zdegradowany na którym istnieje stan kryzysowy tj. na Osiedlu Nr 2 i Osiedlu Nr 4. Ze szczegółowej analizy przeprowadzonej w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Przasnysza wynika, że na obszarze tego osiedla koncentrują się negatywne zjawiska społeczne, jest największa koncentracja problemów przestrzenno-funkcjonalnych. Ocena jakości obiektów budowlanych wykazała, iż na Osiedlu Nr 2 potrzebne są największe działania w tym zakresie. Do głównych problemów zdiagnozowanych na tym terenie należą min. wyludnienie się Osiedla Nr 2, utrzymujący się wysoki wskaźnik bezrobocia, w tym szczególnie niekorzystny wskaźnik bezrobocia długotrwałego , występowanie obiektów wymagających generalnego remontu, termomodernizacji, występująca zabudowa wymaga uporządkowania. Część obiektów jest całkowicie wyeksploatowana. Także teren zielony na tym osiedlu winien być uporządkowany i budowany. Przedsięwzięcie wpisane zostało na listę projektów podstawowych , będzie realizowane na Osiedlu Nr 2, ma za zadanie rozwoju infrastruktury technicznej na obszarze rewitalizowanym w celu ich aktywizacji społecznej i gospodarczej.
Przasnyskie Starostwo utrzymuje Strefę Gospodarczą w Sierakowie. Strefa obejmuje obszar 306 ha. Samorząd powiatowy uzbroił ten teren we wszelką niezbędną infrastrukturę techniczną – sieć energetyczną o mocy 14 megawatów, oświetlenie, sieć telekomunikacyjną, kanalizację sanitarną i deszczową, wodociągi, drogi wewnętrzne i dojazdowe, ciągi pieszo-rowerowe oraz przyłącze gazowe o ciśnieniu średnim podwyższonym. W skład strefy wchodzi lotnisko biznesowo-turystyczne o powierzchni 107 ha, Specjalna Strefa Ekonomiczna – podstrefa Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (55 ha) oraz ponad 100 działek o powierzchni od 30 arów do 8 ha (łącznie 144 ha), przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod działalność produkcyjną, usługową, handlową. Istnieje potrzeba wykształcenia nowych kadr dla strefy a także uaktywnienia przedsiębiorców. Starostwo które utrzymuje Strefę Gospodarczą jest głównym uczestnikiem procesów inwestycyjnych, chce zapewnić dobre warunki dla przedsiębiorczości min. poprzez stworzenie innowacyjnych systemów informacyjnych oraz lepszej obsługi geodezyjnej i budownictwa dla przedsiębiorczości w zakresie realizacji procesów inwestycyjnych.
Realizacja projektu nie ma celu rozbudowy budynku starostwa na cele administracji publicznej, lecz nadanie budynkowi nowych cech użytkowych.
Planowana rozbudowa jest tylko narzędziem, a nie celem samym w sobie. Z powodu braku pomieszczeń niemożliwym jest prowadzenie szkoleń dla osób np. pozostających długotrwale bezrobotnymi, niepełnosprawnych, wspierania procesów inwestycyjnych czy rozwiązywanie negatywnych procesów społecznych. Rozbudowa budynku jest tylko niezbędnym elementem do rozwiązywania kompleksowo wszystkich wskazanych powyżej zdiagnozowanych w programie rewitalizacyjnym problemów. Wraz z rozbudową budynku niezbędne jest także zagospodarowanie przyległego terenu min. poprzez wykonanie placu manewrowego z dostosowaniem dla osób niepełnosprawnych, czy też uporządkowaniem terenów zielonych.

Realizacja projektu daje ogromną szansę na włączenie w działalność gospodarczą zmarginalizowanych dotychczas grup społecznych z całego obszaru rewitalizowanego w Przasnyszu.
Projekt ma na celu uaktywnienie osób (w tym niepełnosprawnych) chcących rozwijać działalność gospodarczą min. na strefie gospodarczej znajdującej się w Sierakowie k/Przasnysza. Zatem realizację projektu należy rozumieć jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego nie tylko Osiedla Nr 2 w sposób kompleksowy poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki realizowanej na podstawie programu rewitalizacji.
Realizacja analizowanego projektu nie jest przeprowadzeniem wybiórczej inwestycji nastawionej na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni skupionej tylko na działaniach remontowych, czy modernizacyjnych. Wykonanie projektu umożliwi dokonanie zmian strukturalnych na zdegradowanym obszarze. Projekt spełnia wymóg rewitalizacji jako procesu, gdyż realizacja tego zadnia nie ma na celu tylko polepszenie komfortu pracy. Budynek, który uzyskuje nowe cechy użytkowe, jest tylko narzędziem do realizację procesu inwestycyjno-rewitalizacyjnego nie tylko w bezpośrednim jego sąsiedztwie. Rozbudowa budynku następuje

wyłącznie z szeroko uzasadnionych potrzeb wskazanych powyżej, a także w celu usprawnienia działania obiektu, jego funkcjonalności i bezpieczeństwa użytkowania. Projekt jest komplementarny i bezpośrednio powiązany z interwencją wspierającą cele Europejskiego Funduszu Społecznego z zakresie wyłączenia społecznego i walki z ubóstwem. Projekt nie jest pojedynczą inwestycją, a rozbudowa poprawi jakość życia na obszarze zdegradowanym.

Planowany do rozbudowy budynek został wybudowany w latach 50 i 60 XX wieku, dla potrzeb administracyjnych urzędu powiatowego i miejskiego oraz gminnego Przasnysza. W 2007roku Miasto Przasnysz przeniosło Urząd Miejski do innej nieruchomości położonej przy ulicy Kilińskiego 1. Zdegradowana część budynku opuszczona przez jednego z lokatorów (samorząd miejski), a stanowiąca własność wspólną Powiatu, Miasta i Gminy zostanie wykorzystywana pod kątem rozwoju przedsiębiorczości, aktywności zawodowej i przyczyni się do trwałej poprawy jakości życia części mieszkańców Przasnysza. Stan techniczny budynku ogólnie poniżej średniego. Budynek administracyjno-biurowy jest zajmowany przez Starostwo Powiatowe w Przasnyszu, Urząd Gminy w Przasnyszu, Miejski Ośrodek Pomocy w Przasnyszu oraz Polski Czerwony Krzyż. Nieruchomość stanowi współwłasność w udziałach: Powiat Przasnyski -67/100, Gmina Miasta Przasnysz – 20/100, Gmina Przasnysz-13/100. Aktualnie budynek nie spełnia podstawowych warunków obsługi interesantów. Niektóre z pomieszczeń są całkowicie wyeksploatowane, a budynek wymaga generalnego remontu. Małe pomieszczenia biurowe, wąskie korytarze, mała ilość sanitariatów, wąskie i wysokie stopnie klatki schodowej, na jednej kondygnacji występują trzy poziomy, co utrudnia komunikację i poruszanie się interesantów oraz nadania mu nowych cech użytkowych. Dla osób niepełnosprawnych dostępny jest jedynie parter budynku i to jedynie od strony dziedzińca wewnętrznego, brak windy powoduje niedostępność wyższych kondygnacji dla tych osób. Sanitariaty nie są przystosowane dla osób niepełnosprawnych. Budynek wymaga ocieplenia stropów, a przylegający budynek gospodarczy wymaga także ocieplenia ścian. Przylegający budynek ma być przebudowany, aby mu nadać nowych cech funkcjonalno-użytkowych wskazanych powyżej. Planowana rewitalizacja budynku Starostwa Powiatowego wymusza wykonanie placu manewrowego z dostosowaniem go dla osób niepełnosprawnych oraz uporządkowanie terenów zielonych.
Niezbędne jest także wykonanie ściany oddzielającej (muru-ogrodzenia) od działek sąsiadujących tj.1663, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668 celem zapewnienia ładu architektonicznego.
Powiat Przasnyski uzyskał decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego polegającego na rozbudowie budynku administracyjno-biurowego Starostwa Powiatowego w Przasnyszu. Inwestycja dotycząca rozbudowy została wpisana do budżetu Powiatu.
Przewidywane jest także działanie remontowe istniejącego budynku w tym poprawy efektywności energetycznej budynku dla uzyskania właściwego współczynnika izolacyjności, urządzenie dodatkowych sanitariatów, dobudowę skrzydła budynku, dostępnego dla osób niepełnosprawnych, w którym przewiduje się lokalizację windy oraz sanitariatów dostępnych dla osób niepełnosprawnych. Inwestycja ta w znaczący sposób poprawi dostępność wszystkich kondygnacji budynku dla osób niepełnosprawnych, usprawni komunikację wewnętrzną oraz zapewni właściwe warunki obsługi interesantów, po nadaniu mu nowych cech użytkowych. Przedsięwzięcie spowoduje rozwój infrastruktury technicznej na obszarze rewitalizowanym w celu jego aktywizacji społecznej i gospodarczej.
Wyłonienie projektu technicznego nastąpiło w ramach konkursu architektonicznego.

Rys. 11. Mapa lokalizująca projekt CENTRUM AKTYWIZACJI BIZNESU

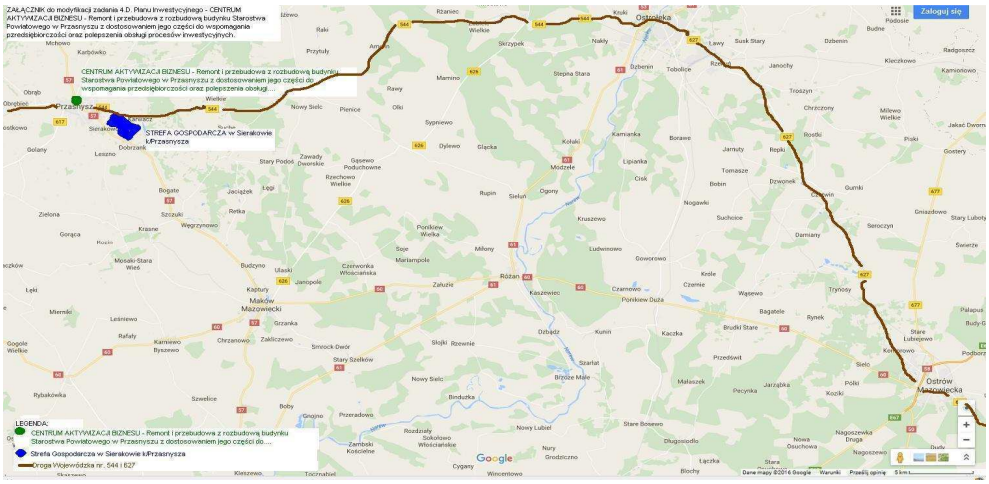

Źródło: dane udostępnione przez Partnera

Parametry techniczne

a) Obszar objęty projektem – łączne: 0,7333ha

b) budynek Starostwa - powierzchnia zabudowy: 484m^2

c) budynek gospodarczy (przylegający do budynku Starostwa)powierzchna zabudowy: 78m^2

d) Budynek dobudowywany (przebudowywany-rozbudowywany) łącznie :
powierzchnia zabudowy: ca 333 m^2
powierzchnia użytkowa: ca 778 m^2
kubatura: ca 3 671 m^3

w tym modernizowanego budynku:
powierzchnia zabudowy: ca 64 m^2
powierzchnia użytkowa: ca 50 m^2
kubatura: ca 227 m^3

Koszty przedsięwzięcia

Łączne koszty realizacji projektu: 7.700.000,00 PLN, w tym:6.700.000,00 PLN- stanowi koszt remontu i przebudowy z rozbudową budynku Starostwa Powiatowego, 500.000,00 PLN - stanowi koszt przebudowy zagospodarowania zewnętrznego działek nr 1660 i nr 1659/2, 500.000,00 PLN - stanowi koszt zagospodarowania zewnętrznego działek nr 1662, 1661 i 1659/1.

Na 2017 rok zaplanowano z PUP między innymi objęcie wsparciem w ramach projektu z EFS 139 osób, tj. 10 osobom przyznać bon na zasiedlenie, zorganizować 6 miesięczne staże dla 59 osób, 53 osobom przyznać jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej oraz dla 17 osób zorganizować szkolenia mające na celu podniesienie/nabycie kwalifikacji zawodowych. Wartość projektu wynosi 3.966.278,40 zł (w tym kwota w części EFS: 3.342.779,44 zł, kwota w części wkładu krajowego: 623.498,96 zł).
W 2017 roku PUP będzie realizował także projekt, pn. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie przasnyskim (II)"Oś priorytetowa VIII. Rozwój rynku pracy; Działanie 8.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych przez PUP - projekty pozakonkursowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, którego nabór zostanie dopiero ogłoszony, a którego poprawna realizacja będzie możliwa realizują projekt rewitalizacyjny. Działania te wpłyną na utworzenie nowych miejsc pracy.
W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Przasnyszu rozpoczął realizację projektu pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie przasnyskim (II)"; Oś priorytetowa I. Osoby młode na rynku pracy; Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy; Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielone z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Okres realizacji projektu zaplanowany jest od

01.01.2016r. do 31.12.2017r. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29r.ż. bez pracy, w tym szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET). W 2016 r. zaplanowano, iż zostaną obcięci wsparciem w ramach projektu 177 osób, tj. 39 osobom przyznać bon na zasiedlenie, zorganizować 6 miesięczne staże dla 58 osób, 49 osobom przyznać jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej oraz dla 31 osób zorganizować szkolenia mające na celu podniesienie/nabycie kwalifikacji zawodowych.
Realizowany jest także projekt, pn. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie przasnyskim (I)"; Oś priorytetowa VIII Rozwój rynku pracy; Działanie 8.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych przez PUP- projekty pozakonkursowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Okres realizacji projektu jest od 01.01.2015r. do 31.12.2016r. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku 30 lat i powyżej należących do grup defaworyzowanych pozostających bez pracy w powiecie przasnyskim. W 2016 roku zostało zaplanowane, iż wsparciem zostanie objętych 55 osób, tj. 30 osób bezrobotnych otrzyma jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, 16 osób zostanie objętych w ramach wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz 9 osób w ramach prac interwencyjnych. Wartość projektu wynosi 1.780.614,37 zł (w tym kwota EFS: 1.424.491,50 zł, kwota w części wkładu krajowego: 356.122,87 zł).
Wszystkie te działania mają na celu tworzenie nowych miejsc pracy i aktywizację zawodową bezrobotnych w tym w szczególności bezrobotnych mieszkających na terenie rewitalizowanym.

EDUKACYJNY INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W ZDZIWÓJU NOWYM I ZDZIWÓJU STARYM, JAKO SPOSÓB NA REWITALIZACJĘTERENÓW WYSIEDLANYCH PRZEZ NIEMIECKIEGO OKUPANTAW CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

Przedsięwzięcie jest inwestycją bezpośrednio powiązaną z powstaniem Podstrefy Gospodarczej w gminie Chorzele, zaplanowanym do realizacji również w powiecie przasnyskim, na terenie gminy Chorzele, w miejscowości Zdziwój Nowy i Zdziwój Stary, którego wnioskodawcą będzie JST – powiat przasnyski.
Zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020 inwestycja wpisuje się do Osi Priorytetowej VI. Jakość życia, Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, w ramach którego przewidziane zostało wsparcie dla projektów uwzględnionych w RIT.
Inwestycja stanowi działania uzupełniające w obszarze Przasnyskiej Strefy Gospodarczej Podstrefa Chorzele (o powierzchni 120ha), którą Powiat Przasnyski utworzył w perspektywie unijnej 2007-2013.Prezentowany projekt nie obejmuje uzbrojenia terenu, lecz ma polegać na zbudowaniu instytucji, która wykorzystując powstałą Strefę Gospodarczą uaktywni przedsiębiorczość i aktywność inwestycyjną na tereniezdegradowanym przez niemieckiego okupanta.

Przedsięwzięcie to bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej.
„Edukacyjny Inkubator Przedsiębiorczości w Zdziwóju Nowym i Zdziwóju Starym jako sposób na rewitalizację terenów wysiedlanych przez niemieckiego okupanta w czasie II wojny światowej", zgodnie z założeniami i wytycznymi dla projektów infrastrukturalnych, realizowanych w formule RIT na terenie województwa mazowieckiego poprzez zakres swoich działań inwestycyjnych, przypisane cele oraz założone wskaźniki osiągnięcia celów, jest zgodny i wpisuje się w założenia, dostępnego na moment opracowywania Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020. Głównym celem jest inteligentny, zrównoważony rozwój, zwiększający spójność społeczną i terytorialną przy wykorzystaniu potencjału rynku pracy.
Analizowane przedsięwzięcie wpisuje się w wiązkę drogową w ramach I. Projektu wiodącego, poprzez wpływ na dostępność nowopowstającej przedsiębiorczości do korytarza transportowego TEN-T nr 8 (Via

Baltica) poprzez drogę krajową nr 53 i drogę wojewódzką nr 614. Droga nr 627 istotna jest dla rozwoju terenów zdegradowanych w Gminie Chorzele podlegających rewitalizacji – stanowiąc najbliższe połączenie terenów rewitalizowanych pod kątem przedsiębiorczości, z ośrodkiem subregionalnym w Ostrołęce i korytarzem transportowym Via Baltica.
Prezentowany Projekt nie jest rewitalizacją rozumiano „punktowo" – odnoszącą się tylko do nieruchomości na której zaplanowane zostało powstanie Edukacyjnego Inkubatora Przedsiębiorczości. Odnosi się on do całego obszaru objętego rewitalizacją zgodnie z Gminnym Programem Rewitalizacji. Ponadto ma szeroki kontekst w związku z realizowaną w pobliżu Strefą Gospodarczą i przedsięwzięciem „Dyfuzja procesów rozwojowych na terenie północnego Mazowsza poprzez kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w północnej części powiatu przasnyskiego".

Inwestycja w infrastrukturę będzie przede wszystkim narzędziem do zmian społeczno- gospodarczych na obszarze rewitalizowanym, w tym przypadku Miasta i Gminy Chorzele. Przedmiotowe przedsięwzięcie realizowane jest na terenie miasta Chorzele i powiatu przasnyskiego, gdzie przewidziano uzupełniające działanie inwestycyjne do obszaru powstającej Przasnyskiej Strefy Gospodarczej, Podstrefy Chorzele, które ma na celu usprawnienie komunikacji w ramach całego subregionu ostrołęckiego, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb prowadzenia aktywnej działalności przedsiębiorców bez ograniczeń komunikacyjnych wraz z tworzeniem nowych podmiotów gospodarczych oraz miejsc pracy. Projekt jest przedsięwzięciem bezpośrednio powiązanym z powstaniem Podstrefy Gospodarczej w gminie Chorzele. Ma bezpośredni wpływ na funkcjonowanie i realizację inwestycji pn. „Dyfuzja procesów rozwojowych na terenie północy Mazowsza poprzez kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w północnej części powiatu przasnyskiego – Etap III". Jest to element szczegółowy realizowany na tym samym terenie. Wydzielony został jako odrębny ze względu na jego wpływ w programie rewitalizacji.
Powiat przasnyski informuje, że planowane tereny do uzbrojenia zamierza przeznaczyć dla podmiotów sektora MŚP. Inwestycja realizować będzie cel wiodący jakim jest poprawa wewnętrznej i zewnętrznej dostępności potencjału gospodarczego, społecznego i środowiskowo-rekreacyjnego w ramach Strefy Gospodarczej. Poprzez to będzie miała pozytywny wpływ na zrównoważony rozwój całego subregionu ostrołęckiego. W konsekwencji przyczyni się do zdecydowanej poprawy warunków, co jest zgodne z celem szczegółowym Osi Priorytetowej VI *Jakość życia* RPO WM *Ożywienie obszarów zmarginalizowanych poprzez przywrócenie lub nadanie im nowych funkcji społeczno -gospodarczych.* Celem tego procesu jest przeciwdziałanie marginalizacji obszarów kryzysowych, na których nasilają się niepożądane zjawiska społecznej ekonomiczne a degradacji ulega stan i zagospodarowanie przestrzeni. Efektem podjętych działań będzie nadanie obszarom objętym rewitalizacją nowych funkcji gospodarczych w wyniku zaplanowanych inwestycji.
Inwestycja spełnia następujące cele Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030:
CEL GŁÓWNY: zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim
CELE STRATEGICZNE: *Przestrzeń i transport:*
Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego
Zwiększenia dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu;
Spójności wewnątrzregionalnej – koncentracji na najbardziej zapóźnionych podregionach;
Zapobiegania nadmiernej suburbanizacji i kreowania ładu przestrzennego
Spójność wewnątrzregionalna – koncentracja na najbardziej zapóźnionych podregionach:
Poprawa dostępności komunikacyjnej zapóźnionych podregionów do ośrodków regionalnych i subregionalnych;
Poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich do ośrodków wiejskich do ośrodków lokalnych
Gospodarka – wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oaz transfer i wykorzystanie nowych technologii.
Zadanie spełnia warunki dla wsparcia tego typu infrastruktury w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, gdyż jako cel wskazane zostało przeciwdziałanie marginalizacji obszarów kryzysowych na których nasilają się niepożądane zjawiska

społecznej ekonomii, a degradacji ulega stan i zagospodarowanie przestrzeni. Efektem podjętych działań będzie nadanie obszarom objętym rewitalizacją nowych funkcji gospodarczych w wyniku zaplanowanych inwestycji. Argumentem potwierdzającym zasadność realizacji przedmiotowej inwestycji jest fakt, iż jego przeprowadzenie znacząco przyczyni się do rozwiązania istniejących problemów w zakresie zwiększenia potencjału społeczno – gospodarczego na terenie Przasnysza, powiatu przasnyskiego, subregionu ostrołęckiego i będzie miał pozytywny wpływ na wzrost bazy społecznej (ekonomicznej) obszaru. Projekt przyczyni się do wzrostu konkurencyjności poprzez rewitalizację zdegradowanych obszarów, realizując priorytet inwestycyjny wspierania rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarze miejskim i wiejskim.

Inwestycja jest pomysłem służącym promowaniu przedsiębiorczości, ułatwiającym wykorzystanie powstających terenów inwestycyjnych, co ma sprzyjać tworzeniu nowych firm. Ogólnie rzecz ujmując, inwestycja realizować będzie cel wiodący jakim jest poprawa wewnętrznej i zewnętrznej dostępności potencjału gospodarczego, społecznego i środowiskowo- rekreacyjnego w ramach Strefy Gospodarczej. Poprzez to będzie miała pozytywny wpływ na zrównoważony rozwój całego subregionu ostrołęckiego.
Inwestycja w infrastrukturę będzie przede wszystkim narzędziem do zmian społeczno –gospodarczych na obszarze zdegradowanym Gminy Chorzele wskazanym do rewitalizacji. Projekt jest przedsięwzięciem bezpośrednio powiązanym z powstaniem Podstrefy Gospodarczej w Gminie Chorzele (w ramach Przasnyskiej Strefy Gospodarczej). Ma bezpośredni wpływ na funkcjonowanie i realizację inwestycji pn. „Dyfuzja procesów rozwojowych na terenie północy Mazowsza poprzez kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w północnej części powiatu przasnyskiego –Etap III". Inwestycja realizować będzie cel wiodący jakim jest poprawa wewnętrznej i zewnętrznej dostępności potencjału gospodarczego, społecznego i środowiskowo- rekreacyjnego w ramach Strefy Gospodarczej. Poprze to będzie miała pozytywny wpływ na zrównoważony rozwój całego subregionu ostrołęckiego.

W ramach projektu planuje się realizację inwestycji kubaturowej stanowiącej bazę i zaplecze dla działalności **Edukacyjnego Inkubatora Przedsiębiorczości**. Inwestycja zlokalizowana zostanie w miejscowości Zdziwój Stary i Zdziwój Nowy, na terenie Gminy Chorzele.
Przedsięwzięcie w swoim zakresie obejmuje:

- rozbudowę i przebudowę byłego budynku Szkoły Podstawowej w Zdziwoju Starym z przeznaczeniem na inkubator przedsiębiorczości (**adaptacja istniejącej zabudowy na funkcje gospodarcze, edukacyjne i społeczne**); w skład obiektu inkubatora wejdzie: część szkoleniowo-dydaktyczna, część biurowa, część administracyjna, część socjalna m.in. z funkcją mieszkalną – możliwość wynajmu lokali przez osoby i podmioty korzystające z usług Inkubatora, czyli przedsiębiorcy, pracownicy inkubowanych firm, osoby korzystające z usług szkoleniowych Inkubatora (kilkudniowe cykle szkoleniowe i warsztatowe),
- wyposażenie budynku w niezbędny sprzęt i urządzenia dla funkcjonowania inkubatora,
- zagospodarowanie terenu, w tym układ komunikacyjny: chodniki, parking.

Przedsięwzięcie zakłada zaprojektowanie, wybudowanie i uruchomienie Inkubatora, którego zadaniem będzie promowanie przedsiębiorczości, w szczególności przez ułatwienia gospodarczego wykorzystaniu nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm. Dzięki projektowanemu obiektowi Inkubatora ukształtowany zostanie plan na aktywizację zawodową i osiedleńczą na zdegradowanych obszarach wiejskich, które w czasie II Wojny Światowej zostały wysiedlone.
Projekt przyczyni się do przeciwdziałania marginalizacji obszarów kryzysowych, na których nasilają się niepożądane zjawiska społeczne i ekonomiczne, a degradacji ulega stan i zagospodarowanie przestrzeni. Podstawą realizacji projektu jest wykorzystanie istniejącej zdegradowanej infrastruktury kubaturowej – budynku po byłej Szkole Podstawowej w Zdziwoju Starym. W ramach projektu planuje się jego adaptację, częściową rozbudowę i wyposażenie na planowane cele gospodarcze, edukacyjne i społeczne (wszystkie te

cele będzie spełniał proponowany Edukacyjny Inkubator Przedsiębiorczości). Wskazany budynek nie jest obecnie użytkowany (pustostan) i podlega systematycznej degradacji.

Obszar rewitalizacji – miejscowości Zdziwój Stary i Zdziwój Nowy, w ramach którego planowana jest realizacji przedsięwzięcia, to tereny po byłych poligonach wojskowych, na których nastąpiły natężone wysiedlenia miejscowej ludności w czasie II Wojny Światowej, a teren ten uległ degradacji. Ludność po powrocie z wysiedleń miała i nadal ma problemy z odtworzeniem pełnego cyklu gospodarczego. Na terenie miejscowości brakuje budynków i lokali, które mogłyby być wykorzystane na cele gospodarcze, co przekłada się również na bardzo niski poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców Zdziwója Starego (tylko 2 zarejestrowane podmioty gospodarcze) oraz Zdziwója Nowego (tylko 5 podmiotów). Mieszkająca tu ludność to na ogół wielodzietne rodziny gospodarujące na małych areałach rolnych i leśnych nie zapewniających odpowiedniej dochodowości. Bieda i brak perspektyw na pracę powoduje nasilenie się zjawisk negatywnych społecznie oraz opuszczania tych terenów przez ludzi młodych co pogłębia marginalizację okolicznych miejscowości. Miejscowa ludność, dysponująca na ogół małym gospodarstwem rolnym potrzebuje dodatkowych dochodów z działalności pozarolniczej, pozwalającej na likwidację bezrobocia ukrytego i uzyskania dodatkowych dochodów. Działalność Inkubatora przełoży się na aktywizację zawodową osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym - zatrudnienie w samej instytucji Inkubatora jak i pośrednio w firmach, które będą objęte pomocą w ramach świadczonych usług przez Inkubator. Działalność Inkubatora wpłynie tym samym na zmniejszenie liczby osób bezrobotnych oraz korzystających usług z pomocy społecznej (zmniejsza ryzyko ubożenia społeczeństwa). W konsekwencji przyczyni się do zdecydowanej poprawy warunków społeczno-gospodarczych tego obszaru, co jest zgodne z celem szczegółowym Osi Priorytetowej VI Jakość życia RPO WM Ożywienie obszarów zmarginalizowanych poprzez przywrócenie lub nadanie im nowych funkcji społeczno-gospodarczych. Celem tego procesu jest przeciwdziałanie marginalizacji obszarów kryzysowych, na których nasilają się niepożądane zjawiska społeczne i ekonomiczne, a degradacji ulega stan i zagospodarowanie przestrzeni. Efektem podjętych działań będzie nadanie obszarom objętych rewitalizacją nowych funkcji gospodarczych w wyniku zaplanowanych inwestycji.

Mapa obszaru rewitalizacji

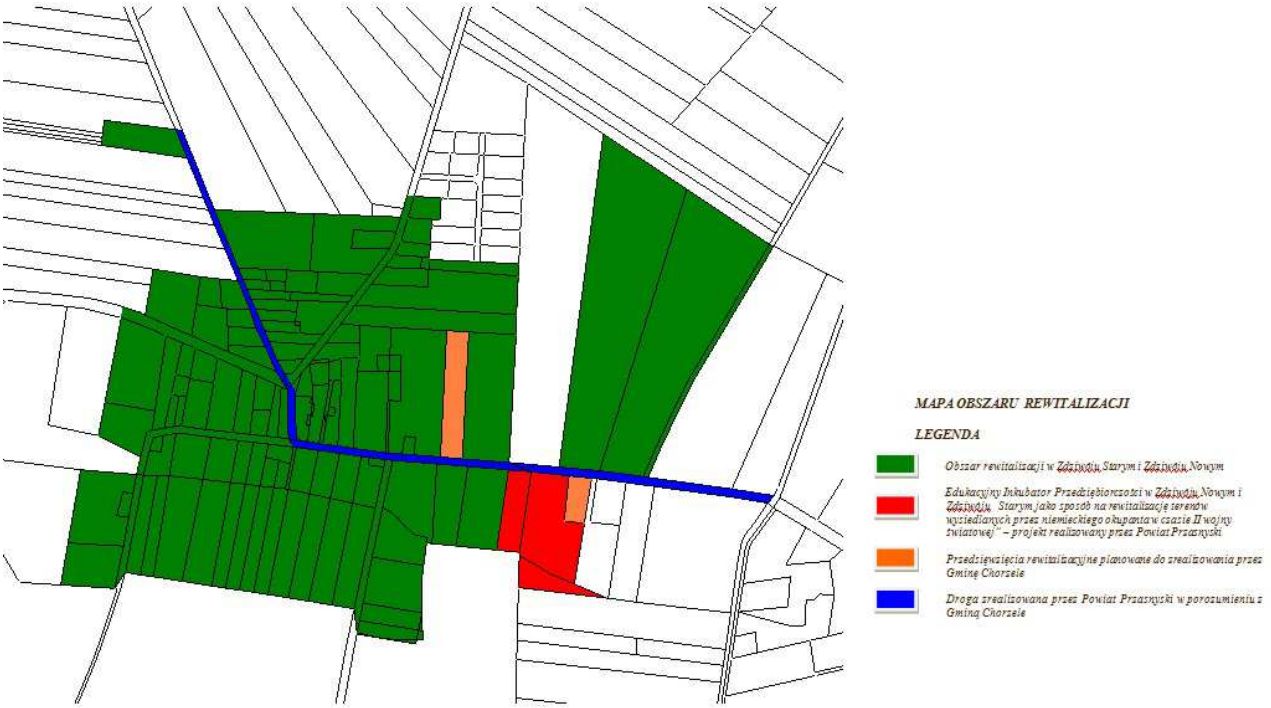

Zaadaptowany obiekt EIP stanie się jedną z głównych osi rozwojowych zagrożonych marginalizacji obszarów Miasta i Gminy Chorzele. Dzięki jego funkcjonowaniu wielu mieszkańców zwiększy swoje szanse

na rynku pracy i poprawi swoją sytuację materialną. Tym samym ograniczone zostaną negatywne zjawiska społeczne obecnie występujące na terenie Miasta i Gminy Chorzele.

Projekt przyczyni się do powstania nowych podmiotów gospodarczych, a tym samym nowych miejsc pracy oraz zwiększy szansę na zatrudnienie (w wyniku działalności szkoleniowo-doradczej).

W konsekwencji przyczyni się do zdecydowanej poprawy warunków społeczno-gospodarczych tego obszaru, co jest zgodne z celem szczegółowym Osi Priorytetowej VI Jakość życia RPO WM Ożywienie obszarów zmarginalizowanych poprzez przywrócenie lub nadanie im nowych funkcji społeczno-gospodarczych.

W ramach inkubatora prowadzone będą rozmaite zajęcia/działanie służące celom rewitalizacji oraz rozwojowi MŚP przyczyniające się do zwiększenia szans zawodowych i ekonomicznych mieszkańców Gminy Chorzele, w tym:

- działalność doradcza (doradztwo prawno - bizesowa, księgowe, finansowe, biznesowe, patentowe, naukowo-technologiczne) w zakresie określonym każdorazowo przez Inkubator;
- opieka merytoryczna nad realizowanym innowacyjnym pomyśle na rozwój MŚP,
- wsparcie doradcze w zakresie działań marketingowych;
- działalność proinnowacyjna, tj. doradztwo w zakresie nawiązywania kontaktów gospodarczych;
- udostępnienie infrastruktury biurowej, sprzętu i oprogramowania komputerowego oraz sieci Internet.

Osoby, które mają pomysł na własny biznes, ale brakuje im przynajmniej jednego z dwóch elementów – kapitału na start albo doświadczenia w prowadzeniu własnej firmy – mogą liczyć na pomoc EIP w Zdziwoju. Nowoutworzony EIP stworzy początkującemu przedsiębiorcy takie warunki, by jego biznes mógł rozwinąć skrzydła i bezpiecznie ominąć zawirowania, jakie zazwyczaj towarzyszą start-upom: problemy z utrzymaniem płynności finansowej, finansowaniem inwestycji czy zdobyciem klientów. Dzięki powyższym działaniom EIP spełni cele rewitalizacji, gdyż przyczyni się do lepszego wykorzystania kapitału ludzkiego Gminy Chorzele i Powiatu Przasnyskiego i tym samym przyczyni się do przeciwdziałania marginalizacji społeczno-gospodarczej tego obszaru. Jest to szczególnie istotne w związku z bliskim sąsiedztwem realizowanej obecnie Przasnyskiej Strefy Gospodarczej Podstrefy Chorzele, która wymagać będzie dostępu do wykwalifikowanej siły roboczej oraz lokalnych MŚP stanowiących podwykonawców w łańcuchu firm współpracujących ze strefą.

Zadanie spełnia warunki dla wsparcia infrastruktury tego typu realizowanej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 -2020 oraz wpisuje się w kryteria kierunkowe dokumentu w następujący sposób:

- Działalność Inkubatora wpisuje się w krajową i regionalną strategię inteligentnych specjalizacji, Inkubator działać będzie szczególnie na rzecz właściwego zagospodarowania i wykorzystania powstającej infrastruktury w Strefie Gospodarczej.
- Przedsięwzięcie nie powiela dostępnej infrastruktury o podobnym profilu zlokalizowanej w powiecie lub sąsiednim regionie. Inwestycja powstanie w bliskim sąsiedztwie i na rzecz przygotowywanych terenów inwestycyjnych realizowanych na nieużytkach, terenach objętych programem rewitalizacji, w pobliżu inwestycji transportowych, w związku ze zidentyfikowanym i udokumentowanym zapotrzebowaniem firm poszukujących lokalizacji do prowadzenia działalności.
- Projekt „Edukacyjny Inkubator Przedsiębiorczości w Zdziwóju Nowym i Zdziwóju Starym" jako sposób na rewitalizację terenów wysiedlanych przez niemieckiego okupanta w czasie II wojny światowej" jest działaniem uzupełniającym przede wszystkim dla obszaru powstającej Przasnyskiej Strefy Gospodarczej Podstrefy Chorzele.
- Projekt o nazwie „Edukacyjny Inkubator Przedsiębiorczości w Zdziwóju Nowym i Zdziwóju Starym" jako sposób na rewitalizację terenów wysiedlanych przez niemieckiego okupanta w czasie II wojny światowej" zakłada zaprojektowanie, wybudowanie i uruchomienie nowej formy Inkubatora, którego zadaniem będzie promowanie przedsiębiorczości, w szczególności przez ułatwienia gospodarczego

wykorzystaniu nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm. W powstałym w wyniku realizacji projektu obiekcie, funkcjonować będzie i prowadzić działalność charakterystyczną dla IOB, podmiot wyłoniony w drodze przetargu.

- Projekt wpisuje się w cel nadrzędny rozwoju Mazowsza tj. Wzrost konkurencyjności gospodarki i zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego w regionie jako podstawa poprawy jakości życia mieszkańców.
- Projekt realizowany będzie na obszarach zdegradowanych, zidentyfikowanych na podstawie wybranych wskaźników odnoszących się do określonej jednostki terytorialnej (Miasta i Gminy Chorzele).
- Projekt przyczyni się do powstania nowych miejsc pracy oraz zwiększ szansę na zatrudnienie(a tym samym zmniejsza ryzyko ubóstwa).

Inwestycje w infrastrukturę podejmowane w ramach tego priorytetu będą przede wszystkim narzędziem do zmian społeczno-gospodarczych na obszarach rewitalizowanych, a nie ich głównym celem.
Projekt przyczyni się do wzrostu konkurencyjności poprzez rewitalizację zdegradowanych obszarów, realizując priorytet inwestycyjny wspierania rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarze miejskim i wiejskim. Spełnia warunki dla wsparcia tego typu zadania realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 oraz wpisuje się w kryteria kierunkowe.
Opisywane przedsięwzięcie zlokalizowane będzie w Zdziwóju Nowym i Zdziwóju Starym, na terenie gminy Chorzele, które wchodzi w skład obszaru zdegradowanego, dla którego Gmina posiada Program Rewitalizacji. Przedsięwzięcie „Edukacyjny Inkubator Przedsiębiorczości w Zdziwóju Nowym i Zdziwóju Starym" jako sposób na rewitalizację terenów wysiedlanych przez niemieckiego okupanta w czasie II wojny światowej" wraz z nadaniem mu nowych funkcji zostało wobec tego wpisane do programu rewitalizacji.
Projekt wynika z aktualnego Programu Rewitalizacji Gminy Chorzele na lata 2016-2023, który został przyjęty Uchwałą Nr 195/XXVIII/16 Rady Miejskiej w Chorzelach z dnia 9 grudnia 2016r., który spełnia obowiązujące w tym zakresie normy i standardy oraz został zgłoszony do Wykazu Programów Rewitalizacji województwa mazowieckiego.
Ponadto w wyniku realizacji projektu powstanie szereg efektów ekonomicznych polegających oddziaływaniu na gospodarkę lokalną – powstaną lub rozszerzą spectrum swojej działalności podmioty kooperujące na współpracy ze EIP. W oparciu o nowopowstałą infrastrukturę swoją działalność w zakresie pożytku publicznego będą mogły prowadzić organizacje non – profit, co może wymagać wzrostu zatrudnienia.

Nowoczesność w funkcjonowaniu Inkubatora sprowadzi się przede wszystkim do:
Typu Inkubatora:

- forma przejściowa między inkubatorem mieszanym, a społecznym.
- formy prowadzonego kształcenia: zakładająca niwelowanie różnic występujących w biznesie, niwelowanie różnic społecznych (kształcenie bezrobotnych, samotne matki, repatrianci, osoby wymagające resocjalizacji, niepełnosprawni, pracownicy słabo wykwalifikowani.
- celów kształcenia formalnego: zakładanie nowych firm, integrowanie osób wykluczonych społecznie lub zmarginalizowanych.
- zakresu kształcenia pozaformalnego: kreowanie prawidłowych zachowań i postaw wychowawczych, kreowanie zachowań przedsiębiorczych, kreowanie miejsc pracy.

Ze względu na pełnione funkcje Inkubator będzie zajmował się:

- kształceniem nieletnich, osób społecznie wykluczonych i zmarginalizowanych,
- preinkubacją (na tym etapie będą rodziły się pomysły na biznes, który później będzie udoskonalany),
- inkubacją (działalnością, która rozpoczyna się wraz z założeniem firmy).

Inkubator oferować będzie następujące zasoby:

- ludzkie: naukowcy, nauczyciele, inżynierowie i technicy, przedsiębiorcy, pracownicy niewykwalifikowani.
- finansowe: pomoc w ramach funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, pomoc w ramach krajowych instytucji finansowych.
- fizyczne: wyposażenie w specjalistyczny sprzęt do szkoleń, doradztwa prawno- ekonomicznego, dostęp do biur, urządzeń i systemów komputerowych, możliwość skorzystania z bazy noclegowej i wypoczynkowej.

OPIS RZECZOWO-FINANSOWY PRZEDSIĘWZIĘCIA

Lokalizacja

W ramach projektu *„Edukacyjny Inkubator Przedsiębiorczości w Zdziwóju Nowym i Zdziwóju Starym jako sposób na rewitalizację terenów wysiedlanych przez niemieckiego okupanta w czasie II wojny światowej"* planuje się realizację inwestycji kubaturowej stanowiącej bazę i zaplecze dla działalności Inkubatora jako instytucji otoczenia biznesu.

Inwestycja zlokalizowana zostanie w miejscowości Zdziwój Nowy i Zdziwój Stary, na terenie Gminy Chorzele. Odległa jest 12 km od terenów inwestycyjnych Przasnyskiej Strefy Gospodarczej Podstrefy Chorzele. Położona bezpośrednio przy drodze powiatowej Nr 177. Posiada bardzo dobre połączenie drogowe z drogą krajową Nr 57 oraz realizowaną linią kolejową Nr 035 Ostrołęka – Szczytno.

Projekt wpisuje się w Oś gospodarczo- transportową subregionu ostrołęckiego, którego elementem jest droga wojewódzka nr 627 Ostrołęka –Ostrów Mazowiecka poprzez drogę wojewódzką 614 Chorzele – Myszyniec i drogę krajową nr 53 Myszyniec –Ostrołęka.

Projekt wpisuje się w I wiązkę projektu dotyczącą inwestycji drogowych (projekt główny droga woj. 627 ujętych w Planie Inwestycyjnym dla subregionu ostrołęckiego. Droga nr 627 wpisuje się znakomicie w dostępność nowo powstającej przedsiębiorczości do korytarza transportowego TEN-T nr 8 (Via Baltica) poprzez drogę krajową nr 53 i drogę wojewódzką nr 614. Droga nr 627 istotna jest dla rozwoju terenów zdegradowanych w Gminie Chorzele podlegających w ramach rewitalizacji niniejszego problemu, gdyż stanowi ona najbliższe połączenie rewitalizowanych pod kątem przedsiębiorczości terenów z ośrodkiem subregionalnym w Ostrołęce i korytarzem transportowym Via Baltica.

Inwestycja w swoim zakresie obejmuje:
- zagospodarowanie terenu,
- rozbudowę i przebudowę byłego budynku szkoły z przeznaczeniem na inkubator przedsiębiorczości,
- wyposażenie budynku w niezbędny sprzęt i urządzenia dla funkcjonowania inkubatora.

Obiekt usytuowany na działkach o powierzchni 11931 m^2 posiadać będzie następujące parametry:
- powierzchnia zabudowy: 1263,25 m^2
- powierzchnia całkowita użytkowa: 2094,77 m^2
- kubatura budynku: 6638,12 m^3

W skład obiektu wejdzie:
- część szkoleniowo- dydaktyczna
- część biurowo- administracyjna
- część mieszkalno – wypoczynkowo – socjalna

Rys. 12. Mapa sytuująca inwestycję na tle terenów inwestycyjnych powiatu przasnyskiego

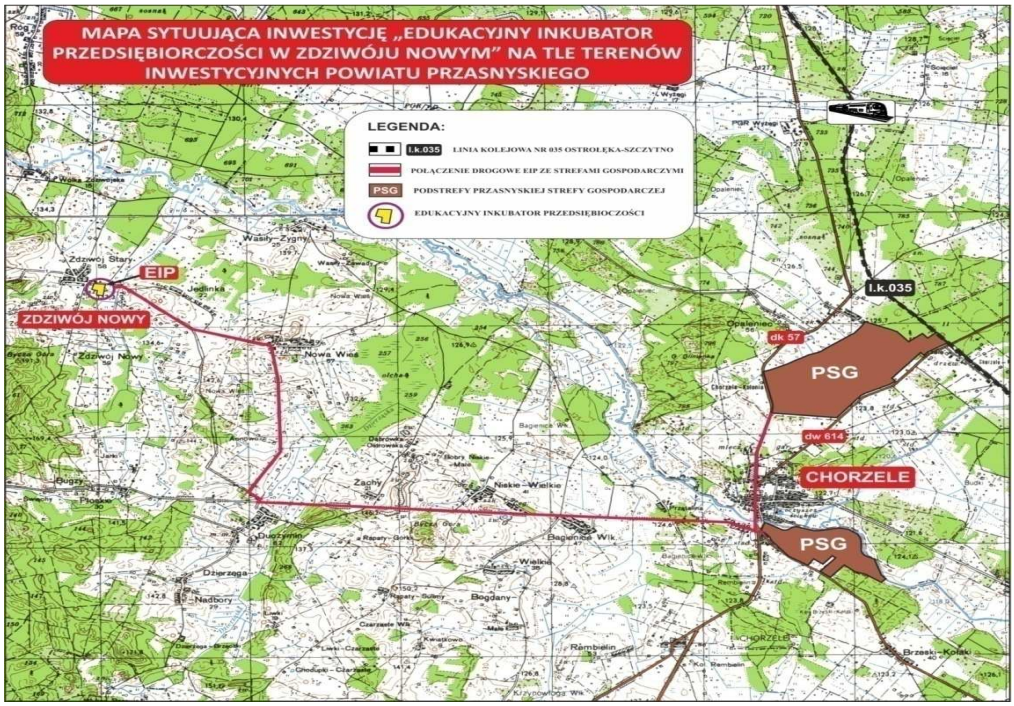

Źródło: dane udostępnione przez Partnera

„MIASTO DWÓCH KULTUR" .REWITALIZACJA CENTRUM STAREGO MIASTA W MAKOWIE MAZOWIECKIM WRAZ Z BUDYNKIEM ZABYTKOWEJ BOŻNICY ŻYDOWSKIEJI KAMIENICĄ PRZY UL. GRABOWEJ

Przedsięwzięcie to bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu, który brzmi: *poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej.*
Projekt wykazuje komplementarność z wiązką drogową w ramach I. Projektu wiodącego m.in. ze względu na charakter użytkowy inwestycji, która będzie miała uzupełniający wpływ na wzrost dostępności i spójności subregionu ostrołęckiego oraz udział w kształtowaniu ładu przestrzennego przedmiotowego obszaru, z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju infrastruktury, która decyduje o jakości życia mieszkańców.
Inwestycja zostanie zrealizowana w zakresie: *Oś priorytetowa 6 Jakość życia. Działanie: Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych.*

Potrzeba realizacji niniejszego Projektu wynika z zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji, zatwierdzonego Uchwałą Nr XXIV/177/216 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 27 października 2016r., w którym określony został obszar zdegradowany – zaplanowany do objęcia procesem rewitalizacji.
Jako obszar rewitalizacji wyznaczono następujące części Miasta:

- *Centrum Miasta* → rynek część północna wraz z obiektami i obszarami starej zabudowy stanowiącymi dziedzictwo kulturowe Miasta, m.in. budynek bożnicy żydowskiej bractwa „Bet Hamidrasz" przy ul. Zielony Rynek 5, teren dawnego getta przy ul. Grabowej, Lapidarium na terenie starego cmentarza żydowskiego przy ul. Adamowskiej i budynek dawnego domu kahalnego. Układ urbanistyczny Starego Miasta jest strefą ścisłej ochrony konserwatorskiej.
- *Rynek część południowa (w szczególności kompleks zieleni, fontanna oraz alejki spacerowe)*

Lokalizacja poszczególnych inwestycji wynikających z zakresu projektu wpisuje się w wyznaczony obszar zdegradowany Miasta. Jego realizacja przyczyni się do osiągnięcia celów założonych w Gminnym Programie

Rewitalizacji Gminy Miasta Maków Mazowiecki, dlatego zakwalifikowany został na listę głównych projektów rewitalizacyjnych dokumentu.
Wyprowadzenie centrum Makowa Mazowieckiego ze stanu kryzysowego nie jest możliwe bez zorganizowania atrakcyjnych przestrzeni publicznych, ciągów komunikacyjnych oraz miejsc do nauki i integracji. Interwencja na rzecz przestrzeni – powiązania z działaniami obejmującymi: infrastrukturę techniczną, efektywność energetyczną, adaptację budynków na cele społeczne.
Kluczowym dla poprawy jakości życia mieszkańców poprzez dostęp do usług publicznych będzie adaptacja obiektów zabytkowych:

- budynek przy ul. Zielony Rynek 5, Bet – Hamidrasz ma cele społeczno – edukacyjne. Obecnie budynek ten nie jest użytkowany. W wyniku realizacji projektu budynek stanie się ważnym i w pełni funkcjonalnym obiektem, w którym prowadzona będzie działalność o charakterze społecznym i edukacyjnym. Budynek będzie zaspokajać potrzeby z zakresu edukacji, a jednocześnie integrować lokalną społeczność.
- budynek przy ul. Grabowej – nastąpi odnowa tkanki miejskiej, poprawa estetyki przestrzeni publicznej wraz z nadaniem jej nowych funkcji. Budynek w części przeznaczony na mieszkania komunalne, zaś w części parterowej na sale dydaktyczne, terapii zajęciowej i ruchowej.

Projekt ten wpisuje się w CEL ROZWOJOWY Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030:
10.Restrukturyzacja miast w celu wzmocnienia ich funkcji społeczno-gospodarczych
KIERUNKI DZIAŁAŃ:
10.2. Kompleksowe i zintegrowane działania rewitalizacyjne w miastach
32. Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego dla rozwoju gospodarki regionu oraz do zwiększenia atrakcyjności regionu
KIERUNKI DZIAŁAŃ:
31.2 Wspieranie rozwoju turystyki kulturowej oraz tworzenia nowych produktów turystycznych
31.3 Ochrona mazowieckiej spuścizny historycznej
31.4 Rozwój systemu obsługi turystów
32.2 Promowanie różnorodności kulturowej i artystycznej regionu
32.3 Wspieranie edukacji kulturalnej
34.1 Wspieranie inicjatyw gospodarczych w sektorze kreatywnym
35.1 Wzmocnienie znaczenia kultury w rozwoju społeczno-gospodarczym
W SZCZEGÓLNOŚCI:

- uzupełnianie i promocja sieci szlaków i pasm turystycznych, w tym szlaków dziedzictwa przyrodniczo – kulturowego
- poprawa warunków nawigacyjnych i drożności szlaków wodnych
- organizacja imprez i wydarzeń o zasięgu regionalnym, krajowym i międzynarodowym w miejscach i obiektach historycznych
- konserwacja, renowacja i adaptacja na cele użyteczności publicznej historycznych obiektów i zespołów zabytkowych wraz z otoczeniem
- wspieranie działań na rzecz rozwoju i modernizacji infrastruktury kultury
- digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego, ujednolicanie standardów i zasad udostępniania tych zasobów
- upowszechnianie wiedzy o regionie
- promocja i kultywowanie lokalnych i regionalnych tradycji

Maków Mazowiecki jest jedną z najstarszych miejscowości na Mazowszu, wzmiankowaną już w XI wieku. Jej znaczenie wiązało się z usytuowaniem na przecięciu szlaków handlowych łączących północ z południem, wschód z zachodem. W roku 1421 książę mazowiecki Janusz I Starszy nadał osadzie prawa miejskie chełmińskie, definiując w ten sposób układ urbanistyczny, który przetrwał do dziś. Jeszcze do II wojny światowej makowski rynek stanowił dwa wybrukowane place służące celom miejskim przede wszystkim handlowi. Po zniszczeniach z czasu II wojny światowej bruk stanowiący nawierzchnię rynku

wykorzystany został do odbudowy lokalnych dróg, a przestrzeń rynku wypełniona została zielenią. W takiej formie rynek przetrwał do naszych czasów. Koncepcja rewitalizacji rynku wzięła się z potrzeby stworzenia identyfikowalnego centrum miasta i przywrócenia typowego dla tego obszaru charakteru. Rynek stanowi jeden z ważniejszych elementów integrujących miasto. Jest punktem osnowy komunikacyjnej związanej z codzienną egzystencją miejscowości, jej funkcjami usługowymi oraz rekreacyjnymi. Mając na względzie powyższe Maków Mazowiecki przedkłada do dofinansowania przedsięwzięcie obejmujące zadanie: rewitalizacja centrum Starego Miasta, którego nadrzędnym celem będzie nadanie nowej tożsamości w kontekście historycznym, kulturowymi społecznym poprzez uporządkowanie przestrzeni rynku, powrót do tradycyjnej funkcji placów oraz wzbogacenie ich współczesnymi obiektami. Aktywizacja rynku centrum Starego Miasta – pozwoli na budowanie lokalnych więzi pomiędzy mieszkańcami, poczucia wspólnoty i solidarności. Walory urbanistyczne tego miejsca w tkance miejskiej stworzą duży potencjał do zaprojektowania przestrzeni o funkcji reprezentacyjnej, rekreacyjnej tworzącej spokojny klimat i umożliwiający powstanie nowych przestrzeni atrakcyjnych dla ich użytkowników. Program przewiduje zaspokojenie potrzeb zarówno starszych jak i młodszych mieszkańców. Zagospodarowanie wysokiej jakości będzie spełniać współczesne standardy, a starannie dobrane elementy przestrzeni będą odpowiedzią na potrzeby mieszkańców. Średniowieczny podział na plac północy i południowy wydaje się wręcz idealny dla podziału funkcjonalnego.

RYNEK POŁUDNIOWY ze względu na swoje dotychczasowe zagospodarowanie i walory przyrodnicze stanowić będzie założenie parkowo – placowe realizowane poprzez funkcje rekreacyjno – wypoczynkowo – kulturalną dla mieszkańców. Zgodnie z propozycją nastąpi wprowadzenie wspólnej przestrzeni publicznej w postaci płyty placu z szerokimi, wygodnymi alejami, wiodącymi dotychczasowymi trasami komunikacji pieszej. Główną atrakcją placu będzie nowoczesna multimedialna fontanna przyciągająca mieszkańców pokazami woda – światło – dźwięk (istniejąca jest w bardzo złym stanie technicznym). Proponuje się figurki żab wykorzystać ponownie na miejscowym placu zabaw lub w ogródku przedszkolnym. Piękna zieleń wysokai średnia będzie zachowana praktycznie w całości. Dodatkowo zostanie uzupełniona dekoracyjnymi gatunkami głównie kwitnącymi oraz rabatami nieustannie kwitnących kwiatów – dostawanych do pór roku. Akcentem placu może być rzeźba założyciela miasta – księcia mazowieckiego Janusza I Starszego. W części południowej zaprojektowano wyżwirowany placyk przewidziany do gry w kule – plenerową grę towarzyską dla osób w każdym wielu. Od strony północnej placu zaproponowano zmienną ekspozycję – park rzeźb. Nawierzchnię będą stanowiły jasne, estetyczne płyty kamienne i kamieniopodobne w stonowanych kolorach beżu i szarości.

RYNEK PÓŁNOCNY (dawnej żydowski) będzie pełnił funkcję placu typowo miejskiego. Głównym celem jest ożywienie tego miejsca, integracja mieszkańców poprzez stworzenie wzbogaconej, atrakcyjnej przestrzeni miejskiej. Płyta placu będzie stanowić jedną przestrzeń będącą miejscem spotkań, ciekawych wydarzeń artystycznych, kulturalnych. W zimie, która jest na ogół sezonem martwym dla imprez plenerowych, część płyty może być wykorzystywane jako lodowisko. Przewiduje się okresowe wykorzystywanie płyty do celów handlowych, np. kiermaszy świątecznych. Istniejący drzewostan złożony gównie z lip szerokolistnych jest w złym stanie ze względu na choroby powodujące powolną degradację, które powstałych wskutek wieloletniego przycinania konarów. Proponuje się ich wycinkę i zastąpienie zielenią o charakterze miejskim, głównie kwitnącą, w uporządkowanych formach.
W centralnej części placu zaprojektowano budynek o współczesnej formie pełniący funkcję kawiarni, miejsca ekspozycji, punktu informacyjnego, publicznych toalet i okresowo będącego zadaszoną sceną do występów artystycznych, prezentacji. Taras budynku będzie miał otwarcie widokowe na najsilniejszy i najważniejszy element w sylwecie miasta – kościół parafialny p.w. Bożego Ciała z wysoką dzwonnicą.
Całość będzie dopełniona poprzez estetyczną małą architekturę oraz nowe oświetlenie.

Rys. 13. Wizualizacja zrewitalizowanego rynku Starego Miasta w Makowie Mazowieckim

Źródło: Materiał udostępniony przez Partnera na potrzeby RIT

Drugim elementem przedsięwzięcia rewitalizacyjnego przedkładanego przez Maków Mazowiecki, które swym zakresem obejmować będzie rewitalizację budynku zabytkowej bożnicy żydowskiej, Domu Modlitwy przy ul. Zielony Rynek 5 w Makowie Mazowieckim, będzie zadanie pn.: *przebudowa i zmiana sposobu użytkowania dawnej bożnicy Bractwa Bet Hamidrasz na budynek usługowy ekspozycyjno-biurowy z infrastrukturą techniczną.*

Budynek dawnego Domu Modlitwy na zbiegu ulic Zielony Rynek i Buźnicznej w Makowie Mazowieckim jest budynkiem wolnostojącym, na rzucie prostokąta, o dwóch kondygnacjach użytkowych nadziemnych, częściowo podpiwniczonym.

Początek jego budowy datowany jest na rok 1857. Od zawsze pełnił on rolę domu modlitw i szkoły; pomieszczenia na piętrze służyły jako mieszkanie rabina. W czasie II wojny światowej budynek został częściowo zniszczony, a po roku 1945 odbudowany z przeznaczeniem na komunalne lokale mieszkalne, ze znaczną przebudową bryły budynku w stosunku do układu pierwotnego.

Budynek wpisany jest do rejestru zabytków województwa mazowieckiego pod nr A-592.

Stan techniczny budynku został w opracowaniu określony jako nieprawidłowy i nieustabilizowany.

Celem prac będzie wzmocnienie i naprawa istniejącej substancji budowlanej, a także przebudowa elementów konstrukcji w aspekcie projektowanej zmiany funkcji.

W szczególności w ramach prac inwestycyjnych zaplanowane zostało: wzmocnienie fundamentów budynku i zapewnienie odpowiedniej izolacji przeciwwilgociowej, wykonanie posadzki i nowego stropu nad parterem, z wykorzystaniem zabytkowych elementów – stalowych słupów i belek, wzmocnienie ścian nośnych i usztywnienie bryły budynku, nową więźbę dachową schody wewnętrzne.

WSKAŹNIKI:

- liczba instytucji kultury objętych wsparciem 2 szt.
- liczba kulturowych obszarów/ miejsc/ instytucji kulturalnych udostępnionych dla niepełnosprawnych 3szt.
- wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne 9000 szt. odwiedziny/rok
- powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 6,5ha.

REWITALIZACJA. PER CAUSAM AD ANIMI.

Przedsięwzięcie bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: POPRAWA ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ DOSTĘPNOŚCI POTENCJAŁU MIASTA OSTROŁĘKI I SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO POPRZEZ JEGO REWITALIZACJĘ ORAZ PODNIESIENIE WALORÓW UŻYTECZNOŚCI GOSPODARCZEJ, SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWO-REKREACYJNEJ.
Projekt wykazuje komplementarność z wiązką drogową w ramach I. Projektu wiodącego, gdyż przebudowa drogi wojewódzkiej nr 627 ma duże znaczenie dla sprawnej komunikacji osób chcących dotrzeć do obiektów objętych działaniami inwestycyjnymi, które są zlokalizowane w obrębie staromiejskiej zabudowy w Ostrołęce – w miejscu skąd rozchodzą się główne szlaki komunikacyjne we wszystkich kierunkach.
Wpisywanie się prezentowanego przedsięwzięcia w wiązkę drogową w ramach I. Projektu wiodącego potwierdzają także założenia, iż nowoczesna, efektywna infrastruktura transportowa poprawiając skomunikowanie całego subregionu, będzie miała wpływ na jego konkurencyjność, pozwalając na opylane wykorzystanie potencjału turystycznego, społecznego oraz kulturalnego.
Droga nr 627 ma strategiczne znaczenie dla całego subregionu ostrołęckiego ze względu na jej połączenie z nowopowstającą trasą S8. Przedłużeniem drogi nr 627 w graniach Ostrołęki jest ulica Głowackiego w obrębie Starego Miasta wchodząca w pl. gen. Józefa Bema, czyli dawny rynek staromiejski. Znaczenie tego historycznego szlaku potwierdza rosyjski plan miasta z 1866r.

Reasumują powyższe, przedkładany projekt wykazuje komplementarność z wiązką drogową w ramach I. Projektu wiodącego m.in. ze względu na charakter użytkowy inwestycji, która będzie miała uzupełniający wpływ na podniesienie poziomu spójności subregionu ostrołęckiego oraz udział w kształtowaniu ładu przestrzennego przedmiotowego obszaru, z równoczesnym zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju oddziałujące na siebie infrastruktury, która decyduje o jakości życia mieszkańców.

Przedsięwzięcie w swoich założeniach bezpośrednio odnosi się do *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku* i przypisanych jej celów dla regionu: tj. inwestycja będzie miała wpływ na zwiększenie wykorzystania potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego Mazowsza oraz istniejących walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu oraz poprawy jakości życia mieszkańców. Inwestycja będzie realizować cel poprzez upowszechnianie kultury i twórczości, wykorzystanie dziedzictwa kulturowego w działalności gospodarczej, wspieranie rozwoju sektora kreatywnego, kreowanie miast jako centrów aktywności kulturalnej. Spowoduje wykorzystanie walorów potencjału dziedzictwa kulturowego do zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu. Inwestycja poprawi dostęp do zasobów kultury osobom niepełnosprawnym, a także podniesie komfort zwiedzania wszystkim odbiorcom. Inwestycja ma na celu również wzmocnienie funkcji edukacyjnych i ożywienie zabytku poprzez włączenie go w przestrzeń publiczną – przedsięwzięcie jest komplementarne z zadaniem inwestycyjnym miasta Ostrołęki rewitalizacji nabrzeży rzeki Narew w granicach miasta, przedkładanym do dofinansowania w ramach niniejszego Planu (tożsamy obszar oddziaływania, sektor wzmocnienia społecznej aktywności, współudział w ożywaniu obszaru obecnie zmarginalizowanego, wpływ na poszerzenie pola aktywności i zaangażowania mieszkańców obszaru).

Prezentowane przedsięwzięcie, którego przedmiotem będą kompleksowe działania rewitalizacyjne obejmujące zabytkową kamienicę oraz obiekty do niej przyległe (zlokalizowane w Ostrołęce, pl. gen. J. Bema 9), zaplanowane jest do realizacji przez **Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce** – podmiot posiadający odrębną osobowość prawną, będący Partnerem w ramach Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego. Muzeum jest wojewódzką samorządową jednostką organizacyjną – samorządową instytucją kultury. Organizatorem Muzeum jest Samorząd Województwa Mazowieckiego (nie nastawioną na osiąganie zysku, której celem działania jest trwała ochrona dóbr kultury, udostępnianie zbiorów i ich upowszechnianie). Ogólny nadzór nad Muzeum sprawuje Minister Kultury i Dziedzictwa

Narodowego a nadzór bezpośredni Zarząd Województwa Mazowieckiego. Muzeum wpisane jest do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Zarząd Województwa Mazowieckiego pod Nr RIK 11/99.Muzeum posiada osobowość prawną.
Aktem utworzenia instytucji jest Zarządzenie Nr 92/75 Wojewody Ostrołęckiego z dnia 31 grudnia 1975r. w sprawie utworzenia Muzeum Okręgowego w Ostrołęce i nadania mu Statutu z późn. zm. zmienionego Zarządzeniem Nr 75/98 Wojewody Ostrołęckiego z dnia 11 grudnia 1998r. w sprawie nadania Statutu Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce. Muzeum jest instytucją dobra wspólnego i ważną częścią przestrzeni publicznej. W odczuciu społecznym jawi się w postaci źródła emanacji procesów wspólnotowych jak też w strukturach społecznego wsparcia aktywności muzealniczych.

Zakres działalności Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce obejmuje:

- gromadzenie i przechowywanie dóbr kultury polskiej w zakresie prehistorii, historii, sztuki i etnografii.
- upublicznianie informacji o treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury polskiej, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej, umożliwianie kontaktu ze zbiorami.

Obiekty przeznaczone do rewitalizacji w ramach wnioskowanego przedsięwzięcia oraz ujęte w koncepcji projektowej usytuowane są na terenie objętym Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego rejonu „Śródmieście Północ – 11 Listopada" w Ostrołęce, zatwierdzonym uchwałą przez Radę Miasta Nr 471/LII/2006 z dnia 30 marca 2006 r. z późn. zm. Działka nr 20755 położona jest na terenie zabudowy mieszkaniowo-usługowej w typie staromiejskim, oznaczonym symbolem MM/UU.17.Obowiązujące ustalenia w zakresie ochrony konserwatorskiej. Planowana inwestycja położona jest w obszarze objętym ochroną prawną na podstawie przepisów o ochronie dóbr kultury:

- Układ urbanistyczny Starego Miasta – wpisany do rejestru zabytków pod Nr A – 440, decyzją z dnia 09.02.1977r.,
- Budynek frontowy (zlokalizowany wzdłuż pierzei ul. gen. Józefa Bema) – wpisany do rejestru zabytków pod Nr A – 453 decyzją z dnia 28 sierpnia 1979r.,
- Nawarstwienia kulturowe – wpisane do rejestru zabytków pod Nr A – 320, decyzją z dnia 04.08.1992r.

W związku z obowiązkami wynikającymi z wpisu kamienicy do rejestru zabytków przeprowadzono wszystkie niezbędne badania obiektu a ich wyniki zostały zebrane w szczegółowym opracowaniu konserwatorskim. Zawarte zostały tam wnioski określające zakres prac konserwatorskich i budowlanych jakie należy przeprowadzić, aby obiekt odzyskał swoją świetność, przyczynił się do podniesienia atrakcyjności turystycznej rynku starego miasta w Ostrołęce oraz służył celom kulturalnym, w szczególności edukacyjnym i wystawienniczym. Działalność wystawiennicza, która obejmie całą kondygnację I pietra będzie ściśle merytorycznie powiązana z działalnością edukacyjną prowadzoną na parterze zabytkowej kamienicy oraz połączonej z nią nowej kubatury.

ZESTAWIENIE POWIERZCHNI

powierzchnia użytkowa	893,11m^2	69,00%
powierzchnia komunikacyjna	346,85m^2	27,00%
powierzchnia techniczna, magazyny i gospodarcza	50,89m^2	4,00%
RAZEM (pow. netto):	**1290,85m^2**	

Forma architektoniczna oraz sposób dostosowania do krajobrazu i otaczającej zabudowy.

- **Budynek nr 1 - frontowy**

Kamienicazostanie dopasowana do istniejącej zabudowy historycznej, jako części pierzei placu gen.Józefa Bema. Bryła budynku stanowi odrębną całość poprzez kolorystykę i własne podziały pionowe oraz pozostaje w widoku elewacji formalnie wydzielona od istniejącej kamienicy nr 8 – obecnej głównej siedziby muzeum. Kamienica stylistycznie nawiązywała będzie do architektury kamienicy miejskiej z przełomu XIX i XX w. Wysokość elewacji nie przekracz wysokości elewacji obecnego muzeum. Zachowano „formalny podział na

dwa budynki" (w rzeczywistości będzie to jeden obiekt) – tak, aby zachowaćcharakter zabudowy pierzejowej, np. nawiązując do sąsiedniej, północno-wschodniej pierzei Placu. Forma elewacji - jej proporcje, podziały, użyte materiały - nawiązywać do budynku sąsiedniego. Niestanowią dla niego „konkurencji" oraz nie są nadmiernie wyeksponowane. Wejście do budynku będzie wejście „podrzędnym". Z uwagi na zabytkowy charakter budynku zaprojektowano dach dwuspadowy, symetryczny, z kalenicą równoległą do ul. Bema oraz konstrukcję dachu przewidującą pokrycie dachówką ceramiczną (karpiówka). Elewacja boczna – ściana szczytwa kamienicy, została wyrównana i uzupełniona o otwory okienne, tak żeby była symetryczna. Zaprojektowano doświetlenie pomieszczeń biurowych na poddaszu poprzez lukarny.

- **Budynek nr 2 – oficyna**

Forma 2-piętrowej, nakrytej dachem pulpitowym oficyny przebudowanej w latach 80-tych pozostanie bez zmian. Skorygowana zostanie ze względu na funkcję liczba okien, tak żeby zachować przy tym porządek podziałów. Jako wizytówka muzeum od strony dziedzińca zostanie wykorzystany wydatny ryzalit. Przewiduje się obłożenie go wielkoformatowymi metalowymi płytami z perforowanym ludowym motywem kurpiowskim. Na podkreślenie zasługuje także nowe wejście do oficyny z dziedzińca poprzez przeszklone naroże ryzalitu.

- **Budynek nr 3**

Po wyburzeniu starego budynku gospodarczego w jego miejsce powstanie 2-piętrowa oficyna nakryta dachem dwuspadowym o kącie nachylenia powtarzającym naczułek kamienicy. Zostaną zachowane podziały okien jak na ścianie szczytowej kamienicy jednak wyróżniona zostanie poprzez zastosowanie nowoczesnych materiałów elewacyjnych. Jako okładzinę zewnętrzną projektuje się płyty włókno-cementowe w jasnym kolorze nawiązującym do koloru kamienicy. W ścianie szczytowej nowej oficyny planuje się okno panoramiczne, dzięki któremu z sali wystaw na piętrze będzie rozpościerał się widok na Narew i jej zielone nabrzeże. W poziomie parteru od strony dziedzińca planuje sie wejście do kafeterii przez przeszkloną witrynę w podcieniu.
Kolorystyka elewacji zgodnie z rysunkami architektonicznymi elewacji. Ostateczny dobór barw wg wybranej palety do uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, delegatura w Ostrołęce, na etapie wykonania inwestycji.

Szczegółowe badania architektoniczne i konserwatorskie potwierdziły, iż piwnice pod kamienicą przy pl. gen. J. Bema 9, czyli obiekcie planowanym do rewitalizacji, są najstarszymi murami zachowanymi w Ostrołęce. Poddane konserwacji a następnie udostępnione zwiedzającym staną się największą atrakcja starego miasta. w połączeniu z funkcją muzealną przyczynią się do podniesienia atrakcyjności turystycznej nie tylko całego starego miasta, ale całej Ostrołęki, jako centrum subregionu.

W celu dostosowania kamienicy dla osób niepełnosprawnych planuje się wykonanie wewnątrz budynku szybu i montaż dźwigu dostępnego od strony dziedzińca z poziomu terenu z przystankami na wszystkich 4 kondygnacjach od piwnicy do poddasza. Lokalizacja została poprzedzona wstępnym rozpoznaniem architektonicznym przestrzeni poniżej posadzki parteru, w wyniku której nie stwierdzono występowania w tym miejscu sklepień i innych elementów o wartości historycznej. Wejście dla osób niepełnosprawnych na teren działki będzie możliwe od strony ul. Staromostowej między kamienicą, a nowym budynkiem z kafeterią dostępna z poziomu terenu. W budynku nie przewiduje sie progów wyższych niż 2cm.Poprawa dostępu do zasobów kultury m.in. dla osób niepełnosprawnych, poprzez montaż windy oraz wejście dla osób z niepełnosprawnością ruchu pozwoli na skomunikowanie nie tylko rewitalizowanej kamienicy, ale także budynku sąsiadującego (obecnej głównej siedziby Muzeum), w którym znajdują się stałe ekspozycje.
Na zakres prac zaproponowany w dokumentacji konserwatorskiej oraz zawarty w dokumentacji projektowej Muzeum uzyskało zgodę Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków - Decyzja Nr 39/16 z dnia 14.03.2016r. Ponadto uzyskano Decyzję pozwolenie na budowę Nr 50/2016 z dn. 07.04.2016.

Nieruchomość, która zostanie poddana rewitalizacji, będzie w całości przeznaczona na prowadzenie działalności statutowej Muzeum, w tym m.in.: wystawienniczej, edukacyjnej, naukowej oraz w zakresie przechowywania zbiorów muzealnych i bibliotecznych.
Zgodnie z wstępnymi założeniami zaplanowany został następujący podział budynków na dwie strefy:

- I strefa publicznie dostępna wyposażona w system telewizji dozorowej CCTV z dostępem dla osób niepełnosprawnych (piwnice, parter, piętro, poddasze głównie w zabytkowej kamienicy)
- II strefa z ograniczona dostępnością przeznaczona na magazyny zbiorów, pracownie muzealne, biura i serwerownię.

Rys. 14. Wizualizacja zrewitalizowanej zabytkowej kamienicy Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce

Źródło: Materiał udostępniony przez Partnera na potrzeby RIT

Cel bezpośredni prezentowanego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego został zdefiniowany jako: *znaczący wzrost potencjału turystycznego Ostrołęki i regionu kurpiowskiego poprzez kompleksową rewitalizację zabytkowej kamienicy i obiektów do niej przyległych, należących do Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce.*
Cele pośrednie osiągnięte w efekcie przeprowadzenia planowanych działań inwestycyjnych będą obejmować:

- zahamowanie procesów degradacji zabytkowej kamienicy i obiektów przyległych usytuowanych na nieruchomości sąsiadującej z obecną siedzibą Muzeum Kultury Kurpiowskiej, w obszarze staromiejskiej zabudowy Ostrołęki,
- nadanie obiektowi zabytkowemu nowych funkcji kulturalnych: wystawienniczej i edukacyjnej (budynek dotychczas użytkowano na cele biurowe i nie był publicznie dostępny),
- utrwalenie historycznych i artystycznych walorów najstarszych zachowanych murów w Ostrołęce datowanych na połowę XVI i udostępnienie ich zwiedzającym (badania konserwatorskie i architektoniczne potwierdzają, że są to najstarsze zachowane mury w Ostrołęce, są tym cenniejsze, że w Ostrołęce ze względu na liczne pożary i zniszczenia wojenne zachowało się niewiele oryginalnych zabytków).
- poprawa estetyki przestrzeni w obrębie placu gen. J. Bema (dawnego rynku) poprzez przywrócenie historycznych detali (dach, stolarka, elewacja) zabytkowej kamienicy i jej otoczenia, które zostaną poddane rewitalizacji,
- poprawa dostępności do oferty kulturalno – edukacyjnej MKK w Ostrołęce dzięki poszerzeniu oferty,

Natomiast z punktu widzenia społeczno-ekonomicznego realizacja prezentowanego projektu, pozwoli na osiągnięcie następujących korzyści długoterminowych:

- wzrost znaczenia kultury i turystyki jako czynników stymulujących rozwój społeczno-gospodarczy miasta Ostrołęki oraz regionu kurpiowskiego;
- zabezpieczenie obiektu zabytkowego poprzez wyposażenie w instalacje: telewizji dozorowej (CCTV), sygnalizacji włamania i napadu (SSWiN), sygnalizacji alarmu pożaru (SAP),
- ożywienie starego miasta ,
- optymalne wykorzystanie potencjału turystycznego i promocyjnego kurpiowszczyzny,
- wzmocnienie tożsamości mieszkańców Ostrołęki/ regionu kurpiowskiego/ subregionu;
- budowa prestiżu wizerunku miasta Ostrołęki oraz subregionu;
- stworzenie warunków do wzrostu ruchu turystycznego na terenie miasta i regionu ;
- stworzenie warunków do realizacji działań edukacyjnych dla dzieci, młodzieży/osób zainteresowanych,
- zwiększenie możliwości rozwoju sektora usług turystycznych i około turystycznych na terenie miasta oraz w regionie;
- wzrost świadomości historycznej mieszkańców subregionu;

Realizacja przedsięwzięcia w optymalnym stopniu zaspokoi popyt ze strony użytkowników ze względu na zwiększoną powierzchnię użytkową umożliwiającą efektywniejszą realizację działalności Muzeum, z równoczesnym wprowadzeniem nowej oferty, wykorzystującej najnowsze technologie. Realizacja projektu będzie miała wpływ na wzrost liczby użytkowników (950 odwiedzin w ciągu roku), przyczyniając się do zwiększenia aktywnego udziału społeczeństwa w kulturze.

Realizacja działań projektowych pozwoli na zaproszenie społeczeństwa do uczestniczenia w dziedziczeniu przeszłości dla pożytku teraźniejszości i przyszłości. Taki proces uczestnictwa stanie się możliwy dzięki pozyskaniu zrewitalizowanego zabytkowego obiektu.

Ponadto dzięki kompleksowej realizacji zaplanowanych działań możliwe będzie poszerzenie działalności Muzeum w dwóch ważnych obszarach:
- zwiększenie dostępności do zasobów poprzez utworzenie w części zabytkowej kamienicy Cyfrowego Archiwum Tradycji Kurpiów (obecnie nie ma takiej możliwości ze względu na zbyt małą kubaturę budynku, w oparciu o który funkcjonuje Muzeum),
- utworzenie pracowni etnodesignu w oparciu o zasoby muzeum dotyczące kultury i sztuki Kurpiów, w szczególności wycinanki i haftu.

Reasumując, zrewitalizowana kamienica oraz planowana nowa kubatura wzmocnią subregionalnyośrodek życia społecznego oraz przyczynią się do unowocześnienia muzeum i zwiększenia dostępu do wiedzy i oferty kulturalnej. Celem pośrednim projektu jest skoncentrowanie działalności społecznej na inicjowaniu wokół instytucji muzeum procedur, służących budowaniu kultury pamięci i obywatelskiego poczucia odpowiedzialności za wzmocnienie roli dziedzictwa kulturowego w tworzeniu wspólnoty lokalnej, w wymiarach społeczno-kulturowym i społeczno-ekonomicznym.

PRZEBUDOWA I REMONT MIEJSKIEGO DOMU KULTURY W PRZASNYSZU

Zadanie inwestycyjne Miasta Przasnysza wpisuje się bezpośrednio w Cel Główny Planu Inwestycyjnego, który brzmi: *poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej* oraz realizuje jego cele szczegółowe:
- Podniesienie konkurencyjności regionu województwa mazowieckiego;
- Wzrost poziomu wykorzystania potencjału subregionu ostrołęckiego;
- Zatrzymanie degradacji funkcji społecznych, kulturalnych i gospodarczych w regionie poprzez tworzenie warunków przestrzennych i technicznych dla lepszej komunikacji, transportu, realizacji zadań społeczno-

kulturalnych przygotowanie bazy pod realizację działań na rzecz rozwiązania kwestii społecznych występujących na przedmiotowym obszarze;

- Zwiększenie szans na wszechstronny rozwój lokalny;
- Wzrost komfortu życia mieszkańców subregionu ostrołęckiego i Mazowsza;
- Zmniejszenie izolacji obszarów problemowych;
- Zahamowanie procesów degradacji obiektów zabytkowych;

Przedsięwzięcie zlokalizowane jest w zasięgu szlaków transportowych, które są przedmiotem inwestycji drogowych w ramach I. Projektu wiodącego i wykazuje z nimi komplementarność. Charakter użytkowy planowanego zadania będzie miał pozytywny, uzupełniający wpływ na wzrost spójności subregionu ostrołęckiego oraz kształtowanie ładu przestrzennego całego obszaru, z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju kluczowych dla prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa elementów infrastruktury.

Rys. 15. Wizualizacja zrewitalizowanego budynku MDK w Przasnyszu.

Źródło: dane udostępnione przez Lidera na potrzeby RIT

Zadanie inwestycyjne polega na modernizacji i nadaniu nowych funkcji obiektowi, w którym obecnie mieści się Miejski Dom Kultury oraz Centrum Animacji i Wsparcia dla Społeczności Lokalnej. Budynek, wybudowany jako Dom Sportowy w latach 30-tych ubiegłego wieku, w sposób istotny wpisał się w dzieje miasta. Wykorzystywany był wielokrotnie w swojej historii do łączenia różnych funkcji (kulturalnych: sala widowiskowa, kinowa, ognisko muzyczne, biblioteka; komercyjnych: bank, restauracja). Za zmianami funkcji, dokonywanymi na przestrzeni lat, nie następowała jednak zmiana organizacji przestrzeni i nigdy nie przeprowadzono gruntownego remontu budynku. Obiekt, objęty ochroną konserwatorską, położony jest w ścisłym centrum miasta, na obszarze zdegradowanym, dla którego Miasto Przasnysz uchwaliło Gminny Program Rewitalizacji na lata 2016-2020.

Rys. 16. Fragment mapy obszaru rewitalizacji dla miasta Przasnysza

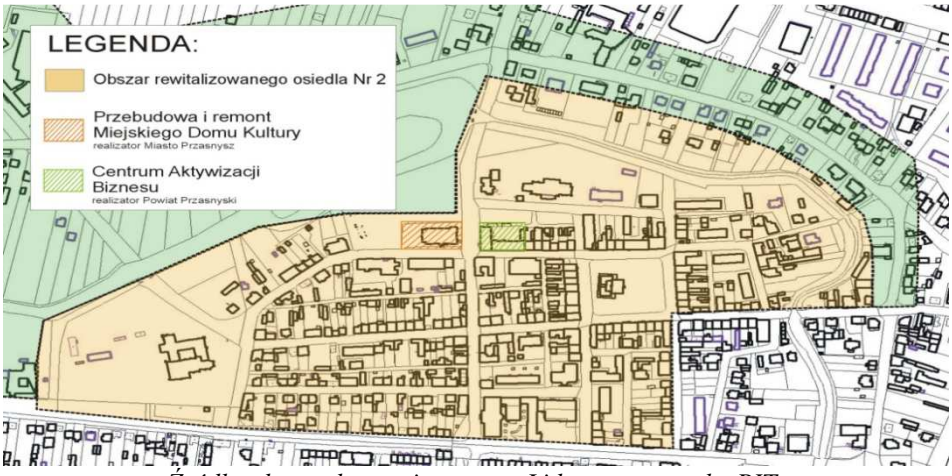

Źródło: dane udostępnione przez Lidera na potrzeby RIT

Na obszarze rewitalizacji (Osiedle nr 2 i 4) koncentrują się negatywne zjawiska społeczne oraz występuje największa koncentracja problemów przestrzenno-funkcjonalnych. Do głównych problemów zdiagnozowanych na Osiedlu nr 2 należą m.in. wyludnienie, utrzymujący się wysoki wskaźnik bezrobocia, w tym bezrobocia długotrwałego, występowanie obiektów wymagających generalnego remontu, termomodernizacji, a występująca zabudowa wymaga uporządkowania. Część obiektów jest całkowicie wyeksploatowana. Zadanie, polegające na remoncie i przebudowie budynku MDK, wpisane zostało na listę głównych przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR.

Dla tej inwestycji infrastrukturalnej zaplanowano wiele przedsięwzięć uzupełniających. W budynku MDK/w CAWSL realizowany jest projekt pn. *„Inkubacja i Wsparcie Ekonomii Społecznej w subregionie ostrołęckim”*. Jego celem jest wzrost integracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych marginalizacją poprzez zakładanie PES. W Przasnyszu działania skierowane są do osób zagrożonych marginalizacją, których najwięcej zamieszkuje na terenie rewitalizowanym. W ramach projektu przewidziane są szkolenia, warsztaty, doradztwo, wspieranie nowoutworzonych przedsiębiorstw społecznych w uzyskaniu stabilności funkcjonowania i przygotowaniu do w pełni samodzielnego funkcjonowania, tj. wsparcia pomostowego w formie finansowej i/lub w formie zindywidualizowanego wsparcia. W pomieszczeniach CAWSL zaplanowano też działania związane z aktywizacją społeczno-zawodową bezrobotnych w ramach Klubu Integracji Społecznej oraz prowadzenie Programu Aktywności Lokalnej. W ramach PAL planuje się spotkania informacyjne, obywatelskie, uwzględniające potrzeby społeczności lokalnej (organizację przedsięwzięć wspólnych na rzecz zagospodarowania najbliższej okolicy zamieszkania, organizację treningów kompetencji i umiejętności społecznych, spotkania grup wsparcia, grup samopomocowych i edukacyjnych, zajęcia integracyjne i edukacyjne dla dzieci i młodzieży, promocję i organizację wolontariatu). Zintegrowanie działań inwestycyjnych i społecznych służyć będzie lepszemu osiągnięciu celów, zarówno przedmiotowego przedsięwzięcia, jaki i całego Programu Rewitalizacji.

Miasto Przasnysz, w kontekście rewitalizacji, zdobyło już wiele dobrych doświadczeń przy realizacji projektów z Lokalnego Programu Rewitalizacji na lata 2009-2013. Potwierdza to wydana przez Ministerstwo Rozwoju w 2016 roku publikacja *„Dobre praktyki w rewitalizacji polskich miast.”* Miasto Przasnysz zostało w niej docenione za strategiczne podejście do rewitalizacji, w której dotychczasowy *„sukces wynikał ze starannej diagnozy i udanej współpracy jednostek miejskich, organizacji pozarządowych oraz prywatnych właścicieli nieruchomości”*. W zakresie dobrych praktyk podkreślono kompleksowość realizowanych działań, integrację projektów „twardych” i „miękkich”, łączenie dużych i małych inwestycji oraz kwestie społeczne. Jednak utrzymanie i rozwijanie tych pozytywnych efektów zmian społecznych i gospodarczych w Przasnyszu wymaga przeprowadzenia jeszcze wielu przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zaplanowanych na lata 2016-2020. Rewitalizacja jest nie tylko procesem długotrwałym, kosztownym, ale też wymagającym ciągłości i konsekwencji.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne, zgłaszane przez Miasto Przasnysz do Planu Inwestycyjnego Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego, ma charakter zintegrowany i stanowi logiczną całość. Dzięki synergicznym działaniom pozostałych miejskich instytucji kultury możliwe jest stworzenie bogatej, unikatowej w skali regionu oferty dla społeczności lokalnej i turystów, która łączyć będzie przedsięwzięcia kulturalne i społeczne. Zadanie ma ogromny potencjał tkwiący w budynku, jego otoczeniu, jak i realizowanych oraz planowanych do realizacji działaniach. Jest to jedyny tego typu obiekt w powiecie przasnyskim, z bogatą tradycją i kulturotwórczą rolą w życiu społeczności lokalnej. W jego historię wpisały się spektakle teatralne, przygotowane przez nieformalne grupy mieszkańców, musicale, przedstawienia i filmy integracyjne, które gromadziły liczną widownię. Obecnie, pomimo złego stanu infrastruktury, MDK realizuje, na miarę możliwości, swoje funkcje, jednakże odbywa się to w warunkach znacząco odbiegających od przyjętych standardów oraz w zakresie zdecydowanie mniejszym niż ma ku temu potencjał.

Rys. 17. Wizualizacja projektu przebudowy MDK w Przasnyszu

Źródło: dane udostępnione przez Lidera na potrzeby RIT

Obiekt zlokalizowany jest w bezpośrednim sąsiedztwie rewitalizowanego etapami parku miejskiego, planowanego do rewitalizacji budynku, w którym powstanie Centrum Aktywizacji Biznesu oraz zrewitalizowanego w poprzedniej perspektywie finansowej UE rynku - historycznego centrum miasta. Potencjał tej lokalizacji wynika z możliwości wykorzystywania tych atrakcyjnych przestrzeni miejskich dla realizacji ciekawych, integrujących duże grupy mieszkańców i turystów, przedsięwzięć kulturalnych i społecznych. Potencjał lokalizacji tkwi również w otoczeniu budynku, które konsekwentnie poddawane jest procesom rewitalizacji przestrzennej z udziałem podmiotów publicznych i prywatnych. Remont i przebudowa zdekapitalizowanej infrastruktury MDK wpisuje się w program kompleksowej odnowy historycznego centrum i zwiększania jego atrakcyjności. Jest elementem budowania wartości i tożsamości miasta oraz planowania jego społeczno-gospodarczego rozwoju. Dotychczasowe doświadczenia Miasta pokazują, że przedsięwzięcia w sferze kultury stają się ważnym spoiwem więzi społecznych na obszarze. Przyczyniają się do rozwoju różnych aktywności mieszkańców i budowania kapitału społecznego. Niekomfortowa infrastruktura MDK w coraz większym zakresie wykorzystywana jest na działania społeczne. W pomieszczeniach uwolnionych po restauracji regularnie spotykają się grupy senioralne, a w pomieszczeniu po bibliotece federacja przasnyskich organizacji pozarządowych prowadzi Centrum Animacji i Wsparcia dla Społeczności Lokalnej.

Zadanie ma pełną dokumentację techniczną, której wykonanie dofinansowane było ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Posiada wszelkie uzgodnienia z Konserwatorem Zabytków oraz decyzję o ustaleniu celu publicznego.

Zakres rzeczowy inwestycji obejmuje przebudowę oraz nadbudowę budynku MDK mającą na celu stworzenie na piętrze nowoczesnej sali kinowo-teatralnej wraz z zapleczem scenicznym oraz komfortowym foyer. Sala zaprojektowana została w sposób umożliwiający realizację oferty kulturalnej (przedstawienia teatralne, w tym integracyjne, występy grup wokalnych i chórów, grup tańca nowoczesnego i baletu, projekcje kinowe) oraz organizację imprez okolicznościowych i eventów.

W poziomie parteru projektowane są sale zainteresowań (pracownia plastyczna, komputerowa, studio foto i tv, ognisko muzyczne, studio nagrań), pomieszczenia administracyjne oraz pomieszczenia dla seniorów, dla organizacji pozarządowych i grup nieformalnych.
Przestrzeń użytkowa budynku została zaprojektowana bez barier architektonicznych i w taki sposób, aby nowocześnie i racjonalnie wykorzystać ją dla łączenia funkcji kulturalnych i społecznych w tej instytucji.

Odnowiona infrastruktura w zakresie funkcji kulturalnych służyć będzie rozszerzeniu i podniesieniu jakości dotychczasowej oferty kulturalnej. W zakresie funkcji społecznych służyć będzie animacji, inkubacji i akceleracji organizacji pozarządowych, rozwijaniu form partycypacji społecznej, włączaniu do różnych aktywności seniorów i osoby niepełnosprawne, osoby zagrożone wykluczeniem.
Przedsięwzięcie jest zaplanowane na miarę potrzeb i wielkości miasta, co ma ogromne znaczenie w kontekście racjonalizacji kosztów zarządzania tą infrastrukturą w przyszłości. Odpowiada na zdiagnozowane potrzeby lokalnej społeczności i jest zgodny z celami określonymi w dokumentach strategicznych na poziomie lokalnym i regionalnym.

Inwestycja realizowana będzie w latach 2017 -2019.
Koszt całkowity: 9 989 232,00 zł (dofinansowanie UE 6 497 062,00 zł oraz wkład własny 3 492 170,00 zł).

Kompleksowe ujęcie zadań w ramach I. Projektu wiodącego w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i komunikacyjnym - stanowi o zintegrowanym oddziaływaniu planowanych inwestycji na rozwój całego subregionu ostrołęckiego, na dalsze funkcjonowanie samego obszaru i jego społeczności, poprawę jakości życia, podniesienie poziomu rozwoju, zwiększenie jego dostępności. Realizacja zadań przyczyni się również do poprawy konkurencyjności regionu, zwiększenia jego spójności, w kontekście całego Mazowsza. Przede wszystkim zaś stworzy możliwości wykorzystania endogenicznego potencjału subregionu oraz posiadanych zasobów w postaci rezerw terenów inwestycyjnych i kapitału ludzkiego, a przede wszystkim (dzięki poprawie infrastruktury technicznej) zwiększy atrakcyjność inwestycyjną obszaru.

Rys.18. Mapa powiatów subregionu ostrołęckiego ze wskazaną lokalizacją poszczególnych inwestycji w ramach I Projektu wiodącego

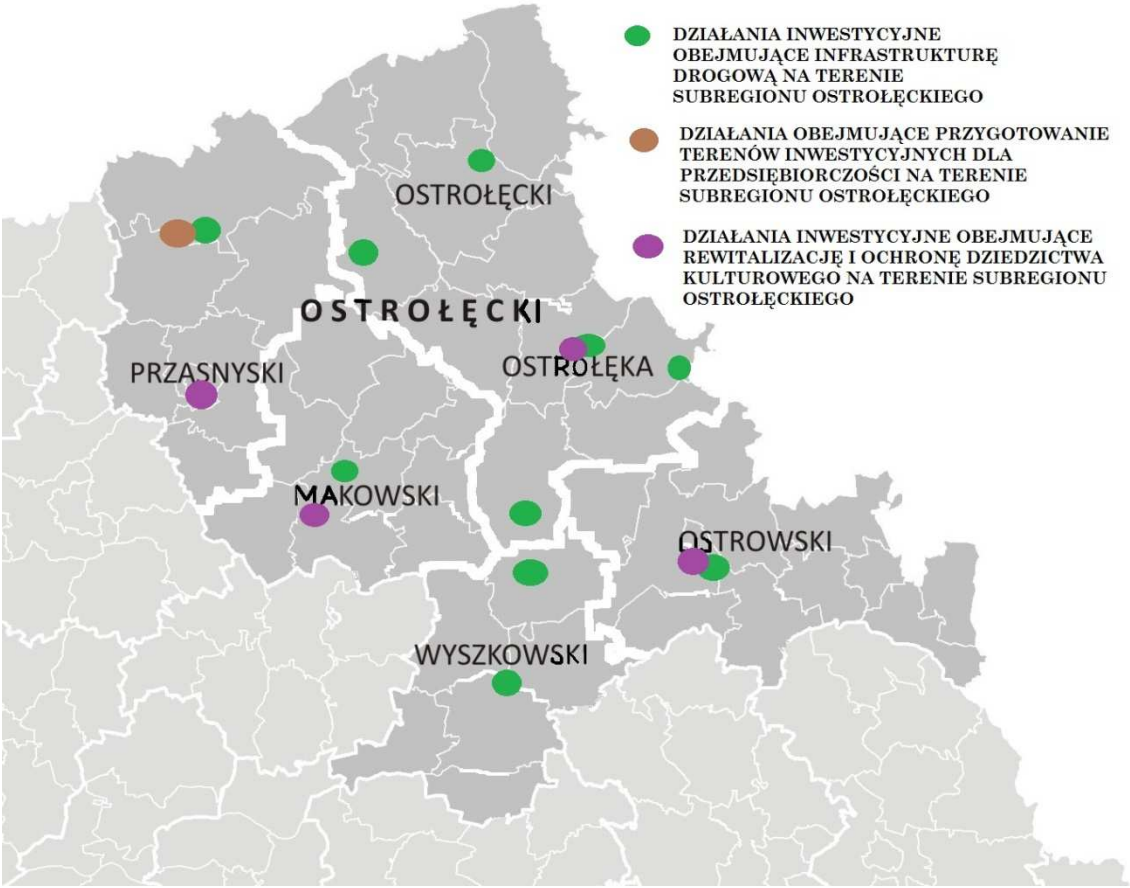

Źródło: opracowanie własne na podst. danych udostępnionych przez Lidera i Partnerów

7.3. Planowane rezultaty I. Projektu wiodącego

Zakres prezentowanego I. Projektu wiodącego w sposób bezpośredni wynika ze zdiagnozowanych problemów zidentyfikowanych w obszarze funkcjonalnym subregionu ostrołęckiego. Przedmiotowy Projekt przyczyni się do zniwelowania problemu głównego, sformułowanego, jako:

Niedostateczny poziom użyteczności gospodarczej, społecznej, środowiskowo-rekreacyjnej ostrołęckiego obszaru funkcjonalnego, skutkujący ograniczoną dostępnością zewnętrzną i wewnętrzną do potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego.

Jednocześnie we wskazanym obszarze funkcjonuje szereg problemów szczegółowych, bezpośrednio wynikających z problemu głównego i zależnie powiązanych między sobą:

- Słabe powiązanie ośrodka ostrołęckiego z jego zapleczem, ograniczające optymalne /efektywne wykorzystanie potencjału gospodarczego, społecznego, środowiskowo-rekreacyjnego całego subregionu.
- Słaba funkcjonalność ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznej, co ogranicza wielotorowy rozwój obszaru.
- Niedostateczne wykorzystanie istniejącej przestrzeni przyrodniczej i infrastruktury drogowej, skutkujące słabym zagospodarowaniem obszaru.
- Postępująca degradacja funkcji społecznych, kulturalnych i gospodarczych obszaru.
- Niszczejąca zabytkowa architektura subregionu.
- Słaba spójność dróg subregionu ostrołęckiego z siecią TEN-T, skutkująca ograniczoną dostępnością komunikacyjną do pozostałej części Mazowsza.
- Poziom wykluczenia społecznego i ubożenia społeczności.
- Niedostateczne uzbrojone i skomunikowane tereny inwestycyjne w obszarze funkcjonalnym.
- Niewystarczające zasoby terenów inwestycyjnych na terenie miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego.
- Małe szanse na wszechstronny rozwój lokalny.

Przeprowadzenie przedmiotowej inwestycji będzie miało bezpośrednie przełożenie na osiągnięcie mierzalnych efektów w postaci rezultatów i produktów obranych, jako wskaźniki realizacji Projektu.
Na potrzeby Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego do Projektu wiodącego przypisano następujące wskaźniki, zgodnie z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020:

Tabela 3. Wskaźniki realizacji I. Projektu wiodącego

Nazwa wskaźnika	*Jednostka miary*	*Prognozowana wartość*
Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych	*hektary*	**80,0**
Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach	*sztuki*	**8,0**
Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach	*EPC*	**68,0**
Liczba zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez IOB	*sztuki*	**2,0**
Liczba nowych przedsiębiorstw powstałych przy wsparciu IOB	*sztuki*	**3,0**

Liczba przedsiębiorstw korzystających z zaawansowanych usług (nowych i /lub ulepszonych) świadczonych przez IOB	*sztuki*	**11,0**
Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	*sztuki*	**3,0**
Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe	*sztuki*	**11,0**
Liczba instytucji otoczenia biznesu wspartych w zakresie profesjonalizacji usług	*sztuki*	**2,0**
Całkowita długość nowych dróg	*kilometry*	**1,8**
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	*hektary*	**13,00**
Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	*sztuki*	**2,0**
Liczba obiektów podlegających rewitalizacji	*sztuki*	**4,0**
Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	*sztuki*	**5,0**
Liczba kulturowych obszarów/ miejsc/ instytucji kulturalnych udostępnionych dla niepełnosprawnych	*sztuki*	**5,0**
Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne	*sztuki/odwiedzin /rok*	**19 950,0**
Liczba obiektów zabytkowych objętych wsparciem	*sztuki*	**1,0**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie RPO WM na lata 2014-2020

Przypisane do Projektu wiodącego wskaźniki odzwierciedlają realizację celów, zarówno zaplanowanych dla Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego, jak i wyznaczonych przez RPO WM 2014-2020, zaprezentowane zostały w mierzalny, konkretny i optymalny sposób, będą w pełni weryfikowalne.

7.4. Harmonogram realizacji I. Projektu wiodącego

Realizacja Projektu wiodącego w ramach Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego została zaplanowana zgodnie z optymalnym harmonogramem prac niezbędnych do przygotowania, wdrożenia, realizacji właściwej oraz efektywnego zakończenia wszystkich działań inwestycyjnych. Harmonogram przeprowadzenia działań zaplanowanych w ramach Projektu wiodącego dla RIT subregionu ostrołęckiego obejmuje:

- fazę przygotowawczą – opracowanie niezbędnych dokumentów/załączników wymaganych dla poszczególnych działań uwzględnionych w ramach przedsięwzięcia, uzyskanie wymaganych prawem uzgodnień /decyzji/pozwoleń/zaświadczeń, a także w razie konieczności obejmie przeprowadzenie konkursu architektoniczno-urbanistycznego na potrzeby rewitalizacji;
- fazę zasadniczą – obejmującą przeprowadzenie poszczególnych działań;
- fazę końcową– obejmującą działania promocyjne integralnie związane z Projektem oraz działania mające na celu rozliczenie niniejszego przedsięwzięcia zgodnie z wymogami finansowania Regionalnych Inwestycji Terytorialnych.

Etapy realizacji założeń RIT dla Subregionu Ostrołęckiego i wdrażania Projektu wiodącego:

I. Nawiązanie partnerstwa z powiatem ostrołęckim/wyszkowskim/przasnyskim/makowskim, miastem Ostrów Mazowiecka/Maków Mazowiecki, gminą Wyszków, Muzeum Kultury Kurpiowskiej na potrzeby budowy założeń Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego oraz realizacji Projektu wiodącego na obszarze funkcjonalnym subregionu ostrołęckiego.

II. Przeprowadzenie procedury przetargowej celem wyłonienia wykonawców na potrzeby przygotowania dokumentacji projektowej /technicznej /kosztorysowej dla poszczególnych inwestycji składowych Projektu wiodącego.
III. Opracowanie właściwej dokumentacji projektowej/technicznej/kosztorysowej na potrzeby realizacji działań Projektu wiodącego.
IV. Przeprowadzenie procedury/wyłonienie wykonawcy na potrzeby przygotowania dokumentacji aplikacyjnej.
V. Przeprowadzenie procedury przetargowej na potrzeby wyłonienia wykonawców poszczególnych działań w ramach Projektu wiodącego.
VI. Etapowa realizacja właściwa działań projektowych zgodnie z przyjętym na etapie planistycznym harmonogramem na terenie poszczególnych partnerów.
VII. Sukcesywne prowadzenie działań promocyjno-informacyjnych w sposób bezpośredni związanych z realizowanym Projektem wiodącym i założeniami Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego.
VIII. Przeprowadzenie procedury odbioru poszczególnych inwestycji.
IX. Zakończenie realizacji Projektu wiodącego.
X. Działania promocyjne → zgodnie z wytycznymi prowadzone sukcesywnie zgodnie z wytycznymi w okresie realizacji działań inwestycyjnych i po ich zakończeniu.
XI. Rozliczenie finansowania zewnętrznego dla „Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego".

Realizacja I. Projektu wiodącego przypada na lata 2014-2019, gdzie w ramach założeń Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 - rok 2018 wskazywany jest jako tzw. pierwszy kamień milowy wdrażania inwestycji planów działań RIT dla poszczególnych liderów regionalnych i subregionalnych.

Tabela 4. Harmonogram realizacji Projektu w ramach Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego, z przypisaniem okresu działań inwestycyjnych do poszczególnych partnerów.

HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ							
Partner/ Lata realizacji zadań	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Działania przygotowawcze							
MIASTO OSTROŁĘKA							
MUZEUM KULTURY KURPIOWSKIEJ W OSTROŁĘCE							
POWIAT OSTROŁĘCKI							
POWIAT PRZASNYSKI							
MIASTO OSTRÓW MAZOWIECKA							
MIASTO MAKÓW MAZOWIECKI							
GMINA WYSZKÓW							
POWIAT WYSZKOWSKI							
POWIAT MAKOWSKI							
MIASTO PRZASNYSZ							
Działania promocyjne							

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez partnerów na potrzeby RIT

7.5. Plan finansowy i źródła finansowania I. Projektu wiodącego

Plan Inwestycyjny dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego zawiera działania inwestycyjne, których koszt na etapie tworzenia dokumentu został oszacowany na podstawie:

- aktualnych cen materiałów i robocizny,
- kosztów przedsięwzięć podobnym realizowanych dotychczas na terenie subregionu ostrołęckiego lub Mazowsza,
- roboczych obliczeń poszczególnych partnerów.

Wobec powyższego przedstawione dane finansowe mają charakter poglądowy, ich wartość może ulec zmianie w zależności m.in. od zastanych warunków na rynku materiałów i usług budowlanych, wyników procedur przetargowych na poszczególne prace w ramach realizacji Inwestycji.

Tabela 5. Plan finansowy I. Projektu wiodącego

Wartość inwestycji, przypadająca na poszczególnych Partnerów:	
MIASTO OSTROŁĘKA	61 285 332,23
MUZEUM KULTURY KURPIOWSKIEJ w OSTROŁĘCE	8 200 000,00
POWIAT OSTROŁĘCKI	33 729 990,00
POWIAT PRZASNYSKI	126 622 448,45
GMINA WYSZKÓW	40 000 000,00
POWIAT WYSZKOWSKI	12 800 000,00
MIASTO OSTRÓW MAZOWIECKA	19 898 650,84
MIASTO MAKÓW MAZOWIECKI	11 300 000,00
POWIAT MAKOWSKI	1 800 824,06
MIASTO PRZASNYSZ	9 989 232,00
CAŁKOWITA WARTOŚĆ PROJEKTU	**325 626 477,58**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez partnerów na potrzeby RIT

Zgodnie z harmonogramem realizacji I. Projektu wszystkie koszty zostaną poniesione w latach 2014-2019.Szczegółowe dane dotyczący zakresu robót, ich przedmiaru oraz właściwych kosztów zostaną opracowane wraz z dokumentację techniczną/projektową na kolejnych etapach realizacji założeń Projektu wiodącego.

Tabela 6. Podział źródeł finansowania dla I. Projektu wiodącego

Źródła finansowania I. Projektu wiodącego	
FINANSOWANIE W RAMACH RPO WM 2014-2020 W SYSTEMIE REGIONALNEGO INSTRUMENTU TERYTORIALNEGO *(maksymalnie 80% dofinansowania, z uwzględnieniem zapisów regulaminów konkursów dla poszczególnych naborów wniosków)*	**253 055 239,15**
WKŁAD WŁASNY LIDERA I PARTNERÓW - łącznie	**72 571 238,43**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez partnerów na potrzeby RIT

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 przewiduje finansowanie dla projektów wiodących w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Szczegółowy montaż finansowy dla prezentowanego Przedsięwzięcia, zawierający przyporządkowanie do poszczególnych Etapów oraz Zadań w ramach Projektu wiodącego konkretnych wartości, został zaprezentowany w Załączniku nr 1. do niniejszego Dokumentu, tj. w „*Harmonogramie realizacji Projektów w ramach Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego*”.

8. Projekty towarzyszące dla I. Projektu wiodącego

Wymiar przestrzenny w Regionalnym Programie Województwa Mazowieckiego 2014-2020, umożliwia różnym obszarom regionu wykorzystanie własnych potencjałów rozwojowych i jednoczesne zapewnienie jak największej liczbie ich mieszkańców możliwość udziału w procesach rozwojowych – co ma szczególne odzwierciedlenie w idei projektów towarzyszących w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych. Zgodnie z wytycznymi przypisanymi do realizacji przedsięwzięć w ramach RIT, projekty towarzyszące będą finansowane w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego, tym samym nie są to przedsięwzięcia infrastrukturalne, a nastawione przede wszystkim na efekty oddziaływania społecznego.
Plan Inwestycyjny dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego przewiduje realizację dwóch Projektów towarzyszących dla Projektu wiodącego – jest to maksymalna liczba tego typu przedsięwzięć przewidziana dla jednej inwestycji wiodącej. Wynika to bezpośrednio z zapotrzebowania identyfikowanego na obszarze wsparcia w sferze funkcjonowania społeczeństwa. Uzasadnionym jest stworzenie takich mechanizmów oddziaływania, które będą niwelować istniejące problemy oraz realizować potrzeby w danym obszarze.
Działania w ramach dwóch Projektów towarzyszących zostały opracowane w taki sposób, aby osiągnięte dzięki nim wskaźniki oraz uzyskane oddziaływanie społeczno – kulturalno-oświatowe uzupełniało się wzajemnie i stanowiło efekt synergiczny do inwestycji infrastrukturalnych w ramach I Projektu. Projekty towarzyszące wykorzystują zjawiska i potencjał, wywołany przez poprawę komunikacji mieszkańców subregionu ostrołęckiego, dywersyfikację możliwości efektywnego wykorzystania alternatywnych środków transportu oraz zwiększenie dostępu do przestrzeni publicznej zlokalizowanej w ramach tkanki miejskiej, ale również w warunkach przyrodniczych → co wynika bezpośrednio z I Projektu.

Projekty towarzyszące bazują na oddziaływaniu, jakie w subregionie wywoła inwestycja infrastrukturalna:

- **są wynikiem zwiększenia atrakcyjności terenów inwestycyjnych i poprawy dostępności komunikacyjnej** → z punktu widzenia przedsiębiorców (istniejących i potencjalnych), zwiększonego ruchu turystycznego (z wykorzystaniem nowej i przebudowanej infrastruktury drogowej, zagospodarowania terenów w tkance miejskiej, zwiększenia wartości kulturalno-turystycznej), zwiększonej mobilności dzieci i młodzieży (w ramach rozbudowy szlaków rowerowych) co zostało uwzględnione w założeniach I, II Projektu towarzyszącego.
- **mają na względzie zwiększenie możliwości zatrudnienia i samozatrudnienia** → łączące się z możliwością dynamizacji rozwoju działalności, tworzeniem nowych miejsc pracy, co zostało uwzględnione w ramach II Projektu towarzyszącego.
- **wykorzystują poprawę dostępności do centrum administracyjnego subregionu oraz poszczególnych miejscowości mniejszych stanowiących jego uzupełnienie** → tym samym dostępność do wszelkich form pomocy społecznej, wsparcia profesjonalnych instytucji, do form aktywizacji zawodowej oraz kulturalnej, co zostało uwzględnione w I, II Projekcie towarzyszącym.

Tym samym założenia wszystkich Projektów towarzyszących stanowią swoje wzajemne uzupełnienie oraz wzmacniają interwencję działań inwestycyjnych:

- z wykorzystaniem różnych form oddziaływania → m.in. szkolenia dla dorosłych, szkolenia dla dzieci i młodzieży, działania terapeutyczne wsparcie ośrodków publicznych,
- ze skierowaniem do zróżnicowanego grona odbiorców → m.in. dorośli, dzieci, młodzież, osoby bezrobotne, przedsiębiorcy, osoby zainteresowane otworzeniem własnej działalności, pracownicy socjalni, członkowie rodzin dysfunkcyjnych,
- z ukierunkowaniem na osiągnięcie szeregu celów pośrednich, których realizacja wzajemnie warunkuje efektywność poszczególnych Projektów towarzyszących:
  - zmniejszenie skutków zidentyfikowanych problemów społecznych na danym obszarze,
  - wsparcie włączenia społecznego,
  - zwiększenie dostępności do form wsparcia terapeutycznego,

- uruchomienie nowych instytucji pomocy i wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla dzieci i młodzieży,
- uruchomienie nowych instytucji pomocy i wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych,
- pomoc rodzinom dysfunkcyjnym,
- mobilizacja rozwojowa MŚP w subregionie,
- niwelowanie skutków społecznych długotrwałego bezrobocia i osamotnienia.
- niwelowanie skutków społecznych ubóstwa.
- odbudowa i wzmocnienie lokalnych więzi społecznych.
- aktywizacja lokalnych społeczności.
- podniesienie poziomu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w warunkach przyrodniczych.
- podniesienie poziomu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w ruchu drogowym.
- zwiększenie aktywności środowiskowo-rekreacyjnej społeczności lokalnych.
- zminimalizowanie poziomu potencjalnej wypadkowości i kolizyjności w spodziewanym, wysokim natężeniu ruchu
- wdrożenie działań przeciwdziałających długotrwałemu bezrobociu, wpieranie aktywnej walki z ubóstwem, a także promowanie wiedzy z zakresu aktywnego pozyskiwania środków zewnętrznych dla przedsiębiorców, wspieranie procesów uruchamiania i rozwijania własnej działalności gospodarczej oraz wsparcie doradczo-szkoleniowe dla osób planujących rozpoczęcie działalności.

Wobec powyższego efektywność Projektów towarzyszących będzie miała charakter kompleksowy, o szerokim oddziaływaniu, odzwierciedlając założenie, że w ramach RPO WM 2014-2020 prowadzone powinny być działania wielowątkowe, wzajemnie uzupełniające się i wzmacniające interwencję, mające na celu wywołanie także efektu społecznego na zidentyfikowanym obszarze.

Działania w ramach Przedsięwzięć będą wdrażane na obszarze funkcjonalnym Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego, tożsamym z terenem realizacji I Projektu, stanowiącym obszar miejski oraz wiejski, tj.:

- w obszarze powiatu ostrołęckiego, wyszkowskiego, makowskiego, przasnyskiego,
- w obszarze miasta Ostrołęki, miasta Ostrów Mazowiecka,
- w obszarze gminy Wyszków, gminy Maków Mazowiecki.

Z uwagi na charakter działań Projektów towarzyszących, na obecnym etapie przyjmuje się, że zasięg ich oddziaływania będzie obejmował również pozostałe gminy powiatu ostrołęckiego oraz subregionu ostrołęckiego → uczestnicy działań będą mogli być rekrutowani także spoza terenu gmin partnerskich oraz Lidera RIT.

Wszystkie Projekty towarzyszące będą realizowane według tożsamego schematu organizacyjnego. Jest to efektem ich wzajemnego powiązania oraz komplementarnych działań, a niewielkie modyfikacje zakresu poszczególnych etapów realizacji związane są z indywidualnymi inicjatywami, podejmowanymi charakterystycznie dla każdego z Projektów towarzyszących.

Etapy realizacji Projektów towarzyszących:

- Przygotowanie założeń /programów wsparcia i interwencji/szkoleń/działań animacyjno-społecznych.
- Nawiązanie partnerstwa z gminami oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrołęce.
- Wyłonienie wykonawców/ instytucji wdrażających poszczególne działania/ programy wsparcia i interwencji oraz realizujących szkolenia dla społeczności subregionu i/ lub wyłonienie wykonawców szkoleń dla pedagogów i pracowników instytucji społecznych.
- Akcja promocyjno-informacyjna.
- Przeprowadzenie procesu rekrutacyjnego wśród mieszkańców subregionu i/lub pedagogów i pracowników instytucji społecznych.
- Realizacja właściwa zajęć/programów/działań, w tym część teoretyczna i część praktyczna dla szkoleń.
- Zakończenie szkoleń i/lub przeprowadzenie egzaminów certyfikujących, uprawniających.

- Podsumowanie szkoleń oraz wydanie stosowanych zaświadczeń i dyplomów.
- Realizacja programów wsparcia i interwencji.
- Podsumowanie realizacji programów wsparcia i interwencji, działań/organizacja spotkań podsumowujących indywidualnie dla każdego typu interwencji społeczno-kulturalnych.

Wszystkie etapy realizacji Projektów towarzyszących przypadają na lata 2015-2018 i w 2018 roku – wskazywanym, jako tzw. pierwszy kamień milowy wdrażania planów Inwestycyjnych dla poszczególnych liderów regionalnych i subregionalnych – przedsięwzięcia będą zakończone.

8.1. Projekt towarzyszący I

Tytuł Projektu:

Poprawa jakości codziennego funkcjonowania młodzieży, zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez edukację z zakresu podejmowania niezbędnych samodzielnych działań

Przedmiotowy Projekt towarzyszący obejmuje przeprowadzenie programu edukacyjnego, opartego na szkoleniach dla dzieci z rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, dzieci z niepełnosprawnościami z uwzględnieniem podopiecznych specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, obejmującego:

- aktywizację zawodową młodzieży, zagrożonej wykluczeniem społecznym ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami, która przygotowuje się do rozpoczęcia samodzielnego funkcjonowania jako osoby pełnoletnie/dorosłe;
- integrację społeczną młodzieży, zagrożonej wykluczeniem ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami, która przygotowuje się do rozpoczęcia samodzielnego funkcjonowania jako osoby pełnoletnie/dorosłe;
- zasady bezpiecznego zachowania się w samodzielnym poruszaniu się w ruchu drogowym z wykorzystaniem dostępnych technologii wsparcia osób niepełnosprawnych, stosowanych w subregionie ostrołęckim, w tym uzyskanie uprawnień do zdania egzaminu na kartę rowerową oraz zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, co będzie miało bezpośrednie przełożenie na zwiększenie mobilności i samodzielną aktywność młodych osób.

Szacowane koszty realizacji Przedsięwzięcia to 3 898 821,60PLN.

Planowane Przedsięwzięcie w sposób bezpośredni powiązane jest z prognozowanym zwiększeniem liczby młodzieży niepełnosprawnej i/lub pochodzącej ze środowisk wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, która wykazuje inicjatywę włączenia się do społeczności jako prawidłowo funkcjonujące osoby dorosłe. Projekt towarzyszący ma na celu stworzenie dla grupy docelowej kompleksowego programu edukacyjnego, który dostarczy informacji i umiejętności do podejmowania niezbędnych samodzielnych działań codziennych (zamieszkanie, poszukiwanie pracy, relacje społeczne), jak i wpłynie na bezpieczeństwo samodzielnej (w miarę indywidualnych możliwości) mobilności młodych osób, w tym niepełnosprawnych. Wymaga tego również prognozowany wzrost ogólnych możliwości mobilnych mieszkańców subregionu ostrołęckiego, jakie pojawią się po realizacji działań inwestycyjnych Projektu wiodącego, zarówno w zakresie infrastruktury drogowej, jak i wynikających z rewitalizacji nabrzeży rzeki Narew. Przebudowa oraz rozbudowa jezdnii nawierzchni ciągów komunikacyjnych dróg wojewódzkichi powiatowych w obszarze funkcjonalnym, powstanie profesjonalnych ścieżek rowerowych, pojawienie się nowych możliwości komunikacyjnych na terenach nabrzeżnych stworzy warunki do częstszego przemieszczania się, zarówno dla ruchu tranzytowego, jak lokalnego i w celach turystycznych. **Mając na względzie konieczność kompleksowego zabezpieczenia młodzieży w Planie Inwestycyjnym dla miasta Ostrołęki i subregionu**

ostrołęckiego prognozuje się konieczność przeprowadzenia programu edukacyjnego usamodzielniającego, dzięki któremu wzrośnie wiedza i świadomość młodych ludzi w zakresie całokształtu funkcjonowania społecznego. **Celem jest integracja młodych osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym ukierunkowana na ich kompleksową aktywizację społeczno-zawodową.**

Celem pośrednim Projektu towarzyszącego jest zminimalizowanie poziomu potencjalnej wypadkowości i kolizyjności w spodziewanym, wysokim natężeniu ruchu na terenie subregionu po realizacji Projektu wiodącego, z udziałem dorastającej młodzieży, w tym osób niepełnosprawnych. Uzyskanie tego efektu jest zależne m.in. od poziomu edukacji i szkoleń, jakim podlegają użytkownicy ruchu drogowego. Projekt towarzyszący, zgodnie z założeniami w PI 9i, będzie realizowany na podstawie kryteriów minimalnej efektywności społeczno –zatrudnieniowej, łącząc w sobie efekty aktywizacji społecznej, względem osób o jednym z najwyższych stopni wykluczenia oraz efekty zatrudnieniowe względem osób o relatywnie większym stopniu potrzeby zbliżenia do rynku pracy. Projekt jest spójny z przyjętymi dla PI 9i kryteriami kierunkowymi:

- przedsięwzięcie z założenia będzie dążyć do osiągnięcia jak największej efektywności kosztowej w powiązaniu z osiąganymi efektami, dotyczącymi zatrudnienia i działań związanych z zatrudnieniem;
- planowane działania powiązane są z krajowymi programami, ale przede wszystkim uwzględniają indywidualne zapotrzebowanie regionu w celu osiągnięcia spójności interwencji i wynikającej z niej synergii;
- w ramach Projektu szczególny nacisk położony będzie na wdrażanie założeń poszczególnych polityk horyzontalnych, tj. polityki równych szans, niedyskryminacji i zrównoważonego rozwoju.

Analizowany I Projekt towarzyszący jest zgodny z zapisami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa IX *Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem*, Działanie 9.1. Aktywizacja społeczno zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Zgodnie z zasadami obowiązującymi realizację przedsięwzięć, efektywność zaplanowanych działań zostanie zmierzona właściwymi wskaźnikami.

Tabela 7. Wskaźniki produktu przypisane do I. Projektu towarzyszącego:

Nazwa wskaźnika	*Jednostka miary*	*Prognozowana wartość*
LICZBA OSÓB ZAGROŻONYCH UBÓSTWEM LUB WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM OBJĘTYCH WSPARCIEM W PROGRAMIE	*osoby*	328
LICZBA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI OBJĘTYCH WSPARCIEM W PROGRAMIE	*osoby*	48

Źródło: opracowanie własne na podst. RPO WM 2014-2020 październik 2015

Tabela 8. Wskaźniki rezultatu przypisane do I. Projektu towarzyszącego:

Nazwa wskaźnika	*Jednostka miary*	*Prognozowana wartość*
LICZBA OSÓB ZAGROŻONYCH UBÓSTWEM LUB WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM, POSZUKUJĄCYCH PRACY PO OPUSZCZENIU PROGRAMU	*osoby*	179
LICZBA OSÓB ZAGROŻONYCH UBÓSTWEM LUB WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM, PRACUJĄCYCH PO OPUSZCZENIU PROGRAMU (ŁĄCZNIE Z PRACUJĄCYMI NA WŁASNY RACHUNEK)	*osoby*	46
LICZBA OSÓB ZAGROŻONYCH UBÓSTWEM LUB WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM, KTÓRE UZYSKAŁY KWALIFIKACJE PO OPUSZCZENIU PROGRAMU	*osoby*	68

Źródło: opracowanie własne na podst. RPO WM 2014-2020 październik 2015

Beneficjentem przedmiotowego Projektu będą jednostki samorządu terytorialnego, stanowiące partnerów w ramach subregionu ostrołęckiego we współpracy z podmiotami, którym zlecono realizację zadań publicznych (MOPR, GOPS, PCPR) oraz jednostkami organizacyjnymi integracji i pomocy społecznej, w tym specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, ośrodki pieczy zastępczej. Grupą docelową w ramach Przedsięwzięcia stanowią:

- **osoby z niepełnosprawnościami;**
- **dzieci z rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym,**
- **dzieci z niepełnosprawnościami, najbardziej narażone na ryzyko choroby i tylko wtedy, gdy są one z rodzin zagrożonych wykluczeniem.**

8.2. Projekt towarzyszący II.

Tytuł Projektu:

Rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społecznych poprzez realizację działań wspierających funkcjonowanie rodzin dysfunkcyjnych oraz dzieci i młodzieży, zagrożonych wykluczeniem społecznym

Przedsięwzięcie obejmuje wdrożenie kompleksowych działań z zakresu zwiększenia dostępu do usług społecznych dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w szczególności usług środowiskowych oraz usług wsparcia rodziny, połączonych z cyklem działań animacyjno-kulturalnych z oddziaływaniem społeczno-terapeutycznym.

W ramach II Projektu towarzyszącego realizowane będzie:

- Streetworking tj. przeszkolenie pracowników społecznych/pedagogów oraz udostępnienie ich wsparcia w ramach tzw. pedagogów ulicy dla dzieci i młodzieży do lat 18-stu, które są zagrożone wykluczeniem społecznym i/lub sprawiają problemy wychowawcze i/lub funkcjonujących w rodzinach dysfunkcyjnych i/lub żyjących w ubóstwie;
- Wsparcie dla rodzin dysfunkcyjnych poprzez organizację terapii dla rodzin, organizację systemu asysty rodzinnej, wprowadzenie możliwości korzystania z mediatora rodzinnego;
- Cykl zintegrowanych działań z zakresu animacji społeczno-kulturalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych i/lub zagrożonych wykluczeniem społecznym (m.in. inicjatywa „Radosny Świetlicobus") wraz z monitorowaniem dostępności usług społecznych, programów pomocy i aktywnej integracji.

Szacowane koszty realizacji Przedsięwzięcia to 918 121,30 PLN.

Realizacja przedmiotowego II-Projektu towarzyszącego wynika z konieczności zaspokojenia potrzeb społecznych szczególnie wśród dzieci, młodzieży, rodzin zamieszkujących bezpośrednio tereny objęte rewitalizacją w ramach Projektu wiodącego, jak i inne obszary inwestycyjne wskazane m.in. w Lokalnym Planie Rewitalizacji dla Miasta Ostrołęki oraz poza nim (na terenie subregionu ostrołęckiego), gdzie zostały zidentyfikowane te same, powiązane niekorzystne zjawiska demograficzne. Wszystkie działania będą miały przełożenie na zwiększenie szans na wszechstronny rozwój lokalny i wzrost komfortu życia mieszkańców. W obszarze zidentyfikowanym do realizacji II Projektu towarzyszącego analiza wskazuje na szereg niekorzystnych zjawisk, m.in. stosunkowo wysoki poziom ubóstwa /zubożenia społeczności, zagrożenie wykluczeniem społecznym, wysoka stopa długotrwałego bezrobocia.

Działania zaplanowane w ramach II Projektu towarzyszącego uzupełniają się wzajemnie → wszystkie przedsięwzięcia skierowane są do tożsamych grup społecznych, dzieci, młodzieży, rodzin, zamieszkujących te same obszary, zaspokajając różne obszary: realizowane będę cele związane z wychowaniem, wsparciem

społecznych/ psychologicznym /pedagogicznym, realizowane będą zadania uzupełniające z zakresu animacji i kultury, nawiązywania więzi osiedlowych, sąsiedzkich, tworzenia społeczności zwartych oraz udostępniania i rozpowszechniania możliwości korzystania ze wsparcia instytucji społecznych. Działania zaplanowane w ramach projektu skupiają się także na odbudowywaniu oraz wzmacnianiu więzi społecznych m.in. sąsiedzkich, osiedlowych, a także więzi społeczności wiejskiej zamieszkującej gminy, za pomocą animacji społeczno-kulturowej. Są to działania, które bezpośrednio aktywizują użytkowników m.in. terenów rewitalizowanych tak, aby podnieść ich świadomość zachodzących przemian, włączać ich w ciąg przemian, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży w lokalnych społecznościach.

Grupę docelową stanowią rodziny wielodzietne, ubogie rodziny z dziećmi, rodziny z osobami starszymi, rodziny z osobami z niepełnosprawnościami oraz rodziny z innymi osobami zależnymi i rodzice samotnie wychowujący dzieci. Istotnym efektem realizacji celu, związanym ze wspieraniem rodzin dysfunkcyjnych, systemu wspierania rodziny będzie zmniejszanie skali oraz zapobiegania wykluczeniu społecznemu i ubóstwu. Przedsięwzięcia w swoich założeniach spełnia kryteria kierunkowe w zakresie usług społecznych dla PI 9iv:

- Przedsięwzięcie będzie dążyć do jak najkorzystniejszego kryterium efektywności kosztowej w powiązaniu z osiąganymi efektami dotyczącymi dostępności usług społecznych, tj. liczby podmiotów świadczących usługi społeczne, które funkcjonują 1 rok po otrzymaniu wsparcia w programie do planowanych nakładów finansowych;
- planowane działania są powiązane z krajowymi programami, z uwzględnieniem potrzeb regionu - w celu osiągnięcia spójności interwencji i wynikającej z niej synergii;
- Projekt opiera się na wdrażaniu założeń poszczególnych polityk horyzontalnych, tj. polityki równych szans, niedyskryminacji i zrównoważonego rozwoju adekwatne do obszaru merytorycznego osi.

Zgodnie z zasadami obowiązującymi realizację przedsięwzięć, efektywność zaplanowanych działań zostanie zmierzona właściwymi wskaźnikami. Do przedmiotowego Projektu towarzyszącego, zgodnie z jego wpisywaniem się RPO WM 2014-2020, przyporządkowane zostały wskaźniki **Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020, Oś Priorytetowa IX *Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem*, Działanie 9.1. Aktywizacja społeczno zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.**

Tabela 9. Wskaźniki rezultatu przypisane do II Projektu towarzyszącego:

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Prognozowana wartość
LICZBA WSPARTYCH W PROGRAMIE MIEJSC ŚWIADCZENIA USŁUG SPOŁECZNYCH, ISTNIEJĄCYCH PO ZAKOŃCZENIU PROJEKTU	*sztuki*	62
LICZBA OSÓB ZAGROŻONYCH UBÓSTWEM LUB WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM POSZUKUJĄCYCH PRACY, UCZESTNICZĄCYCH W KSZTAŁCENIU LUB SZKOLENIU, ZDOBYWAJĄCYCH KWALIFIKACJE, PRACUJĄCYCH (ŁĄCZNIE Z PROWADZĄCYMI DZIAŁANOŚĆ NA WŁASNY RACHUNEK) PO OPUSZCZENIU PROGRAMU	*osoby*	30

Źródło: opracowanie własne na podst. RPO WM 2014-2020 październik 2015

Tabela 10. Wskaźniki produktu przypisane do II Projektu towarzyszącego:

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Prognozowana wartość
LICZBA OSÓB ZAGROŻONYCH UBÓSTWEM LUB WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM OBJĘTYCH WSPARCIEM USŁUGAMI SPOŁECZNYMI W INTERESIE OGÓLNYM W PROGRAMIE	*Osoby*	180

Źródło: opracowanie własne na podst. RPO WM 2014-2020 październik 2015

Beneficjentami w ramach przedmiotowego Projektu będą JST będące partnerami w ramach struktur subregionu ostrołęckiego oraz ich jednostki organizacyjne (MOPR, MOPS, GOPS, PCPR).

9. System wdrażania I. Projektu wiodącego

Realizacja założeń Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego wymaga stworzenia spójnego systemu wdrażania, opartego na rzetelnym przygotowaniu organizacyjnym i merytorycznym. Podmioty zaangażowane w RIT na terenie subregionu ostrołęckiego – Lider oraz gminy partnerskie – na potrzeby sprawnego i efektywnego wdrożenia założeń Planu przyjęły schemat zasad i wewnętrznych wytycznych organizacyjnych systemu wdrożenia:

- realizacja działań będzie odbywać się przy zachowaniu zasad wspólnotowych i zaleceń wynikających z umowy o udzielenie pomocy z funduszy strukturalnych;
- zapewnione zostaną środki finansowe na sprawną realizację Projektu wiodącego oraz Projektów towarzyszących, w tym zagwarantowanie funduszy na ich współfinansowanie;
- zlecenia będą przekazywane wykonawcom w trybie ustawy o zamówieniach publicznych w zakresie jej obowiązywania;
- na bieżąco prowadzone będzie monitorowanie i raportowanie z wdrażania *Planu*, zgodnie z wytycznymi Instytucji Zarządzającej zajmującej się wdrażaniem RIT na Mazowszu;
- dokumentacja dotycząca wdrażania *Planu* przechowywana będzie przez okres ustalony w umowie o dofinansowanie, zgodnie z wytycznymi dla działań realizowanych w formule RIT;
- zastosowane zostaną odrębne systemy księgowania/nadawania odpowiedniego kodu księgowego dla wszystkich operacji finansowych związanych z wdrożeniem i realizacją *Planu*;

Stan zaawansowania prac nad realizacją założeń Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego analizowany jest według zagadnień, warunkujących wdrożenie *Planu* zgodnie z obowiązującymi wytycznymi:

I. Nawiązanie partnerstwa

Aktualnie zakończone zostały wieloetapowe konsultacje przeprowadzone pomiędzy Liderem, a wskazanymi Partnerami. Dotyczyły one przede wszystkim ostatecznego kształtu formalno-prawnego partnerstwa, zobowiązań oraz wkładu poszczególnych stron.
Zgodnie z przyjętymi założeniami formalne nawiązanie porozumienia na potrzeby optymalnej realizacji Planu Działań Inwestycyjnych dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego nastąpiło z dniem 12 kwietnia 2016r.

II. Przygotowanie szczegółowej dokumentacji projektowej /technicznej i technologicznej dla Projektu wiodącego

Precyzyjny zakres I Projektu oraz Projektów towarzyszących wymagają przygotowania szczegółowych projektów i kosztorysów, które będą stanowiły uzupełnienie dla *Planu* i podstawę do jego właściwej realizacji, zgodnej z pierwotnie przypisanymi intencjami.

Miasto Ostrołęka posiada opracowaną w ramach umowy z Autorską Pracownią Architektury CAD z Warszawy koncepcję zagospodarowania prawego brzegu Narwi na obszarze pomiędzy mostami wraz z istniejącym portem. Na potrzeby inwestycji w ciągi drogi nr 544 w granicach miasta - ulica Brzozowa –

Lider dysponuje decyzją Nr 16/2009 z dnia 19.08.2009r. znak: WI-O.BT/7111-D/14/09 wydaną przez Wojewodę Mazowieckiego.
Miasto posiada niezbędne dokumenty pozwalające na przebudowę DW 627 w odcinku ul. Ostrowskiej i ul. Słowackiego na terenie miasta Ostrołęki (Decyzja Nr 1/2009 z dnia 15 stycznia 2009r., Decyzja Nr 105/O/2016 z dnia 7 lipca 2016r.) oraz przebudowę DW 627 w odcinku ul. Witosa na terenie miasta Ostrołęki (Decyzja Nr 69/O/2016 z dnia 5 maja 2016r.).

Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce na zakres prac posiada kompletną dokumentację konserwatorską, projektową techniczną, kosztorysową, na podstawie których Muzeum uzyskało zgodę Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków - Decyzja Nr 39/16 z dnia 14.03.2016r. Ponadto uzyskano Decyzję pozwolenie na budowę Nr 50/2016 z dn. 07.04.2016r.

Powiat ostrołęcki w roku 2015 opracowana została koncepcja rozbudowy drogi (Nr 4403W na odcinku od granicy z powiatem wyszkowskim do drogi krajowej Nr 60), która została uzgodniona z Zakładem Linii Kolejowych w Siedlcach oraz Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad. W dniu 5 kwietnia 2016r. dla niniejszego zadania wydana została decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Do dnia 15 czerwca 2016r. planowane jest opracowanie kompletnej dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem decyzji zezwalającej na jej realizację.
Na potrzeby inwestycji obejmujących przebudowy dróg powiatowych na terenach poszczególnych gmin powiatu ostrołęckiego: Gminy Łyse (droga powiatowa nr 2519W), Gminy Troszyn (droga 2559W), Gminy Baranowo (3227W) oraz Gminy Rzekuń (2551W), Partner posiada niezbędną dokumentację.

Powiat wyszkowski będzie w terminie do 31 maja 2016r. dysponował kompletną dokumentacją i pozwoleniem na budowę dla zadania pn. *Podniesienie stanu technicznego drogi powiatowej nr 4403W(odcinkowo na terenie gminy Brańszczyk i Długosiodło –powiatu wyszkowskiego)w ramach poprawy jakości połączenia subregionalnej struktury komunikacyjnej z siecią TEN*. Ponadto inwestycja „Podniesienie stanu technicznego dróg gminnych i powiatowych na terenie powiatu wyszkowskiego w ramach poprawy dostępności do terenów inwestycyjnych" została ujęta w:

- Planie Rozwoju Lokalnego Miejscowości Brańszczyk na lata 2016-2021;
- Planie Rozwoju Lokalnego Miejscowości Turzyn-gmina Brańszczyk, woj. mazowieckie.

Gmina Wyszków posiada pełną dokumentację projektową wraz z kosztorysami dla zadania – Budowa obwodnicy śródmiejskiej Wyszkowa Etap III i IV, który stanowił podstawę wydania pozwolenia na budowę.

Miasto Ostrów Mazowiecka jest na etapie tworzenia dokumentacji potrzebnej do realizacji projektu „Kultura Pod Napięciem" dla Domu Rodziny Pileckich i Starej Elektrowni. Wykonany został projekt budowlany dla budynku „Jatki", wystąpiono o wydanie decyzji o pozwolenie na budowę. Wszelkie prace są na bieżąco konsultowane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
Wykonano również inwentaryzację budynku ratusza, a planowane połączenia drogowe ujęte zostały Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego dla Ostrowi Mazowieckiej.

Ponadto na potrzeby zakresu drogowego obejmującego ostrowski pomost drogowy, tj. rozbudowę ulicy Bolesława Prusa (droga gminna nr 261261W) i ulicy Lubiejewskiej (nr 261234W), Partner zlecił wykonanie koncepcji oraz posiada program funkcjonalno – użytkowy.

Miasto Maków Mazowiecki posiada pozwolenie na budowę – Decyzja nr AB.6740.327.2015 – na budowę i remont, przebudowę i zmianę sposobu użytkowania budynku zabytkowej bożnicy żydowskiej, mieszczącej się w granicach Starego Miasta. W trakcie pozyskiwania jest decyzja środowiskowa oraz opracowaniu podlega program rewitalizacja dla przedmiotowego obszaru. Miasto dysponuje udokumentowanym prawem do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, programem funkcjonalno-użytkowym oraz posiada specyfikację istotnych warunków zamówienia.

Powiat przasnyski: W ramach pozyskiwania niezbędnej decyzji środowiskowej zlecone zostało przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej terenu oraz sporządzenie raportu OOŚ. Podjęte zostały czynności dotyczące uzgodnień przyłączy mediów z podmiotami zewnętrznymi: PGE Dystrybucja S.A. Oddział Warszawa/ Polskie Linie Kolejowe S.A./ Orange Polska/ Polska Spółka Gazownicza. Pozwolenie na budowę - decyzja Nr 1/2016 z dn. 03.02.2016 znak: RBK 6740.D.9.3.2015.2013, 2. Decyzja do dnia 30.05.2016, 3. Decyzja do dnia 30.06.2016 (PSG).
Powiat posiada pełną i kompleksową dokumentację projektowo – wykonawczą i kosztorysową na zadanie „Edukacyjny Inkubator Przedsiębiorczości w Zdziwóju Nowym". Ponadto dla inwestycji wydano pozwolenie na budowę: Decyzja nr 356/2015 z dnia 5.11.2015r.Inwestycja zrealizowana zostanie na działce nr 129/4 i 130 w obrębie Zdziwój Nowy i działce Nr 10 w obrębie Zdziwój Stary. Powyższe działki są własnością powiatu przasnyskiego. Inwestycja w rozumieniu właściwych przepisów nie zalicza się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w związku z czym nie wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Natomiast w związku z planowanym remontem i przebudową budynku Starostwa Powiatowego w Przasnyszu uzyskano decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (29.08.2012r/Nr 10-CO/12).

Miasto Przasnysz posiada pełną dokumentację techniczną dot. zadania rewitalizacji Miejskiego Domu Kultury, której wykonanie dofinansowane było ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Przeprowadzone zostały również wszelkie uzgodnienia z Konserwatorem Zabytków oraz otrzymano decyzję o ustaleniu celu publicznego.

III. Organizacja Struktury Zarządzania

Obecnie funkcjonuje grupa robocza, złożona z osób posiadających wiedzę i doświadczenie z zakresu wieloaspektowej budowy projektów inwestycyjnych i tzw. „miękkich", której zadaniem będzie nadzorowanie działań dotyczących nawiązania partnerstwa, koordynacją przygotowania szczegółowej dokumentacji projektowej /kosztorysowej, technicznej i technologicznej oraz budową właściwej **Struktury Zarządzania** realizacją RIT na terenie subregionu ostrołęckiego.
Zarządzanie poszczególnymi projektami, które tworzą I. Projekt i nadzór nad ich prawidłową realizacją będą sprawowali **odrębnie Lider oraz Partnerzy**, którzy indywidualnie będą wnioskowali o dofinansowanie poszczególnych etapów Projektu. Lider oraz każdy Partner będą podpisywali z IZ RPO WM odrębną umowę o dofinansowanie projektu oraz będą odpowiadali za właściwe przygotowanie, rzeczowa realizację oraz rozliczenie projektu realizowanego w ramach RIT 2014-2020 na własnym terenie.

Lider oraz poszczególni Partnerzy będą dysponowali własnymi **Zespołami Wdrożeniowymi**, które będą czuwały nad prawidłową realizacją konkretnych inwestycji, prowadzonych na ich terenie. W skład każdego zespołu będą wchodziły osoby, które posiadają kompetencje w realizacji przedsięwzięć finansowanych z zewnętrznych źródeł oraz wiedzę i doświadczenie zgodne ze specyfiką przewidzianych działań w ramach I. Projektu i projektów towarzyszących. Zespoły odpowiedzialne będą za realizację poszczególnych etapów Projektu tak, aby wdrożenie założeń RIT przebiegało czasowo i produktowo jednocześnie na terenie wszystkich JST – harmonogram działań dla Planu przewiduje realizacje I. Projektu Wiodącego w miarę warunków i możliwości indywidualnych na terenie gmin partnerskich równocześnie, aby inwestycja została zakończona w planowanym terminie. Bieżącego nadzoru oraz koordynacji działań będzie wymagała również realizacja założeń Projektów towarzyszących, gdzie szczególne znaczenie będzie miała promocja projektu i prowadzenie rekrutacji wśród uczestników na całym, rozległym obszarze wsparcia zidentyfikowanym dla Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego. Zadaniem członków **Zespołów Wdrożeniowych** będzie reprezentowanie subregionu ostrołęckiego w ramach RIT na zewnątrz w zakresie

tematycznym podejmowanych działań, a w szczególności w kontaktach z Instytucją Zarządzającą zajmującą się wdrażaniem RIT na Mazowszu, koordynacja realizacji poszczególnych etapów I. Projektu i Projektów towarzyszących na własnym terenie. Zadaniem zespołów będzie ponadto monitorowanie postępów realizacji RIT na terenie subregionu ostrołęckiego, zgodnie z wytycznymi i dokumentami nadrzędnymi, w tym umową o dofinansowanie i harmonogramem poszczególnych zadań, nadzór nad obiegiem dokumentów, nadzorowanie korespondencji z Instytucją Zarządzającą wdrażaniem RIT na Mazowszu, koordynowanie zagadnień promocyjno-informacyjnych dotyczących działań w ramach RIT.W ramach Zespołu znajdą się m.in. osoby o funkcjach:

- Specjalista ds. zamówień publicznych, którego zadaniem będzie merytoryczny nadzór nad procedurą udzielania zamówień publicznych w jednym z trybów określonych Ustawą z dnia 29.01.2004 Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 poz. 2164 z późn. zm.);
- Specjalista ds. finansowych, którego zadaniem będzie realizacja czynności związanych z rozliczeniami finansowymi w ramach realizacji założeń Planu Działań Inwestycyjnych dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego oraz nadzór nad prowadzeniem wyodrębnionej ewidencji księgowej dla Projektu oraz Projektów towarzyszących, sporządzanie sprawozdań, raportów okresowych;

Ponadto, w realizację *Planu* zaangażowane będą podmioty/dostawcy usług/wykonawcy, którzy zostaną wyłonieni w wyniku przeprowadzonych procedur o udzielenie zamówienia publicznego zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych z dnia 29 stycznia 2004 roku.

Rys. 19.Schemat struktury zarządzania dla realizacji I Projektu w ramach *Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego*

Źródło: opracowanie własne na podst. danych udostępnionychprzez Lidera i Partnerów

10. II. Projekt wiodący

Wiązka inwestycyjna stanowiąca II. Projekt wiodący w ramach Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego, nosi nazwę:

Poprawa jakości życia mieszkańców subregionu ostrołęckiego poprzez ograniczenie niskiej emisji oraz zwiększenie dostępności i jakości usług publicznych, w tym usług zdrowotnych i profilaktyki zdrowotnej

Tytuł II. Projektu wiodącego odnosi się bezpośrednio zarówno do podstawowego charakteru planowanych działań inwestycyjnych, ich celu i oczekiwanego efektu, jak i obszaru realizacji II. Projektu. Przedsięwzięcie to bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: POPRAWA ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ DOSTĘPNOŚCI POTENCJAŁU MIASTA OSTROŁĘKI I SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO POPRZEZ JEGO REWITALIZACJĘ ORAZ PODNIESIENIE WALORÓW UŻYTECZNOŚCI GOSPODARCZEJ, SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWO-REKREACYJNEJ.

II. Projekt wiodący w sposób kompleksowy realizuje założenia w zakresie poprawy jakości życia mieszkańców subregionu ostrołęckiego poprzez zwiększenie dostępności i jakości usług publicznych, w tym usług zdrowotnych i profilaktyki zdrowotnej, jednocześnie uwzględniając zadania mające bezpośrednie przełożenie na jakość codziennego życia ludzi, poprzez poprawę stanu środowiska naturalnego. Uwzględnione zadania są w pełni zgodne z wytycznymi i założeniami wskazanymi dla RIT na terenie województwa mazowieckiego.

Zakres inwestycji uwzględnionych w ramach wiązki II Projektu wiodącego został opracowany optymalnie do potrzeb i możliwości subregionu, mając na celu jego zrównoważony rozwój, z uwzględnieniem wszystkich czynników ekonomiczno - społecznych występujących na danym terenie, ze szczególnym wskazaniem na realizację zadań mających szeroki zasięg oddziaływania.

10.1. Opis II. Projektu wiodącego

Zgodnie z założeniami i wytycznymi dla projektów infrastrukturalnych, realizowanych w formule RIT na terenie województwa mazowieckiego, inwestycja zaplanowana na terenie subregionu ostrołęckiego poprzez zakres swoich działań inwestycyjnych, przypisane cele oraz założone wskaźniki osiągnięcia celów, jest zgodna i wpisuje się w założenia Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020:

Oś Priorytetowa IV. Przejście na gospodarkę niskoemisyjną
Cel tematyczny:
Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach.
Priorytet Inwestycyjny: 4c.
Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym
Priorytet Inwestycyjny: 4e
Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych, mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu
Cel szczegółowy: *Lepsza jakość powietrza.*

II. Projekt wiodący, w swoim zakresie realizuje kryteria kierunkowe, które brzmią:

- realizacja projektu z zakresu zrównoważonej mobilności miejskiej, uwzględniającego szersze podejście, wpisującego się w odnoszące się do zagadnień niskoemisyjności strategie miejskie lub dla obszarów aglomeracyjnych,
- realizacja projektu wykazującego efektywność w rozładowaniu zatorów, skuteczność w poprawie dostępności i mobilności, a także przyczyniającego się do zwiększenia liczby osób korzystających z transportu publicznego,
- realizacja projektu zgodnego z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska.

Powyższe kryteria zapewniają także wdrażanie założeń poszczególnych polityk horyzontalnych tj. polityki równych szans, niedyskryminacji i zrównoważonego rozwoju adekwatnie do obszaru merytorycznego osi.

Oś Priorytetowa VI. Jakość życia.

Cel tematyczny 7:

Wspieranie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją.

Priorytet Inwestycyjny 9a*Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczna, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego zmniejszenia nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych dosług na poziomie społeczności lokalnych*

Cel szczegółowy: *Zwiększona jakość efektywnie świadczonych usług zdrowotnych o wysokim standardzie w priorytetowych obszarach*

II. Projekt wiodący odnosi się w sposób bezpośredni lub pośredni do większości wyzwań, jakie zidentyfikowano w diagnozie obszaru funkcjonalnego dla RIT subregionu ostrołęckiego. Oznacza to, że **zakres inwestycji został opracowany optymalnie do potrzeb i możliwości regionu, mając na celu osiągnięcie zrównoważonego poziomu jego rozwoju, z uwzględnieniem wszystkich czynników ekonomiczno - społecznych na danym terenie istniejących, ze szczególnym wskazaniem na realizację zadań o szerokim zasięgu oddziaływania,** którego jednym z ważniejszych wskaźników jest wzrost wskaźnika wyleczalności w wyniku trafnej diagnostyki dzięki planowanemu zakupowi i instalacji aparatury medycznej najnowszej generacji, wspierania starzenia się w zdrowiu wszystkich ludzi, w szczególności osób starszych, a także działanie na rzecz ich witalności i poszanowania godności, poprzez m.in. zapewnienie dostępu do odpowiedniej i wysokiej jakości opieki zdrowotnej, opieki długoterminowej i usług socjalnych oraz rozwijaniu inicjatyw, mających na celu wspieranie przeciwdziałania zagrożeniom zdrowia związanym ze starzeniem się.

Tym samym potrzeba uzyskania wsparcia finansowego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 jest jak najbardziej uzasadniona.

Logiczny ciąg zadań przeznaczonych do realizacji w ramach II. Projektu przedstawia się następująco:

→ **rozwój i dostosowanie opieki medycznej do rzeczywistych potrzeb zgodnie ze stanem zdrowia populacji oraz czynników demograficznych** w SPZZOZ w Wyszkowie, w SPZOZ-ZZ w Makowie Mazowieckim, w SPZZOZ w Przasnyszu oraz Mazowieckim Szpital Specjalistycznym im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce.

→ **zrównoważony rozwój multimodalnej mobilności miejskiej** na terenie miasta Ostrołęki oraz na terenie miasta Wyszkowa, celem przesunięć międzygałęziowych części ruchu odbywanego na danym terenie za pomocą motoryzacji indywidualnej na rzecz ruchu niezmotoryzowanego i komunikacji zbiorowej, poprzez realizację komplementarnych działań inwestycyjnych obejmujących m.in. zakup niskoemisyjnego taboru pasażerskiego na potrzeby publicznego transportu zbiorowego komunikacji miejskiej, co będzie miało wpływ na rozwój czystych, bezpiecznych, funkcjonalnych i efektywnych form transportu publicznego, z bezpośrednim przełożeniem na poprawę poziomu i jakości życia społeczności, rozwój infrastruktury rowerowej towarzyszącej (utworzenie wypożyczalni rowerów/ serwisów naprawy rowerów), powstanie obiektów typu „parkuj i jedź”.

→ **budowa/ rozbudowa ciągów pieszo – rowerowych** na terenie miasta Ostrołęki, powiatu ostrołęckiego, miasta Maków Mazowiecki, miasta Ostrów Mazowiecka → co będzie miało znaczenie dla ochrony zdrowia ludzkiego przed zagrożeniami wynikającymi ze szkodliwego lub skażonego środowiska naturalnego. Zaproponowane ścieżki rowerowe będą pełniły funkcję korytarzy transportowych i zostały zaprojektowane w celach: szerszego wykorzystania transportu niezmotoryzowanego - indywidualnego, zmniejszenia wykorzystania samochodów osobowych, lepszej integracji gałęzi transportu, niższej emisji zanieczyszczeń powietrza, hałasu oraz niższego zatłoczenia, poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego.

→ **ograniczanie niskiej emisji** w budynkach użyteczności publicznej Ostrowi Mazowieckiej, powiatu wyszkowskiego, budynkach w SPZZOZ w Wyszkowie, budynkach SPZOZ - ZZ w Makowie Mazowieckim, budynkach SPZZOZ w Przasnyszu → co będzie miało istotne znaczenie dla ochrony zdrowia ludzkiego przed zagrożeniami wynikającymi ze szkodliwego lub skażonego środowiska naturalnego, powiązanymi bezpośrednio ze społecznymi czynnikami warunkującymi zdrowie oraz dla tworzenia promujących zdrowie uwarunkowań społecznych i fizycznych w subregionie. Inwestycje zmierzające do ograniczenia niskiej emisji przeprowadzone zostaną na budynkach użyteczności publicznej w gminie Wyszków (na budynku Urzędu Miejskiego i Starostwa Powiatowego w Wyszkowie, hali sportowej i krytej pływalni Wyszkowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji), w mieście Ostrów Mazowiecka (na budynku MOSiR-u, budynku CIS-u, budynku ZS nr 2), w mieście Maków Mazowiecki (na Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej – Zespołu Zakładów), budynku Urzędu Miasta) oraz w powiecie przasnyskim (na obiekcie Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej).

→ **efektywne wykorzystanie energii** w obiektach użyteczności publicznej oraz niższe zużycie energii zaowocuje wymiernymi korzyściami finansowymi oraz środowiskowymi. Wdrażane przedsięwzięcie zagwarantuje osiągnięcie odpowiednich relacji pomiędzy jego elementami produktowymi a uzyskiwanymi przy ich pomocy rezultatami.

Rys. 20. Mapa powiatów subregionu ostrołęckiego ze wskazaną lokalizacją poszczególnych inwestycji w ramach II Projektu

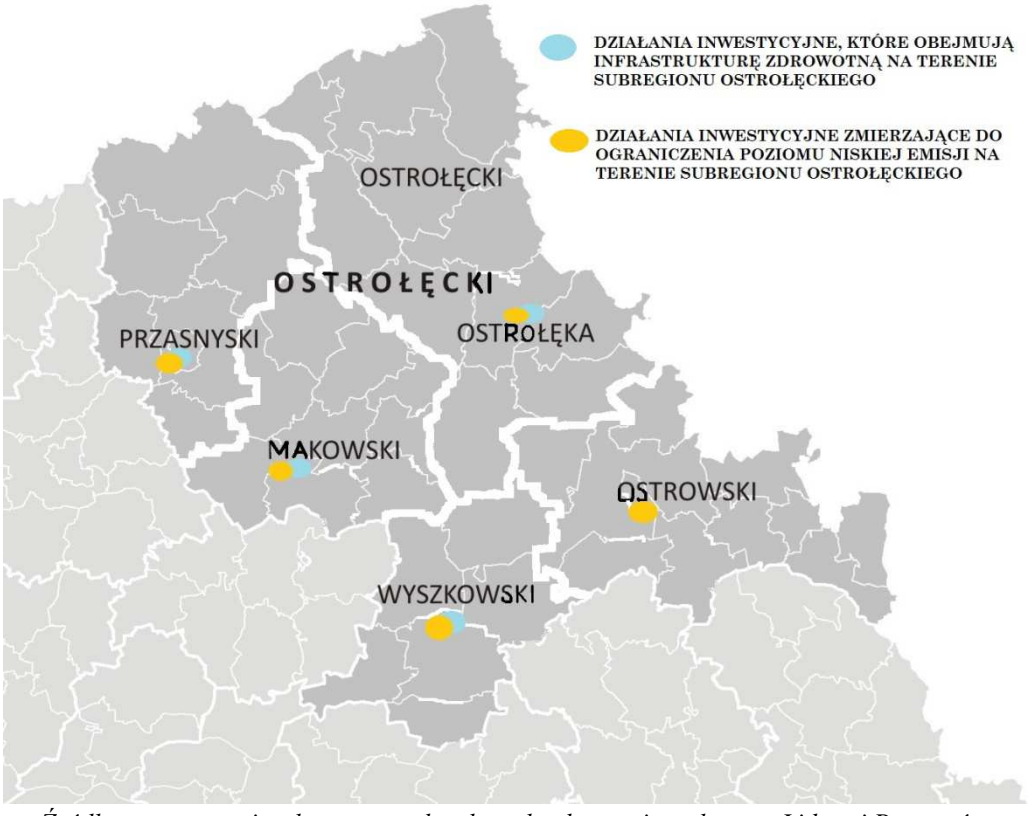

Źródło: opracowanie własne na podst. danych udostępnionych przez Lidera i Partnerów

W wyniku interwencji realizowanej w celu poprawy jakości życia mieszkańców subregionu nastąpi poprawa stanu zdrowia, zostanie wydłużona przewidywalna długość życia (spowodowane przedwczesnymi zgonami) oraz ostrymi i chronicznymi schorzeniami układu oddechowego i krążenia(szczególnie u dzieci i osób starszych),nastąpi poprawa jakości środowiska (zmniejszenie zanieczyszczeń środowiska wywołanych niską emisją). Zostanie poprawiona dostępność i jakość udzielanych świadczeń zdrowotnych dostosowane do rzeczywistego stanu zdrowia populacji oraz czynników demograficznych.

W związku z powyższym jednoznacznie należy stwierdzić, iż efektywna realizacja działań inwestycyjnych w II. Projekcie wiodącym są uwarunkowane szeregiem czynników powiązań funkcjonalnych, wykraczających daleko poza skalę lokalną miasta Ostrołęki, a mających bezpośrednie oddziaływania na cały subregion.

I. Głównym przedsięwzięciem inwestycyjnym - trzonem II. Projektu wiodącego jest inwestycja pn.:

POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO POPRZEZ DOPOSAŻENIE SPZZOZ W WYSZKOWIE W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY SZPITALNEJ SŁUŻĄCEJ DIAGNOZOWANIU I LECZENIU CHORÓB KARDIOLOGICZNYCH ORAZ ONKOLOGICZNYCH

Przedsięwzięcie to bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: POPRAWA ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ DOSTĘPNOŚCI POTENCJAŁU MIASTA OSTROŁĘKI I SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO POPRZEZ JEGO REWITALIZACJĘ ORAZ PODNIESIENIE WALORÓW UŻYTECZNOŚCI GOSPODARCZEJ, SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWO-REKREACYJNEJ.
Inwestycja ta stanowi główne przedsięwzięcie w ramach II. Projektu wiodącego Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęcki i subregionu ostrołęckiego.

Niniejsze Przedsięwzięcie wpisuje się wprost w cel główny Planu Inwestycyjnego oraz założenia rozwojowe obszaru funkcjonalnego z punktu widzenia potrzeb społeczno-kulturalnych, tj. wzrost komfortu życia mieszkańców poprzez podejmowanie przedsięwzięć w przestrzeni publicznej w zakresie zapewnienia dobrego poziomu zdrowia przyczyniającego się do zwiększenia produktywności, wydajności siły roboczej i zdrowszego starzenia się społeczeństwa, a także do ożywienia gospodarczego i rozwoju regionu. Pozwala również zmniejszyć wydatki na zasiłki chorobowe i socjalne oraz utracone wpływy podatkowe do budżetu. O jakości i trwałości procesów rozwojowych subregionu w dużym stopniu decyduje człowiek, który jest głównym sprawcą procesów rozwoju oraz konsumentem jego efektów. Trwały rozwój nie jest więc możliwy bez poprawy jakości zasobów ludzkich, w tym stworzenia warunków do aktywności i mobilności zawodowej odpowiadających za zachodzące przemiany strukturalne. Dzięki temu wzrastać będzie dostępność wewnętrzna subregionu zarówno w wymiarze społecznym, jak i gospodarczym.

Zdrowie, w zasadniczym zakresie determinuje jakość kapitału ludzkiego, uznawane jest za istotny czynnik oddziałujący na wzrost gospodarczy. Dla poszczególnych jednostek zdrowie warunkuje możliwość osobistego rozwoju i zapewnienia bezpieczeństwa ekonomicznego. Wraz z edukacją stanowi podstawę kapitału ludzkiego, decydującego o ekonomicznej produktywności jednostki. Jest także czynnikiem determinującym wysoką wydajność pracy, efektywne uczenie się oraz rozwój fizyczny, emocjonalny i intelektualny człowieka. Tym samym wpływa ono na wzrost aktywności jednostek w wielu wymiarach: gospodarczym, społecznym, zawodowym itp., oddziałując w ostatecznym wymiarze na ogólny poziom gospodarczej aktywności mieszkańców subregionu ostrołęckiego. społeczeństwa. Ponadto zdrowie pozytywnie wpływa na wzrost gospodarczy, poprzez poprawę jakości świadczonej pracy oraz wzrost wydajności zatrudnionych w skali całej gospodarki.

Kolejnym czynnikiem, ściśle powiązanym ze zdrowiem, który w znaczącym stopniu wpływa na dobrobyt społeczny jest wydłużenie przeciętnego trwania życia. W zdrowszych społeczeństwach ludzie żyją dłużej, a ich zasoby są znacznie większe dzięki dłuższemu okresowi gromadzeniu oszczędności. Ponadto,

mając dłuższy horyzont czerpania korzyści, ludzie decydują się na podejmowanie długofalowych „inwestycji" i tym samym długowieczność pośrednio wpływa na zwiększenie wydatków np. na edukację, budownictwo.
Należy podkreślić iż, z jednej strony zdrowie korzystnie wpływa na wzrost gospodarczy tak z drugiej, ekonomiczne konsekwencje chorób są dla społeczeństw wysoce negatywne. Przede wszystkim choroby powodują obniżenie dochodów jednostek wskutek ograniczenia ich możliwości zarobkowych oraz negatywnie rzutując na ekonomiczną aktywność ludzi, w ostateczności ujemnie wpływają na stan całej gospodarki. Ponadto konieczność zwiększenia wydatków na opiekę zdrowotną w skali społeczeństwa, siłą rzeczy powoduje ograniczenie aktywności w innych sferach, w tym także tych, które decydują o możliwości rozwoju w przyszłych okresach (inwestycje). W ten sposób, choroby przyczyniają się do zmniejszania tempa wzrostu gospodarczego nie tylko w czasie ich wystąpienia, lecz także w przyszłości. Wzrost gospodarczy w nowoczesnych społeczeństwach przyczynia się do zwiększenia przeciętnego poziomu życia oraz zmiany modelu konsumpcji wynikającej z faktu dysponowania przez ludzi wyższymi dochodami i większą ilością wolnego czasu. Wynikające z ogólnego poziomu dobrobytu dobre warunki egzystencji, w tym higieniczne i żywieniowe, bezpośrednio wpływają na wzmocnienie odporności organizmów i tym samym przyczyniają się do ograniczenia występowania chorób.
Natomiast wzrost gospodarczy wpływa na stan zdrowia także w ten sposób, że wywiera wpływ na wzrost dochodów mieszkańców, które z kolei mogą być w większym wymiarze przeznaczane na ubezpieczenia zdrowotne i finansowanie ochrony zdrowia. Jednocześnie umożliwia prowadzenie na szeroką skalę programów o charakterze profilaktycznym i edukacji prozdrowotnej. Poprawa stanu zdrowotności, skutkuje eliminacją występującego w biednych społeczeństwach zjawiska wysokiej śmiertelności dzieci, skutkującej wyższą płodnością w celu zapewnienia przetrwania gatunku. Rodziny zaś obarczone zbyt licznym potomstwem, mają ograniczone możliwości inwestycji w zdrowie i edukację. W ten sposób wzrost gospodarczy przyczynia się do przerwania swoistego „błędnego koła" demograficznego trapiącego społeczeństwa ubogie, w których wyższa śmiertelność powoduje zjawisko wyższej dzietności kobiet, co z kolei pogłębia zjawisko ubóstwa. Jednocześnie, zmiana proporcji w strukturze wiekowej skutkująca większą liczbą osób czynnych zawodowo, dodatkowo pozytywnie oddziałuje na poziom dobrobytu oraz poziom zdrowia.
Zależność między poziomem zdrowia a wzrostem gospodarczym jest relacją o charakterze dwustronnym. Z jednej strony zdrowie jest czynnikiem rozwoju gospodarczego, z drugiej zaś wzrost gospodarczy wywiera znaczący, dodatni wpływ na poziom zdrowotności społeczeństwa oraz charakteryzującego go wskaźnika oczekiwanej długości życia. Zatem realizacja przedsięwzięcia przyczynia się do realizacji celu głównego – podniesienia walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej" subregionu ostrołęckiego.

Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Wyszkowie jest największym podmiotem leczniczym powiatu. Oprócz niego, na terenie powiatu funkcjonuje 26 niepublicznych placówek opieki zdrowotnej o różnym poziomie specjalizacji oraz 31 prywatnych gabinetów lekarskich. Wszystkie one obsługują populację liczącą na koniec 2013 roku prawie 74 tys. mieszkańców subregionu.
Projekt przewiduje zakup urządzeń medycznych, wyposażenia medycznego, technicznego i socjalno-bytowego oraz remont i modernizację trzykondygnacyjnego budynku, w którym znajduje się oddział kardiologiczny i oddział chorób wewnętrznych. Obecnie wszystkie oddziały posiadają głównie wyposażenie z lat 80-tych i 90-tych, przestarzałe, nie mobilne, bez oprzyrządowania. Ilość sprzętu i aparatury medycznej jest również niewystarczająca, nie zabezpiecza potrzeb w zakresie dostępności, jak i nie spełniająca wymogów określonych w obowiązujących przepisach prawa.
Zakup nowoczesnej aparatury medycznej oraz wyposażenia medycznego wymaga modernizacji i remontu oddziałów. W szczególności wymagana jest wymiana instalacji elektrycznej, teletechnicznej, sieci komputerowej, wentylacji, klimatyzacji z dostosowaniem parametrów tych instalacji do instalowanego wyposażenia medycznego. Dostosowanie to powoduje konieczność wykonania robót budowlanych gwarantujących właściwe warunki pracy urządzeń, jak: temperatura, wilgotność, czystość i ilość wymiany powietrza. Pogarszanie się stanu technicznego pomieszczeń oraz aparatury medycznej może wywołać

w przyszłości brak lub ograniczenie kontraktowania świadczeń, jakie placówka posiada. Natomiast rosnące koszty bieżących remontów oraz napraw już wyeksploatowanego sprzętu mogą spowodować w bliskiej przyszłości konieczność ograniczania wydatków na cele związane ze statutową działalnością SPZZOZ, czyli na leczenie pacjentów.

Potrzeba realizacji projektu wynika ze zdiagnozowanych przez Wnioskodawcę problemów o charakterze wewnętrznym i systemowym, w tym, niewystarczające wyposażenie Placówki w sprzęt, w stosunku do potrzeb pacjentów. Z uwagi na rosnące zapotrzebowanie pacjentów objętych środowiskowymi formami opieki, konieczne staje się wyposażenie personelu Wnioskodawcy w odpowiedni sprzęt, którego deficyt wynika z:

- konieczności udoskonalenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych, celem ograniczenia ich barier w dostępie do usług medycznych;
- konieczności dostosowania pomieszczeń do potrzeb nowoczesnych metod leczenia oraz zakupionego sprzętu,
- brak zdefiniowanego, usystematyzowanego modelu opieki koordynowanej u Wnioskodawcy, co wynika m.in. z obecnego braku sprzętu

Ponadto, dzięki ścisłej współpracy z NFZ opieka koordynowana wdrożona u Wnioskodawcy będzie spójna z rozwiązaniami modelowymi opracowanymi na poziomie krajowym.

Projekt odpowiada na wskazane problemy i przyczynia się do ich rozwiązania. Dzięki zakupionemu sprzętowi SPZZOZ w Wyszkowie rozszerzy dotychczasową działalność - pacjenci uzyskają możliwość wykonywania badań, także specjalistycznych. Nowe usługi skierowane są do wszystkich pacjentów Wnioskodawcy, niezależnie od płci, wieku, w szczególności do osób starszych i z niepełnosprawnościami. Możliwe i realne stanie się prowadzenie, przy współpracy z innymi podmiotami leczniczymi, opieki koordynowanej, zapewniającej kompleksowość i ciągłość opieki, nastawionej na wynik, z pacjentem w centrum uwagi.

Projekt przewiduje zakup sprzętu medycznego, wyposażenia medycznego, technicznego i socjalno-bytowego oraz modernizację trzykondygnacyjnego budynku, w którym znajduje się oddział kardiologiczny i oddział chorób wewnętrznych.

Zakup nowoczesnej aparatury medycznej oraz wyposażenia medycznego wymaga modernizacji i przystosowaniu oddziałów do instalacji i wykorzystania nowo zakupionego sprzętu i aparatury medycznej Wszelkie prace remontowe służyć będą dostosowaniu budynków do wymogów zakupionego w ramach projektu sprzętu. W szczególności wymagana jest wymiana instalacji elektrycznej, teletechnicznej, sieci komputerowej, wentylacji, klimatyzacji z dostosowaniem parametrów tych instalacji do instalowanego wyposażenia medycznego. Dostosowanie to powoduje konieczność wykonania robót gwarantujących właściwe warunki pracy urządzeń, takich jak: temperatura, wilgotność, czystość i ilość wymiany powietrza.

Z danych statystycznych dotyczących leczenia schorzeń wymienionych w Policy Paper na oddziale chorób wewnętrznych w SPZZOZ w Wyszkowie wynika, że:

- **choroby nowotworowe** z przyczyną główną jako rozpoznanie zasadnicze stanowią 9,5% kontraktu z NFZ;
- **choroby układu krążenia** (w tym udary) z przyczyną główną jako rozpoznanie zasadnicze stanowią 8,5% kontraktu z NFZ;
- **choroby układu oddechowego** z przyczyną główną jako rozpoznanie zasadnicze stanowią 21,2% kontraktu z NFZ;
- **choroby układu kostno-stawowego** z przyczyną główną jako rozpoznanie zasadnicze stanowią 1% kontraktu z NFZ.

Tabela 11. Projekt obejmuje zakup następującego nowoczesnego wyposażenia:
PARTER - ODDZIAŁ KARDIOLOGII – URZĄDZENIA MEDYCZNE

	Nazwa i opis	ilość razem:	Cena netto:		Cena jednostkowa brutto: 8%VAT
			jednostkowa	całkowita	
1.	Aparat EKG	1	64 000,00	64 000,00	69 120,00
2.	Myjka dezynfektor 450x580x1320Zasilanie elektryczne 230V,50Hz,	5	39 000,00	195 000,00	42 120,00
3.	panel nadłóżkowy 2-łóżkowy .	6	12 000,00	72 000,00	19 960,00
4.	panel nadłóżkowy 3-łóżkowy	4	18 000,00	72 000,00	19 440,00
5.	Zestaw nadłóżkowy	4	24 000,00	96 000,00	25 920,00
6.	Respirator	2	85 000,00	170 000,00	91 800,00
7.	Defibrylator z możliwością wykonania kardiowersji	2	24 000,00	48 000,00	25 920,00
8.	Monitor wielofunkcyjny wyposażony w dwukanałowy EKG	8	60 000,00	480 000,00	64 800,00
9.	Aparat do hemofiltracji	2	70 000,00	140 000,00	75 600,00
10.	Aparat echokardiograficzny	1	365 000,00	365 000,00	394 200,00
11.	Stymulator zewnętrzny	2	10 000,00	20 000,00	10 800,00
12.	Aparat do pomiaru echa serca	1	100 000,00	100 000,00	108 000,00
13.	Łóżko szpitalne	36	3 700,00	133 200,00	3 996,00
14.	Stół opatrunkowy uniwersalny	1	6 000,00	6 000,00	6 480,00
15.	Sufitowa lampa operacyjno-zabiegowa	1	8 000,00	8 000,00	8 640,00
Razem:		76	X	X	X

Źródło: opracowanie własne partnerów na potrzeby RIT

Tabela 12. Projekt obejmuje zakup następującego nowoczesnego wyposażenia:
PIĘTRO1 - ODDZIAŁ CHOROB WEWNĘTRZNYCH – URZĄDZENIA MEDYCZNE

Lp.	Nazwa i opis	ilość razem	Cena netto:		Cena jednostkowa brutto: (8%VAT)
			jednostkowa	całkowita	
1.	Myjka dezynfektor	4	39 000,00	156 000,00	42 120,00
2.	Panel nadłóżkowy 2-łóżkowy	7	12 000,00	84 000,00	19 960,00
3.	Panel nadłóżkowy 3-łóżkowy	5	18 000,00	90 000,00	19 440,00
4.	Zestaw nadłóżkowy	2	24 000,00	48 000,00	25 920,00
5.	Respirator	1	85 000,00	85 000,00	91 800,00
6.	defibrylator z możliwością wykonania kardiowersji	1	24 000,00	24 000,00	25 920,00
7.	Monitor wielofunkcyjny wyposażony w dwukanałowy EKG	4	60 000,00	240 000,00	64 800,00
8.	Aparat do hemofiltracji	1	70 000,00	70 000,00	75 600,00
9.	Aparat echokardiograficzny	1	365 000,00	365 000,00	394 200,00
10.	Stymulator zewnętrzny	1	10 000,00	10 000,00	10 800,00
11.	Łóżko szpitalne	40	2500,00	100 000,00	2 700,00
12.	Stół opatrunkowy uniwersalny	1	6 000,00	6 000,00	6 480,00
13.	Sufitowa lampa operacyjno-zabiegowa	1	8 000,00	8 000,00	8 640,00
14.	Spirometria	1	8 000,00	8 000,00	8 640,00
Razem:		70	X	X	X

Źródło: opracowanie własne partnerów na potrzeby RIT

Projekt ma charakter strategiczny w obszarze realizowanej przez samorząd województwa polityki społecznej, z uwagi na realizację założeń strategicznego rozwoju województwa poprzez podniesienie jakości życia mieszkańców w wyniku zapewnienia szybkiej i efektywnej diagnostyki, co rzutuje na poprawę procesu leczenia. Projekt pozwala na wdrożenie innowacyjnych technik medycznych, co poprawi stan ochrony zdrowia mieszkańców obszaru funkcjonalnego miasta Ostrołęki. Projekt jest uzasadniony również w zakresie społeczno-ekonomicznym powoduje, bowiem skrócenie czasu hospitalizacji, świadczenie badań i leczenia przy ograniczeniu kosztowych badań inwazyjnych i eliminacje kosztów procedur i związanych z leczeniem zachowawczym oraz ograniczy koszty w wyniku skrócenia okresu leczenia pacjentów. Projekt posiada szerokie oddziaływania, ale jednym z ważniejszych jest wzrost wskaźnika wyleczalności w wyniku trafnej diagnostyki dzięki planowanemu zakupowi i instalacji aparatury medycznej najnowszej generacji.

2 lutego 2016 roku wystąpiło zagrożenie przekroczenia w 2016 roku poziomów dopuszczalnego i docelowego dla niektórych zanieczyszczeń w powietrzu na obszarze woj. mazowieckiego. Wg alertu nr1

Mazowieckiego Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego stwierdzono ryzyko przekroczenia w 2016 roku norm PM-10 -24h między innymi w mieście Wyszków na powierzchni 165 km i ludności 39 172 osób, podobnie dla miasta Ostrołęki na powierzchni 29 ha i 52 611 osób.
W Powiecie Wyszkowskim corocznie odnotowuje się około 700 zgonów. Wartość ta pozostaje niezmienna przez ostatnich kilkanaście lat. Tabela poniżej wskazuje przyczyny zgonów w latach 2011 i 2012 w podziale stosowanym przez Główny Urząd Statystyczny. Ponad 49% stanowią choroby układu krążenia.

Tabela 13. Przyczyny zgonów w latach 2011-2012 w powiecie wyszkowskim

Lp.	Przyczyna	2011	2012
1	niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze ogółem	7	6
2	nowotwory ogółem	150	132
3	choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych	0	1
4	zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej ogółem	16	19
5	choroby układu nerwowego ogółem	10	9
6	choroby układu krążenia ogółem	341	350
7	choroby układu oddechowego ogółem	52	68
8	choroby układu trawiennego ogółem	24	38
9	choroby układu kostno stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej	0	2
10	choroby układu moczowo-płciowego	7	12
11	niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	3	4
12	wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe	1	0
13	objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych, laboratoryjnych gdzie indziej niesklasyfikowane	27	9
14	zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu - ogółem	83	60
15	pozostałe przyczyny	2	2
16	brak przyczyny zgonu (opisu) w Karcie Statystycznej do Karty Zgonu	-	-
	Razem	**723**	**712**

Źródło: opracowanie własne Partnerów na potrzeby RIT

Powyższe statystyki pozwalają na wskazanie głównych przyczyn zgonów mieszkańców powiatu. Są to choroby układu krążenia oraz nowotwory. Statystyki umieralności SPZZOZ w Wyszkowie przedstawiają się podobnie:

Tabela 14. Główne przyczyny zgonów mieszkańców powiatu wyszkowskiego –statystyki umieralności SPZZOZ w Wyszkowie

Lp.	Przyczyny zgonów w lecznictwie szpitalnym	ROK 2012			ROK 2013		
		ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni
1	Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze (A00-B99)	1	-	-	2	-	-
2	Nowotwory (C00-D48)	7	-	-	7	-	-
3	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych (D50-D89)	0	-	-	1	-	-
4	Zaburzenia wydzielania wewnętrznego stanu odżywiania i przemiany metabolicznej (E00-E90)	9	-	-	0	-	-
5	Choroby układu nerwowego (G00-G99)	2	-	-	-	-	-
6	Choroby układu krążenia (I00-I99)	102	-	-	98	-	-
7	Choroby układu oddechowego (J00-J99)	22	8	14	29	10	19
8	Choroby układu trawiennego (K00-K93)	1	-	-	8	-	-
9	Choroby skóry i tkanki podskórnej (L00-L99)	1	-	-	0	-	-
10	Choroby układu moczowo-płciowego (N00-N99)	11	-	-	5	-	-
11	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych gdzie indziej niesklasyfikowane (R00-R99)	93	-	-	78	-	-
12	Urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych (S00-T98)	5	-	-	1	-	-

Źródło: opracowanie własne Partnerów na potrzeby RIT

Największa ilość zgonów spowodowana była chorobami układu krążenia. W przypadku nowotworów ilość zgonów w lecznictwie szpitalnym jest zdecydowanie mniejsza. Spowodowane jest to brakiem oddziału onkologicznego w SPZZOZ w Wyszkowie, co powoduje, że leczenie nowotworów odbywa się w ograniczonym zakresie na Oddziale Chorób Wewnętrznych i Chirurgii Ogólnej. Zmodernizowanie oddziałów znacznie poprawi dostępność i komfort świadczonych usług pacjentów z chorobami układu krążenia i chorobami onkologicznymi.
W przeprowadzonej przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego - Państwowy Zakład Higieny analizie gdzie pod uwagę wzięte zostały następujące standaryzowane wskaźniki umieralności (SMR)1 w trzyletnim okresie 2009-2011:

- standaryzowany wskaźnik umieralności (względem wieku) z powodu danej przyczyny zgonu dla danego powiatu jest to wartość, która pokazuje, ilokrotnie obserwowany poziom umieralności w powiecie jest wyższy od tego, który miałby miejsce, gdyby natężenie zgonów mieszkańców powiatu w 5-letnich grupach wieku było takie same jak w całej Polsce;
- standaryzowany wskaźnik umieralności ogółem;
- standaryzowany wskaźnik umieralności z powodu nowotworów złośliwych ogółem;
- standaryzowany wskaźnik umieralności z powodu chorób układu krążenia (ChUK);
- standaryzowany wskaźnik umieralności z powodu chorób układu oddechowego;
- standaryzowany wskaźnik umieralności z powodu chorób układu trawiennego;
- standaryzowany wskaźnik umieralności z powodu przyczyn zewnętrznych.

Powiat Wyszkowski znajduje się na liście 156 powiatów w Polsce charakteryzujących się najgorszymi wskaźnikami przy czym z powodu chorób układu oddechowego na 30 miejscu w Polsce (SMR 1,610), Powiat Ostrołęcki na 11, -w 3 powiatach subregionu wskaźnik ten przekracza poziom 1,25 -1.50(Ostrów Mazowiecka, Maków i Przasnysz) natomiast w powiecie wyszkowskim i ostrołęckim przekracza poziom 1,50. Wskaźnik umieralności z powodu chorób układu krążenia w subregionie kształtuje na poziomie 1.05-1.25 przy czym dla Powiatu Przasnyskiego przekracza poziom 1.50.

Głównym problemem zdrowotnym jest skrócenie przewidywanej długości życia (przedwczesnymi zgonami) oraz ostrymi i chronicznymi schorzeniami układu oddechowego i krążenia (szczególnie u dzieci i osób starszych) spowodowane występowaniem wysokich stężeń pyłu zawieszonego w sezonie zimowym i ozonu w sezonie letnim a także ozonu troposferycznego w subregionie.
Wysokie stężenia pyłu obserwowane w atmosferze zależą zarówno od wielkości emisji pierwotnej, emisji wtórnej i reakcji chemicznych zachodzących w atmosferze oraz warunków rozpraszania. atmosfery, inwersje temperatury. Reakcja organizmu na zawartość pyłu w powietrzu związana jest przede wszystkim z ilością cząstek zatrzymanych w różnych miejscach układu oddechowego oraz z jego składem chemicznym i właściwościami (niektóre jego składniki jak benzo(a)piren czy ołów mogą być traktowane jako czynniki rakotwórcze). Prowadzą one do infekcji dróg oddechowych, osłabienia czynności płuc, powodują nasilenie objawów wielu chorób układu oddechowego(w tym astmy i przewlekłej obturacyjnej choroby płuc – POChP) i sercowo-naczyniowego, a w sytuacjach ostrej reakcji organizmu, nawet do zgonu. Bardzo drobne frakcje pyłu zawieszonego stanowią szczególne zagrożenie dla zdrowia, ponieważ mogą zostać wchłonięte do głębszych partii układu oddechowego, gdzie podlegają akumulacji, mogą przenikać do systemu krwionośnego lub być rozpuszczane w płynach biologicznych.
Pomimo obserwowanego zmniejszenia emisji pierwotnej pyłu i jego prekursorów oraz szeregu działań podejmowanych na rzecz obniżenia wysokości stężeń pyłu (szczególnie w obszarach zurbanizowanych), przekroczenia norm dla pyłu PM10 (zarówno krótko jak i długo terminowych) pozostają obecnie najistotniejszym problemem jakości powietrza w subregionie i Polsce i Europie.

Podobną sytuację zaobserwowano w Polsce, gdzie blisko 40% stref w kraju (wyodrębnionych obszarów na terenie których dokonuje się oceny stopnia zanieczyszczenia powietrza) nie spełniło określonych przepisami prawnymi norm jakości. Dotyczyło to ponad 22% obszaru kraju zamieszkałego przez 50% ludności w tym

obszaru woj. Mazowieckiego i miasta Ostrołęki. *(Sytuacja zdrowotna ludności Polski i jej uwarunkowania – Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego - Państwowy Zakład Higieny Warszawa 2012).*

Ozon troposferyczny (w przyziemnej warstwie atmosfery) postrzegany jest jako istotne zagrożenie dla zdrowia z trzech ważnych powodów. Po pierwsze, w przeciwieństwie do innych zanieczyszczeń powietrza (takich jak np. pył zawieszony, tlenek węgla czy tlenki siarki i azotu), praktycznie nie jest emitowany do atmosfery. Jest zanieczyszczeniem wtórnym, powstającym w atmosferze w większych stężeniach w wyniku reakcji fotochemicznych, przy sprzyjających warunkach meteorologicznych, w obecności tzw. prekursorów ozonu, głównie tlenków azotu i lotnych związków organicznych. Obserwowane wysokości stężeń ozonu na danym obszarze często zależą więc od stopnia zanieczyszczenia jego prekursorami napływających mas powietrza (w Polsce są to masy napływające głównie z południowej i południowo-zachodniej Europy) oraz od ich emisji z naturalnych źródeł. Po drugie, przekroczenia ozonu obejmują swoim zasięgiem znacznie większe obszary niż ma to miejsce w przypadku pyłu zawieszonego i dotyczą głównie obszarów pozamiejskich. Trzecim powodem są jego wysoce reaktywne właściwości chemiczne. Z tego względu, w celu ochrony zdrowia ludzi w Europie, ustanowiono dla ozonu dodatkowo próg ostrzegawczy i informowania. Mają one za zadanie ochronę osób najbardziej wrażliwych przed krótkotrwałym działaniem ozonu o podwyższonym stężeniu. Narażenie ludności na stężenia ozonu troposferycznego powoduje szereg niekorzystnych skutków zdrowotnych wyrażających się między innymi wzrostem umieralności i zachorowalności z powodu chorób układu oddechowego i krążenia. Warto w tym miejscu zauważyć, że już niewielkie stężenie ozonu może prowadzić do reakcji zapalnych spojówek oczu, dróg oddechowych, a także zmniejszenia wydolności płuc. Ozon występujący w powietrzu często jest powodem występowania objawów senności, bólu głowy i znużenia oraz powoduje spadek ciśnienia tętniczego krwi. Przy wyższych stężeniach występują objawy złego samopoczucia, zmęczenia i wyczerpania, nasilają się bóle głowy, pojawiają się objawy apatii oraz obserwuje się nasilenie objawów przewlekłej obturacyjnej choroby płuc (POChP) oraz astmy. Obserwacje stopnia zanieczyszczenia powietrza ozonem w Polsce, prowadzone w ramach *Państwowego Monitoringu Środowiska* pokazują, że w 2008 roku przekroczenia ozonu wystąpiły na obszarze blisko 36% stref, obejmując swoim zasięgiem ponad połowę powierzchni kraju zamieszkałej przez około 46% ludności, w tym całe województwo mazowieckie.

Dane Biuletynu Statystycznego Ministerstwa Zdrowia 2012 wskazują na występowanie dysproporcji przestrzennych na Mazowszu w wyposażeniu, dostępności i standardzie infrastruktury społecznej co powoduje wzrost barier w dostępie do specjalistycznej opieki medycznej, opieki szpitalnej i badań profilaktyczno-diagnostycznych na Mazowszu. Podobnie badania prowadzone przez Centrum Systemów Informatycznych Ochrony Zdrowia – Zakład Analiz Socjologicznych nt. „Dostępności świadczeń zdrowotnych w opinii Polaków" (Warszawa 2009) wskazują iż jedną z głównych postrzeganych form nierówności w możliwościach leczenia jest dostęp do bardziej wyspecjalizowanych i droższych usług medycznych. Nierówności w zdrowiu spowodowane są przede wszystkim czynnikami społecznymi kształtującymi warunki, w których ludzie się rodzą, wychowują, pracują czy leczą. Do czynników tych zalicza się różnorodne czynniki makrospołeczne (określony rodzaj polityki gospodarczej, ubóstwo, bezrobocie, zagrożenia zdrowia w miejscu pracy, kapitał społeczny czy organizacja i sposób funkcjonowania ochrony zdrowia), a także zachowania człowieka (palenie tytoniu, nadużywanie alkoholu, aktywność fizyczna, sposób odżywiania się) oraz funkcjonowanie systemu opieki zdrowotnej. Wszystkie wymienione tu czynniki ze zmienną intensywnością wpływają na poszczególne grupy społeczne, co stanowi jedną z głównych przyczyn powstawania społecznych nierówności w zdrowiu. Zarówno międzynarodowe, jak i krajowe badania wyraźnie wskazują, że nierówności w zdrowiu uwarunkowane społecznie, a więc niewynikające z przyczyn biologicznych, są jedną z najistotniejszych, modyfikowalnych przyczyn nadumieralności w Polsce (*Społeczne nierówności w zdrowiu WHO 2012 praca zbiorowa).*
SPZZOZ w Wyszkowie hospitalizuje rocznie około 20 000 pacjentów. Ich liczba wykazywała w latach 2006-2011 systematyczny wzrost:
2006 r. – 15 175 osób,

2007 r. – 16 376 osób,
2008 r. – 17 998 osób,
2009 r. – 18 402 osoby,
2010 r. – 22 534 osób,
2011 r. – 20 605 osób,
2012 r. – 19 920 osób,
2013 r. – 21 979 osób

Od 2011 roku zanotowano regres – 20 605 pacjentów, w 2012 – 19 920 pacjentów, co świadczyć może o utracie części potencjalnych pacjentów na rzecz innych placówek tego typu i wymaga podejmowania wszechstronnych działań w tym doposażenie w nowoczesną aparaturę i sprzęt medyczny na rzecz utrzymania - znaczącej w minionych latach - pozycji konkurencyjnej. Po przeprowadzonych pracach modernizacyjnych Oddziału Chirurgii Ogólnej w 2011 roku oraz budowie lądowiska dla śmigłowców ratunkowych przy Zakładzie w 2012 roku odnotowaliśmy wzrost liczby hospitalizowanych w szpitalu pacjentów do poziomu niemalże z roku 2010.
W przypadku ambulatoryjnej opieki specjalistycznej funkcjonujące poradnie w SPZZOZ w Wyszkowie odnotowują systematyczny wzrost obsługiwanych pacjentów. W latach 2006-2013 liczba udzielonych przez nie porad specjalistycznych wyniosła:
2006 r. – 54 282,
2007 r. – 54 638,
2008 r. – 55 620,
2009 r. – 59 769,
2010 r. – 64 153,
2011 r. – 74 060,
2012 r. – 73 969,
2013 r. – 80 216
Corocznie ze wzrostem zapotrzebowanie na te usługi zwiększała się również liczba badań wykonanych przez Zakład Diagnostyki: z 315 477 w 2006 roku do 367 613 w 2013 r.
Zakład ma braki spowodowane złymi warunkami lokalizacji oraz niewystarczającym wyposażeniem w sprzęt i aparaturę. Zrozumiałe jest jak ważne są znakomite umiejętności lekarzy i pielęgniarek w placówkach medycznych. Ale nawet genialne umiejętności nie wystarczą, gdy warunki są niezadowalające a sprzęt medyczny jest przestarzały. Nowoczesne sposoby leczenia wspomagane przez najnowszy sprzęt medyczny ratują życie w sytuacjach jeszcze niedawno bez wyjścia. Szybka i trafna diagnoza jest niezmiernie ważna, aby wyselekcjonować chorych w stanach zagrażających życiu i wdrożyć u nich szybko odpowiednie postępowanie lecznicze.

Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej prowadzi gospodarkę finansową zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o działalności leczniczej, ustawy o finansach publicznych i innych przepisów obowiązujących w tym zakresie. Zakład prowadzi gospodarkę finansową na podstawie planu finansowego ustalonego przez Dyrektora, po zaopiniowaniu przez Radę Społeczną. Zakład uzyskuje środki finansowe z odpłatnych świadczeń zdrowotnych realizowanych na podstawie zawartych umów, m.in. z NFZ.
W okresie od 10 kwietnia do 17 kwietnia 2015r. niezależny biegły rewident przeprowadził badanie sprawozdania finansowego Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Wyszkowie, na które składało się :

- wprowadzenie do sprawozdania finansowego,
- bilans sporządzony na dzień 31.12.2014 roku, który po stronie aktywów i pasywów wykazywał sumę 26 030 419,09 zł
- rachunek zysków i strat za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014 wykazujący zysk netto 478 129,40 zł
- zestawienie zmian w funduszach własnych - zwiększenie 478 129,40 zł

– rachunek przepływów pieniężnych - zmniejszenie o 330 285,45 zł
– dodatkowe informacje i objaśnienia.

Ocena efektywności gospodarowania wykazała, iż wszystkie analizowane wskaźniki rentowności wykazują wartości dodatnie, a wskaźnik płynności bieżącej wyniósł 0,82 w roku badanym.

Wskaźnik płynności natychmiastowej za badany okres obrachunkowy wyniósł 0,16 co oznacza możliwość natychmiastowej regulacji 16% bieżących zobowiązań. Rotacja należnościami utrzymała się na ubiegłorocznym poziomie i wyniosła 36 dni. Rotacja zapasami wzrosła o jeden dzień w stosunku do roku ubiegłego i wyniosła 6 dni. Skróceniu uległ wskaźnik rotacji zobowiązań z 28 dni w roku poprzednim do 24 dni w roku badanym.

Ogólna kwota należności dla Zakładu za 2014 rok wynosi 5.282.324,85 zł, w tym 266.354,21 zł są to należności wymagalne. Na kwoty należne składają się kwoty należności od:

Narodowego Funduszu Zdrowia - 3.798.194,88 zł
pozostałych kontrahentów - 321.226,25 zł

oraz środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych w kwocie 1.162.903,72 PLN.

Ogólna kwota zobowiązań w 2014 roku wyniosła 5.338.884,08 zł, w tym 1.233.462,48 zł są to zobowiązania wymagalne wobec kontrahentów.

Na zobowiązania ogółem składają się:

- zobowiązania z tytułu ZUS - 1.038.681,93 zł
- zobowiązania z tytułu PFRON - 13.124,00 zł
- zobowiązania wobec kontrahentów - 2.706.506,98 zł
- pożyczki i kredyty - 1.580.571,17 zł

Przeprowadzona analiza oraz wyliczony wskaźnik Hamrola dowodzą, że Zakład posiada możliwość kontynuowania działalności w dotychczasowym zakresie. Należności i zobowiązania są na podobnym poziomie. Zakład posiada pełną zdolność organizacyjną i finansową do utrzymania projektu w ciągu co najmniej 5 lat od daty zakończenia jego realizacji. Środki na ten cel pochodzić będą ze środków własnych oraz kontraktu z Narodowego Funduszu Zdrowia.

Podsumowując powyższe, realizacja projektu nie wpłynie na zmianę efektywności finansowej Zakładu, a płynność finansowa zostanie utrzymana na podobnym poziomie.

Odniesienie do kryteriów ogólnych zawartych w RPOWM 2014-2020

SPZZOZ w Wyszkowie i SPZOZ-ZZ w Makowie Mazowieckim wpisują się w ogólne kryteria Osi Priorytetowej VIRPOWM na lata 2014-2020, realizacja jest uzasadniona z punktu widzenia poprawy efektywności (w tym kosztowej) i dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej.

Do pilnych prac należy zaliczyć remont i modernizacja budynków oraz zakupy urządzeń medycznych. Podniesienie jakości usług medycznych i ich dostępności w dużej mierze uwarunkowane jest rozbudową i doposażeniem bazy materialnej i lokalowej sektora ochrony zdrowia. Rozwój cywilizacyjny kraju dyktuje wyższe standardy socjalne, higieniczne i techniczne. Obecny stan bytowy na Oddziale Kardiologicznym i Oddziale Chorób Wewnętrznych nie jest zadowalający, choć mieści się w minimalnych wymaganiach przewidzianych prawem. Polepszenie warunków przebywania pacjentów ma również walory zdrowotne. Pacjent przebywając w lepszych warunkach, tj. w mniejszych pod względem ilości łóżek salach, z łazienką przy salach, ma lepsze samopoczucie, co przekłada się na skuteczniejsze leczenie. Podniesienie jakości usług medycznych i ich dostępności w dużej mierze uwarunkowane jest rozbudową i doposażeniem bazy materialnej i lokalowej sektora ochrony zdrowia. Dyrekcja szpitala sukcesywnie i konsekwentnie prowadzi politykę unowocześniania nie tylko bazy lokalowej, ale również doposażania w sprzęt medyczny i polepszania bazy socjalnej. Rozwój cywilizacyjny kraju dyktuje również wyższe standardy socjalne, higieniczne i techniczne. Obecny stan bytowy na Oddziale Kardiologicznym i Oddziale Chorób Wewnętrznych nie jest zadowalający, choć mieści się w minimalnych wymaganiach przewidzianych prawem. Polepszenie warunków przebywania pacjentów ma również walory zdrowotne. Pacjent

przebywając w lepszych warunkach, tj. w mniejszych pod względem ilości łóżek salach, z łazienką przy salach, ma lepsze samopoczucie, co przekłada się na skuteczniejsze leczenie.
Wychodząc od problemu głównego określono jego konsekwencję dla obecnej sytuacji:

- ograniczone standardy oferowanych usług medycznych *(mała dostępności, nieterminowość, zbyt mała szybkość, wzrost śmiertelności*),
- niska dostępność do usług świadczonych przez SPZZOZ w Wyszkowie,
- niewystarczająca jakość świadczeń opieki zdrowotnej (*długi czasu oczekiwania na pomoc lekarską, mała dostępność, brak kompleksowości zakresie ciągłość w zakresie opieki zdrowotnej),*
- późne diagnozowanie i leczenie chorób,
- braki w zakresie bezpieczeństwa pacjentów – wyeksploatowane, nieefektywne urządzenia medyczne oraz braki w wyposażeniu szpitala.

Złe nie odpowiadające standardom warunki lokalowo- techniczne i ograniczona ilość sprzętu posiadanego oraz stara, wyeksploatowana i awaryjna aparatura medyczna, która wpływa na:

- długi czas oczekiwania na wizytę (przestoje w pracy poszczególnych poradni spowodowane awariami sprzętu, częste powtarzanie badań, badania wykonywane w innych placówkach, czas oczekiwania na udzielenie świadczeń w poradni kardiologicznej wynosi 13-14 miesięcy, poradni okulistycznej, gastroenterologicznej, chirurgii urazowo-ortopedycznej 3 miesiące, pracowni fizjoterapii i rehabilitacji 10-12 miesięcy, poradni diabetologicznej 4 miesiące, poradni pulmonologicznej i oddział chirurgii ogólnej -1 miesiąc;
- niewiarygodne wyniki badań, zbyt późno wykrywane choroby (stary sprzęt medyczny, zbyt późno przeprowadzone badanie, rezygnacja pacjentów z badań);
- brak wysokospecjalistycznego sprzętu (w tym ratującego życie);
- ograniczenia w pracy sprzętu (część wypożyczona od firm medycznych);
- ograniczenie godzin pracy poradni zabiegowych spowodowane awariami urządzeń;
- za rzadkie godziny otwarcia niektórych przychodni.

Problemy Szpitala w Wyszkowie przekładają się na złą sytuację zdrowotną mieszkańców.

Audyt energetyczny w trakcie opracowywania. Wstępnie zakładamy, że projekt spełni kryteria kierunkowe wskazane w RPO WM 2014-2020 dla PI 4c, w szczególności dotyczące spełnienia warunku zwiększenia o min. 25% efektywności energetycznej.

MODERNIZACJA INFRASTRUKTRUY I WYPOSAŻENIA MEDYCZNEGO W SPZOZ-ZZ W MAKOWIE MAZOWIECKIM

Celem głównym Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego jest *„poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej”*. Prezentowane przedsięwzięcie poprzez zaplanowany zakres zadań inwestycyjnych w sposób bezpośredni wpisuje się we wskazany powyżej CEL GŁÓWNY Planu.
Niniejsze Przedsięwzięcie wpisuje się wprost w CELE ROZWOJOWE obszaru funkcjonalnego z punktu widzenia potrzeb społeczno-kulturalnych, tj. wzrost komfortu życia mieszkańców poprzez podejmowanie przedsięwzięć w przestrzeni publicznej w zakresie zapewnienia dobrego poziomu zdrowia przyczyniającego się do zwiększenia produktywności, wydajności siły roboczej i zdrowszego starzenia się społeczeństwa, a także do ożywienia gospodarczego i rozwoju regionu. Pozwala również zmniejszyć wydatki na zasiłki chorobowe i socjalne oraz utracone wpływy podatkowe do budżetu.
O jakości i trwałości procesów rozwojowych subregionu w dużym stopniu decyduje człowiek, który jest głównym sprawcą procesów rozwoju oraz konsumentem jego efektów. Trwały rozwój nie jest więc możliwy bez poprawy jakości zasobów ludzkich, w tym stworzenia warunków do aktywności i mobilności zawodowej odpowiadających za zachodzące przemiany strukturalne. Dzięki temu wzrastać będzie dostępność wewnętrzna subregionu zarówno w wymiarze społecznym, jak i gospodarczym.

Zdrowie, w zasadniczym zakresie determinuje jakość kapitału ludzkiego, uznawane jest za istotny czynnik oddziałujący na wzrost gospodarczy. Dla poszczególnych jednostek zdrowie warunkuje możliwość osobistego rozwoju i zapewnienia bezpieczeństwa ekonomicznego. Wraz z edukacją stanowi podstawę kapitału ludzkiego, decydującego o ekonomicznej produktywności jednostki. Jest także czynnikiem determinującym wysoką wydajność pracy, efektywne uczenie się oraz rozwój fizyczny, emocjonalny i intelektualny człowieka. Tym samym wpływa ono na wzrost aktywności jednostek w wielu wymiarach: gospodarczym, społecznym, zawodowym itp., oddziałując w ostatecznym wymiarze na ogólny poziom gospodarczej aktywności mieszkańców subregionu ostrołęckiego. społeczeństwa. Ponadto zdrowie pozytywnie wpływa na wzrost gospodarczy, poprzez poprawę jakości świadczonej pracy oraz wzrost wydajności zatrudnionych w skali całej gospodarki.

Kolejnym czynnikiem, ściśle powiązanym ze zdrowiem, który w znaczącym stopniu wpływa na dobrobyt społeczny jest wydłużenie przeciętnego trwania życia. W zdrowszych społeczeństwach ludzie żyją dłużej, a ich zasoby są znacznie większe dzięki dłuższemu okresowi gromadzeniu oszczędności. Ponadto, mając dłuższy horyzont czerpania korzyści, ludzie decydują się na podejmowanie długofalowych „inwestycji" i tym samym długowieczność pośrednio wpływa na zwiększenie wydatków np. na edukację, budownictwo.
Należy podkreślić iż, z jednej strony zdrowie korzystnie wpływa na wzrost gospodarczy tak z drugiej, ekonomiczne konsekwencje chorób są dla społeczeństw wysoce negatywne. Przede wszystkim choroby powodują obniżenie dochodów jednostek wskutek ograniczenia ich możliwości zarobkowych oraz negatywnie rzutując na ekonomiczną aktywność ludzi, w ostateczności ujemnie wpływają na stan całej gospodarki. Ponadto konieczność zwiększenia wydatków na opiekę zdrowotną w skali społeczeństwa, siłą rzeczy powoduje ograniczenie aktywności w innych sferach, w tym także tych, które decydują o możliwości rozwoju w przyszłych okresach (inwestycje). W ten sposób, choroby przyczyniają się do zmniejszania tempa wzrostu gospodarczego nie tylko w czasie ich wystąpienia, lecz także w przyszłości. Wzrost gospodarczy w nowoczesnych społeczeństwach przyczynia się do zwiększenia przeciętnego poziomu życia oraz zmiany modelu konsumpcji wynikającej z faktu dysponowania przez ludzi wyższymi dochodami i większą ilością wolnego czasu. Wynikające z ogólnego poziomu dobrobytu dobre warunki egzystencji, w tym higieniczne i żywieniowe, bezpośrednio wpływają na wzmocnienie odporności organizmów i tym samym przyczyniają się do ograniczenia występowania chorób.

Natomiast wzrost gospodarczy wpływa na stan zdrowia także w ten sposób, że wywiera wpływ na wzrost dochodów mieszkańców, które z kolei mogą być w większym wymiarze przeznaczane na ubezpieczenia zdrowotne i finansowanie ochrony zdrowia. Jednocześnie umożliwia prowadzenie na szeroką skalę programów o charakterze profilaktycznym i edukacji prozdrowotnej. Poprawa stanu zdrowotności, skutkuje eliminacją występującego w biednych społeczeństwach zjawiska wysokiej śmiertelności dzieci, skutkującej wyższą płodnością w celu zapewnienia przetrwania gatunku. Rodziny zaś obarczone zbyt licznym potomstwem, mają ograniczone możliwości inwestycji w zdrowie i edukację. W ten sposób wzrost gospodarczy przyczynia się do przerwania swoistego „błędnego koła" demograficznego trapiącego społeczeństwa ubogie, w których wyższa śmiertelność powoduje zjawisko wyższej dzietności kobiet, co z kolei pogłębia zjawisko ubóstwa. Jednocześnie, zmiana proporcji w strukturze wiekowej skutkująca większą liczbą osób czynnych zawodowo, dodatkowo pozytywnie oddziałuje na poziom dobrobytu oraz poziom zdrowia.
Zależność między poziomem zdrowia a wzrostem gospodarczym jest relacją o charakterze dwustronnym. Z jednej strony zdrowie jest czynnikiem rozwoju gospodarczego, z drugiej zaś wzrost gospodarczy wywiera znaczący, dodatni wpływ na poziom zdrowotności społeczeństwa oraz charakteryzującego go wskaźnika oczekiwanej długości życia. Zatem realizacja przedsięwzięcia przyczynia się do realizacji celu głównego – podniesienia walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej" subregionu ostrołęckiego.

Głównym problemem w SPZOZ-ZZw Makowie Mazowieckim jest **niedostateczny dostęp do usług zdrowotnych i ich jakość ze szczególnym uwzględnieniem problemów osób starszych.** Głównym celem jaki zamierza osiągnąć SPZOZ-ZZ jest poprawa dostępu do usług zdrowotnych i podniesienie ich jakości w

szczególności uwzględniając problemy osób starszych. Cel jest zgodny z ogólnym celem Programu Operacyjnego: poprawa zdrowia publicznego i ograniczanie społecznych nierówności w zdrowiu, jak też z celem głównym Programu: poprawa stanu zdrowia społeczeństwa polskiego poprzez rozwój i dostosowanie opieki medycznej do rzeczywistego stanu zdrowia populacji oraz czynników demograficznych. Cel będzie realizowany poprzez modernizację infrastruktury przeznaczonej na działalność leczniczą oraz zakup nowoczesnego sprzętu medycznego.

Aktualna sytuacja demograficzna oraz trendy zmian wskazują na stale rosnący popyt na usługi medyczne świadczone przez SPZOZ-ZZ w Makowie Mazowieckim. Dane te potwierdza prognoza GUS według której przyrost odsetka mieszkańców Mazowsza w wieku 65+ w roku 2035 wyniesie 62% zwiększając się z 18 do niemal 30% ogółu społeczeństwa.

Zakresu usług świadczonych obecnie przez SPZOZ-ZZ Maków Mazowiecki odpowiada wskazanym wyżej trendom jednakże wiele z obszarów działalności musi być wzmocnione oraz zmodernizowane. Bezdyskusyjnym przykładem jest tu Oddział Nefrologiczny ze Stacją Dializ, który jest sztandarowym przykładem zachodzących zmian. Stacja dializ w naszym szpitalu została uruchomiona w roku 1990. Obecnie stała się wraz w oddziałem nefrologicznym największym publicznym ośrodkiem nefrologicznym na północnym Mazowszu. Na przełomie ostatnich 5 lat dynamika przyrostu nowych pacjentów, u których konieczne jest zastosowanie hemodializy przyrasta o kilka procent rocznie. Dzieje się tak pomimo równolegle kierowania coraz większej liczby pacjentów do przeszczepów nerki.

Biologiczny proces starzenia się prowadzi do obniżenia sprawności organizmu, a w konsekwencji zachodzących zmian do pogarszania się funkcji poszczególnych narządów. Wraz z wydłużającym się okresem życia narastają szczególnie problemy kardiologiczne oraz schorzenia o charakterze onkologicznym. Musimy zwrócić szczególną uwagę na konieczność kompleksowego leczenia takich pacjentów. Do tego niezbędna jest odpowiednia struktura organizacyjna jak i odpowiednia standard wyposażenia dostosowany do specyfiki pacjentów. Pacjenci placówki mają często obniżoną sprawność motoryczną. Istotne staje się przeciwdziałanie urazom, w szczególności z powodu upadków, przeciwdziałanie powstawaniu odleżyn i innych powikłań, co nie tylko poprawi jakość świadczonych usług, ale także obniży koszty leczenia i zmniejszy cierpienia pacjentów, pozwoli na zachowanie sprawności i samodzielności. Szczególnie w tym zakresie niedoceniane jest przeciwdziałanie poprzez zapewnienie optymalnych warunków pobytu pacjenta (wentylacja/ klimatyzacja z odpowiednią jakością oczyszczania powietrza).

Leczeni w placówce pacjenci chorują często na choroby przewlekłe, które są długotrwałe i nie rokują całkowitego wyleczenia.

Poprawa jakości udzielanych świadczeń zdrowotnych w zakresie geriatrii jest zgodna z założeniami ujętymi w stanowisku Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie Europejskiego Roku Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej, którymi są: wspieranie starzenia się w zdrowiu wszystkich ludzi, w szczególności osób starszych, a także działanie na rzecz ich witalności i poszanowania godności, poprzez m.in. zapewnienie dostępu do odpowiedniej i wysokiej jakości opieki zdrowotnej, opieki długoterminowej i usług socjalnych oraz rozwijanie inicjatyw, mających na celu wspieranie przeciwdziałania zagrożeniom zdrowia związanym ze starzeniem się.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Zespół Zakładów w Makowie Mazowieckim jest podmiotem funkcjonującym w publicznym systemie ochrony zdrowia, udzielającym świadczeń zdrowotnych w ramach hospitalizacji, podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej oraz stacjonarnej pomocy doraźnej w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym. Szpital w Makowie Mazowieckim zajmuje się diagnozowaniem, profilaktyką i leczeniem wielu schorzeń wynikających z dzisiejszych trendów demograficznych.

Inwestycję zgłoszoną w Planie Inwestycyjnym przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Zespół Zakładów w Makowie Mazowieckim uznać należy za jak najbardziej zasadną i odpowiadającą aktualnym potrzebom wynikającym z map potrzeb zdrowotnych dla Województwa Mazowieckiego.

Można uznać również, że chociaż Szpital w Makowie Mazowieckim nie posiada oddziałów kardiologicznego i onkologicznego, to **jest placówką stanowiącą pierwsze ogniwo w procesie leczenia chorób z zakresu**

kardiologii i onkologii, do której zgłaszają się pacjenci wymagający wstępnej diagnozy a następnie są leczeni bądź kierowani do dalszego leczenia tych schorzeń.

Przedstawiamy dane statystyczne świadczeń udzielonych przez SPZOZ – ZZ potwierdzające zgodność projektu z mapami potrzeb zdrowotnych kardiologicznych i onkologicznych.
W roku 2016r. w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej – Zespole Zakładów w Makowie Mazowieckim wykonano 702 tomografie komputerowe, w których wykryto 56 przypadków nowotworowych (co stanowi 8% badanych).Z rozpoznaniem nowotworu w 2016r. było 247 hospitalizacji, co stanowi 3,5% pacjentów; z rozpoznaniem kardiologicznym: 2298 osób, co stanowi 30,5%. W 337 kolonoskopiach 2,5% stanowiły przypadki onkologiczne.
Proces starzenia się społeczeństwa kraju i powiatu makowskiego bezspornie wpływa i będzie wpływał na liczbę zachorowań nowotworowych i kardiologicznych. „Choroby kardiologiczne najczęściej występują u osób starszych, dlatego mając do czynienia z procesem starzenia się ludności, należy oczekiwać wzrostu liczby nowych przypadków chorób kardiologicznych. W ciągu kolejnej dekady najszybciej rosnąć będzie liczba zachorowań na niewydolność serca, tętniaka aorty czy migotanie i trzepotanie przedsionków. Jeśli chodzi zaś o przyrost bezwzględny, to największy będzie w chorobach najbardziej pospolitych, tzn. niewydolność serca i choroba niedokrwienna serca. Prognozowany przyrost liczby nowych przypadków w kolejnych latach różni się miedzy województwami, a zróżnicowanie to wynika najprawdopodobniej z przewidywanych charakterystyk demograficznych mieszkańców zamieszkujących dane obszary, tj. rozkładu wieku i płci, ale także miejsce zamieszkania. Innymi czynnikami mogącymi mieć wpływ na zróżnicowanie międzywojewódzkie jest styl życia mieszkańców oraz dostępność opieki medycznej".

Zgodnie z danymi zawartymi w Mapach potrzeb zdrowotnych w zakresie kardiologii dla województwa mazowieckiego zgony z powodu chorób serca są pierwszą co do częstości przyczyną zgonów, przy czym **w Powiecie Makowskim wskaźnik ten przekracza średnią wojewódzką** (str. 21). Podobnie przedstawia się sytuacja w przypadku chorób niedokrwiennych serca – **Powiat Makowski należy do przodujących w zakresie zgonów spowodowanych tym schorzeniem** – (3 miejsce od końca); wyższy od wojewódzkiego o co najmniej 70% (str. 21 i 22). Na stronie 66 tego samego dokumentu wykazane jest, że SPZOZ – ZZ jest jednym z dwóch podmiotów realizujących świadczenia kardiologiczne w ramach Ambulatoryjnej Opieki Specjalistycznej.

Analogicznie przedstawia się sytuacja w przypadku chorób onkologicznych. Z wytycznych zawartych w Mapie potrzeb zdrowotnych w zakresie onkologii dla województwa mazowieckiego istniej korelacja umieralności na choroby onkologiczne wprost proporcjonalna do wieku.

Wyżej przytoczone dane SPZOZ – ZZ w Makowie Mazowieckim potwierdzają, że projekt pn. *„Modernizacja infrastruktury i wyposażenia medycznego w SPZOZ – ZZ w Makowie Mazowieckim*" jest bezpośrednią odpowiedzią na problemy zawarte w Mapach potrzeb zdrowotnych województwa mazowieckiego.

Współczynnik 3 letniej zapadalności na nowotwór złośliwy płuc w powiecie makowskim wynosi 7,61 – w roku 2012 wykryto 38 nowych przypadków (str. 53) **– powyżej średniej dla województwa**. Współczynnik zachorowania na nowotwór złośliwy gruczołu krokowego wynosi 7,52 – w roku 2012 wykryto 14 takich przypadków (str.56) **– powyżej średniej dla województwa**.
Na 1000 pacjentów onkologicznych z powiatu makowskiego w 2010 roku poddano chemioterapii ambulatoryjnej 79 pacjentów, chemioterapii realizowanych w trybie jednodniowym – 722 (str.92).
Dane te świadczą o rosnącym problemie zapadalności na choroby onkologiczne i kardiologiczne pacjentów których swoim obszarem działania obejmuje SPZOZ – ZZ w Makowie Mazowieckim.
Dane statystyczne przedstawione przez SPZOZ – ZZ należy w szczególności odnieść do trzech z jedenastu oddziałów funkcjonujących w SPZOZ – ZZ: internistyczno – kardiologicznym, internistyczno – nefrologicznym, chirurgicznym, w których to procent pacjentów z tymi schorzeniami jest zdecydowanie

wyższy niż dla całej jednostki. Wynika to z faktu, że pacjenci w wieku powyżej 65 roku życia są hospitalizowani najczęściej na tych trzech oddziałach.

Projekt opracowany w SPZOZ – ZZ Maków Mazowiecki doskonale wpisuje się w długoterminowy cel Policy Paper dla ochrony zdrowia oraz w cele operacyjne A i B w/ w dokumentu. Działania planowane są zgodne z zawartymi w Policy Paper do roku 2020 kierunkami interwencji nr: 1,2,4,5,6,8 dla celu operacyjnego A oraz kierunkami interwencji nr: 5,6,7 dla celu operacyjnego B.

Tabela 15. Procentowe zestawienie przyczyn hospitalizacji – dane za I kw. 2015 r.

Lp.	Oddziały	% hospitalizacji
1	**Rehabilitacyjny**	
	M05 - M81 – Choroby zwyrodnieniowe stawów	32,80%
	E - Choroby tarczycy i cukrzyca	13,10%
	G – Choroby układu nerwowego	3,60%
	T92-T94 – Rehabilitacja pourazowa	2,60%
	S - Urazy biodra i uda	2,20%
	I – Choroby układu krążenia	36,10%
2	**Wewnętrzny**	
	A-B – Choroby zakaźne i wirusowe	0,70%
	C i D – Nowotwory i niedokrwistość	5,40%
	E03-E86 – Choroby tarczycy i cukrzyca	19,10%
	F i G - Choroby układu nerwowego i oczu	3,00%
	I05 – I99 – Choroby serca (zawał, nadciśnienie, inne)	46,20%
	J01- J99 – Choroby płuc	10,00%
	K25 – K92 – Choroby żołądka, dwunastnicy, wątroby i trzustki	3,80%
	M - Choroby układu kostno-stawowego	3,00%
	N– Choroby układu moczowego	4,70%
	R07- R64 – objawy i cechy chorobowe układu krążenia, układu oddechowego, przewodu pokarmowego, skóry i układu nerwowego i mięśnio-kostnego	2,40%
	T – Zatrucia	0,30%
3	**Chirurgiczny**	
	S00-T14– Urazy	11,20%
	K35-K38 – Wyrostek robaczkowy	0,90%
	K40-K46 – Przepukliny	6,20%
	K50-K63 Choroby jelit	4,50%
	K65-K92 – Pęcherzyk żółciowy	13,00%
	I10-I79 – Choroby tętnic i naczyń włosowatych	5,70%
	I80-I89 – Choroby żył	23,50%
	K21-K31 – Żołądek i dwunastnicy	3,50%
	N18-N99 – Choroby nerek i układu moczowego	4,50%
	E04-E10 – Tarczyca	5,10%
	T51 – Efekt toksyczny alkoholu	0,90%
	C i D – Nowotwory i niedokrwistość	5,40%
	R10-R94 – Objawy i cechy chorobowe przewodu pokarmowego i jamy brzusznej	8,40%
4	**Położniczy**	
	O80–O82 - Poród niepowikłany	100,00%
5	**Położniczy patologia ciąży**	
	O12-O47 - Gestoza w ciąży , porodzie i połogu, opieka położnicza	60,90%
	O60-O73 – Powikłanie w czasie porodu	29,70%
	O00-O03 – Poronienie samoistne	9,40%
6	**Ginekologiczny**	
	N30-N97 – Stany zapalne jajowodów, macicy, pochwy, nieprawidłowe krwawienia	64,10%
	C i D – Nowotwory złośliwe i niezłośliwe	10,10%
	O99 – Choroby wikłające ciążę	25,80%
7	**Dziecięcy**	
	A02-A49 – Wirusowe zakażenie układu pokarmowego	14,40%
	B - Choroby wirusowe	3,80%
	D50-D69 - Niedokrwistości i zaburzenia krzepnięcia	2,80%
	G40-G97 – Padaczka i objawy ze strony układu nerwowego	-
	J00-J98- Choroby układu oddechowego	39,70%
	K31-K92 – Stany zapalne układu pokarmowego	2,80%
	L- Choroby skóry	1,80%
	N10-N76 – Zakażenie układu moczowego	3,80%

	Q – Wady rozwojowe wrodzone	3,40%
	R-objawy i cechy chorobowe przewodu pokarmowego i jamy brzusznej	9,70%
	Z03 - czynniki wpływające na stan zdrowia i kontakt ze służbą zdrowia	4,30%
8	**Intensywna terapia**	
	R57 Wstrząsy	2,50%
	T51 – Zatrucie metanolem	-
	J80-J96 – Choroby płuc, niewydolność oddechowa	19,50%
	I46-I70 – zatrzymanie krążenia, niewydolność serca, zawał	28,00%
	S01-S81 - Urazy	7,60%
	N18 – Niewydolność nerek	8,50%
	A41- Posocznica	-
	C – Nowotwór złośliwy	2,50%
	F10 – Zaburzenia psychiczne spowodowane użyciem alkoholu	2,50%
	K – Choroby układu trawiennego	4,20%
9	**Urazowo- ortopedyczny**	
	C-D – Nowotwór złośliwy i niezłośliwy	1,10%
	M10 - M96 – Choroby stawów, zmiany zwyrodnieniowe, choroby krążka międzykręgowego	36,40%
	S00-S96 – Złamania, zwichnięcia, skręcenia	30,90%
	T00-T93 – Następstwa urazów	11,00%
	G – Zaburzenia układu nerwowego	10,50%
10	**Internistyczno - nefrologiczny**	
	A07-B99 – Choroby zakaźne	1,40%
	C i D – Nowotwory i niedokrwistości	7,00%
	E03-E89 – Choroby tarczycy i cukrzyca	17,00%
	G – Choroby układu nerwowego	-
	I10-I95 – Choroby serca i naczyń krwionośnych	28,20%
	J00-J98 – Zakażenia górnych dróg oddechowych	4,50%
	K20-K92- Choroby układu pokarmowego	6,30%
	M05-M80 - Choroby kręgosłupa	3,70%
	N01-Q62 – Choroby nerek	16,20%
	R06-R82 – Objawy i cechy chorobowe przewodu pokarmowego i jamy brzusznej	-
	T51 – Zatrucie metanolem	-
	Z03 – Z98 – czynniki wpływające na stan zdrowia i kontakt ze służbą zdrowia	8,20%
11	**Neonatologiczny**	
	Z30-Z39– Żywo urodzone niemowlęta	50,90%
	P02-P92 – Zaburzenia związane z krótkim czasem trwania ciąży, Noworodkowe zakażenie dróg moczowych	48,10%
	Q04-Q89 - Wady rozwojowe wrodzone	-
12	**SOR**	
	I21-I99 – Choroby serca (zawał, nadciśnienie, inne)	36,00%
	R07-R68 - Objawy i cechy chorobowe dotyczące układu krążenia, układu oddechowego, przewodu pokarmowego, skóry, układu nerwowego i mięśniowo-kostnego	8,00%
	A – Choroby zakaźne przewodu pokarmowego	-
	K29-K30 – Choroby układu pokarmowego	4,00%
	F10 – Zaburzenia psychiczne i zachowania	20,80%
	E10 - Cukrzyca	4,00%
	N18 – Niewydolność nerek	4,00%
	J00-J96 – Zakażenia górnych dróg oddechowych	4,00%
	S,T – urazy, zatrucia	8,00%
	C15- C26 – nowotwory złośliwe	-
	D – nowotwory niezłośliwe	4,00%

Źródło: opracowanie własne Partnerów na potrzeby RIT

Procentowe zestawienie pacjentów z chorobami układu krążenia – I kw. 2015:

oddział wewnętrzny – 45,0%
oddział nefrologiczny – 31,0%
oddział chirurgiczny – 38,6%
oddział ortopedyczny – 14,5%
oddział rehabilitacyjny – 58,0%
SOR – 50,0%
oddział ginekologiczny – 3,00%
oddział AIT – 29,6%
ZOL – 22,0%

Tabela 16. Procentowe zestawienie pacjentów powyżej 65 roku życia – I kw. 2015r.

Oddziały	%
AIT	41,6
Chirurgiczny	34,2
Ginekologiczny	4,3
Wewnętrzny	66,9
Nefrologiczny	63,9
Ortopedyczny	29,7
OSOR	50,0
Rehabilitacyjny	63,8
ZOL	76

Źródło: opracowanie własne Partnerów na potrzeby RIT

Zestawienie wieku pacjentów przebywających w ZOL – I kw. 2015 r.:

do 18 roku – 0
19-40 – 0
41-60 – 7
61-64 – 3
65-74 – 8
75-79 – 4
80 i więcej – 21

Realizację planowanych inwestycji uzasadniają następujące względy:
• poprawa komfortu i bezpieczeństwa pobytu i leczenia pacjentów w szczególności po 60r. życia
• zmniejszenie prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzeń niepożądanych,
• zapobieganie izolacji,
• poprawa zadowolenia pacjentów z warunków leczenia,
• poprawa jakości życia pacjentów i ich rodzin,

Czynniki wewnętrzne związane z koniecznością dostosowania wyposażenia i umiejętności kadry placówki do potrzeb osób przewlekle chorych wynikają np. ze zmian jakie zachodzą w organizmach osób starszych w odróżnieniu do osób w młodym wieku, wśród których są między innymi następujące czynniki:
• zmiany inwolucyjne usposabiające ludzi starszych do upadku; dotyczą narządów zmysłu, które biorą udział w kontroli postawy; wzroku, słuchu, równowagi, układu nerwowego i mięśniowo – szkieletowego ,
• upośledzenia wzroku wywołanymi różnymi chorobami, które powodują obniżenie adaptacji do ciemności i ostrego światła ,widzenia przestrzennego,
• zmian zwłaszcza u osób starszych w obrębie układu mięśniowego, które polegają na zaniku komórek mięśniowych, osłabieniu siły mięśniowej ,
• stanów udarowych, które w różnym stopniu upośledzają sprawność motoryczną chorych,
• zaburzeń rytmu serca,
• niewydolności kręgowo podstawnej,
• zaburzeń chodu,
• założonych opatrunków gipsowych ,
• upadków w przeszłości które predysponują do ryzyka upadku ,
• każdej choroby infekcyjnej np. zapalenia dróg moczowych, nietrzymania moczu, które pogarszają stan ogólny i sprawność pacjenta.

Czynniki zewnętrze środowiskowe predysponujące do wystąpienia upadków, związane są z otoczeniem w którym przebywa pacjent. Na upadki może mieć wpływ brak poręczy, uchwytów, nierówna podłoga, śliska podłoga w łazience oddziału, nieodpowiednie oświetlenie, brak balkoników oraz wiele innych czynników. Planowane działania w projekcie obejmują modernizację infrastruktury przeznaczonej na działalność leczniczą oraz zakup nowoczesnego sprzętu medycznego.

Tabela 17. Zakres modernizacji infrastruktury i wyposażenia medycznego w SPOZ– ZZ w Makowie Mazowieckim

Zakres wydatków	Kwota wydatków	Liczba sztuk	Cena jednostkowa	Średni koszt jednostkowy
Łóżka i wózki transportowe	1 450 000zł	200	4 000zł do80 000zł	42 000zł
Modernizacja wyposażenia stacji dializ	1 500 000zł	30	40 000zł do 160 000zł	100 000zł
Zakup respiratorów	900 000zł	10	70 000zł do100 000zł	85 000zł
Zakup aparatury anestezjologicznej	700 000zł	6	60 000zł do140 000zł	100 000zł
Zakup wyposażenia bloku operacyjnego	2 800 000zł	20	10 000zł do 190 000zł	100 000zł
Zakup aparatury do diagnostyki obrazowej	1 600 000zł	15	10 000zł do190 000zł	100 000zł
Modernizacja systemów wentylacyjno klimatyzacyjnych	2 000 000zł	15	10 000zł do190 000zł	100 000zł
Zakup systemów monitorujących (kardiologicznych)	900 000	28	10 000zł do80 000zł	45 000zł
Razem:	**11 850 000zł**	**324**		

Źródło: opracowanie własne Partnerów na potrzeby RIT

Oddziały jakich będą dotyczyły działania projektowe zaplanowane do przeprowadzenia w ramach II. Projektu wiodącego Planu Inwestycyjnego wpisują się w trendy epidemiologiczno- demograficzne.
Oddziały, których dotyczy zakres projektu – obejmujący zakup wyposażenia specjalistycznego oraz przeprowadzenie niezbędnych prac dostosowawczych wyłącznie pod potrzeby nowo zakupionego wyposażenia to: interna kardiologiczna, Zakład Opiekuńczo - Leczniczy, interna nefrologiczna, ortopedia, chirurgia, rehabilitacja, anestezjologia i intensywna terapia i blok operacyjny.

Tabela 18. Rachunek przepływów pieniężnych

	RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH - ustalony według metody pośredniej			Wariant z kredytem 11.088.078,13				
Lp.	Treść	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
A	**Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej**							
I	***Zysk (strata) netto***	**620 343,56**	**597 500,00**	**520 000,00**	**- 2 332 000,00**	**-2 204 000,00**	**-2 122 000,00**	**- 2 026 000,00**
II	***Korekty razem***	**2 515 102,69**	**936 000,00**	**1 030 500,00**	**3 933 000,00**	**3 820 000,00**	**3 810 000,00**	**3 715 000,00**
1	Amortyzacja	1 708 235,40	1 750 000,00	1 800 000,00	4 183 000,00	4 160 000,00	4 140 000,00	4 100 000,00
2	Zyski (strata) z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-	-	-	-
3	Odsetki i udziały w zyskach (dywidend)	17 854,52	16 000,00	15 500,00	490 000,00	355 000,00	240 000,00	100 000,00
4	Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-	-	-	-	-	-	-
5	Zmiana stanu rezerw	103 542,02	20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00
6	Zmiana stanu zapasów	2 966,48	- 50 000,00	- 45 000,00	- 40 000,00	- 35 000,00	- 30 000,00	- 25 000,00
7	Zmiana stanu należności	849 368,22	- 250 000,00	- 220 000,00	- 200 000,00	- 200 000,00	- 160 000,00	- 150 000,00
8	Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	510 239,29	- 150 000,00	- 140 000,00	- 120 000,00	- 100 000,00	- 90 000,00	- 80 000,00
9	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	- 677 103,24	- 400 000,00	- 400 000,00	- 400 000,00	- 380 000,00	- 310 000,00	- 250 000,00
10	Inne korekty	-	-					
III	***Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)***	**3 135 446,25**	**1 533 500,00**	**1 550 500,00**	**1 601 000,00**	**1 616 000,00**	**1 688 000,00**	**1 689 000,00**
B	**Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnych**							
I	Wpływy	-	-					
1	Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych							
2	Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne							
3	Z aktywów finansowych, w tym :							
	a) w jednostkach powiązanych							
	b) w pozostałych jednostkach							
	- zbycie aktywów finansowych							
	- dywidendy i udziały w zyskach							
	- spłata udzielonych pożyczek długoterminowych							
	- odsetki							
	- inne wpływy z aktywów finansowych							
4	Inne wpływy inwestycyjne							
II	Wydatki (-)	2 007 993,20	1 000 000,00	12 300 000,00	1 100 000,00	1 300 000,00	1 500 000,00	1 700 000,00
1	Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	2 007 993,20	1 000 000,00	12 300 000,00	1 100 000,00	1 300 000,00	1 500 000,00	1 700 000,00
2	Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne							
3	Na aktywa finansowe, w tym:							
	a) w jednostkach powiązanych							
	b) w pozostałych jednostkach							
	- nabycie aktywów finansowych							
	- udzielenie aktywów finansowych							
4	Inne wydatki inwestycyjne							
III	***Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)***	**- 2 007 993,20**	**- 1 000 000,00**	**- 12 300 000,00**	**- 1 100 000,00**	**-1 300 000,00**	**-1 500 000,00**	**- 1 700 000,00**
C.	**Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej**							
I	Wpływy	1 016 397,87	-	11 088 078,13	-	-	-	-
1	Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału							
2	Kredyty i pożyczki	347 132,28	-	11 088 078,13	-			
3	Emisja dłużnych papierów wartościowych							
4	Inne wpływy finansowe	669 265,59	-					
II	Wydatki	172 448,27	108 776,00	108 276,00	2 800 392,00	2 665 392,00	2 550 392,00	2 410 392,00
1	Nabycie udziałów (akcji) własnych							
2	Dywidendy i inne wpływy na rzecz właścicieli							
3	Inne niż wpłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku							
4	Spłata kredytów i pożyczek	69 988,24	92 776,00	92 776,00	2 310 392,00	2 310 392,00	2 310 392,00	2 310 392,00
5	Wykup dłużnych papierów wartościowych							
6	Z tytułu innych zobowiązań finansowych							
7	Płatności zobowiązań z tytułu leasingu finansowego							
8	Odsetki	17 854,52	16 000,00	15 500,00	490 000,00	355 000,00	240 000,00	100 000,00
9	Inne wydatki	84 605,51	-					
III	***Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)***	**843 949,60**	**- 108 776,00**	**10 979 802,13**	**- 2 800 392,00**	**-2 665 392,00**	**-2 550 392,00**	**- 2 410 392,00**
D	**Przepływy pieniężne netto razem (A.III+/-B.III+/-C.III)**	**1 971 402,65**	**424 724,00**	**230 302,13**	**- 2 299 392,00**	**-2 349 392,00**	**-2 362 392,00**	**- 2 421 392,00**
E	**Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym :**	**1 971 402,65**	**424 724,00**	**230 302,13**	**- 2 299 392,00**	**-2 349 392,00**	**-2 362 392,00**	**- 2 421 392,00**
	- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych							
F	**Środki pieniężne na początek okresu**	**5 021 590,41**	**6 992 993,06**	**7 417 717,06**	**7 648 019,19**	**5 348 627,19**	**2 999 235,19**	**636 843,19**
G	**Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-D), w tym :**	**6 992 993,06**	**7 417 717,06**	**7 648 019,19**	**5 348 627,19**	**2 999 235,19**	**636 843,19**	**- 1 784 548,81**
	o ograniczonej możliwości dysponowania	240 710,25	240 000,00	240 000,00	240 000,00	240 000,00	240 000,00	-

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH
- ustalony według metody pośredniej

Wariant z dotacją 9.480.000,00

Lp.	Treść	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
A	**Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej**							
I	***Zysk (strata) netto***	**620 343,56**	**597 500,00**	**520 000,00**	**38 000,00**	**44 000,00**	**8 000,00**	**- 71 000,00**
II	***Korekty razem***	**2 515 102,69**	**936 000,00**	**1 030 500,00**	**1 557 500,00**	**1 578 800,00**	**1 643 000,00**	**1 677 500,00**
1	Amortyzacja	1 708 235,40	1 750 000,00	1 800 000,00	4 183 000,00	4 160 000,00	4 140 000,00	4 100 000,00
2	Zyski (strata) z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-	-	-	-
3	Odsetki i udziały w zyskach (dywidend)	17 854,52	16 000,00	15 500,00	14 500,00	13 800,00	13 000,00	12 500,00
4	Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-	-	-	-	-	-	-
5	Zmiana stanu rezerw	103 542,02	20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00
6	Zmiana stanu zapasów	2 966,48	- 50 000,00	- 45 000,00	- 40 000,00	- 35 000,00	- 30 000,00	- 25 000,00
7	Zmiana stanu należności	849 368,22	- 250 000,00	- 220 000,00	- 200 000,00	- 200 000,00	- 160 000,00	- 150 000,00
8	Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	510 239,29	- 150 000,00	- 140 000,00	- 120 000,00	- 100 000,00	- 90 000,00	- 80 000,00
9	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	- 677 103,24	- 400 000,00	- 400 000,00	- 2 300 000,00	- 2 280 000,00	- 2 250 000,00	- 2 200 000,00
10	Inne korekty	-	-					
III	***Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)***	**3 135 446,25**	**1 533 500,00**	**1 550 500,00**	**1 595 500,00**	**1 622 800,00**	**1 651 000,00**	**1 606 500,00**
B	**Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnych**							
I	Wpływy	-	-					
1	Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych							
2	Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne							
3	Z aktywów finansowych, w tym :							
	a) w jednostkach powiązanych							
	b) w pozostałych jednostkach							
	- zbycie aktywów finansowych							
	- dywidendy i udziały w zyskach							
	- spłata udzielonych pożyczek długoterminowych							
	- odsetki							
	- inne wpływy z aktywów finansowych							
4	Inne wpływy inwestycyjne							
II	Wydatki (-)	2 007 993,20	1 000 000,00	12 300 000,00	1 100 000,00	1 300 000,00	1 500 000,00	1 700 000,00
1	Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	2 007 993,20	1 000 000,00	12 300 000,00	1 100 000,00	1 300 000,00	1 500 000,00	1 700 000,00
2	Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne							
3	Na aktywa finansowe, w tym:							
	a) w jednostkach powiązanych							
	b) w pozostałych jednostkach							
	- nabycie aktywów finansowych							
	- udzielenie aktywów finansowych							
4	Inne wydatki inwestycyjne							
III	***Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)***	**- 2 007 993,20**	**- 1 000 000,00**	**- 12 300 000,00**	**- 1 100 000,00**	**-1 300 000,00**	**-1 500 000,00**	**- 1 700 000,00**
C.	**Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej**							
I	Wpływy	1 016 397,87	-	9 480 000,00	-	-	-	-
1	Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału							
2	Kredyty i pożyczki	347 132,28	-	-	-			
3	Emisja dłużnych papierów wartościowych							
4	Inne wpływy finansowe	669 265,59	-	9 480 000,00				
II	Wydatki	172 448,27	108 776,00	108 276,00	107 276,00	106 576,00	105 776,00	105 276,00
1	Nabycie udziałów (akcji) własnych							
2	Dywidendy i inne wpływy na rzecz właścicieli							
3	Inne niż wpłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku							
4	Spłata kredytów i pożyczek	69 988,24	92 776,00	92 776,00	92 776,00	92 776,00	92 776,00	92 776,00
5	Wykup dłużnych papierów wartościowych							
6	Z tytułu innych zobowiązań finansowych							
7	Płatności zobowiązań z tytułu leasingu finansowego							
8	Odsetki	17 854,52	16 000,00	15 500,00	14 500,00	13 800,00	13 000,00	12 500,00
9	Inne wydatki	84 605,51	-					
III	***Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)***	**843 949,60**	**- 108 776,00**	**9 371 724,00**	**- 107 276,00**	**- 106 576,00**	**- 105 776,00**	**- 105 276,00**
D	**Przepływy pieniężne netto razem (A.III+/-B.III+/-C.III)**	**1 971 402,65**	**424 724,00**	**- 1 377 776,00**	**388 224,00**	**216 224,00**	**45 224,00**	**- 198 776,00**
E	**Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym :**	**1 971 402,65**	**424 724,00**	**- 1 377 776,00**	**388 224,00**	**216 224,00**	**45 224,00**	**- 198 776,00**
	- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych							
F	**Środki pieniężne na początek okresu**	**5 021 590,41**	**6 992 993,06**	**7 417 717,06**	**6 039 941,06**	**6 428 165,06**	**6 644 389,06**	**6 689 613,06**
G	**Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-D), w tym :**	**6 992 993,06**	**7 417 717,06**	**6 039 941,06**	**6 428 165,06**	**6 644 389,06**	**6 689 613,06**	**6 490 837,06**
	o ograniczonej możliwości dysponowania	240 710,25	240 000,00	240 000,00	240 000,00	240 000,00	240 000,00	240 000,00

Źródło: opracowanie własne Partnerów

Tabela 19. Rachunek zysków i strat wariant z dotacją

Wyszczególnienie		stan na koniec	PROGNOZA					
		31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
A.	**Przychody netto ze sprzedaży zrównanie z nimi, w tym;**	**42 753 893,18**	**42 780 000,00**	**42 780 000,00**	**42 780 000,00**	**42 780 000,00**	**42 780 000,00**	**42 780 000,00**
	- od jednostek powiązanych							
I.	Przychody netto ze sprzedaży produktów	42 774 465,18	42 800 000,00	42 800 000,00	42 800 000,00	42 800 000,00	42 800 000,00	42 800 000,00
II.	Zmiana stanu produktów (zwiększenie - wartość dodatnia, zmniejszenie - wartość ujemna)	-20 752,00	-20 000,00	-20 000,00	-20 000,00	-20 000,00	-20 000,00	-20 000,00
III.	Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki							
IV.	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	180,00						
B.	**Koszty działalności operacyjnej**	**42 726 599,01**	**42 810 000,00**	**42 878 000,00**	**45 268 000,00**	**45 270 000,00**	**45 275 000,00**	**45 270 000,00**
I.	Amortyzacja	1 708 235,40	1 750 000,00	1 800 000,00	4 183 000,00	4 160 000,00	4 140 000,00	4 100 000,00
II.	Zużycie materiałów i energii	9 982 393,13	10 000 000,00	10 010 000,00	10 020 000,00	10 030 000,00	10 040 000,00	10 050 000,00
III.	Usługi obce	14 579 679,26	14 700 000,00	14 750 000,00	14 800 000,00	14 850 000,00	14 900 000,00	14 950 000,00
IV.	Podatki i opłaty, w tym:	250 849,66	250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00
	- podatek akcyzowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
V.	Wynagrodzenia	12 976 694,26	12 900 000,00	12 880 000,00	12 850 000,00	12 830 000,00	12 810 000,00	12 800 000,00
VI.	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	2 868 535,94	2 850 000,00	2 830 000,00	2 810 000,00	2 800 000,00	2 790 000,00	2 780 000,00
VII.	Pozostałe koszty rodzajowe	360 031,36	360 000,00	358 000,00	355 000,00	350 000,00	345 000,00	340 000,00
VIII.	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	180,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C.	**Zysk(strata) ze sprzedaży (A-B)**	**27 294,17**	**-30 000,00**	**-98 000,00**	**-2 488 000,00**	**-2 490 000,00**	**-2 495 000,00**	**-2 490 000,00**
D.	**Pozostałe przychody operacyjne**	**793 433,17**	**755 000,00**	**755 000,00**	**2 651 000,00**	**2 647 000,00**	**2 603 000,00**	**2 504 000,00**
I.	Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
II.	Dotacje	352 791,22	355 000,00	355 000,00	2 250 000,00	2 245 000,00	2 200 000,00	2 100 000,00
III.	Inne przychody operacyjne	440 641,95	400 000,00	400 000,00	401 000,00	402 000,00	403 000,00	404 000,00
E.	**Pozostałe koszty operacyjne**	**293 229,45**	**210 000,00**	**190 000,00**	**170 000,00**	**150 000,00**	**130 000,00**	**110 000,00**
I.	Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych							
II.	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	14 904,32	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00
III.	Inne koszty operacyjne	278 325,13	200 000,00	180 000,00	160 000,00	140 000,00	120 000,00	100 000,00
F.	**Zysk(strata) na działalności operacyjnej (C+D-E)**	**527 497,89**	**515 000,00**	**467 000,00**	**-7 000,00**	**7 000,00**	**-22 000,00**	**-96 000,00**
G.	**Przychody finansowe**	**120 587,06**	**110 000,00**	**80 000,00**	**70 000,00**	**60 000,00**	**50 000,00**	**40 000,00**
I.	Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:							
	- od jednostek powiązanych							
II.	Odsetki, w tym:	120 587,06	110 000,00	80 000,00	70 000,00	60 000,00	50 000,00	40 000,00
	- od jednostek powiązanych							
III.	Zysk ze zbycia inwestycji							
IV.	Aktualizacja wartości inwestycyjnej							
V.	Inne							
H.	**Koszty finansowe**	**27 741,39**	**27 500,00**	**27 000,00**	**25 000,00**	**23 000,00**	**20 000,00**	**15 000,00**
I.	Odsetki, w tym:	27 741,39	27 500,00	27 000,00	25 000,00	23 000,00	20 000,00	15 000,00
	- od jednostek powiązanych							
II.	Strata ze zbycia inwestycji							
III.	Aktualizacja wartości inwestycji							
IV.	Inne							
I.	**Zysk (strata) na działalności gospodarczej (F+G-H)**	**620 343,56**	**597 500,00**	**520 000,00**	**38 000,00**	**44 000,00**	**8 000,00**	**-71 000,00**
J.	**Wyniki zdarzeń nadzwyczajnych (J.I-J.II)**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
I.	Zyski nadzwyczajne							
II.	Straty nadzwyczajne							
K.	**Zysk(strata) brutto (I+/-J)**	**620 343,56**	**597 500,00**	**520 000,00**	**38 000,00**	**44 000,00**	**8 000,00**	**-71 000,00**
L.	**Podatek dochodowy**							
M.	**Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)**							
N.	**Zysk(strata) netto (K-L-M)**	**620 343,56**	**597 500,00**	**520 000,00**	**38 000,00**	**44 000,00**	**8 000,00**	**-71 000,00**

Źródło: opracowanie własne Partnerów

PODNIESIENIE POZIOMU OPIEKI ZDROWOTNEJ W SP ZZOZ W PRZASNYSZU W CELU POPRAWY BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO PACJENTA ORAZ JAKOŚCI USŁUG MEDYCZNYCH

Celem głównym Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego jest *„poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej”*. Prezentowane przedsięwzięcie poprzez zaplanowany zakres komplementarnych zadań inwestycyjnych w sposób bezpośredni wpisuje się we wskazany powyżej CEL GŁÓWNY, przypisany do Planu Inwestycyjnego.

Niniejsze Przedsięwzięcie wpisuje się także wprost w CELE ROZWOJOWE obszaru funkcjonalnego z punktu widzenia potrzeb społeczno-kulturalnych, tj. *wzrost komfortu życia mieszkańców poprzez podejmowanie przedsięwzięć w przestrzeni publicznej w zakresie zapewnienia dobrego poziomu zdrowia przyczyniającego się do zwiększenia produktywności, wydajności siły roboczej i zdrowszego starzenia się*

społeczeństwa, a także *do ożywienia gospodarczego i rozwoju regionu.* Pozwala również zmniejszyć wydatki na zasiłki chorobowe i socjalne oraz utracone wpływy podatkowe do budżetu.
Planowana inwestycja spełnia następujące cele SRWM do roku 2030: CEL GŁÓWNY - *zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim,* CELE STRATEGICZNE:
Zadanie realizuje cel strategiczny województwa mazowieckiego tj. *Społeczeństwo:*
** zwiększenie i poprawa dostępności do infrastruktury społecznej,
** podnoszenie standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz działania na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego.

O jakości i trwałości procesów rozwojowych subregionu w dużym stopniu decyduje człowiek, który jest głównym sprawcą procesów rozwoju oraz konsumentem jego efektów. Trwały rozwój nie jest więc możliwy bez poprawy jakości zasobów ludzkich, w tym stworzenia warunków do aktywności i mobilności zawodowej odpowiadających za zachodzące przemiany strukturalne. Dzięki temu wzrastać będzie dostępność wewnętrzna subregionu zarówno w wymiarze społecznym, jak i gospodarczym. Zdrowie, w zasadniczym zakresie determinuje jakość kapitału ludzkiego, uznawane jest za istotny czynnik oddziałujący na wzrost gospodarczy. Dla poszczególnych jednostek zdrowie warunkuje możliwość osobistego rozwoju i zapewnienia bezpieczeństwa ekonomicznego. Wraz z edukacją stanowi podstawę kapitału ludzkiego, decydującego o ekonomicznej produktywności jednostki. Jest także czynnikiem determinującym wysoką wydajność pracy, efektywne uczenie się oraz rozwój fizyczny, emocjonalny i intelektualny człowieka. Tym samym wpływa ono na wzrost aktywności jednostek w wielu wymiarach: gospodarczym, społecznym, zawodowym itp., oddziałując w ostatecznym wymiarze na ogólny poziom gospodarczej aktywności mieszkańców subregionu ostrołęckiego. społeczeństwa. Ponadto zdrowie pozytywnie wpływa na wzrost gospodarczy, poprzez poprawę jakości świadczonej pracy oraz wzrost wydajności zatrudnionych w skali całej gospodarki.
Kolejnym czynnikiem, ściśle powiązanym ze zdrowiem, który w znaczącym stopniu wpływa na dobrobyt społeczny jest wydłużenie przeciętnego trwania życia. W zdrowszych społeczeństwach ludzie żyją dłużej, a ich zasoby są znacznie większe dzięki dłuższemu okresowi gromadzeniu oszczędności. Ponadto, mając dłuższy horyzont czerpania korzyści, ludzie decydują się na podejmowanie długofalowych „inwestycji" i tym samym długowieczność pośrednio wpływa na zwiększenie wydatków np. na edukację, budownictwo. Należy podkreślić iż, z jednej strony zdrowie korzystnie wpływa na wzrost gospodarczy tak z drugiej, ekonomiczne konsekwencje chorób są dla społeczeństw wysoce negatywne. Przede wszystkim choroby powodują obniżenie dochodów jednostek wskutek ograniczenia ich możliwości zarobkowych oraz negatywnie rzutując na ekonomiczną aktywność ludzi, w ostateczności ujemnie wpływają na stan całej gospodarki. Ponadto konieczność zwiększenia wydatków na opiekę zdrowotną w skali społeczeństwa, siłą rzeczy powoduje ograniczenie aktywności w innych sferach, w tym także tych, które decydują o możliwości rozwoju w przyszłych okresach (inwestycje). W ten sposób, choroby przyczyniają się do zmniejszania tempa wzrostu gospodarczego nie tylko w czasie ich wystąpienia, lecz także w przyszłości. Wzrost gospodarczy w nowoczesnych społeczeństwach przyczynia się do zwiększenia przeciętnego poziomu życia oraz zmiany modelu konsumpcji wynikającej z faktu dysponowania przez ludzi wyższymi dochodami i większą ilością wolnego czasu. Wynikające z ogólnego poziomu dobrobytu dobre warunki egzystencji, w tym higienicznie żywieniowe, bezpośrednio wpływają na wzmocnienie odporności organizmów i tym samym przyczyniają się do ograniczenia występowania chorób.
Natomiast wzrost gospodarczy wpływa na stan zdrowia także w ten sposób, że wywiera wpływ na wzrost dochodów mieszkańców, które z kolei mogą być w większym wymiarze przeznaczane na ubezpieczenia zdrowotne i finansowanie ochrony zdrowia. Jednocześnie umożliwia prowadzenie na szeroką skalę programów o charakterze profilaktycznym i edukacji prozdrowotnej. Poprawa stanu zdrowotności, skutkuje eliminacją występującego w biednych społeczeństwach zjawiska wysokiej śmiertelności dzieci, skutkującej wyższą płodnością w celu zapewnienia przetrwania gatunku. Rodziny zaś obarczone zbyt licznym potomstwem, mają ograniczone możliwości inwestycji w zdrowie i edukację. W ten sposób wzrost gospodarczy przyczynia się do przerwania swoistego „błędnego koła" demograficznego trapiącego społeczeństwa ubogie, w których wyższa śmiertelność powoduje zjawisko wyższej dzietności kobiet, co

z kolei pogłębia zjawisko ubóstwa. Jednocześnie, zmiana proporcji w strukturze wiekowej skutkująca większą liczbą osób czynnych zawodowo, dodatkowo pozytywnie oddziałuje na poziom dobrobytu oraz poziom zdrowia.
Zależność między poziomem zdrowia a wzrostem gospodarczym jest relacją o charakterze dwustronnym. Z jednej strony zdrowie jest czynnikiem rozwoju gospodarczego, z drugiej zaś wzrost gospodarczy wywiera znaczący, dodatni wpływ na poziom zdrowotności społeczeństwa oraz charakteryzującego go wskaźnika oczekiwanej długości życia. Zatem realizacja przedsięwzięcia przyczynia się do realizacji celu głównego – podniesienia walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej" subregionu ostrołęckiego.

Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Przasnyszu jest największym podmiotem leczniczym Powiatu Przasnyskiego. Oprócz niego na terenie powiatu funkcjonują Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej.
Przedsięwzięcie objęte niniejszym projektem zostanie zlokalizowane w województwie mazowieckiem, w powiecie przasnyskim, w miejscowości Przasnysz przy ul. Sadowej 9.
Grunty, naniesienia oraz majątek ruchomy jest własnością Powiatu Przasnyskiego. Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Przasnyszu otrzymał w/w obiekt wraz z wyposażeniem w nieodpłatne użytkowanie zgodnie z protokołem zdawczo – odbiorczym z dnia 15 czerwca 2005r.
Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Przasnyszu jest osobą prawną typu publicznego. W kategoriach prawa o finansach Publicznych beneficjent jest jednostką sektora finansów Publicznych. Organem założycielskim jest Powiat Przasnyski.
Beneficjent działa w publicznym systemie ochrony zdrowia i udziela świadczeń medycznych dla ludności w oparciu o kontrakt NFZ. Obszarem działania SPZZOZ w Przasnyszu jest teren powiatu przasnyskiego, jednakże placówka może udzielać świadczeń mieszkańcom z poza powiatu, oraz osobom przyjezdnym z całego kraju, osobom czasowo przebywających na terenie powiatu, cudzoziemcom (wg obowiązujących przepisów).
Szpital w Przasnyszu specjalistyczną opieką lekarską obejmuje ludność regionu liczącą ok.53 tys. mieszkańców. Świadczenia zdrowotne, udzielane są w systemie hospitalizacji, ambulatoryjnej, opieki specjalistycznej oraz w ramach stacjonarnej pomocy doraźnej w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym.
Przedmiotem projektu jest zakup specjalistycznej aparatury medycznej na potrzeby Oddziałów Szpitala im. W. Oczko w Przasnyszu. Obecnie posiadany sprzęt medyczny jest w większości wyeksploatowany i charakteryzuje się wysoką awaryjnością. Posiadanie przestarzałej i wyeksploatowanej aparatury wydłuża proces obsługi pacjenta co negatywnie przekłada się na jakość świadczonych usług. Wykonywanie badań na wyeksploatowanym sprzęcie wiąże się z uzyskiwaniem nieprecyzyjnych wyników a co za tym idzie stawianiem błędnej diagnozy. W konsekwencji przedłuża czas leczenia pacjentów.
W odniesieniu do bezpośrednich beneficjentów, pacjentów powiatu przasnyskiego okolic, pracowników szpitala przeprowadzenie modernizacji sprzętu szpitala przyczyni się do rozwiązania następujących problemów:
1. Niedostosowanie infrastruktury sprzętowej do potrzeb pacjentów i Zakładu
2. Brak specjalistycznego sprzętu do wykrywania chorób układu krążenia i chorób nowotworowych.
3. Ograniczone środki finansowe na unowocześnienie i usprawnienie funkcjonowania placówki.

Wyżej wymienione problemy i niedogodności placówki związane z infrastrukturą sprzętową sprawiają, że SPZZOZ w Przasnyszu nie ma możliwości świadczenia usług diagnostycznych na wysokim poziomie. Pozyskanie środków z dotacji unijnych na sfinansowanie części niniejszego przedsięwzięcia pozwoliłoby placówce na zniwelowanie występujących problemów.
Rozwój medyczny i świadomość zdrowotna obywateli regionu mazowieckiego wymaga doskonalenia metod diagnostycznych, wprowadzania skutecznych i mniej dolegliwych form leczenia i diagnozowania. Rosnąca jakość życia społeczeństwa wymaga podnoszenia standardów również w podstawowej opiece medycznej.

Szpital w Przasnyszu stara się sprostać oczekiwaniom społeczeństwa i sukcesywnie podnosić jakość swoich usług.
Z analizy epidemiologicznej powiatu przasnyskiego wynika, iż jej mieszkańców charakteryzuje duża zachorowalność na choroby układu krążenia oraz choroby nowotworowe. Dlatego istnieje konieczność szybkiego diagnozowania chorób w celu wykrycia ich już we wczesnym stadium.
Dlatego też występuje konieczność podnoszenia standardu wyposażenia placówki w aparaturę medyczną oraz sukcesywnie wymieniać zamortyzowany sprzęt na nowy.
Niniejszy projekt, dotyczący zakupu nowoczesnych urządzeń medycznych na potrzeby opieki stacjonarnej i ambulatoryjnej spowoduje komplementarnie nakładające się efekty w sferze społecznej.
Podstawowy efekt projektu dotyczy bezpośredniej ochrony zdrowia społeczności lokalnej. W zakresie ochrony zdrowia efektem projektu będzie:
** poszerzenia zakresu diagnostyki,
** poprawienie jakości i precyzji diagnoz medycznych,
** zmniejszenie awaryjności urządzeń i aparatów medycznych,
** poprawa sprawności przeprowadzonych badań,
** usprawnienie pracy lekarzy i pielęgniarek w zakresie usług medycznych.

Szacowane koszty realizacji Przedsięwzięcia to 17 227 747,58 zł
Liczba wspieranych podmiotów: 1 szt.
Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi: 100 000 osób
Liczba urządzeń: 300 szt.
Czas realizacji (rok rozpoczęcia i zakończenia):2015-2018

SP ZZOZ w Przasnyszu jest podmiotem funkcjonującym w publicznym systemie ochrony zdrowia, zajmującym się diagnozowaniem, profilaktyką i leczeniem wielu schorzeń wynikających z aktualnych trendów demograficznych. Szpital w Przasnyszu jest placówką stanowiącą ogniwo łączące poszczególne procesy leczenia od wstępnej diagnostyki poprzez podstawową opiekę zdrowotną, leczenie specjalistyczne, a następnie leczenie stacjonarne na oddziałach szpitalnych.
Brak nowoczesnej aparatury sprzętowej służącej zarówno do monitorowania stanu pacjenta, jak i szybkiej diagnostyki, umożliwiającej podejmowanie natychmiastowych i właściwych decyzji terapeutycznych powoduje wydłużenie czasu oczekiwania na świadczenia, niski standard leczenia oraz wysokie koszty utrzymania związane ze złym stanem technicznym sprzętu. Inwestycja planowana przez SPZZOZ w Przasnyszu zmierza w kierunku unowocześnienia i usprawnienia funkcjonowania infrastruktury szpitala zarówno na szczeblu podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, jak i leczenia szpitalnego. A zatem inwestycja jest jak najbardziej zasadna z punktu widzenia map potrzeb w zakresie leczenia szpitalnego oraz 30 grup chorób w obszarze POZ i AOS dla województwa mazowieckiego. W wyniku realizacji projektu nastąpi poprawa funkcjonowania placówki w oddziału, polepszy się stan istniejącej infrastruktury, co podniesie ogólną jakość świadczonych usług.
Ponadto projekt wpłynie na zwiększenie liczby osób, które po przebytych wypadkach i urazach będą mogły wrócić do pełnej aktywności zawodowej.

Zapotrzebowanie doposażenia Oddziału Okulistycznego, który jest jedynym oddziałem w północno-wschodniej Polsce w byłym województwie ostrołęckim wynika z faktu, iż sprzęt, który obecnie jest w Oddziale jest już wyeksploatowanych i często jest w naprawach. Rocznie hospitalizowanych pacjentów na tym oddziale jest ponad 2 tyś., są to osoby nie tylko z woj. Mazowieckiego, ale również z całej Polski. Przasnyski Oddział Okulistyczny cieszy się dobrą renomą, lecz niestety przy dużej ilości zabiegów sprzęt się zużywa oraz jest już przestarzały i w związku z tym wynika duże zapotrzebowanie na nowszy i nowocześniejszy sprzęt specjalistyczny.
Kolejnym sprzętami jakie chce zakupić SP ZZOZ w Przasnyszu, aby podnieść poziom opieki zdrowotnej w placówce jest m.in. zakup karetki transportowej, która będzie jedynym na północnym Mazowszu

transportem do przewozów osób otyłych, doposażyć Sterylizatornię w sterylizatory parowe wraz z myjniami, suszarką i zgrzewarką, które są już sprzętem wyeksploatowanym, często awaryjnym, a także doposażenie m.in. Oddziału Chirurgicznego, Oddziału Urologicznego, Oddziału położniczo-ginekologicznego, Oddziału Rehabilitacyjnego, Oddziału Intensywnej Terapii i Poradni Kardiologicznej w niezbędny sprzęt do sprawnego funkcjonowania tych oddziałów.

Ponadto Szpital chce wyposażyć obiekt w Dźwiękowy System Ostrzegawczy wraz z Systemem sygnalizacji pożaru i klap oddymiających. System ten podniesie bezpieczeństwo w budynku Szpitala poprzez rozgłaszanie sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych, nadawanych automatycznie po otrzymaniu sygnału z systemu sygnalizacji pożarowej, a także na żądanie operatora, natomiast klapy oddymiające będą odpowiedzialne za odprowadzenie dymu oraz ciepła, co w wielkim stopniu ułatwi ewakuacje i zapewni bezpieczeństwo pacjentów i personelu Szpitala.

Koszt zakupu sprzętu oszacowany został na 17 227747,58 zł. Dostawca sprzętu wyłoniony zostanie zgodnie z Prawem Zamówień Publicznych. Planowane jest przeprowadzenie przetargu nieograniczonego. Przetarg nieograniczony jest to tryb, w którym w odpowiedzi na publiczne ogłoszenie o zamówieniu oferty mogą składać wszyscy zainteresowani wykonawcy. Kryterium oceny przy rozstrzyganiu przetargu będzie cena. W ramach realizacji projektu zostanie zachowana neutralność technologiczna, co oznacza, że nie będą faworyzowane żadne konkretne technologie oraz zapewniony będzie otwarty dostęp zainteresowanych stron do uczestnictwa w realizacji inwestycji. Ponadto w projekcie zostały uwzględnione także koszty „miękkie", do których należy: opracowanie Studium wykonalności, promocja projektu oraz SP ZZOZ w Przasnyszu zamierza skorzystać z usług doradztwa prawno - finansowego, które zagwarantują prawidłowe rozliczenie projektu

Zakupując powyższy sprzęt Szpital zapewni wysoką jakość usług i bezpieczeństwo pacjenta, a także podniesie jakość i dostępność świadczeń medycznych udzielanych w zakresie ochrony zdrowia w SP ZZOZ w Przasnyszu.

Ponadto projekt wpisuje się w cel główny RIT tj. poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez poprawę jakości życia mieszkańców subregionu ostrołęckiego. Poprzez to będzie miał pozytywny wpływ na rozwój całego subregionu ostrołęckiego

Pacjenci hospitalizowani w Oddziałach Szpitalnych SP ZZOZ w Przasnyszu:

2012r – 16 475

2013r – 16 944

2014r – 18 775

2015r – 19 372

Ilość porad w poradniach specjalistycznych SP ZZOZ w Przasnyszu:

2012r – 55 465

2013r – 53 355

2014r – 54 657

2015r – 54 805

Zgłaszalność kart zgłoszenia nowotworu złośliwego w SP ZZOZ w Przasnyszu:

2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
4	22	10	11	32	8	18	23

Wskaźnik zachorowania/zgony na nowotwory złośliwe w Powiecie Przasnyskim

	2012	2013
Mężczyźni	0,6%	1,7%
Kobiety	0,9%	1,1%

Wskaźnik zachorowalności na nowotwory złośliwe w Powiecie Przasnyskim

	2012	2013
Mężczyźni	167,7	232,1
Kobiety	240,3	234,1

Wskaźnik umieralności na nowotwory złośliwe w Powiecie Przasnyskim

	2012	2013
Mężczyźni	275,7	269,5
Kobiety	144,2	211,8

PLANOWANY SPRZĘT DO ZAKUPU

Ambulans	1
Wyposażenie Ambulansu	30
Sterylizator parowy	2
Myjnia - dezynfektor	2
Suszarka szafowa	1
Zgrzewarka rotacyjna	1
USG Okulistyczne	1
IOL Master	1
Laser do terapii przedniego odcinka	1
Stół operacyjny okulistyczny	1
Aparat do znieczulenia	1
Zestaw narzędzi okulistycznych do zabiegów operacyjnych	1
Aparat EKG	1
AutoRefraktometr z kreatometrią	2
Tonometr	1
Laparoskop	1
Gastroskop	2
Ssaki	2
Lampy operacyjne	2
USG	1
Stół operacyjny	1
Zestaw do zabiegów urologicznych w tym:	
Tor wizyjny z kamerą	1
źródło światła nowej generacji	1
zestaw do PCNL z pompą płuczącą	1
litotrypter do zabiegów PCNL i URSL	1
Stół operacyjny z opcją do zabiegów urologicznych	1
Ureterorenoskop sztywny	1
Nefroskop z usprzętowieniem	1
Respiratory	2
Pompy infuzyjne strzykawkowe	20
Łóżka do intensywnej terapii wielofunkcyjne z materacem przeciwodleżynowym	4
Przenośny aparat USG	1
Aparat do EKG	1
Centrala monitorująca w tym	1
Kardiomonitory	7
Laparoskop ginekologiczny z zestawem narzędziowym	1
Histeroskop komplet	1
System do monitorowania i oceny tętna płodu (aparaty KTG i system do archiwizacji oraz analizy zapisu KTG)	1
Aparat USG ginekologiczno-położniczy z funkcją Doplera	1
Łóżka porodowe	3
Pompy infuzyjne strzykawkowe	6
Aparat EKG	1
Centrala monitorująca w tym	1
Kardiomonitory	*4*
Mammograf	1
Aparat USG wielozadaniowy	1
Aparat RTG	1
Ramie C	1
Aparat RTG przyłóżkowy	1
Holter sercowy dziecięcy	2
Holter ciśnieniowy dziecięcy	2
USG Dziecięce	1
Neopufy do resuscytacji noworodków	4
Lampy do fototerapii	4
Stacja holterowa wraz z	1

Holter sercowy	*5*
Holter ciśnieniowy	*4*
Bieżnia i ergometr i defibrylatorem	*1*
USG - Echo serca	1
USG - Echo serca jezdny	1
EKG specjalistyczne	1
Zabezpieczenie danych medycznych TK	
Tomograf komputerowy	1
Zestaw łóżkowy rehabilitacyjny: łóżko rehabilitacyjne z elektryczną regulacją wysokości, szafka przyłóżkowa	20
Materac przeciwodleżynowy zmiennociśnieniowy automatycznie dostosowujący poziom ciśnienia do wagi i ułożenia pacjenta - waga pacjenta do 230kg	4
Materac przeciwodleżynowy	6
Fotel wielofunkcyjny z możliwością transportu pacjenta, wstawania, leżenia i siedzenia na 4 kółkach	4
Laser wysokoenergetyczny do terapii MLS ze skanerem automatycznym	1
Diatermia krótkofalowa wyposażona w głowice do terapii ciągłej i impulsowej	1
Aparat do elektroterapii generujący 40 rodzajów prądu, wyposażony w zaprogramowane zabiegi dla typowych schorzeń i możliwość indywidualnych ustawień dla pacjentów	4
Aparat do terapii ultradźwiękowej wyposażony w dwie głowice wodoodporne 5cm2 i 1cm2	1
Aparat do krioterapii miejscowej (grzałkowy) przystosowany do zbiorników 35l i zbiorników TR35	1
Aparat do terapii polem magnetycznym niskiej częstotliwości	2
Drobny sprzęt rehabilitacyjny do usprawnienia pacjenta	35
Rower treningowy	3
Orbitrek	2
Bieżnia	2
Stół pionizacyjny z funkcją kroczenia	1
Szyna CPM do pasywnej mobilizacji kciuka i palców nadgarstka i przedramienia	2
Szyna CPM do ćwiczeń biernych stawu biodrowego i kolanowego	5
Szyna CPM do ćwiczeń biernych stawu barkowego i łokciowego	1
Urządzenia do czynnej, biernej i oporowej rehabilitacji funkcjonalnej stawu skokowego	1
Kabina PUR	10
Tablica do ćwiczeń manualnych z oporem	2
Aparat do terapii oporem elastycznym KKD przenośny	2
Stymulator chodu	1
Rower neurologiczny z biofedbackiem	2
Platforma statyczna dynamiczna do rehabilitacji funkcjonalnej	1
Stepper	1
Urządzenie do neurorehabilitacji kończyny górnej z biofeedback z systemem podparcia ramienia	1
Stoły do masażu	2
Aparat EKG	1
Defibrylator	1
Pulsoksymetr	2
Inhalator	3
Krzesło toaletowe na kółkach	2
Krzesło toaletowe bez kółek	2
Wózek toaletowo-prysznicowy	2
Wózek kąpielowy transportowy	1
Wózek funkcyjny do gabinetu zabiegowego	1
Szyna do ćwiczeń biernych stawu skokowego, oferująca ruch w zakresie zgięcia podszewkowego/grzbietowego oraz inwersji/ewersji, możliwość ćwiczenia w pozycji leżącej i siedzącej	1
Wózek inwalidzki lekki	5
Urządzenie do terapii w podwieszeniu	1
Trójpłaszczyznowy stół do trakcji kręgosłupa	1
DSO	
P/Poż.	
Klapy oddymiające	8
Źródło wody	

Źródło: opracowanie własne partnerów na potrzeby RIT

POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO POPRZEZ POPRAWĘ DOSTĘPU DO USŁUG PUBLICZNYCH W ZAKRESIE REHABILITACJI KARDIOLOGICZNEJJAKO UZUPEŁNIENIE KOMPLEKSOWEJ OPIEKI KARDIOLOGICZNEJ W MAZOWIECKIM SZPITALU SPECJALISTYCZNYM IM. DR. JÓZEFA PSARSKIEGO W OSTROŁĘCE

Kompleksowa realizacja zakresu przedstawianego projektu ma na celu poprawę dostępności do nowoczesnych metod leczenia na terenie powiatu ostrołęckiego i miasta Ostrołęki. Doposażenie Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego w Ostrołęce w innowacyjną aparaturę medyczną zniweluje nierówności w dostępie do wysokospecjalistycznych usług medycznych oraz będzie miała zauważalny wpływ zarówno na procesy lecznicze, jak i terapeutyczne.
Mając na względzie powyższe jednoznacznie należy stwierdzić, iż zakres przedsięwzięcia wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego dla Miasta Ostrołęki oraz subregionu ostrołęckiego, który został sformułowany jako: *poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej.*

Wyszczególniony powyżej cel zostanie zrealizowany m.in. poprzez utworzenie nowego rodzaju usług w MSS w Ostrołęce, jakim będzie Ośrodek Rehabilitacji Kardiologicznej. Dzięki realizacji inwestycji poprawi się jakość życia pacjentów z chorobami układu sercowo-naczyniowego. Projekt przyczyni się do ograniczania istniejących nierówności w zdrowiu również w aspekcie realizacji na obszarze o bardzo niskim Lokalnym Wskaźniku Rozwoju Społecznego. Projekt obejmuje swoim oddziaływaniem głównie powiat ostrołęcki i powiat m. Ostrołęka.

Zadanie inwestycyjne zaplanowane przez Mazowiecki Szpital Specjalistyczny im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce, jest zgodne z następującymi zapisami STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO DO ROKU 2020 → **WIZJA**: *Mazowsze to region spójny terytorialnie, konkurencyjny, innowacyjny z wysokim wzrostem gospodarczym i bardzo dobrymi warunkami życia jego mieszkańców,* **CEL GŁÓWNY** → *Zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim, wzrost znaczenia obszaru metropolitalnego Warszawy w Europie.*

Cele projektu są zgodne z celami *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020.* Projekt jest zgodny z CELEM POŚREDNIM dokumentu – Rozwój kapitału społecznego – 1.4. Podniesienie standardów ochrony zdrowia i zmniejszenie różnic w dostępie do świadczeń Zdrowotnych.
Podniesienie standardów ochrony zdrowia i zmniejszenie różnic w dostępie do świadczeń zdrowotnych wymagać będzie następujących działań:

- stymulowania rozwoju jednostek wczesnej interwencji kardiologicznej i specjalistycznego lecznictwa kardiologicznego, placówek onkologicznych oraz zwiększania dostępności do lecznictwa odwykowego i psychiatrycznego, w tym psychiatrii środowiskowej;
- prowadzenia działań profilaktycznych i promocji zdrowia, które obejmują ograniczanie występowania chorób cywilizacyjnych, społecznych i zakaźnych, niepełnosprawności, przedwczesnej umieralności i upowszechniania edukacji prozdrowotnej;
- profesjonalnego przygotowania kadr średniego personelu medycznego i pracowników socjalnych.
- przedmiotowy projekt polegający na poprawie jakości życia pacjentów z chorobami sercowo-naczyniowymi idealnie wpisuje się w tą strategię.

Przedsięwzięcie wykazuje także zgodność z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, **CELEM GŁÓWNYM** → *poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki.* Uzasadnienie: Poprawa dostępności do kompleksowej opieki kardiologicznej poprzez innowacyjne rozwiązania technologii z pewnością wpłynie na poprawę jakości życia pacjentów, a tym samym na zmniejszenie śmiertelności z powodu powikłań. Rehabilitacja

kardiologiczna czyli wysiłek fizyczny, któremu chory jest poddawany podczas rehabilitacji wpływa korzystnie na pacjenta z chorobą układu krążenia. Najważniejszym efektem rehabilitacji kardiologicznej jest ograniczenie postępu choroby, przeciwdziałanie powikłaniom oraz wydłużenie przeżycia. Nie bez znaczenia są również całkowite koszty opieki pohospitalizacyjnej, na które wpływa szybszy powrót do sprawności fizycznej a tym samym skraca się okres niezdolności do pracy, co w dalszej konsekwencji ma wpływ na nowoczesną gospodarkę.

W dzisiejszych czasach zapewnienie odpowiedniej opieki nad pacjentem oraz dostosowywanie opieki medycznej w okresie rekonwalescencji do problemów zdrowotnych pacjentów z chorobami układu sercowo-naczyniowego będzie miało wpływ na zmniejszenie śmiertelności z powodu powikłań.
W efekcie przeprowadzenia Przedsięwzięcia, bezpośrednio w związku z wdrożeniem, nowatorskich rozwiązań technologicznych – zgodnie z oczekiwaniami aktualnych i potencjalnych pacjentów – zaoferowany zostanie wysoki standard świadczeń, co zdecydowanie będzie miało wpływ na wzrost spójności Mazowsza, trwały i zrównoważony rozwój.
Projekt wpisuje się także w założenia Planu ze względów społeczno – ekonomicznych (poprawy warunków życia mieszkańców), ponieważ przyczyni się do zniwelowania występujących na Mazowszu dysproporcji w dostępie pacjentów do nowoczesnych metod rehabilitacyjnych i diagnostycznych w wysokostandardowo wyposażonych placówkach opieki medycznej.

Projekt wpisuje się w zapisy RPO WM 2014- 2020, Oś Priorytetową VI *Jakość życia*, Cel tematyczny 7. *Wspieranie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją,* Priorytet inwestycyjny 9a *Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczna, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego zmniejszenia nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych,* Cel szczegółowy *Zwiększona jakość efektywnie świadczonych usług zdrowotnych o wysokim standardzie w priorytetowych obszarach.*

Projekt jest zgodny z opublikowanymi celami w mapach potrzeb w zakresie kardiologii i onkologii dla województwa mazowieckiego.

Zakres rzeczowy planowanego projektu przedstawia poniższa tabela:

LP.	NAZWA	ILOŚĆ	Jednostka miary
1	KARDIOMONITORY	5	szt.
2	SYSTEM DO MONITOROWANIA TELEMETRYCZNEGO NA 5 STANOWISK WRAZ Z NADAJNIKAMI	1	szt.
3	12 KANAŁOWE APARATY EKG	5	szt.
4	DEFIBRYLATORY	7	szt.
5	ECHKARDIOGRAF KLASY PREMIUM (Z OPROGRAMOWANIEM UMOŻLIWIAJĄCYM ARCHIWIZACJĘ BADAŃ)	2	szt.
6	ECHOKARDIOGRAF MOBILNY (Z OPROGRAMOWANIEM UMOŻLIWIAJĄCYM ARCHIWIZACJĘ BADAŃ)	1	szt.
7	POMPY INFUZYJNE	7	szt.
8	SYSTEM WYSIŁKOWY	1	szt.
9	KOMPLETNY SYSTEM DO BADAŃ ERGO SPIROMETRYCZNYCH – STACJA DIAGNOSTYCZNA	1	szt.
10	BIEŻNIA	2	szt.
11	ERGOMETR Z WBUDOWANYM MODUŁEM AUTOMATYCZNEGO POMIARU CIŚNIENIA	2	szt.
12	MODUŁ AUTOMATYCZNEGO POMIARU CIŚNIENIA DO PRÓBY WYSIŁKOWEJ	2	szt.
13	SPIROMETR	2	szt.
14	REJESTRATORY 12 KANAŁOWE DO ISTNIEJĄCEGO SYSTEMU ANALIZY HOLTEROWSKIEJ	9	szt.
15	SYSTEM HOLTEROWSKI	2	szt.
16	System do ABPM z 6 rejestratorami	1	szt.
17	STANOWISKO MONITOROWANE DO REHABILITACJI KARDIOLOGICZNEJ, w tym:		szt.
17a	Oprogramowanie – licencja	13	Szt.
17b	Ergometr	11	szt.
17c	Bieżnia	2	szt.
17d	System komputerowy do obsługi i sterowania systemem rehabilitacji kardiologicznej	2	szt.

18	STÓŁ Z PŁYWAJĄCYM BLATEM DO ELEKTROTERAPII	1	szt.
19	APARAT DO ZNIECZULENIA- ZESTAW	1	szt.
20	APARAT RENTGENOWSKI Z RAMIENIEM C	1	szt.
21	WYPOSAŻENIE GABINETÓW (biurka, fotele, krzesełka, parawany. Leżanki itp.)	12	szt.
22	SYSTEMY KLIMATYZACYJNE	4	szt.
23	WAGA ELEKTRONICZNA DO 250 KG	2	szt.
24	System do telerehabilitacji	15	szt.
25	WYPOSAŻENIE SAL DO KINEZYTERAPII (materace, piłki, lustra, stół rehabilitacyjny, step FITNRSS, platforma balance, hantle)	2	sale
26	MODERNIZACJA POMIESZCZEŃ	730,00	mkw.
27	Program funkcjonalno – użytkowy	1	szt.
28	Opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej	1	szt.
29	Nadzór inwestorski	1	szt.
30	Promocja projektu		

Opis celów projektu:

- dostosowywanie opieki medycznej do problemów zdrowotnych pacjentów z chorobami układu sercowo-naczyniowego.
- poprawa rokowania oraz jakości życia pacjentów z chorobami układu sercowo-naczyniowego.

Poprzez realizację Projektu zostaną osiągnięte w/w cele. Dzięki zakupionemu wyposażeniu dla Ośrodka Rehabilitacji Kardiologicznej zostanie osiągnięta również kompleksowość opieki kardiologicznej. W Mazowieckim Szpitalu Specjalistycznym im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce w zakresie opieki kardiologicznej sprawowana jest opieka w zakresie: profilaktyki, diagnostyki, opieki ambulatoryjnej, leczenia zachowawczego, inwazyjnego polegającego na wykonaniu koronarografii angioplastyki, wszczepiania stymulatorów i kardiowerterów. Brakuje jedynie Ośrodka Rehabilitacji Kardiologicznej.

Uzasadnienie potrzeby realizacji danego projektu

Przedkładany do dofinansowania Projekt swym zakresem będzie obejmował zakup aparatury medycznej i wyposażenia dla nowo tworzonego Ośrodka Rehabilitacji Kardiologicznej oraz niezbędną modernizację pomieszczeń, a także doposażenie Pracowni Elektrofizjologii będącej w strukturach Oddziału Kardiologicznego. Brak specjalistycznego sprzętu medycznego uniemożliwia sprawowanie kompleksowej, koordynowanej opieki nad pacjentami z chorobami układu krążenia.

Mazowiecki Szpital Specjalistyczny im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce posiada infrastrukturę lokalową natomiast brak specjalistycznego sprzętu uniemożliwia sprawowanie kompleksowej opieki nad pacjentami z chorobami sercowo- naczyniowymi. Mazowiecki Szpital Specjalistyczny im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce świadczy specjalistyczne usługi medyczne na wysokim poziomie i swoim zasięgiem obejmuje zarówno teren m. Ostrołęki jak i powiatu ostrołęckiego. Realizacja projektu przyczyniłaby się do zniwelowania nierówności w dostępie do wysokospecjalistycznych usług medycznych a także do rozwoju m. Ostrołęki i powiatu ostrołęckiego.

Główną działalnością Szpitala jest świadczenie usług medycznych finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia, w następujących obszarach funkcjonalnych:

- hospitalizacja na oddziałach szpitalnych,
- leczenie w ramach poradni specjalistycznych,
- leczenie w SOR – w ramach całodobowej pomocy doraźnej,
- diagnozowanie w poszczególnych jednostkach diagnostycznych szpitala.

<u>W ramach struktur organizacyjnych ostrołęckiego Szpitala funkcjonują następujące jednostki:</u>

Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne szpitalne

- Oddział Kardiologiczny
  *** Pracownia szybkiej diagnostyki kardiologicznej*
  *** Pracownia elektrofizjologii, kontroli stymulatorów i kardiowerterów*

- Oddział Chorób Wewnętrznych
  *** Pracownia Endoskopowa*
- Oddział Położniczo-Ginekologiczny
  *** Pododdział Ginekologii Onkologicznej*
- Oddział Neonatologiczny
  *** Sala Intensywnej Terapii Medycznej Noworodka*
- Oddział Otolaryngologiczny
- Oddział Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej im. dr. Zygmunta Moczydłowskiego
- Oddział Neurologiczny
  *** Pododdział Leczenia Udaru Mózgu*
  *** Pracownia EEG*
- Oddział Obserwacyjno-Zakaźny
- Oddział Urologiczny
- Oddział Chorób Płuc
  *** Pracownia Pleusonografii i Bronchoskopii*
- Oddział Chirurgii Ogólnej im. dr. Jerzego Olszewskiego
  *** Pododdział Chirurgii Naczyniowej*
  *** Pododdział Chirurgii Onkologicznej*
  *** Pododdział Okulistyczny dla Dorosłych i Dzieci*
- Oddział Psychiatryczny
- Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii
- Oddział Dziecięcy
- Szpitalny Oddział Ratunkowy z Izbą Przyjęć
- Oddział Onkologiczny
- Blok Operacyjny
- Szkoła Rodzenia
- Oddział Kardiologii Interwencyjnej
  *** Odcinek Intensywnego Nadzoru Kardiologicznego*
  *** Pracownia Hemodynamiki*
- Zakład Patomorfologii
- Zakład Diagnostyki Obrazowej *(usługi powierzane kontrahentom zewnętrznym)*
  *** Pracownia RTG*
  *** Pracownia USG*
  *** Pracownia Tomografii Komputerowej*
  *** Pracownia Rezonansu Magnetycznego*
- Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej (*usługi powierzane kontrahentom zewnętrznym)*
- Pracownia Spirometryczna
- Pracownia Badań Pola Widzenia
- Gabinet Badań Dopplerowskich
- Centralna Sterylizatornia
- Apteka Szpitalna
- Zakład Mikrobiologii *(usługi powierzane kontrahentom zewnętrznym)*
- Świadczenia inne niż szpitalne – opieka długoterminowa
- Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy
- Komitet Etyczny

Po zakończeniu leczenia szpitalnego pacjentom zapewniona zostaje ciągłość opieki w wielu poradniach specjalistycznych. Zespół Poradni Specjalistycznych ostrołęckiego Szpitala ma polikliniczny charakter.

W ramach Przychodni Specjalistycznych funkcjonują następujące poradnie:

- Poradnia Gastroenterologiczna
- Poradnia Kardiologiczna
- Poradnia Neurologiczna
- Poradnia Endokrynologiczno – Ginekologiczna
- Poradnia Onkologiczna
- Poradnia Chorób Płuc i Gruźlicy
- Poradnia Nefrologiczna
- Poradnia Nefrologiczna dla dzieci
- Poradnia Reumatologiczna
- Poradnia Chorób Zakaźnych
- Poradnia Neonatologiczna
- Poradnia Ginekologiczno - Położnicza
- Poradnia Ginekologiczna dla Dziewcząt
- Poradnia Chirurgii Ogólnej
- Poradnia Chirurgii Naczyniowej
- Poradnia Logopedyczna
- Poradnia Urazowo – Ortopedyczna
- Poradnia Okulistyczna
- Poradnia Urologiczna
- Poradnia Rehabilitacyjna
- Poradnia Leczenia Uzależnień
- Poradnia Zdrowia Psychicznego

Doposażenie Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego w Ostrołęce w innowacyjną aparaturę medyczną zniwelowałoby nierówności w dostępie do wysokospecjalistycznych usług medycznych oraz wspomogłoby procesy lecznicze i terapeutyczne.

Choroby układu sercowo-naczyniowego stanowią najczęstszą przyczynę zgonów w krajach rozwiniętych, w tym także w Polsce. Dotykają szczególnie mężczyzn po 40. roku życia znajdujących się w tzw. grupie ryzyka.

Choroby układu sercowo- naczyniowego, w tym choroba niedokrwienna serca są najważniejszą przyczyną zgonów w krajach rozwiniętych. W Polsce stanowią główną przyczynę zgonów, chorobowości i inwalidztwa. Z ich powodu umiera w Polsce ok. 45,8% osób. Choroby układu sercowo-naczyniowego są pierwszą, przed chorobami nowotworowymi przyczyną zgonów w naszym kraju. Ocenia się, że jeśli nie zostaną przedsięwzięte poważne zmiany w zakresie profilaktyki oraz leczenia tych schorzeń odsetek umierających Polaków będzie wzrastał i może osiągnąć w 2050r. 51%.

Współczesna kardiologia pozwala na spowolnienie rozwoju chorób układu krążenia, szczególnie we wczesnym etapie a odpowiednia opieka medyczna pohospitalizacyjna poprawia rokowanie pacjentów oraz jakość ich życia. Konieczne jest do tego poszerzanie wiedzy społeczeństwa na temat czynników ryzyka oraz profilaktyka**.**

Rehabilitacja kardiologiczna **jest kompleksowym działaniem mającym na celu zmniejszenie śmiertelności wynikającej z** chorób układu krążenia**,** poprawę jakości życia i funkcjonalności pacjentów oraz ograniczenie postępu choroby. Według wytycznych Towarzystw Kardiologicznych oraz NFZ do rehabilitacji kardiologicznej kwalifikowani są pacjenci z większością schorzeń układu sercowo-naczyniowego. Obecnie najliczniejszą grupą są pacjenci po zawale serca i po ostrych zespołach wieńcowych leczeni angioplastyką naczyń wieńcowych. Dużą grupę stanowią pacjenci po zespołach wieńcowych leczeni kardiochirurgicznie operacją pomostowania tętnic wieńcowych (tzw. by-pass). Do programu rehabilitacji kardiologicznej

kwalifikuje się także osoby z niewydolnością serca, z zaburzeniami rytmu serca oraz osoby bez objawów choroby serca, u których występują czynniki ryzyka rozwoju schorzenia serca.
Wykazane zostało, że rehabilitacja kardiologiczna w tej grupie chorych zmniejsza ryzyko zgonu ze wszystkich przyczyn o 13%, ryzyko zgonu z przyczyn sercowych o 26% i ryzyko hospitalizacji o 31%.

W związku z powyższym, po wypisaniu ze szpitala, pacjenci powinni kontynuować leczenie w ośrodkach prowadzących rehabilitację szpitalną, rehabilitację w oddziale dziennym lub rehabilitację hybrydową. Program kompleksowej rehabilitacji i edukacji kardiologicznej powinien zacząć się do 14 dni po wypisie ze szpitala.
Optymalny model rehabilitacji pacjenta po zawale serca obejmuje następujące formy:

- Rehabilitacja stacjonarna- powinna obejmować 15-20% pacjentów
- Rehabilitacja hybrydowa- rozpoczyna się w ośrodku stacjonarnym a kontynuowana jest w ramach rehabilitacji dziennej
- Rehabilitacja ambulatoryjna- powinna obejmować 80-85% pacjentów- w ramach oddziału dziennego.

Cele rehabilitacji kardiologicznej → dobierane są indywidualnie dla każdego pacjenta w zależności od jego potrzeb i możliwości (stan zdrowia, sprawność fizyczna), preferencji (plany na przyszłość) oraz dostępności określonych form rehabilitacji. Można wyróżnić dwa zasadnicze pola, w których wysiłek fizyczny, któremu chory jest poddawany podczas rehabilitacji wpływa korzystnie na pacjenta z chorobą układu krążenia. Najważniejszym efektem rehabilitacji kardiologicznej jest ograniczenie postępu choroby, przeciwdziałanie powikłaniom oraz wydłużenie przeżycia.
Poprawa jakości życia, czyli ogólne usprawnienie chorego, u którego na skutek choroby doszło do zmniejszenia aktywności fizycznej, zmniejszenia tolerancji wysiłku, niepełnosprawności, wystąpienia niekorzystnych zmian psychologicznych i problemów w sferze społecznej i materialnej jest równie ważne.

W efekcie realizacji projektu nastąpi m.in.:

- zminimalizowanie występujących na Mazowszu dysproporcji w dostępie pacjentów do placówek ochrony zdrowia wyposażonych wysokostandardowo;
- podniesienie komfortu obsługi pacjentów,
- wzrost standardu obsługi pacjentów,
- zwiększenie efektywności udzielonych świadczeń medycznych,
- podniesienie standardu ochrony zdrowia w placówce,
- poprawa stanu infrastruktury lecznictwa otwartego, stacjonarnego i ambulatoryjnego.

Projekt będzie miał także udział w sukcesywnym zwiększaniu się efektywności procesów gospodarczych zachodzących w województwie, a także przyczyni się do wzrostu konkurencyjności regionu, jako obszaru, na którym funkcjonują publiczne placówki opieki zdrowotnej, które w swej działalności wykorzystują najnowsze technologie/ zaawansowane rozwiązania.

Informacja o wpisywaniu się projektu w mapy potrzeb zdrowotnych oraz Policy Paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020

Zgodnie z Mapami Potrzeb w zakresie kardiologii choroby serca są pierwszą co do częstości przyczyną zgonów mieszkańców województwa mazowieckiego podobnie jak mieszkańców wszystkich pozostałych województw. W latach 2011-2013 były one odpowiedzialne za 33,5% ogółu zgonów mieszkańców województwa (31,2% zgonów mężczyzn i 35,9% zgonów kobiet) i są to odsetki wyższe niż w przypadku całej Polski (odpowiednio 28,0%, 27,0% i 29,1%). Współczynnik rzeczywisty umieralności z powodu chorób serca ogółu mieszkańców woj. mazowieckiego 341/100 tys. ludności był wyższy od ogólnopolskiego o 22,7%, przy czym nadwyżka jest większa w przypadku kobiet (26,6%) niż mężczyzn (18,7%).

Zabiegi małoinwazyjne stanowią ważny i zalecany obszar działania. Stanowią odpowiedź na oczekiwania chorych, ale co istotne, redukują liczbę powikłań, ułatwiają rehabilitację i szybszy powrót do zdrowia i

aktywnego życia. Zgodnie z prognozą demograficzną nastąpi istotne zmniejszenie ludności w wieku 20-44 (z 38% do 30% w 2029r.) oraz znaczny wzrost osób w wieku powyżej 64 roku życia: z 16% do 22%. Przewiduje sie, ze współczynnik zgonów z powodu chorób sercowo-naczyniowych w województwie mazowieckim będzie systematycznie rósł do 2029 roku, co jest skutkiem procesu starzenia sie ludności. Zgodnie z Mapami potrzeb kardiologicznymi dla województwa mazowieckiego w ciągu najbliższych lat nastąpi wzrost liczby nowych pacjentów ze schorzeniami kardiologicznymi. W 2015 roku będzie 377 tys. pacjentów chorujących na co najmniej jedną z dolegliwości kardiologicznych i wzrośnie aż do 426 tys. w roku 2025. Oznacza to prawie trzynastoprocentowy wzrost w ciągu 10 lat. Zachorowalność w aspekcie przestrzennym - największa liczba pacjentów kardiologicznych w roku 2015 należy spodziewać sie w województwie mazowieckim. Wpływ rehabilitacji kardiologicznej na późniejszy stan zdrowia pacjenta. Jak pokazano w wielu pracach badawczych, fakt poddania sie rehabilitacji kardiologicznej istotnie zmniejsza prawdopodobieństwo śmierci pacjentów ze zdiagnozowaną chorobą niedokrwienną serca (ChNS). O'Connor i in. (1989), badając wpływ rehabilitacji kardiologicznej na śmiertelność na bazie grupy około 4,5 tys. pacjentów ze Stanów Zjednoczonych po przebytym zawale mięśnia sercowego, doszli do wniosku, ze rehabilitacja kardiologiczna może zmniejszyć trzyletnią śmiertelność pacjentów pozawałowych nawet o 20%. Podobne wyniki prezentują Suaya i in. (2009), którzy na podstawie bazy programu Medicare obliczyli zależność miedzy śmiertelnością, a rehabilitacją dla pacjentów z ChNS w wieku 65+. Stwierdzają oni, że rehabilitacja kardiologiczna w takiej grupie prowadzi do spadku pięcioletniej śmiertelności o 21–34% (w zależności od przyjętej metody analizy). Mapy potrzeb wskazują również na możliwą zależność pomiędzy śmiertelnością a faktem poddania sie rehabilitacji wśród pacjentów, którym wykonano angioplastykę wieńcową. Uzasadnionym jest zatem postulat, by rehabilitację kardiologiczną po zabiegach PCI wykonywać częściej oraz by częściej rehabilitować osoby starsze, z których mniejsza część korzysta z tego typu świadczeń, a w przypadku których również występuje wykazana zależność niższej śmiertelności wśród rehabilitowanych.

okres realizacja Projektu: grudzień 2016r. – grudzień 2018r.
całkowita wartość Projektu = 9 322 592,29 PLN, w tym: EFRR (80%): 7 458 073,83 PLN/ wkład własny wnioskodawcy (20%): 1 864 518,46 PLN

Wskaźniki do projektu
1) Liczba wspieranych podmiotów:**1 szt.**
2) Ludność objęta ulepszonymi usługami: **360,00 osób/rok**
Ośrodka Rehabilitacji Kardiologicznej: 360,00 osób/rok
3) Liczba urządzeń: **ok. 116 szt.**

Informacja o zgodności projektu z uzgodnionym przez Komitet Sterujący Planem Działań w sektorze zdrowia.9a. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych.

„POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO POPRZEZ POPRAWĘ DOSTĘPU DO USŁUG PUBLICZNYCH JAKO INWESTYCJE SŁUŻĄCE WCZESNEMU WYKRYWANIU I LECZENIU CHORÓB NOWOTWOROWYCH W MAZOWIECKIM SZPITALU SPECJALISTYCZNYM IM. DR JÓZEFA PSARSKIEGO W OSTROŁĘCE"

Planowane przedsięwzięcie wpisuje się w CEL GŁÓWNY Plan Inwestycyjny dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego, który został określony jako: *„prawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności*

potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej".
Uzasadnieniem powyższego jest fakt, iż poprzez poprawę diagnostyki i leczenia chorób nowotworowych możliwe będzie udział przedsięwzięcia w osiągnięciu założeń przypisanych do Planu Inwestycyjnego. Dzięki realizacji inwestycji rozwiązane zostaną istotne problemy demograficzne i epidemiologiczne społeczeństwa. Projekt przyczyni się do ograniczania istniejących nierówności w zdrowiu również w aspekcie realizacji na obszarze o bardzo niskim Lokalnym Wskaźniku Rozwoju Społecznego. Projekt obejmuje swoim oddziaływaniem głównie powiat ostrołęcki i powiat m. Ostrołęka.

Zadanie inwestycyjne zaplanowane przez Mazowiecki Szpital Specjalistyczny im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce, jest zgodne z następującymi zapisami STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO DO ROKU 2020 → **WIZJA**: *Mazowsze to region spójny terytorialnie, konkurencyjny, innowacyjny z wysokim wzrostem gospodarczym i bardzo dobrymi warunkami życia jego mieszkańców,* **CEL GŁÓWNY** → *Zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim, wzrost znaczenia obszaru metropolitalnego Warszawy w Europie.*
Cele projektu są zgodne z celami *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020.* Projekt jest zgodny z CELEM POŚREDNIM dokumentu – Rozwój kapitału społecznego – 1.4. Podniesienie standardów ochrony zdrowia i zmniejszenie różnic w dostępie do świadczeń Zdrowotnych.
Podniesienie standardów ochrony zdrowia i zmniejszenie różnic w dostępie do świadczeń zdrowotnych wymagać będzie następujących działań:

- stymulowania rozwoju jednostek wczesnej interwencji kardiologicznej i specjalistycznego lecznictwa kardiologicznego, placówek onkologicznych oraz zwiększania dostępności do lecznictwa odwykowego i psychiatrycznego, w tym psychiatrii środowiskowej;
- prowadzenia działań profilaktycznych i promocji zdrowia, które obejmują ograniczanie występowania chorób cywilizacyjnych, społecznych i zakaźnych, niepełnosprawności, przedwczesnej umieralności i upowszechniania edukacji prozdrowotnej;
- profesjonalnego przygotowania kadr średniego personelu medycznego i pracowników socjalnych.
- przedmiotowy projekt polegający na poprawie diagnostyki i leczenia nowotworów idealnie wpisuje się w tą strategię.

Przedsięwzięcie wykazuje także zgodność z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, **CELEM GŁÓWNYM** → *poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki.* Poprawa dostępności do innowacyjnych rozwiązań technologii endoskopowych, laparoskopowych, z pewnością wpłynie na poprawę wykrywalności nowotworów we wczesnych stadiach, a tym samym na zmniejszenie śmiertelności z przyczyn nowotworowych. Diagnostyka endoskopowa to jedna z najskuteczniejszych metod wczesnego wykrywania nowotworów. Metody endoskopowe pozwalają również na stosowanie chirurgicznych procedur małoinwazyjnych. Nie bez znaczenia są również całkowite koszty leczenia operacyjnego tymi metodami, na które wpływa także krótszy okres hospitalizacji i niezdolności do pracy. Doposażenie szpitala w sprzęt diagnostyczny –wysokiej klasy aparat ultrasonograficzny dla Oddz. Urologicznego, czy kolposkop do Oddz. Położniczo- Ginekologicznego pozwoli również na odniesienie zdolności diagnostycznych i wpłynie na wykrywalność nowotworów.

Przedmiotem inwestycji w ramach Projektu jest zakup aparatury medycznej i wyposażenia – zadania pozwalające na realizację celów przypisanych do przedsięwzięcia - dla: Oddziału Chorób Wewnętrznych - Pracownia Endoskopowa, Oddziału Otolaryngologicznego, Oddziału Urologicznego, Oddziału Położniczo-Ginekologicznego, Oddziału Chorób Płuc, Zakład Patomorfologii oraz zakup sprzętu i adaptacja pomieszczeń w Aptece Szpitalnej dla Pracowni Leków Cytotoksycznych. Projekt zakłada realizację inwestycji w zakresie doposażenia Szpitala w aparaturę niezbędną do poprawy jakości diagnostyki i leczenia chorób nowotworowych.

Zakupiony sprzęt w zadaniu wspomoże procesy terapeutyczne, diagnostyczne i leczenie m.in. poprzez przygotowanie leków cytotoksycznych w Pracowni Leków Cytotoksycznych do podania pacjentom z Oddziału Onkologicznego.

Leki cytotoksyczne według Prawa Farmaceutycznego Art.86. pkt.3.3 powinny być przygotowywane w Aptece Szpitalnej przez personel Farmaceutyczny - odpowiednio przeszkolony. Pracownia Leków Cytotoksycznych musi spełniać wymogi pracowni leków jałowych, jak i również wymogi pracowni leków niebezpiecznych (toksycznych), dlatego dostęp do pracowni powinny posiadać tylko osoby przeszkolone. W samej pracowni powinna panować klasa czystości powietrza B, co zapewnia odpowiednio duża ilość filtrów, jak również podłogi i ściany łatwo zmywalne, śluzy personalne, zamykane dwuskrzydłowe drzwi, śluzy materiałowe oraz izolator wyposażony w przepływy laminarne powietrza. Dzięki izolatorowi, który posiada unikalną szczelną budowę, zostanie zapewnione całkowite bezpieczeństwo personelowi przygotowującemu, jak i bezpieczeństwo mikrobiologiczne przygotowywanych leków, dzięki czemu zwiększa się jakość świadczonych usług z zakresu onkologii. Izolator umożliwia pracę w pomieszczeniu o klasie czystości C bądź nawet D. W ten sposób można uniknąć kosztownych modyfikacji pomieszczeń oraz uniknąć wysokich kosztów ich eksploatacji.

Zakres rzeczowy dla przedmiotowego projektu został zaprezentowany w poniższej tabeli:

Lp.	Opis	Lokalizacja	Ilość	Jednostka miary
	Sprzęt		**55**	
1	Zestaw endoskopowy	Oddz. Chorób Wewnętrznych - Pracownia Endoskopowa	**1**	szt.
2	ZESTAW Videokolonoskop		**4**	szt.
3	Program komputerowy do archiwizacji badan i dokumentacji		**1**	szt.
4	Aparat do znieczulenia + monitor EKG i pulsoksymetr + Ssak + Konsola monitorująca - zestaw		**1**	szt.
5	Monitor EKG + pulsoksymetr		**3**	szt.
6	Diatermia endoskopowa		**1**	szt.
7	Defibrylator		**1**	szt.
8	Zestaw reanimacyjny		**1**	szt.
	Razem			
9	Laryngoskop HD	Oddz. Otolaryngologiczny	**1**	szt.
10	VideoBronchoskop HD - zestaw		**1**	szt.
11	Myjnia do mycia i dezynfekcji endoskopów		**1**	szt.
12	Zestaw do wideoendoskopii		**1**	szt.
13	Szafa do przechowywania endoskopów		**1**	szt.
14	Pulsoksymetr		**2**	szt.
15	Fotel lekarski do zabiegów endoskopowych		**1**	szt.
16	Klimatyzator		**1**	szt.
	Razem			
17	Zestaw do laparoskopii	Oddział Urologiczny	**1**	szt.
18	Zestaw do cięcia i koagulacji w środowisku wodnym i gazowym		**1**	szt.
19	Pompa do żywienia pozajelitowego		**1**	szt.
20	Monitor funkcji życiowych:		**5**	szt.
21	Zestaw do PDD		**1**	szt.
22	Elektroresektor do zabiegów TUR		**1**	szt.
23	Zestaw do krioterapii nowotworów		**1**	szt.
24	Uretrotom optyczny - zestaw		**1**	szt.
25	USG		**1**	szt.
26	Stół zabiegowy		**1**	szt.
27	Zestaw mikro do PCNL (nefroskop, rozszerzadła)		**1**	szt.
28	Uretrorenoskop kaliber 6-7 Fr		**1**	szt.
29	Pistolet do bioposji		**2**	szt.
30	Stół operacyjny	Oddział Położniczo-Ginekologiczny	1	szt.
31	Zestaw do laparoskopii		1	szt.
32	Zestaw histeroskop wraz z diatermią		5	szt.
33	Aparat do znieczulenia + monitor EKG i puls oksymetr + ssak + konsola monitorująca – zestaw		1	szt.
34	Aparat USG (ultrasonograf)		1	szt.
35	Kardiomonitor		3	szt.
36	Modernizacja pomieszczeń		110,00	mkw.
37	Program funkcjonalno – użytkowy		1	szt.
38	Opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej		1	szt.
39	Nadzór inwestorski		1	szt.

40	Wideobronchoskop diagnostyczno-terapeutyczny	Oddział Chorób Płuc	1	szt.
41	Zintegrowany system: barwiarka automatyczna i zaklejarka automatyczna	Zakład Patomorfologii	1	szt.
42	Wirówka laboratoryjna		1	szt.
43	Izolator	Pracownia Leków Cytotoksycznych	1	szt.
44	Waga elektroniczna		1	szt.
45	Drukarka termo transferowa do etykiet na przygotowany lek		1	szt.
46	Miniklawiatura		1	szt.
47	Licencja farmaceutyczna		2	szt.
48	Licencja zleceniowa		2	szt.
49	Komputer obsługujący izolator		1	szt.
50	Komputer obsługujący stanowisko administracyjne		1	szt.
51	Serwer		1	szt.
52	Urządzenie do szczelnego zgrzewania odpadów cytostatycznych		1	szt.
53	Nastołowy wyciąg laboratoryjny z filtrem węglowym		1	szt.
54	Adaptacja pomieszczeń		1	szt.

Informacja i promocja			
	plakaty ulotki	10000	szt.
	"ścianka" panelowa promocyjna z nadrukiem	1	szt.
	tablice informacyjne, naklejki	1	komplet

Celem ogólnym projektu jest → ***poprawa zdrowia publicznego i ograniczanie nierówności w zdrowiu.***

Celem bezpośrednim projektu jest → ***poprawa dostępu do usług zdrowotnych i ich lepsza jakość.***

W efekcie realizacji przedmiotowego Projektu nastąpi poprawa jakości świadczonych usług poprzez:

- wdrożenie innowacyjnych technologii medycznych w zakresie leczenia i diagnostyki nowotworów,
- wzrost poziomu wiedzy pracowników ochrony zdrowia regionu na temat wczesnego wykrywania i postępowań chorobach nowotworów narządów moczowo-płciowych,
- wzrost kompetencji personelu medycznego,
- podniesienie kwalifikacji i kompetencji personelu medycznego,
- zmiana w świadomości mieszkańców,
- zmiany w poziomie wiedzy w społeczności lokalnej na temat profilaktyki nowotworowej zdrowego stylu życia,
- zmiana w bezpieczeństwie pracy personelu przygotowującego leki cytotoksyczne.

Projekt jest odpowiedzią na niekorzystne dane dotyczące epidemiologii nowotworów w Polsce. Istotnym jest, o ile doposażenie jednostek w innowacyjną aparaturę wspomaga procesy terapeutyczne, bez działań upowszechniających informację na temat wpływu trybu życia na choroby nowotworowe, dostępności technologii medycznych w procesie wczesnej diagnostyki nowotworowej nie można spodziewać się zmian w epidemiologii chorób nowotworowych.
Powiat ostrołęcki nie tylko znajduje się wśród powiatów o najniższych dochodach, ale także powiatów o rosnącej skali ubóstwa tj. takich, których mieszkańcy coraz więcej środków otrzymują z pomocy społecznej. Inwestycje w infrastrukturę medyczną, edukację, promocję zdrowego stylu życia na obszarze o bardzo niskim poziomie Lokalnego Wskaźnika Rozwoju Społecznego w pełni są uzasadnione zarówno pod względem społecznym jak i ekonomicznym.

Przedmiotowy Projekt jest kompleksową propozycją dla zmian w świadomości społeczeństwa. Działania inwestycyjne mają pozwolić na zabezpieczenie efektów realizowanych w projekcie działań informacyjno – promocyjnych skierowanych do szerokiego grona interesariuszy.

Oczywiście uzasadnieniem dla realizacji Projektu jest również sytuacja epidemiologiczna.

Corocznie ponad 13 tyś ludzi umiera w Polsce w wyniku choroby nowotworowej, natomiast w województwie mazowieckim ponad 10 tyś ludzi. Udział zgonów spowodowany przez nowotwory złośliwe w województwie mazowieckim jest równy wskaźnikowi umieralności dla Polski.

Spośród ponad 100 typów rozpoznawanych każdego roku nowotworów do najczęstszych przyczyn zgonów w województwie mazowieckim to u mężczyzn nowotwory: płuca (21 proc.), gruczołu krokowego (13 proc.), jelita grubego (12 proc.), pęcherza moczowego (7 proc.) i żołądka (5 proc.), pozostałe nowotwory stanowią 42 proc.. U kobiet są to nowotwory: piersi (23 proc.), jelita grubego(10 proc.), płuca (9 proc.), trzonu macicy (7 proc.), jajnika (5 proc.) i szyjki macicy (5 proc.), pozostałe (41 proc.).

Przyczyny sukcesywnie rosnącej liczby pacjentów nowotworowych:
- starzenie się społeczeństwa
- zwiększenie ekspozycji na czynniki rakotwórcze
- zbyt późne wykrywanie nowotworów
- niski poziom wiedzy dotyczący nowotworów

W ponad 80% przyczynami nowotworów złośliwych są czynniki zawarte w naszym środowisku. Około 70% nowotworów złośliwych u ludzi jest związanych ze szkodliwymi nawykami i niezdrowym stylem życia oraz wieloletnia ekspozycja zawodowa. Szczyt zachorowań na raka przypada na wiek powyżej 55 roku życia. Wpływają również czynniki fizyczne tj. promieniowanie jonizujące i promieniowanie nadfioletowe. Zanieczyszczenie środowiska, czynniki chemiczne np. węglowodory aromatyczne i niektóre metale, leki immunosupresyjne. Wpływ maja tzw. zawodowe czynniki rakotwórcze tj. azbest, chlorek winylu. **Bezwzględnym czynnikiem wspomagającym przyrost komórek rakowych jest palenie tytoniu, niewłaściwa dieta, nadużywanie alkoholu (oraz zachowania seksualne).**
Te fakty powodują konieczność podjęcia działań, które mogłyby skutkować poprawą sytuacji epidemiologicznej

Innym z powodów, dla którego warto wesprzeć Szpital w Ostrołęce jest jego usytuowanie i charakterystyka. Historycznie był to szpital województwa ostrołęckiego, po zmianach administracyjnych wszedł w skład województwa mazowieckiego. Swoim zasięgiem obejmuje cały powiat ostrołęcki, ma też pacjentów z innych powiatów. Jest podmiotem wieloprofilowym. Dla mieszkańców powiatu jest to jedyny szpital, zaś ze względu na poziom zamożności społeczności, często jedyna możliwość skorzystania z opieki szpitalnej.

Jednostka na dzień dzisiejszy posiada bardzo dobre warunki pobytowe, jednakże występują duże braki w wyposażeniu sprzętowym. Braki w zakresie innowacyjnej aparatury medycznej, powodują, iż nie można wdrożyć małoinwazyjnych metod diagnostyki i leczenia, co wydłuża pobyt w szpitalu i ogranicza dostęp do świadczeń. Realizacja projektu pozwoli na poprawę nie tylko, jakości, ale również dostępu.

O zatorach na oddziałach mogą świadczyć kolejki oczekujących na świadczenie usług na oddziałach objętych Projektem. Szpital jest dobrze postrzeganą jednostką ochrony zdrowia w regionie. Stale monitorowana jest satysfakcja pacjentów. Posiada wdrożony system ISO, jak także posiada certyfikat akredytacyjny.

Podwyższeniu świadomości społeczeństwa na temat możliwości wykrywania i skutecznego leczenia chorób nowotworowych musi towarzyszyć doposażenie szpitala w aparaturę medyczną pozwalającą na realizację badań oraz możliwość leczenia wykrytych nowotworów.

Poza powodami czysto instytucjonalnymi uzasadniającymi potrzebę realizacji Projektu, istotnym jego elementem jest kompleksowość i innowacyjność podejścia.

Projekt ma na celu udostępnienie innowacyjnej aparatury w celu podniesienia jakości usług i zwiększenia wykrywalności nowotworów.

W dzisiejszych czasach wczesna diagnostyka stanowi nie tylko o długości procesu leczniczego, ale znacznie poprawia i rokowania, co do życia pacjenta a tym samym wcześniejszy powrót do pracy i poprawę jakości życia. W efekcie przeprowadzenia Przedsięwzięcia, bezpośrednio w związku z wdrożeniem, nowatorskich rozwiązań technologicznych – zgodnie z oczekiwaniami aktualnych i potencjalnych pacjentów – zaoferowany

zostanie wysoki standard świadczeń diagnostycznych, co zdecydowanie będzie miało wpływ na wzrost spójności Mazowsza, trwały i zrównoważony rozwój.

Projekt wpisuje się także w założenia Planu ze względów społeczno – ekonomicznych (poprawy warunków życia mieszkańców), ponieważ przyczyni się do zniwelowania występujących na Mazowszu dysproporcji w dostępie pacjentów do nowoczesnych metod diagnostycznych w wysokostandardowo wyposażonych placówkach opieki medycznej.

Projekt będzie miał także udział w sukcesywnym zwiększaniu się efektywności procesów gospodarczych zachodzących w województwie, a także przyczyni się do wzrostu konkurencyjności regionu, jako obszaru, na którym funkcjonują publiczne placówki opieki zdrowotnej, które w swej działalności wykorzystują najnowsze technologie/ zaawansowane rozwiązania.

Realizacja inwestycji pozwoli na złagodzenie głównego problemu zdrowotnego, jakim jest **skrócenie przewidywanej długości życia (spowodowane przedwczesnymi zgonami)** spowodowanych chorobami nowotworowymi – co potwierdza wpisywanie się założeń przypisanych do przedsięwzięcia w **mapy potrzeb zdrowotnych oraz Policy Paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020.**

Według Map Potrzeb dla Województwa Mazowieckiego nowotwory złośliwe są drugą, co do częstości przyczyna zgonów mieszkańców województwa mazowieckiego podobnie jak i wszystkich pozostałych województw. W latach 2011-2013 były one odpowiedzialne za 24,2% ogółu zgonów mieszkańców województwa (25,4% zgonów mężczyzn i 22,8% zgonów kobiet) i są to odsetki niemal identyczne jak w przypadku całej Polski (odpowiednio 24,5%, 26,0% i 22,8%). Współczynnik rzeczywisty umieralności z powodu ogółu nowotworów mieszkańców woj. mazowieckiego wynosił 245,7 na 100 tys. ludności. Jest niemal identyczny jak ogólnopolski (wyższy o1,2%), przy czym różnica jest nieco wyższa w przypadku kobiet (2,6%) niż mężczyzn (0,4%).

Współczynnik rzeczywisty umieralności z powodu nowotworów złośliwych tchawicy, oskrzela i płuca mieszkańców woj. mazowieckiego wynosił 66,0/100 tys. ludności i był wyższy od ogólnopolskiego o 12,9%, przy czym różnica w przypadku kobiet (15,9%) była nieco wyższa niż dla mężczyzn (12,5%). Nowotwory złośliwe dolnego odcinka układu pokarmowego w latach 2011-2013 były odpowiedzialne za 11,5% ogółu zgonów mieszkańców województwa z powodu nowotworów złośliwych (11,4% zgonów mężczyzn i 11,6% zgonów kobiet) i są to odsetki niemal identyczne, jak w przypadku całej Polski (odpowiednio 11,8% dla ogółu, 11,6% dla mężczyzn i 12% dla kobiet). Nowotwór złośliwy pęcherza moczowego w latach 2011-2013 był odpowiedzialny za 3,4% ogółu zgonów mieszkańców województwa z powodu nowotworów złośliwych (4,9% zgonów mężczyzn i 1,7% zgonów kobiet) i są to odsetki niemal identyczne jak w przypadku całej Polski (odpowiednio 3,7%, 5,0% i 1,7%).

W 2012 roku w Polsce rozpoznano 14 605 nowych przypadków nowotworu złośliwego gruczołu krokowego. Największą liczbę przypadków odnotowano w województwach mazowieckim (2 343).

W 2012 roku w Polsce odnotowano 14 020 nowych przypadków zachorowań na nowotwory złośliwe jelita grubego. Najwyższą liczbę odnotowano w województwie mazowieckim (1 974).

W 2012 roku w Polsce zdiagnozowano 8 248 przypadków nowotworu złośliwego pęcherza moczowego. Największą liczbę odnotowano w województwach mazowieckim (1 105).

Poprawa dostępności do innowacyjnych rozwiązań technologii endoskopowych, laparoskopowych, z pewnością wpłynie na poprawę wykrywalności nowotworów we wczesnych stadiach, a tym samym na zmniejszenie śmiertelności z przyczyn nowotworowych. Diagnostyka endoskopowa to jedna z najskuteczniejszych metod wczesnego wykrywania nowotworów. Metody endoskopowe pozwalają również na stosowanie chirurgicznych procedur małoinwazyjnych. Nie bez znaczenia są również całkowite koszty

leczenia operacyjnego tymi metodami, na które wpływa także krótszy okres hospitalizacji i niezdolności do pracy. Szacowana różnica wydatków wynosi 23% na korzyść metod endoskopowych.

Czas realizacji Projektu: grudzień 2016r. – wrzesień 2018r.
Całkowita wartość Projektu 6 887 790,74 PLN, w tym koszty kwalifikowane 6 866 880,74 PLN (EFRR 80%5 493 504,59 PLN/ wkład własny wnioskodawcy 1 394 286,15 w tym: 20% kosztów kwalifikowanych 1 373 376,15 PLN oraz finansowanie kosztów niekwalifikowanych 20 910,00 PLN).

Wskaźniki przypisane do projektu
1) Liczba wspieranych podmiotów – **1 szt.**
2) Ludność objęta ulepszonymi usługami – **1 944osób/ rok**
w tym:
- *Oddział Chorób wewnętrznych 290 osób/rok*
- *Oddział Otolaryngologiczny 90 osób/rok*
- *Oddział Położniczo-Ginekologiczny 210 osób/rok*
- *Oddział Urologiczny 840 osób/rok*
- *Oddział Chorób Płuc 314 osób/rok*
- *Oddział Onkologiczny 200 osób/rok*

3) Liczba urządzeń – ok. 55 szt.

Informacja o zgodności projektu z uzgodnionym przez Komitet Sterujący Planem Działań w sektorze zdrowia: 9a. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych.

ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO WYSOKIEJ JAKOŚCI USŁUG ZDROWOTNYCH W ZAKRESIE CHIRURGII NACZYNIOWEJ W SUBREGIONIE OSTROŁĘCKIM W MAZOWIECKIM SZPITALU SPECJALISTYCZNYM IM. DR. JÓZEFA PSARSKIEGO W OSTROŁĘCE

Zakres planowanego przedsięwzięcia wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego dla Miasta Ostrołęki oraz subregionu ostrołęckiego, który został sformułowany jako: *poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej,* ponieważ wykazuje on zgodność z założeniami rozwojowymi wskazanego obszaru funkcjonalnego z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych i społecznych.
Uzasadnieniem powyższego jest również fakt, iż poprzez poszerzenie dotychczasowego zakresu świadczeń realizowanych w ostrołęckiej Placówce, z uwzględnieniem potrzeb demograficznych i epidemiologicznych społeczeństwa, a także na podstawie analizy otoczenia społeczno – gospodarczego, niniejszy Projekt będzie miał udział w ograniczeniu istniejących nierówności w dostępie do wysokospecjalistycznych/ kompleksowych/ skoordynowanych usług medycznych, a także będzie miał zauważalny wpływ zarówno na procesy lecznicze, jak i terapeutyczne.

Zadanie inwestycyjne zaplanowane przez Mazowiecki Szpital Specjalistyczny im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce, jest zgodne z następującymi zapisami STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO DO ROKU 2020 → WIZJA: *Mazowsze to region spójny terytorialnie, konkurencyjny, innowacyjny z wysokim wzrostem gospodarczym i bardzo dobrymi warunkami życia jego mieszkańców,* CEL GŁÓWNY → *Zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim, wzrost znaczenia obszaru metropolitalnego Warszawy w Europie.*

Cele przedsięwzięcia są zbieżne z celami *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020*. Projekt jest zgodny z CELEM POŚREDNIM dokumentu – Rozwój kapitału społecznego – 1.4. Podniesienie standardów ochrony zdrowia i zmniejszenie różnic w dostępie do świadczeń Zdrowotnych.

Przedmiotowe zadanie inwestycyjne wykazuje także zgodność z zapisami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, CELEM GŁÓWNYM → *poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki.* Uzasadnienie: Poprawa dostępności do opieki medycznej w zakresie chirurgii naczyniowej poprzez innowacyjne rozwiązania technologii z pewnością wpłynie na poprawę jakości życia pacjentów, a tym samym na zmniejszenie śmiertelności z powodu powikłań.

Projekt wpisuje się w zapisy RPO WM 2014- 2020, Oś Priorytetową VI *Jakość życia*, Cel tematyczny 7. *Wspieranie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją,* Priorytet inwestycyjny 9a *Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczna, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego zmniejszenia nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych,* Cel szczegółowy *Zwiększona jakość efektywnie świadczonych usług zdrowotnych o wysokim standardzie w priorytetowych obszarach.*

Mazowiecki Szpital Specjalistyczny im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce zaplanował realizację przedsięwzięcia, którego zakres obejmował będzie nabycie specjalistycznego sprzętu medycznego oraz wykonanie niezbędnych prac adaptacyjnych na potrzeby sali hybrydowej w Pododdziale Chirurgii Naczyniowej, które polegały będą na przystosowaniu pomieszczeń do wymagań instalacji nowozakupionych urządzeń, z uwzględnieniem ochrony radiologicznej – w salach zabiegowych zostanie wykonana powłoka z warstwą ołowiu w celu ochrony przed promieniowaniem.
Realizacja Projektu zdecydowanie przyczyni się do poszerzenia świadczeń z zakresu chirurgii naczyniowej. Chirurgia naczyniowa jest wyodrębnioną częścią chirurgii zajmującą się leczeniem chorób naczyń krwionośnych i chłonnych. Jej zasadniczym celem jest leczenie chirurgiczne powikłań i następstw wielu chorób, między innymi takich jak: przewlekłe miażdżycowe niedokrwienie kończyn dolnych, zwężenia pozaczaszkowych tętnic mózgowych, w tym przede wszystkim zwężenia tętnic szyjnych, tętniaki aorty i tętnic obwodowych, zespół stopy cukrzycowej oraz przewlekła niewydolność żylna. Leczenie tętniaków aorty będących bezpośrednim zagrożeniem życia a ich pęknięcie często porównywane jest z eksplozją granatu, który chory nosi w sobie. Pęknięcie dotyczy nie tylko osób w podeszłym wieku. Częste są wypadki pozapalnych tętniaków naczyń trzewnych np., po zapaleniu trzustki, zapaleniach „ginekologicznych", mogą dotyczyć kobiet w ciąży. Chirurgia naczyniowa w onkologii daje możliwość embolizacji w skrajnie zawansowanych guzach nowotworowych. Daje możliwość wykonania rozległych zabiegów z resekcją nacieku na duże naczynia, które następnie chirurg naczyniowy potrafi zrekonstruować. W chorobach nowotworowych często dochodzi do powikłań zakrzepowych, które mogą być leczone również wewnątrznaczyniowo.
Zakres planowanego Projektu równocześnie będzie obejmował zakup wyposażenia dla Centralnej Sterylizatorni, co pozwoli na utrzymanie dalszej możliwości funkcjonowania Bloku Operacyjnego, Oddziałów Szpitalnych i Poradni Zabiegowych a zwłaszcza Pododdziału Chirurgii Naczyniowej. Będzie to miało wpływ na zwiększenie bezpieczeństwa pacjentów, poprawę jakość usług medycznych, pozwoli także na bezawaryjną ciągłą pracę, minimalizują ryzyko powtarzających się awarii. Nowoczesny system sterylizacji da gwarancję sterylnego sprzętu, który będzie można bezpiecznie stosować u chorych. Centralna Sterylizatornia zaopatruje w sterylne pakiety około 270 tysięcy szt. rocznie.
W Ostrołęckim Szpitalu na Bloku Operacyjnym w Oddziałach i Poradniach Zabiegowych wykonywanych jest rocznie około 10 000 zabiegów wymagających dostarczenia sterylnego sprzętu medycznego i bielizny operacyjnej. Obecnie są sterylizowane pakiety również dla kontrahentów zewnętrznych a modernizacja Centralnej Sterylizatorni pozwoli na pozyskanie nowych usług zewnętrznych w celu wykonywania procesów sterylizacji.

Zakres rzeczowy dla przedmiotowego projektu został zaprezentowany w poniższej tabeli:

L.p.	*Nazwa*	*Lokalizacja*	*Ilość*	*Jednostka miary*
WYDATKI KWALIFIKOWANE				
1	Prace budowlane w tym:	**Pododdział Chirurgii Naczyniowej**		
1a	*Dokumentacja projektowa*		*1*	*szt.*
1b	*Adaptacja pomieszczeń na potrzeby instalacji sprzętu w Sali hybrydowej*		*131,80*	*m²*
1c	*Klimatyzacja*		*1*	*szt.*
2	Program funkcjonalno-użytkowy		1	szt.
3	Ekspertyza P.Poż		1	szt.
4	Angiograf stacjonarny cyfrowy ze stołem przystosowanym do zabiegów hybrydowych-zintegrowany		1	szt.
5	Aparat do znieczulenia z pełnym monitorowaniem pacjenta		1	szt.
6	USG małe, przenośne		1	szt.
7	IVUS		1	szt.
8	System udrażniania-odsysania naczyń- tętnic i żył		1	szt.
9	Zestaw komputerowy do oglądania i wymiarowania obrazów DICOM		1	szt.
10	Aparat do oznaczania ACT		1	szt.
11	Lupki do operacji mikrochirurgicznych		3	szt.
12	Wózek opatrunkowy		2	szt.
13	Liquoguard – system monitorowania ciśnienia płynu M-R		1	szt.
14	Lampa operacyjna z wbudowaną kamerą do nagrywania operacji		2	szt.
15	Dermatom elektryczny		2	szt.
16	Cieplarka do podgrzewania płynów		1	szt.
17	System do odzyskiwania krwi z pola operacyjnego		1	szt.
18	Materac z systemem podgrzewania na stół operacyjny		1	szt.
19	Respirator		1	szt.
20	Aparat do monitorowania czynności życiowych w tym OCŻ		6	szt.
21	Pompy infuzyjne strzykawkowe		30	szt.
22	Ssaki		8	szt.
23	Zestaw reanimacyjny		1	szt.
24	Lucas – system do masażu serca		1	szt.
25	Inhalatory ultradźwiękowe		5	szt.
26	Pompy żywieniowe		4	szt.
27	Pompy infuzyjne objętościowe		5	szt.
28	Aparat EKG		1	szt.
29	Wózki zabiegowe		2	szt.
30	Stół flebologiczny lub Stabilny podest do wykonywania usg żył w pozycji stojącej		1	szt.
31	Stoły operacyjno-zabiegowe		2	szt.
32	USG CD		1	szt.
33	Lampa Bioptron		1	szt.
34	System do hydrochirurgicznego oczyszczania ran Versajet – do Sali zabiegowej		1	szt.
35	Fotele opatrunkowe (niskie, elektryczne)		2	szt.
36	Koagulacja		2	szt.
37	Bieżnia do oceny dystansu chromania		1	szt.
38	Planimetr z aparatem cyfrowym		1	szt.
39	Aparat do podometrii - Pedobarograf		1	szt.
40	Doppler do pomiaru ABI		1	szt.
41	Materace przeciwodleżynowe		10	szt.
42	Laser do żylaków		1	szt.
43	System z mankietami kończynowymi do drenażu limfatycznego		2	szt.
44	Aparat kieszonkowy do ABI		3	szt.
45	Usgtranscranialdoppler		1	szt.
46	Zestaw do angiografu przy użyciu CO2		2	szt.
47	System do podświetlania naczyń żylnych przy skleroterapiiVeinlite		2	szt.
48	Mechaniczny aretratom		1	szt.
49	Myjnia ultradźwiękowa wolnostojąca, szafkowa	**Centralna Sterylizatornia**	2	szt.
50	Myjnia-dezynfektor		3	szt.
51	Myjnia-dezynfektor do mycia i dezynfekcji wózków transportowych, pojemników sterylizacyjnych i transportowych, butów operacyjnych i innych wyrobów		1	szt.
52	Sterylizator na niskotemperaturową parę wodną i formaldehyd (sterylizator formalinowy)		1	szt.
53	Sterylizator parowy z wytwornicą pary		3	szt.
54	Sterylizator na nadtlenek wodoru		1	szt.
55	Wózek do przewozu wyrobów medycznych, zamykany		10	szt.
56	Wózek do transportu wyrobów sterylnych w koszach		2	szt.
57	Wózek załadowczy/załadowczy do wózków wsadowych		4	szt.
58	Wózek wsadowy do mycia 3 – poziomowy		1	szt.
59	Wózek wsadowy do mycia narzędzi chirurgicznych		3	szt.
60	Wózek wsadowy do mycia narzędzi do chirurgii małoinwazyjnej		1	szt.

61	Wózek wsadowy do mycia wyposażenia aparatów anestezjologicznych		1	szt.
62	Promocja Projektu	**Niezbędne działania związane z realizacją Projektu**	1	szt.
63	Przygotowanie dokumentacji przetargowej		1	szt.
64	Opracowanie studium wykonalności wraz z analizą finansowo – ekonomiczną, przygotowanie wniosku i dokumentacji technicznej		1	szt.
65	Nadzór Inwestorski		1	szt.
WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE				
66	Biurko 1600x800x720 mm	**Centralna Sterylizatornia**	3	szt.
67	Centralny system dozowania środków chemicznych do myjni-dezynfektorów		1	szt.
68	Dozownik środków chemicznych z możliwością dozowania trzech środków chemicznych		7	szt.
69	Dystrybutor papieru toaletowego w dużych rolkach		3	szt.
70	Dystrybutor taśmy samoprzylepnej		8	szt.
71	Fotel na sprężynie gazowej		3	szt.
72	Inkubator przeznaczony do inkubacji wskaźników biologicznych fiolkowych		1	szt.
73	Kosz na śmiecie		13	szt.
74	Uchwyt do tabliczki z gniazdem i klipsem ze stali kwasoodpornej do oznaczania koszy sterylizacyjnych		1	kpl.
75	Kosz sterylizacyjny 1JW		100	szt.
76	Kosz sterylizacyjny 1/2JW		46	szt.
77	Krzesło		4	szt.
78	Krzesło z możliwością układania w stos		8	szt.
79	Krzesło z oparciem obrotowym na kółkach i sprężynie gazowej		13	szt.
80	Kurtyna z pasów folii PCW		3	szt.
81	Lupa podświetlana do przeglądania narzędzi		4	szt.
82	Lustro		12	szt.
83	Mata podłogowa		2	szt.
84	Metkownica trzyrzędowa alfanumeryczna z wyposażeniem		10	szt.
85	Modułowy stojak stołowy na wykazy narzędziowe		4	szt.
86	Natrysk ratunkowy		1	szt.
87	Obcinarka rękawów z dystrybutorem jednopoziomowym		2	szt.
88	Paleta magazynowa		2	szt.
89	Pistolet do mycia zbiorników procesowych i po środkach chemicznych		4	szt.
90	Pistolet na sprężone powietrze		7	szt.
91	Podest dwustopniowy		1	szt.
92	Podstawa z ławką do szafy ubraniowej		8	szt.
93	Pojemnik z pokrywą do transportu wyrobów medycznych		60	szt.
94	Półka naścienna		3	szt.
95	Przyrząd testowy do kontroli wsadu w procesie sterylizacji formaldehydem		1	szt.
96	Przyrząd testowy do kontroli wsadu w procesie sterylizacji nadtlenkiem wodoru		1	szt.
97	Przyrząd testowy do kontroli wsadu w procesie sterylizacji parą wodną		3	szt.
98	Przyrząd testowy do testu Bowie - Dick		3	szt.
99	Regał - stelaż do składowania trzech wózków wsadowych myjni-dezynfektora		2	szt.
100	Regał listwowy ścienny		6	szt.
101	Regał uniwersalny z pełnymi półkami z blachy		10	szt.
102	Regał z półkami ażurowymi		36	szt.
103	Stanowisko dozowania i poboru płynów dezynfekcyjnych		1	szt.
104	Stelaż z workiem foliowym na odpadki		4	szt.
105	Stojak-wieszak na szczotki do ręcznego mycia narzędzi		1	szt.
106	Stolik 1200x700 mm (dxs)		1	szt.
107	Stół ociekowy		2	szt.
108	Stół roboczy		29	szt.
109	Stół roboczy z podświetlanym blatem		1	szt.
110	Stół uniwersalny		2	szt.
111	Stół zlewozmywakowy dwukomorowy		3	szt.
112	Suszarka do elementów aparatury anestezjologicznej i narzędzi		1	szt.
113	System biologicznej kontroli wsadu w procesie sterylizacji formaldehydem z przyrządem testowym zgodny z normą PN-EN ISO 11140-1/EN ISO 11140-1 i PN-EN 867-5/EN 867-5 z rurką i kapsułą ze stali kwasoodpornej w obudowie z tworzywa sztucznego		1	szt.
114	System biologicznej kontroli wsadu w procesie sterylizacji nadtlenkiem wodoru z przyrządem testowym zgodny z normą PN-EN ISO 11140-1/EN ISO 11140-1 i PN-EN 867-5/EN 867-5 z rurką i kapsułą ze stali kwasoodpornej w obudowie z tworzywa sztucznego		1	szt.
115	System do kontroli skuteczności mycia		1	kpl.
116	Szafa na akta		9	szt.

117	Szafa na narzędzia		4	szt.
118	Szafa ubraniowa dwudrzwiowa (dla dwóch pracowników)		8	szt.
119	Szafa ubraniowa		1	szt.
120	Szafa ze schowkami		2	szt.
121	Szafka na klucze min. 70 szt.		1	szt.
122	Szafka stojąca z blatem i półką		1	szt.
123	Szafka stojąca z blatem i półką		3	szt.
124	Szafka wisząca z półką		1	szt.
125	Szafka wisząca z półką		2	szt.
126	Szafka z szufladami podwieszana pod blatem stołu roboczego		4	szt.
127	Szafka / kontener z 4 szufladami, na kółkach		3	szt.
128	Szczotka ustępowa		3	szt.
129	Uchwyt do tabliczki z gniazdem i klipsem ze stali kwasoodpornej do oznaczania tac sterylizacyjnych		1	kpl.
130	Taca sterylizacyjna duża		100	szt.
131	Taca sterylizacyjna średnia		40	szt.
132	Unit kuchenny		1	szt.
133	Urządzenie do ręcznego mycia narzędzi parą wodną		1	szt.
134	Urządzenie do ręcznego mycia powierzchni z dozowaniem środka myjąco-dezynfekcyjnego		1	szt.
135	Wieszak na uchwyty z tabliczkami		2	szt.
136	Wieszak naścienny		12	szt.
137	Wieszak obuwia szpitalnego		6	szt.
138	Wieszak pojemników na bieliznę		6	szt.
139	Wieszak worków na brudną bieliznę		4	szt.
140	Wózek do sprzątania		3	szt.
141	Wózek do zawieszania i transportu arkuszy papieru sterylizacyjnego		3	szt.
142	Wózek platformowy		1	szt.
143	Wózek uniwersalny		7	szt.
144	Zestaw higieniczny		13	szt.
145	Zgrzewarka rotacyjna (rolkowa)		4	szt.
146	Stolik rolkowy do zgrzewarki		4	szt.
147	Zlew		4	szt.
148	Filtr węglowy kolumnowy z automatycznym płukaniem		1	szt.
149	Filtr wstępny piaskowy kolumnowy z automatycznym płukaniem		1	szt.
150	Zmiękczacz wody dwukolumnowy ze zbiornikiem solanki i objętościowym sterowaniem częstością regeneracji		1	szt.
151	Sól pastylkowana 25 kg w opakowaniu (na rozruch SUW)		4	szt.
152	Filtr świecowy 20", obudowa BIgBlue, przyłącze 1" - ujęcie wody zmiękczonej do pomp próżniowych sterylizatorów, do myjni-dezynfektorów do narzędzi i wózków		1	szt.
153	Osmozer		1	szt.
154	Wkład filtracyjny 20", 5 µm		5	szt.
155	Kolumna demineralizacyjna ze złożem mieszanym (złoże wymienne)		1	szt.
156	Konduktometr do pomiaru przewodności wody oczyszczonej		1	szt.
157	Złoże do kolumny demineralizacyjnej (żywica na wymianę, zapasowe)		50	litr
158	Zbiornik magazynowy wody oczyszczonej ze zdejmowaną pokrywą		2	szt.
159	Filtr świecowy z wkładem wymiennym		1	szt.
160	Lampa bakteriobójcza ultrafioletowa		1	szt.
161	Zespół do automatycznego sterowania pracą lampy i dezynfekcji wody oczyszczonej		1	szt.
162	Zespół hydroforowy do rozprowadzania wody oczyszczonej do celów medycznych		1	szt.
163	Instalacja pomiędzy elementami (stopniami) stacji uzdatniana wody		1	szt.
164	Sygnalizacja pracy stacji uzdatniania wody		1	szt.
165	System komputerowy ze sprzętem		1	kpl.
166	Walidacja instalacyjna, operacyjna i procesowa dla procesów w sterylizatorach parowych, sterylizatorach niskotemperaturowych, myjniach-dezynfektorach narzędzi oraz myjni-dezynfektorze wózków		1	kpl.
167	Program Funkcjonalno-Użytkowy		1	szt.
168	Dokumentacja projektowo-kosztorysowa		1	szt.
169	Wykonanie robót		1	szt.
170	Nadzór inwestorski		1	szt.

Planowany termin realizacji Projektu: 2017r. – 2019r.

Całkowita wartość Projektu: 19 206 357,61 PLN, w tym koszty kwalifikowane 13 571 582,12 PLN, dofinansowanie (80% kosztów kwalifikowanych):10 857 265,70 PLN, wkład własny Wnioskodawcy (20% kosztów kwalifikowanych): 2 714 316,42 PLN, koszty niekwalifikowane: 5 634 775,49 PLN, w tym: wartość wynikająca ze wskaźnika komercji: 40 940,60 PLN + inne wydatki niekwalifikowane o łącznej wartości: 5 593 834,89 PLN

Wskaźniki przypisane do projektu
1) Liczba wspieranych podmiotów leczniczych: **1 szt.**
2) Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi: **400 osób/ rok**
3) Liczba urządzeń aparatury medycznej/ sprzętu medycznego zakupionych w programie: **153 szt.**

Stopień zaawansowania prac związanych z realizacją zadania/ posiadane dokumenty związane z realizacją zadania: Mazowiecki Szpital Specjalistyczny im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce jest w trakcie przygotowywania niezbędnych dokumentacji w tym m.in.: programu funkcjonalno – użytkowego.

Prezentowane przedsięwzięcie jest zgodne z wyszczególnionymi poniżej zapisami dokumentów strategicznych w zakresie ochrony zdrowia:

- Krajowe ramy strategiczne Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014–2020

Cel strategiczny – Cel główny :Zwiększenie długości życia w zdrowiu jako czynnika wpływającego na jakość życia i wzrost gospodarczy w Polsce. Cel operacyjny C do 2020 : Zwiększenie dostępności do wysokiej jakości usług zdrowotnych w priorytetowych, wynikających z uwarunkowań epidemiologicznych, dziedzinach medycyny (np. kardiologia, onkologia, neurologia, medycyna ratunkowa, ortopedia i traumatologia, psychiatria).
Narzędzie 13: Wsparcie regionalnych177 podmiotów leczniczych udzielających świadczeń zdrowotnych na rzecz osób dorosłych, dedykowanych chorobom, które są istotną przyczyną dezaktywizacji zawodowej (roboty budowlane, doposażenie) [R178].
Projekty będą polegały na przeprowadzeniu niezbędnych z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych robót budowlanych oraz wyposażeniu w sprzęt medyczny oddziałów szpitalnych oraz innych jednostek organizacyjnych szpitali regionalnych udzielających świadczeń (zdrowotnych stacjonarnych i całodobowych na rzecz osób dorosłych) dedykowanych:
1) chorobom układu krążenia,
2) chorobom nowotworowym,
3) chorobom układu kostno-stawowego i mięśniowego,
oraz jednostek diagnostycznych współpracujących z wymienionymi oddziałami,
- w tym w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, a także wyposażenia w sprzęt medyczny oraz – jako element projektu – rozwiązania w zakresie ICT (oprogramowanie, sprzęt) – w zakresie w jakim rozwiązania te nie są związane z realizacją działań wskazanych w Narzędziu 26: *Upowszechnienie wymiany elektronicznej dokumentacji medycznej* oraz Narzędziu 27: *Upowszechnienie wykorzystania telemedycyny.*
Inwestycje polegające na dostosowaniu istniejącej infrastruktury do obowiązujących przepisów będą kwalifikowalne, pod warunkiem, że ich realizacja jest uzasadniona z punktu widzenia poprawy efektywności (w tym kosztowej) i dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej.

- Mapy potrzeb zdrowotnych dla Województwa mazowieckiego pn:

1.Mapa potrzeb zdrowotnych w zakresie lecznictwa szpitalnego dla województwa mazowieckiego.
W województwie mazowieckim prognozowana liczba hospitalizacji w chirurgii naczyniowej w wariancie bazowym waha się między 8.41 tys. w roku 2016 a 10.34 tys. w roku 2029
2. Mapa potrzeb zdrowotnych w zakresie chorób aorty i naczyń obwodowych z uwzględnieniem nadciśnienia tętniczego.
Wg. w/w Mapy potrzeb zdrowotnych dla woj. mazowieckiego;

1. Nadciśnienie tętnicze - zapadalność rejestrowana dla rozpoznań z grupy Nadciśnienie tętnicze w województwie mazowieckim w 2014r. wyniosła 49,2 tysięcy i jest to najwyższy wskaźnik w podziale na województwa. Zapadalność rejestrowana na choroby z analizowanej grupy w 2014 roku na 100 tysięcy mieszkańców w podziale na województwa dla województwa mazowieckiego wyniosła 922,9. Chorobowość rejestrowana dla woj. mazowieckiego wg. zamieszkania pacjenta na dzień 31.12.2014r. wyniosła 401,2 tyś. Natomiast na 100 tyś. ludności wynosi 7 521,76.

2. Nadciśnienie tętnicze oporne - zapadalność rejestrowana na choroby z analizowanej grupy w 2014 roku w podziale na województwa zamieszkania pacjenta dla województwa mazowieckiego wyniosła 11,9 tysięcy. Jest to czwarty najwyższy wskaźnik w podziale na województwa. Wskaźnik zapadalności rejestrowanej dla woj. mazowieckiego na 100 tyś. ludności w 2014r wg zamieszkania pacjenta wyniósł 222,42, natomiast chorobowość rejestrowa na dzień 31.12.2014r. wg. miejsca zamieszkania pacjenta wyniosła 104,4 tyś. i jest to czwarty najwyższy wskaźnik w podziale na województwa.
3. Miażdżyca tętnic - zapadalność rejestrowana w 2014r wyniosła 15,1 tysięcy, jest to drugi najwyższy wskaźnik w podziale na wojew. Wskaźnik zapadalności rejestrowanej dla woj. mazowieckiego na 100 tyś. ludności w 2014r wg. zamieszkania pacjenta wyniósł 282,34 . Wskaźnik chorobowości rejestrowanej na dzień 31.12.2014r. wg. miejsca zamieszkania pacjenta wyniosła 98,4 tyś., jest to drugi najwyższy wskaźnik w podziale na województwa.
4. Tętniak i tętniak rozwarstwiający tętnicy głównej - zapadalność rejestrowana w 2014r. wyniosła 0,9 tysięcy i jest to najwyższy wskaźnik w podziale na wojew. Wskaźnik zapadalności rejestrowanej dla woj. maz. na 100 tyś. ludności w 2014r wg. zamieszkania pacjenta wyniósł 16,99 i też jest to najwyższy wskaźnik. Wskaźnik chorobowości rejestrowanej na dzień 31.12.2014r. wg. miejsca zamieszkania pacjenta wyniósł 4,2 tyś. i jest to najwyższy wskaźnik w podziale na województwa.
5. Tętniak odcinka brzusznego i tętnicy biodrowej- zapadalność rejestrowana w 2014r. wyniosła 1,4 tysięcy i jest to najwyższy wskaźnik w podziale na wojew. Wskaźnik zapadalności rejestrowanej dla woj. mazowieckiego na 100 tyś. ludności w 2014r wg. zamieszkania pacjenta wyniósł 27,17, i też jest to najwyższy wskaźnik. Wskaźnik chorobowości rejestrowanej na dzień 31.12.2014r. wg. miejsca zamieszkania pacjenta wyniósł 8,0 tys. i jest to najwyższy wskaźnik w podziale na wojew.
6. Tętniak innych tętnic - zapadalność rejestrowana w 2014r. wyniosła 1,0 tysięcy i jest to najwyższy wskaźnik w podziale na wojew. Wskaźnik zapadalności rejestrowanej dla woj. maz. na 100 tyś. ludności w 2014r wg. zamieszkania pacjenta wyniósł 18,71 i też jest to najwyższy wskaźnik. Wskaźnik chorobowości rejestrowanej na dzień 31.12.2014r. wg. miejsca zamieszkania pacjenta wyniósł 6,5 tyś., jest to najwyższy wskaźnik w podziale na wojew.
7. Zakrzepica żył i/ lub zatorowość płucna - zapadalność rejestrowana w 2014r. wyniosła 13,4 tysięcy i jest to najwyższy wskaźnik w podziale na wojew. Wskaźnik zapadalności rejestrowanej dla woj. maz. na 100 tys. ludności w 2014r wg. zamieszkania pacjenta wyniósł 251,24. Wskaźnik chorobowości rejestrowanej na dzień 31.12.2014r. wg. miejsca zamieszkania pacjenta wyniósł 94,5 tys. i jest to najwyższy wskaźnik w podziale na wojew.
8. Zapalenie naczyń - zapadalność rejestrowana w 2014r. wyniosła 3,5 tysięcy i jest to najwyższy wskaźnik w podziale na wojew. Wskaźnik zapadalności rejestrowanej dla woj. maz. na 100 tys. ludności w 2014r wg. zamieszkania pacjenta wyniósł 66,33. Wskaźnik chorobowości rejestrowanej na dzień 31.12.2014r. wg. miejsca zamieszkania pacjenta wyniósł 23,6 tys. i jest to najwyższy wskaźnik w podziale na wojew.
9. Zator i zakrzep tętniczy- zapadalność rejestrowana w 2014r. wyniosła 0,9 tysięcy i jest to najwyższy wskaźnik w podziale na wojew. Wskaźnik zapadalności rejestrowanej dla woj. maz. na 100 tyś. ludności w 2014r wg. zamieszkania pacjenta wyniósł 17,10. Wskaźnik chorobowości rejestrowanej na dzień 31.12.2014r. wg. miejsca zamieszkania pacjenta wyniósł 4,6 tyś. i jest to najwyższy wskaźnik w podziale na wojew.
10. Żylaki kończyn - zapadalność rejestrowana w 2014r. wyniosła 27,5 tysięcy i jest to najwyższy wskaźnik w podziale na wojew. Wskaźnik zapadalności rejestrowanej dla woj. maz. na 100 tyś. ludności w 2014r wg. zamieszkania pacjenta wyniósł 515,51. Wskaźnik chorobowości rejestrowanej na dzień 31.12.2014r. wg. miejsca zamieszkania pacjenta wyniosła 216,9 tyś. i jest to najwyższy wskaźnik w podziale na wojew.
11. Owrzodzenia zapadalność rejestrowana w 2014r. wyniosła 5,1 tysięcy i jest to najwyższy wskaźnik w podziale na wojew. Wskaźnik zapadalności rejestrowanej dla woj. maz. na 100 tyś. ludności w 2014r wg. zamieszkania pacjenta wyniósł 96,48. Wskaźnik chorobowości rejestrowanej na dzień 31.12.2014r. wg. miejsca zamieszkania pacjenta wyniosła 33,4 tyś. i jest to najwyższy wskaźnik w podziale na województwa.

ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG ZDROWOTNYCH W SUBREGIONIE OSTROŁĘCKIM W ZAKRESIE CHORÓB UKŁADU KOSTNO – STAWOWEGO, MIĘŚNIOWEGO I TKANKI ŁĄCZNEJ POPRZEZ UTWORZENIE ODDZIAŁU REHABILITACJI OGÓLNOUSTROJOWEJ ORAZ DOPOSAŻENIE BLOKU OPERACYJNEGO, ODDZIAŁU CHIRURGII URAZOWO – ORTOPEDYCZNEJ W MAZOWIECKIM SZPITALU SPECJALISTYCZNYM IM. DR. JÓZEFA PSARSKIEGO W OSTROŁĘCE

Zakres planowanego przedsięwzięcia wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego dla Miasta Ostrołęki oraz subregionu ostrołęckiego, który został sformułowany jako: *poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej,* ponieważ wykazuje on zgodność z założeniami rozwojowymi wskazanego obszaru funkcjonalnego z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych i społecznych.
Uzasadnieniem powyższego jest również fakt, iż poprzez poszerzenie dotychczasowego zakresu świadczeń realizowanych w ostrołęckiej Placówce, z uwzględnieniem potrzeb demograficznych i epidemiologicznych społeczeństwa, a także na podstawie analizy otoczenia społeczno – gospodarczego, niniejszy Projekt będzie miał udział w ograniczeniu istniejących nierówności w dostępie do wysokospecjalistycznych/ kompleksowych/ skoordynowanych usług medycznych, a także będzie miał zauważalny wpływ zarówno na procesy lecznicze, jak i terapeutyczne.

Zadanie inwestycyjne zaplanowane przez Mazowiecki Szpital Specjalistyczny im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce, jest zgodne z następującymi zapisami STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO DO ROKU 2020 → WIZJA: *Mazowsze to region spójny terytorialnie, konkurencyjny, innowacyjny z wysokim wzrostem gospodarczym i bardzo dobrymi warunkami życia jego mieszkańców,* CEL GŁÓWNY → *Zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim, wzrost znaczenia obszaru metropolitalnego Warszawy w Europie.*

Cele przedsięwzięcia są zbieżne z celami *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020.* Projekt jest zgodny z CELEM POŚREDNIM dokumentu – Rozwój kapitału społecznego – 1.4. Podniesienie standardów ochrony zdrowia i zmniejszenie różnic w dostępie do świadczeń zdrowotnych.

Przedmiotowe zadanie inwestycyjne wykazuje także zgodność z zapisami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, CELEM GŁÓWNYM → *poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki.* Uzasadnienie: Poprawa dostępności do opieki medycznej w zakresie chirurgii urazowo ortopedycznej i rehabilitacji ogólnoustrojowej poprzez innowacyjne rozwiązania technologii z pewnością wpłynie na poprawę jakości życia pacjentów.

Projekt wpisuje się w zapisy RPO WM 2014- 2020, Oś Priorytetową VI *Jakość życia*, Cel tematyczny 7. *Wspieranie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją,* Priorytet inwestycyjny 9a *Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego zmniejszenia nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych,* Cel szczegółowy *Zwiększona jakość efektywnie świadczonych usług zdrowotnych o wysokim standardzie w priorytetowych obszarach.*

Mazowiecki Szpital Specjalistyczny im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce planuje realizację przedsięwzięcia inwestycyjnego, którego zakres będzie obejmował działania związane z zakupem sprzętu dla Bloku Operacyjnego oraz Oddziału Chirurgii Urazowo – Ortopedycznej, a także dostosowanie pomieszczeń do potrzeb Oddziału Rehabilitacji Ogólnoustrojowej.

Kompleksowa realizacja założeń inwestycyjnych przypisanych do projektu przyczyni się do zwiększenia dostępności do usług zdrowotnych w subregionie ostrołęckim w zakresie chorób układu kostno – stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej.
Zgodnie z założeniami, przeprowadzona zostanie adaptacja pomieszczeń na potrzeby Oddziału Rehabilitacji Ogólnoustrojowej wraz z dostosowaniem instalacji elektrycznych silno- i słaboprądowych, sanitarnych wod.-kan., c.o., wentylacji i klimatyzacji, gazów medycznych oraz innych niezbędnych instalacji technologicznych.
Brak specjalistycznego sprzętu medycznego uniemożliwia świadczenie usług w zakresie Oddziału Rehabilitacji Ogólnoustrojowej, opiekę nad pacjentami z chorobami układu kostno – stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej. Mazowiecki Szpital Specjalistyczny im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce posiada infrastrukturę lokalową natomiast brak specjalistycznego sprzętu uniemożliwia sprawowanie wysokiej jakości opieki nad pacjentami z chorobami układu kostno - stawowego.
Szpital świadczy specjalistyczne usługi medyczne na wysokim poziomie i swoim zasięgiem obejmuje zarówno teren m. Ostrołęki jak i powiatu ostrołęckiego.
Realizacja projektu przyczyni się do zniwelowania nierówności w dostępie do wysokospecjalistycznych usług medycznych a także do rozwoju m. Ostrołęki i powiatu ostrołęckiego.

Zakres rzeczowy dla przedmiotowego projektu został zaprezentowany w poniższej tabeli:

L.p.	*Opis*	*Lokalizacja*	*Ilość*	*Jednostka miary*
SPRZĘT				
1	IONOSON-Expert	**Zakład Rehabilitacji**	6	szt.
2	Aparat do UD US 13 EVO		2	szt.
3	Skanlab NG Pro ™		1	szt.
4	Bezobsługowe Głowice HANDSFREE SONO™ w terapii ultradzwiękowej		2	szt.
5	Vioforclinic		1	szt.
6	Salus Talent		1	szt.
7	Zestaw do magnetoterapii PMT QS Automatic		2	szt.
8	Aparat do magnetoterapii Magnetus 2 + aplikator 60cm + aplikator 30cm + pionizator		1	szt.
9	Diatermia krótkofalowa Enraf-NoniusCurapuls 970		2	szt.
10	Lampa Biotron 2		1	szt.
11	Laser wysokoenergetyczny – Terapia MLS aparat M6 -		1	szt.
12	Laser konwencjonalny Polaris 2		1	szt.
13	Aparat do leczenia nietrzymania moczu MYO 200		1	szt.
14	Stół do masażu OsteofleksLuxe		3	szt.
15	Ekopompa		1	szt.
16	HIVAMAT 200		1	szt.
17	DEEP OSCILLATION EVIDENT		1	szt.
18	Masaż uciskowy BTL-6000 LYMPHASTIM TOPLINE (4-rekawy)		1	szt.
19	Wanna do hydroterapii		2	szt.
20	Wanna do kończyn górnych		1	szt.
21	Wanna do kończyn dolnych z siedziskiem		1	szt.
22	Wanna do kończyn dolnych		1	szt.
23	HydroJet Urządzenie do masażu membronowego		1	szt.
24	CPM staw barkowy Centura		2	szt.
25	CPM staw łokciowy		1	szt.
26	CPM staw dłoń i nadgarstek Maestra		1	szt.
27	CPM staw biodrowy i kolanowy Spektra Esential		3	szt.
28	Pedala		1	szt.
29	CPM staw skokowy		1	szt.
30	Tablica do ćw oporowych rąk MANUALEX m12		1	szt.
31	Platformy		1	szt.
32	Stół do ćwiczeń Bobath		1	szt.
33	Stół do ćwiczeń rehabilitacyjnych		4	szt.
34	Bieżnia		1	szt.
35	Ergometr		6	szt.
36	Rower eliptyczny		2	szt.
37	Steper		1	szt.
38	Adaptacja pomieszczeń	**Oddział Rehabilitacji Ogólnoustrojowej**	1 256	m²
39	Dokumentacja Projektowa		1	szt.
40	Program funkcjonalno-użytkowy		1	szt.
41	Ekspertyza P.Poż		1	szt.
42	IONOSON-Expert		2	szt.
43	Aparat do UD US 13 EVO		1	szt.

44	Skanlab NG Pro ™		1	szt.
45	Bezobsługowe Głowice HANDSFREE SONO ™ w terapii ultradzwiękowej		2	szt.
46	Vioforclinic		1	szt.
47	Salus Talent		1	szt.
48	Zestaw do magnetoterapii PMT QS Automatic		1	szt.
49	Diatermia krótkofalowa Enraf-NoniusCurapuls 970		2	szt.
50	Lampa Biotron 2		1	szt.
51	Laser wysokoenergetyczny – Terapia MLS aparat M6 -		1	szt.
52	Laser wysokoenergetyczny Hiro HILT		1	szt.
53	Laser konwencjonalny Polaris 2		1	szt.
54	Stół do masażu OsteofleksLuxe		1	szt.
55	Ekopompa		1	szt.
56	HIVAMAT 200		1	szt.
57	DEEP OSCILLATION EVIDENT		1	szt.
58	Masaż uciskowy BTL-6000 LYMPHASTIM TOPLINE (4-rekawy)		1	szt.
59	Wanna do hydroterapii		2	szt.
60	Wanna do kończyn górnych		1	szt.
61	Wanna do kończyn dolnych z siedziskiem		1	szt.
62	Wanna do kończyn dolnych		1	szt.
63	HydroJet Urządzenie do masażu membronowego		1	szt.
64	Komora do suchych kąpieli w CO2		1	szt.
65	Hydrocolator E-2		1	szt.
66	Komora hiperbaryczna 02 Prime		1	szt.
67	CPM staw barkowy Centura		2	szt.
68	CPM staw łokciowy		1	szt.
69	CPM staw dłoń i nadgarstek Maestra		1	szt.
70	CPM staw biodrowy i kolanowy Spektra Esential		2	szt.
71	Pedala		1	szt.
72	CPM staw skokowy		1	szt.
73	Tablica do ćw oporowych rąk MANUALEX m12		1	szt.
74	Platformy		1	szt.
75	Redcord podwieszki		1	szt.
76	Stół do ćwiczeń rehabilitacyjnych		4	szt.
77	Bieżnia		1	szt.
78	Ergometr		2	szt.
79	Rower eliptyczny		2	szt.
80	Steper		1	szt.
81	System do ćwiczeń oporowych sterowany elektronicznie HUR		1	szt.
82	Erigo Dynamiczny stół pionizacyjny z funkcja kroczenia		1	szt.
83	Parapodium dynamiczne uniwersalne		1	szt.
84	Jezdny podnośnik pacjenta		2	szt.
85	Pompy infuzyjne		4	szt.
86	Aparat EKG z wózkiem		1	szt.
87	Stół operacyjny wielofunkcyjny przezierny dla promieni rentgenowskich (operacje kręgosłupa, elementy wyciągowe)	**Blok operacyjny - sala operacyjna ortopedyczna**	1	szt.
88	Napędy ortopedyczne kompleksowe		15	szt.
89	Aparat rentgenowski z ramieniem "C" ortopedycznym		1	szt.
90	USG-aparat ultrasonografii (głowice convex x2, liniowe x2)		1	szt.
91	Stabilizatory zewnętrzne -stabilizacja złamań kości długich i stabilizacja stawów (staw łokciowy)		2	szt.
92	Stabilizatory zewnętrzne -stabilizacja złamań kości długich i stabilizacja stawów (nadgarstka)		2	szt.
93	Stabilizatory zewnętrzne -stabilizacja złamań kości długich i stabilizacja stawów (palców)		2	szt.
94	Stabilizatory zewnętrzne -stabilizacja złamań kości długich i stabilizacja stawów (kolanowy)		2	szt.
95	Stabilizatory zewnętrzne -stabilizacja złamań kości długich i stabilizacja stawów (skokowy)		2	szt.
96	Stabilizator zewnętrzny, kulisty		2	szt.
97	*Artromoty (bark)*	**Oddział Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej**	2	szt.
98	Artromoty (kolano)		4	szt.
99	Artromoty (łokieć)		2	szt.
100	Artromoty (staw skokowy)		2	szt.
101	UGUL - uniwersalny gabinet usprawniania leczniczego		1	szt.
102	Kardiomonitory na sale pooperacyjną		4	szt.
103	Promocja Projektu	**Niezbędne działania związane z realizacją projektu**	1	szt.
104	Przygotowanie dokumentacji przetargowej		1	szt.
105	Opracowanie Studium wykonalności wraz z analizą finansowo - ekonomiczną, przygotowanie wniosku i dokumentacji technicznej		1	szt.
106	Nadzór Inwestorski		1	szt.

107	Magnetoterapia Magcell	**Zakład Rehabilitacji**	4	szt.
108	Magnetoterapia Magcell	**Oddział Rehabilitacji Stacjonarnej**	4	szt.
109	Stacja dokująca		1	szt.
110	Drabinka do ćwiczeń rehabilitacyjnych podwójna		2	szt.
111	Wózek dla niepełnosprawnych zwykły		3	szt.
112	Obciążniki na rzepy		3	kpl.
113	Poduszki sensoryczne		10	szt.
114	Hantle 0,50 kg		2	kpl.
115	Hantle 1,00 kg		2	kpl.
116	Hantle 2,00 kg		2	kpl.
117	Piłeczki do ćwiczeń rąk		16	szt.
118	Ściskacz do ćwiczeń dłoni		6	szt.
119	Ekspander		3	szt.
120	Taśma Tera-band		20	kpl.
121	Piłki rehab. Holenderskie		10	szt.
122	Piłki fasolka		10	szt.
123	Kozetka drewniana		15	szt.
124	Pulsoksymetr		1	szt.
125	Materac 3 częściowy		20	szt.
126	Osprzęt do PUR		10	kpl.
127	Osprzęt do UGUL		2	kpl.
128	Kula pachowa		4	szt.
129	Balkoniki z podpaszkami	**Oddział Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej**	10	szt.

Planowany termin realizacji Projektu: 2017r. – 2019r.

Całkowita wartość Projektu: 11 372 850,42 PLN, w tym koszty kwalifikowane 11 284 380,38 PLN, dofinansowanie (80% kosztów kwalifikowanych): 9 027 504,30 PLN/ wkład własny wnioskodawcy (20% kosztów kwalifikowanych): 2 256 876,08 PLN, koszty niekwalifikowane: 88 470,04 PLN.

Wskaźniki przypisane do projektu

1) Liczba wspieranych podmiotów leczniczych: **1 szt.**
2) Ludność objęta ulepszonymi usługami: **1 900 osób/ rok**
3) Liczba urządzeń aparatury medycznej/ sprzętu medycznego zakupionych w programie: **166 szt.**

Stopień zaawansowania prac związanych z realizacją zadania/ posiadane dokumenty związane z realizacją zadania: Mazowiecki Szpital Specjalistyczny im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce jest w trakcie przygotowywania niezbędnych dokumentacji w tym m.in.: programu funkcjonalno – użytkowego.

Prezentowane przedsięwzięcie jest zgodne z wyszczególnionymi poniżej zapisami dokumentów strategicznych w zakresie ochrony zdrowia:

- Krajowe ramy strategiczne Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014–2020

Cel strategiczny – Cel główny :Zwiększenie długości życia w zdrowiu jako czynnika wpływającego na jakość życia i wzrost gospodarczy w Polsce. Cel operacyjny C do 2020: Zwiększenie dostępności do wysokiej jakości usług zdrowotnych w priorytetowych, wynikających z uwarunkowań epidemiologicznych, dziedzinach medycyny (np. kardiologia, onkologia, neurologia, medycyna ratunkowa, ortopedia i traumatologia, psychiatria).

Zły stan zdrowia ludności przekłada się na wiele aspektów gospodarczych, przede wszystkim powoduje poważne obciążenie dla gospodarki. Z jednej strony wywołuje konieczność ponoszenia ogromnych nakładów publicznych związanych z leczeniem oraz wypłacaniem świadczeń socjalnych, z drugiej zaś powoduje spadek przychodów i zubożenie społeczeństwa w Polsce zły stan zdrowia był jedną z podstawowych przyczyn pozostawania bez pracy w latach 2000–2026. Ten niekorzystny trend utrzymuje się nadal. Choroba i niepełnosprawność są w Polsce trzecią w kolejności przyczyną pozostawania biernym zawodowo.

Wojewodowie podkreślają też duże potrzeby w zakresie urządzeń do fizykoterapii i urządzeń rehabilitacyjnych. Konieczność zwiększenia liczby tych urządzeń wynika ze starzenia się społeczeństwa i prognoz zwiększenia liczby świadczeń dla grupy w wieku poprodukcyjnym. Niektóre województwa wśród pilnych potrzeb dodatkowo wymieniają artroskopy i sprzęt okulistyczny (długie kolejki pacjentów w polskim systemie oczekujących na protezy stawów biodrowych i kolanowych oraz zabiegi związane z zaćmą).

- Mapa potrzeb zdrowotnych w zakresie lecznictwa szpitalnego dla województwa mazowieckiego.

W województwie mazowieckim prognozowana liczba hospitalizacji w zakresie ortopedii i traumatologii narządu ruchu w wariancie bazowym waha się miedzy 66.09 tys. w roku 2016 a 70.05 tys. w roku 2029. Zapotrzebowanie na usługi z zakresu ortopedii i traumatologii narządu ruchu a także rehabilitacji ogólnoustrojowej z uwagi na starzejące się społeczeństwo będzie wzrastać.

1. Mapa potrzeb zdrowotnych w zakresie chorób układu kostno-mięśniowego dla województwa mazowieckiego.
2. Mapa potrzeb zdrowotnych w zakresie urazów, zatruć, objawów i innych określonych skutków działań zewnętrznych dla województwa mazowieckiego.

II. Działania inwestycyjne podejmowane do realizacji w ramach RIT dla subregionu ostrołęckiego mają zadanie wielotorowo oddziaływać na podniesienie standardu życia mieszkańców przedmiotowego obszaru, co w szczególności w przypadku II Projektu wiodącego niniejszego „Planu Inwestycyjnego" odnosi się do zwiększenia poziomu ochrony zdrowia, życia mieszkańców i zabezpieczenia im właściwej dostępności do usług publicznych. Bezpośrednie przełożenie na stan zdrowotny społeczności regionu ma jakość powietrza. Wobec tego, kompleksowe działania inwestycyjne, planowane w ramach II Projektu mają za zadanie również wielotorowo oddziaływać na poprawę jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery oraz obniżenie zmniejszenie poziomu hałasu i energochłonności, co ma bezpośrednie przełożenie na stan zdrowotny społeczeństwa.

Ponieważ województwo mazowieckie zajmuje trzecie miejsce w kraju pod względem emisji zanieczyszczeń gazowych, realizacja zadań w przedmiotowym zakresie wydaje się szczególnie ważna. Podejmowane działania mają na celu przesunięcie międzygałęziowe części ruchu odbywanego na danym terenie za pomocą motoryzacji indywidualnej na rzecz ruchu niezmotoryzowanego i komunikacji zbiorowej. Oznacza to m.in. termomodernizację obiektów użyteczności publicznej z wykorzystaniem OZE, udostępnienie obiektów „parkuj i jedź", inwestycje w Inteligentny System Transportowy, budowę i przebudowę, a następnie optymalne wykorzystywanie rozwijającej się sieci ciągów pieszo-rowerowych/ rozwój infrastruktury rowerowej towarzyszącej, zakup niskoemisyjnego taboru pasażerskiego na potrzeby publicznego transportu zbiorowego komunikacji miejskiej, co będzie miało kluczowe znaczenie dla zmniejszenia emisji CO2 oraz innych szkodliwych pyłów, gazów i metali ciężkich.

Tym samym, zadania inwestycyjne z zakresu przejścia na gospodarkę niskoemisyjną są spójne z działaniami infrastrukturalnymi dot. usług publicznych ochrony zdrowia w II. Projekcie wiodącym, stanowiąc ich uzupełnienie w zakresie zapewnienia w mieście Ostrołęka i subregionie ostrołęckim warunków do wysokiej jakości życia mieszkańców.

OGRANICZENIE EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA POPRZEZ ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ MOBILNOŚCI MIEJSKIEJ NA TERENIE OSTROŁĘKI

Przedmiotowy projekt w sposób bezpośredni wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego dla Miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego zdefiniowany jako: *„poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej”*.
Równocześnie przedsięwzięcie jest komplementarne z następującymi zapisami *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030, Innowacyjne Mazowsze*:
WIZJA → Mazowsze to region spójny terytorialnie, konkurencyjny, innowacyjny z wysokim wzrostem gospodarczym i bardzo dobrymi warunkami życia jego mieszkańców.
CEL GŁÓWNY → zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim, wzrost znaczenia obszaru metropolitalnego Warszawy w Europie.
CEL STRATEGICZNY → poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego.
Obszar działań → *gospodarka*: wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii
9. Wspieranie rozwoju miast regionalnych i subregionalnych
KIERUNKI DZIAŁAŃ:
9.1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej ośrodków regionalnych i subregionalnych.
9.2. Wzmocnienie znaczenia miast regionalnych i subregionalnych jako centrów społeczno-gospodarczych
Obszar działań: PRZESTRZEŃ i TRASPORT
14. Spójność wewnątrzregionalna – koncentracja na najbardziej zapóźnionych podregionach.
KIERUNKI DZIAŁAŃ:
14.2. Poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich do ośrodków lokalnych.
15. Rozwój form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców.
KIERUNKI DZIAŁAŃ:
15.1. Usprawnienie i rozbudowa multimodalnego transportu zbiorowego oraz wspieranie proekologicznych rozwiązań w transporcie publicznym.
15.3. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym poprzez strefowe uspokojenie ruchu na obszarach zabudowanych.
SPOŁECZEŃSTWO
24. Podnoszenie standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz działania na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego.
KIERUNKI DZIAŁAŃ
24.4. Poprawa bezpieczeństwa publicznego.
ŚRODOWISKO I ENERGETYKA
25. Dywersyfikacja źródeł energii i jej efektywne wykorzystanie.
KIERUNKI DZIAŁAŃ
25.3. Podnoszenie efektywności energetycznej.
KIERUNKI DZIAŁAŃ
27.6. Szerzenie świadomości ekologicznej.
27.7. Ochrona powietrza i ochrona przed hałasem.
27.8. Racjonalne planowanie funkcji terenów z uwzględnieniem potrzeb ochrony środowiska.
27. Zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska.
30. Poprawa jakości wód, odzysk/unieszkodliwianie odpadów, odnowa terenów skażonych oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń.
KIERUNKI DZIAŁAŃ
30.1. Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do atmosfery i gleby.

Niniejsza Inwestycja wpisuje się również w wyszczególnione poniżej CELE Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego:

- zapewnienie większej spójności przestrzeni województwa i stworzenie warunków do wyrównania dysproporcji rozwojowych, których ma być realizowany m.in.: poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
- zwiększenie konkurencyjności regionu i poprawa warunków życia, który realizowany będzie m.in.: poprzez: likwidację barier infrastrukturalnych oraz wzmocnienie międzynarodowych i krajowych korytarzy transportowych.

Planowany do przeprowadzenia w ramach niniejszego przedsięwzięcia kompleksowy zakres zadań jest zgodny z zapisami ***Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Ostrołęki***, przyjętym przez Radę Miasta Ostrołęki uchwałą Nr 84/XVI/2015 z dnia 25 września 2015r., który jest dokumentem strategicznym prezentującym kierunki działań zmierzających do osiągnięcia celów pakietu klimatyczno – energetycznego tj. redukcji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, zwiększenia efektywności energetycznej, poprawy jakości powietrza oraz zmiany postaw konsumpcyjnych użytkowników energii. Realizacja działań rekomendowanych w *PGN dla Miasta Ostrołęki* ma doprowadzić do zmiany filozofii podejścia do korzystania ze wszelkiego rodzaju energii, aby finalnie nastąpiła minimalizacja jej zużycia, z równoczesnym zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń.
Udział w realizacji założeń *PGN* stanowić mają działania inwestycyjne wpisujące się w następujące cele:
Cel A. *Ostrołęka miastem o wysokiej redukcji emisji gazów cieplarnianych*,
Cel B. *Ostrołęka miastem racjonalnego wykorzystania energii*,

Przedsięwzięcie wpisuje się w następujące kierunki działań rekomendowane w ***Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Ostrołęki*:**
Działanie VII. Budowa ścieżek rowerowych → *zgodnie z założeniem, iż najbardziej przyjazną formą komunikacji jest komunikacja rowerowa, dla zachowania bezpieczeństwa i komfortu jazdy rowerzystów konieczne są inwestycje infrastrukturalne w tym zakresie.*
Działanie VIII. Zakup autobusów elektrycznych → *nowo zakupiony nowoczesny tabor wykorzystywany będzie do realizacji zadań przewozowych w obrębie istniejących linii autobusowych. Pojazdy będą pojazdami niskopodłogowymi, przystosowanymi do bezpiecznego i komfortowego korzystania przez osoby niepełnosprawne. Autobusy mogą zostać również wyposażone w system informacji pasażerskiej, który będzie wspomagany przez dynamiczną zapowiedź wizualną i głosową przystanków.*
Działanie IX. Modernizacja transportu miejskiego → *zaplanowany został zakup autobusów o najwyższej normie emisji spalin EURO 6. Nowoczesny tabor wykorzystywany będzie do realizacji zadań przewozowych w obrębie istniejących linii autobusowych. Wszystkie autobusy będą pojazdami niskopodłogowymi, przystosowanymi do bezpiecznego i komfortowego korzystania przez osoby niepełnosprawne. Pojazdy będą również wyposażone w system informacji pasażerskiej, który będzie wspomagany przez dynamiczną zapowiedź wizualną i głosową przystanków.*

Zakres projektu obejmuje:
1. *Zadanie:* Doposażenie Miejskiego Zakładu Komunikacji Sp. z o.o. w Ostrołęce, poprzez zakup niskoemisyjnego taboru pasażerskiego wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na potrzeby publicznego transportu zbiorowego komunikacji miejskiej.
2. *Zadanie*: Budowa i przebudowa ścieżek rowerowych na terenie miasta Ostrołęki wraz z obiektem „parkuj i jedź" oraz z niezbędną rowerową infrastrukturą towarzyszącą
3. *Zadanie*: Wdrożenie rozwiązań informatycznych z zakresu Inteligentnego Systemu Transportowego, uprzywilejowujących transport publiczny w mieście Ostrołęka
4. Zadanie: Budowa ul. Dobrzańskiego w Ostrołęce (etap II) z włączeniem jej do ciągu komunikacyjnego ul. 11 Listopada, celem optymalizacji wykorzystania środków transportu publicznego oraz uzyskania efektu ekologicznego*[jako element projektu kompleksowego dot. zrównoważanego rozwoju multimodalnej mobilności miejskiej, wartość zadania stanowi 20,20% w całości kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia].*

1.Zadanie: **Doposażenie Miejskiego Zakładu Komunikacji Sp. z o.o. w Ostrołęce, poprzez zakup niskoemisyjnego taboru pasażerskiego wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na potrzeby publicznego transportu zbiorowego komunikacji miejskiej**

Zadanie inwestycyjne w sposób bezpośredni wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego dla Miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego: *„poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej”*.
Równocześnie przedsięwzięcie jest komplementarne z następującymi zapisami *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030, Innowacyjne Mazowsze*:
WIZJA → Mazowsze to region spójny terytorialnie, konkurencyjny, innowacyjny z wysokim wzrostem gospodarczym i bardzo dobrymi warunkami życia jego mieszkańców.
CEL GŁÓWNY → zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim, wzrost znaczenia obszaru metropolitalnego Warszawy w Europie.
CEL STRATEGICZNY → poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego.

Działanie inwestycyjne obejmujące swym zakresem doposażenie Miejskiego Zakładu Komunikacji Sp. z o.o. w Ostrołęce w niskoemisyjny tabor pasażerski na potrzeby publicznego transportu zbiorowego komunikacji miejskiej, jest zgodne z wytycznymi Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020:
Oś Priorytetowa IV. Przejście na gospodarkę niskoemisyjną,
Działanie 4.3. Redukcja emisji zanieczyszczeń
Poddziałanie 4.3.1. Ograniczenie zanieczyszczeń powietrza i rozwój mobilności miejskiej.
Cel tematyczny 9: *Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach.*
Priorytet Inwestycyjny: 4e *Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych, mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.*
Cel szczegółowy: *Lepsza jakość powietrza.*
Projekt w swoim zakresie wpisuje się w Oś IV, PI 4e, realizując kryteria kierunkowe.

Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. w Ostrołęce został powołany w 1976 roku jako jednostka przy Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej. Wówczas baza Zakładu została umieszczona na nieruchomości zabudowanej przy ul. Berka Joselewicza w Ostrołęce – ówczesnym centrum administracyjnym województwa ostrołęckiego. Następnie z dniem 10 grudnia 2008r. decyzją Prezydenta m. Ostrołęka zakończył on swoją działalność jako zakład budżetowy, i zgodnie z art. 22 i 23 Ustawy o Gospodarce Komunalnej został przekształcony w spółkę prawa handlowego. Nowy podmiot prawny wszedł we wszystkie prawa i obowiązki dotychczasowego zakładu budżetowego. Aktualnie siedziba Spółki znajduje się w Ostrołęce przy ul. Kołobrzeskiej 1. MZK Sp. z o.o. w Ostrołęce wykonuje zadania własne JST w zakresie organizacji systemu pasażerskiego transportu zbiorowego komunikacji miejskiej (komunikacja autobusowa), będąc operatorem na obszarze miasta oraz na liniach komunikacyjnych objętych porozumieniami międzygminnymi z gminami powiatu ostrołęckiego. Zadanie inwestycyjne uwzględnione w *Planie* obejmować będzie zakup 10 sztuk jednostek taboru pasażerskiego na potrzeby publicznego transportu w zbiorowym komunikacji miejskiej, w tym: zakup5 sztuk autobusów przystosowanych do zasilania biopaliwem (paliwem ekologicznym), spełniających europejskie normy emisji zanieczyszczeń – wyposażone w silniki EURO 6 (łączna wartość zakupu: 4 000 000,00 PLN) oraz zakup 5 sztuk autobusów z napędem elektrycznym (łączna wartość zakupu: 9 000 000,00 PLN).

Celem zapewnienia optymalnie szerokiego wykorzystania nowo zakupionych niskoemisyjnych autobusów, jako bardziej efektywnego transportu publicznego, z równoczesnym zachęceniem do rezygnacji

z korzystania z samochodów osobowych i poprawą bezpieczeństwa ruchu drogowego, w ramach komplementarnych/ niezbędnych działań inwestycyjnych Spółka planuje następujące zakupy w zakresie infrastruktury towarzyszącej:

- zakup 15 sztuk wiat przystankowych (łączny koszt zakupu: 225 000,00 PLN),
- zakup 5 sztuk nowoczesnych elektrycznych tablic informacyjnych (łączny koszt: 250 000,00 PLN),
- zakup i montaż instalacji z ogniw fotowoltaicznych o mocy 40kW, na potrzeby własne MZK, w tym na potrzeby pojazdów zaopatrzonych w silniki o napędzie elektrycznym, co jest uzasadnione zakupem taboru autobusowego, (koszt: 300 000,00 PLN),
- wykonanie instalacji zasilającej dla wiat przystankowych na terenie miasta Ostrołęki wraz z opracowaniem niezbędnej dokumentacji technicznej (koszt: 110 000,00 PLN).

Inwestycja jest zgodna z głównym celem interwencji przewidzianej do realizacji w ramach wskazanego powyżej działania, który określony został jako poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń oraz gazów cieplarnianych pochodzenia antropogenicznego ze źródeł powierzchniowych oraz liniowych spowodowanych przez zwiększony ruch drogowy.
Zgodnie z założeniami inwestycja dzięki rozwojowi czystych, bezpiecznych, funkcjonalnych i efektywnych form transportu publicznego, będzie miała na celu poprawę poziomu i jakości życia społeczności obszaru funkcjonalnego dla RIT, z równoczesnym ograniczeniem zanieczyszczenia powietrza, łagodzeniem negatywnego oddziaływania na środowisko i mieszkańców miast oraz zwiększeniem efektywności energetycznej systemu transportowego.

Wykonanie planowanego zakresu wydatków inwestycyjnych pozwoli na skuteczną poprawę dostępności i mobilności, a także przyczyni się do zwiększenia liczby osób korzystających z transportu publicznego realizowanego przez Miejski Zakład Komunikacji Spółka z o.o. w Ostrołęce. Realizacja działań będzie zgodna z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska. Cele osiągnięte w efekcie przeprowadzenia planowanego działania inwestycyjnego będą obejmować:

- możliwość rozwoju czystych, bezpiecznych, funkcjonalnych i efektywnych form transportu publicznego, co będzie miało bezpośrednie przełożenia na poprawę poziomu i jakości życia społeczności,
- możliwość złagodzenia negatywnego oddziaływania na środowisko i mieszkańców miast oraz zwiększenie efektywności energetycznej systemu transportowego,
- poprawa konkurencyjności/ atrakcyjności usług w zakresie transportu miejskiego,
- wzrost konkurencyjności transportu zbiorowego w stosunku do indywidualnego,
- zwiększenie szans na pozyskanie nowych klientów komunikacji publicznej oraz sprostania oczekiwaniom pasażerów m.in. poprzez optymalne dostosowanie rozkładów jazdy autobusów do potrzeb zgłaszanych przez społeczność lokalną,
- wzrost atrakcyjności i konkurencyjności Ostrołęki/ gmin sąsiednich powiatu ostrołęckiego, jako atrakcyjnego miejsca pracy, zamieszkania oraz lokowania inwestycji - wraz ze wzrostem mobilności mieszkańców,
- promowanie miejskiej komunikacji publicznej przyjaznej dla mieszkańców Miasta oraz środowiska,
- zapewnienie kompatybilności MZK Spółka z o.o. w Ostrołęce z dynamicznym rozwojem branży,
- poprawa dostępności do systemu komunikacji miejskiej,
- poprawa jakości świadczonych usług publicznych,
- wprowadzenie nowoczesnych systemów technicznych i technologicznych,
- poprawa bezpieczeństwa użytkowników infrastruktury,
- poprawa dostępności osób niepełnosprawnych do środków transportu publicznego,
- poprawa komfortu podróży transportem zbiorowym,
- dostosowanie transportu publicznego do standardów i założeń obowiązujących w Unii Europejskiej,

Realizacja projektu przyczyni się do wzrostu atrakcyjności miasta Ostrołęki – centrum subregionu w aspekcie sprawnego przemieszczania się. W dłuższym okresie czasu możliwe będzie zaobserwowanie zmniejszenia transportu osobowego na rzecz komunikacji publicznej, co będzie miało jednoznaczny wpływ na rozwój formy mobilności miejskiej przyjaznej środowisku. Inwestycja zaplanowana została do przeprowadzenia w horyzoncie czasowym zgodnym z *Planem*(tj. w latach 2017-2018).

Do przedmiotowego zadania przypisane zostały następujące wskaźniki:
*** liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej: 10 szt.*
*** pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej: 295 osób*

Wartość całkowita realizacji zadania została oszacowana na poziomie: 17 078 550,00 PLN brutto, w tym koszty kwalifikowane wynoszą: 13 866 880,00 PLN

2.Zadanie: **Budowa i przebudowa ścieżek rowerowych na terenie miasta Ostrołęki wraz z obiektem „parkuj i jedź" oraz z niezbędną rowerową infrastrukturą towarzyszącą**

Przedmiotowe przedsięwzięcie wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego zdefiniowany jako: *„poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej"*.

Planowane do budowy ścieżki rowerowe połączą się z istniejącą na terenie miasta siecią ciągów dla rowerów. To z kolei przyczyni się do poprawy zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki. Działania inwestycyjne w ramach zadania przyczynią się do podniesienia walorów użyteczności środowiskowo-rekreacyjnej. Projekt stworzy bardziej atrakcyjną alternatywę transportu dla mieszkańców miasta jak i terenów Gmin sąsiednich. Realizacja projektu wpisuje się w CEL STRATEGICZNY *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze,* w obszarze: *przestrzeń i transport → poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego*. Projekt zgodny jest z kierunkiem działań *„rozwój form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców"*. Będzie on realizował działanie zwiększające udział ruchu pieszego i rowerowego w ogóle podróży. Ponadto inwestycja w ścieżki rowerowe zgodna jest z celem strategicznym *Środowisko i energetyka Zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska* (kierunek działań: zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska). Podjęte działania wpłyną pośrednio na ochronę powietrza i ochronę przed hałasem.
W ramach uzupełnienia ciągów komunikacyjnych umożliwiających wykorzystanie alternatywnych dla samochodów, indywidualnych środków transportu, na terenie miasta Ostrołęki zaplanowano budowę i przebudowę ciągów pieszo-rowerowych:

- **ŚCIEŻKA ROWEROWA W DRODZE KRAJOWEJ NR 61 W ULICACH ROMUALDA TRAUGUTTA, I ARMII WOJSKA POLSKIEGO I ŁOMŻYŃSKIEJ W OSTROŁĘCE WRAZ Z CIĄGIEM PIESZYM** na odcinku od skrzyżowania ulic Traugutta i Wincentego Witosa do granic miasta /długość: 3,293 km/

Odcinek rowerowy ma za zadanie łączyć w jedną strukturę komunikacyjną istniejące ścieżki rowerowe na ul. W. Witosa oraz obwodnicy miasta w ul. ks. Antoniego Pęksy, z umożliwieniem dojazdu do granicy miasta w kierunku Łomży. Zakres przewiduje wykonanie ścieżki rowerowej z ciągiem pieszym, wykonanie przejazdów rowerowych przez jezdnię z przejściami dla pieszych sterowanych sygnalizacją świetlną (w ul. Kołobrzeskiej i w ul. Jasnej).

Technologia wykonania ścieżki rowerowej (szerokości 2,0 m):
- warstwa ścieralna: nawierzchnia z betonu asfaltowego AC11 gr. 4 cm,
- podbudowa zasadnicza: kruszywo stabilizowane mechanicznie frakcja 0/31,5 gr. 15 cm,
- podbudowa pomocnicza: kruszywo naturalne stabilizowane mechanicznie frakcja 0/20 gr. 10 cm,

obramowanie obrzeżem betonowym 8x30 cm.
Technologia wykonania ciągu pieszego (szerokości 1,5m):
- warstwa ścieralna: kostka betonowa bezfazowa gr. 6 cm,
- podsypka cementowo – piaskowa 1:4 gr. 3 cm,
- podbudowa pomocnicza: kruszywo łamane stabilizowane mechanicznie frakcja 0/20 gr. 15 cm obramowanie obrzeżem betonowym 8x30 cm,
- ścieżka rowerowa i ciąg pieszy oddzielone od siebie obrzeżem betonowym wtopionym 8x30 i kolorystycznie.

Koszt zadania: 2 841 211,77 zł

- **ŚCIEŻKA ROWEROWA W ULICY KONTRADMIRAŁA WŁODZIMIERZA STEYERA W OSTROŁĘCE WRAZ CIĄGIEM PIESZYM** na odcinku od skrzyżowania z ulicą gen. Władysława Sikorskiego do ronda im. Zofii Niedziałkowskiej /długość: 0,463 km/

Planowana ścieżka będzie stanowić połączenie pomiędzy istniejącymi szklakami rowerowymi na ul.11 Listopada oraz ul. gen. A. Gorbatowa i Al. Jana Pawła II, tworząc w ten sposób jeden ciąg komunikacyjny.
Technologia wykonania ścieżki rowerowej (szerokość 2,0 m) i ciągu pieszego (szerokości 2,0 m):
- nawierzchnia z kostki brukowej – bezfazowej, gr. 8 cm,
- podsypka cementowo – piaskowa 1:4 gr. 3 cm,
- podbudowa z kruszywa łamanego 0/31,5 stabilizowanego mechanicznie gr. 15 cm,
- warstwa z kruszywa naturalnego 0/31,5 stabilizowanego mechanicznie gr. 10 cm,
- obramowanie obrzeżem betonowym 8x30 cm.

Koszt zadania: 408 627,71 zł

- **ŚCIEŻKA ROWEROWA W ULICY BRATA ZENONA ŻEBROWSKIEGO W OSTROŁĘCE** na odcinku od ronda im. Zbawiciela Świata do zjazdu publicznego na teren parkingu /długość: 0,135 km/

Celem wykonania ww. ścieżki jest stworzenie ciągłości ścieżki rowerowej pomiędzy istniejącymi szklakami rowerowymi przy ul. gen. A. Gorbatowa, Al. Jana Pawła II a ul. Goworowską .
Technologia wykonania ścieżki rowerowej (szerokości 2,0m) oraz ciągu pieszego (2,0m):
- nawierzchnia z kostki brukowej – bezfazowej, gr. 8 cm,
- podsypka cementowo – piaskowa 1:4 gr. 3 cm,
- warstwa z kruszywa naturalnego 0/20 zagęszczone mechanicznie gr. 20 cm,
- obramowanie obrzeżem betonowym 8x30 cm,
- ścieżka rowerowa i ciąg pieszy oddzielone od siebie obrzeżem betonowym wtopionym 8x30 i kolorystycznie.

Koszt zadania: 138 663,17 zł

- **ŚCIEŻKA ROWEROWA WRAZ Z CHODNIKIEM W ODCINKU UL. GOWOROWSKIEJ OD RONDA PŁK. R. KUKLIŃSKIEGO DO UL. GEN. TOMASZA ŁUBIEŃSKIEGO, UL. BRATA ZENONA ZEBROWSKIEGO ORAZ UL. POMIAN** /łączna długość: 0,799 km/

W zadaniu zaplanowano wykonanie ciągów rowerowych w ul. b. Z. Żebrowskiego (dł. 0,185 km), w ul. Pomian (dł. 0,085 km), w ul. Goworowskiej (dł. 0,529 km).
Technologia wykonania ścieżki rowerowej (szerokości 2,0 m) i chodnika (szerokości od 1,5 m do 4,0 m):
- nawierzchnia z kostki brukowej gr. 6 cm na podsypce cementowo-piaskowej gr. 5 cm,
- podbudowa z kruszywa naturalnego stabilizowanego cementem gr. 10 cm,
- nasyp z piasku na części odcinka ul. Goworowskiej,
- grunt rodzimy po zdjęcia warstwy humusu,

- obramowanie obrzeżem betonowym 30 x 8 na podsypce cementowo - piaskowej gr. 5 cm.

Koszt łączny zadania: 674 965,00 zł

- **ŚCIEŻKA ROWEROWA WRAZ Z CHODNIKIEM W ODCINKU UL. GOWOROWSKIEJ OD UL. T. ŁUBIEŃSKIEGO DO GRANICY MIASTA** /długość: 2,26 km/

Technologia wykonania ścieżki (dł. 2,26 km, szer. 2,0 m):
- nawierzchnia z betonu asfaltowego AC11S gr. 4 cm,
- podbudowa zasadnicza z kruszywa łamanego 0 - 31,5 mm stabilizowana mechanicznie gr. 15 cm,
- podbudowa pomocnicza z kruszywa naturalnego 0 - 20 mm stabilizowanego mechaniczne gr. 10 cm
- nasyp z kruszywa naturalnego o zmiennej grubości,
- grunt rodzimy zagęszczony mechanicznie po odhumusowaniu,
- obramowanie obrzeżem betonowym 30 x 8 na podsypce cementowo - piaskowej gr. 5 cm.

Technologia wykonania chodnika (dł. 3,055 km, szer. od 1,5m do 4,0m):
- nawierzchnia kostki brukowej gr. 6 cm na podsypce cementowo-piaskowej,
- podbudowa z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie gr. 15 cm,
- nasyp z kruszywa naturalnego o zmiennej grubości,
- grunt rodzimy zagęszczony mechanicznie po odhumusowaniu,
- obramowanie obrzeżem betonowym 30 x 8 na podsypce cementowo-piaskowej.

Koszt zadania: 1 645 396,00 zł

- **PRZEJAZD ROWEROWY PRZEZ JEZDNIĘ Z PRZEJŚCIEM DLA PIESZYCH W ULICY BRATA ZENONA ŻEBROWSKIEGO W OSTROŁĘCE** /długość, na której wykonywane będą prace: 0,015 km/

Powstanie przejazdu konieczne jest do połączenia i stworzenia ciągłości dla ścieżek rowerowych znajdujących się po obu stronach ul. b. Z. Żebrowskiego. Wpłynie to na bezpieczeństwo ruchu rowerzystów i pieszych w ulicy, stanowiącej odcinek drogi powiatowej na terenie miasta. Użytkownicy będą korzystać z sygnalizacji świetlnej akomodacyjnej, sterowanej za pomocą detektorów (przycisków).

Zakres robót obejmuje wykonanie przejścia pieszo-rowerowego w ul. b. Z. Żebrowskiego sterowanego sygnalizacją świetlną (szerokości 5,5 m), wykonanie dojścia i dojazdu pieszo-rowerowego do przejścia dla pieszych około 80 m^2, wykonanie niezbędnej korekty geometrii odcinka ul. b. Z. Żebrowskiego na odcinku około 140 m (w tym: nawierzchnia bitumiczna – około 424 m^2, wyspa dzieląca pasy ruchu – 115 m^2, kanalizacja deszczowa wraz z przykanalikami – około 49 mb).

Koszt zadania: 315 698,16 zł

- **PRZEBUDOWA INFRASTRUKTURY NA POTRZEBY OBIEKTU „PARKUJ I JEDŹ”**

Na potrzeby uruchomienia obiektu „parkuj i jedź” na terenie miasta Ostrołęki, wyznaczono nieruchomość niezabudowaną, zlokalizowaną przy ul. Obozowej, prowadzącej przez most im. A. Madalińskiego do centrum miasta. Wraz z sąsiednim rondem im. Księcia Siemowita III i wjazdem na tzw. stary most, ulica Obozowa stanowi strategiczny węzeł komunikacyjny dla wjeżdżających do miasta i wyjeżdżających, gdzie natężenie ruchu w porannych i popołudniowych godzinach szczytu, skutkuje zatorami, korkującymi miasto, aż do jego centrum. Zaplanowano utworzenie 26. miejsc parkingowych dla pojazdów osobowych, oznaczonych znakami drogowymi pionowymi i poziomymi, w tym wskazane zostaną miejsca dla osób niepełnosprawnych. W ramach zapewnienia właściwego stanu technicznego obiektu, konieczna jest wymiana krawężników(w łącznej długości ok. 200 mb) oraz uzupełnienie ubytków w nawierzchni z batonowego asfaltu. Dla zapewnienia bezpieczeństwa ruchu dla osób korzystających z obiektu „parkuj i jedź” i wybierających zastępcze środki transportu (rowery z wypożyczalni usytuowanej na tej samej nieruchomości lub publiczną komunikację miejską, której przystanek znajduje się nieopodal), konieczna jest przebudowa chodnika na ciąg pieszo-rowerowy (o szacowanej powierzchni ok. 300 mkw.) na wysokości parkingu wraz z przebudową przejść dla pieszych na przejazdy pieszo-rowerowe i infrastruktury technicznej, kolidującej z inwestycją(w tym przecinka drzew, przestawienie słupów oświetlenia).

W związku z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa i ciągłości ruchu rowerowego (z wykorzystaniem zarówno tych pojazdów, które będą dostępne w ramach wypożyczalni, zlokalizowanej przy ul. Obozowej, jak i indywidualnych) w ramach zadania zaplanowano przebudowę ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż ulicy Obozowej o pow. 160 mkw., co wymaga wykupu gruntu od osoby prywatnej i wykonania dokumentacji projektowej na parking i ciąg pieszo-rowerowy, przed przystąpieniem do prac. Odcinek ten będzie stanowił bezpośrednie połączenie z obiektu *„parkuj i jedź"* do istniejących ciągów rowerowych przy ul. Warszawskiej.
Koszt zadania: 240 000,00 zł

Mając na względzie pełną realizację celów, przypisanych do inwestycji budowy i przebudowy ścieżek rowerowych na terenie miasta Ostrołęki, oraz stworzenie optymalnych warunków dla praktycznego funkcjonowania ruchu rowerowego w mieście, niniejsze zadanie inwestycyjne obejmuje również uzupełniające elementy infrastruktury, bezpośrednio powiązane funkcjonalnie z istniejącymi oraz planowanymi do przebudowy/budowy ścieżkami rowerowymi. Infrastruktura została zaprojektowana celem lepszego wykorzystania istniejących oraz planowanych ciągów pieszo-rowerowych, umożliwienia szerszego wykorzystania transportu niezmotoryzowanego indywidualnego, poprawy bezpieczeństwa ruchu, lepszej integracji gałęzi transportu (głównie komunikacji miejskiej oraz rowerowej) co przełożyć może się na zmniejszenie wykorzystania samochodów osobowych:

- **ZAKUP I MONTAŻ WYPOŻYCZALNI ROWERÓW NA TERENIE MIASTA OSTROŁĘKI**

Zakłada się użytkowanie wypożyczalni, w modelu bezobsługowym, w okresie od marca do listopada. Inwestycja obejmuje:
- posadowienie sześciu stacji autonomicznych, w tym trzy stacje 10-cio stanowiskowe i trzy stacje 7-stanowiskowe (zasilane ogniwami fotowoltaicznymi) wraz z licencjami na oprogramowanie,
- zakup 35. rowerów, wyposażonych w uchwyt dokujący do stacji, koszyk oraz zapięcie szyfrowe (służące do przypięcia w przypadku przepełnienia stacji lub zapięcia w przypadku krótkotrwałego pozostawienia przez użytkownika), w kolorach ramy i opon wybranych przez miasto,
- wyposażenie w podstawowe części zapasowe,
- uruchomienie serwisu www. dla użytkowników oraz przedstawicieli miasta (panel administracyjny),

Do rozliczeń z miastem stworzone będzie oddzielne subkonto, na które spływać będą należności z tytułu wypożyczeń. Do powyższego modelu niezbędne jest zapewnienie obsługi technicznej, aby usługa wypożyczania pojazdów prowadzona mogła być kompleksowo i cały system działał optymalnie do potrzeb użytkowników. Obsługę techniczną stanowić będą serwisanci, dostępni 7 dni w tygodniu i realizujący ewentualne naprawy na bieżąco oraz monitorujący właściwy stan zapełnienia poszczególnych stacji, pozostając w kontakcie typu callcenter z użytkownikami. W ramach przedkładanego zadania usługa obsługi będzie prowadzona przez Miejski Zarząd Obiektów Sportowych i Infrastruktury Technicznej w Ostrołęce. Planowane rozmieszczenie stacji wypożyczalni rowerów to:
1. Wojciechowice – pętla autobusowa nr działki 30131,
2. Okolice nowego szpitala – Aleja Jana Pawła II dz. nr 60195,
3. Okolica Parku Wodnego Aquarium i Hotelu MZOSTiIT, dz. nr 40010/23,
4. Okolice ul. Wesoła, Gorbatowa dz. nr 50101 lub 50100,
5. Okolice ul. Obozowej za mostem im. A. Madalińskiego, parking dz. nr 10414/2 ,
6. Hala Sportowo -Widowiskowa Im. Arkadiusza Gołasia, dz. nr 20029

Lokalizacje te zostały wytypowane zgodnie z sygnalizowanymi potrzebami lokalnej społeczności
Koszt całkowity: 431 730,00 zł

- **ZAKUP I MONTAŻ STACJI NAPRAW ROWERÓW NA TERENIE MIASTA OSTROŁĘKI**

Lokalizacje stacji napraw zostały wyznaczone zgodnie z zapotrzebowaniem, sygnalizowanym przez użytkowników, oraz natężeniem ruchu rowerowego:

- ul. Witosa działka nr 40010/7,
- działka nr 52023 lub 50664.6 w okolicy kościoła pw. Zbawiciela Świata w Ostrołęce,
- działka nr 20029 przy Hali Sportowo-Widowiskowej im. A. Gołasia w Ostrołęce,
- działka 20624/12 przy dworcu PKS w Ostrołęce,
- działka nr 10414/2 przy ul. Obozowej za mostem im. A. Madalińskiego w Ostrołęce,
- działka nr 30131 przy pętli autobusowej na os. Wojciechowice w Ostrołęce.

Koszt całkowity: 32 150,00 zł

- **BUDOWA ODCINKA CIĄGU PIESZO-ROWEROWEGO NA OS. WOJCIECHOWICE**

Celem zabezpieczenia ruchu w korytarzu transportowym, aby umożliwić szersze wykorzystanie transportu indywidualnego niezmotoryzowanego i poprawić, zaplanowano przebudowę odcinka istniejącego chodnika na ciąg pieszo-rowerowy na os. Wojciechowice, od istniejącej pętli autobusowej do przejścia przez jezdnię. Odcinek objęty robotami stanowi 400 mkw. Przedmiotowa lokalizacja ma strategiczne znaczenie z punktu widzenia społeczności lokalnej, dojeżdżającej do pracy w największych przedsiębiorstwach, zlokalizowanych na terenie miasta: Stora Enso oraz Elektrowni Ostrołęka. W połączeniu z istniejącym ruchem komunikacji miejskiej oraz planowaną budową ścieżki rowerowej (w ciągu ul. Traugutta, ul. I AWP oraz ul. Łomżyńskiej), projektowanym zlokalizowaniem w tym miejscu również wypożyczalni rowerów oraz stacji napraw, opisywany wydatek, poprawiający bezpieczeństwo ruchu, wpływa na lepszą integrację gałęzi transportu, będzie miał przełożenie na niższe zatłoczenie.

Obszar ten to istotny punkt skupiający dużą liczbę miejsc pracy (Stora Enso, Elektrownia Ostrołęka), przesiadkowy węzeł komunikacji a zarazem punkt Szkoły Podstawowej i Zespołu Szkół Zawodowych.

Koszt całkowity: 75 000, 00 zł

- **ZAKUP I MONTAŻ STOJAKÓW ROWEROWYCH NA TERENIE MIASTA OSTROŁĘKI**

Zaplanowano posadowienie stojaków rowerowych przy wszystkich obiektach użyteczności publicznej i szkół w mieście, co daje łącznie 30 sztuk (20 sztuk przy szkołach, 10 sztuk przy budynkach użyteczności publicznej).

Koszt całkowity: 65 165,40 zł

- **ZAKUP I MONTAŻ PODPÓR DLA ROWERZYSTÓW NA SKRZYŻOWANIU**

Zaplanowano nabycie 12 szt. podpór dla rowerów ze stali nierdzewnej do umiejscowienia na najruchliwszych skrzyżowaniach miasta: ul. Romualda Traugutta: 2 sztuki, ul. Wincentego Witosa: 2 sztuki, ul. gen. Władysława Sikorskiego: 2 sztuki, ul. ks. Stanisława Pędzicha: 2 sztuki, ul. Kołobrzeska: 2 sztuki, ul. Jasna: 2 sztuki.

Koszt całkowity: 46 789,20 zł

- **WPROWADZENIE KONTRARUCHU I KONTRAPASÓW NA ULICACH JEDNOKIERUNKOWYCH OS. STARE MIASTO W OSTROŁĘCE**

W ramach inwestycji zaplanowano wprowadzenie dodatkowych rozwiązań w ruchu na: ul. Skrytej (213 m), ul. T. Kościuszki (510 m), ul. k. S. Leszczyńskiego (194 m), ul. W. Gomulickiego (150m), ul. Przechodniej (102 m), ul. A. Mickiewicza (182 m), ul. Poprzecznej (141 m), ul. Świętokrzyskiej (65 m), ul. Gołębiej (147 m), ul. B. Głowackiego (396 m).

Zadanie wymaga opracowania dokumentacji projektowej, której koszt oszacowano na kwotę 100 000,00 zł.

Koszt całkowity (w tym dokumentacja oraz wartość zakupu oznakowania pionowego i wymalowania oznakowania poziomego): 30 000,00 zł brutto.

Rys. 21. Mapa koncepcji sieci ścieżek rowerowych w mieście Ostrołęka

/k. czarny: ścieżki projektowane w ramach Planu; k. filetowy: ciągi istniejące; k. zielony: ścieżki projektowane odrębnie; k. niebieski: ulice z projektowanym kotraruchem; k. czerwony: wypożyczalnie rowerów)

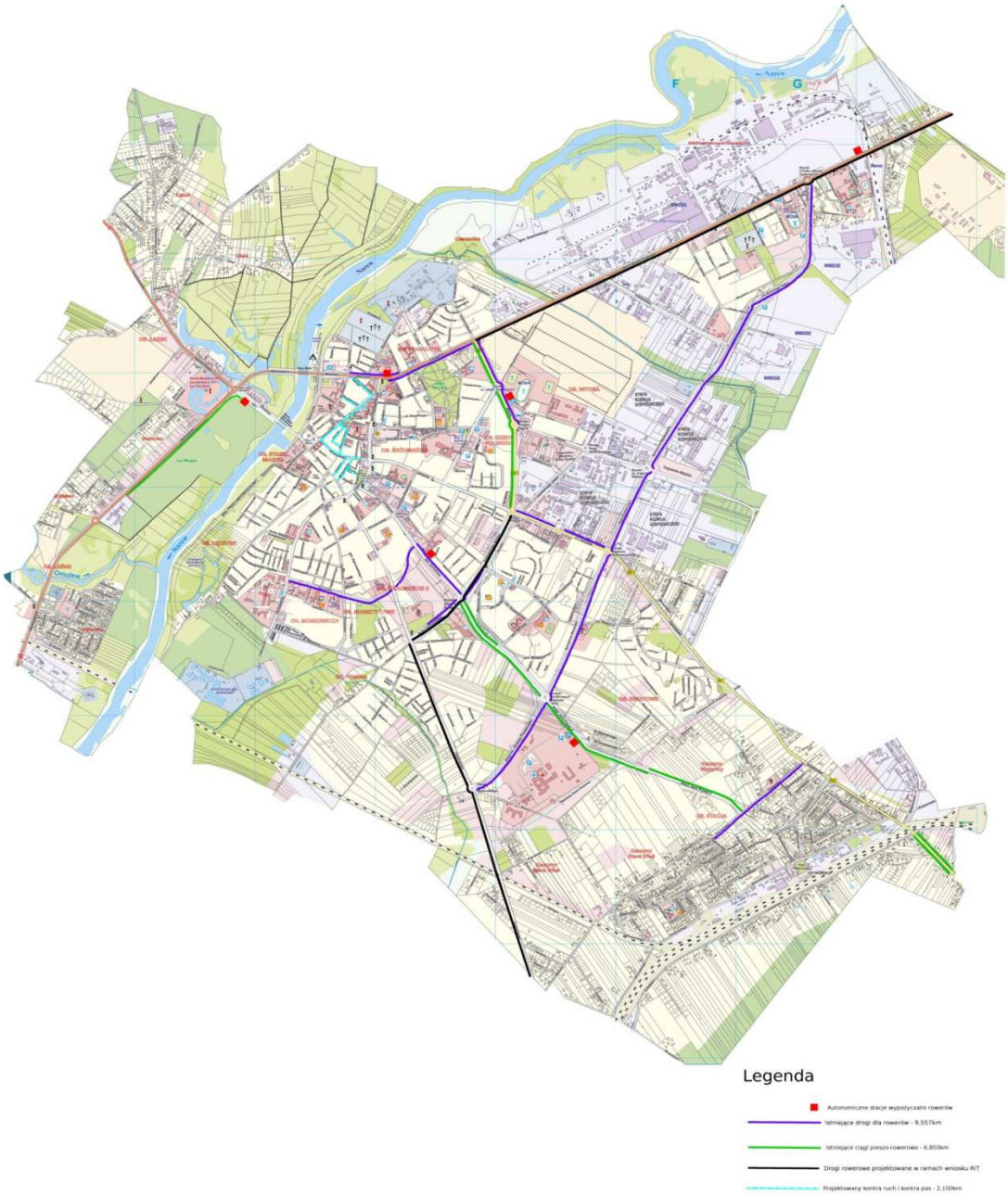

-

Źródło: dane udostępnione przez Lidera

Do niniejszego zadania inwestycyjnego przypisane zostały następujące wskaźniki:
*** długość wybudowanych dróg dla rowerów: 3,06 km*
*** długość przebudowanych dróg dla rowerów: 3,89 km*
*** liczba przebudowanych obiektów "parkuj i jedź": 1 szt.*
*** liczba miejsc postojowych w przebudowanych obiektach „parkuj i jedź": 26 szt.*
*** liczba miejsc postojowych w przebudowanych obiektach „parkuj i jedź": 2 szt.*

3.Zadanie: **Wdrożenie rozwiązań informatycznych z zakresu Inteligentnego Systemu Transportowego, uprzywilejowujących transport publiczny w mieście Ostrołęka**

Zadanie inwestycyjne wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego dla Miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego określony jako: *„poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej”*.
Równocześnie zadanie jest komplementarne z następującymi zapisami *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030*:
WIZJA → Mazowsze to region spójny terytorialnie, konkurencyjny, innowacyjny z wysokim wzrostem gospodarczym i bardzo dobrymi warunkami życia jego mieszkańców.
CEL GŁÓWNY → zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim, wzrost znaczenia obszaru metropolitalnego Warszawy w Europie.
CEL STRATEGICZNY → Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego. Obszar działań: PRZESTRZEŃ i TRASPORT
CEL ROZWOJOWY → SPOŁECZEŃSTWO
24. Podnoszenie standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz działania na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego
KIERUNKI DZIAŁAŃ
24.2. Kształtowanie warunków sprzyjających aktywności fizycznej mieszkańców
24.4. Poprawa bezpieczeństwa publicznego
ŚRODOWISKO I ENERGETYKA
KIERUNKI DZIAŁAŃ
25.3. Podnoszenie efektywności energetycznej
KIERUNKI DZIAŁAŃ
27. Zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska
KIERUNKI DZIAŁAŃ
27.6. Szerzenie świadomości ekologicznej
27.7. Ochrona powietrza i ochrona przed hałasem
27.8. Racjonalne planowanie funkcji terenów z uwzględnieniem potrzeb ochrony środowiska
30. Poprawa jakości wód, odzysk/unieszkodliwianie odpadów, odnowa terenów skażonych oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń
KIERUNKI DZIAŁAŃ
30.1. Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby.

Planowane zdanie inwestycyjne obejmuje zaprojektowanie, a następnie wdrożenie rozwiązań informatycznych z zakresu **INTELIGENTNEGO SYSTEMU TRANSPORTOWEGO**, który będzie pełnił funkcje platformy integrującej oraz zapewniającej pełną wymianę danych pomiędzy następującymi systemami:

- sterowania ruchem drogowym,
- priorytetów komunikacji miejskiej,
- komunikacji światłowodowej,
- monitoringu wizyjnego,
- rozpoznawania cech pojazdów.

Bezpieczny, efektywny a przede wszystkim przyjazny środowisku transport publiczny jest celem, który zostanie zrealizowany w efekcie wdrożenia w mieście Ostrołęka nowoczesnego systemu ITS. Najprostszym sposobem, aby ograniczyć wpływ zanieczyszczenia na środowisko i odciążyć zatłoczone ulice jest wprowadzenie priorytetu dla komunikacji miejskiej.

Podstawowym celem instalacji systemu centralnego zarządzania ruchem i transportem publicznym w mieście Ostrołęka jest poprawa warunków ruchu ulicznego, w tym pojazdów lokalnego transportu

publicznego, przez dostarczenie zintegrowanych narzędzi informatycznych dla realizacji zadań w zakresie zarządzania i sterowania ruchem. System zarządzania ruchem i transportem publicznym ma wspomagać działania w zakresie:

- poprawy warunków ruchu dla wszystkich użytkowników,
- optymalnego wykorzystania istniejącej infrastruktury transportowej,
- zwiększenia atrakcyjności transportu publicznego,
- poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu,
- redukcji negatywnego oddziaływania ruchu na środowisko (np. zmniejszenie ilości hałasu i spalin emitowanych przez pojazdy indywidualne),
- informacji o ruchu w zakresie ruchu indywidualnego i transportu zbiorowego.

Cele te są możliwe do osiągnięcia w efekcie wdrożenia **Inteligentnego Systemu Transportowego** (ITS), który **poprzez adaptacyjne sterowanie sygnalizacją świetlną zredukuje liczbę zatrzymań oraz czasy przejazdu na skrzyżowaniach wyposażonych w sygnalizację świetlną**. Dodatkowo we współpracy z narzędziami i specjalistycznym oprogramowaniem służącymi do zarządzania flotą pojazdów komunikacji miejskiej **system będzie miał możliwość udzielania priorytetów przejazdu dla autobusów miejskich**. **Spowoduje to zwiększenie atrakcyjności transportu publicznego i tym samym wpłynie pozytywnie na redukcję emisji szkodliwych gazów**, np. CO2 i NO. W efekcie wdrożenia planowanych rozwiązań możliwe będzie zmniejszenie poziomu emisji zanieczyszczeń powietrza w mieście Ostrołęka.

W ramach ITS system priorytetów dla pojazdów transportu publicznego umożliwi autobusom komunikacji publicznej, które są opóźnione względem aktualnego rozkładu jazdy, przyśpieszenie przejazdu przez skrzyżowanie. W efekcie nowowdrożonych rozwiązań możliwa będzie minimalizacja czasu oczekiwania autobusów na przejazd przez skrzyżowania z sygnalizacją świetlną, a w efekcie poprawa punktualności tego środka transportu.

Na potrzeby realizacji priorytetów uprzywilejowujących transport publiczny w mieście Ostrołęka przewidziane zostało zainstalowanie w pojazdach komunikacji miejskiej urządzeń pokładowych, umożliwiających lokalizację GPS i periodycznie nadających komunikaty o pozycji poprzez GSM/GPRS do systemu Zarządzania Transportem Publicznym. W przypadku braku odpowiednich urządzeń pojazdy komunikacji miejskiej zostaną doposażone w niezbędne urządzenia pokładowe, umożliwiające lokalizację GPS i periodycznie nadające komunikaty o pozycji poprzez GSM/GPRS do systemu Zarządzania Transportem Publicznym, każdorazowo z uwzględnieniem rozwiązań informatycznych aktualnie funkcjonujących w autobusach.

W ramach niezbędnych, komplementarnych działań inwestycyjnych zaprojektowane oraz wykonane zostanie rozwiązanie łączności systemowej pomiędzy Centrum Sterowania Ruchem (CSR) a wszystkimi elementami systemu. Celem jest zapewnienie nieredundantnej komunikacji ze wszystkimi urządzeniami zastosowanymi w Systemie Zarządzania Ruchem, w tym ze sterownikami sygnalizacji świetlnej, kamerami monitoringu wizyjnego itp.

W ramach planowanych działań opracowany oraz wdrożony zostanie *System Zarządzania Ruchem z priorytetem dla komunikacji publicznej* (zwany w skrócie: systemem ITS), który swym działaniem w mieście Ostrołęka obejmować będzie przede wszystkim główny ciąg 3 skrzyżowań z sygnalizacją świetlną na linii północ-południe (ul. Bogusławskiego) oraz 2 sąsiadujące skrzyżowania z sygnalizacją świetlną na ul. Sikorskiego.

Poniżej przedstawione zostało zestawienie skrzyżowań, które zostaną zmodernizowane i wpięte do systemu.

L.p.	Skrzyżowanie
1	**Bohaterów Warszawy - Sikorskiego**

2	**Sikorskiego - Steyera**
3	**Kopernika – 11 listopada**
4	**Bogusławskiego – Piłsudskiego**
5	**Bogusławskiego - Traugutta**

Na potrzeby optymalnego funkcjonowania nowowdrożonych rozwiązań na poszczególnych skrzyżowaniach objętych ITS-em niezbędne będzie przeprowadzenie prac modernizacyjnych, których zakres każdorazowo w zależności od aktualnego stanu infrastruktury, będzie obejmował m.in.: wymianę sterowników, lamp na LED-y, malowanie słupów, wykonanie okablowania/ pętli, przyciski dla pieszych.

Ponadto komplementarnym elementem ITS będzie wdrożenie systemu monitoringu wizyjnego na każdym skrzyżowaniu w mieście Ostrołęka → łącznie 23 skrzyżowania, w tym 11 z sygnalizacją świetlną oraz 12 bez sygnalizacji. W tym celu do każdego z punktów monitoringu zostanie doprowadzona sieć światłowodowa, gwarantująca stabilną i szybką transmisję danych z punktów kamerowych. Na potrzeby realizacji sieci światłowodowej przeprowadzona zostanie analiza stanu istniejącego i możliwości wykorzystania zasobów posiadanych przez miasto Ostrołęka. Sieć światłowodowa będzie stosowana jako docelowe rozwiązanie w warstwie szkieletowej oraz jako zalecane rozwiązanie w warstwie dostępowej. Kamery monitoringu zostaną podłączone do switch światłowodowego znajdującego się w szafie sterownika sygnalizacji świetlnej w zależności od odległości za pomocą kabla ethernetowego albo światłowodowego.

W ramach opisanego powyżej rozwiązania na każdym skrzyżowaniu zostanie zamontowana jedna kamera stałopozycyjna obejmująca wszystkie wloty oraz tarcze skrzyżowania. Kamera ta będzie dostarczała zarówno obraz w rozdzielczości 12Mpix jak również dostarczać będzie danych do aplikacji centralnej. Dane te będą dotyczyły natężenia ruchu (min. szacowanie ilości pojazdów na każdym pasie ruchu) oraz struktury kierunkowej na każdym wlocie. Ponadto system CCTV przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa w obszarze min. przejść dla pieszych, ustalenia przyczyn zdarzeń drogowych oraz dostarczy informacji o aktualnych warunkach pogodowych.
System monitoringu wizyjnego będzie wyposażony w analitykę obrazu ułatwiającą pracę inżynierowi ruchu oraz operatorom systemu sterowania ruchem.

Rys. 22. Mapa miasta Ostrołęki z oznaczonymi skrzyżowaniami sterowanymi systemem ITS (kolor czerwony) oraz skrzyżowaniami objętymi monitoringiem w ramach systemu ITS (kolor żółty)

Źródło: Dane udostępnione przez Lidera

Komplementarny zakres prezentowanego zadania inwestycyjnego polegającego na wdrożeniu rozwiązań Inteligentnego Systemu Transportowego będzie obejmował następujące elementy:
** Centrum Sterowania Ruchem
** System Sterowania Ruchem/ aplikacja centralna
** System Zarządzania Komunikacją Zbiorową
** System Monitoringu Wizyjnego
** System Transmisji Danych
** wykonanie dokumentacji projektowej wykonawczej – jako działanie przygotowawcze.

Całkowity koszt realizacji zadania inwestycyjnego: 5 011 020,00 PLN brutto

Okres realizacji zadania: lata 2017-2018

Do zadania przypisana zostaje realizacja następujących wskaźników:
*** liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych: 1 szt.*
*** długość dróg, na których zainstalowano inteligentne systemy transportowe: 18,00 km*

4.Zadanie: **Budowa ul. Dobrzańskiego w Ostrołęce (etap II) z włączeniem jej do ciągu komunikacyjnego ul. 11 Listopada, celem optymalizacji wykorzystania środków transportu publicznego oraz uzyskania efektu ekologicznego**

Niniejsze zadanie inwestycyjne wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: *poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej.*

Równocześnie zadanie wykazuje komplementarność z następującymi zapisami *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku Inteligentne Mazowsze*:
WIZJA → Mazowsze to region spójny terytorialnie, konkurencyjny, innowacyjny z wysokim wzrostem gospodarczym i bardzo dobrymi warunkami życia jego mieszkańców.
CEL GŁÓWNY →zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim, wzrost znaczenia obszaru metropolitalnego Warszawy w Europie.
CEL STRATEGICZNY →Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego.
Obszar działań: PRZESTRZEŃ i TRASPORT
SPOŁECZEŃSTWO
24. Podnoszenie standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz działania na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego
KIERUNKI DZIAŁAŃ
24.2. Kształtowanie warunków sprzyjających aktywności fizycznej mieszkańców
24.4. Poprawa bezpieczeństwa publicznego
ŚRODOWISKO I ENERGETYKA
KIERUNKI DZIAŁAŃ
25.3. Podnoszenie efektywności energetycznej
KIERUNKI DZIAŁAŃ
27. Zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska
KIERUNKI DZIAŁAŃ
27.6. Szerzenie świadomości ekologicznej
27.7. Ochrona powietrza i ochrona przed hałasem
27.8. Racjonalne planowanie funkcji terenów z uwzględnieniem potrzeb ochrony środowiska
30. Poprawa jakości wód, odzysk/unieszkodliwianie odpadów, odnowa terenów skażonych oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń
KIERUNKI DZIAŁAŃ
30.1. Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby.

Mając na względzie kompleksowy zakres projektu polegającego na zrównoważonym rozwoju mobilności miejskiej na terenie miasta Ostrołęki, w efekcie którego możliwa będzie lepsza integracja różnych gałęzi transportu oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza – zakres przedsięwzięcia obejmuje również inwestycje w infrastrukturę drogową uwzględniając **budowę drogi łączącej ulicę Korczaka z ulicą Dobrzańskiego w Ostrołęce** - etap II, w zakresie:

- **budowy ulicy Dobrzańskiego – odcinek od ul. Gorbatowa do ul. 11 Listopada***[długość odcinka: 450mb., odcinek od km 0+400,00 do 0+850,00]* .
- **rozbudowy ul. 11 Listopada – odcinek od ul. Hallera do ul. *Baśniowej*** *[długość odcinka: 260mb.]*

Przeprowadzenie zaprezentowanego powyżej zakresu komplementarnego zadania inwestycyjnego, w pełni uzasadnionego z punktu widzenia technologicznego i niezbędnego dla właściwej realizacji pozostałych inwestycji, w sposób bezpośredni jest związane oraz w pełni uzasadnione optymalizacją wykorzystania

w mieście Ostrołęka środków transportu publicznego oraz niezmotoryzowanego indywidualnego, z uwzględnieniem możliwości osiągnięcia efektu ekologicznego poprzez niższą emisję zanieczyszczeń powietrza, hałasu, niższe zatłoczenie – uspokojenie ruchu drogowego – poprawę bezpieczeństwa.

W zakresie prac w ramach **budowy ul. Dobrzańskiego – na odcinku od ul. Gorbatowa do ul. 11 Listopada** zaplanowane zostało wykonanie następujących elementów:

- jezdni
- chodników obustronnych
- jednostronnej ścieżki rowerowej
- zjazdów do posesji
- zatok autobusowych
- zatok postojowych i parkingów
- kanalizacji deszczowej i sanitarnej
- sieci wodociągowej
- oświetlenia ulicznego
- sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ul. Dobrzańskiego – ul. 11Listopada
- przebudowa kanalizacji telekomunikacyjnych oraz kabli energetycznych

oraz **rozbudowa ul. 11 Listopada odcinek – od ul. Hallera do ul Baśniowej** w zakresie:

- odwodnienia
- oświetlenia ulicznego
- sygnalizacji świetlnej
- drogi rowerowej
- chodników
- ciągu pieszo – rowerowego
- 2 zjazdów
- wyspy kanalizującej ruch

<u>Rozwiązania projektowane</u>:

dot. ulicy Dobrzańskiego:

- droga powiatowa nr 5150W
- klasa techniczna L
- prędkość projektowana 50km/h
- jezdnia szerokości 7m
- spadek poprzeczny jezdni daszkowy 2%
- ciągi piesze, szerokość: 2m
- ścieżka rowerowa, szerokość: 2m
- minimalny spadek podłużny 0,4%
- zatoki autobusowe, szerokość 3m

dot. ulicy 11 Listopada

- droga powiatowa nr DP 5102W
- klasa techniczna Z
- prędkość projektowana 50km/h
- jezdnia szerokości 14m (1x4 pasy ruchu)
- ciągi piesze, szerokość: 2m
- ścieżka rowerowa, szerokość: 2m jednostronna

Zaprojektowane zostały parkingi (DW nr 5) dla 48 samochodów osobowych, parkowanie prostopadłe oraz dojazd DW nr 3 do istniejącego parkingu. Zatoki postojowe o parkowaniu równoległym, szer. 2,5m. Parkingi DW nr 3 dla 17 samochodów osobowych parkowanie prostopadłe.

Rys. 23. Mapa miasta Ostrołęki ze wskazaną do budowy ulicą Dobrzańskiego (etap II)

Źródło: materiał udostępniony przez Lidera

Nadrzędnym celem realizacji prezentowanego zakresu przedsięwzięcia będzie poprawa poziomu i jakości życia społeczności lokalnej oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, poprzez kompleksowe podejście do rozwoju mobilności miejskiej.

Budowa ulicy Dobrzańskiego – pozwalająca na włącznie jej do ulicy 11 Listopada, będącej jednym z głównych ciągów komunikacyjnych miasta Ostrołęki, pozwoli na optymalne wykorzystanie środków transportu publicznego, z równoczesną pełną/ łączną realizacją wszystkich wymaganych przesłanek w zakresie kryteriów celowościowych przypisanych do PI 4e – *zrównoważona intermodalna mobilność miejska:*

1. stworzenie warunków do **szerszego wykorzystywania bardziej efektywnego transportu publicznego oraz niezmotoryzowanego transportu indywidualnego**,
2. **zmniejszenie poziomu wykorzystywania samochodów osobowych**,
3. **wzrost poziomu integracji różnych gałęzi transportu,**
4. **ograniczeniepoziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, poziomu hałasu oraz zatłoczenia,**
5. **poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego.**

Koszt kwalifikowany realizacji zadania inwestycyjnego: 6 541 509,84 PLN brutto [z uwzględnieniem niezbędnego w ramach realizacji zadania kosztu usługi inspektora nadzoru dla branży elektrycznej oraz telekomunikacyjnej, w łącznej wysokości 34 600,00 PLN].

Analizowane zadanie, które w sposób bezpośredni będzie miało wpływ na zrównoważony rozwój mobilości miejskiej, optymalizację wykorzystania publicznej komunikacji miejskiej z równoczesnym uzyskaniem efektu ekologicznego, stanowi 20,20% w stosunku do całkowitych wydatków kwalifikowanych w ramach całego kompleksowego Projektu inwestycyjnego (czyli mniej niż dopuszczalne 50%).

Okres realizacji zadania: lata 2016-2018

Do zadania przypisana zostaje realizacja następujących wskaźników:
*** długość wybudowanych i przebudowanych dróg powiatowych: 0,71 km [w tym: długość wybudowanych dróg powiatowych: 0,45 km, natomiast długość przebudowanych dróg powiatowych: 0,26 km].*

ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONEJ MULTIMODALNEJ MOBILNOŚCI MIEJSKIEJ POPRZEZ WDROŻENIE PAKIETU ROZWIĄZAŃ KOMUNIKACYJNYCH W WYSZKOWIE – ETAP I

Prezentowane zadanie inwestycyjne ma na celu poprawę jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń oraz gazów cieplarnianych pochodzenia antropogenicznego ze źródeł powierzchniowych oraz liniowych spowodowanych przez zwiększony ruch drogowy.

Strategicznym przedmiotem inwestycyjnym dla subregionu ostrołęckiego obok sieci drogowej, jest zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko, poprzez ograniczenie poziomu emisji zanieczyszczeń z wykorzystaniem rozwijającej się sieci ciągów pieszo – rowerowych, niskoemisyjnego taboru pasażerskiego w ramach publicznego transportu zbiorowego komunikacji miejskiej.
Mając na względzie powyższe przedmiotowy projekt, którego celem głównym jest rozwój niezmotoryzowanego transportu indywidualnego oraz zwiększenie wykorzystania publicznego transportu zbiorowego, a co za tym idzie poprawa poziomu życia oraz ograniczenie zanieczyszczeń powietrza w Gminie Wyszków – wpisuje się wprost w założenia wiązki projektowej w ramach II. Projektu wiodącego.

Zakres zadania obejmuje:

1. Budowę parkingu typu parkuj i jedź przy ul. Leśnej wraz z przebudową skrzyżowania (docelowo rondo) i ścieżką rowerową.
2. Budowę ścieżek rowerowych na terenie miasta:
   - Ciąg pieszo-rowerowy na moście drogowym – ul. Warszawska,
   - ścieżka przy ul. Sowińskiego i ul. Dworcowej (wraz z przebudową skrzyżowania – docelowo rondo) niezbędnej infrastruktury drogowej,
   - ścieżka przy ul. Dworcowej (od ul. Sowińskiego do Okrzei wraz z przebudową drogi),
3. Wymianę i dostawienie przystanków autobusów na działających liniach autobusowych,
4. Wykonanie przystanków/wiat rowerowych,
5. Wyznaczenie strefy ograniczonego parkowania,
6. Wyznaczenie strefy ograniczonego ruchu pojazdów ciężarowych.

Przedmiotowe zadanie, poprzez wdrożenie pakietu rozwiązań komunikacyjnych, w pełni wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego jakim jest „*poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo – rekreacyjnej*”.
Obszar Gminy Wyszków zaliczony został do Obszaru Metropolitalnego Warszawy, dlatego też planowane do realizacji zadanie, które przyczyniają się do wzrostu poziomu rozwoju Gminy, bezpośrednio wpisują się w realizację CELU GŁÓWNEGO wskazanego w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030r.: *zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim, wzrost znaczenia obszaru metropolitalnego Warszawy w Europie* oraz CEL STRATEGICZNY dotyczący przestrzeni i transportu : poprawa dostępności i

spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego. W Strategii wskazano, iż przystąpienie Polski do UE pozwoliło zrealizować wiele inwestycji w systemie transportowym. Jednak dotychczas priorytetowo traktowano przy tym infrastrukturę drogową. Ciągle jednak jako mankament wielu dróg w województwie wskazywany jest brak rozwiązań ułatwiających podróż niezmotoryzowanym. Podkreślono też fakt, iż o wpływie drogi na dostępność obszaru decydują takie elementy jak infrastruktura piesza i rowerowa oraz dostosowanie jej do potrzeb osób starszych bądź o ograniczonej sprawności ruchowej (matki z wózkami lub osób z ciężkimi bagażami).
Ponadto, zadanie wprost wpisuje się również w n/w cele zapisane w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego:

- zapewnienie większej spójności przestrzeni województwa i stworzenie warunków do wyrównania dysproporcji rozwojowych, których ma być realizowany m.in.: poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
- zwiększenie konkurencyjności regionu i poprawa warunków życia, który realizowany będzie m.in.: poprzez: likwidację barier infrastrukturalnych oraz wzmocnienie międzynarodowych i krajowych korytarzy transportowych, wzmocnienie funkcji metropolitalnych Warszawy.

Szczegółowy zakres poszczególnych działań inwestycyjnych będzie obejmował:

ad. 1. ***Budowa parkingu typu „parkuj i jedź" przy ul. Leśnej wraz z przebudową skrzyżowania.***
Zadanie obejmuje:

- budowę parkingu typu parkuj i jedź, wykonane z mieszanek mineralno – bitumicznych,
- przebudowę skrzyżowania na skrzyżowanie typu rondo,
- przebudowę niezbędnej infrastruktury na drodze o długości ok. 842m, klasa drogi G, przewidywana kategoria ruchu KR3,
- budowa ścieżki rowerowej 2 kierunkowej o szer. 2m, długość: ok. 950m, wykonana z kostki brukowej betonowej bezfazowej gr 8 cm.
- przebudowa kolidującej infrastruktury, przebudowa linii niskiego napięcia

Budowa parkingu typu P&R na obrzeżach miasta, bezpiecznego – objętego monitoringiem – miejsca, gdzie osoby codziennie dojeżdżające do pracy w Warszawie będą mogły pozostawić swoje auta i przesiąść się w komunikację zbiorową, nie tylko bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie udziału w ruchu samochodów osobowych ale spowoduje również zmniejszenie zatłoczenia centrum miasta. Do tej pory osoby, nie tylko z terenu Gminy Wyszków ale i ościennych gmin, najczęściej pozostawiały swoje samochody na cały dzień w centrum miasta, utrudniając tym samym innym mieszkańcom codzienne funkcjonowanie. Ponadto, przy parkingu zamontowana zostanie wiata rowerowa, gdzie osoby które nie tylko zrezygnują z wyjazdu do Warszawy samochodem osobowym, ale również zdecydują się wykorzystać rower jako środek transportu na terenie miasta- będą miały możliwość pozostawienia go w bezpiecznym i przystosowanym do tego miejscu. Przy budowie parkingu konieczne będzie przebudowanie skrzyżowania wraz z niezbędna infrastrukturą drogową, w celu zapewnienia właściwych warunków technicznych i bezpieczeństwa dla poruszania się autobusów oraz budowa ścieżki rowerowej umożliwiającej połączenie istniejącej sieci rowerowej z planowanym parkingiem.

ad. 2. ***Budowa ścieżek rowerowych na terenie miasta***
Budowa ścieżek rowerowych na terenie miasta ma na celu uzupełnienie brakujących korytarzy rowerowych. Dzięki temu powstanie sieć tras rowerowych umożliwiająca mieszkańcom miasta dotarcie do wszystkich budynków użyteczności publicznej, szkół czy zakładów pracy. Najważniejszym elementem tej części zadania będzie budowa ścieżki - kładki przy moście kołowym (ul. Warszawska), która umożliwi mieszkańcom osiedla „Rybienko Leśne", Rybienko Łochowskie, Latoszek przedostanie się na rowerach w bezpieczny sposób ze swojego miejsca zamieszkania do centrum miasta. Ponadto powstała infrastruktura w połączeniu z całym pakietem rozwiązań planowanych do realizacji przyczyni się do zwiększaniu udziału w ruchu rowerzystów. Budowa brakującej infrastruktury nie jest jednak możliwa bez przebudowy ciągów drogowych i kolidujących sieci. Konieczne jest zwężenie jezdni w celu wykonania ścieżek rowerowych przy ul. Sowińskiego

i ul. Dworcowej. W tej chwili szerokość pasa drogowego i obecna szerokość jezdni nie pozwala na usytuowanie tam ścieżki rowerowej.

** *Budowa ciągu pieszo – rowerowego na moście drogowym w miejscowości Wyszków:*
* wykonanie dobudowy kładki do istniejącego mostu drogowego przez wykonanie poszerzenia wspornika mostu do szerokości 2,5 m w świetle balustrad i barier ochronnych,
* poszerzenie istniejącego chodnika na nasypie od strony Warszawy do ul. Latoszek do szerokości 2,5 m poprzez zabezpieczenie nasypu za pomocą ścianek szczelnych zwieńczonych gzymsem na którym wykonana zostanie balustrada zabezpieczająca ruch pieszo – rowerowy,
* wykonanie poszerzenia – przebudowy schodów dla obsługi od strony Warszawy,
* wykonanie wymiany bariery ochronnej na całej długości mostu i wzdłuż poszerzanego istniejącego chodnika,
* wykonanie przebudowy ul. Latoszek od ul. Warszawskiej na długości około 50 m do miejsca zmiany nawierzchni,
* wykonanie połączenia poszerzonego chodnika w ciągu ul. Warszawskiej z istniejącym po drugiej stronie ul. Latoszek przejściem dla pieszych,
* wykonanie przejść dla pieszych przez skrzyżowanie ul. Warszawskie z DK nr 62,
* doprowadzenie poszerzenia wspornika mostu do połączenia z chodnikiem w sąsiedztwie ul. Berka Joselewicza.

Zadanie będzie realizowane w formule „zaprojektuj i wybuduj”
** *Budowa ścieżek rowerowych wraz z przebudową skrzyżowania przy ul. Gen. Józefa Sowińskiego i ul. Dworcowej wraz z niezbędną infrastrukturą drogową:*
* budowa ścieżki rowerowej dwukierunkowej o długości 475 m, szer. 2 m, wykonana z kostki brukowej betonowej bezfazowej gr. 8
* przebudowa jezdni ul. Dworcowej (szerokość jezdni 7,00 m) i ul. Gen. Józefa Sowińskiego (szerokość jezdni 6,8m) – dł. przebudowywanych odcinków ok. 529m
* przebudowa kolidującej infrastruktury (elektryka, kanalizacja deszczowa, kanalizacja sanitarna, wodociąg, urządzenia teletechniczne)
* budowa miejsc parkingowych – 99 szt.
* przebudowa skrzyżowania – rondo
* wymiana opraw oświetleniowych na energooszczędne

ad. 3. Wymiana przystanków autobusów na działających liniach autobusowych
Wymiana zniszczonych i uzupełnienie brakujących przystanków autobusowych na działających liniach autobusowych ma na celu stworzenie komfortowych warunków dla osób korzystających z komunikacji zbiorowej co bezpośrednio przełoży się na ilość osób z niej korzystających.
Ponadto, w ramach projektu przewiduje się stworzenie rozbudowanego Systemu Informacji Komunikacyjnej. W ramach systemu przewiduje się ustawienie na terenie miasta tablic informacyjnych z mapą, na której zaznaczone zostaną miejsca przystanków autobusowych wraz z trasami funkcjonujących linii autobusowych. Na mapie zostaną przedstawione linie komunikacji miejskiej, jak również prywatne linie. System będzie obejmował również opracowanie jednolitej informacji komunikacyjnej (m.in.: graficzne opracowanie wzorów rozkładów jazdy autobusów) oraz aktualizację zakładki na stronie internetowej www.wyszkow.pldedykowanej transportowi miejskiemu. Tablice informacyjne z mapami usytuowane zostaną m.in. przy parkingu P&R przy ul. Leśnej, na ul. Gen. Józefa Sowińskiego w pobliżu galerii handlowych, przy Urzędzie Miejskim i na ul. Warszawskiej.

ad.4. Wykonanie parkingów/wiat rowerowych
Aby powstała w ramach projektu infrastruktura, w postaci ścieżek rowerowych mogła w pełni spełniać swoją funkcję, niezbędne jest zapewnienie miejsc postojowych, w których korzystające ze ścieżek osoby będą mogły zostawiać swoje rowery. W ramach projektu planuje się miejsca parkingowe/wiaty rowerowe przy

budynkach użyteczności publicznej, szkołach i największych zakładach pracy na terenie miasta. Zadanie obejmuje zakup i montaż zakupionych urządzeń. Wiaty zostaną zamontowane m.in.: przy Wyszkowskim Ośrodku Kultury HUTNIK w Wyszkowie, Urzędzie Miejskim w Wyszkowie, przy targowisku miejskim, przy obiektach Wyszkowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Wyszkowie (basen, hala sportowa, stadion), dworzec PKP i PKS, przy parkingu typu P&R przy ul. Leśnej. Ponadto w ramach projektu przewidziano ustawienie stojaków na rowery przy Miejsko – Gminnej Bibliotece Publicznej w Wyszkowie, przy ulicy Gen. Józefa Sowińskiego, przy szkołach na terenie miasta (Szkoła Podstawowa nr 1, Szkoła Podstawowa nr 2, Zespół Szkół „Rybienko Leśne", Zespół Szkół w Wyszkowie), targowisko miejskie.

ad.5. Strefa ograniczonego parkowania

Gmina Wyszków planuje wprowadzenie nowych, dotychczas nie obowiązujących na terenie miasta rozwiązań mających na celu podniesienie jakości i sprawności systemu komunikacyjnego w mieście. Dzięki temu nastąpi znaczna poprawa standardów życia i przebywania w obszarze Centrum, z dążeniem do ograniczenia ruchu pojazdów samochodowych osób nie mieszkających na tym obszarze, jak również uwolnienie chodników i innych miejsc przestrzeni publicznych od parkujących pojazdów samochodowych szczególnie w atrakcyjnych miejscach dla ruchu rowerowego i pieszego, poprawie dostępności i ułatwień w ruchu rowerowym oraz podniesieniu jakości transportu zbiorowego w obszarze centrum miasta. Jednym z planowanych rozwiązań jest wskazanie strefy ograniczonego parkowania w ścisłym centrum miasta. W związku z dużym skupiskiem sklepów i instytucji publicznych (Biblioteka Miejsko – Gminna, Urząd Skarbowy, Sąd , ZUS) coraz trudniejsze staje się poruszanie na tym terenie. Dodatkowo, bardzo uciążliwa dla mieszkańców stała się duża liczba samochodów pozostawiana na parkingach miejskich przez osoby dojeżdżające autobusami do pracy w Warszawie. W związku z usytuowaniem Wyszkowa w stosunkowo niedużej odległości od Warszawy, bardzo duża liczba mieszkańców Wyszkowa i Powiatu Wyszkowskiego, dojeżdża tam do pracy, pozostawiając samochody w centrum, co dodatkowo bardzo je obciąża. Wyznaczenie strefy ograniczonego parkowania ma na celu wprowadzenie zrównoważonej polityki parkingowej, wobec tej stosowanej dotychczas – mającej na celu tworzenie możliwie największej liczby miejsc parkingowych. Główne założenia Zrównoważonej Polityki Transportowej planowane do wprowadzenia w strefie ograniczonego parkowania:

** ograniczenie czasowe bezpłatnie parkujących pojazdów do 5h,

** zakaz parkowania wzdłuż ulic,

Osoby stale lub czasowo zamieszkujące w wyznaczonej strefie będą uprawnione do korzystania bez ograniczeń z jednego miejsca parkingowego. W ramach projektu przewiduje się opracowanie dokumentu pn.: *„Zrównoważona Polityka Transportowa miasta Wyszkowa"*. Na podstawie specjalistycznego opracowania zostaną wskazane najefektywniejsze rozwiązania możliwe do wprowadzenia oraz sposoby ich wdrażania.

ad. 6. Wyznaczenie strefy ograniczonego ruchu pojazdów ciężarowych

W pierwszym etapie przewiduje się ograniczenia czasowe w ruchu pojazdów powyżej 3,5 t przez centrum, tj. zakaz poruszania się pojazdów ciężarowych w dni powszednie (pn –sob) od godziny 8.00 – do godziny 11.00 oraz od godziny 14.00 do godziny 18.00. W niedziele i święta całkowity zakaz. Docelowo, po wybudowaniu III i IV etapu obwodnicy śródmiejskiej Wyszkowa wprowadzony zostanie całkowity zakaz poruszania się pojazdów pow. 3,5t na trenie wyznaczonej strefy. Szczegółowe rozwiązania wynikać będą z powstałego w ramach projektu dokumentu: „Zrównoważona polityka transportowa miasta Wyszków".

Całkowita szacunkowa wartość zadania: 13.284.000,00 zł

Przewidywane do osiągnięcia wskaźniki:

- *Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg dla rowerów: 1,92 km*
- *Liczba wybudowanych lub przebudowanych obiektów "parkuj i jedź": 1 szt.*
- *Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź": 154 szt.*

BUDOWA ŚCIEŻEK ROWEROWYCH PRZY DRODZE POWIATOWEJ NR 2569W (ODCINKOWO NA TERENIE GMINY RZEKUŃ – POWIATU OSTROŁĘCKIEGO)

Przedsięwzięcie to bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: POPRAWA ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ DOSTĘPNOŚCI POTENCJAŁU MIASTA OSTROŁĘKI I SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO POPRZEZ JEGO REWITALIZACJĘ ORAZ PODNIESIENIE WALORÓW UŻYTECZNOŚCI GOSPODARCZEJ, SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWO-REKREACYJNEJ.

Budowa ścieżek rowerowych przy drodze powiatowej nr 2569 W (odcinkowo na terenie gminy Rzekuń – powiatu ostrołęckiego) doprowadzi do poprawy konkurencyjności regionu i zwiększenia spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej subregionu ostrołęckiego. Rozwój niezmotoryzowanego transportu indywidualnego będzie miał udział w zmniejszeniu poziomu emisji zanieczyszczeń do atmosfery, co w sposób bezpośrednibędzie miało wpływ na poprawę jakości życia mieszkańców subregionu, i potwierdza komplementarność przedsięwzięcia z założeniami przypisanymi do wiązki II. Projektu wiodącego, zadania inwestycyjne w ramach której mają za zadanie wielotorowo oddziaływać na umacnianie, rozbudowę i modernizację zaplecza infrastrukturalnego, w tym także poza motoryzacyjnych form transportu (ruch pieszy i rowerowy).

Ościenne gminy stanowią noclegownie dla osób pracujących w Ostrołęce. Bum mieszkaniowy jaki był zauważalny na przestrzeni ostatnich lat spowodował dużą migracje osób mieszkających w miastach na wieś. Budowa ścieżki rowerowej umożliwi osobom mieszkającym na terenach podmiejskich i młodzieży uczęszczającej do szkół w mieście korzystanie z tych ścieżek w docieraniu do miejsc pracy i nauki. Wpłynie to również na zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców regionu. Budowa ścieżek rowerowych zwiększy bezpieczeństwo i komfort jazdy rowerzystów dojeżdżających do pracy, jak również zachęci okoliczną społeczność do aktywności fizycznej. Pośrednio przyczyni się to również do upowszechniania i propagowania zdrowego trybu życia, dzięki czemu przyniesie wymierne efekty dla zdrowia naszych mieszkańców. Zwiększy spójność przestrzenną obszaru funkcjonalnego. Kompleksowe działania inwestycyjne, planowane w ramach RIT dla subregionu ostrołęckiego, mają za zadanie wielotorowo oddziaływać na umacnianie, rozbudowę i modernizację istniejącego zaplecza infrastrukturalnego, w tym także dla rozwoju poza motoryzacyjnych form transportu (ruch pieszy i pieszo-rowerowy). Powyższe działania mają przede wszystkim na celu poprawę jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji szkodliwych substancji oraz zmniejszenie hałasu. Ponieważ województwo mazowieckie zajmuje trzecie miejsce w kraju pod względem emisji zanieczyszczeń gazowych, realizacja zadań w przedmiotowym zakresie wydaje się szczególnie ważna. Działania takie mają na celu przesunięcie międzygałęziowe części ruchu odbywanego na danym terenie za pomocą motoryzacji indywidualnej na rzecz ruchu niezmotoryzowanego i komunikacji zbiorowej. Oznacza to m.in. budowę szlaków rowerowych, pieszo-rowerowych na terenie obszaru funkcjonalnego RIT dla subregionu ostrołęckiego.

Zadaniem, realizowanym przez powiat ostrołęcki będzie budowa ścieżek rowerowych na odcinku 1,9km przy drodze powiatowej 2569W w miejscowości Dzbenin w powiecie ostrołęckim. Położenie gminy Rzekuń w bezpośrednim sąsiedztwie Ostrołęki, kształtuje odmienne funkcje części północno-wschodniej i centralnej gminy. Jest to zaplecze mieszkaniowe oraz magazynowe Ostrołęki i jednocześnie najintensywniej zainwestowana część gminy. Gmina Rzekuń jest jedną z prężniej rozwijających się gmin w powiecie ostrołęckim. W latach 2011-2014 odnotowano tam największą liczbę budynków mieszkalnych oddanych do użytkowania 303 budynki. Świadczy to, nie tylko o wzroście budownictwa rodzinnego, wzroście zamożności społeczeństwa, ale również o dużej migracji ludzi z miasta na wieś. Charakter podmiejski gminy kształtuje jej położenie na obszarze funkcjonalnym miasta Ostrołęki. Ludzie pracują w mieście a mieszkają na terenach podmiejskich gmin, w tym wypadku gminy Rzekuń.

Budowa proponowanej ścieżki w ciągu drogi 2569W Dzbenin – Korczaki – Kamianka, pozwoli mieszkańcom gminy Rzekuń a w szczególności mieszkańcom miejscowości Dzbenin (liczba mieszkańców 785 osób), Kamianka (liczba mieszkańców 252 osób), Korczaki (liczba mieszkańców 146 osób) na dojazd do pracy do Ostrołęki, która oddalona jest niejednokrotnie kilka czy też kilkanaście kilometrów nie samochodem, a rowerami, które coraz częściej są środkiem transportu dla mieszkańców miast i wsi.

BUDOWA ŚCIEŻEK ROWEROWYCH NA TERENIE MIASTA OSTRÓW MAZOWIECKA

Przedsięwzięcie to bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu, który brzmi: POPRAWA ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ DOSTĘPNOŚCI POTENCJAŁU MIASTA OSTROŁĘKI I SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO POPRZEZ JEGO REWITALIZACJĘ ORAZ PODNIESIENIE WALORÓW UŻYTECZNOŚCI GOSPODARCZEJ, SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWO - REKREACYJNEJ.

Zaproponowane ścieżki rowerowe pełnią funkcję korytarzy transportowych i zostały zaprojektowane w celach: niższej emisji zanieczyszczeń powietrza, hałasu oraz niższego zatłoczenia szerszego wykorzystania transportu niezmotoryzowanego/indywidualnego, zmniejszenia wykorzystania samochodów osobowych, lepszej integracji gałęzi transportu, poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego i nie zostały zaprojektowane jedynie jako infrastruktura turystyczno-rekreacyjna. Staną się alternatywą dla rowerzystów poruszających się również drogą wojewódzką nr 627, gdyż ścieżki planowane są na ulicach Sikorskiego, Szkoły Podchorążych Piechoty i Białej, czyli ciągu równoległego do drogi wojewódzkiej oraz ul. T. Kościuszki-jej równoległego odcinka do ul. 3 Maja (części DW 627). Ścieżki rowerowe z tego przedsięwzięcia będą się łączyły ze ścieżką rowerową na ul. Bolesława Prusa planowaną w ramach projektu „Ostrowski Pomost Drogowy".

Zadanie wpisuje się w cel główny *Planu Inwestycyjnego Miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego.* Przyczyni się do poprawy zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału subregionu poprzez zrównoważony rozwój obszaru oraz podniesienie walorów środowiskowych i społecznych. Wobec zwiększającego się ruchu samochodowego i potrzeby poprawy mobilności w przestrzeni miejskiej uzasadnione jest utworzenie alternatywnego systemu komunikacji dla transportu samochodowego. Planowana sieć ścieżek rowerowych skomunikuje ze sobą najważniejsze rejony miasta: osiedla mieszkaniowe, instytucje użyteczności publicznej, największe przedsiębiorstwa, centra handlowe, kościoły, obiekty sportowe i rekreacyjne, co będzie miało wpływ na poprawę jakości życia mieszkańców subregionu, a tym samym potwierdza komplementarność inwestycji z wiązką II. Projektu wiodącego. Nowowybudowane ścieżki rowerowe zostaną włączone istniejące ścieżki rowerowe.

Projekt realizuje CEL *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku*: poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego. Realizowany jest poprzez zwiększenie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu Zapobieganie nadmiernej suburbanizacji i kreowanie ładu przestrzennego, rozwój form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców. Projekt jest również spójny z celami środowiskowymi strategii rozwoju województwa, zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska. Sieć ścieżek rowerowych w Ostrowi Mazowieckiej umożliwi szeroki dostęp do centrum miasta. Podniesie walory środowiskowe Ostrowi i subregionu ostrołęckiego, poprzez ograniczenie niskiej emisji.
Koncepcja ścieżek rowerowych wraz z pieszymi ciągami komunikacyjnymi jest spójna z Planem Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Ostrów Mazowiecka do 2020 roku, zakłada budowę ścieżek rowerowych o łącznej długość ok. 25 km. Budowa sieci przyczyni się do zmniejszenia emisji spalin, zwiększenia bezpieczeństwa rowerzystów, propagowania alternatywnych metod transportu i zdrowego trybu życia mieszkańców. Partnerem w tworzeniu koncepcji jest działające na terenie miasta stowarzyszenie rowerowe Zakręcona Ostrów.

Wskaźnik realizacji celów Projektu:
** długość wybudowanych dróg dla rowerów: 17,5 km
Kwota: 20 000 000 zł
Lata realizacji: 2016-2018

Poziom zaawansowania prac: wykonana koncepcja oraz program funkcjonalno-użytkowy. Obecnie trwa praca nad studium wykonalności.

Rys. 24.Mapa przedstawiająca koncepcję sieci ścieżek rowerowych w Ostrowi Mazowieckiej

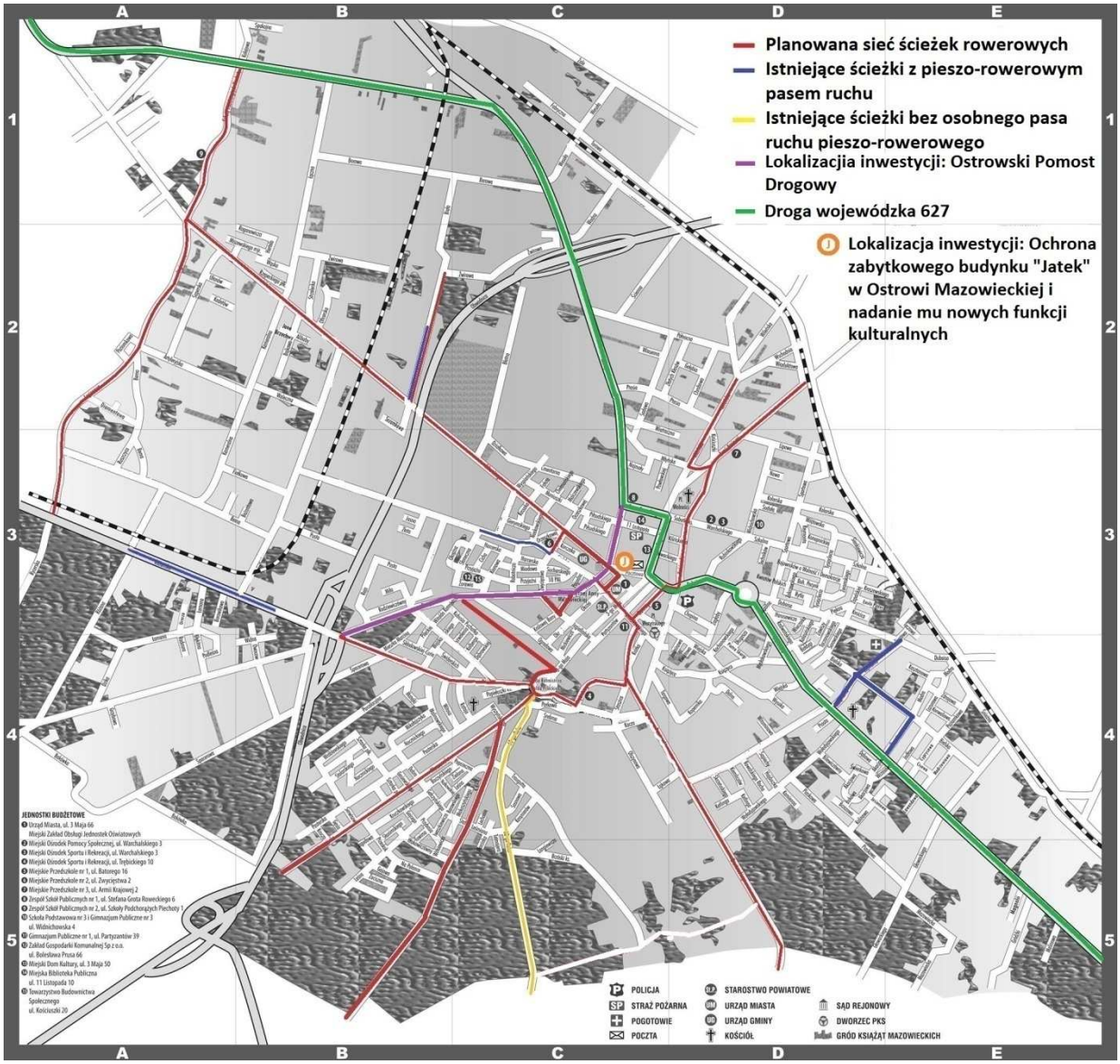

Źródło: dane udostępnione przez Partnera

OGRANICZENIE NISKIEJ EMISJI POPRZEZ BUDOWĘ ŚCIEŻEK PIESZO – ROWEROWYCH NA TERENIE MIASTA MAKÓW MAZOWIECKI

Przedsięwzięcie to bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu, który brzmi: POPRAWA ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ DOSTĘPNOŚCI POTENCJAŁU MIASTA OSTROŁĘKI I SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO POPRZEZ JEGO REWITALIZACJĘ ORAZ PODNIESIENIE WALORÓW UŻYTECZNOŚCI GOSPODARCZEJ, SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWO-REKREACYJNEJ.

Budowa ścieżek rowerowych ma na celu poprawę poziomu i jakości życia społeczności lokalnej oraz ograniczenie zanieczyszczeń powietrza poprzez rozwój bezpiecznych i funkcjonalnych form niezmotoryzowanego transportu indywidualnego, co potwierdza komplementarność przedmiotowego przedsięwzięcia z wiązką II. Projektu wiodącego. Dzięki budowie ścieżek pieszo – rowerowych w Makowie Mazowieckim wraz ze wzrostem poziomu bezpieczeństwa, nastąpi podniesienie jakości życia mieszkańców subregionu ostrołęckiego. Stworzenie spójnego systemu ścieżek pieszo – rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą, a także powiązanie ich z obiektami użyteczności publicznej przyczyni się do poprawy warunków mobilności na terenie miasta i subregionu. Ponadto inwestycja wywiera pozytywny wpływ na jakości środowiska w mieście, co przekłada się na wzrost atrakcyjności i jakości życia ludności. Przedmiotowy projekt został wpisany na listę projektów podstawowych (głównych) w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta Maków Mazowiecki.

Inwestycja wpisuje się w CEL ROZWOJOWY Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030:
PRZESTRZEŃ i TRASPORT
15. Rozwój form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców
KIERUNKI DZIAŁAŃ:
15.2. Zwiększenie udziału ruchu pieszego i rowerowego w ogóle podróży.
15.3. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym poprzez strefowe uspokojenie ruchu na obszarach zabudowanych.
SPOŁECZEŃSTWO
24. Podnoszenie standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz działania na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego
KIERUNKI DZIAŁAŃ
24.2. Kształtowanie warunków sprzyjających aktywności fizycznej mieszkańców
24.4. Poprawa bezpieczeństwa publicznego
ŚRODOWISKO I ENERGETYKA
25. Dywersyfikacja źródeł energii i jej efektywne wykorzystanie
KIERUNKI DZIAŁAŃ
25.3. Podnoszenie efektywności energetycznej
27. Zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska
KIERUNKI DZIAŁAŃ
27.6. Szerzenie świadomości ekologicznej
27.7. Ochrona powietrza i ochrona przed hałasem
27.8. Racjonalne planowanie funkcji terenów z uwzględnieniem potrzeb ochrony
Środowiska
30. Poprawa jakości wód, odzysk/unieszkodliwianie odpadów, odnowa terenów skażonych oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń
KIERUNKI DZIAŁAŃ
30.1. Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń
do wód, atmosfery i gleby
32.Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego do zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu
KIERUNKI DZIAŁAŃ
32.1. Poprawa atrakcyjności turystycznej regionu w oparciu o walory przyrodnicze (w szczególności
w obszarach pasm turystycznych)
WSKAŹNIKI:
- długość wybudowanych dróg dla rowerów 10km
- reedukacja emisji zanieczyszczeń do atmosfery
- korzyści społeczne: umożliwienie szybkiego i bezpiecznego poruszania się rowerem po obszarze miasta, poprawa komfortu podróżowania na rowerze, promocja zdrowego stylu życia, zwiększenie poczucia

bezpieczeństwa rowerzystów, szczególnie dzieci i osób starszych, łatwość dostępu do oczekiwanych celów podróży.

Zgodnie z ustaloną koncepcją zaproponowano następujące rozwiązanie obejmujące *organizację ciągu pieszo-rowerowego w miejscu torowiska* - przedsięwzięcie zakłada budowę spójnego systemu ciągów pieszo-rowerowych, rozpoczynających się od ulicy Słoniawskiej i przebiegających przez ulice: Kolejową, Kopernika,Ciechanowską, teren dworca PKS do ulicy Adamowskiej i dalej wzdłuż rzeki w kierunku mostu do turbiny, gdzie ciąg pieszo – rowerowy umożliwiałby podróżowanie w dwóch kierunkach tj. naokoło Zalewu poprzez Park Sapera i w drugim kierunku ulicą Kościelną, Armii Krajowej, Polną do stacji.
Zaproponowana trasa połączyłaby atrakcyjne miejsca, urokliwe zakątki i zabytki. Trasa będzie budowana z myślą o rowerzystach, biegaczach, miłośnikach wędrówek z kijkami, spacerowiczach, lubiących jazdę na rolkach i deskorolkach, osobach niepełnosprawnych, rodzinach z małymi dziećmi. Asfaltowa nawierzchnia doskonale nadaje się do różnych form turystyki aktywnej dla osób w różnym wieku.
Wzdłużcałej trasy planuje się powstanie zadaszonych miejsc odpoczynku, wyposażonych np. w stoły z ławkami, stojaki na rowery i kosze na śmieci.
Koncepcja budowy ścieżek rowerowych jest zawarta w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej. Plan został uchwalony przez Radę Miejską w dniu 7 kwietnia 2016 roku. Wysłany do zaopiniowania do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska.
Zgodnie z założeniami łączna długość wybudowanych dróg dla rowerów na terenie miasta Maków Mazowiecki będzie wynosić 10 km.

Rys. 25.Mapa przedstawiająca koncepcję sieci ścieżek rowerowych w Makowie Mazowieckim

Źródło: dane udostępnione przez Lidera i Partnerów

Reasumując, zaprezentowany powyżej zespół zadań dot. infrastruktury drogowej stanowi optymalne wypełnienie luk komunikacyjnych na terenie subregionu ostrołęckiego w ramach usprawnienia transportu/ komunikacji w perspektywie pionowej obszaru tj. od powiatu przasnyskiego do powiatu wyszkowskiego do drogi krajowej S8 przez węzeł Knurowiec, co ma szczególne znaczenie w kontekście realizacji zadań Projektu wiodącego z zakresu tworzenia kompleksowych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej o wysokim spectrum wymagań zaplecza/infrastruktury.

Budowa/ przebudowa infrastruktury drogowej, połączona z rozbudową dróg wraz z kompletną infrastrukturą techniczną usprawni przepływ transportowy także bezpośrednio przez miasto Ostrołękę i poprawi układ komunikacyjny na całym obszarze funkcjonalnym subregionu ostrołęckiego. Jednocześnie wszystkie powyższe działania mają także na celu stworzenie takiej infrastruktury drogowej, która będzie przekładać się na poprawę jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji szkodliwych substancji, w tym CO_2. Mając na uwadze powyższe tak istotne jest wypracowanie długofalowych rozwiązań, uwzględniających specyfikę całego subregionu i jego zrównoważony rozwój – wykorzystanie bliskości metropolii warszawskiej. Budowa nowych, istotnych połączeń komunikacyjnych na terenie subregionu ostrołęckiego to: wyprowadzenie ruchu z ośrodków miejskich, poprawa bezpieczeństwa mieszkańców oraz stanu środowiska naturalnego, poprawa dostępności zewnętrznej i wewnętrznej subregionu oraz rozwój ważnych obiektów przemysłowych i logistycznych takich jak: Tarnobrzeska Specjalna Strefa Ekonomiczna EURO PARK WISŁOSAN, podstrefa RADOM.

WSPIERANIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ, INTELIGENTNEGO ZARZĄDZANIA ENERGIĄ I WYKORZYSTYWANIA ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII W BUDYNKACH PUBLICZNYCH I SEKTORZE MIESZKANIOWYM. POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ ORAZ OGRANICZANIE NISKIEJ EMISJI W SPZZOZ W WYSZKOWIE

Przedsięwzięcie to bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: POPRAWA ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ DOSTĘPNOŚCI POTENCJAŁU MIASTA OSTROŁĘKI I SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO POPRZEZ JEGO REWITALIZACJĘ ORAZ PODNIESIENIE WALORÓW UŻYTECZNOŚCI GOSPODARCZEJ, SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWO-REKREACYJNEJ.
Realizacja ww. inwestycji wpisuje się w CEL ROZWOJOWY Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze w obszarze**:** Środowisko i energetyka *„zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska”*.
KIERUNEK DZIAŁAŃ :
25. Dywersyfikacja źródeł energii i jej efektywne wykorzystanie
DZIAŁANIE:
25.1. Rozwój i proekologiczna modernizacja instalacji do produkcji energii elektrycznej i cieplnej w regionie, w tym zwiększenie udziału energii pozyskiwanej
25.3. Podnoszenie efektywności energetycznej
W SZCZEGOLNOŚCI:
Należy również poprawić efektywność energetyczną gospodarki, w tym poprzez rozwój budownictwa energooszczędnego i zmniejszenie zużycia energii przy świadczeniu usług publicznych, jak też poprawę efektywności transportu
W zakresie energetyki należy przede wszystkim podjąć działania służące poprawie efektywności i niezależności energetycznej regionu. W tym celu powinien zostać zwiększony udział energii pozyskiwanej z odnawialnych źródeł energii, głównie biomasy, energii wiatru i słońca oraz wód geotermalnych. Małe jednostki wytwórcze, w tym pracujące w systemie energetyki prosumenckiej, powinny być rozwijane szczególnie na obszarach wiejskich. Odnawialne źródła energii powinny też być wykorzystywane w

budynkach użyteczności publicznej. Działania te również przyczynią się do rozwoju w województwie przemysłu ekologicznego produkującego urządzenia służące pozyskiwaniu energii z OZE. Wzrost efektywności wytwarzania energii powinien być ponadto realizowany przez rozwój produkcji energii w technologii kogeneracji i poligeneracji.

KIERUNEK DZIAŁAŃ:

30. Poprawa jakości wód, odzysk/unieszkodliwianie odpadów, odnowa terenów skażonych oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń

DZIAŁANIE:

30.1. Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby

W SZCZEGÓLNOŚCI:

Prowadzić należy systematyczny monitoring wód powierzchniowych i podziemnych, jakości powietrza, zanieczyszczenia hałasem oraz natężeń pól elektromagnetycznych. Na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia ważne jest prowadzenie działań naprawczych, w tym mających na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych (w tym pyłu zawieszonego i hałasu), przywrócenie wymaganych standardów jakości wód oraz renaturalizację siedlisk. Na obszarach chronionych dodatkowo należy wdrażać plany ochrony, plany zadań ochronnych

Działania ujęte w przedsięwzięciach są zgodne z przedstawionymi kierunkami działań .

Ponadto realizuje następujący wskaźnik CELU STRATEGICZNEGO

„Zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska; udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem" (panele fotowoltaiczne SPZZOZ w Wyszkowie).

Ww. przedsięwzięcia wpisują się wprost w cele rozwojowe obszaru funkcjonalnego <u>z punktu widzenia ładu przestrzennego i ochrony środowiska tj.:</u>

- zrównoważony rozwój subregionu, dzięki zachowaniu równowagi pomiędzy działaniami inwestycyjnymi, a działaniami sprzyjającymi ochronie środowiska;
- zmniejszenie występowania zjawiska degradacji środowiskowej;
- podniesienie jakości korzystania z przestrzeni publicznej;
- poprawa jakości powietrza na terenie subregionu ostrołęckiego;
- zmniejszenie emisji CO_2.

Ograniczanie niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej powiatu wyszkowskiego, budynkach w SPZZOZ w Wyszkowie ma istotne znaczenie dla ochrony zdrowia ludzkiego przed zagrożeniami wynikającymi ze szkodliwego lub skażonego, powiązanymi bezpośrednio ze społecznymi czynnikami warunkującymi zdrowie oraz dla tworzenia promujących zdrowie uwarunkowań społecznych i fizycznych w subregionie.

Efektywne wykorzystanie energii w tym wykorzystania odnawialnych źródeł energii w obiektach użyteczności publicznej oraz niższe zużycie energii zaowocuje wymiernymi korzyściami finansowymi oraz środowiskowymi.

Celami szczegółowymi przedsięwzięć są:

- poprawa stanu technicznego i efektywności energetycznej budynków powiatowych poprzez inwestycje termomodernizacyjne,
- zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło poprzez redukcję ubytków ciepła z budynków, która pozwoli na znaczne oszczędności kosztów energii,
- zmniejszenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery oraz znacznie ograniczenie wydatków na energię poprzez zainstalowanie kolektorów słonecznych do podgrzania wody (oszczędności wynikające z zainstalowania kolektorów mogą przyczynić się do zmniejszenia zużycia tradycyjnych źródeł energii nawet do 70%),
- promocja odnawialnych źródeł energii,

- poprawa warunków pracy w budynkach użyteczności publicznej, a także podwyższenie bezpieczeństwa użytkowników budynków – podniesienie komfortu cieplnego budynków,
- dostosowanie do obowiązujących norm ochrony cieplnej,
- poprawa estetyki budynków.

Projekt będzie miał pozytywny wpływ na środowisko. Oddziaływanie zmodernizowanych obiektów na środowisko wpłynie pozytywnie w czterech aspektach, tj.:

- oddziaływanie na ludzi (po realizacji projektu ulegnie poprawie mikroklimat tworzący środowisko pracy dla osób tam zatrudnionych i uczących się zawodu, zwiększy się bezpieczeństwo użytkowników),
- oddziaływanie akustyczne (zastosowane materiały budowlane oprócz własności termicznych przyniosą także zmniejszenie hałasu),
- zanieczyszczenie powietrza (nastąpi ograniczenie emisji do atmosfery szkodliwych substancji będących produktem ubocznym spalania powstałym w procesie ogrzewania, np. ograniczona zostanie emisja SO_2, CO, CO_2, NO),
- oddziaływanie na dobra materialne (poprawie ulegnie stan infrastruktury technicznej, poprawi się estetyka krajobrazu).

Planowane inwestycje termomodernizacji budynków użyteczności publicznej wraz ze zmianą konwencjonalnych źródeł ciepła na źródła niekonwencjonalne (energia wód geotermalnych, promieniowania słonecznego) w powiecie Wyszkowskim istotnie przyczynią się do pobudzenia rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez poprawę stanu infrastruktury użyteczności publicznej.
Ww. inwestycje mają wpływ na zwiększenie konkurencyjności gospodarki lokalnej, jak również na zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej subregionu zatem przyczyniają się do realizacji celu rozwojowego: <u>z punktu widzenia ładu przestrzennego i ochrony środowiska.</u>

W celu zmniejszenia niskiej emisji w PZZOZ w Wyszkowie planuje się wymianę wewnętrznej sieci c.o. w nowych technologiach, co spowoduje znaczne ograniczenie strat ciepła, a tym samym mniejsze jego zużycia. Przedsięwzięcie przewiduje także wymianę stolarki okiennej, drzwi i ocieplenie fundamentów i ścian oraz zastosowanie nowoczesnych rozwiązań w instalacji wentylacyjnej. Zastosowanie rekuperacji w systemie wentylacji pozwala na odzysk ciepła z powietrza wywiewanego i ogrzanie nim powietrza nawiewanego – dzięki wymiennikowi ciepła. Są to kolejne czynniki ukierunkowane na niskoemisyjność. Podobnie projektowane źródła światła zapewnią niższy pobór energii elektrycznej. Planowany jest montaż instalacji solarnej na dachu 2 budynków (82 szt. paneli) oraz montaż 174 szt. paneli fotowoltaicznych na powierzchni gruntu oraz zastosowanie pomp ciepła. Użyte materiały i wyposażenie obniżą zużycie energii elektrycznej i cieplnej powodując zmniejszenie emisji u dostawców, w tym w PEC Wyszków. Zakup nowoczesnego wyposażenia medycznego, a tym samym zwiększenie dostępności do wysokospecjalistycznych badań i procedur znacznie ograniczy liczbę przejazdów pacjentów na badania celem korzystania z usług wyspecjalizowanych oddziałów, a tym samym ograniczenie emisji spalin. Realizacja projektu przyczyni się do ograniczenia niskiej emisji.

Projekt Powiatu Wyszkowskiego „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej Powiatu Wyszkowskiego – etap II" umieszczony został w wykazie przedsięwzięć w zatwierdzonych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej gminnych planach gospodarki niskoemisyjnej Gminy Wyszków i Gminy Brańszczyk. Zasadniczym celem ww. projektu jest zmniejszenie zużycia energii w 5 budynkach użyteczności publicznej w Powiecie Wyszkowskim oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, pyłów i innych spalin szkodliwych dla środowiska na terenie powiatu wyszkowskiego, których źródłem pośrednim lub bezpośrednim są te obiekty. Zużycie energii wykorzystywanej do ogrzewania obiektów i przygotowywania ciepłej wody zmniejszy się z poziomu 23 180,3 GJ/rok do wartości 10.435,3 GJ/rok, tj. o 55,0%. Zanieczyszczenie środowiska, wyrażone ilością emitowanego do atmosfery dwutlenku węgla, zmniejszy się z poziomu 1 645,71 tony/rok do wartości 676,17 tony/rok, czyli o 58,91%.
W ramach realizacji projektu zostaną poprawione istniejące cechy techniczne budynku, które w efekcie przyniosą zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło niezbędne do ogrzewania oraz przygotowania ciepłej

wody użytkowej i związanych z tym kosztów poprzez szereg usprawnień wprowadzonych do budynku, a w szczególności przez: zmniejszenie strat ciepła czyli docieplenie i uszczelnienie ścian, stropu, dachów, okien, drzwi itp., ograniczenie ilości ciepła zużywanego na ogrzewanie powietrza wentylacyjnego i przygotowanie ciepłej wody użytkowej, podniesienie sprawności instalacji grzewczej, ulepszenia w lokalnym źródle ciepła i lokalnej sieci cieplnej lub przyłączenie do np. miejskiej sieci grzewczej, zastosowanie o niekonwencjonalnego źródła energii promieniowania słonecznego. W projekcie budowlanym przewidziano zastosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych i technologicznych spełniających wymagania branżowe jak również uwarunkowania ochrony środowiska. Ocieplenie budynków zaprojektowano tak, że wartość współczynnika przenikania ciepła. U przegród zewnętrznych, okien, drzwi oraz technika instalacyjna odpowiadają wymaganiom izolacyjności cieplnej. Powstaną również warunki do rozwinięcia innowacyjności organizacyjnej placówek, dzięki stworzeniu w wyniku realizacji projektu odpowiednich warunków do osiągnięcia standardów wymaganych przepisami prawa. Zakupione w ramach projektu wyposażenie i sprzęt będzie wyposażony w systemy i urządzenia chroniące przed niepotrzebnymi stratami energii elektrycznej. Zaprojektowano urządzenia, których jedną z głównych cech jest duża efektywność energetyczna (wentylacja, ogrzewnictwo, itp.). „Systemy i urządzenia chroniące przed niepotrzebnymi stratami energii", zaprojektowano takie elementy jak regulatory temperatury, czasowe automatyczne wyłączanie urządzeń technologicznych zastosowanych w projekcie (aby niepotrzebnie nie były włączone).

W celu zmniejszenia niskiej emisji planuje się w 4 budynkach SPZZOZ w Wyszkowie wymianę wewnętrznej sieci c.o. w nowych technologiach, co spowoduje znaczne ograniczenie strat ciepła, a tym samym mniejsze jego zużycia. Przedsięwzięcie przewiduje także wymianę stolarki okiennej, drzwi i ocieplenie fundamentów i ścian oraz zastosowanie nowoczesnych rozwiązań w instalacji wentylacyjnej. Zastosowanie rekuperacji w systemie wentylacji pozwala na odzysk ciepła z powietrza wywiewanego i ogrzanie nim powietrza nawiewanego – dzięki wymiennikowi ciepła.
Są to kolejne czynniki ukierunkowane na niskoemisyjność. Podobnie projektowane źródła światła zapewnią niższy pobór energii elektrycznej. Planowane jest wykorzystanie dachu budynku pod instalacje paneli fotowoltaicznych oraz zastosowanie pomp ciepła. Użyte materiały i wyposażenie obniżą zużycie energii elektrycznej i cieplnej powodując zmniejszenie emisji u dostawców, w tym w PEC Wyszków.

Projekt SPZZOZ w Wyszkowie obejmuje:

– ***termomodernizację pawilonu mieszczącego Oddziały Kardiologii i Chorób Wewnętrznych,*** *w tym:*

- ✓ *instalacja wentylacji mechanicznej – 471 671,88 zł*
- ✓ *instalacja CO - 429 400,97 zł*
- ✓ *stolarka drzwiowa zewnętrzna - 26 103.28 zł*
- ✓ *wymiana stolarki okiennej - 178 264,54 zł*
- ✓ *docieplenie ścian piwnic. Elewacja - 349 022,64 zł*
- ✓ *ocieplenie ścian zewnętrznych szybu windy – 14 114,58 zł*
- ✓ *roboty rozbiórkowe, wywiezienie gruzu - 31 047,63 zł*
- ✓ *instalacja solarna – 260 000,00 zł*

Łącznie: 1 759 625,52 zł
Roczne zmniejszenie zapotrzebowania na energię oszacowane zostało na poziomie: 59,9%

– ***termomodernizację pawilonu mieszczącego Szpitalny Oddział Ratunkowy i Izbę Przyjęć, Przychodnie Przyszpitalne, Pododdział Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej z łącznikiem Budynku Głównego Szpitala*** *(wartość robót bezpośrednio związanych z ograniczaniem niskiej emisji) w tym:*

- ✓ *docieplenie ścian, stropu i piwnic 447 300,00 zł,*
- ✓ *wymiana okien 200 000,00 zł,*
- ✓ *wymiana instalacji c.o. 500 000,00 zł,*
- ✓ *instalacja solarna – 352 700,00 zł*

Łącznie: 1 500 000,00 zł
Zmniejszenie zapotrzebowania na energię oszacowane zostało na poziomie: 40,1%

- t***ermomodernizację pawilonu mieszczącego Oddział Pediatryczny, Oddział Położniczy, Pracownię Serologii, Pracownię Rentgenodiagnostyki, Oddział Neonatologiczny*** *(wartość robót bezpośrednio związanych z ograniczaniem niskiej emisji) w tym:*

✓ *Wymiana okien i drzwi zewnętrznych 300 000 ,00 zł*

Łącznie: 300 000,00 zł

oraz termomodernizację pawilonu mieszczącego Oddział Chirurgiczny, Oddział Ginekologiczny, Aptekę Szpitalną, Laboratorium Analityczne *(wartość robót bezpośrednio związanych z ograniczaniem niskiej emisji) w tym:*

✓ *wymiana okien i drzwi zewnętrznych 300 000,00 zł,*
✓ *wymiana oświetlenia na energooszczędne100 000,00 zł.*
✓ *montaż paneli fotowoltaicznych na gruncie 240 000,00 zł*

Łącznie: 640 000,00 zł
Roczne zmniejszenie zapotrzebowani na energię oszacowane zostało na poziomie: 47,1%

Mając na względzie powyższe stopień poprawy efektywności energetycznej dla całego zakresu przedsięwzięcia termo modernizacyjnego, na podstawie audytów energetycznych, oszacowany został na poziomie: 68,2%, czyli więcej niż progowe 25%.

Łączna wartość: 4 199 625,52 PLN
Liczba budynków : 4szt.

TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ POWIATU WYSZKOWSKIEGO – ETAP II

Przedsięwzięcie to bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: POPRAWA ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ DOSTĘPNOŚCI POTENCJAŁU MIASTA OSTROŁĘKI I SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO POPRZEZ JEGO REWITALIZACJĘ ORAZ PODNIESIENIE WALORÓW UŻYTECZNOŚCI GOSPODARCZEJ, SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWO-REKREACYJNEJ.

Realizacja ww. inwestycji wpisuje się w CEL ROZWOJOWY *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze w obszarze*: Środowisko i energetyka „*Zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska”.*
KIERUNEK DZIAŁAŃ :

- *25. Dywersyfikacja źródeł energii i jej efektywne wykorzystanie*

DZIAŁANIE

- *25.1. Rozwój i proekologiczna modernizacja instalacji do produkcji energii elektrycznej i cieplnej w regionie, w tym zwiększenie udziału energii pozyskiwanej*
- *25.3. Podnoszenie efektywności energetycznej*

W SZCZEGOLNOŚCI:
Należy również poprawić efektywność energetyczną gospodarki, w tym poprzez rozwój budownictwa energooszczędnego i zmniejszenie zużycia energii przy świadczeniu usług publicznych, jak też poprawę efektywności transportu.
W zakresie energetyki należy przede wszystkim podjąć działania służące poprawie efektywności i niezależności energetycznej regionu. W tym celu powinien zostać zwiększony udział energii pozyskiwanej z odnawialnych źródeł energii, głównie biomasy, energii wiatru i słońca oraz wód geotermalnych. Małe jednostki wytwórcze, w tym pracujące w systemie energetyki prosumenckiej, powinny być rozwijane

szczególnie na obszarach wiejskich. Odnawialne źródła energii powinny też być wykorzystywane w budynkach użyteczności publicznej. Działania te również przyczynią się do rozwoju w województwie przemysłu ekologicznego produkującego urządzenia służące pozyskiwaniu energii z OZE. Wzrost efektywności wytwarzania energii powinien być ponadto realizowany przez rozwój produkcji energii w technologii kogeneracji i poligeneracji.

KIERUNEK DZIAŁAŃ:

➔ *30. Poprawa jakości wód, odzysk/unieszkodliwianie odpadów, odnowa terenów skażonych oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń*

DZIAŁANIE

➔ *30.1. Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby*

W SZCZEGÓLNOŚCI:

Prowadzić należy systematyczny monitoring wód powierzchniowych i podziemnych, jakości powietrza, zanieczyszczenia hałasem oraz natężeń pól elektromagnetycznych. Na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia ważne jest prowadzenie działań naprawczych, w tym mających na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych (w tym pyłu zawieszonego i hałasu), przywrócenie wymaganych standardów jakości wód oraz renaturalizację siedlisk. Na obszarach chronionych dodatkowo należy wdrażać plany ochrony, plany zadań ochronnych

Działania ujęte w przedsięwzięciach są zgodne z przedstawionymi kierunkami działań.

Ponadto realizuje następujący wskaźnik CELU STRATEGICZNEGO:

1. *Zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska; udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem" (panele fotowoltaiczne SPZZOZ w Wyszkowie).*

Ww. przedsięwzięcia wpisują się wprost w cele rozwojowe obszaru funkcjonalnego <u>z punktu widzenia ładu przestrzennego i ochrony środowiska tj.:</u>

- Zrównoważony rozwój subregionu, dzięki zachowaniu równowagi pomiędzy działaniami inwestycyjnymi, a działaniami sprzyjającymi ochronie środowiska;
- Zmniejszenie występowania zjawiska degradacji środowiskowej;
- Podniesienie jakości korzystania z przestrzeni publicznej;
- Poprawa jakości powietrza na terenie subregionu ostrołęckiego;
- Zmniejszenie emisji CO_2.

Celem głównym analizowanego przedsięwzięcia jest zmniejszenie zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej w powiecie wyszkowskim oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, pyłów i innych spalin szkodliwych dla środowiska na terenie powiatu wyszkowskiego, których źródłem pośrednim lub bezpośrednim jest 5 wskazanych budynków, tym samym zadanie wpisuje się w wiązkę II projektu wiodącego.

Ograniczanie niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej powiatu wyszkowskiego, budynkach w SPZZOZ w Wyszkowie ma istotne znaczenie dla ochrony zdrowia ludzkiego przed zagrożeniami wynikającymi ze szkodliwego lub skażonego, powiązanymi bezpośrednio ze społecznymi czynnikami warunkującymi zdrowie oraz dla tworzenia promujących zdrowie uwarunkowań społecznych i fizycznych w subregionie.

Efektywne wykorzystanie energii w tym wykorzystania odnawialnych źródeł energii w obiektach użyteczności publicznej oraz niższe zużycie energii zaowocuje wymiernymi korzyściami finansowymi oraz środowiskowymi.

Celami szczegółowymi przedsięwzięć są:

→ poprawa stanu technicznego i efektywności energetycznej budynków powiatowych poprzez inwestycje termomodernizacyjne,

→ zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło poprzez redukcję ubytków ciepła z budynków, która pozwoli na znaczne oszczędności kosztów energii,
→ zmniejszenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery oraz znacznie ograniczenie wydatków na energię poprzez zainstalowanie kolektorów słonecznych do podgrzania wody (*oszczędności wynikające z zainstalowania kolektorów mogą przyczynić się do zmniejszenia zużycia tradycyjnych źródeł energii nawet do 70%),*
→ promocja odnawialnych źródeł energii,
→ poprawa warunków pracy w budynkach użyteczności publicznej, a także podwyższenie bezpieczeństwa użytkowników budynków – podniesienie komfortu cieplnego budynków,
→ dostosowanie do obowiązujących norm ochrony cieplnej,
→ poprawa estetyki budynków.

Projekt będzie miał pozytywny wpływ na środowisko.

Oddziaływanie zmodernizowanych obiektów na środowisko wpłynie pozytywnie w czterech aspektach, tj.:
- oddziaływanie na ludzi (po realizacji projektu ulegnie poprawie mikroklimat tworzący środowisko pracy dla osób tam zatrudnionych i uczących się zawodu, zwiększy się bezpieczeństwo użytkowników),
- oddziaływanie akustyczne (zastosowane materiały budowlane oprócz własności termicznych przyniosą także zmniejszenie hałasu),
- zanieczyszczenie powietrza (nastąpi ograniczenie emisji do atmosfery szkodliwych substancji będących produktem ubocznym spalania powstałym w procesie ogrzewania, np. ograniczona zostanie emisja SO_2, CO, CO_2, NO),
- oddziaływanie na dobra materialne (poprawie ulegnie stan infrastruktury technicznej, poprawi się estetyka krajobrazu).

Planowane inwestycje termomodernizacji budynków użyteczności publicznej wraz ze zmianą konwencjonalnych źródeł ciepła na źródła niekonwencjonalne (energia wód geotermalnych, promieniowania słonecznego) w powiecie Wyszkowskim istotnie przyczynią się do pobudzenia rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez poprawę stanu infrastruktury użyteczności publicznej.

Ww. inwestycje mają wpływ na zwiększenie konkurencyjności gospodarki lokalnej, jak również na zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej subregionu zatem przyczyniają się do realizacji celu rozwojowego: z punktu widzenia ładu przestrzennego i ochrony środowiska.

Rozwiązania technologiczne i zakres prac do wykonania w poszczególnych obiektach Powiatu Wyszkowskiego wynikają z audytów energetycznych. Po przeprowadzeniu analizy finansowo-ekonomicznej wybrano takie warianty realizacji inwestycji, które dają najlepsze efekty w stosunku do zaangażowanych środków. Termomodernizacja jest oparta na systemach dociepleń bazujących na płytach styropianowych, ociepleniu stropów wełną mineralną lub styropianem oraz wymianie okien na stolarkę drewnianą i PCV. Instalacja OZE obejmuje montaż instalacji solarnej w Budynku Głównym w Domu Pomocy Społecznej w Brańszczyku (DPS).Układ solarny zasilany będzie łącznie przez 30 kolektorów słonecznych. Całkowita powierzchnia absorpcyjna płyt kolektorowych wynosi 65,7 m^2. Energia cieplna uzyskana z kolektorów zostanie przekazana na nośnik ciepła znajdujący się w absorberze kolektora.

Zastosowane materiały oraz technologie robót budowlanych spełniają wymogi Polskich Norm i Europejskich Norm Zharmonizowanych, umożliwiając jednocześnie osiągnięcie przewidywanych wskaźników ograniczenia zużycia energii cieplnej, tym samym zmniejszenie zużycia paliw ze źródeł nieodnawialnych oraz redukcji emisji zanieczyszczeń - w szczególności dwutlenków: węgla, siarki i azotu. Realizacja projektu została podzielona na pięć zadań, przydzielonych odpowiednio do obiektów poddanych termomodernizacji.

Budynki użyteczności publicznej zajmują szczególne miejsce wśród zasobów budowlanych w Polsce. Służą one samorządom lokalnym i administracji państwowej do wypełniania obowiązków statutowych takich jak np. edukacja, ochrona zdrowia, kultura, i inne.

W latach 60 i 70 nie przywiązywano specjalnej uwagi ani do jakości wykonania ani do parametrów cieplnych materiałów stosowanych do budowy. Było tak dlatego, że nie miała znaczenia ilość energii zużywanej do ogrzewania, ponieważ była ona tania.

Obecnie ceny energii i ciepła są wysokie, a według analityków będą stale wzrastać coraz bardziej obciążając budżety. Dlatego, by nie wydawać majątku na ogrzewanie ani nie marznąć w zimnym budynku konieczne jest prowadzenie termomodernizacji budynków użyteczności publicznej.

Teren, na którym znajduje się obiekt warsztatów CEZiU w Wyszkowie ZS Nr 1 w Wyszkowie, ujęty jest w Lokalnym Programie Rewitalizacji Wyszkowa, w obszarze problemowym przy ul. I AWP, gdzie na procesy degradacji substancji budowlanej i funkcji przestrzennych nakładają się zjawiska degradacji społecznej. Istotnym problemem na tym terenie jest dekapitalizacja starej zabudowy budynków przeznaczonych pod szkolnictwo zawodowe.

Budynki użyteczności publicznej objęte projektem powstały na przełomie lat 60-tych i 70-tych ubiegłego wieku i charakteryzują się niskimi parametrami energetycznymi, wymagają ocieplenia i wykonania elewacji.

W celu zapobieżenia dalszej degradacji budynków będących własnością Powiatu Wyszkowskiego, użytkowanych przez: Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej „Kopernik" w Wyszkowie i Zespół Szkół Nr 1 w Wyszkowie oraz Dom Pomocy Społecznej w Brańszczyku, Powiat Wyszkowski planuje podjęcie działań termomodernizacyjnych. Zły stan techniczny budynków stanowi negatywny element wizerunku miasta Wyszków i miejscowości Brańszczyk.
Standard energetyczny budynków objętych projektem jest zły, a dotychczas dokonywane modernizacje miały ograniczony zakres. Budynki te są wyznacznikiem lokalnej praktyki budowlanej i powinny być budynkami demonstracyjnymi w zakresie możliwych do zastosowania technologii energooszczędnych.
Ponadto, nowoczesna modernizacja powinna jako priorytet przyjąć jakość środowiska wewnętrznego i aspekty oddziaływania obiektu na środowisko naturalne.
Pomimo wielu istotnych zalet odnawialnych źródeł energii, świadomość społeczeństwa w powiecie wyszkowskim a w szczególności młodzieży jest niewielka. Realizacja projektu umożliwi podniesienie świadomości młodzieży szkolnej oraz społeczności lokalnej.

Potrzeba realizacji inwestycji

1. Krajowe i regionalne programy strategiczne.
2. Niska sprawność systemów grzewczych, zły stan instalacji.
3. Wysokie wydatki ponoszone na ogrzewanie obiektów objętych projektem.
4. Niska efektywność energetyczna.
5. Świadomość ekologiczna społeczeństwa.
6. Warunki pracy i nauki użytkowników obiektów.

Przesłanki realizacji inwestycji

- Niska sprawność systemów grzewczych poszczególnych budynków skutkuje poważnymi stratami energii w źródle jej wytwarzania, na jej przesyle i wymianie.
- Wyposażenie techniczne obiektów jest w złym stanie, chodzi zarówno o instalacje jak i grzejniki, które często powodują awarie i przecieki. Ponadto brak przygrzejnikowych zaworów termostatycznych nie pozwala na normowanie temperatur.
- Wszystko to skutkuje utratami ciepła. Przyczyną wysokiego zużycia energii na ogrzewanie w budynkach użyteczności publicznej jest także niska izolacyjność cieplna ścian, dachów, okien i drzwi, niska sprawność źródeł ciepła.

- Zastosowanie szczelnych drzwi i okien eliminujących przepływ powietrza skutecznie wyłączają możliwość funkcjonowania wentylacji grawitacyjnej, której siłą napędową był właśnie przepływ powietrza poprzez wyeliminowane nieszczelności.
- Wykonanie planowanego zakresu inwestycji zredukuje straty ciepła wpływając bezpośrednio na obniżenie kosztów ogrzewania tych budynków.
- Wysokie wydatki ponoszone na ogrzewanie obiektów objętych projektem to kolejny powód skłaniający do podjęcia inwestycji.
- Koszty te są konsekwencją złego stanu instalacji, która wymaga modernizacji. Rentowność funkcjonowania tych obiektów/instalacji zostanie poprawiona na wskutek planowanej inwestycji co przyniesie wymierne korzyści finansowe dla Powiatu. Osiągnięte oszczędności mogą zostać przeznaczone przez władze na kolejne inwestycje co wpłynie na wzrost atrakcyjności regionu i jego rozwój.
- Złe warunki pracy i nauki ze względu na brak możliwości normowania temperatur, częste awarie instalacji.

Istotnym warunkiem zapewnienia komfortu pracy i nauki osobom na co dzień użytkującym budynki objęte projektem jest efektywność energetyczna. Zły stan techniczny instalacji grzewczych, złe ocieplenie ścian skutkuje nieodpowiednią temperaturą w jakiej muszą przebywać użytkujący budynki.

Skutki zaniechania inwestycji

- pogłębienie się wadliwości instalacji, ogólnego stanu technicznego obiektów,
- większe zużycie energii,
- większe koszty i większe zapotrzebowanie na energię oraz surowce naturalne,
- większą emisję zanieczyszczeń na obszarze powiatu, a przez co na jakość życia i zdrowia mieszkańców.

Zaniechanie realizacji projektu będzie miało bezpośredni wpływ na pogorszenie stanu środowiska naturalnego w powiecie wyszkowskim.

Realizacja inwestycji wpłynie na rozwiązanie problemu. Skala oddziaływania tego rozwiązania wybiega poza Obszar lokalny ze względu na poprawę stanu środowiska naturalnego, które należy rozpatrywać globalnie.

Realizacja projektu została podzielona na pięć zadań, przydzielonych odpowiednio do obiektów poddanych termomodernizacji.

ZAKRES PRAC

Zadanie 1 – Budynek Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej „Kopernik" w Wyszkowie":

- ocieplenie dachu z ewentualną wymianą pokrycia dachowego budynku,
- ocieplenie ścian zewnętrznych budynku i cokołu budynku, grubość docieplenia 12 cm.
- wymiana rynien i rur spustowych budynku,
- wymiana instalacji odgromowej,
- wymiana starych drzwi zewnętrznych – zestawienie stolarki budynku,
- wymiana okien – zestawienie stolarki budynku,
- remont schodów i pochylni,
- remont dachu i kominów.

Zgodnie z wyliczeniami audytu energetycznego dla przedmiotowego budynku stopień poprawy efektywności energetycznej będzie wynosił: 68,43%.

Zadanie 2 – Budynek Zespołu Szkół Nr 1 im. Marii Skłodowskiej - Curie w Wyszkowie:

- wykonanie izolacji stropodachu z płyt styropianowych,
- remont istniejących kominów murowanych – przemurowanie kominów, naprawa czapek kominowych wraz z robotami malarskimi,
- wymianę obróbek blacharskich,
- wykonanie nowego dwuwarstwowego pokrycia z papy termozgrzewalnej,
- wymiana instalacji odgromowej,

- ocieplenie ścian budynków płytami styropianowymi wraz z przygotowaniem podłoża i ręcznym wykonaniem wyprawy elewacyjnej cienkowarstwowe,
- uzupełnienie tynków zewnętrznych zwykłych,
- przygotowanie powierzchni i malowanie farbami elewacyjnymi starych tynków – gzymsy, montaż gzymsu
- przebudowa instalacji centralnego ogrzewania,
- wykonanie węzła cieplnego.

Zgodnie z wyliczeniami audytu energetycznego dla przedmiotowego budynku stopień poprawy efektywności energetycznej będzie wynosił:80,47%.

Zadanie 3 – Budynek Główny Domu Pomocy Społecznej w Brańszczyku:

- wykonanie docieplenia ścian zewnętrznych, ścian fundamentowych wraz z murkami oporowymi w miejscach wejść i wjazdu do pomieszczeń piwnicznych,
- wykonanie docieplenia budynku na poziomie stropu nad II piętrem na poziomie poddasza,
- wykonanie malowania pokrycia dachowego wraz z uprzednim jego oczyszczeniem.
- wymiana stolarki drzwiowej i okiennej zewnętrznej,
- wymiana istniejących obróbek blacharskich murków ogniowych wystających ponad połać dachu przystosowując je do nowych szerokości przegród,
- wymiana parapetów zewnętrznych z dostosowaniem do nowej grubości ściany zewnętrznej,
- remont studni doświetlających pomieszczenia piwniczne,
- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrznej,
- wykonanie izolacji poziomej i pionowej części budynku/
- montaż instalacji solarnej.

Zgodnie z wyliczeniami audytu energetycznego dla przedmiotowego budynku stopień poprawy efektywności energetycznej będzie wynosił:67,22%.

Zadanie 4 – Budynek „Hostel" na terenie Domu Pomocy Społecznej w Brańszczyku:

- wykonanie docieplenia ścian zewnętrznych, ścian fundamentowych wraz z murkami oporowymi w miejscach wejść i wjazdu do pomieszczeń piwnicznych,
- wykonanie docieplenia budynku na poziomie stropu nad I piętrem na poziomie poddasza, docieplenie stropu piwnicy,
- wymiana istniejących obróbek blacharskich murków ogniowych wystających ponad połać dachu przystosowując je do nowych szerokości przegród,
- wymiana parapetów zewnętrznych z dostosowaniem do nowej grubości ściany zewnętrznej,
- remont studni doświetlających pomieszczenia piwniczne.

Zgodnie z wyliczeniami audytu energetycznego dla przedmiotowego budynku stopień poprawy efektywności energetycznej będzie wynosił:51,41%.

Zadanie 5 – Budynek Internatu na terenie Domu Pomocy Społecznej w Brańszczyku:

- remont instalacji c.o.
- docieplenie wraz z kolorystyką elewacji budynku ścian zewnętrznych i ścian fundamentowych,
- izolacja pionowa i pozioma ścian fundamentowych części budynku głównego,
- osuszenie oraz usunięcie przyczyn i skutków korozji biologicznej ścian piwnicznych części budynku głównego,
- izolacja cieplna pokrycia dachowego,
- zmiana dachu ze stropodachu na dach dwuspadowy z ociepleniem stropu,
- wymiana istniejących obróbek blacharskich,
- nadbudowa dachu.

Zgodnie z wyliczeniami audytu energetycznego dla przedmiotowego budynku stopień poprawy efektywności energetycznej będzie wynosił:56,37%.

Mając na względzie powyższe średnia ważona efektywności poszczególnych budynków względnie zmniejszenia zużycia kWh dla całości projektu wynosi 68,4%, czyli więcej niż progowe 25%.

TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ GMINY WYSZKÓW

GMINA WYSZKÓW mając na względzie konieczność poprawy efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, z równoczesnym spadkiem emisji gazów do atmosfery, przedstawia do dofinansowania przedsięwzięcia, zadania inwestycyjne w ramach którego zaplanowane zostały do realizacji na terenie Gminy Wyszków (lidera) oraz Powiatu Wyszkowskiego.
Przedsięwzięcie to bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: *poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej.*
Niniejsze zadanie wpisuje się wprost w założenia wiązki II. Projektu wiodącego, w której uwzględnione zostały inwestycje mające na celu poprawę jakości życia poprzez zwiększenie dostępności i jakości świadczonych usług publicznych. Poprawa jakości środowiska wewnętrznego pomieszczeń obiektów objętych projektem przełoży się na poprawę komfortu pracy i użytkowania budynków użyteczności publicznej. Ponadto planowane zadanie pośrednio wpłynie na ochronę zdrowia ludzkiego poprzez ograniczenie zagrożeń wynikających ze szkodliwego lub skażonego środowiska naturalnego, którego jakość jest powiązana ze społecznymi czynnikami warunkującymi zdrowie.

Zakres prac termomodernizacyjnych obejmował będzie:
zadanie 1 – **budynek użyteczności publicznej Urzędu Miejskiego i Starostwa Powiatowego w Wyszkowie:** całkowita wymiana instalacji c.o. i wymiana oświetlenia na energooszczędne.
Zaplanowane działania inwestycyjne pozwolą na:

- poprawę efektywności energetycznej obiektu: 33,7%,
- efektywność kosztowa zmniejszenia zużycia energii: 6,15 zł/kWh/rok,
- podwyższenie standardu energetycznego budynku - wskaźnik EPH+W = 138,76 kWh/m2rok,
- stopień redukcji emisji CO^2: 38,2%,
- szacunkowe oszczędności zużycia energii oświetlenia w Budynku Urzędu Miejskiego i Starostwa Powiatowego wyniosą:64,27 MWh/rok.

zadanie 2 – **budynek hali sportowej i krytej pływalni Wyszkowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji:** wymiana oświetlenia na energooszczędne oraz montaż instalacji fotowoltaicznej.
W ramach zadania zostanie wykonany montażu instalacji fotowoltaicznej PV. Łącznie zainstalowanych zostanie 147 paneli o mocy 260 W każdy (powierzchnia 1 panela ok. 1,6 m2, sprawność 16%).
W efekcie przeprowadzonych działań inwestycyjnych ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej produkcji sieciowej oszacowana została na poziomie: 84,57 MWh/rocznie

Celem głównym przedsięwzięcia jest wsparcie wzrostu efektywności energetycznej poprzez inwestycje w budynkach użyteczności publicznej. Zakłada się, że planowane działania inwestycyjne przyniosą długoterminowe korzyści, które zostaną osiągnięte w obszarach związanych z realizowanym projektem. Zidentyfikowano w drodze analizy szereg oddziaływań, czyli długofalowych konsekwencji zrealizowanego projektu, wykraczających poza natychmiastowe efekty dla Beneficjentów końcowych.
Cele bezpośrednie projektu zakładają: redukcję ubytków ciepła z budynków, która pozwoli na obniżenie kosztów ogrzewania budynków, zmniejszenie kosztów zużycia energii elektrycznej, zmniejszenie negatywnego oddziaływania na środowisko, poprawę warunków i komfortu pracy w budynkach użyteczności publicznej, poprawę jakości środowiska wewnętrznego pomieszczeń objętych projektem, podniesienie atrakcyjności miasta Wyszków i okolicznych terenów dla mieszkańców oraz przyjezdnych, zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło.

Celami pośrednimi są: poprawa efektywności energetycznej, poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie ilości zanieczyszczeń, propagowanie efektywności energetycznej i OZE, poprawa zdrowia i jakości życia mieszkańców województwa mazowieckiego, realizacja krajowej oraz wspólnotowej polityki dotyczącej wzrostu efektywności energetycznej.
Wszystkie podjęte w ramach projektu czynności są proekologiczne, ponieważ przyczyniają się do poprawy efektywności energetycznej. Dzięki instalacji paneli fotowoltaicznych nie tylko zwiększy się udział odnawialnych źródeł energii ale również nastąpi popularyzacja i promocja tego typu przedsięwzięć wśród mieszkańców. Ponadto funkcjonowanie budynków użyteczności publicznej objętych projektem ma duże znaczenie dla mieszkańców powiatu wyszkowskiego, gdyż są one głównymi ośrodkami o charakterze kulturalnym i sportowym (budynek pływalni) w najbliższej okolicy oraz służą do załatwiania bieżących spraw mieszkańców (budynek Urzędu Miejskiego i Starostwa Powiatowego). Projekt przyczyni się także do podniesienia atrakcyjności miasta Wyszków i okolicznych terenów dla mieszkańców oraz przyjezdnych. Na podstawie przeprowadzonych analiz stwierdza się, że głównym celem projektu jest wsparcie wzrostu efektywności energetycznej poprzez inwestycje w budynkach użyteczności publicznej.

Reasumując, zadanie pn.: „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej gminy Wyszków" poprzez wzrost efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej przyczyni się do redukcji ubytków ciepła, pozwoli na obniżenie kosztów utrzymania budynków objętych zadaniem, a co za tym idzie poprawę jakości powietrza i zmniejszenie negatywnego oddziaływania na środowisko. Ponadto, realizacja przedmiotowego zadania będzie miała pozytywny wpływ na poprawę komfortu pracy i użytkowania budynków użyteczności publicznej, co będzie miało przełożenie również na podniesienie atrakcyjności miasta Wyszków i całego subregionu. Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że projekt realizuje CEL GŁÓWNY wskazany w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030r.: ZMNIEJSZENIE DYSPROPORCJI ROZWOJU W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM, WZROST ZNACZENIA OBSZARU METROPOLITALNEGO WARSZAWY W EUROPIE" i CEL STRATEGICZNY w zakresie środowiska i energetyki: zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska.
Ponadto, zadanie wprost wpisuje się również w n/w cel zapisany w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego: zwiększenie konkurencyjności regionu i poprawa warunków życia, który realizowany będzie m.in. poprzez: wzmocnienie funkcji metropolitalnych Warszawy.
Jednocześnie zadanie w pełni wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego jakim jest „poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności.

CIEPŁA STRONA MIASTA

Przedsięwzięcie to bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: POPRAWA ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ DOSTĘPNOŚCI POTENCJAŁU MIASTA OSTROŁĘKI I SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO POPRZEZ JEGO REWITALIZACJĘ ORAZ PODNIESIENIE WALORÓW UŻYTECZNOŚCI GOSPODARCZEJ, SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWO-REKREACYJNEJ. Projekt realizuje cel strategii województwa dla województwa mazowieckiego: *zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska.* Realizowany będzie poprzez produkcję energii ze źródeł odnawialnych, dywersyfikację źródeł energii i jej efektywne wykorzystanie. Realizacja projektu zmniejszy niską emisję w subregionie oraz przyczyni się do spadku zapotrzebowanie na energię – poprzez jego dywersyfikację, przy równoczesnym zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska naturalnego, co także pozwoli zaoszczędzić środki finansowe. Budynki które zostaną poddane termomodernizacji znajdują się w sąsiedztwie planowanej do zbudowania sieci ścieżek rowerowych. Realizacja inwestycji kompleksowo wpłynie na ograniczenie niskiej emisji, a przez to poprawi warunki zdrowotne w subregionie, tym samym zadanie wpisuje się w wiązkę II projektu wiodącego.

Rys. 26. Lokalizacja Inwestycji w odniesieniu do przebiegu szlaków pieszo-rowerowych, planowanych w ramach II. Projektu wiodącego

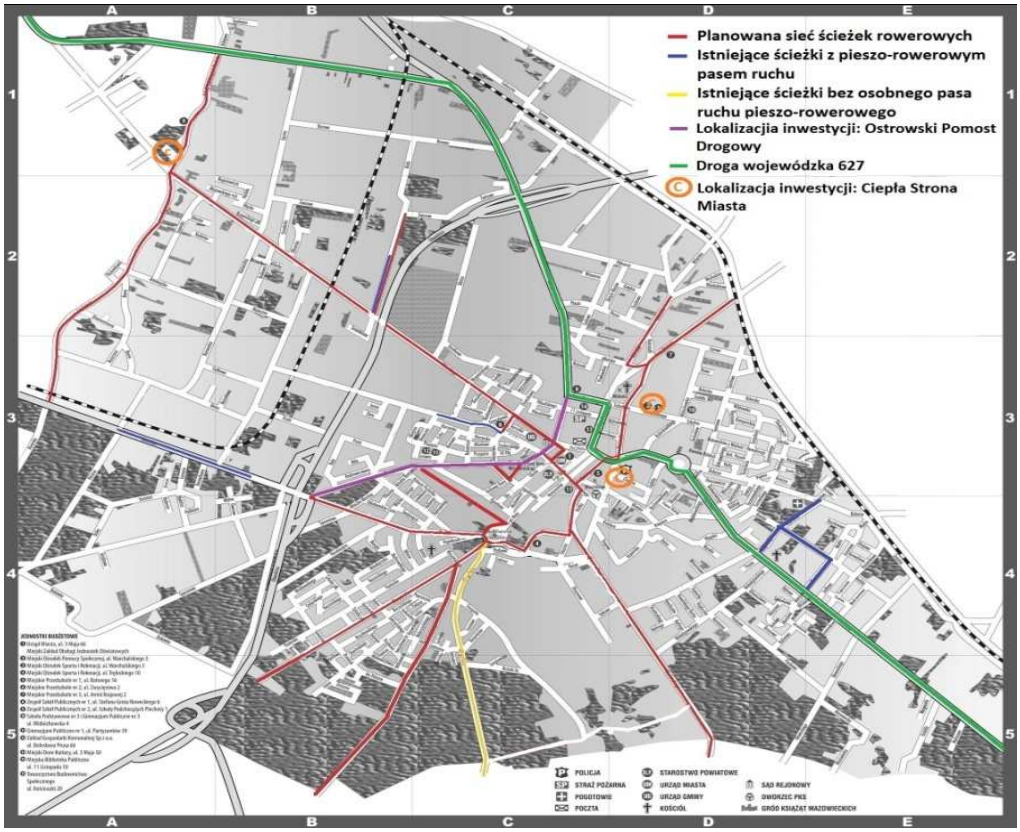

Źródło: dane udostępnione przez Partnera na potrzeby RIT

Miasto Ostrów Mazowiecka planuje dokonanie głębokiej termomodernizacji trzech budynków użyteczności publicznej. Wszystkie planowane do wykonania inwestycje wynikają z przeprowadzonych audytów energetycznych i odpowiadają najwyższym możliwym standardom efektywności energetycznej. Każdy z obiektów planowanych do termomodernizacji został dodatkowo wyposażony w instalacje/urządzenia służące pozyskaniu OZE. Budynki które mają zostać poddane termomodernizacji to: Centrum Integracji Społecznej na ul. Chopina 2B, hala sportowa MOSiR ul. Warchalskiego 3 i Zespół Szkół Publicznych nr 2 ul. Szkoły Podchorążych Piechoty 1.

Projekt ***Ciepła Strona Miasta*** obejmuje termomodernizację następujących budynków użyteczności publicznej w Ostrowi Mazowieckiej**:**

1. *Termomodernizacja budynku MOSiR przy ul. Warchalskiego:*

- ocieplenie ścian zewnętrznych styropianem (λ = 0.035 [W/mK] o grubości 0.150 [m]) metoda lekka-mokra oraz wykonanie prac dodatkowych,
- ocieplenie stropodachu segmentów A i C wełną mineralną (λ = 0.035 [W/mK] o grubości 0.160 [m]) oraz wykonanie prac dodatkowych,
- ocieplenie stropodachu segmentu B wełną mineralną (λ = 0.035 [W/mK] o grubości 0.160 [m]) oraz wykonanie prac dodatkowych,
- wymiana okien,
- wymiana drzwi zewnętrznych,
- wymiana ścian systemowych,
- modernizacja systemu wentylacji mechanicznej: montaż central wentylacyjnych nawiewno-wywiewnych z wymiennikami krzyżowymi,
- montaż ogniw fotowoltaicznych.

2. *Termomodernizacja budynku CIS przy ul. Chopina:*

- modernizacja systemu grzewczego: wymiana źródła ciepła – miejska sieć ciepłownicza, zastosowanie zaworów podpionowych i regulatorów na odgałęzieniach,
- modernizacja systemu ogrzewania ciepłej wody użytkowej: wymiana źródła ciepła – podgrzewacze elektryczne,
- budowa systemu wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej z odzyskiem ciepła,
- ocieplenie ścian zewnętrznych styropianem (λ = 0.035 [W/mK] o grubości 0.110 [m]) metoda lekka-mokra oraz wykonanie prac dodatkowych,
- ocieplenie ścian przylegających do gruntu styrodurem (λ = 0.032 [W/mK] o grubości 0.100 [m]) oraz wykonanie prac dodatkowych,
- ocieplenie ścian zewnętrznych piwnicy styrodurem (λ = 0.032 [W/mK] o grubości 0.100 [m]) oraz wykonanie prac dodatkowych,
- ocieplenie stropu pod poddaszem wełną mineralną (λ = 0.035 [W/mK] o grubości 0.100 [m]) oraz wykonanie prac dodatkowych,
- wymiana drzwi zewnętrznych,
- montaż ogniw fotowoltaicznych (montaż termicznych kolektorów słonecznych).

3. *Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół nr 2*

- modernizacja systemu grzewczego: wymiana istniejącego kotła na kocioł kondensacyjny, wymiana instalacji c.o.: pionów, poziomów, grzejników, montaż zaworów termostatycznych, zastosowanie zaworów podpionowych i regulatorów na odgałęzieniach,
- ocieplenie ścian zewnętrznych styropianem (λ = 0.038 [W/mK] o grubości 0.150 [m]) metoda lekka-mokra oraz wykonanie prac dodatkowych,
- ocieplenie ścian przylegających do gruntu styrodurem (λ = 0.035 [W/mK] o grubości 0.130 [m]) oraz wykonanie prac dodatkowych,
- ocieplenie stropodachu styropapą (λ = 0.035 [W/mK] o grubości 0.110 [m]) oraz wykonanie prac dodatkowych,
- wymiana okien,
- wymiana drzwi zewnętrznych,
- montaż ogniw fotowoltaicznych,
- montaż nawiewników okiennych lub ściennych.

Dla wszystkich trzech budynków zostały sporządzone audyty energetyczne, programy funkcjonalno-użytkowe oraz studium wykonalności. Projekt wpisuje się w Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Ostrów Mazowiecka do 2020 r.

Na podstawie przygotowanych dokumentów został wyznaczony koszt całego przedsięwzięcia. Łączna kwota termomodernizacji trzech budynków, opracowania dokumentacji, nadzoru inwestorskiego oraz promocji projektu wyniosą 2 891 792,49 zł brutto.

WYKONANIE TERMOMODERNIZACJI OBIEKTU SZPITALA W PRZASNYSZU

Inwestycja dotycząca termomodernizacji obiektu szpitala w Przasnyszu bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: „POPRAWA ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ DOSTĘPNOŚCI POTENCJAŁUMIASTA OSTROŁĘKI I SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO POPRZEZ JEGO REWITALIZACJĘ ORAZ PODNIESIENIE WALORÓW UŻYTECZNOŚCI GOSPODARCZEJ, SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWO-REKREACYJNEJ”.

Przedsięwzięcie to realizuje wspólną inwestycję polegającą na poprawie efektywności energetycznej oraz wykorzystywaniu odnawialnych źródeł energii budynków użyteczności publicznej obszaru funkcjonalnego miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego.

Termomodernizacja obiektów szpitala w Przasnyszu polegać będzie na dociepleniu budynku, wymianie drzwi i okien, modernizacji instalacji wentylacji mechanicznej, modernizacji źródeł ciepła oraz oświetlenia z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii.
Analiza przygotowująca do procesu termomodernizacji budynku szpitala w Przasnyszu zakłada zmniejszenie ilości zużywanej energii pierwotnej w obiekcie o 3 000 836 kWh/rok. Oszczędności wystąpią zarówno w energii cieplnej do celów c.o. i c.w.u. oraz energii elektrycznej na potrzeby oświetlenia, a produkowana energia w ogniwach fotowoltaicznych zmniejszy zapotrzebowanie energii elektrycznej na inne cele. Ponadto dodatkowym aspektem, który wynika ze zmniejszenia energii będzie zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o około 2.552,11 MgCO2 / rocznie.

Wykonanie termomodernizacji obiektu Szpitala w Przasnyszu to przedsięwzięcie prowadzące przede wszystkim do poprawy efektywności energetycznej obiektu, przy równoczesnym obniżeniu ogólnych kosztów eksploatacji i konserwacji. Budynek zyska wyższą klasę energetyczną, pozwalając zmniejszyć zapotrzebowanie na ciepło w zimie i jednocześnie ograniczyć zapotrzebowanie na chłód w okresie letnim, zredukowane zostanie ryzyko pojawienia się wilgoci czy pleśni.
W wyniku realizacji zadania zostanie poprawiony standard użytkowy budynku, wzrośnie komfort cieplny pomieszczeń szpitalnych, co przełoży się zarówno na poprawę warunków w jakich przebywają chorzy na oddziałach, jak i warunków pracy i użytkowania obiektu, a w związku z obniżeniem kosztów związanych z bieżącą eksploatacją i konserwacją obiektu nastąpi przesunięcie funduszy na podstawową statutową działalność podmiotu jaką jest ratowanie ludzkiego życia.
Poprawa infrastruktury budynku zapewni pacjentom warunki sprzyjające szybszemu przywracaniu zdrowia. Wartością dodaną termomodernizacji będzie również wizualne odnowienie dotychczasowej elewacji, pacjenci będą przebywać w budynku nie tylko energooszczędnym i funkcjonalnym, ale także przyjemnym i reprezentatywnym, a tym samym ulegnie znaczącej poprawie jakość udzielanych usług zdrowotnych. Powyższe aspekty wpisują zadanie polegające na termomodernizacji obiektu Szpitala w Przasnyszu w wiązkę w ramach II Projektu wiodącego, która uwzględnia przedsięwzięcia nakierowane na poprawę jakości życia mieszkańców subregionu. Przedsięwzięcie bezpośrednio przełoży się na poprawę warunków życia społeczeństwa, jednocześnie wpływając na polepszenie stanu środowiska naturalnego, a także na atrakcyjność obszaru oraz świadomość społeczną, spowoduje poprawę wizerunku oraz wzrost atrakcyjności inwestycyjnej całego obszaru.

Realizacja ww. inwestycji wpisuje się w ramowy CEL STRATEGICZNY *„Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku, Innowacyjne Mazowsze”* w obszarze środowisko i energetyka: *„zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska”*, wspierając następujące kierunki działań:

- Produkcja energii ze źródeł odnawialnych – poprzez zastosowanie kolektorów słonecznych, ogniw fotowoltaicznych oraz pomp ciepła z wykorzystaniem wymienników gruntowych;
- Zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska – poprzez ochronę powietrza i ochronę przed hałasem;
- Dywersyfikacja źródeł energii i jej efektywne wykorzystanie– poprzez podnoszenie efektywności energetycznej budynku szpitala;
- Poprawa jakości wód, odzysk/unieszkodliwianie odpadów, odnowa terenów skażonych oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń – poprzez zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych.

Zakres przedsięwzięcia

Termomodernizacja obiektów szpitala w Przasnyszu obejmować będzie niżej wymienione zespoły zadań:

1. Roboty budowlane:
   - docieplenie ścian wełną mineralną.
   - docieplenie stropów wełną mineralną.
   - wymiana stolarki okiennej oraz drzwiowej zewnętrznej
2. Roboty instalacyjne oraz modernizacja źródła ciepła:
   - Regulacja instalacji c.o.
   - Modernizacja źródła ciepła:
   - Uruchomienie pomp ciepła z wykorzystaniem wymienników gruntowych
   - Montaż kolektorów słonecznych
   - Roboty instalacyjne w budynku kotłowni
3. Modernizacja instalacji wentylacji mechanicznej – modernizacja central wentylacyjnych celem zastosowania rekuperacji
4. Modernizacja oświetlenia i zastosowanie paneli – ogniw fotowoltaicznych:
   - Wymiana źródeł światła na oświetlenie ledowe.
   - Utworzenie zespołu ogniw celem uzyskania energii elektrycznej z promieniowania słonecznego.

Usytuowanie przedsięwzięcia

Szpital w Przasnyszu zlokalizowany jest w Przasnyszu na działce 268/15 i 268/34 przy ulicy Sadowej 9, w powiecie przasnyskim, woj. mazowieckim. Grunty, naniesienia oraz majątek ruchomy jest własnością Powiatu Przasnyskiego. Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Przasnyszu otrzymał w/w obiekt wraz z wyposażeniem w nieodpłatne użytkowanie zgodnie z protokołem zdawczo-odbiorczym z dnia 15 czerwca 2005 r.

Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Przasnyszu jest osobą prawną typu publicznego. W kategoriach prawa o finansach publicznych beneficjent jest jednostką sektora finansów publicznych. Organem założycielskim jest Powiat Przasnyski.

Beneficjent działa w publicznym systemie ochrony zdrowia i udziela świadczeń medycznych dla ludności w oparciu i kontrakt NFZ. Obszarem działania SPZZOZ w Przasnyszu jest teren powiatu przasnyskiego, jednakże placówka może udzielać świadczeń mieszkańcom z poza powiatu, oraz osobom przyjezdnym z całego kraju, osobom czasowo przebywającym na terenie powiatu, cudzoziemcom (wg obowiązujących przepisów).Szpital w Przasnyszu specjalistyczną opieka lekarską obejmuje ludność regionu liczącą ok. 53 tys. mieszkańców. Świadczenia zdrowotne udzielane są w systemie hospitalizacji, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej oraz w ramach stacjonarnej pomocy doraźnej w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym.

Czas realizacji projektu: lata: 2015 - 2018
Szacowana wartość projektu
Wartość brutto: 9 686 441,00 zł, w tym:
dofinansowanie UE 80 %: 7 749152,80 zł
wkład własny: 1 937288,20 zł

Koszty realizacji projektu oraz czas zwrotu nakładów (SPBT):

LP.	OBSZAR INWESTYCJI	KOSZT REALIZACJI	SPBT
I.	Termomodernizacja budynku	4 971 415,00 zł	x
1.	Ocieplenie ścian zewnętrznych	1 526 730,00 zł	25,9 lat
2.	Ocieplenie ścian żelbetowych (budynek D)	145 245,00 zł	24,2 lat
3.	Ocieplenie ścian piwnic i przyziemia	308 550,00 zł	24,9 lat
4.	Ocieplenie prześwitu	25 950,00 zł	15,4 lat
5.	Ocieplenie stropodachu	144 000,00 zł	7,7 lat
6.	Wymiana stolarki okiennej	1 307 280,00 zł	10,3 lat
7.	Wymiana stolarki drzwiowej	53 160,00 zł	28,1 lat
8.	Modernizacja instalacji c.w.u. (montaż kolektorów słonecznych oraz uruchomienie pomp ciepła z wykorzystaniem wymienników gruntowych)	1 460 500,00 zł	46,6 lat

II.	Modernizacja oświetlenia i zastosowanie ogniw fotowoltaicznych	3 141 220,00 zł	9,3 lat
III.	Modernizacja instalacji wentylacji mechanicznej	1 197 522,00 zł	12,2 lat
IV.	Koszty dodatkowe	376 284,00 zł	x
1.	Dokumentacja techniczna	120 000,00 zł	x
2.	Nadzór inwestorski	180 000,00 zł	x
3.	Dokumentacja aplikacyjna	35 000,00 zł	x
4.	Doradztwo prawno-finansowe	20 000,00 zł	x
5.	Promocja projektu	8 000,00 zł	x
6.	Audyt	13 284,00 zł	x
	OGÓŁEM:	**9 686 441,00 zł**	**x**

Wartości docelowe wskaźników

Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków: 1 kompleks budynków
Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych:: 3 000 836 kWh/rok(53%)
Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych: 2 552,11 MgCo2/rok (50,51%)

Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w obiektach szpitala w Przasnyszu:

Składniki zużycia energii	Jednostka miary	Stan przed modernizacją	Stan po modernizacji	Redukcja zużycia energii ilościowo	Redukcja zużycia energii w %
Roczne zapotrzebowanie na ciepło dla potrzeb wentylacji mechanicznej	GJ/rok	1 831,80	549,60	1 282,20	70,00
Roczne zapotrzebowanie na energię elektryczną na potrzeby oświetlenia	kWh/rok	1 395 185,00	602 658,00	792 527,00	56,80
	GJ/rok	5 022,63	2 169,57	2 853,06	56,80
Roczne zapotrzebowanie na ciepło do ogrzewania budynku	GJ/rok	10 522,86	5 111,66	5 411,20	51,42
Roczne zapotrzebowanie na ciepło do przygotowania c.w.u.	GJ/rok	2 909,80	1 653,25	1 256,55	43,18
Razem:	GJ/rok	20 287,09	9 484,08	**10 803,01**	**53,25**

Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych:

Wielkość emisji gazów cieplarnianych	Jednostka miary	Stan przed modernizacją	Stan po modernizacji	Redukcja emisji ilościowo	Redukcja emisji w %
	MgCo2/rok	5 052,34	2 500,23	**2 552,11**	**50,51**

TERMOMODERNIZACJA ZESPOŁU BUDYNKÓW SPZOZ-ZZ W MAKOWIE MAZOWIECKIM

Przedsięwzięcie to bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: POPRAWA ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ DOSTĘPNOŚCI POTENCJAŁU MIASTA OSTROŁĘKI I SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO POPRZEZ JEGO REWITALIZACJĘ ORAZ PODNIESIENIE WALORÓW UŻYTECZNOŚCI GOSPODARCZEJ, SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWO-REKREACYJNEJ.
Przedmiotowa inwestycja wpisuje się wprost w cele rozwojowe obszaru funkcjonalnego z punktu widzenia ładu przestrzennego i ochrony środowiska, a jej zdecydowany wpływ na podniesienie jakości życia mieszkańców subregionu ostrołęckiego jest potwierdzeniem komplementarności z założeniami przypisanymi do wiązki II. Projektu wiodącego.
Dzięki realizacji przedsięwzięcia osiągnięte zostaną wymierne efekty społeczne i środowiskowe dla całego subregionu:

- zrównoważony rozwój subregionu, dzięki zachowaniu równowagi pomiędzy działaniami inwestycyjnymi a działaniami sprzyjającymi ochronie środowiska;
- zmniejszenie występowania zjawiska degradacji środowiskowej;
- podniesienie jakości korzystania z przestrzeni publicznej;
- poprawa jakości powietrza na terenie subregionu ostrołęckiego;

- zmniejszenie emisji CO2;

Ograniczenie niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej powiatu makowskiego, budynkach SPZOZ-ZZ w Makowie Mazowieckim, ma istotne znaczenie dla ochrony zdrowia ludzkiego przed zagrożeniami, wynikającymi ze szkodliwego lub skażonego powietrza, powiązanymi bezpośrednio ze społecznymi czynnikami warunkującymi zdrowie oraz dla tworzenia promujących zdrowie uwarunkować społecznych i fizycznych w subregionie.
Efektywne wykorzystanie energii w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w obiektach użyteczności publicznej oraz niższe zużycie energii zaowocuje wymiernymi korzyściami finansowymi oraz środowiskowym.
Rozwój i dostosowanie opieki medycznej do rzeczywistego stanu zdrowia populacji oraz czynników demograficznych w SPZOZ-ZZ w Makowie Mazowieckim.

Celem głównym projektu jest zmniejszenie zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, pyłów i innych spalin szkodliwych dla środowiska na terenie powiatu makowskiego, którego źródłem pośrednim lub bezpośrednim są obiekty SPZOZ-ZZw Makowie Mazowieckim.

Celami szczegółowymi przedsięwzięcia są:
- Poprawa stanu technicznego i efektywności energetycznej budynków powiatowych poprzez inwestycje termo modernizacyjne
- Zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło redukcję ubytków ciepła z budynków która pozwoli na znaczne oszczędności kosztów energii.
- Zmniejszenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery oraz znaczne ograniczenie wydatków na energię poprzez zainstalowanie kolektorów słonecznych do podgrzania wody (oszczędności wynikające z zainstalowania kolektorów mogą przyczynić się do zmniejszenia zużycia tradycyjnych źródeł energii nawet do 70 proc.;
- Promocja odnawialnych źródeł energii;
- Poprawa warunków pracy w budynkach użyteczności publicznej, a także podwyższenie bezpieczeństwa użytkowników budynków – podniesienie komfortu cieplnego budynków;
- Dostosowanie do obowiązujących norm ochrony cieplnej;
- Poprawa estetyki budynków.

Projekt będzie miał pozytywny wpływ na środowisko. Oddziaływanie zmodernizowanych obiektów na środowisko wpłynie pozytywnie w czterech aspektach, tj.:
- Oddziaływanie na ludzi (po realizacji projektu ulegnie poprawie mikroklimat tworzący środowisko pracy dla osób tam zatrudnionych i uczących się zawodu, zwiększy się bezpieczeństwo użytkowników,
- Oddziaływanie akustyczne (zastosowane materiały budowlane oprócz własności termicznych przyniosą także zmniejszenie hałasu,
- Zanieczyszczenie powietrza (nastąpi ograniczenie emisji do atmosfery szkodliwych substancji będących produktem ubocznym spalania powstałym w procesie ogrzewania, np. ograniczona zostanie emisja SO2, CO, CO2, NO),
- Oddziaływanie na dobra materialne (poprawie ulegnie stan infrastruktury technicznej, poprawi się estetyka krajobrazu).

Planowane inwestycje termomodernizacji budynków użyteczności publicznej wraz ze zmianą konwencjonalnych źródeł ciepła na źródła niekonwencjonalne (energia wód geotermalnych, promieniowania słonecznego) w powiecie makowskim istotnie przyczynią się do pobudzenia rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez poprawę stanu infrastruktury użyteczności publicznej.

Ww. inwestycja ma wpływ na zwiększenie konkurencyjności gospodarki lokalnej, jak również na zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej subregionu, zatem przyczynia się do realizacji celu rozwojowego: z punktu widzenia ładu przestrzennego i ochrony środowiska.
Realizacja powyższej inwestycji wpisuje się w CEL STRATEGICZNY *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku, Innowacyjne Mazowsze* w obszarze: **środowisko i energetyka – *zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska.***
Działania ujęte w przedsięwzięciu są zgodne z kierunkiem działania Dywersyfikacja źródeł energii i jej efektywne wykorzystanie, działania Podnoszenie efektywności energetycznej w tym efektywność energetyczna gospodarki poprzez rozwój budownictwa energooszczędnego i zmniejszenie zużycia energii przy świadczeniu usług publicznych.
Ponadto realizuje następujący wskaźnik CELU STRATEGICZNEGO: „*zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska; udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem*".

W ramach planowanych inwestycji termomodernizacyjnych w SPZOZ-ZZ w Makowie Mazowieckim zaplanowano wykonanie ocieplenia wraz z izolacją przeciwwilgociowa ścian fundamentowych/ ścian piwnic w kompleksie szpitalnym składającym się z budynków A,B,C,D,E oraz kompleksową modernizację systemów wentylacyjnych w tych budynkach. Modernizacja ta będzie polegać na przebudowie istniejących kanałów wentylacyjnych w sposób umożliwiający kontrolowanie wydajności wentylacji w poszczególnych segmentach budynków jak również wykorzystujących ciepło w usuwanego ciepła poprzez odzysk tego ciepła i wykorzystanie do ogrzania powietrza nawiewanego do pomieszczeń. Takie rozwiązanie zdecydowanie ograniczy straty ciepła z budynków oraz poprawi komfort pobytu pacjentów i personelu. Nowoczesne rozwiązania wentylacyjne zmuszają również do wymiany zewnętrznej stolarki drzwiowej, która musi pracować w systemie automatycznym aby zapobiec niekontrolowanemu przepływowi powierza w budynkach.

W bilansie energetycznym szpitala poza funkcją grzewczą, która jest najbardziej energochłonna kolejną pod względem zużycia jest instalacja ciepłej i zimnej wody użytkowej. Planowane jest wykonanie kompleksowej wymiany ww instalacji w nowoczesnym systemie rur preizolowanych co wpłynie na ograniczenie zużycia energii. Obecnie użytkowana instalacja jest wysoce nieefektywna w zakresie cyrkulacji c.w.u. oraz ze względu na duże przekroje nieizolowanych rur generuje duże straty ciepła. W ramach modernizacji instalacji wodnych planowana jest wymiana wszystkich punktów czerpania wody na nowe z dobrym systemem napowietrzania cieczy co wpływa na ograniczenie zużycia wody oraz w części pomieszczeń na baterie automatyczne. Dopełnieniem oszczędnego gospodarowania wodą i ograniczenia strat energetycznym w tym zakresie będzie montaż instalacji solarnej na dachach szpitala, która to instalacja będzie istotnym uzupełnieniem źródeł energetycznych c.w.u. SPZOZ-ZZw Makowie Mazowieckim w swej działalności wykorzystuje znaczne ilości energii elektrycznej, która w większości w naszym kraju pochodzi z węgla. Planuje się wprowadzenie nowoczesnych źródeł oświetlenia, których energochłonność jest wielokrotnie niższa niż obecnie stosowanych w szpitalu. Dodatkowym uzupełnieniem będzie instalacja fotowoltaiczna posadowiona na gruncie przyszpitalnym, która wyprodukuje część niezbędnej energii dla potrzeb szpitalnych.

SPZOZ-ZZ w Makowie Mazowieckim funkcjonuje obecnie w kompleksie budynków, których okres budowy przypada na początek lat 80-tych ubiegłego wieku. Pomimo wielu procesów termo modernizacyjnych jakie były realizowane w SPZOZ-ZZ nadal istnieje duże pole do ograniczenia zużycia energii, a co za tym idzie również emisji gazów cieplarnianych.
W ramach obecnie planowanych inwestycji termo modernizacyjnych zaplanowano wykonanie ocieplenia wraz z izolacją przeciwwilgociowa ścian fundamentowych/ ścian piwnic w kompleksie szpitalnym składającym się z budynków A,B,C,D,E oraz kompleksową modernizację systemów wentylacyjnych

w tych budynkach. Modernizacja ta będzie polegać na przebudowie istniejących kanałów wentylacyjnych w sposób umożliwiający kontrolowanie wydajności wentylacji w poszczególnych segmentach budynków jak również wykorzystujących ciepło w usuwanego ciepła poprzez odzysk tego ciepła i wykorzystanie do ogrzania powietrza nawiewanego do pomieszczeń. Takie rozwiązanie zdecydowanie ograniczy straty ciepła z budynków oraz poprawi komfort pobytu pacjentów i personelu. Nowoczesne rozwiązania wentylacyjne zmuszają również do wymiany zewnętrznej stolarki drzwiowej, która musi pracować w systemie automatycznym aby zapobiec niekontrolowanemu przepływowi powierza w budynkach.
W bilansie energetycznym szpitala poza funkcją grzewczą, która jest najbardziej energochłonna kolejną pod względem zużycia jest instalacja ciepłej i zimnej wody użytkowej. Planowane jest wykonanie kompleksowej wymiany ww. instalacji w nowoczesnym systemie rur preizolowanych co wpłynie na ograniczenie zużycia energii. Obecnie użytkowana instalacja jest wysoce nieefektywna w zakresie cyrkulacji c.w.u. oraz ze względu na duże przekroje nieizolowanych rur generuje duże straty ciepła. W ramach modernizacji instalacji wodnych planowana jest wymiana wszystkich punktów czerpania wody na nowe z dobrym systemem napowietrzania cieczy co wpływa na ograniczenie zużycia wody oraz w części pomieszczeń na baterie automatyczne. Dopełnieniem oszczędnego gospodarowania wodą i ograniczenia strat energetycznym w tym zakresie będzie montaż instalacji solarnej na dachach szpitala oraz pompa ciepła na gruncie, które to instalacje będą istotnym uzupełnieniem źródeł energetycznych c.w.u. oraz grzewczym.
SPZOZ-ZZ w Makowie Mazowieckim w swej działalności wykorzystuje znaczne ilości energii elektrycznej, która w większości w naszym kraju pochodzi z węgla. Planuje się wprowadzenie nowoczesnych źródeł oświetlenia, których energochłonność jest wielokrotnie niższa niż obecnie stosowanych w szpitalu. Dodatkowym uzupełnieniem będzie instalacja fotowoltaiczna posadowiona na gruncie przyszpitalnym, która wyprodukuje część niezbędnej energii dla potrzeb szpitalnych.
Projekt SPZOZ-ZZ w Makowie Mazowieckim obejmuje :

– termomodernizację budynków A,B,C,D,E szpitala w Makowie Mazowieckim następujące zakresy*:*

✓ *instalacja wentylacji mechanicznej z systemem rekuperacji – 1 850 000,00 zł*
✓ *instalacja c.w.u. wraz z instalacją solarną i pompami ciepła- 1 880 000,00 zł*
✓ *stolarka drzwiowa zewnętrzna - 180 400,00 zł*
✓ *ocieplenie fundamentów/ścian piwnic. - 458 000,00 zł*
✓ *wymiana instalacji elektrycznej wraz z źródłami fotowoltaicznymi– 820 000,00 zł*
✓ *instalacja wodna - 750 000,00zł*

Łącznie: 5 938 400,00zł

Zakres inwestycji w SPZOZ-ZZ w Makowie Mazowieckim	Budynek A w zł	Budynek B w zł	Budynek C w zł	Budynek D w zł	Budynek E w zł	Kwota ogółem
instalacja wentylacji mechanicznej z systemem rekuperacji	555000	370000	370000	370000	185000	1850000
instalacja c.w.u. wraz z instalacją solarną i pompami ciepła	564000	376000	376000	376000	188000	1880000
stolarka drzwiowa zewnętrzna	126280	0	18040	18040	18040	180400
ocieplenie fundamentów/ścian piwnic	114500	68700	114500	91600	68700	458000
wymiana instalacji elektrycznej wraz z źródłami fotowoltaicznymi	246000	164000	164000	164000	82000	820000
instalacja wodna	225000	150000	150000	150000	75000	750000
RAZEM	1 830 780	1 128 700	1 192 540	1 169 640	61 6740	5 938 400

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki ich usytuowanie (Dz. U. z dnia 18 września 2015r., poz. 1422 – teksy jednolity) za budynek użyteczności publicznej należy rozumieć budynek przeznaczony na potrzeby m.in. opieki zdrowotnej, a także biurowy i socjalny. Zastosowane podczas prac modernizacyjnych technologie będą innowacyjne, a zastosowane materiały będą spełniały wysokie normy bezpieczeństwa i ochrony środowiska. Zakup nowego wyposażenia, organizacja magazynów, sali konferencyjnej znacznie poprawi organizację pracy w Zakładzie oraz poprawi jakość i komfort świadczonych usług. Poprawią się

znacznie warunki socjalne, higieniczne i bytowe pacjentów oraz personelu. Zakupy nowoczesnych urządzeń wpłyną na poprawę efektywności wykorzystania potencjału ludzkiego a także zasobów jakimi zarządza dyrektor. Reasumując można w pełni stwierdzić, że w/w zadanie jest komplementarne z założeniami przypisanymi do wiązki w ramach II. Projektu wiodącego, która uwzględnia inwestycje mające bezpośredni wpływ na podniesienie jakości życia mieszkańców subregionu, w tym m.in. w infrastrukturę użyteczności publicznej, a ich realizacja jest niezbędna dla poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców obszaru.

TERMOMODERNIZACJA URZĘDU MIEJSKIEGO W MAKOWIE MAZOWIECKIM

Gospodarka niskoemisyjna, w tym zwiększenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych do atmosfery to efekty działania, które Miasto Maków Mazowiecki zaplanowało do realizacji w najbliższym czasie.
Termomodernizacja budynku Urzędu Miejskiego bezpośrednio wpisuje się w CEL GŁÓWNY Planu Inwestycyjnego, który brzmi: *poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności potencjału miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego poprzez jego rewitalizację oraz podniesienie walorów użyteczności gospodarczej, społecznej i środowiskowo-rekreacyjnej.* W efekcie przeprowadzenia zakresu działań termomodernizacyjnych na terenie miasta ograniczeniu ulegnie problem niskiej emisji, nastąpi ograniczenie start ciepła w budynku użyteczności publicznej poprzez wzrost jego efektywności energetycznej, co będzie miało przełożenie na jakość życia mieszkańców miasta i subregionu – i potwierdza komplementarność inwestycji z założeniami przypisanymi do wiązki w ramach II. Projektu wiodącego.

Przedsięwzięcie realizuje CEL GŁÓWNY wskazany w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030r.: *zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim, wzrost znaczenia obszaru metropolitalnego Warszawy w Europie"* oraz CEL STRATEGICZNY w zakresie środowiska i energetyki: *zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska.*
KIERUNEK DZIAŁAŃ :
25. Dywersyfikacja źródeł energii i jej efektywne wykorzystanie
DZIAŁANIE
25.1. Rozwój i proekologiczna modernizacja instalacji do produkcji energii elektrycznej i cieplnej w regionie, w tym zwiększenie udziału energii pozyskiwanej
25.3. Podnoszenie efektywności energetycznej
W SZCZEGOLNOŚCI → nakierowany będzie również na poprawię efektywności energetycznej gospodarki, w tym poprzez rozwój budownictwa energooszczędnego i zmniejszenie zużycia energii przy świadczeniu usług publicznych, jak też poprawę efektywności transportu.
W zakresie ***energetyki*** *należy przede wszystkim podjąć działania służące poprawie efektywności i niezależności energetycznej regionu. W tym celu powinien zostać zwiększony udział energii pozyskiwanej z* ***odnawialnych źródeł energii****, głównie biomasy, energii wiatru i słońca oraz wód geotermalnych. Małe jednostki wytwórcze, w tym pracujące w systemie energetyki prosumenckiej, powinny być rozwijane szczególnie na obszarach wiejskich. Odnawialne źródła energii powinny też być wykorzystywane w budynkach użyteczności publicznej. Działania te również przyczynią się do rozwoju w województwie przemysłu ekologicznego produkującego urządzenia służące pozyskiwaniu energii z OZE. Wzrost efektywności wytwarzania energii powinien być ponadto realizowany przez rozwój produkcji energii w technologii kogeneracji i poligeneracji.*
KIERUNEK DZIAŁAŃ:
30. Poprawa jakości wód, odzysk/unieszkodliwianie odpadów, odnowa terenów skażonych oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń
DZIAŁANIE
30.1. Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby

W SZCZEGÓLNOŚCI → należy prowadzić systematyczny monitoring wód powierzchniowych i podziemnych, jakości powietrza, zanieczyszczenia hałasem oraz natężeń pól elektromagnetycznych. Na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia ważne jest prowadzenie działań naprawczych, w tym mających na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych (w tym pyłu zawieszonego i hałasu), przywrócenie wymaganych standardów jakości wód oraz renaturalizację siedlisk. Na obszarach chronionych dodatkowo należy wdrażać plany ochrony, plany zadań ochronnych

Działania ujęte w ramach przedsięwzięcia są zgodne z przedstawionymi powyżej kierunkami działań. Ww. przedsięwzięcia wpisują się wprost w cele rozwojowe obszaru funkcjonalnego z punktu widzenia ładu przestrzennego i ochrony środowiska tj.:

- zrównoważony rozwój subregionu, dzięki zachowaniu równowagi pomiędzy działaniami inwestycyjnymi, a działaniami sprzyjającymi ochronie środowiska;
- zmniejszenie występowania zjawiska degradacji środowiskowej;
- podniesienie jakości korzystania z przestrzeni publicznej;
- poprawa jakości powietrza na terenie subregionu ostrołęckiego;
- zmniejszenie emisji CO_2.

Zakres prac termomodernizacyjnych Urzędu Miejskiego, zlokalizowanego w Makowie Mazowieckim przy ul. St. Moniuszki 6, obejmował będzie:

- ocieplenie ścian zewnętrznych piwnic styrodur XPS o grubości 0,140 m (λ = 0.035 [W/mK]),
- ocieplenie stropodachu styropapą o grubości 0,220 m (λ = 0.040 [W/mK]),
- wykonanie izolacji ścian fundamentowych,
- wykonanie obróbki blacharskiej wokół stropodachu,
- wymiana okien piwnicznych,
- wymiana drzwi do pomieszczenia żużlowni,
- remont studzienek przy oknach piwnicznych,
- remont zejścia do piwnicy,
- remont posadzki w piwnicach,
- modernizacja instalacji centralnego ogrzewania,
- modernizacja instalacji odgromowej,
- modernizacja systemu wentylacji z wysoko sprawnym systemem odzysku ciepła.

Zadanie pn.: *„Termomodernizacja Urzędu Miejskiego w Makowie Mazowieckim*" poprzez wzrost efektywności energetycznej budynku użyteczności publicznej przyczyni się do redukcji ubytków ciepła, pozwoli na obniżenie kosztów utrzymania budynku objętych zadaniem, a co za tym idzie poprawę jakości powietrza i zmniejszenie negatywnego oddziaływania na środowisko. Ponadto, realizacja przedmiotowego zadania będzie miała pozytywny wpływ na poprawę komfortu pracy i użytkowania budynku użyteczności publicznej. Na podstawie przygotowanych dokumentów został wyznaczony koszt całego przedsięwzięcia: łączna kwota termomodernizacji Urzędu Miejskiego w Makowie Mazowieckim zlokalizowanego przy ulicy St. Moniuszki 6 [w tym także opracowania dokumentacji, nadzoru inwestorskiego oraz promocji] wyniosą 950 000,00 zł brutto.

Rys. 27. Mapa lokalizująca Urząd Miejski w Makowie Mazowieckim na tle całego miasta

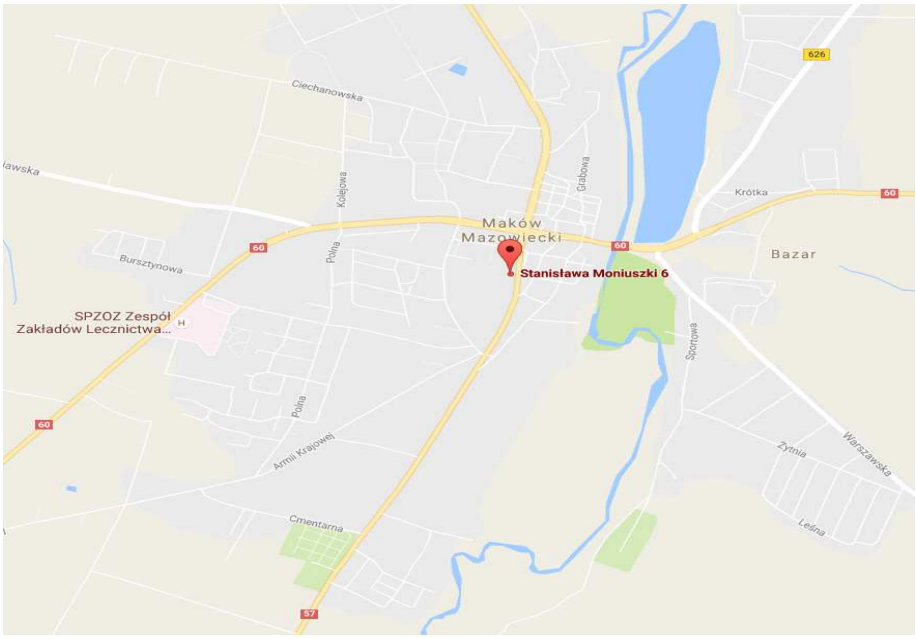

Źródło: dane udostępnione przez Partnera na potrzeby RIT

Wskaźniki:
- liczba zmodernizowanych energetycznie budynków: 1 szt.
- powierzchnia użytkowa budynku poddanego termomodernizacji: 1158 m²
- zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynku publicznym: 28,6%
- szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych: 20%

10.2. Planowane rezultaty II. Projektu wiodącego

Zakres prezentowanego II. Projektu w sposób bezpośredni wynika ze zdiagnozowanych problemów zidentyfikowanych w obszarze funkcjonalnym subregionu ostrołęckiego. Przedmiotowy Projekt przyczyni się do zniwelowania problemu głównego, sformułowanego, jako:

NIEZADAWALAJĄCA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW SUBREGIONU OSTROŁĘCKIEGO POWODOWANA PRZEZ NIEDOSTATECZNĄ DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ USŁUG PUBLICZNYCH, W TYM M.IN.PROFILAKTYKĘ ZDROWOTNĄORAZZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA W WYNIKU NISKIEJ EMISJI NA OBSZARACH PERYFERYJNYCH SUBREGIONU

Jednocześnie we wskazanym obszarze funkcjonuje szereg problemów szczegółowych, bezpośrednio wynikających z problemu głównego i zależnie powiązanych między sobą:

- Niewystarczające wyposażenie w nowoczesną aparaturę medyczną skutkującą obniżoną ilością badań i jakością w określonym czasie oraz długim czasem oczekiwania pacjentów.
- Niezadawalający stan bytowy pomieszczeń niedostosowany do specyfiki pacjentów szczególnie w wieku plus 60. Pacjenci mają często obniżoną sprawność motoryczną. Istotne staje się przeciwdziałanie urazom, w szczególności z powodu upadków, przeciwdziałanie powstawaniu odleżyn i innych powikłań, co nie tylko poprawi jakość świadczonych usług, ale także obniży koszty leczenia i zmniejszy cierpienia pacjentów, pozwoli na zachowanie sprawności i samodzielności. Szczególnie w tym zakresie niedoceniane jest przeciwdziałanie poprzez zapewnienie optymalnych warunków pobytu pacjenta (wentylacja/ klimatyzacja z odpowiednią jakością oczyszczania powietrza).
- Brak powszechnego dostępu do usług zdrowotnych on-line świadczonych mieszkańcom subregionu ostrołęckiego przez SPZZOZ w Wyszkowie. Bez zwiększenia dostępności cyfrowej, poziomu

innowacyjności oraz zdolności do praktycznego wykorzystania technologii TIK we wszystkich dziedzinach życia społeczno-gospodarczego, w tym i w ochronie zdrowia, nie będzie postępował rozwój miasta, powiatu a także subregionu ostrołęckiego i Mazowsza. Projekt zlokalizowany jest w powiecie wyszkowskim subregionu , czyli w strefie zagrożenia wykluczeniem cyfrowym.

- Skrócona przewidywana długość życia mieszkańców (przedwczesne zgony) oraz ostre i chroniczne schorzenia układu oddechowego i krążenia (szczególnie u dzieci i osób starszych) spowodowane występowaniem wysokich stężeń pyłu zawieszonego w sezonie zimowym i ozonu w sezonie letnim a także ozonu troposferycznegow subregionie.
- Niedostosowanie tematyki programów profilaktycznych do lokalnych potrzeb (niewystarczający zakres i poziom badań profilaktycznych) .
- Wysoki poziom wykluczenia społecznego i ubożenia społeczności w subregionie sięgający ponad 12% (*w 2012 roku korzystało ze świadczeń pomocy społecznej z powodu bezrobocia 952 rodziny, z powodu ubóstwa 1 557 rodzin, z powodu bezdomności 32 rodziny a niepełnosprawności 802 rodziny w powiecie wyszkowskim)* jest jedną z przyczyn powstawania nierówności w zdrowiu uwarunkowanych społecznie, a więc niewynikających z przyczyn biologicznych, i są jedną z najistotniejszych, modyfikowalnych przyczyn nadumieralności w Polsce (*Społeczne nierówności w zdrowiu WHO 2012 praca zbiorowa).*
- Wysoki poziom zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego w województwie mazowieckim w odniesieniu do Powiatu Wyszkowskiego 2 lutego 2016 roku wystąpiło zagrożenie przekroczenia w 2016 roku poziomów dopuszczalnego i docelowego dla niektórych zanieczyszczeń w powietrzu na obszarze woj. mazowieckiego. Wg alertu nr1 Mazowieckiego Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego twierdzono ryzyko przekroczenia w 2016 roku norm PM-10 -24h między innymi w mieście Wyszków na powierzchni 165 km i ludności 39 172 osób, podobnie dla miasta Ostrołęki na powierzchni 29 ha i 52 611 osób**.**

Wyniki analiz WIOŚ w Warszawie wskazują że główną przyczyną zanieczyszczenia powietrza stanowiła komunikacja samochodowa oraz niezorganizowana emisja powierzchniowa (emisja niska z indywidualnego ogrzewania budynków).Prowadzone w województwie mazowieckim badania jakości powietrza pokazują, że największe stężenia monitorowanych zanieczyszczeń występują na terenach zurbanizowanych. Na obszarach miejskich duży wpływ na wielkość poziomów stężeń mają zanieczyszczenia pochodzące od komunikacji, natomiast na obszarach pozamiejskich zanieczyszczenia pochodzące z niskiej emisji powierzchniowej.

Problemową kwestią wskazaną w planach gospodarki niskoemisyjnej gmin wchodzących w skład Powiatu Wyszkowskiego jest wzrost ruchu kołowego, zwiększenie liczby pojazdów, nieefektywne systemy oświetlenia, niewielkie wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, wysoka energochłonność obiektów, tzw. niska emisja spowodowana nadmierną liczbą pieców węglowych, niski poziom świadomości społecznej w zakresie emisyjności gospodarki.

Każda z gmin w Powiecie Wyszkowskim, z uwagi na zróżnicowany potencjał społeczno-gospodarczy, położenie oraz liczbę mieszkańców, generuje inne wskaźniki emisji szkodliwych substancji. Nie mniej jednak zaplanowanie i wdrożenie konkretnych przedsięwzięć przez każdą z gmin w Powiecie Wyszkowskim pozwoli na ograniczenie emisji szkodliwych substancji do środowiska i są podstawą do oszacowania redukcji emisji do 2020 roku. Powyższe zdarzenia mają i negatywny wpływ na wizerunek obszaru funkcjonalnego subregionu ostrołęckiego zmniejszając jego atrakcyjność i co ważniejsze, konkurencyjność gospodarczą. Sprawnie działająca opieka zdrowotna i jakość środowiska przyrodniczego są jest jednymi z najważniejszych czynników decydujących o rozwoju społeczno-gospodarczym. Przeprowadzenie przedmiotowych inwestycji będzie miało bezpośrednie przełożenie na osiągnięcie mierzalnych efektów w postaci rezultatów i produktów obranych, jako wskaźniki realizacji Projektu. Na potrzeby Planu Działań Inwestycyjnych dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego do II Projektu wiodącego przypisano następujące wskaźniki, zgodnie z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020:

Tabela 20. Wskaźniki realizacji II Projektu

Nazwa wskaźnika	*Jednostka miary*	*Prognozowana wartość*
Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	*szt.*	**21,0**
Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych	*kWh/rok*	**9 929 494,99**
Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej	*GJ/rok*	**17 254,65**
Liczba wspartych podmiotów leczniczych	*szt.*	**4,0**
Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi	*osoby/rok*	**364 604,00**
Liczba urządzeń aparaty medycznej/sprzętu medycznego zakupionego w projekcie	*szt.*	**1 260,00**
Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych	*tony równoważnika CO2/ rok*	**4 792,43**
Liczba wybudowanych/przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	*szt.*	**321,00**
Liczba wybudowanych/przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE	*szt.*	**83,00**
Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji	*mkw.*	**24 145,56**
Moc zainstalowana energii elektrycznej i cieplnej	*MW*	**1,21**
Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych	*MW*	**38,569**
Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplej ze źródeł odnawialnych	*MW*	**0,11**
Powierzchnia podlegająca zmianie sposobu ogrzewania	*mkw.*	**10 740,50**
Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	*MWh/rok*	**148,84**
Udział projektu w odniesieniu do obszaru objętego programem rewitalizacji	*%*	**10,53**
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	*szt.*	**5,00**
Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	*szt.*	**10,00**
Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	*osoby*	**295,00**
Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź”	*szt.*	**1,00**
Liczba przebudowanych obiektów „parkuj i jedź”	*szt.*	**1,00**
Liczba miejsc postojowych w obiektach „parkuj i jedź”	*szt.*	**180,00**
Liczba miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź”	*szt.*	**2,00**
Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych	*szt.*	**1,00**
Długość dróg, na których zainstalowano inteligentne systemy transportowe	*km*	**18,00**
Długość wybudowanych dróg gminnych *(dot. kompleksowego projektu z działania 4.3.1.)*	*km*	**0,45**
Długość przebudowanych dróg gminnych *(dot. kompleksowego projektu z działania 4.3.1.)*	*km*	**0,26**
Długość wybudowanych dróg dla rowerów	*km*	**34,38**
Długość przebudowanych dróg dla rowerów	*km*	**3,89**
Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg	*km*	**117,31**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie RPO WM na lata 2014-2020

Przypisane do II. Projektu wskaźniki m.in.:

- Odzwierciedlają realizację celów, zarówno zaplanowanych dla Planu Działań Inwestycyjnych dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego, jak i wyznaczonych przez RPO WM 2014-2020;

zaprezentowane zostały w mierzalny i konkretny i weryfikowalny.

Odniesienie do kryteriów ogólnych zawartych w RPOWM 2014-2020: Projekt wpisuje się w ogólne kryteria Osi Priorytetowych II, IV i VIRPOWM na lata 2014-2020, realizacja jest uzasadniona z punktu widzenia poprawy efektywności (w tym kosztowej) i dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej.

10.3. Harmonogram realizacji II. Projektu wiodącego

Realizacja II Projektu wiodącego w ramach Planu Działań Inwestycyjnych dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiegozostała zaplanowana zgodnie z optymalnym harmonogramem prac niezbędnych do przygotowania, wdrożenia, realizacji właściwej oraz efektywnego zakończenia wszystkich działań inwestycyjnych. Harmonogram przeprowadzenia działań zaplanowanych w ramach II Projektu wiodącego dla RIT subregionu ostrołęckiego obejmuje:

- fazę przygotowawczą – opracowanie niezbędnych dokumentów/załączników wymaganych dla poszczególnych działań uwzględnionych w ramach przedsięwzięcia, uzyskanie wymaganych prawem uzgodnień /decyzji/pozwoleń/zaświadczeń;
- fazę zasadniczą – obejmującą przeprowadzenie poszczególnych działań;
- fazę końcową - obejmującą działania promocyjne integralnie związane z Projektem oraz działania mające na celu rozliczenie niniejszego przedsięwzięcia zgodnie z wymogami finansowania Regionalnego Instrumentu Terytorialnego;

Etapy realizacji założeń Planu Działań Inwestycyjnych dla subregionu ostrołęckiego i wdrażania II Projektu wiodącego:

I. Nawiązanie partnerstwa z powiatem wyszkowskim/ przasnyskim/ makowskim, miastem Ostrów Mazowiecka, gminą Wyszków na potrzeby budowy założeń Planu Działań Inwestycyjnych dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego oraz realizacji II Projektu na obszarze funkcjonalnym subregionu ostrołęckiego.
II. Przeprowadzenie procedury przetargowej celem wyłonienia wykonawców na potrzeby przygotowania dokumentacji projektowej /technicznej /kosztorysowej dla poszczególnych inwestycji składowych II Projektu.
III. Opracowanie właściwej dokumentacji projektowej/technicznej/kosztorysowej na potrzeby realizacji działań II Projektu.
IV. Przeprowadzenie procedury/wyłonienie wykonawcy na potrzeby przygotowania dokumentacji aplikacyjnej.
V. Przeprowadzenie procedury przetargowej na potrzeby wyłonienia wykonawców poszczególnych działań w ramach II Projektu.
VI. Etapowa realizacja właściwa działań projektowych zgodnie z przyjętym na etapie planistycznym harmonogramem na terenie obu partnerów.
VII. Sukcesywne prowadzenie działań promocyjno-informacyjnych w sposób bezpośredni związanych z realizowanym II Projektem wiodącym i założeniami Planu Działań Inwestycyjnych dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego.
VIII. Przeprowadzenie procedury odbioru poszczególnych inwestycji.
IX. Zakończenie realizacji II Projektu.
X. Działania promocyjne → zgodnie z wytycznymi prowadzone sukcesywnie zgodnie z wytycznymi w okresie realizacji działań inwestycyjnych i po ich zakończeniu.
XI. Rozliczenie finansowania zewnętrznego dla Planu Działań Inwestycyjnych dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego.

Realizacja II Projektu wiodącego przypada na lata 2014-2019, gdzie w ramach założeń Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 - rok 2018 wskazywany jest jako tzw. pierwszy kamień milowy wdrażania inwestycji Planów Działań Inwestycyjnych dla poszczególnych liderów regionalnych i subregionalnych.

Tabela 21. Harmonogram realizacji II. Projektu w ramach Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego, z przypisaniem okresu działań inwestycyjnych do partnerów

HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ							
Partner/Lata realizacji zadań	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
działania przygotowawcze							
MIASTO OSTROŁĘKA							
POWIAT OSTROŁĘCKI							
POWIAT WYSZKOWSKI							
GMINA WYSZKÓW							
SPZZOZ W PRZASNYSZU							
MIASTO OSTRÓW MAZOWIECKA							
SPZOZ - ZZ W MAKOWIE MAZOWIECKIM							
MIASTO MAKÓW MAZOWIECKI							
MAZOWIECKI SZPITAL SPECJALISTYCZNY W OSTROŁĘCE							
SPZZOZ W WYSZKOWIE							
działania promocyjne							

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Lidera i Partnerów na potrzeby RIT

10.4. Plan finansowy i źródła finansowania II. Projektu wiodącego

Plan Inwestycyjny dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego zawiera działania inwestycyjne, których koszt na etapie tworzenia dokumentu został oszacowany na podstawie:

- aktualnych cen materiałów i robocizny,
- kosztów przedsięwzięć podobnym realizowanych dotychczas na terenie subregionu ostrołęckiego lub Mazowsza,
- roboczych obliczeń poszczególnych partnerów.

Wobec powyższego przedstawione dane finansowe mają charakter poglądowy, ich wartość może ulec zmianie w zależności m.in. od zastanych warunków na rynku materiałów i usług budowlanych, wyników procedur przetargowych na poszczególne prace w ramach realizacji Inwestycji.

Tabela 22. Plan finansowy II. Projektu wiodącego

Wartość inwestycji, przypadająca na poszczególnych Partnerów:	
MIASTO OSTROŁĘKA	**32 454 806,25**
POWIAT OSTROŁĘCKI	**600 000,00**
SPZZOZ W PRZASNYSZU	**26 914 188,58**
GMINA WYSZKÓW	**15 028 615,50**
POWIAT WYSZKOWSKI	**8 216 881,36**
MIASTO OSTRÓW MAZOWIECKA	**22 891 792,49**
SPZOZ - ZZ W MAKOWIE MAZOWIECKIM	**17 788 400,00**
MIASTO MAKÓW MAZOWIECKI	**2 050 000,00**
MAZOWIECKI SZPITAL SPECJALISTYCZNY W OSTROŁĘCE	**46 789 591,06**
SPZZOZ W WYSZKOWIE	**17 293 734,65**
CAŁKOWITA WARTOŚĆ II. PROJEKTU*:*	**190 028 009,89**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Lidera i Partnerów na potrzeby RIT

Zgodnie z harmonogramem realizacji II. Projektu wiodącego wszystkie koszty zostaną poniesione w latach 2014-2018.Szczegółowe dane dotyczący zakresu robót, ich przedmiaru oraz właściwych kosztów zostaną opracowane wraz z dokumentację techniczną/projektową na kolejnych etapach realizacji założeń Projektu wiodącego.

Tabela 23. Podział źródeł finansowania dla II. Projektu wiodącego

Źródła finansowania II. Projektu wiodącego	
FINANSOWANIE W RAMACH RPO WM 2014-2020 W SYSTEMIE REGIONALNEGO INSTRUMENTU TERYTORIALNEGO *(maksymalnie 80% dofinansowania z uwzględnieniem zapisów regulaminów konkursów dla poszczególnych naborów wniosków)*	**145 840 453,11**
WKŁAD WŁASNY PARTNERÓW - łącznie	**38 464 311,25**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Lidera i Partnerów na potrzeby RIT

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 przewiduje finansowanie dla projektów wiodących w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Szczegółowy montaż finansowy dla prezentowanego Przedsięwzięcia, zawierający przyporządkowanie do poszczególnych Etapów oraz Zadań w ramach Projektu wiodącego konkretnych wartości, został zaprezentowany w Załączniku nr 1. do niniejszego Dokumentu, tj. w *„Harmonogramie realizacji Projektów wiodących w ramach Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego*”.

11. Projekty towarzyszące dla II. Projektu wiodącego

Wymiar przestrzenny w Regionalnym Programie Województwa Mazowieckiego 2014-2020, umożliwia różnym obszarom regionu wykorzystanie własnych potencjałów rozwojowych i jednoczesne zapewnienie jak największej liczbie ich mieszkańców możliwość udziału w procesach rozwojowych – co ma szczególne odzwierciedlenie w idei projektów towarzyszących w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych. Zgodnie z wytycznymi przypisanymi do realizacji przedsięwzięć w ramach RIT, projekty towarzyszące będą finansowane w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego, tym samym nie są to przedsięwzięcia infrastrukturalne, a nastawione przede wszystkim na efekty oddziaływania społecznego.
Plan Inwestycyjny dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego przewiduje realizację czterech przedsięwzięć towarzyszących dla II. Projektu wiodącego, które w sposób bezpośredni wynikają z zapotrzebowania identyfikowanego na obszarze wsparcia w sferze funkcjonowania społeczeństwa. Uzasadnionym jest stworzenie takich mechanizmów oddziaływania, które będą niwelować istniejące problemy oraz realizować potrzeby w danym obszarze.
Działania w ramach projektów towarzyszących zostały opracowane w taki sposób, aby osiągnięte dzięki nim wskaźniki oraz uzyskane oddziaływanie społeczne/ zdrowotne/ edukacyjne uzupełniało się wzajemnie i stanowiło efekt synergiczny do inwestycji infrastrukturalnych.

Projekty towarzyszące w pełni wykorzystują zjawiska i potencjał, wywołany przez poprawę jakości życia mieszkańców subregionu ostrołęckiego, poprawę stanu zdrowia, wydłużenie przewidywalnej długość życia (spowodowane przedwczesnymi zgonami) oraz ostrymi i chronicznymi schorzeniami układu oddechowego i krążenia(szczególnie u dzieci i osób starszych), a także poprawę jakości środowiska (zmniejszenie zanieczyszczeń środowiska wywołanych niską emisją),lepszą dostępność i jakość udzielanych świadczeń zdrowotnych dostosowanych do rzeczywistego stanu zdrowia populacji oraz czynników demograficznych. Zdrowie, w zasadniczym zakresie determinuje jakość kapitału ludzkiego, uznawane jest za istotny czynnik oddziałujący na wzrost gospodarczy. Dla poszczególnych jednostek zdrowie warunkuje możliwość osobistego rozwoju i zapewnienia bezpieczeństwa ekonomicznego.

Zdrowie wraz z edukacją stanowią podstawę kapitału ludzkiego, decydującego o ekonomicznej produktywności jednostki.
Na Mazowszu widoczne jest niedostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb regionalnego rynku pracy. Sytuacja ta skutkuje utrudnieniem startu i funkcjonowaniem na rynku pracy młodzieży, przygotowującej się do przejścia ze świata edukacji do pracy. Jednocześnie dopasowanie oferty szkół i placówek kształcenia zawodowego do popytu na regionalnym rynku pracy jest silnie powiązane z kosztami wyposażenia pracowni oraz warsztatów szkolnych. Stałą potrzebą pracodawców są dobrze przygotowani do pracy, wykwalifikowani pracownicy, otwarci na kształcenie przez całe życie, a także na wyzwania jakie stawia nowoczesna gospodarka oparta na wiedzy. Znajomość potrzeb rynku pracy i umiejętność odpowiadania na te potrzeby to wyzwanie jakiemu sprostać mają interwencje realizowane we współpracy z instytucjami z otoczenia społeczno-gospodarczego szkoły, w tym pracodawcami/przedsiębiorcami. Oczekuje się, że dzięki realizowanym interwencjom w ramach dwóch projektów towarzyszących na rynek pracy wejdą absolwenci szkół zawodowych z kompetencjami dostosowanymi do potrzeb rynku pracy, z doświadczeniem zdobytym dzięki stażom/praktykom przeprowadzonym u pracodawców.
Natomiast dzięki realizacji wsparcia osób dorosłych przez podnoszenie/zmianę kwalifikacji spodziewane są m.in. zmiana postaw wobec uczenia się dorosłych, kształtowanie i wzmacnianie modelu uczenia się przez całe życie (zwłaszcza w okresie aktywności zawodowej) oraz zwiększenie zainteresowania przekwalifikowaniem. Stanowi odpowiedź m.in. na stałą potrzebę pracodawców poszukujących dobrze przygotowanych do pracy, wykwalifikowanych pracowników, otwartych na kształcenie przez całe życie, a także na wyzwania jakie stawia nowoczesna gospodarka oparta na wiedzy.

Zdrowie jest także czynnikiem determinującym wysoką wydajność pracy, efektywne uczenie się oraz rozwój fizyczny, emocjonalny i intelektualny człowieka. Tym samym wpływa ono na wzrost aktywności jednostek w wielu wymiarach: gospodarczym, społecznym, zawodowym itp., oddziałując w ostatecznym wymiarze na ogólny poziom gospodarczej aktywności mieszkańców subregionu ostrołęckiego. społeczeństwa. Ponadto zdrowie pozytywnie wpływa na wzrost gospodarczy, poprzez poprawę jakości świadczonej pracy oraz wzrost wydajności zatrudnionych w skali całej gospodarki. Trwały rozwój nie jest więc możliwy bez poprawy jakości zasobów ludzkich, w tym stworzenia warunków do aktywności i mobilności zawodowej odpowiadających za zachodzące przemiany strukturalne. Dzięki temu wzrastać będzie dostępność wewnętrzna subregionu zarówno w wymiarze społecznym, jak i gospodarczym co wynika bezpośrednio z założeń przypisanych do II. Projektu wiodącego.

Etapy realizacji Projektów towarzyszących:

- przygotowanie założeń /programów wsparcia i interwencji/szkoleń/działań animacyjno-społecznych,
- ewentualne nawiązanie partnerstwa z podmiotami zainteresowanymi udziałem w projektach,
- wyłonienie wykonawców/ instytucji wdrażających poszczególne działania/ programy wsparcia i interwencji oraz realizujących szkolenia dla społeczności subregionu i/ lub wyłonienie wykonawców szkoleń,
- akcja promocyjno-informacyjna.
- przeprowadzenie procesu rekrutacyjnego wśród mieszkańców subregionu i/lub pracowników instytucji społecznych, osób zainteresowanych udziałem w szkoleniach/ akcjach,
- realizacja właściwa zajęć/ programów/ działań, w tym część teoretyczna i część praktyczna,
- zakończenie akcji/szkoleń, ewentualne przeprowadzenie egzaminów certyfikujących/ uprawniających – jeśli dotyczy,
- podsumowanie akcji/ szkoleń oraz wydanie stosowanych zaświadczeń/ dyplomów,
- realizacja programów wsparcia i interwencji.
- podsumowanie realizacji programów wsparcia i interwencji, działań/organizacja spotkań podsumowujących indywidualnie dla każdego typu interwencji.

11.1. Projekt towarzyszący I.

Tytuł Projektu:

Profilaktyka cukrzycy w środowisku lokalnym na terenie miasta Ostrołęki i wybranych gminach powiatu ostrołęckiego

Analizowany I projekt towarzyszący, wnioskodawcę dla którego będzie Mazowiecki Szpital Specjalistyczny im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce, jest zgodny z zapisami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020, Oś Priorytetowa IX *Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem*, Działanie 9.2 Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej, Podziałanie 9.2.2 Zwiększenie dostępności usług zdrowotnych
Prezentowany Projekt zaplanowany został do realizacji w partnerstwie pomiędzy Mazowieckim Szpitalem Specjalistycznym w Ostrołęce im. Józefa Psarskiego w Ostrołęce, który będzie liderem wnioskowanego przedsięwzięcia wraz z partnerem, wybranym zgodnie z wymogami obowiązującymi w tym zakresie.

Opis działań w projekcie będzie zgodny z wytycznymi Regionalnego Programu Zdrowotnego i regulaminem konkursu Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych w Warszawie.

Grupa docelowa:
Pacjenci z terenu powiatu ostrołęckiego z wybranych gminach: 1000 osób.
Szkolenie dla personelu: udział 15 osób w okresie 6 tygodni, kończące się certyfikatem.

Celem głównym projektu: będzie zwiększenie poziomu wykrywalności cukrzycy wśród pacjentów z Powiatu Ostrołęckiego w wybranych gminach.

Celem szczegółowym projektu będzie wzmocnienie zdrowego stylu życia, poprzez walkę z nadwagą, promowanie zdrowego odżywiania się oraz regularne aktywności fizyczne.

Problemy → cukrzyca jest jednym z głównych i narastających problemów współczesnego świata. Dotyka ona ludzi w każdym wieku. Zmiana stylu życia, stres, ograniczenie aktywności fizycznej, wzrost kaloryczności spożywanych posiłków sprzyja powstawaniu cukrzycy. Cukrzyca należy do grupy chorób metabolicznych, które charakteryzują się hiperglikemią wynikającą z defektu wydzielania bądź działania insuliny. Do głównych objawów cukrzycy zaliczyć można: uczucie zmęczenia, osłabienia, czasami senność, nadmierne pragnienie, wielomocz, uczucie suchości w jamie ustnej, chudnięcie, zmiany ropne na skórze, nawracające zakażenia układu moczowego. Przewlekła hiperglikemia przyczynia się do uszkodzenia narządów, w szczególności: oczu, nerek, nerwów, serca oraz naczyń krwionośnych. Powikłania cukrzycy możemy podzielić na ostre, do których należą głownie: hipoglikemia, kwasica ketonowa, oraz przewlekłe takie jak: mikroangiopatyczne, tj. retonipatie, nefropatie, neuropatie oraz makroangiopatyczne, tj. choroba niedokrwienna serca, miażdżyca kończyn dolnych, udary.

Chorzy na cukrzycę typu 2 :
** trzy razy częściej umierają z powodu chorób układu krążenia;
** cztery razy częściej umierają z powodu chorób nerek;
** sześć razy częściej chorują na zawał m. sercowego.
WHO szacuje, że w roku 2025 r. liczba chorych na cukrzycę wzrośnie do 380 mln.

Dane ogólnoświatowe (na podstawie: www.idf.org):
** 240 mln ludzi choruje na cukrzycę,
** co roku zapada na cukrzycę 7 mln osób,
** co 10 sekund diagnozuje się cukrzycę u kolejnych 2 osób,
** co 10 sekund z powodu powikłań cukrzycy umiera jedna osoba.

Dane ogólnopolskie:
** GUS szacuje, że w Polsce na cukrzycę choruje ponad 2,1 mln osób w wieku 15 lat i więcej
** cukrzycy według wieku: 30-49 lat – 196 tys., 50-69 lat – 1065 tys.
** zmarli z powodu cukrzycy na rok 2014: 30 – 49 lat – 0,2 tys., 50-69 lat - 1,8tys., 70 lat i więcej – 4,8 tys.,
Średni czas trwania cukrzycy przed rozpoznaniem, wynosi około 10 lat, w populacji nie objętej metodami przesiewowymi *M.I.Harris, DiabetesCare, 1994,17:440UKPDS 33, Lancet, 1998, Vol. 352, No 9(3), 837-853*
Połowa chorych ze świeżo wykrytą cukrzycą ma już oznaki późnych powikłań .
Grupy ryzyka:

- poprzednio stwierdzona IFG (nieprawidłowa glikemia na czczo) lub IGT (nieprawidłowa nietolerancja glikozy)1x w roku:
- nadwaga (BMI > 25 kg/m^2)
- cukrzyca w rodzinie (rodzice lub rodzeństwo)
- mała aktywność fizyczna
- przebyta cukrzyca ciążowa
- urodzenie dziecka o wadze > 4 kg
- nadciśnienie tętnicze (140/90 mmHg)
- dyslipidemia: HDL < 40 mg/dl i/lub TG> 150 mg/dl
- zespół policystycznych jajników
- choroby układu sercowo-naczyniowego

Efekty działań projektowych → edukacja to ogół działań lub doświadczeń mających wpływ na kształtowanie umysłu, charakteru i sprawności fizycznej człowieka. Jest to proces, przez który społeczeństwo świadomie przekazują zgromadzoną wiedzę, umiejętności i wartości. Edukacja zdrowotne to postępowanie człowieka mające pośredni lub bezpośredni wpływ na Jego zdrowie lub samopoczucie. Prawidłowo przeprowadzona edukacja powinna przygotować pacjenta do poza zdrowotnych zachowań oraz współpracy w procesie pielęgnacji, leczenia, rehabilitacji, samo opieki i opieki nieprofesjonalnej.

Działania profilaktyczne, w przypadku cukrzycy, przynoszą korzyści dla społeczeństwa w postaci:

- poprawy stanu zdrowia ludności
- poprawy zdrowotnej świadomości populacji
- zmniejszenia liczby osób z trwałym inwalidztwem bądź powikłaniami chorób
- zmniejszenie liczby zgonów i zachorowalności
- zmniejszenie absencji chorobowej
- obniżenie kosztów leczenia
- zwiększenie odsetka wyleczeń
- zwiększenie wykrywalności chorób we wczesnej fazie rozwoju

Działanie profilaktyczne mają zasadnicze znaczenie w diagnozowaniu tzn. stanów przed cukrzycowych wprowadzonych do praktyki lekarskiej w 2002 przez ADA (Amerykańskie Stowarzyszenie Cukrzycy). Głównym celem upowszechnienia tego terminu jest:

- ukazanie społeczeństwu, że zaburzenia gospodarki węglowodanowej to zagrożenia dla zdrowia oraz życia człowieka już od najwcześniejszych etapów choroby;
- zmotywowanie pacjentów z rozpoznanym stanem przed cukrzycowym do podjęcia działań, które zmniejszają możliwość rozwoju cukrzycy i chorób sercowo – naczyniowych.

Budżet projektu

** całkowita wartość projektu: 357 413 PLN, w tym:
** dofinansowanie z UE (80%): 285 930,40 PLN
** budżet państwa (13%): 46 463,69 PLN
** wkład własny wnioskodawcy (7%): 25 018,91 PLN [zostanie wniesiony m.in. w postaci rzeczowej jako wynajem sali konferencyjnej do celów szkoleniowych personelu oraz udostępnienie pomieszczenia na potrzeby przeprowadzonych badań profilaktycznych dla pacjentów].

Okres realizacji projektu: 01.06.2017r. - 31.12.2018r.

11.2. Projekt towarzyszący II.

Tytuł Projektu:

Dobre kwalifikacje drogą do sukcesu uczniów i uczennic z terenu powiatu wyszkowskiego

Analizowany projekt towarzyszący uzupełnia i wzmacnia interwencję działań inwestycyjnych w ramach II Projektu wiodącego. Realizacja przedmiotowego projektu ma na celu wywołanie efektu społecznego poprawę zdolności do zatrudnienia na obszarze subregionu ostrołęckiego. Występuje tu podobieństwo celów projektu z celami II projektu wiodącego i osiąganych rezultatów.

Projekt jest skierowany do 130 uczniów 95 uczennic, które uczą się i zamieszkują na terenie woj. mazowieckiego w rozumieniu przepisów Kodeksu y Cywilnego (ponad 50% z obszarów wiejskich) .Wyniki opracowanych diagnoz zatwierdzonych przez Zarząd Powiatu uzasadniają. wybór poniższych szkół i placówki a także liczby uczniów i uczennic w tym 78 uczniów i 36 uczennic ostatnich roczników szkolnych

biorących udział w stażach i praktykach. Podmiotem objętym wsparciem będzie Powiat, którego jednostkami organizacyjnymi są Zespół Szkół Nr 1 w Wyszkowie (ZS 1),Zespół Szkół w Długosiodle (ZS DLU), Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej„ Kopernik" s/z w Wyszkowie (CEZIU. Wyniki przeprowadzonych egzaminów z kwalifikacji w roku szkol. 2015/16 uzasadniają konieczność podjęcia działań. W ZS1przystąpiło 136 dziewcząt i 174 chłopców w 12 kwalifikacjach , w 8 uczennice uzyskały lepsze wyniki zdawalności, a w 4 gorsze od uczniów. W CEZiU do egzaminów potwierdzających kwalifikacje . w 6 zawodach przystąpiło 107 uczniów i 44 uczennice uzyskując w 1 zawodzie gorsze wyniki, do kwalifikacji przystąpiło 185 uczniów i 44 uczennice uzyskując we wszystkich kwalifikacjach lepsze wyniki. W ZS DLU do egzaminów potwierdzających kwalifikacje przystąpił 1 uczeń i 10 uczennic, jednak średnie wyniki zdawalności ogółem są niższe niż w województwie mazowieckim: ZS DLU 77% (90,66% WM); CEZIU 51,28 % (59,16% WM), ZS1 84,16% (80,18% WM). Część praktyczną zdało 81% WM a w PW 70,81%. Szkoły techniczne są nadal szkołami drugiego wyboru, a uczniowie mimo bardziej specjalistycznej technicznej wiedzy niż w liceach są uczniami słabszymi, którzy mają problemy z przyswajaniem wiedzy; uczniowie z przedmiotów ścisłych a uczennice mają trudności w uczeniu się praktycznych zastosowań technicznych i informatycznych 100% uczniów ZS DLU, 73,64 % CEZIU i 49,43% ZS1 mieszka na obszar. wiejskich. Ponad 55% uczniów, w tym 19.5% uczennic CEZIU, 37,86 % uczniów w tym 54% uczennic, a ZS DLU 88%, w tym uczennic 70% posiada rozpoznane potrzeby wychowawczo.-opiekuńcze z powodu niedostosowania. społecznego. Analiza opracowanych 3 diagnoz potwierdza konieczność podniesienia wyników egzaminów zewnętrznych, zwiększenia efektywności. praktycznej nauki zawodu (celem podniesienia wyników egzaminów zewnętrznych . z części praktycznej, umożliwienie zajęć praktycznych na nowocześniej wyposażonych stanowiskach pracy).

W ramach zadania pn."Wyposażenie szkolnych pracowni nauki zawodu" zostaną wyposażone 4 szkolne pracownie nauki zawodu w 2 szkołach 1- CEZiU - Pracownia elektryczna dla zawodu Technik elektryk 2 - ZS1-Pracownia technologii gastronomicznej, Pracownia planowania i żywienia i produkcji gastronomicznej i Pracownia obsługi gości dla zawodu technik żywienia i usług gastronomicznych. Wybór wyposażenia pracowni został dokonany na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół/placówek prowadzących kształcenie zawodowe. Wynika on z przeprowadzonych diagnoz potrzeb szkół/placówek systemu oświaty w zakresie planowanych działań, które uwzględniają inwentaryzację posiadanego sprzętu (również tego zakupionego ze środków UE we wcześniejszych perspektywach finansowych i wciąż używanego) oraz zachowanie trwałości wprowadzonych zmian i wzmocnienia efektów działań realizowanych w ramach projektu. Diagnozy potrzeb edukacyjnych zostały sporządzone przez zespoły ewaluacyjne w szkołach (sporządzone w terminie I-XI.2016), uwzględniają rekomendacje instytucji z ich otoczenia społeczno-gospodarczego oraz zostały zatwierdzone przez organ prowadzące 8.11.2016r (CEZiU- Uchwała nr 108/402/2016 Zarządu Powiatu Wyszkowskiego; ZS1 -Uchwała nr 108/401/2016 Zarządu Powiatu Wyszkowskiego. Uwzględnione wyposażenie jest zgodne ze szczegółowym katalogiem wyposażenia pracowni lub warsztatów szkolnych, który został opracowany przez MEN i jest udostępniony za pośrednictwem strony internetowych www.koweziu.edu.pl. Zakupione wyposażenie będzie wolne od stereotypów płci oraz zaprojektowane zgodnie. z koncepcją uniwersalnego projektowania. Wyposażenie będzie użyteczne dla wszystkich użytkowników, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji dla osób z różnymi niepełnosprawnościami. Trwałość projektu będzie zachowana przez okres 5 lat od daty płatności końcowej na rzecz Wnioskodawcy. Zakupione wyposażenie będzie wykorzystywane na działalność statutową szkół, co do zasady zgodną z celami projektu co najmniej przez rok po zakończeniu projektu. Zakupione wyposażenie będzie odpowiednio oznaczone logotypami UE i Funduszy Europejskich. Zakup wyposażenia będzie działaniem uzupełniającym. Nakłady szkół na ponoszone na rzecz powyższych przedsięwzięć nie zmniejszą się w stosunku do okresu 12 m-cy poprzedzających realizację projektu. Koszt wyposażenie został oszacowany na podst. przeprowadzonych rozeznań cenowych rynku.

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego będzie przygotowane i przeprowadzone w sposób zapewniający w szczególności zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców, a także zgodne z warunkami i procedurami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności.

Z analiz przeprowadzonych przez Wnioskodawcę wynika, że zapewni on wykonalność i trwałość finansową całego przedsięwzięcia. Zakłada się utrzymanie osiągniętych celów w ramach projektu po jego zakończeniu. Jak wynikło bezpośrednio z analizy potrzeb oraz deficytów szkół biorących udział w projekcie realizacja projektu powinna bezpośrednio wpłynąć na poprawę jakości kształcenia, podniesienie atrakcyjności szkół, umożliwić wszechstronny rozwój uczniów w zakresie wiedzy i umiejętności ogólnych i zawodowych oraz radzenia w dorosłym życiu. Wieloletnie doświadczenie Powiatu Wyszkowskiego i szkół zawodowych w dziedzinie edukacji wskazuje, iż należy poddawać ustawicznej analizie potrzeby rynku pracy i dostosowywać ofertę edukacyjną do jego potrzeb oraz zapewniać ofertę zajęć edukacyjnych atrakcyjną z punktu widzenia uczniów i pracodawców. Zakłada się, dalszą kontynuację realizowanych kursów, staży i praktyk, w miarę posiadanych środków finansowych we współpracy z przedsiębiorcami, uczelniami wyższymi. Wnioskodawca deklaruje, że efekty projektu w wymiarze rzeczowym nie zostaną poddane znaczącym modyfikacjom w okresie wynikającym z regulacji KE. W odniesieniu do infrastruktury powstałej w ramach projektu zapewni jej wykorzystanie zgodnie z zakładanymi w projekcie celami przez 5 lat od daty płatności końcowej.

Koszt przypadający na 1 uczestnika wynosi: 8 708,87 PLN .

Wydatki ponoszone w ramach limitu środków trwałych oraz cross-financingu jako % wartości projektu ogółem stanowią 7,82%.

Cel główny i cele szczegółowe projektu wpisują się bezpośrednio w cel szczegółowy priorytetu inwestycyjnego 10 IV. Cel główny jest spójny z celem szczegółowym X4 *Zwiększenie zdolności do zatrudnienia uczniów szkół i placówek oświatowych kształcenia zawodowego* RPO WM 2014-2020 na rynek pracy ponieważ absolwenci naszych szkół zawodowych wejdą na rynek pracy z kompetencjami dostosowanymi do potrzeb rynku pracy, z doświadczeniem zdobytym dzięki stażom/praktykom przeprowadzonym u pracodawców, z celem 3.*Poprawa dostępności jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki*, Kierunkiem Interwencji: Poprawa jakości i efektywności kształcenia i szkolenia zawodowego na wszystkich poziomach połączona ze zwiększeniem jego atrakcyjności poprzez silniejsze powiązanie z rynkiem pracy Polski 2030.
Oddziaływaniem projektu będzie obniżenie poziomu wykluczenia społecznego i ubożenia społeczności w całym subregionie.

Projekt został opracowany i będzie realizowany we współpracy pracodawcami i uczelniami wyższymi i stanowi odpowiedź na wyszczególnione potrzeby regionalnego rynku pracy a także potrzeby i problemy wynikające z przeprowadzonej diagnozy zapotrzebowań wskazanych w Diagnozach/Strategiach Rozwoju ww. szkół i placówki. Również jest odpowiedzią na problemy zdiagnozowane w Regionalnym Programie operacyjnym Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku „Innowacyjne Mazowsze" oraz Strategii/Programie Rozwoju Powiatu Wyszkowskiego do 2025 roku.

Projekt obejmuje udział w okresie do 30 kwietnia 2019 roku:

- 225 uczniów w dodatkowych. stażach i praktykach zawodowych, warsztatach na wyższych uczelniach.
- 225 uczniów w dodatkowych kursach, w zawodach technik cyfrowych procesów graficznych informatyk, elektryk, mechanik pojazdów samochodowych, spedytor, logistyk budownictwa, murarz i tynkarz i fryzjer, technik żywienia i usług gastronomicznych, turystycznych i hotelarstwa, kucharz, piekarz, sprzedawca, handlowiec

oraz

- zakup pomocy dydaktycznych do prowadzonych kursów, doposażenie 4 pracowni w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne.

Udział w stażach w placówkach służby zdrowia, w warsztatach na Wydziale Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, kursów certyfikatu HACCP, staży w placówkach służby zdrowia oraz doposażeniu pracowni technologii gastronomicznej i pracowni planowani żywienia i techniki gastronomicznej przyczyni się do wzrostu poziomu profilaktyki zdrowotnej w powiecie wyszkowskim.
Zdobycie umiejętności kierowania pojazdami mechanicznymi to oszczędna jazda(niższe spalanie, zmniejszenie ilości pyłów wytwarzanych z opon samochodowych podczas gwałtownych hamowań to ograniczenie niskiej emisji. Cele projektu zostaną osiągnięte przez dobre przygotowanie młodzieży z powiatu wyszkowskiego do zdobycia kwalifikacji zawodowej oraz do pracy zawodowej, motywowanie uczniów do rozwijania swoich zainteresowań, kontynuowanie i rozwijanie współpracy z rodzicami uczniów, pracodawcami, instytucjami rynku pracy oraz ze środowiskiem lokalnym.

Projekt ma pozytywne oddziaływanie na równość szans i niedyskryminację. Przy zakwalifikowaniu do projektu nie będą brane pod uwagę takie czynniki jak pochodzenie etniczne czy narodowościowe, wyznawana religia lub bezwyznaniowość, wiek, płeć, orientacja seksualna, rasa czy status społeczno-ekonomiczny. Zapewniony zostanie równy i sprawiedliwy dostęp do działań projektu zapewniający wszystkim takie same możliwości rozwoju zawodowego. Wprowadzenie do projektu działań w postaci kursów, szkoleń, staży/praktyk przyczyni się do promowania równości w zakresie np. zwalczania ubóstwa i dostępu do niedrogich i wysokiej jakości usług wśród uczniów. Wszystkie działania w projekcie zostaną bezpośrednio dostosowane do odpowiadającej im grupie zarówno wiekowej, jak i posiadającej pewne ograniczenia. Poprzez zaproponowane działania powodujące eliminację barier np. finansowych (brak środków własnych na podjęcie działań doszkalających), socjalnych, umożliwione zostanie wszystkim uczniom czynne uczestnictwo w obecnym rynku pracy. Stworzenie sytuacji faktycznej polegającej na wyposażeniu konkretnych osób w konkretne kwalifikacje, oparte na poświadczonym doświadczeniu przyczyni się do ukształtowania równości sensu stricte oraz usunie przesłanki stojące za argumentacją na rzecz dyskryminacji (niezależnie od pochodzenia etnicznego czy narodowościowego, wyznawanej religii lub bezwyznaniowości, wieku, płci, orientacji seksualnej, rasy czy statusu społeczno-ekonomicznego). Projekt ma pozytywne oddziaływanie na równouprawnienie płci. Do realizacji działań w projekcie zostaną zakwalifikowani zarówno chłopcy jak i dziewczęta. Przy zakwalifikowaniu płeć nie będzie odgrywała żadnej roli. Wszystkie działania adresowane są zarówno do kobiet jak i mężczyzn. Już na tym etapie edukacji szkolnej realizacja projektu przyczyni się do podnoszenia kwalifikacji zawodowych kobiet i mężczyzn, rozwijania aktywności ekonomicznej kobiet i mężczyzn jako odpowiedź na nowe wyzwania rynkowe, pobudzania postaw przedsiębiorczych. Poprzez zapewnienie dostępu do działań projektu zarówno dla kobiet jak i mężczyzn zakłada się eliminowanie stereotypów związanych z płcią. Nie zamykanie projektu wyłącznie do jednej grupy płci przy założeniu, że wszyscy absolwenci aktywnie podejmą zatrudnienie w ramach swoich zawodów, powinno w perspektywie długofalowej przyczynić się do zatarcia narosłych stereotypów oraz ukształtować neutralny lub pozytywnych punkt odniesienia do zjawisk i postaw traktowanych dziś wyłącznie stereotypowo. Działania założone w projekcie mają na celu potwierdzenie możliwości godzenia życia zawodowego i prywatnego w odniesieniu zarówno do kobiet jaki i mężczyzn. Równouprawnienie płci będzie również zachowane w zakresie zarządzania projektem. Projekt przewiduje równościowy sposób zarządzania (m.in. w podejmowanie decyzji zaangażowane będą zarówno kobiety jak i mężczyźni, na temat równości szans przeszkolone będą wszystkie osoby z kadry). Projekt zarządzany będzie zgodnie z zasadą równości płci, co oznacza, że kadra projektu będzie wyłoniona na podstawie kompetencji merytorycznych a nie płci. Harmonogram realizacji nie będzie kolidował z życiem prywatnym, a wynagrodzenie to kwota odzwierciedlająca kompetencje a nie płeć. Projekt ma pozytywne oddziaływanie w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu i ładu przestrzennego. Podejmowane działania będą realizowane z pełnym poszanowaniem i ochroną otaczającego krajobrazu. Projekt nie będzie wpływał na system ekologiczny, nie będzie

powodował przekształcania przez człowieka krajobrazu powodując zachwianie migracji gatunków, „niedrożność ekologiczną", brak ciągłości ekologicznej formacji roślinnych, niedrożność korytarzy ekologicznych tak rzecznych jak i leśnych, niskie nasycenie krajobrazu elementami przyrodniczymi, mogącymi stanowić „wyspy środowiskowe" dla poszczególnych gatunków takie jak torfowiska, mokradła. Powiat Wyszkowski zakłada, że zakupywany sprzęt będzie posiadał odpowiednie certyfikaty jakościowe, wskazujące na brak wpływu ich działania na środowisko naturalne, będzie zawierać etykietowanie środowiskowe

Analizowany projekt towarzyszący dla II. Projektu wiodącego jest zgodny z zapisami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, X. Oś Priorytetowa pn. *„Edukacja dla rozwoju regionu",* Działania nr 10.3. Doskonalenie zawodowe, Poddziałania 10.3.1 Doskonalenie zawodowe uczniów.

Zgodnie z zasadami obowiązującymi realizację przedsięwzięć, efektywność zaplanowanych działań zostanie zmierzona właściwymi wskaźnikami.

Tabela 24. Wskaźniki produktu II projektu towarzyszącego

Nazwa wskaźnika	*Jednostka miary*	*Prognozowana wartość*
Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach zawodowych u pracodawcy	*osoby*	95 uczennic 130 uczniów
Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego doposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego	*szkoły i placówki kształcenia zawodowego*	2
Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które nawiązały współprace z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego biznesu, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie	*szkoły i placówki kształcenia zawodowego*	4
Liczba podmiotów realizujących zadania centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego objętych programem	*podmiot*	1
Liczba osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych	*osoba*	28 uczennic 59 uczniów
Liczba uczniów i uczennic, którzy podnieśli kwalifikacje zawodowe we współpracy z pracodawcami i uczelniami wyższymi	*osoba*	95 uczennic 130 uczniów

Tabela 25. Wskaźnik rezultatu II projektu towarzyszącego

Nazwa wskaźnika	*Jednostka miary*	*Prognozowana wartość*
Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS	*szkoły i placówki kształcenia zawodowego*	2

Źródło: opracowanie własne na podst. RPO WM 2014-2020 grudzień 2016

Całkowity koszt zadania wynosi: 1.959.855,60 PLN
Dofinansowanie: 1.763.869,96 PLN, w tym EFS:1.567.884,48 PLN.
planowany termin realizacji zadania: od 01.05.2017r. do 30.04.2019r.

11.3. Projekt towarzyszący III.

Tytuł Projektu:

Podniesienie aktywności zawodowej osób dorosłych w powiecie wyszkowskim

Analizowany projekt towarzyszący uzupełnia i wzmacnia interwencję wiązki działań uwzględnionych w ramach II Projektu wiodącego. Realizacja przedsięwzięcia ma na celu wywołanie efektu społecznego, poprawę mobilności na rynku pracy osób dorosłych na obszarze subregionu ostrołęckiego. Występuje tu podobieństwo celów przedsięwzięcie z celami II Projektu wiodącego i osiąganymi rezultatami. Udział w kursach kwalifikacyjnych w tym świadczenia usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej poprawi dostępność i jakość świadczonych usług zdrowotnych w powiecie wyszkowskim. Zdobycie umiejętności kierowania pojazdami mechanicznymi to oszczędna jazda - niższe spalanie, zmniejszenie ilości pyłów wytwarzanych z opon samochodowych podczas gwałtownych hamowań to ograniczenie niskiej emisji.
Cel główny projektu wynika bezpośrednio ze zdiagnozowanego w RPOWM problemu głównego jakim jest występowanie niskiego udziału osób dorosłych w kształceniu ustawicznym w województwie mazowieckim (w krajach UE wśród osób w wieku 25-64 lat ,w powiecie wyszkowskim wg danych Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w 2013 kształciło się 1149 osób, w 2014-1217, w 2015-553 a w 2016-444osoby). Niskie zainteresowanie podnoszenia kwalifikacji obserwuje się u osób o niskim wykształceniu oraz zamieszkujących obszary wiejskie. Udział w kształceniu ustawicznym maleje wraz z wiekiem. Taka sytuacja ma negatywny wpływ na aktywność zawodową, sytuację społeczną. W dobie dzisiejszej dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości nie można już nauczyć się raz na zawsze czy raz na całe życie. Równie trudno uzyskać gwarancję zatrudnienia do emerytury, co potwierdzenia konieczność podejmowania systematycznych działań przez Powiat Wyszkowski, a mających na celu stałe podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych mieszkańców powiatu, decydujących o podjęciu, utrzymaniu lub też zmianie pracy.
Cel główny i cele szczegółowe projektu wpisują się bezpośrednio w cel szczegółowym X3 RPO WM „Wparcie osób dorosłych w uczeniu się przez całe życie przez nabywanie i/lub podwyższanie kompetencji poprzez poprawę pozycji zawodowej 209 osoby dorosłe (71K/138M). Cel główny jest spójny -z celem 3. Poprawa dostępności jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki, Kierunkiem Interwencji: Poprawa jakości i efektywności kształcenia i szkolenia zawodowego na wszystkich poziomach połączona ze zwiększeniem jego atrakcyjności poprzez silniejsze powiązanie z rynkiem pracy Polski 2030 Trzeciej Fala Nowoczesnej Długookresowej Strategii. Rozwoju Kraju – z celem strategicznym przestrzeni Społeczeństwo Poprawa jakości życia oraz wykorzystania kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku – Innowacyjne Mazowsze, z celem strategicznym 5 Strategii/Programu Rozwoju Powiatu Wyszkowskiego do 2025 roku „Zapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju edukacji”.

Projekt towarzyszący polega na poprawie pozycji zawodowej 71uczestniczek i 138 uczestników osób dorosłych poprzez udział w 9 pozaszkolnych formach kształcenia. 160 uczestniczek i uczestników (22 kobiety i 138mężczyzn uzyska kwalifikacje zawodowe w pozaszkolnych formach kształcenia w zakresie opiekun medyczny, spawanie metodą MAG, spawanie metoda TIG, kierowca wózków jezdniowych, elektryk SEP dostosowane do potrzeb rynku pracy oraz Inteligentnej Specjalizacji Mazowsza - Bezpieczna żywność. Projekt będzie promował wśród osób dorosłych kształcenie ustawiczne w powiecie wyszkowskim, co pozwoli na stałe uzupełnianie kwalifikacji zawodowych, zwiększy innowacyjność i produktywność pracy. Zdobyta podczas edukacji wiedza przełoży się na większe możliwości elastycznego przystosowania do zmieniającej się rzeczywistości. To z kolei przełoży się na przyśpieszenie tempa wzrostu gospodarczego i poprawę warunków życia wielu obywateli. Edukacja ustawiczna jest dziś koniecznością, aby w każdym wieku móc stawić czoła wyzwaniom współczesności, również z tej racji, że dzisiejsze społeczeństwo informacyjne jest źródłem intensyfikowania się procesu nieustannego kształcenia się.

Prezentowany Projekt przewiduje realizację 9 zadań:

- Kurs umiejętności zawodowych– Spawanie MAG,
- Kurs umiejętności zawodowych– Spawanie TIG,
- Kurs umiejętności zawodowych -Kierowca wózków jezdniowych,
- Kurs umiejętności zawodowych - Kurs barmański I stopnia,

- Kurs umiejętności zawodowych - Kurs kelnerski,
- Kurs umiejętności zawodowych - Kurs baristyczny,
- Kurs umiejętności zawodowych - Uprawnienia SEP,
- Kurs kwalifikacyjny - świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej,
- Kurs prawa jazdy,

w okresie do 31.12.2018r.

Kurs umiejętności zawodowych nie jest prowadzony wg programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia w zawodach.
Kurs kończy się zaliczeniem na zasadach ustalonych przez podmiot prowadzący kurs lub egzaminem zewnętrznym przeprowadzonym przez akredytowaną jednostkę egzaminacyjną.

Uczestnik kursu otrzymuje certyfikat potwierdzający ukończenie kursu i nabycie kwalifikacji.

Podmioty prowadzące kursy posiadają akredytację KO.

Projekt ma pozytywne oddziaływanie na równość szans i niedyskryminację. Przy zakwalifikowaniu do projektu nie będą brane pod uwagę takie czynniki jak pochodzenie etniczne czy narodowościowe, wyznawana religia lub bezwyznaniowość, wiek, płeć, orientacja seksualna, rasa czy status społeczno-ekonomiczny. Zapewniony zostanie równy i sprawiedliwy dostęp do działań projektu zapewniający wszystkim takie same możliwości rozwoju zawodowego. Wprowadzenie do projektu działań w postaci kursów umiejętności zawodowych i kwalifikacyjnych oraz prawa jazdy przyczyni się do promowania równości w zakresie np. zwalczania ubóstwa i dostępu do niedrogich i wysokiej jakości usług wśród dorosłych. Wszystkie działania w projekcie zostaną bezpośrednio dostosowane do odpowiadającej im grupie zarówno wiekowej, jak i posiadającej pewne ograniczenia. Poprzez zaproponowane działania powodujące eliminację barier np. finansowych (brak środków własnych na podjęcie działań podnoszących kwalifikacje zawodowe), socjalnych, umożliwione zostanie wszystkim dorosłym czynne uczestnictwo w obecnym rynku pracy. Projekt ma pozytywne oddziaływanie na równouprawnienie płci. Do realizacji działań w projekcie zostaną zakwalifikowani zarówno kobiety jak i mężczyzn. . Wszystkie działania adresowane są zarówno do kobiet jak i mężczyzn i przyczynią się do podnoszenia kwalifikacji zawodowych kobiet i mężczyzn, rozwijania aktywności ekonomicznej kobiet i mężczyzn jako odpowiedź na nowe wyzwania rynkowe, pobudzania postaw przedsiębiorczych. Poprzez zapewnienie dostępu do działań projektu zarówno dla kobiet jak i mężczyzn zakłada się eliminowanie stereotypów związanych z płcią. Nie zamykanie projektu wyłącznie do jednej grupy płci przy założeniu, że wszyscy uczestnicy poprawią pozycję zawodową w perspektywie długofalowej przyczyni się do zatarcia narosłych stereotypów oraz ukształtować neutralny lub pozytywnych punkt odniesienia do zjawisk i postaw traktowanych dziś wyłącznie stereotypowo. Działania założone w projekcie mają na celu potwierdzenie możliwości godzenia życia zawodowego i prywatnego w odniesieniu zarówno do kobiet jaki i mężczyzn. Równouprawnienie płci będzie również zachowane w zakresie zarządzania projektem. Projekt przewiduje równościowy sposób zarządzania (m.in. w podejmowanie decyzji zaangażowane będą zarówno kobiety jak i mężczyźni, na temat równości szans przeszkolone będą wszystkie osoby z kadry).

Projekt zarządzany będzie zgodnie z zasadą równości płci, co oznacza, że kadra projektu będzie wyłoniona na podstawie kompetencji merytorycznych a nie płci. Harmonogram realizacji nie będzie kolidował z życiem prywatnym, a wynagrodzenie to kwota odzwierciedlająca kompetencje, a nie płeć. Projekt ma pozytywne oddziaływanie w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu i ładu przestrzennego. Podejmowane działania będą realizowane z pełnym poszanowaniem i ochroną otaczającego krajobrazu. Projekt nie będzie wpływał na system ekologiczny, nie będzie powodował przekształcania przez człowieka krajobrazu powodując zachwianie migracji gatunków, „niedrożność ekologiczną", brak ciągłości ekologicznej formacji roślinnych, niedrożność korytarzy ekologicznych tak rzecznych jak i leśnych, niskie nasycenie krajobrazu elementami

przyrodniczymi, mogącymi stanowić „wyspy środowiskowe” dla poszczególnych gatunków takie jak torfowiska, mokradła. Powiat Wyszkowski zakłada, że zakupywany sprzęt będzie posiadał odpowiednie certyfikaty jakościowe, wskazujące na brak wpływu ich działania na środowisko naturalne, będzie zawierać etykietowanie środowiskowe

Analizowany projekt towarzyszący jest zgodny z zapisami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa X. zatytułowana „Edukacja dla rozwoju regionu”, Działania nr 10.3. Doskonalenie zawodowe, Poddziałania 10.3.4. Kształcenie oraz doskonalenie zawodowe osób dorosłych.
Zgodnie z zasadami obowiązującymi realizację przedsięwzięć, efektywność zaplanowanych działań zostanie zmierzona właściwymi wskaźnikami.

Tabela 26. Wskaźnik produktu III. projektu towarzyszącego

Nazwa wskaźnika	*Jednostka miary*	*Prognozowana wartość*
Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenie w programie	*osoby*	71 kobiet 152 mężczyzn

Źródło: opracowanie własne na podst. RPO WM 2014-2020 grudzień 2016r.

Tabela 27. Wskaźnik rezultatu III. projektu towarzyszącego

Nazwa wskaźnika	*Jednostka miary*	*Prognozowana wartość*
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia	*osoby*	22 kobiety 138 mężczyzn

Źródło: opracowanie własne na podst. RPO WM 2014-2020 grudzień 2016r.

Całkowity koszt zadania wynosi: 1.130.052,00 PLN
dofinansowanie 1.017.012,00 PLN, w tym EFS 904.041,60 PLN.
planowany termin realizacji zadania 03.04.2017-31.12.2018.

11.4. Projekt towarzyszący IV.

Tytuł Projektu:

Otwarci na świat uczniowie i uczennice szkół i placówek powiatu wyszkowskiego szansą rozwoju dla województwa mazowieckiego

Realizacja projektu towarzyszącego służy przygotowaniu uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z powiatu wyszkowskiego do przyszłego zatrudnienia oraz funkcjonowania w społeczeństwie przez nabycie i rozwój kompetencji postaw potrzebnych na rynku pracy. Równie istotne zarówno dla indywidualnego rozwoju jak i budowania umiejętności współpracy w grupie są indywidualne podejście do pracy z uczniem i nauczanie eksperymentalne. Realizacja celu we wskazanym zakresie doprowadzi do pozyskania przez uczniów umiejętności/kompetencji przydatnych w życiu zawodowym.
Planowane do realizacji działania służyć będą m.in. kształtowaniu już w młodym wieku umiejętności i postaw przydatnych i ułatwiających funkcjonowanie na rynku pracy, a także stanowiących podstawę i kształtujących nawyk uczenia się przez całe życie.

Analizowany projekt towarzyszący obejmował będzie przeprowadzenie kursów, szkoleń, warsztatów, dodatkowych zajęć dydaktyczno- wyrównawczych z kompetencji kluczowych oraz zajęć specjalistyczno-

/korekcyjno-kompensacyjnych oraz na kształtowaniu właściwych postaw/umiejętności niezbędnych na rynku pracy dla uczniów ze wskazanych szkół/placówek:

- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczego im. Marii Konopnickiej w Wyszkowie,
- Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej „Kopernik" w Wyszkowie,
- Zespół Szkół Nr 1 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Wyszkowie,
- Zespół Szkół w Długosiodle (ZSD).

Ponadto projekt towarzyszący przewiduje przeprowadzenie kursów kwalifikacyjnych oraz studiów podyplomowych dla nauczycieli. Przedmioty takie jak matematyka, fizyka, chemia, geografia prowadzone będą jako zajęcia wyrównawcze dla uczniów słabszych, ale też jako zajęcia rozwijające dla uczniów zdolniejszych. Szereg zajęć prowadzona będzie metodą eksperymentu, np. w formie lekcji wyjazdowych (Centrum Nauki Kopernik w Warszawie, Centrum Pieniądza im. Sławomira Skrzypka w Warszawie, Targi Edukacyjne Wyższych Uczelni w Warszawie, itp.). Przy nauczaniu wykorzystane zostaną e-zasoby stworzone dzięki środkom EFS w latach 2007-2013, tj. sprzęty zakupione w ramach projektów realizowanych przez powiat wyszkowski, tablice interaktywne, tablety, laptopy, aparaty cyfrowe, kamery. Ponadto w związku z realizacją projektu szkoły zostaną wyposażone w nowoczesne sprzęty i pomoce dydaktyczne do pracowni.
Zakres proponowanego w projekcie wparcia jest zgodny diagnozami potrzeb szkół przeprowadzonymi przed przygotowaniem wniosku o dofinansowanie przez szkoły/placówki, w tym szkoły specjalnej w zakresie: potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów z uwzględnieniem współpracy z rodzicami, budowania i rozwoju u uczniów kompetencji kluczowych, rozwoju edukacji cyfrowej oraz nauczania eksperymentalnego.
Projekt ma celu rozwijanie kompetencji kluczowych i właściwych postaw niezbędnych na rynku pracy u 168 uczennic i 212 uczniów z terenu Powiatu Wyszkowskiego (w tym 70 uczniów i 50 uczennic ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi).

Wskaźniki realizacji celów projektu przedstawiają się następująco:
liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych: 8

liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych: 8

Wyniki nauczania(roczne) jak i semestralne z przedmiotów objętych projektem są bardzo niskie, gdyż do tych szkół uczęszczają uczniowie, którzy opuszczając szkoły podstawowe i gimnazja już borykali się z brakami wiedzy i mieli trudności w przyswajaniu wiedzy, co ciągnie się i kumuluje w kolejnych etapach edukacji. Uczniowie mają problemy z przyswajaniu wiedzy z przedmiotów ścisłych a uczennice mają trudności w uczeniu się praktycznych zastosowań technologii informatycznych - 100% uczniów ZSD, 73,64 % CEZIU i 49,43% ZS1. Ponad 55% uczniów, w tym 19,5% uczennic CEZIU, 37,86 % uczniów w tym 54% uczennic, a ZSD 88%, w tym uczennic 70% posiada rozpoznane potrzeby wychowawczo-opiekuńcze z powodu niedostosowania społecznego, a 100% w SOSW. Analiza opracowanych 4 diagnoz potwierdza konieczność podniesienia 3 kompetencji kluczowych i 4 postaw. Wsparciem zostaną objęci również nauczyciele przedmiotów kierunkowych, aby mogli podnieść kompetencje cyfrowe niezbędne do posługiwania się nowoczesnym sprzętem, oprogramowaniem, przyrządami oraz wyposażeniem pracowni dzięki uczestnictwie w studiach podyplomowych, warsztatach, szkoleniach i kursach. Posiadany poziom kompetencji i postaw przekładają się na trudną sytuację tych osób na lokalnym rynku pracy generując wysoki poziom bezrobocia wśród młodych 25 roku życia, który wynosi w PW 20,87% , w woj. maz. 12,92% (WUP Warszawa, sierpień 2016). Uczestnikami projektu będą osoby, które uczą się, pracują lub zamieszkują na obszarze województwa mazowieckiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego. W CEZiU, SOSW, ZS1 i ZSD w roku szkolnym 2016/2017 liczba uczniów i uczennic w szkołach objętych wsparciem wynosiła: - ZS1 wynosi 868 uczniów, w tym 441 uczennic (około 51%) i 427 uczniów (około 49%), - SOSW wynosi

205 uczniów, w tym 82 uczennice (około 40%) i 123 uczniów (około 60%), - w CEZIU wynosi 756 uczniów, w tym 161 uczennic (około 21%) i 595 uczniów (około 79%), - w ZSD wynosi 104 uczniów, w tym 56 uczennice (około 53%) i 48 uczniów (około 47%).

Średnie wyniki egzaminów maturalnych zdawanych wg podstawy programowej - sesja główna, dodatkowa i poprawkowa 2016r. poziom podstawowy w naszych **szkołach są niższe niż średnie wyniki w woj. mazowieckim** (WM) i wynoszą dla: - CEZIU angielski 62,1 % Liceum (L), 66,6 % technikum (T) dla WM 78%L , 61% T, matematyka 46,4 % L, 43,9 %T, odpowiednio WM 63% L + 46% T, - ZS1 angielski 66,5 % L, 58.5% T, matematyka 51,2 % L, 47,5 %T - ZSD Średnia zdawalność w % z egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe: Zawód sprzedawca wynosi 66%, w WM 84%. WW. wyniki potwierdzają spełnienie kryterium dostępu 13.

Wsparciem zostaną objęci: - CEZIU 30 uczennic, w tym 25 z technikum, 5 z liceum; 70 uczniów, w tym 65 z technikum,5 z liceum, - ZS1 85 uczennic, w tym 52 technikum, 33 z liceum; 65 uczniów, w tym 53 z technikum, w tym 12 z liceum, - ZSD 3 uczennice i 7 uczniów, - SOSW 50 uczennic i 70 uczniów (z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim 23 uczennice i 42 uczniów, w stopniu umiarkowanym i znacznym 27 uczennic i 70 uczniów). W szkołach tych wyniki nauczania (roczne średnie 2015/2016) z przedmiotów objętych projektem są bardzo niskie. Dla CEZIU: język angielski- LO-3,0 uczennice – 2,8 uczniowie T-3,1 uczennice, 3,05 uczniowie matematyka – LO -2,7 uczennice 2,8 uczniowie, T-2,9 uczennice, 2,7 uczniowie geografia – LO - 3,1 uczennice,2,9 uczniowie, T- 3,2 uczennice, 3,1 uczniowie informatyka – LO - 4,3 uczennice, 4,5 uczniowie T- 4,2 uczennice, 4,3 uczniowie fizyka – LO 3,4 uczennice 3,4 uczniowie, T – 3,1 uczennice, 3,0 uczniowie biologii – LO - 3,6 uczennice, 3,5 uczniowie T- 3,3 uczennice, 3,2 uczniowie chemii – LO - 3,2 uczennice, 3,1uczniowie T- 3,1 uczennice, 2,9 uczniowie Dla ZS1 kształtują się następująco z przedmiotów: język angielski- LO-3,5 uczennice – 3,5, uczniowie – 3,5; T- 3,1 uczennice – 3,15, uczniowie – 3,05 matematyka – LO -3,3 uczennice – 3,1, uczniowie – 3,5; T- 3,0 uczennice – 3,0, uczniowie – 3,0 geografia – LO - 3,4 uczennice – 3,6 , uczniowie – 3,2; T- 3,2 uczennice – 3,3, uczniowie – 3,1 informatyka – LO - 4,7 uczennice – 4,7 , uczniowie – 4,7 ; T- 4,5 uczennice – 4,5, uczniowie – 4,5 fizyka – LO -3,4 uczennice – 3,5, uczniowie – 3,3; T – 3,1 uczennice – 3,05, uczniowie – 3,15 biologii – LO - 3,7 uczennice – 3,7, uczniowie – 3,7; T- 3,4 uczennice – 3,3, uczniowie -3,5 chemii – LO - 3,4 uczennice – 3,6, uczniowie – 3,2; T- 3,1 uczennice – 3,1, uczniowie – 3,1 Dla ZSD: język angielski 3,0 uczennice, uczniowie – 2,14 matematyka 3,0 uczennice, uczniowie – 2,07 informatyka 4,0 uczennic ,3,57 – uczniowie .W SOSW lepsze wyniki z egzaminów gimnazjalnych w nauce z poszczególnych kompetencji kluczowych zawartych w podstawie programowej osiągają chłopcy, natomiast w przypadku wyników sprawdzianu po szkole podstawowej lepsze wyniki osiągają dziewczynki. Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualna w stopniu umiarkowanym i znacznym otrzymują oceny opisowe, które po każdym semestrze są poddawane ewaluacji, w zależności od zdobytych umiejętności.

Sytuacja finansowa Powiatu Wyszkowskiego jest stabilna, dlatego też nie ma zagrożenia dla finansowania zarówno realizacji projektu jak **i utrzymania jego trwałości przez cały okres** referencyjny. Za realizację, zarządzanie i eksploatację inwestycji będzie odpowiedzialne Powiat Wyszkowski oraz szkoły. Infrastrukturą będącą produktem projektu w imieniu Powiatu Wyszkowskiego będą zarządzały szkoły. Projekt będzie charakteryzował się długim okresem eksploatacji i w wymaganym okresie trwałości zachowa swoje cele oraz nie zmieni swoich właściwości formalno-prawnych (właścicielem produktów projektu będzie Powiat Wyszkowski). Wszelkie koszty związane z utrzymaniem i eksploatacją inwestycji będzie ponosił Powiat Wyszkowski. Środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z utrzymaniem infrastruktury zostaną zagwarantowane w budżecie Powiatu Wyszkowskiego . Wnioskodawca oświadcza, iż przedsięwzięcia edukacyjne finansowane w ramach planowanych działań są uzupełnieniem wcześniej prowadzonych przez każdą objętą wsparciem szkołę lub placówkę systemu oświaty. Wnioskodawca oświadcza, że **skala działań prowadzonych** przed rozpoczęciem realizacji projektu przez szkołę lub placówkę systemu oświaty (nakłady środków na ich realizację) **nie ulega zmniejszeniu w stosunku** do skali działań (nakładów) prowadzonych przez szkołę lub placówkę systemu oświaty w okresie 12 miesięcy przed złożeniem wniosku o

dofinansowanie(średniomiesięcznie). Powiat **Wyszkowski nie obniży skali prowadzonych dotychczas działań (nakładów na te działania) również w trakcie trwania projektu. Projekt stanowi dodatkowe wsparcie szkół/placówek, co oznacza, że nie ma możliwości sfinansowania działań,** które prowadziły one dotychczas (we wskazanym okresie referencyjnym) z wykorzystaniem własnych środków i zasobów.

Z analiz przeprowadzonych przez Wnioskodawcę wynika, że **zapewni on wykonalność i trwałość finansową przedsięwzięcia.** Zakłada się utrzymanie osiągniętych celów w ramach projektu po jego zakończeniu. Zakłada się, dalszą kontynuację realizowanych zajęć w miarę posiadanych środków finansowych, oraz kontynuację zajęć/szkoleń/kursów we współpracy z uczelniami wyższymi. Wnioskodawca deklaruje, że efekty projektu w wymiarze rzeczowym nie zostaną poddane znaczącym modyfikacjom w okresie wynikającym z regulacji KE. W odniesieniu do infrastruktury powstałej w ramach projektu zapewni jej wykorzystanie zgodnie **z zakładanymi w projekcie celami przez 5 lat od jego zakończenia.** Bezwzględnie Powiat Wyszkowski utrzyma trwałość projektu w wymaganym okresie, a dofinansowana infrastruktura będzie pełnić swoją funkcję zgodnie z projektem i nie zmieni się charakter jej własności

W ramach zadania zostaną wyposażone 3 pracownie: p. biologiczna w CEZiU oraz p. matematyczne w ZSD i ZS1. Wybór wyposażenia pracowni został dokonany na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół/placówek. Wynika on z przeprowadzonych diagnoz potrzeb szkół/placówek systemu oświaty w zakresie planowanych działań, które uwzględniają inwentaryzację posiadanego sprzętu (również tego zakupionego ze środków UE we wcześniejszych perspektywach finansowych i wciąż używanego) oraz zachowanie trwałości wprowadzonych zmian i wzmocnienia efektów działań realizowanych w ramach projektu. Diagnozy potrzeb edukacyjnych zostały sporządzone przez zespoły ewaluacyjne w szkołach (sporządzone w terminie IXI. 2016), uwzględniają rekomendacje instytucji z ich otoczenia społeczno-gospodarczego oraz zostały zatwierdzone przez organ prowadzący .

Właściwe urządzenie i wyposażenie pracowni bez wątpienia ułatwiają i usprawniają realizację celów nauczania. Bogaty warsztat pracy sprzyja twórczemu organizowaniu procesu nauczania. Uwzględnione wyposażenie jest zgodne ze szczegółowym katalogiem. wyposażenia pracowni lub warsztatów szkolnych, **który został opracowany przez MEN** i jest udostępniony za pośrednictwem strony intern. www.koweziu.edu.pl

Trwałość projektu będzie zachowana przez okres 5 lat od daty płatności końcowej na rzecz Wnioskodawcy. Wyposażenie będzie wykorzystywane na działalność statutową szkół, co do zasady zgodną z celami projektu. Będzie odpowiednio oznaczone logotypami UE i Funduszy Europejskich. Zakup wyposażenia będzie działaniem uzupełniającym. Nakłady szkół na ponoszone na rzecz powyższych przedsięwzięć nie zmniejszą się w stosunku do okresu 12 m-cy poprzedzających realizację projektu.

Koszt przypadający na 1 uczestnika wynosi: 3 931,21 PLN .

Wydatki ponoszone w ramach limitu środków trwałych oraz cross-financingu jako % wartości projektu ogółem stanowią 8,77%.

W wyniku realizacji projektu będą kształtowane i rozwijanie :

- umiejętności w zakresie kompetencji kluczowych z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i ICT – 212 uczniów i 168 uczennic (w tym 70 uczniów i 50 uczennic ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- właściwe postawy i umiejętności niezbędne na rynku pracy u 212 uczniów i 168 uczennic (w tym 70 uczniów i 50 uczennic ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
- podniesione umiejętności porozumiewania się w językach :angielskim i niemieckim przez 212 uczniów i 168 uczennic (w tym 70 uczniów i 50 uczennic ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),

- 13 nauczycielek i 6 nauczycieli udoskonali umiejętności stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów, a także podniesie kompetencje cyfrowe i nauczania metodą eksperymentu,
- 4 nauczycieli i 7 nauczycielek w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół,
- zdobędzie kwalifikacje w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych poprzez ukończenie studiów podyplomowych przez 2 nauczycieli i 1 nauczycielkę,
- zwiększy się atrakcyjność kształcenia poprzez nowoczesne doposażenie pracowni przedmiotowych w 3 szkołach ponadgimnazjalnych.

Projekt przyczynia się bezpośrednio do realizacji celu szczegółowego X1 RPOWM Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych, właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy oraz rozwój indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Projekt przyczyni się do promowania równości w zakresie np. zwalczania ubóstwa i dostępu do niedrogich i wysokiej jakości usług wśród uczniów, uczennic i kadry dydaktycznej. Wszystkie działania w projekcie zostaną bezpośrednio dostosowane do odpowiadającej im grupie zarówno wiekowej, jak i posiadającej pewne ograniczenia. Poprzez zaproponowane działania powodujące eliminację barier np. finansowych (brak środków własnych na podjęcie działań doszkalających), socjalnych, umożliwione zostanie wszystkim uczniom czynne uczestnictwo w obecnym rynku pracy. Stworzenie sytuacji polegającej na wyposażeniu konkretnych osób w konkretne kompetencje i umiejętności oparte na poświadczonym doświadczeniu przyczyni się do ukształtowania równości sensu stricte oraz usunie przesłanki stojące za argumentacją na rzecz dyskryminacji (niezależnie od pochodzenia etnicznego czy narodowościowego, wyznawanej religii lub bezwyznaniowości, wieku, płci, orientacji seksualnej, rasy czy statusu społeczno-ekonomicznego).
Projekt ma pozytywne oddziaływanie na równouprawnienie płci. Do realizacji działań w projekcie zostaną zakwalifikowani zarówno chłopcy jak i dziewczęta. W trakcie rekrutacji płeć nie będzie odgrywała żadnej roli. Wszystkie działania adresowane są zarówno do kobiet jak i mężczyzn. Już na tym etapie edukacji szkolnej realizacja projektu przyczyni się do podnoszenia kwalifikacji kobiet i mężczyzn, rozwijania aktywności ekonomicznej kobiet i mężczyzn, jako odpowiedź na nowe wyzwania rynkowe, pobudzania postaw przedsiębiorczych. Poprzez zapewnienie dostępu do działań projektu zarówno dla kobiet jak i mężczyzn zakłada się eliminowanie stereotypów związanych z płcią. Nie zamykanie projektu wyłącznie do jednej grupy płci przy założeniu, że wszyscy absolwenci aktywnie podejmą zatrudnienie w ramach swoich kompetencji i zawodów, powinno w perspektywie długofalowej przyczynić do zatarcia narosłych stereotypów oraz ukształtować neutralny lub pozytywnych punkt odniesienia do zjawisk i postaw traktowanych dziś wyłącznie stereotypowo. Działania założone w projekcie mają na celu potwierdzenie możliwości godzenia życia zawodowego i prywatnego w odniesieniu zarówno do kobiet jaki i mężczyzn. Równouprawnienie płci będzie również zachowane w zakresie zarządzania projektem. Projekt przewiduje równościowy sposób zarządzania (m.in. w podejmowanie decyzji zaangażowane będą zarówno kobiety jak i mężczyźni, na temat równości szans przeszkolone będą wszystkie osoby z kadry). Projekt zarządzany będzie zgodnie z zasadą równości płci, co oznacza, że kadra projektu będzie wyłoniona na podstawie kompetencji merytorycznych a nie płci. Harmonogram realizacji nie będzie kolidował z życiem prywatnym, a wynagrodzenia kwota odzwierciedla kompetencje a nie płeć. Projekt ma pozytywne oddziaływanie w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu i ładu przestrzennego. Podejmowane działania będą realizowane z pełnym poszanowaniem i ochroną otaczającego krajobrazu.
Projekt nie będzie wpływał na system ekologiczny, nie będzie powodował przekształcenia przez człowieka krajobrazu powodując zachwianie migracji gatunków, „niedrożność ekologiczną", brak ciągłości ekologicznej formacji roślinnych, niedrożność korytarzy ekologicznych tak rzecznych jak i leśnych, niskie nasycenie krajobrazu elementami przyrodniczego, mogącymi stanowić „wyspy środowiskowe" dla poszczególnych gatunków takie jak torfowiska, mokradła. Powiat Wyszkowski zakłada, że zakupywany sprzęt będzie posiadał odpowiednie certyfikaty jakości wskazujące na brak wpływu ich działania na środowisko naturalne, będzie zawierać etykietowanie środowiskowe.

Zgodnie z zasadami obowiązującymi realizację przedsięwzięć, efektywność zaplanowanych działań zostanie zmierzona właściwymi wskaźnikami. Do przedmiotowego Projektu towarzyszącego, zgodnie z jego wpisywaniem się w RPO WM 2014-2020, przyporządkowane zostały wskaźniki właściwe dla Osi Priorytetowej XDziałania 10.1. Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży, Poddziałania 10.1.1. Edukacja ogólna (w tym w szkołach zawodowych).

Tabela 28. Wskaźniki rezultatu IV. Projektu towarzyszącego

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Prognozowana wartość
Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	*szkoła/placówka systemy oświaty*	8
Liczba szkół ,w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych	*szkoła/placówka systemy oświaty*	8
Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu	*osoby*	168 uczennic 212 uczniów
Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	*osoby*	13 nauczycielek 6 nauczycieli
Liczba uczniów i uczennic ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi objętych wsparciem i we współpracy z rodzicami	*osoby*	50 uczennic 70 uczniów

Źródło: opracowanie własne na podst. RPO WM 2014-2020 grudzień 2016

Tabela 29. Wskaźniki produktu IV. Projektu towarzyszącego

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Prognozowana wartość
Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	*szkoła/placówka systemy oświaty*	8
Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie	*szkoła/placówka systemy oświaty*	8
Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie	*osoba*	13 nauczycielek 6 nauczycieli
Liczba nauczycieli objętych wsparciem w zakresie TIK w ramach programu	*osoba*	7 nauczycielek 4 nauczycieli
Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie	*osoba*	168 uczennic 212 uczniów
Liczba osób objętych szkoleniami /doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych	*osoba*	168 uczennic 212 uczniów

Źródło: opracowanie własne na podst. RPO WM 2014-2020 grudzień 2016

** całkowity koszt zadania wynosi 1.493.859,20 PLN;
** kwota dofinansowania: 1.419.166,20 PLN, w tym EFS 1.195.087,36 PLN.
** planowany termin realizacji projektu towarzyszącego: od 01.06.2017r do 31.05.2019r.

12. System wdrażania II. Projektu wiodącego

Realizacja założeń II. Projektu Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego wymaga stworzenia spójnego systemu wdrażania, opartego na rzetelnym przygotowaniu organizacyjnym i merytorycznym. Podmioty zaangażowane w RIT na terenie subregionu ostrołęckiego –gminy partnerskie – na potrzeby sprawnego i efektywnego wdrożenia założeń Planu przyjęły schemat zasad i wewnętrznych wytycznych organizacyjnych systemu wdrożenia:

- realizacja działań będzie odbywać się przy zachowaniu zasad wspólnotowych i zaleceń wynikających z umowy o udzielenie pomocy z funduszy strukturalnych;
- zapewnione zostaną środki finansowe na sprawną realizację II Projektu wiodącego, w tym zagwarantowanie funduszy na ich współfinansowanie;
- zlecenia będą przekazywane wykonawcom w trybie ustawy o zamówieniach publicznych w zakresie jej obowiązywania;
- na bieżąco prowadzone będzie monitorowanie i raportowanie z wdrażania *Planu*, zgodnie z wytycznymi Instytucji Zarządzającej wdrażaniem RIT na Mazowszu;
- dokumentacja dotycząca wdrażania *Planu* przechowywana będzie przez okres ustalony w umowie o dofinansowanie, zgodnie z wytycznymi dla działań realizowanych w formule RIT;
- zastosowane zostaną odrębne systemy księgowania/nadawania odpowiedniego kodu księgowego dla wszystkich operacji finansowych związanych z wdrożeniem i realizacją *Planu*;

I. Przygotowanie szczegółowej dokumentacji projektowej/technicznej i technologicznej dla II. Projektu

Aktualnie zakończone zostały wieloetapowe konsultacje przeprowadzone pomiędzy Liderem, a wskazanymi Partnerami. Dotyczyły one przede wszystkim ostatecznego kształtu formalno-prawnego partnerstwa, zobowiązań oraz wkładu poszczególnych stron.
Zgodnie z przyjętymi założeniami formalne nawiązanie porozumienia na potrzeby optymalnej realizacji Planu Działań Inwestycyjnych dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego nastąpiło z dniem 12 kwietnia 2016r.

Precyzyjny zakres II Projektu wiodącego wymaga przygotowania szczegółowych projektów i kosztorysów, które będą stanowiły uzupełnienie dla *Planu* i podstawę do jego właściwej realizacji, zgodnej z pierwotnie przypisanymi intencjami.

Powiat Wyszkowski /SPZZOZ w Wyszkowie posiada:
- pozwolenie na budowę (remont, modernizacja i doposażenie Oddziału Kardiologicznego i Chorób),
- szacunek wartości zamówienia dla projektu towarzyszącego.

Powiat Wyszkowski posiada pozwolenia na budowę i zgłoszenia budowy**,** kompletną dokumentację kosztorysową projektowa i Studium wykonalności dla inwestycji *Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej Powiatu Wyszkowskiego – etap II*.

Gmina Wyszków posiada pełną dokumentację projektowo-kosztorysową, decyzję środowiskową PGN.6229.2.8.2015 11.01.2016r., audyty energetyczne i studium wykonalności dla zadania „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej Gminy Wyszków".

Powiat Makowski/SPZOZ - ZZ w Makowie Mazowieckim posiada szacunek wartości zamówienia modernizowanej infrastruktury i wyposażenia medycznego. Dla inwestycji *Termomodernizacja zespołu*

budynków *SPZOZ-ZZ* *w Makowie Mazowieckim* przygotowuje dokumentację niezbędną do uzyskania pozwoleń budowlanych oraz dokumentacji przetargowych.

Miasto Ostrów Mazowiecka posiada: audyty energetyczne, programy funkcjonalno-użytkowe oraz studium wykonalności w związku z planowanymi inwestycjami w ramach II Projektu. Powstała również koncepcja oraz program funkcjonalno-użytkowy dla inwestycji budowy ścieżek rowerowych na ternie miasta. Obecnie trwa praca nad studium wykonalności.

Miasto Maków Mazowiecki w związku z planowaną budową ścieżek rowerowych jest w trakcie sporządzania dokumentacji, niezbędnej do uzyskania pozwolenia na budowę. W przedmiotowym obszarze obowiązuje program funkcjonalno-użytkowy.

Miasto Ostrołęka W związku z planowanymi pracami dotyczącymi ścieżek rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych miasto Ostrołęki dysponuje pozwoleniem na budowę Nr113/12, znak WAB.6740.79.2012 z dn. 08.05.2012r. wydanym przez Prezydenta Miasta Ostrołęki oraz zgłoszeniem robót budowlanych z dn. 02.02.2016r. nr WIM.7011.4.1.2016 złożonym do Prezydenta Miasta Ostrołęki dla inwestycji przy ul. Goworowskiej (odpowiednio I i II etap prac). Dla ciągów rowerowych planowanych do zlokalizowania przy ul. Żebrowskiego dokonano zgłoszenia robót budowlanych w dniu 18.12.2014r., znak sprawy WAB.6743.249.2014. Dla ciągów rowerowych planowanych do zlokalizowania przy ul. Steyera dokonano zgłoszenia robót budowlanych w dniu 29.10.2014r., znak sprawyWAB.6743.234.2014 oraz w dniu 17.11.2014 r., znak WI-O.7843.2.19.2014.BT.

Powiat przasnyski dla przedsięwzięcia podniesienia poziomu opieki zdrowotnej w SP ZZOZ w Przasnyszu JST jest na etapie wystąpienia do instytucji o decyzje środowiskową, decyzję Natura 2000 oraz złożenia zapytania czy wymagane jest odrębne zgłoszenie na poszczególne zadania. Ponadto Szpital przygotowuje specyfikację techniczną do zagadnień zawartych w projekcie. Dla inwestycji dot. termomodernizacji obiektu SP ZZOZ w Przasnyszu obecnie posiada audyt, natomiast przedsięwzięcie przewiduje powstanie dalszej dokumentacji w formule zaprojektuj i wybuduj. W związku z tym cała dokumentacja będzie przedłożona na etapie informacji o zakwalifikowaniu się do dofinansowania.

II. Organizacja struktury zarządzania

Obecnie funkcjonuje grupa robocza, złożona z osób posiadających wiedzę i doświadczenie z zakresu wieloaspektowej budowy projektów inwestycyjnych, której zadaniem będzie nadzorowanie działań dotyczących nawiązania partnerstwa, koordynacją przygotowania szczegółowej dokumentacji projektowej /kosztorysowej technicznej i technologicznej oraz budową właściwej **Struktury Zarządzania** realizacją RIT na terenie subregionu ostrołęckiego.
Zarządzanie poszczególnymi projektami, które tworzą II. Projekt i nadzór nad ich prawidłową realizacją będą sprawowali Lider oraz odrębnie Partnerzy, którzy indywidualnie będą wnioskowali o dofinansowanie poszczególnych etapów II. Projektu. Lider oraz każdy Partner będzie podpisywał z IZ RPO WM odrębną umowę o dofinansowanie projektu oraz będzie odpowiadał za właściwe przygotowanie, rzeczowa realizację oraz rozliczenie projektu realizowanego w ramach RIT 2014-2020 na własnym terenie.
Lider oraz poszczególni Partnerzy będą dysponowali własnymi **Zespołami Wdrożeniowymi**, które będą czuwały nad prawidłową realizacją konkretnych inwestycji, prowadzonych na ich terenie. W skład każdego zespołu będą wchodziły osoby, które posiadają kompetencje w realizacji przedsięwzięć finansowanych z zewnętrznych źródeł oraz wiedzę i doświadczenie zgodne ze specyfiką przewidzianych działań w ramach II. Projektu. Zespoły odpowiedzialne będą za realizację poszczególnych etapów Projektu tak, aby wdrożenie założeń RIT przebiegało czasowo i produktowo jednocześnie na terenie wszystkich JST – harmonogram

działań dla Planu przewiduje realizacje II. Projektu w miarę warunków i możliwości indywidualnych na terenie gmin partnerskich równocześnie, aby inwestycja została zakończona w planowanym terminie.
Zadaniem członków **Zespołów Wdrożeniowych** będzie reprezentowanie subregionu ostrołęckiego w ramach RIT na zewnątrz w zakresie tematycznym podejmowanych działań, a w szczególności w kontaktach z Instytucją Zarządzającą zajmującą się wdrażaniem RIT na Mazowszu, koordynacja realizacji poszczególnych etapów II. Projektu na własnym terenie. Zadaniem zespołów będzie ponadto monitorowanie postępów realizacji RIT na terenie subregionu ostrołęckiego, zgodnie z wytycznymi i dokumentami nadrzędnymi, w tym umową o dofinansowanie i harmonogramem poszczególnych zadań, nadzór nad obiegiem dokumentów, nadzorowanie korespondencji z Instytucją Zarządzającą wdrażaniem RIT na Mazowszu, koordynowanie zagadnień promocyjno-informacyjnych dotyczących działań w ramach RIT.

Powiat Wyszkowski

Komórką organizacyjną odpowiedzialną za wdrożenie projektu jest Wydział Inwestycji i Dróg Publicznych Starostwa Powiatowego w Wyszkowie odpowiedzialny za: otrzymanie odpowiednich zatwierdzeń i zezwoleń i realizację projektu, w tym przeprowadzenie procedury przetargowej na wyłonienie inwestora zastępczego i wykonawców inwestycji.
Komórką organizacyjną odpowiedzialną za pozyskanie środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz rozliczanie projektu jest Wydział Rozwoju i Funduszy Starostwa Powiatowego w Wyszkowie.
Obsługę finansowo-księgową prowadzić będzie Wydział Finansowy Starostwa Powiatowego w Wyszkowie.
Wydział Inwestycji i Dróg Publicznych wraz z inspektorem ds. zamówień publicznych odpowiedzialny będzie za przeprowadzenie procedury przetargowej na wyłonienie inwestora zastępczego inwestycji (*wyłoniony zostanie w drodze przetargu nieograniczonego zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych*
Oraz nadzór merytoryczny nad prawidłową realizacja projektu..
W zakresie inwestycji planowanych na terenie powiatu wyszkowskiego organizacja struktury zarządzania przedstawia się następująco:

a) przygotowanie postępowań o udzielenie zamówień publicznych z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych na wykonawcę/wykonawców robót budowlanych Inwestycji,
b) przekazanie wykonawcy kompletnej dokumentacji oraz terenu budowy,
c) nadzór inwestorski przy realizacji Inwestycji nad wszystkimi branżami, zgodnie z przepisami ustawy prawo budowlane i innymi obowiązującymi przepisami,
d) nadzór nad zapewnieniem bezpieczeństwa i przestrzegania przepisów p. pożarowych bezpieczeństwa i higieny pracy, przez wszystkich uczestników procesu realizacji Inwestycji, w rozumieniu wymagań stawianych przez prawo budowlane i inne obowiązujące przepisy, podczas całego procesu realizacji Inwestycji,
e) dokonywanie bieżącej analizy kosztów Inwestycji oraz zestawień po zakończeniu każdego kwartału,
f) przygotowywanie i sprawdzanie dokumentów rozliczeniowych Zadania Inwestycyjnego pod względem merytorycznym i rachunkowym, 1x na miesiąc
g) bieżące, nie rzadziej niż 1 raz w miesiącu, pisemne informowanie Naczelnika Wydziału Inwestycji i Dróg Publicznych i Naczelnika Wydziału Rozwoju i Funduszy Starostwa Powiatowego w Wyszkowie o przebiegu realizacji zadań objętych projektem,
h) prowadzenie narad roboczych na terenie budowy Inwestycji,
i) przeprowadzanie odbiorów rozliczeń częściowych realizacji projektu,
j) przygotowanie materiałów do odbioru końcowego Inwestycji, powiadomienie wszystkich uczestników procesu inwestycyjnego o terminie odbioru końcowego Inwestycji oraz dokonanie odbioru końcowego Inwestycji,
k) uzyskanie wszystkich wymaganych przepisami prawa decyzji administracyjnych, opinii, uzgodnień, stanowisk organów administracyjnych po zakończeniu procesu inwestycyjnego i uzyskanie ostatecznej (w administracyjnym toku instancji) oraz bezwarunkowej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie Inwestycji,

l) rozliczenie końcowe Inwestycji,
m) przekazanie użytkownikowi Inwestycji wraz z kompletem niezbędnych dokumentów w stanie faktycznym i prawnym zdatnym do natychmiastowego rozpoczęcia użytkowania,
n) archiwizację korespondencji i dokumentacji dotyczącej realizacji Zadania Inwestycyjnego i przekazanie ich Zamawiającemu w stanie kompletnym po zakończeniu Inwestycji.

Ponadto, w realizację *Planu* zaangażowane będą podmioty/dostawcy usług/wykonawcy, którzy zostaną wyłonieni w wyniku przeprowadzonych procedur o udzielenie zamówienia publicznego zgodnie z przepisami ustawy PZP z dnia 29 stycznia 2004 roku.

Rys. 28.Schemat struktury zarządzania dla realizacji II. Projektu wiodącego w ramach Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez partnerów na potrzeby RIT

13. Partnerstwo

Mechanizm finansowy w formie Regionalnych Inwestycji Terytorialnych powstał m.in. celem zwiększenie efektywności polityki spójności terytorialnej na poziomie województwa mazowieckiego, tak jak oddziaływać ma Zintegrowany Instrument Terytorialny na poziomie krajowym. RIT został szczególnie ukierunkowany na:

- Sprzyjanie rozwojowi współpracy i integracji na obszarach funkcjonalnych w subregionach, przede wszystkim tam gdzie skala problemów związanych z brakiem współpracy i komplementarności działań różnych jednostek administracyjnych jest największa;
- Promowanie partnerskiego modelu współpracy różnych jednostek administracyjnych;
- Realizacja zintegrowanych projektów odpowiadających w sposób kompleksowy na potrzeby i problemy miast i ich obszarów funkcjonalnych;
- Zwiększanie wpływu miast i powiązanych z nimi obszarów funkcjonalnych na kształt i sposób realizacji działań wspieranych na ich obszarze w ramach polityki spójności;

W związku z powyższym podstawę realizacji Regionalnych Inwestycji Terytorialnych stanowi współpraca na rzecz rozwiązywania wspólnych problemów, dlatego uruchomienie środków na realizację przedsięwzięć w formule RIT, uwarunkowane jest spełnieniem określonych warunków obligatoryjnych dla wszystkich subregionów, do których należy do nich m.in. zawiązanie mniej lub bardziej zinstytucjalizowanej formy partnerstwa. Projekty partnerskie to mechanizm włączający społeczności w kreowanie rozwoju lokalnego. Ich podstawą będzie rozwój społeczno-gospodarczy, inicjowany oddolnie.

Chęć współpracy pomiędzy poszczególnymi JST powinna zostać wyrażona zawiązaniem np.:

- stowarzyszenia,
- związku międzygminnego lub powiatowego,
- porozumienia międzygminnego i porozumienia administracyjnego,
- spółki.

Ze względu na charakter RIT wyrażenie woli współpracy pociąga za sobą konieczność określenia wspólnych mechanizmów wdrożeniowych – m.in. mechanizmów koordynacji obsługi zadań, sposobu finansowania projektów. Wobec powyższego na potrzeby realizacji założeń niniejszego Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego zawiązane zostało stosowne partnerstwo, gdzie Liderem jest miasto Ostrołęka, a jako partnerzy oraz jednostki współpracujące nad wdrożeniem, zgodnie ze zidentyfikowanymi wspólnymi problemami, celami oraz zasięgiem inwestycji, wskazani zostali:

→ miasto Ostrołęka → **Lider**

Partnerzy dla Projektów wiodących

→ Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce
→ Mazowiecki Szpital Specjalistyczny w Ostrołęce
→ SPZZOZ w Przasnyszu
→ SPZOZ - ZZ w Makowie Mazowieckim
→ SPZZOZ w Wyszkowie
→ powiat ostrołęcki → Starostwo Powiatowe w Ostrołęce,
→ powiat przasnyski → Starostwo Powiatowe w Przasnyszu,
→ miasto Ostrów Mazowiecka, powiat ostrowski,
→ miasto Maków Mazowiecki, powiat makowski
→ powiat makowski → Starostwo Powiatowe Maków Mazowiecki,
→ gmina Wyszków z powiatu wyszkowskiego,
→ powiat wyszkowski → Starostwo Powiatowe w Wyszkowie,
→ miasto Przasnysz

Partnerzy dla Projektów towarzyszących

→ gmina Czarnia z powiatu ostrołęckiego,
→ gmina Czerwin z powiatu ostrołęckiego,
→ gmina Baranowo z powiatu ostrołęckiego,
→ gmina Goworowo z powiatu ostrołęckiego,
→ gmina Kadzidło z powiatu ostrołęckiego,
→ gmina Lelis z powiatu ostrołęckiego,
→ gmina Łyse z powiatu ostrołęckiego,
→ gmina Olszewo-Borki z powiatu ostrołęckiego,
→ gmina Rzekuń z powiatu ostrołęckiego,
→ gmina Troszyn z powiatu ostrołęckiego,
→ gmina miejsko-wiejska Myszyniec z powiatu ostrołęckiego
→ gminy powiatu makowskiego, ostrowskiego, przasnyskiego, wyszkowskiego.

} **Partnerzy dla Projektów towarzyszących**

Z datą 12 kwietnia 2016r. zawarto *Porozumienie o współpracy w sprawie realizacji Regionalnych Inwestycji Terytorialnych subregionu ostrołęckiego województwa mazowieckiego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.*

Przedmiotem *Porozumienia* jest zawiązanie partnerstwa pomiędzy podmiotami tworzącymi Obszar Funkcjonalny subregionu ostrołęckiego oraz ustalenie warunków współdziałania Partnerów RIT w zakresie programowania, wdrażania, finansowania, ewaluacji, uzgodnienia wspólnych inwestycji, bieżącej obsługi i rozliczę w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych, celem wspomagania zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich oraz zwiększenia zaangażowania miast i ich obszarów funkcjonalnych w zarządzaniu środkami strukturalnymi, z równoczesnym najbardziej efektywnym ich wykorzystaniem.

Zawarte zostało partnerstwo, gdzie strony zobowiązały się do:
- ścisłej współpracy w zakresie programowania, wdrażania, finansowania, ewaluacji, wspólnych oraz własnych inwestycji, bieżącej obsługi i rozliczeń,
- aktywnego uczestnictwa i współpracy w działaniach mających na celu realizację Planu Inwestycyjnego dla Miasta Ostrołęcki i subregionu ostrołęckiego,
- wspierania działań zdefiniowanych w RIT dla subregionu ostrołęckiego,
- udzielania niezbędnych informacji oraz wyjaśnień dot. zadań realizowanych w ramach RIT dla Obszaru Funkcjonalnego subregionu ostrołęckiego.

Wszystkie Strony *Porozumienia* zapewniają wkład finansowy na realizację własnych lub wspólnych zadań na zasadach rozliczania projektów, które zostały określone przez Instytucję Zarządzającą RPO WM na lata 2014-2020.*Porozumienie* wchodzi w życie z dniem podpisania oraz podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Tabela 30. Zestawienie finansowe łącznie dla Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego

Łączna wartość inwestycji, przypadająca na poszczególnych partnerów w ramach Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego:	
MIASTO OSTROŁĘKA	93 740 138,48
MUZEUM KULTURY KURPIOWSKIEJ	8 200 000,00
POWIAT OSTROŁĘCKI	34 329 990,00
POWIAT PRZASNYSKI	126 622 448,45
GMINA WYSZKÓW	55 028 615,50
POWIAT WYSZKOWSKI	21 016 881,36
MIASTO OSTRÓW MAZOWIECKA	42 790 443,33

MIASTO MAKÓW MAZOWIECKI	13 350 000,00
POWIAT MAKOWSKI	1 800 824,06
MIASTO PRZASNYSZ	9 989 232,00
MAZOWIECKI SZPITAL SPECJALISTYCZNY W OSTROŁĘCE	46 789 591,06
SPZZOZ W PRZASNYSZU	26 914 188,58
SPZOZ - ZZ W MAKOWIE MAZOWIECKIM	17 788 400,00
SPZZOZ W WYSZKOWIE	17 293 734,65
CAŁKOWITA WARTOŚĆ	**515 654 487,47**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez partnerów na potrzeby RIT

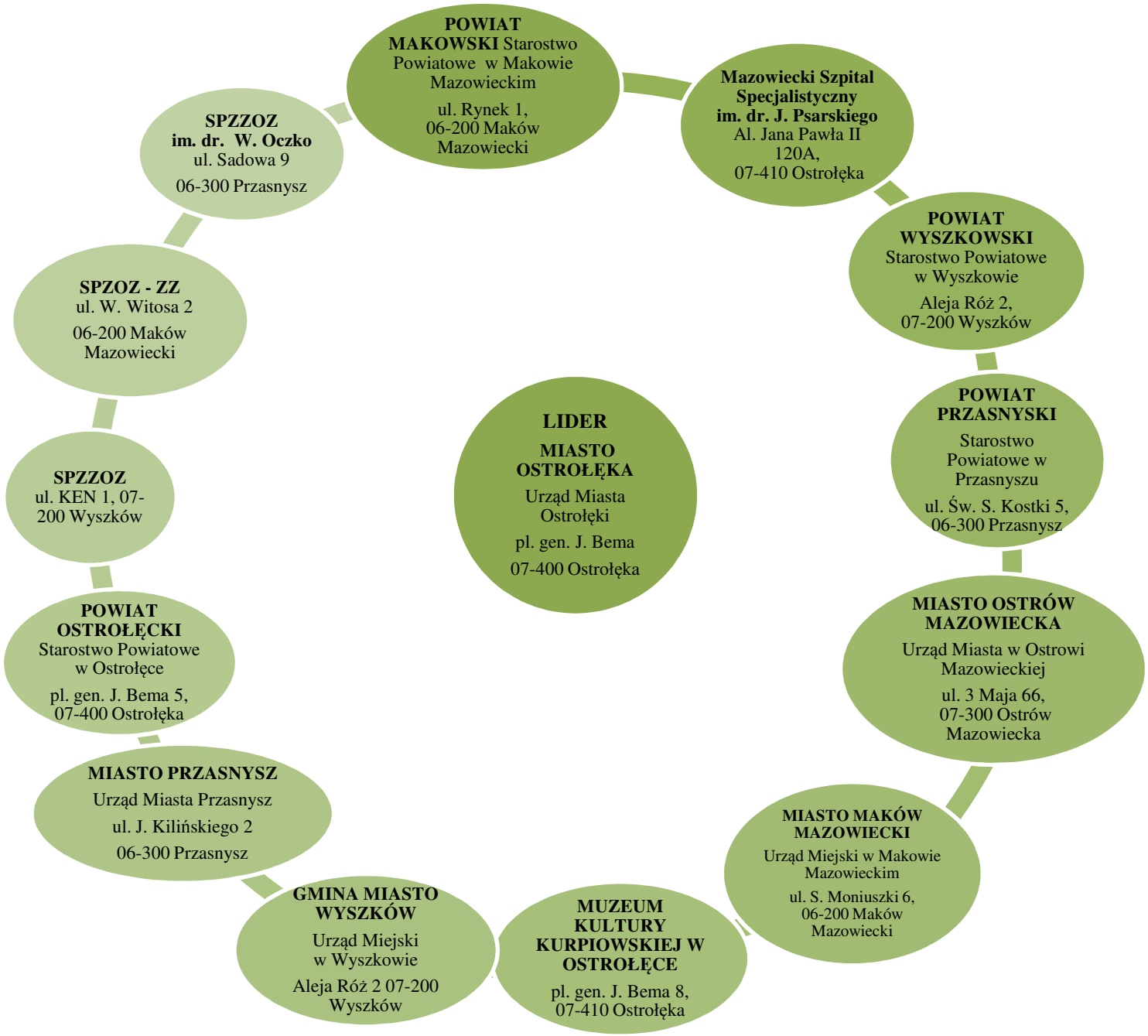
POWIAT MAKOWSKI Starostwo Powiatowe w Makowie Mazowieckim
ul. Rynek 1, 06-200 Maków Mazowiecki
Mazowiecki Szpital Specjalistyczny im. dr. J. Psarskiego
Al. Jana Pawła II 120A, 07-410 Ostrołęka
POWIAT WYSZKOWSKI
Starostwo Powiatowe w Wyszkowie
Aleja Róż 2, 07-200 Wyszków
POWIAT PRZASNYSKI
Starostwo Powiatowe w Przasnyszu
ul. Św. S. Kostki 5, 06-300 Przasnysz
MIASTO OSTRÓW MAZOWIECKA
Urząd Miasta w Ostrowi Mazowieckiej
ul. 3 Maja 66, 07-300 Ostrów Mazowiecka
MIASTO MAKÓW MAZOWIECKI
Urząd Miejski w Makowie Mazowieckim
ul. S. Moniuszki 6, 06-200 Maków Mazowiecki
MUZEUM KULTURY KURPIOWSKIEJ W OSTROŁĘCE
pl. gen. J. Bema 8, 07-410 Ostrołęka
GMINA MIASTO WYSZKÓW
Urząd Miejski w Wyszkowie
Aleja Róż 2 07-200 Wyszków
MIASTO PRZASNYSZ
Urząd Miasta Przasnysz
ul. J. Kilińskiego 2
06-300 Przasnysz
POWIAT OSTROŁĘCKI
Starostwo Powiatowe w Ostrołęce
pl. gen. J. Bema 5, 07-400 Ostrołęka
SPZZOZ
ul. KEN 1, 07-200 Wyszków
SPZOZ - ZZ
ul. W. Witosa 2
06-200 Maków Mazowiecki
SPZZOZ im. dr. W. Oczko
ul. Sadowa 9
06-300 Przasnysz
LIDER
MIASTO OSTROŁĘKA
Urząd Miasta Ostrołęki
pl. gen. J. Bema
07-400 Ostrołęka